
NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07439553 8

PARALIPOMENA

GRAMMATICAE GRAECAE

SCRIPSIT

CHR. AUGUSTUS LOBECK.

PARS PRIOR

QUA CONTINENTUR

DISSERTATIONES

DE PRAECEPTIS EUPHPONICIS, DE NOMINIBUS MONOSYLLABIS, DE ADJECTIVIS IMMOBILIBUS, DE SUBSTANTIVORUM I. DECLINATIONIS PARAGOGE IONICA.

LIPSIAE
APUD WEIDMANNOS.

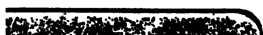
MDCCCXXXVII.

Lipsiae, typis Breitkopfio-Haertelianis.

VIRO CLARISSIMO

AUGUSTO MEINEKIO

S.

PARALIPOMENA

GRAMMATICAE GRAECAE

SCRIPSIT

CHR. AUGUSTUS LOBECK.

PARS PRIOR

QUA CONTINENTUR

DISSERTATIONES

DE PRAECEPTIS EUPHPONICIS, DE NOMINIBUS MONOSYLLABIS, DE ADJECTIVIS IMMOBILIBUS, DE SUBSTANTIVORUM I. DECLINATIONIS PARAGOGE IONICA.

LIPSIAE

APUD WEIDMANNOS.

MDCCCXXXVII.

Lipsiae, typis Breitkopfio-Haertelianis.

VIRO CLARISSIMO

AUGUSTO MEINEKIO

S.

PRAEFATIO.

Num hoc genus scribendi publici sit saporis nescio, sed idem nullum ad explicandas grammaticas quaestiones aptius duco, nullum porro in quo hujus disciplinae vis et copia et subtilitas clarius exsplendescat, dummodo materia inventa sit ad ornandum non inhabilis et par materiae artifex, sollers, industrius eaque animi obstinatione ut vel minutae cujusdam quaestionis causa viam quamvis molestam non dicam emetiri sed emensam, si res poscat, remetiri non detrectet. Vellem equidem hoc, quod cogitatione attingo, facto comprobare possem, sed (ne quid de facultate mea dicam) animum avocavit amplioris operis cura diu ante instituti, nec fas videtur condito pridem decimo quinto lustro spes inchoare longas, mihi praesertim, qui quo longius in his studiis progredior, hoc magis sentio verum esse quod Plato dicit, οἱ με-

γάλοι πόνοι τῶν νέων εἰσί. Denique hanc meam festinationem eo facilius mihi condono, quod jam dudum in hanc deductus sum sententiam ut omnes mihi festinasse videantur, quorum alii libri extant praeter postumos.

Dissertationum, quae utroque volumine continentur, ultima est syntactica; caeterae versantur in formatione vocabulorum. Quemadmodum autem Epicurus atomos fingit, quum per inane feruntur, *recta regione viai* declinare paullum *ut varient motus per quos natura genat res*, ita linguae quasi duplex motus est, unus rectus, quam analogiam vocamus, alter obliquus, quo anomalia efficitur. Illius initium a natura ductum, hujus causae multae variaeque aut manifestae nobis aut occultae, sed potentissima sine dubio observatio euphoniae. Cujus quanta sit vis in omni verborum conformatione partim conjectura auguramur, partim certis indiciis cognitum habemus, quorum nonnulla protulimus in harum commentationum prima, id caput et principium totius causae esse rati. Huic uni quaestioni si quis vitae spatium impenderit, parum erit; adeo recondita est illa vocalitatis ratio, adeo multiplici meatu et ambage universum pervagatur sermo-

nem. Hinc ad alias inconvenientiae species causasque progressus sum, quas Technici nominibus variis, anadromae, metaplasmi, heteroclisiae et heterozygiae signare solent. Ad has et similes disputationes insperata nobis subsidia attulit praesens aetas, qua et graecorum Grammaticorum, qui diu oblituerant, libri e tenebris eruti et virorum doctissimorum ad colligendas et ordinandas veteris disciplinae reliquias studia conversa sunt; spesque non dubia est viam a C. F. Rankio, Lehrsio et Ritschelio initam in dies celebriorem fore. Neque tamen res eo processit, ut nobis gloriari liceat quod Prolytae nostri, τέχνης εὑρῆσθαι τέρματα τῆςδε σαφῆ, sed confitendum potius, quidquid profecerimus, pusillum videri prae eo quod restat. Ut nunc quidem est, perpauca sunt vocabula, quorum declinatio, motio, appellatio in aperto sit posita; pauciora etiam, quorum significatio clareat, non illam dico, quae a Lexicographis traditur, sed eam, quae plerumque nullo aut latino aut germanico vocabulo exprimi potest, quae cum tempore et loco mutatur Protei instar vel si quid magis est versatile et volaticum. Hinc illae infinitae interpretantium dissensiones, quas progressus temporis et studii non immi-

nuet sed augebit, quandoquidem adhuc constat, quo plures cuipiam veterum scriptorum contigerint enarratores, hoc pauciores relictos esse locos, de quibus omnes idem sentiant. Id qua ratione eveniat, haud inficete, ut mihi videtur, exposuit declamatorum veterum nescio quis, cujus epimythion hocce Appuleji Floridis subscriptum reperi:

,,Graecam en accipe, lector, fabulam. Immortalitatis donum mortalibus destinatum quomodo bajuli socordia interceptum et ad quos translatum sit, vulgivaga celebrat fama famaeque fidem praestat annua serpentum vernatio perennitatis sequestra. Verum operae pretium erit cognoscere quae sequuta sunt. Indoluit facto doni auctor Juppiter, sed infectum reddere nequibat neque adeo desiderabat improvida mens terrigenum. Etenim illa tempestate vita humana longissimis extendebatur terminis limpidioris aeris haustu sustentata recentibusque adhuc et illibatis naturae viribus. Neque erat tum ulla spei metusque causa, quae suspensos teneret animos, sed pacata omnia terra marique intemerato usque adhuc elementorum foedere, sic ut otiosam aetatem et quietem sine aerumna ulla *et sine* contentione traducerent. Itaque quum decem

et amplius secula vivendo superassent, milliesque et veris reditum eosdem flores referentem et ceterarum rerum statas vices aequabilesque circumactus quum vidissent, tum vero lassi saturique e vita sic tanquam a convivio discedebant. Posteaquam vero ille primordialis motus, quo mundus ab hujus universi conditore incitatus est, paullatim remisit diique rerum humanarum ordinatores in coeli se receperunt penetralia, protinus omnia languescere, decrescere, parique gressu vitae humanae spatia contrahi coeperunt. Quod si vulgus hominum luxisset, quorum vita et mors juxta aestimatur, hercules cura nulla erat, sed moerebat optimus quisque et ante ceteros ii, qui aversi a lucri cupidine, immunes ambitionis, intacti voluptatibus se totos in veri quaerendi studium abdidissent, has artes et doctrinas, quas nunc colimus, quasi gradum quendam esse rati ad rerum sublimiorum intelligentiam, quarum magnitudinem neminem percipere posse nisi qui, quoad viveret, animum assidua meditatione rite praeparasset. Hi igitur quum viderent post suum obitum eorumque quibuscum vixissent, laborum suorum fructum memoriamque fore nullam, secumque interitura quae secum nata essent,

principio inter se, deinde apud Jovem ipsum conquesti sunt, incassum se tot tantosque labores suscepisse diurnos atque nocturnos, nisi quae ipsi e tenebris in lucem eruissent, ad posteros tanquam hereditatem possent transmittere. Ad ultimum victus precibus Juppiter supplicantibus ita respondit concionabundus: Macte virtute estote, o mihi carissimi Musigenae, qui mortali generati conditione immortalitatem appetitis divinitatis praerogativam. Corpora quidem vestra terreno creta semine compagine soluta in elementa resolvi necesse, ex quis coagmentata sunt; animi autem vinculis relaxati per aeris vias praepetes ibunt unde profecti sunt, ad coetus deorum et ad spectacula rerum aeternarum individuarumque. Interim ratio a me inita est, qua et vos fiatis voti compotes nec Fatarum violentur decreta adamante fixa. Namque efficiam ut, quum illuc evolaveritis, sensuum et cogitationum vestrarum imagines perstent et cum hominibus omnium aetatum atque gentium conversentur earumque contuitu et quasi afflatu refoti ad rerum celsarum commentationem se erigant. Haec ille profatus dimisit laetantes gratantesque. Et ab eo inde tempore omnium, qui quondam in fastigio do-

ctrinae et eloquentiae steterunt, simulacra feruntur, quae Democritus εἴδωλα usurpat; eaque jugiter nobis occursant ac maxime, quum mortalia conticuere et profani procul. Tunc illi ipsi generis humani doctores praesentes adesse nosque affari et edocere videntur, sed non adsunt nisi umbrae eorum et simulacra *modis pallentia miris*, neque nos edocent nisi more Pythii qui, ut Heraclitus ait, οὔτε λέγει οὔτε κρύπτει ἀλλὰ σημαίνει."

Haec qui commentus est nescio quid aliud significare voluerit, quam omnem antiquitatis interpretationem in conjectura esse positam, quia quae veteres senserunt non clare, ac si loquentes audiremus, perspicimus, sed per involucra verborum, in quibus mentis sensa et cogitata sic inclusa sunt ut animus in anima, anima in corpore, quasi duplici interposito vallo. Nam ut nulla vocis modulatio celeres illos rationis motus consequitur, ita oratione ipsa tardior hebetiorque est scriptio. Quo quum accedit sermo peregrinus nostrique dissimilis, praeclare agitur si summas rerum intellexerimus; sed quae singulorum quasi articulorum inter se sit ratio, quid quamlibet levis terminationis flexus ad variandam sententiam confe-

rat, id tantum abest ut perfecte sciamus, ut persaepe ne substantiva quidem ab adjectivis, simplicia a compositis, mota a non motis, partesque vocabulorum significabiles ab iis, quae formationis causa ascitae sunt, discernere possimus. Haec professus non metuo, ne quis me aut tarditatis accuset, quod multa in medio reliquerim, aut temeritatis, quod ultra quam fas sit progressus sim. Praeterea, qui haec legent, meminerint esse quoddam scribendi genus, in quo difficile sit non errare, et rursus aliud, quod facile siccitate sua ab erroris periculo se tutetur. Scripsi Regimontii Prussorum Kal. Febr. MDCCCXXXVII.

DISSERTATIO PRIMA.

DE

PRAECEPTIS QUIBUSDAM GRAMMATICORUM EUPHONICIS.

(PRIMUM EDITA ANNO MDCCCXXXII.)

DISSERTATIO PRIMA.

DE PRAECEPTIS QUIBUSDAM GRAMMATICORUM EUPHONICIS.

Etsi Critici in dijudicandis lectionibus controversis persaepe aurium judicio niti solent, tamen quam lubricum sit de Graecorum sensu existimare vel hinc intelligi potest, quod quae Grammatici et Rhetorici ut cacosyntheta et inconcinne juncta notant, hodie a legentibus ne animadverti quidem solent, quae vero nobis aspera pronuntiatu audituque videntur, eorum frequens reperitur apud veteres usus. Donatus Art. III. 1, 4. *sunt,* inquit, *malae compositiones id est κακοσύνθετα,* — *metacismi, labdacismi, iotacismi,* quibus sigmatismos adnumerari oportet et rhotacismos, aliasque consonantium et vocalium collisiones absonas; quo de genere vitiorum, quantum ad nostrum usum pertinet, cursim disserere propositum est.

§. 1.

Deltacismi nomen veteribus ignotum, vitium saepenumero reprehensum est, sed plerumque injuria. Etym. M. 253, 11. δείδω δέδοιδα καὶ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν δ δέδοικα, quam Herodiani sententiam fuisse intelligitur ex Eustath. p. 149, 8. Quare autem sic statuerent, haec videtur fuisse causa, quod δείδω in usu reperitur, δείω non item, quodque verba pura enallagen vocalis, quam perfectum δέδοικα subiit, prorsus refugiunt. Neque illis in mentem venit ἔοικα ab εἴδω arcessere. Item ad evitandum ἀλλεπάλληλον delta genitivos Σάρδιος et Χαρύβδιος declinari volunt Anecd. Bekk. p. 1192. et Priscianus IV. 6, 34. „*alternitatis causa,* inquit, *quam Graeci*

„ἐπαλληλίαν vocant, pandus dicitur, ne, si pandidus dicamus, „male sonent alterna d in utraque continua syllaba. Non dicunt „Graeci Χαρύβδιδος, quamvis regula exigat, sed Χαρύβδιος“; nec praetermittit *meridies* a Cicerone notatum. Verum tamen *candidus* dicitur et *splendidus*; Χαρύβδιος autem non communis est forma sed propria Ionum pro Χαρύβδεως, ut Σάρδιος pro Σάρδεων. Nec desunt duplicati delta exempla: κυμίνδιδος Plat. Crat. 392. A. quod e Gud. receptum est pro κυμίνδιος, Μενδῖς (Bendis) Μενδῖδος, deae Thraciae nomen v. Anecd. p. 1192. αἱ μαγάδεις et μαγάδιδες v. Tzschuck. ad Strab. X. 197. Sophocles τὸν ἴδριδα dixit, τῇ πολυΐδριδι Sappho, reprehensi a Grammaticis sed ob aliam causam; κομμιδώδης Theophrastus, qui tamen κόμμι frequentat prae attico κόμμις. Denique si quis literam illam in exitu impunius continuari censet quam in principio vocabulorum, certe δέδοιδα non plus offensionis habet, quam δεδιδαγμένος Herod. IV. 22. Dem. de Hal. 82, 21. Paus. V. 4, 1. δεδάρδαφε Hesych. etc. Sed excutiamus cetera hujus causae firmamenta. Etym. M. 657, 46. δαῖς ὤφειλεν εἶναι δαιδός, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν δ κλίνεται διὰ τοῦ τ, nimirum quia verbale est ut σταῖς, neutiquam propter illam, quae praetenditur, causam. Nec firmiorem duco Stephani rationem, qui ab Ἀρκὰς Ἀρκασίδης formari scribit, non, ut analogia poscebat, Ἀρκαδίδης, διὰ τὸ κακόφωνον. Ac legitur illud Callim. H. in Dian. 216. sed alterum cacophonon dici nequit, quum in patronymicorum terminatione haec minime rara sit literarum consequutio: Μεγαμηδείδης Hom. H. in Merc. v. 100. Ἀγαμηδίδης Paus. III. 16, 5 etc. Βαθυμῆδαι autem (v. Aglaoph. p. 982.) si quis ob eandem causam ex Βαθυμηδίδαι concisum esse dicet, equidem dubito, num hujusmodi correptionis exempla proferri possint; nam quod Siebelisius ad Paus. T. I. p. 78. ex Etym. M. 165, 55. profert Θρασυμίδης, id mendose scriptum esse apparet ex Philemone Lex. §. 42, 30. ubi eadem proponuntur correptae contra regulam penultimae exempla, Θρασυμηδίδης, Δικηρίδης, Θουκυδίδης. Sic enim edicunt, a nominibus tertiae declinationis in ης exeuntibus, quorum penultima brevis, duci patronymica in ιδης, Εὐτυχί-

δης, *Πλησθενίδης* [1]), sed a macroparalectis quae ducantur, diphthongum recipere, *Εὐηρείδης, Εὐκλείδης*, exemtis tribus *Θρασυμηδίδης, Δικηρίδης* et *Θουκυδίδης*. Sed hac formula prave permiscentur patronymica et quasi patronymica, quorum distinctio jam ex his, quae attuli, exemplis elucet, *Πάλλας Μεγαμηδείδης* in H. homerico, et andronymica *Ἀγαμηδίδης, Θρασυμηδίδης*, nec *Θουκυδίδης* solum dicitur, sed etiam *Ἐπικυδίδης* apud Thucydidem et Xenophontem, et contra *Γλαῦκος Ἐπικυδείδης* in oraculo herodoteo. Neque veteres hoc praeteriisse discrimen ex illa Etymologi disputatione quamvis perplexa cognoscitur. Nam posteaquam in principio dixerat *διὰ τοῦ ι γράφεται τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ος, Βηλίδης, Λαγίδης*, multis interjectis subdit *τύπον δὲ πατρωνυμικοῦ ὄντα παρετάθησαν διὰ τῆς ει, Λυσθείδης, Κηδείδης, Καλλείδης, Ἀχιλλείδης, Ἐχεφυλλείδης, Σκυθρωπείδης, Θαῤῥαλείδης, Φιλομηλείδης*, quorum exemplorum tertio et quarto vitium adhaeret in praesens insanabile; proxima sunt *Λυσιθείδης* Demosth. *Κηκείδης* et *Θαῤῥελείδης* Aristoph. ab ignoto utrumque etymo. *Ἐχεφυλλίδης* tamen legitur ap. Steph. s. *Σφακτηρία*, et ab aliis solum *Κυθνείδης* excipitur ex lege *τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ος διὰ τοῦ ιδης* Choerobosc. Cram. II. 235. Moschopul. Sched. p. 171. Zonar. Lex. p. 902. quanquam hi de patronymico loqui videntur, quod genus diphthongum respuit, etsi non solum in libris nostris *Ὁμηρείδης* et alia alia leguntur, sed etiam Etym. M. falsam Pindari scripturam *Ἀδραστείδης* pleonasmo excusat v. Aglaoph. p. 185. Sed proprium *Θεαγενείδης*, quod hoc loco protuli, rectius *ἰωταγραφεῖται*, ut *Ἀντιγενίδης* Plut. de Virt. Alex. II. 2, 53. Inscr. Att. N. 172. v. 34. p. 307. *Ἐπιτελίδης* N. 171. v. 20. p. 302. *Ἀντιμενίδης* Strab. XIII. 617. Diog. La. II. 46. *Εὐχαρίδης, Πολυχαρίδης* Aristoph. et notissimum omnium *Ἐπιμενίδης*, quod ipsum tamen *Ἐπιμενείδης* scribitur in Inscr. Att. N. 302. p. 404. *Ἱπποκρατείδης* N. 285. v. 2. p. 395. et apud Aristophanem Ach. 220. *Λακρατίδης*

1) *Πληστονεῖκα* legitur in Inscr. N. 1506. sed ille *Πλεισθενίδης* scripsit ut Stesichorus. *Εὐτυχίδης* (et *Λευτυχίδης* Herod.) ambiguum est, quia non *Εὐτύχης* solum dicitur sed et *Εὔτυχος, Ἐπίτυχος*.

producta penultima, quare Bentlejus *Λακρατείδης* scribi, Elmslejus explendo metro *γέ* vel *δή* adjici vult. Sed multo tamen saepius nomina a *κράτος* composita finiuntur vocali simplici, *Παγκρατίδας* Inscr. N. 1355. *Φιλοκρατίδας* N. 1253. *Δαμοκρατίδας* N. 1364. *Σωκρατίδας* N. 1253. et in attica N. 168, b. v. 12. et in scriptorum monimentis *Ἐχεκρατίδης*, *Εὐκρατίδης*, *Εὐρυκρατίδης* etc. Quae a macroparalectis oriuntur, ex Grammaticorum praescripto in *ειδης* terminantur, *Πολυθερσείδης* Hom. *Προμηθείδης*, *Λυκομηδείδης*, sed discordat *Προμηθίδας* Schol. Apoll. II. 815. sive *Προμαθίδας* Athen. VI. 296. B. XI. 489. B. et *Φιλομηδίδης*, quod ex obscuris Scholiastarum indiciis eruimus. Etym. M. l. c. *τὰ μὴ πατρωνυμικὰ* (scr. *τὰ μητρωνυμικὰ*) *διὰ τοῦ ι γράφεται, Νιοβίδης, Δαναΐδης· ὅθεν τὸ Φιλομηλείδης* (Odyss. IV. 343.) *κύριον εἶναι λέγομεν· εἰ γὰρ ἦν μητρωνυμικὸν διὰ τοῦ ε* (*τοῦ ι* recte Anecd. Cram. II. 398.) *ἐγράφετο ἄν* (ut *Φιλυρίδης*), quae ex Epaphroditi commentario Odysseae excerpta dicuntur. Scholiastes autem ad Od. l. c. *Φιλομηλείδῃ τῷ Πατρόκλῳ· Φιλομήλας γὰρ υἱὸς ἦν* (quod refellitur ad Od. *P*. 134.) *γράφε* (*γράφεται*) *Φιλομήδῃ κατ' Ἀττικοὺς* (*ἄλλους*?) *χωρὶς ν* (sic), ubi nescio an scribendum sit *Φιλομηδιάδῃ ἢ Φιλομηδίδῃ χωρὶς τοῦ ε.* Eundem locum spectat Hesychius: *Φιλομεδιάδῃ οἱ μὲν κύριον ὄνομα· πολλάκις γὰρ πατρωνυμικῷ τύπῳ κυρίως* (scr. *κύριον*) *δηλοῦται ὡς Εὐριπίδης, Ἡρακλείδης*. Palmam tulit *Φιλομηλείδῃ* proprium quam discrepans ab usitatis *Εὐμηλίδης* Demosth. 1187, 21. *Θρασυμηλίδας* Thuc. IV. 11. *Ἀριστομηλίδης, Ἐπιμηλίδης, Θεομηλίδης*, quae apud Pausaniam leguntur, ultimum fortasse depravatum ex *Θεομηδίδης*, ut *Σιμηλίδας* id est *Σειμηλ.* in Inscr. N. 1291. Eamque productionem andronymico facilius quam patronymico concessisse videntur veteres Critici, qui pro anomalo *Λαμπετίδης* Il. XV. 526. ne periclitandi quidem causa *Λαμπείδης* proponere ausi sunt. Tertium *Λυκομηδείδης* Priscianus suppeditat diversa miscens II. 7, 37. *contra regulam producunt penultimas vocales Aeolides, Demades*[2]), *Codrides, Licoorgides, Lagides,*

2) Sotades, cujus media corripitur, ortum habet a *Σώτας*, *Σωτέας* Inscr. N. 1279. Hesychius *Δωτάδης Δώτου υἱός.*

Belides; Euerides etiam et Lycomedides apud Graecos contra regulam penultimam diphthongum. Ex his Belides et Lycurgides apud poetas latinos leguntur penultima producta; *Λαγίδης* Theocr. XVII. 14. ubi Meinekius *Λαγιάδης* scribit [3]) probante Spitznero de Prosod. p. 81. suffragantibusque Grammaticis, qui nomen illud saepius commemorant, sed sine ullo anomalae productionis indicio Etym. M. 554, 39. Anecd. Cram. II. 235. facileque evitari potuit adhibita dialysi *Λααγίδης*. Nam *τὸ Λάγος* [4]) *εὕρηται καὶ τρισυλλάβως Λαάγου φίλος υἱὸς ἀρίζηλος Πτολεμαῖος* Anecd. Cram. I. 264. fortasse ex graecanica interpretatione, *Λᾶγος* significare *τὸν λαγόν* id est *λαγέτην*. Sed idem *Λάαγος* pronunciari potuit ut *κράατα*, et hinc derivatum *Λααγίδης*. *Εὐηρείδης* dixerunt Theocritus et Callimachus convenienter primitivo *Εὐήρης*, cui simile est *Ἀντηρείδης* loco affecto Anecd. Cram. I. 173, 21. ubi verba *εἰς ὃ ἐπερείδεταί τις* ad *ἀντήρειδες* sive *ἀντηρίδες* pertinent; sed discordat *Ἀμφηρίδης* in Inscr. Thasia N. 1261. et *Φρασιηρίδης*, quod nuper pro *Φρασικρίδης* restitutum est Demosth. p. 688, 4. 1197, 4. 1290, 20. Eidemque Demostheni c. Phil. III. 126, 3. Bekkerus pro *Φιλιστείδης* bis reddidit e codd. *Φιλιστίδης*, quod Tschuckius ad Strab. X. p. 12. cum *Ἀριστίδης* confert, Eustathius autem p. 1498, 63. consuetum *Ἀριστείδης* ab *ἀριστεύς* repetit ut *Βασιλείδης*, eademque via litigiosum illud *Φιλομηλείδης* exsolvit, a *Φιλομηλεύς* (ut *Μενοικεύς*) deflexum dicens. Nec defuisse opinor, qui illa cum *εἶδος* composita putarent, id quod de *Ὑπερείδης* affirmat Herodianus Hermanni XI. 305. v. ad Phryn. 454. Sed hactenus evagari satis fuerit.

§. 2.

De iteratione literae *κ* Grammatici, quoad meminerim, nihil nos admonent. Sed Euripidis verba Bacch. 235. *εὔκο-*

---

3) Haec ex editis transcribenti affertur nova ejus editio, h. l. paullisper mutata.

4) Accentum vitiosum reliqui, quia Eustathius quoque p. 1821, 27. nomen ab appellativo *λαγός* repetit et Philemo §. 100. p. 70. *Λαγίδης τὸ πατρωνυμικόν* cum *πελαργίδης, λυκίδης, χηνίδης* confert. Error utriusque in aperto.

σμος κόμην Matthiae, tametsi kappa duplex sibi improbari neget, tamen adnotanda duxit; Goettlingius autem ad Hesiod. Th. 165. quum recte sensisset pro πατρός γε κακὴν τισαίμεθα λωβήν scribi oportere πατρός κε, id non ausus est reponere τρία κάππα κάκιστα ratus, ut videtur. Sed hunc scrupulum eximunt exempla ab Hermanno Opusc. T. VI. 164. et Muetzellio de Theog. p. 151. congesta, quibus tamen excerpendum est μὴ κάκον κεκακωμένον, quippe paronomasiae causa quaesitum, omniaque, quae conjuncta multo plus aut gratiae aut ponderis habent quam divulsa: εἰ τέκν' ἐκ τέκνων τέκοι Soph. Oed. T. 1250. ἄνακτ' ἄνακτι ib. 284. κακῶν κάκιστα Oed. Col. 1238. cui simile ἔσχατ' ἐσχάτων κακά (Phil. 65.) a Suida sine ratione confertur cum rhetorum lusibus frigidissimis δεινότερα Δεινίου καὶ κύντερα Κύντωνος. Atque ejusdem literae quater deinceps repetitae exempla sunt κακῶς κεκαφηότα Il. V. 698. κεκακωκότες Poll. VIII. 45. atque cognomen Dianae Κοκκώκη Paus. V. 15, 4. Ter recinit ex urbis nomine Καύκακις Scylac. Peripl. 110. p. 50. et saepissime e verborum perfectis activis potissimum intercedente liquida: κέκαυκα Xenoph. Hell. VI. 5, 37. Alexis Athen. IX. 383. C. κέκμηκας Il. VII. 262. κέκρικε Demosth. 414, 1. (Plat. Legg. V. 734. C. Lys. c. And. 108, 9. ἐκκεκρικώς Cyrill. c. Jul. I. 47. C. ἐγκέκλικε Plut. Symp. VII. Quaest. V. 3, 308. Eunap. V. Aedes. 40. p. 22. ed. Boisson. παρακέκλικε Epict. Diss. I. 8, 10. κεκτικέναι Diod. Fragm. VIII. p. 21. T. IV. ἀποκεκλεικώς id. XIV. c. 111. συγκεκλεικυῖα Aristid. Or. XIV. 215. ἐπικέκλυκε Aesch. c. Ctes. 78, 29. προσκέκρουκε Demosth. 581, 2. ἀντικεκρούκει Thuc. VI. 46, 2. Appian. Civ. IV. 87. ἀποκεκάρκει Lucian. Tox. §. 51, 116. T. VI. quibus leniora sunt bis repetita: doricum ἄκουκα v. Schaefer. ad Plutarch. T. V. 210. ᾠκίκει Appian. Civ. II. 26. εἰκάκεισαν Suid. et Moschopul. Opusc. p. 53. εἰκακέναι Schol. Arist. Vesp. 151. εἵλκυκε M. Anton. III. 6. Dem. c. Androt. 611, 10. ut et in Or. de Pac. 60, 8. nunc pro εἵλκυσε legitur, et pro ἠνάγκασε Plat. Hipparch. 232. B. ἠνάγκακα, quod nonnulli ἀνήγκακα dixerunt Atticorum scilicet exemplo Herodian. ap. Etym. M. 106, 23. et porro ἠναγκάκειν Dem. c. Apat. 901, 20. ἠναγκακέναι

Dionys. Antt. VIII. 73, 1685. *πεφενάκικε* Dem. Ol. II. 20, 5. Fals. Leg. 363, 29. *δεδικακότες* Theophyl. Hist. III. 8, 73. A. *δεδικακέναι* Athen. XII. 517. B. *προπεπηλακικότες* Dio Cass. XXXVIII. 34. *προκεκνηκυῖαι* Soran. de Matr. p. 54. *συνῳκικυῖα* Strab. XII. 544. quae nobis quidem cacillare et cicurrire videntur. Haec autem tot unius generis exempla cumulavi potissimum ob eam causam, quia Buttmannus Gramm. §. 97. Adn. 6. perfectorum quorundam defectum ita excusavit, ut hoc tempus in universum ad usum minus necessarium et in nonnullis verbis ut pronunciatu asperius declinatum esse statueret[5]).

§. 3.

Lambda semivocalium, ut Dionysius ait, suavissima etsi in utroque sermone duas continuas syllabas non raro orditur, *λαῖλαψ, λωλώ, λαλός, loligo, lolium* etc. tamen propter antecedentium vel subsequentium literarum naturam interdum loco suo concedere coacta est. Neque enim improbabilis videtur Ger. Vossii opinio pro *coeluleus* substitutum esse *coeruleus* ut suavius, et ob eandem causam nonnullos *Parilia* maluisse quam *Palilia* dicere; ac nescio an Graeci ipsi, quum nomina propria *Cloelia, Publilius,* pronunciarent, sapore quodam traulismi contacti sint, *σκληρός* dicere consueti et *πλήρης*, non ut *δηλός, βηλός,* quae nomina communem a verbis puris originem sed diversam pro consonae antecedentis qualitate terminationem habent. Similiter Buttmannus *ἔκπαγλος* et *πύελος* euphoniae causa pro *ἔκπλαγλος* et *πλύελος* ascita putat, quorum posterius veteres parum apte a *πύος* repetunt, alterius autem originem aliquanto probabilius quam Buttmannus explanat Etym. M. 323, 35. Anecd. Cram. I. 156. *ἀπὸ τοῦ ἐκπλήσσομαι ἔκπλαγος καὶ ὑπερθέσει ἔκπαγλος,* cujus si exempla proferri non possunt, tamen analogia confirmatur similiter figuratis

5) *Δέλεχε*, quod inusitatum esse dicit, legitur in Galen. Comm. in L. de Hum. II. 12, 250. T. XVI. *Δέλεγε* et *λέλογε* Hesychius affert. Eandem vocalem densant *δέδεκε* Meleag. Ep. LXVIII. Heraclid. Alleg. 33, 109. *τετέλεκε* Demosth. p. 295, 29. 1081, 16. Diod. II. 60. Julian. Or. II. 101. *προτετελέκει* Thucyd. VI. 31.

πρόβαλος [6]), ἄσκαλος, χοιροσφάγος, ἄδαμος, ἀντάλλαγος, σακεσπάλος [7]), quorum nonnulla duplicem terminationem habent in ος et ης. Ita sumi potest ἔκπλαγος aut in usu fuisse aliquando aut certe quominus ita diceretur, nihil obstitisse; ἔκπλαγλος autem ne tentatum quidem esse videtur, non magis qnam βλαβλός, λιχλός. His adjunctum est Schol. Arist. Plut. v. 1. ἀπὸ τοῦ ἄλγους ἀργαλέος ὡς ποδαλγία ποδαργία, quod ipsum non legitur sed στόμαργος et γλώσσαργος a nonnullis huc referri solent cf. Doederlin. Synon. T. IV. 424. Tres syllabae ab eadem litera induci non solent praeterquam in reduplicatione ἐκλελαληκέναι Demosth. 354, 25. A λιλαίομαι vero, quod unum huic simile verbum, λελιημένος duci auctor est Herodianus Schol. Il. *M*. 106. Quatuor lambda constipantur ex congressu disjunctorum ἀλλ' ἄλλῃ Dem. de Hal. 85, 19. ἀλλ' ἄλλου p. 720, 12. ἀλλ' ἄλλος ἄλλῳ Archiloch. Fr. XXV. 97. ἀλλ' ἄλλως Soph. Oed. T. 1151. Aelian. V. H. VIII. 6. Herod. II. 117. III. 16. ubi et plene scribitur ἀλλὰ ἄλλος ut L. IV. 192. et Plut. de Fort. p. 308. T. VII. — Mytacismi nomine, si nostras consulimus aures, culpari potest μεμίμημαι Herod. II. 78. Plat. Legg. II. 668. E. Lucian. Rhet. Praecc. §. 6. de Dea Syr. §. 49. Paus. V. 11, 2. Demetr. de Eloc. c. 24. συμμεμιγμένον Lysias Epitaph. 194, 15. συμμεμοιραμένον M. Anton. II. 5. συμμνημονεύειν Id. III. 10. Plutarch. de Ira XI. 441. Alex. Aphr. in Soph. El. p. 42, a. ἀπομεμνημόνευκα Plut. de Comm. Nott. 26, 370. pro quo ἐμνημόνευκα legitur Plat. Legg. VIII. 672. E. Joseph. c. Apion. I. 1. sed rursus μέμνημαι obtinuit apud omnes, συμμνημονευέσθω Galen. Comm. in L. de Fract. I. 1, 327. T. XVIII. P. II. et μεμνηστευμένη Artemid. II. 12,

---

6) Sic apud Hesychium scribitur, πρόβαλλος Phot. ut εἱματανωπερίβαλλος; oxytonum προβαλλός Arcadius sanxit. Illi similiora ἐπίβαλος (ἐπιβλής) amphibalus sive amphibalum, fustibalus. De ἀρύβαλλος et κηκίβαλος parum constat.

7) Ἄθλιβος incertum est utrum ab aoristo ductum sit, ut κυμινότριβος, κριθοτράγος, an a praesenti ut ἄτερπος, ἄπευθος, ἀθίγγανος, Ἐπιτύγχανος M. Anton. VIII. 25. φιλομεμφότατος Plutarch. Parall. T. II. p. 391, 14. Schaef. quod Schaeferus miratur Vol. IV. 410.

155. Diod. XVIII. 23. Theodor. Hyrt. p. 23. in Anecd. Boisson. T. III. μέμεμμαι vero nusquam reperi neque ὀμώμομαι ad similitudinem tertiae personae ὀμώμοται [8]). Quemadmodum verba in ανω exeuntia in syllaba paragogica et principali eandem iterant consonam ν, velut est, μανθάνω, ἁνδάνω, vel assimilatam proximae, λαμβάνω, δαγκάνω, φυγγάνω, ita verbis in ημι, quorum initialis est π, inseritur systoecha μ, πίμπλημι et πίμπρημι [9]), sed quia propter longitudinem mediae syllabae minus est necessaria quam illis, rursus omittitur, si cum praepositione ἐν componuntur, euphoniae causa ut Moschopulus ait Sched. p. 158. Ejusque praetermissionis et apud atticos scriptores et in communi sermone tam numerosa sunt exempla, ut citius credam literam, quam librarii non raro vel contra metrum inculcant, ab his potius aliquoties importune additam, quam a scriptoribus ipsis nescio cujus variationis causa in tempus assumtam rursusque dimissam esse; quae Schneideri sententia esse videtur ad Plat. Civ. T. I. 283. Sed et illud a viro doctissimo dissentio, quod ἐμπίμπλημι et ἐμπίμπρημι cum ἐγγίγνομαι et συγγιγνώσκω confert T. III. 86. nam in his gamma primum certe aliud sonat atque secundum [10]) neque magis auditur quam in ἐγγεγύηκα atque similibus, quae ad Phryn. p. 155. allata sunt, sed adulterinum est, ut in φυγγάνω, λαγχάνω. — Litera ν ne crebrius ingereretur Porsonus ad Or. 292. pro ἰσχναίνω, quod analogia postulat, Atticos ἰσχαίνω dixisse arbitratur; cui consentit Schaeferus, nec repugnat Matthiae ad v. 288. illam antiquiorem, hanc molliorem et recentiorem formam ut ἰσχάς esse dicens. Qui omnes plus contendere videntur quam probari potest. Ab ἴσχω ducitur ἰσχαίνω Theophr. de Odor. IV. 47. Poll. IV. 178. ut κναίνω, λιταίνω, ἀλθαίνω, ἀλφαίνω,

---

8) In diremtis vocabulis ἔμ' ἐμνήστευεν Eur. El. 313. paullo durius sonat quam τῷδ' ἄρ' Ἄρης v. Hermann. ad H. H. in Merc. 69. et similia, quorum copia major quam ut exemplis opus sit.

9) Adderem ἐμπιφράναι, quod Camus in Aristot. H. Ann. V. 6. e Mediceo, ut dicitur, edidit, nisi Bekkerus hujus scripturae mentionem prorsus omisisset.

10) Ἐγγίγνομαι scribi potest ut ἄγγελος, sed non γίγνομαι.

κροαίνω. Huic cur litera ν insereretur nulla causa erat, sed inserta est adjectivo hinc propagato ἰσχνός tenuis, cui similia sunt στιλπνός, τερπνός, λίχνος, θαλπνός, φρικνός, στεγνός, σπερχνός. Ab his vero nullum procedit verbum in αινω, ab ἰσχνός autem non solum ἰσχνόω, sed etiam ἰσχναίνω et composita, Hippocr. de Locc. in Hom. p. 138. T. II. Aphor. p. 741. T. III. Herod. III. 24. Plat. Gorg. 522. A. Polit. 293. B. Aristot. Probl. III. 23. Philem. Fragm. Inc. XII. Strab. III. 145. Plut. Symp. V. Quaest. VI. 4. Porphyr. V. Pyth. p. 66. Themist. I. 10. A. Maxim. Tyr. XXXIV. 2, 157. Stob. Flor. CI. 16, 547. idque ab ἰσχαίνω, ἰσχάνω, ἰσχανῶ, tantum distat, quantum *attenuo* ab *attineo*. Hoc autem discrimen nonnunquam a veteribus neglectum esse nisi quis certioribus, quam Matthiae, exemplis demonstraverit, haud probari poterit Hermanni scriptura Iph. A. 700. (694.) συνισχνανεῖ pro συνισχανεῖ. Sed ut vel hoc concedatur, quod quam maxime dubito, ἰσχαίνω dici pro ἰσχναίνω exemto ν, ut ἰσχαλέος pro ἰσχναλέος, tamen nihilo minus, num id soni causa factum sit, ambigi licet, quoniam ἰσχνός unicum est vocabulum, in quo literae σχν concurrunt, purum autem ν in duabus atque adeo tribus continuis syllabis repeti non insolitum est, ἐννενεόττευμαι Plat. Civ. IX. 573. E. ἀνενένεγκται in vetere inscriptione attica Corp. Inscr. Vol. I. N. 76. ὀνίνανται Aristot. Probl. XIX. 18. Alex. Trall. V. 1. 240. ὀνινάναι Galen. de Simpl. Fac. XI. 15, 287. T. XII. de Comp. sec. Locc. IV. 1, 705. de atr. bil. VI. 128. T. V. Paul. Aeg. VII. 3. p. 230, 25. quae notasse hoc magis ad rem pertinet, quia unum, quod Buttmannus in Ind. Anomm. affert ad levandam cacophoniae suspicionem hujus infinitivi exemplum, id ipsum in controversia versatur v. Schneider ad Civ. T. III. p. 213. a.

Sequitur Ξ litera vastior, ut Cicero ait Orat. c. 45. et a Romanis saepe declinata. Durum nobis sonare videntur *exlex*, ἐξ ἕξ Plat. Tim. p. 54. E. Aristot. H. Ann. III. 7, 2. ἐξοξύνεται Theophr. Caus. Pl. VI. 7, 6. ἐξάξειν Herod. IV. 148. ἐξάξοντα Thuc. V. 80. ἐξάξουσι Plat. Crit. 48. C. ἐξάξεσθε Plut. de Fac. Lun. VI. 35. T. XIII. quibus confirmatur ἐξέλξω Arist. Eqq. 365. et in disjunctis vocabulis ἔξω ’ξενεγ-

κεῖν Nubb. 1388. Sed de hoc quoque nullum proferre possum antiqui Technici praejudicium praeter quod Masorethae Homerici adnotarunt, semel poetam eam literam primi vocabuli extremam, secundi primam fecisse καθάπαξ ξείνῳ Odyss. XXI. 349. v. Eustath. p. 1912, 18. Idem vero Eustathius p. 790, 11. perfectum πέπομπα affirmat σεσιγῆσθαι διὰ τὴν κακοφωνίαν, quae certe non obstitit, quominus πέπεπται diceretur Aristoph. Pac. 869. Aristot. Nicom. III. 5. p. 1112, 1. et πεπόμπευται Plutarch. An seni resp. XVII. 124. T. XII. et πέπεμπται Thuc. VII. 77, 6. προὐπέπεμπτο VIII. 79. pro quo quod in omnibus codd. legitur προὔπεμπτο, dubium est utrum reduplicatio librariorum incuria praetermissa sit, an propter facilitatem pronunciationis, quae eadem est de ἐπαλιλλόγητο Herod. I. 118. aliisque hujus detractionis exemplis dubitatio v. ad Phryn. p. 598. Sed ἐπιτηδεῦσθαι Dionys. de Thucyd. XLII. 187. ab eodem errore profectum unde νενικυῖα Aristid. Or. XIII. 119. ἐνενίκει Appian. Civ. II. 91. προςκεχλευακώς Demosth. 704, 24. ἀπιστέον Xenoph. Anab. II. 6, 5. κυβιστὴρ Schol. Il. *M*. 385. v. Adn. ad Hesych. s. Κυβηστῆρας [11]) aliaeque syllabarum similiter sonantium praetermissiones.

§. 4.

Jam sermo ad rhotacismum et sigmatismum deductus est. Ad illum referenda sunt duo Thomae M. praecepta Ἔῤῥανται οὐ ῥέρανται διὰ τὸ εὐφωνότερον, et Ἑταιρότερος οὐχ εὕρηται ἐμοὶ δοκεῖν διὰ τὸ οὐκ εὔφωνον, ἑταιρότατος δέ, quorum prius notum est valere de omnibus verbis, quae primam literam habent ρ, sed non observari ab omnibus, ut pro illo ipso καταῤῥεῤῥασμένα scribitur Galen. de Comp. Med. p. Locc. II. 504. et 521. T. XII. ἐκῤῥερευκώς Hero Spirit. p. 187. ἀποῤῥέρηκται Oribas. de Fract. XXI. 109. ῥεραφανιδωμένος, ῥεραβδωμένος et similia apud alios v. Boissonad. ad Theodor.

---

11) Idem ζητόρων ζητούντων· γράφουσι δὲ ἔνιοι ζητητόρων. Illud analogiae adversatur; πτεροφύτωρ, quod Heindorfius et Buttmannus damnant ad Plat. Phaedr. p. 252. B. minime.

Hyrt. p. 133. T. III. Anecd. [12]) Ἐχθρότερος ex Thucydide affert Antiatticista Anecd. p. 92. obtinetque hoc idem in Soph. Oed. T. 1346. Herod. de Polit. p. 51. T. VIII. Plutarch. de Virt. Alex. I. 11, 47. T. IX. et Dem. de Pac. 61, 26. sed non sine rivali v. Schaefer. ad h. l. οἰκτρότερος Eur. Phoenn. 1337. saepiusque μακρότερος et, quod idem Thomas improbat sed ratione subtracta, αἰσχρότερος. Nec magis persuadet Theodosius Gramm. p. 134. νέκταρ νέκταρος declinari, non νέκτατος, φρέαρ autem φρέατος non φρέαρος, ne in illo litera τ, in hoc ρ inconcinne geminetur; nam verbalia omnia praeter θέναρ per τ declinantur, νέκταρ vero ut ἔαρ. Sed nos quoque quum εὐπρόςρητος et δυςπρόςρητος pronunciamus, asperum quiddam et confragrosum persentiscimus, eoque Pollucem V. 138. permotum suspicamur, ut illud σκληρότερον diceret, hoc improbaret ut τραχύ. Quanquam quum idem μεταδίωξις V. 165. ἐκλάλησις ib. 147. ἀηθεῖν et ἀηθες [13]) ib. 145. εὐπροςόδως et εὐεντεύκτως ib. 139. ἀντίπαλος ib. 150. ἐκλελεγμένος VI. 208. ὁμοερκές ib. 156. σύνδεσις VIII. 152. dura vocat, ἀγχώμαλος autem V. 157. et ποτνίασις VI. 602. aspera, ζημιώδως δύςφθεγκτον VIII. 147. τεκμαρτικὸς δυςχερές IX. 152. ὁμαιχμία οὐχ ἥδιον πρὸς ἀκοήν I. 135. intelligi debet, veteres his nominibus non unum vitiorum genus notasse, sed plura atque ea fere, quae nostras aures sine offensione praetervolant. Nam ne eos nihil duri et asperi sensisse nominaque ista in vanum jactasse censeam, quum multa alia retinent tum maxime illud, quod quarundam literarum commissiones et saepe admissas et easdem in aliis vocabulis dedita opera declinatas esse intelligimus, rationes autem hujus inaequalitatis explicare nescimus. Velut in hac ipsa litera ut consistamus, quid tam veri simile est, quam quod a multis sumitur, *crebesco* ut lenius

12) His locis rho utrumque modo eum, quem scripsi, spiritum habet, modo nullum, modo unum asperum in syllaba prima, nec constant sibi librarii in ἐπίῤῥημα et similibus v. Goettling. de Accent. p. 205. Mihi qui in ἔῤῥιμμαι sunt conjuncti spiritus, retinendi videntur in ῥέριμμαι.

13) Quum ἀήθης apud Platonem Legg. VII. 797. A. Thucydidem II. 11. Demosthenem p. 538. 1. et optimos quosque legatur, credibile videtur, illum ἀηθέσσειν scripsisse.

assumtum esse in locum antiqui *crebresco* (ut nigresco), quomodo *transtillum*, [14]) *praestigiae*, *prosa*, *σκηπτοῦχος*? At eadem litera geminatur non solum in *crabra* et *crabro*, sed etiam in derivativis *cribrum*, *probrum*. Itaque quod *κραῖρα*, *ἡμίκραιρα*, *κραῦρος*, in communi omnium usu versantur atque adeo antiqua Atthis *ναύκραρος* recepit pro *ναύκληρος*, et in Inscript. Tegeatica N. 1513, b. v. 15, 700. *Κραριῶται* pro *Κλαρειῶται* non obstat, quominus *Φατρία* v. Corais ad Isocr. p. 137. *δρύφακτος* [15]), *χαλκεομίτωρ*, *Θρινακία*, *θιπόβρωτος* Hesych. aurium gratia ascita esse credamus; nam persaepe usu venit, ut fastidiosus ille concinnae compositionis sensus in tempus hebescat mox revicturus. Nec scrupulosius quaeramus, cur in *putesco*, *febris*, omissa sit litera, quae in *arferiae*, *arbiter* etc. praeter necessitatem assumta est, sicut Graeci animum ad *κυρκανῶ*, *μορμύρω*, *μαρμαίρω*, referentes maluerunt *δαρδάπτω* dicere quam *δαδάπδω* vel *δαβδάπτω*. — De sigmatismi fuga Vossius ad H. H. in Cer. 135. subtiliter et argute disserit, Homerum et ut quisque ejus fuerit simillimus, tam studiose fugisse sibilos, ut neque *φρεσὶ σῆσι*, neque *ἄλσεσι*, neque *σεσοφισμένος* aut aliud quid his par et simile admitterent. Sed haec scribenti exciderant homerica *κρείσσοσι*

14) Hoc aptius est quam quae Schneiderus enumerat Gramm. T. II. p. 472. et 508. fratellus, libellus etc. quia litera t in primitivo *trans* non inest, sed remansit ex terminatione *transtrum*.

15) Veteres compositum esse putant, Schneiderus et Schaeferus ad Plut. T. V. 38. simplex a verbo *δρυφάσσω* vel *δρυφάζω* derivatum, cui includendi, sepiendi significationem tribuunt auctore Lycophrone v. 238. *χηλῷ κατεδρύφαξε διπτύχους γονάς* et v. 785. *στέρνα δεδρυφαγμένον*, quod utroque loco scholiastae interpretantur *ἀσφαλίσαι*, *κατακλεῖσαι*. Sed de secundo loco apertissime errant omninoque qui factum sit, ut *δρυφάσσω* tam remotam a primitivo *δρύπτω* significationem acceperit, adeo non potest intelligi, ut priore loco *κατεδρύφαξε* pro *κατέξανε*, *κατέκναισε*, *attrivit*, *afflictavit* positum credam, nisi Lycophro ipse specie similitudinis deceptus verba diversissima *δρυφάσσω* et *δρυφακτῶ* confudit aut etiam *κατεκρύψασε* scripsit. Veterum sententiam confirmat accentus; nam ubique scribitur *δρύφακτος* ut *ξυλόφρακτος*, etsi contrarium jubet Arcadius p. 83, 15. qui fortasse illud, quia substantivi intellectum habet, alio atque adjectiva accentu notandum putavit; ceterum ipse compositis subjunxit, non simplicibus, quae paulo ante enumeravit.

Il. XXI. 486. et κελαδήσῃσι Od. IX. 149. et hesiodea αἴσχεσι Opp. 209. ἀνασσείσασα Scut. 344. Ac si quis Soph. El. 1465. κρείττοσι, quod tres Florentini et plerique alii pro κρείσσοσι praebent, non a librariis, qui eidem poetae ἔλαττον, πράττειν, φυλάττειν, affricuerunt v. Wass. ad Thuc. VII. 11. Ellendt. Lex. Soph. T. I. 574. et 985. T. II. 627. sed a Sophocle ipso formae atticae quidem sed ad audiendum asperiori praelatum esse putet, conflictabitur cum plurimis ejusdem asperitatis exemplis: ἄρσεσι Aesch. Suppl. 951. Thucyd. II. 45. ἐλάσσοσι VI. 25. VIII. 104. Paus. V. 21, 6. ἥσσοσι Aesch. Suppl. 489. Περσίσι Xenoph. Cyr. VIII. 5, 11. στάσεσι Plat. Legg. IV. 708. B. αἰσθήσεσι Civ. VI. 506. C. ὑποσχέσεσι Demosth. p. 349, 10. 358, 27. 397, 3. 608, 7. ἄστεσι Plat. Legg. II. 666. E. ἄλσεσι I. 625. B. Phanocl. Fragm. I. 3. Nonn. XIX. 189. ὀσμήσεσι καὶ ψαύσεσι Aret. Cur. Acut. I. 1, 189. ἐμφυσήσεσι Galen. de Us. Puls. VII. 173. T. V. ἐκμασήσεσι Eupor. II. 10, 373. T. XIV. Neque tamen improbem Kruegeri judicium ad Anab. V. 4, 15. Xenophontem μοσύνοις maluisse scribere quam μόσυσι soni causa, nisi forte nominativum ipsum μόσυν repudiavit propter terminationem aeolicam magis quam atticam. Sed operis ratio exigit, ut aliorum quoque generum exempla producam: σέσεισται Arist. Ach. 325. ἐκσεσεισμένη Phryn. App. 39, 12. σείσασθαι Plutarch. de Def. Oracc. c. XLIX, 381. T. IX. συσσεισμός Suid. ἐλασσώσεσθαι Thuc. V. 104. συσσεσωρευμένος Athen. VIII. 333. B. ξυσσωσασῶν Plat. Legg. IV. 707. C. His appositum et propinquum est ἔξυσ' ἀσκήσασα Il. XIV. 179. aliaque nonnulla, quae Spitznerus congessit ad Il. XI. 76. et complurium vocabulorum homoeocatalexia: ὡς ἕως ἔλευσας αὐγάς Aesch. Pers. 710. πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας Eur. El. 366. οὐχ ὅλης οὔσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπόλεως ταύτης Demosth. p. 428, 13. ἐξ ἀνάγκης τῆς ἴσης φρουρᾶς περιθεούσης Thuc. VII. 27. νυκτὸς ἐπ' ὀλίγας ναῦς τοὺς πολίτας πάντας ἐπιβιβάσαντος IV. 31. ὅσους ἐραστὰς τῆσδε τῆς χώρας ἔχεις Aristoph. Avv. 1268. ἀγλαὰς ἔβας Θήβας Soph. Oed. T. 152. φονεὺς — ἐμφανῶς λῃστής τ' ἐναργὴς τῆς ἐμῆς τυραννίδος ib. 535. ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας Soph. Oed. T. V. 1481. quo uno

Schaeferus Melet. p. 56. utitur ad excusandos Euripidis sigmatismos non illos rhetorum novitiorum acumine inventos, sed ab ipsis poetae aequalibus exagitatos. Atque hoc quoque argumentum est, quasdam literarum consecutiones habere quidem quod reprehendi possit, sed non reprehendi ubique neque ab omnibus, quia plerumque citius praeterlabuntur quam animadversae sunt. Itaque mihi non fortuitum videtur, quod Homerus *πέπνυσο* quidem dicit et *κεχόλωσο*, sed *ἔσσυο*, non *ἔσσυσο* [16]). Verum *σεσοφιμένος* illud, quod Goettlingius ad Hes. Opp. 649. minus recte cum legitimo *κεκονιμένος* comparat, si veterum Grammaticorum aliquis ecthlipsi aeolica attenuatum diceret, difficilis foret infitiatio; sed Tzetzae hic sermo est, idemque ad Lyc. 187. *ματεύω*, inquit, *κατὰ ἔκθλιψιν αἰολικήν*, etsi haec potius est principalior forma, *μαστεύω* auctior ut *μαστροπός*, *Ἄσκρα*, *δίσκος*, *πέσκος*, *κόσμος*. Eodemque praetextu fortasse usi sunt qui Odyss. XI. 19. *κεκλαμένων* legerunt v. Adn. ad Aj. p. 320. et id brevi, ut par est, antepenultima; quae quomodo in *σοφίζω* produci possit, neque Vossius explicat, neque qui ejus sententiam sequuti sunt. Denique nihil quisquam afferat causae, cur Hesiodus *κεκασμένος* et *πεπυκασμένος* admiserit, recusaverit autem *σεσοφισμένος*, cujus usus a Graecis nunquam intermissus est. Testes sunt Phocylides Nuth. 122. Plutarch. V. Luc. XLI. 341. Galen. de Hipp. et Plat. II. 5, 245. T. V. Diog. La. V. 90. participio illo sine dubitatione usi, et hoc non lenius *νενοσφισμένος* Plut. V. Pomp. c. IV. Praecc. reip. XIII. 163. Adverbium *ἰσοστασίως* Pollux VIII. 11. rejicit ut *σκληρόν*, non ob sigma trigeminum, nam adjectivum *ἰσοστάσιος* paullo ante approbavit, sed ob aliam quandam rationem abstrusiorem. Duplex $\overline{σσ}$ consonanti antecedere negat Eustathius p. 880, 10. eamque causam esse, cur *κάσγεθε* scribatur et *δύστηνος*, neque non constat *πρόσσχισμα* Aristot. Probl. XIX. 18. *προσσχών* v. Adn. ad Phryn. p. 673. Schaefer. ad Julian. Praef. XXII. Poppo ad Thuc. IV. 11, 3. *δυστομεῖν* v. Hermann. ad Oed.

16) Imperativum *ἵστασο* Il. X. 291. Aristarchus *ἵσταο* scripsit; de *ἵπτασο* Il. XI. 314. XX. 197. nihil adnotatur.

C. 990. et similia modo simplex sigma habere, modo, quod saepe ambiguitatis causa praeferendum est, duplex. Ad ultimum animadvertere libet, quomodo latinum nomen *Sextus* et *Sextius* a Graecis varietur; Σέξτος Diod. XII. 7. XIV. 94. Plut. de Prof. Virt. p. 248. T. VII. Strab. III. 141. Dio Cass. XLVIII. 21. et 46. LXXI. 1. Ἔξστος Galen. de Praenot. ad Postum. X. 651. et saepius postea; Σέξτος Polyb. XXXII. 20. Julian. Caes. p. 326. A. Appian. Civ. I. 40. et 45. II. 24. IV. 53. V. 75. quibus locis cod. Aug. plerumque Σέξστος scribit, quod et apud alios legitur v. Schaefer. ad Apoll. Schol. p. 232. et in Appiani ipsius contextu II. c. 48. 106. 122. III. 77. ubi codd. regii Ξέστος [17]), ut et sextarius graece ξεστής dicitur, de quo nomine Philoxenus egit in libro περὶ τῆς Ῥωμαίων διαλέξεως Etym. Gud. p. 414. His vicina sunt Βίσεξτον sive Βίσεξστον Schol. Hippocr. T. I. 199. cf. Du Cang. s. h. v. πραίτεξτον v. Reisk. ad. Const. Porph. p. 739. πραιτέξτατος Diod. XII. 53. J. Lyd. de Mag. I. 40. p. 70. nec procul distant ἑκστάδιος, ἐκξέσας Basil. Aenigm. 36, 499. in Boisson. Anecd. T. III. ἐξσκέπτωρ exceptor, neque incredibile videtur ξέστριξ sive potius ξέστιξ hordei hexastichi nomen Cnidium populariter corruptum esse ex ἕξστιξ. Hinc colligamus licet aliis alia esse aspera leniave, nomina vero communia facilius ad aurium judicium accommodari quam propria. Verum haec jam ad literarum contiguarum collisum pertinent, de quo in proximis dicendum erit. Nunc exsequar, quod his gravius, sed prioribus inobservatum est, Graecos haud facile committere, ut easdem duas consonas in duabus continuis syllabis iterent. Etenim nullum est illis vocabulum simplex et primitivum, quod cum latinis *scisco, proprius*, comparari possit, non ita multa, quae cum vernaculis nostris *Stillstand, dreidraethig, unvergleichlich, unausbleiblich*. Duobus prioribus similia sunt, quae cum praepositione πρό et numeralibus quibusdam coaluerunt,

---

17) Σῆξτος vitiose in Josephi Synops. I. 303. T. III. sed cur Boeckhius in Inscr. 897. p. 592. Σηστία rejiciat nescio; Sestius et Sextius permutantur Plut. V. Cic. XXVI. et alibi; mala Sextiana eadem Sestiana vocantur et Κεστιανά v. Interpp. ad Colum. XII. 45, 5.

προπρηνής, τετράτρυφος Hesiod. τετράτροχα ἁμαξίδια Schol. in Aristot. L. de Incess. p. 153. b. ἑπτάπτυχος Suid. s. Ἑπταβόειον, numero pauca, usu vilia; nec λυπρόκρεως dicitur aut μακρόκρανος (μακεσίκρανος Hesychius affert ab Aeschylo, ut suspicor, usurpatum). Nec saepe motio hujus epalleliae necessitatem affert, μισθοῦσθαι, αἰσθέσθαι, ἠσθῆσθαι, quae evitari non potuerunt, sed ἥσθόμην dicere maluerunt, quam ἠσθέσθην ut ἠχθέσθην. Semel, nisi fallor, reperitur in paragoge asciticia βοσκέσκοντο Odyss. XII. 355. nunquam λάσκεσκε, φάσκεσκε, ἀσκίσκος, ῥισκίσκος, aliudve his simile. Cui rei apta et connexa videtur reduplicationis ratio, τιτραίνω, κέκραμαι, βέβλαμμαι, quam imitati Romani primum *spopondi*, *sciscidi*, tum velut mansuescente lingua *spondi*, *scidi*, dixerunt. Ac sunt plura cautionis hujus vestigia. Priscianus IV. 7, 165. *nutritor quoque nutritrix debuit facere, quod euphoniae causa sive alternitatis mediam syllabam concidit; nutrix enim dicimus.* Deinde σωστός quidem dicitur et χωστός, ἄῤῥωστος, ἄχρωστος, sed ἔστρωμαι, ἄστρωτος, ut et substantivis, ἐραστής, μετανάστης, τελεστής, sigma concessum est, quod ἐπιστάτης recusat. Quid? nonne eadem causa videtur, cur a verbis plurimis, quae literas στ continent, κλαστάζω, ἀριστίζω, ἀμυστίζω, βληστρίζω, γαστρίζω, γραστίζω, ὠστίζω, nullum propagetur nomen in στος, στης, στυς, quae autem a βαστάζω, διστάζω, νυστάζω, propagata sunt, pro sigma futuri assumserint gutturalem βαστακτής (βασταγή), νυστακτής, διστακτικός (δισταγμός), qua ratione labefactatur Valckenarii conjectura ad Herodo. VII. 35. pro ὑπασπιστής IV. Maccab. IV. 11. recipiendam esse codicis Alexandrini scripturam μαστιστής [18]). Nec tolerabilis Schneideri emendatio Φαίδρανδρος in Athen. X. 449. C. in Lexico Gr. proposita. Postremo dicitur quidem ἀλγῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς Plut. Apophth. Laconn. p. 244. et ἀλγηδόνες

18) Nomen μαστιγεύς, quod Graecum esse negat, certe non adversari analogiae ostendit simile ἁρπαγεύς, nisi pro ἁρπαγέας Themistius ἅρπαγας scripsit; utrumque autem a nomine ductum ut ῥαφιδεύς, nam a verbo non licet.

ὀφθαλμῶν Herodo. V. 18. sed ὀφθαλμαλγία non item, ut κεφαλαλγία, ποδαλγία etc. His non multo leniora videntur ἐμισγέσκοντο Odyss. XX. 7. ἑδροστρόφος Theocr. et divisa ὥςτ' ἐστί Soph. Oed. C. 573. ὥςτε ἔστω Plat. Legg. VIII. 834. D. Stob. Flor. LXXXV. 19. p. 487, 21. sed contra canonem non peccant. Nunc vocales ordiemur.

§. 5.

Schol. Ven. Il. XVII. 755. ψαρῶν διὰ τὴν εὐφωνίαν· ἐκεῖ δὲ (XVI. 583.) κολοιούς ψῆράς τε, quae verba, nisi ordo perturbatus est, hoc significant, propriam vel homericam nominis formam esse ψηρῶν, quod sequens Quintus Cal. VIII. 387. ψῆρες scripsit et XI. 218. ψήρεσι. Sed quis hoc ψηρῶν insuavius esse credat quam θηρῶν, quo poeta ipse utitur, et πηρῶν, μηρῶν, quibus alii plurimi? Ad priorem vero locum hoc adnotatum est: ψῆρας διὰ τὸ κακόφωνον τοὺς ψᾶρας· ἐκεῖ δὲ ὡς τὸ ψαρῶν· αὖμιν (sic) ξηράνῃ οὐδὲ θερμήνῃ φησίν· vitiose quidem scriptum pro ἐκεῖ δὲ ψαρῶν, ὡς αἶψ' ἀγξηράνῃ, αὖθις δὲ θερμήνῃ, sed manifesta tamen sententia: ψάρ et ψᾶρες Antiphan. Athen. II. 65. E. [19]) nativum esse, sed pro ψᾶρας dici ψῆρας, ne duo deinceps audiantur alpha, sicut ξηρήνῃ propter triplex η mutatum esse in ξηράνῃ. His laqueis callide se expedivit Gellius XIII. 21. Homerum affirmans et quum ψῆρας diceret et quum ψαρῶν, sequutum esse non communem sed propriam in quocunque loco vocis jucunditatem; nam utrum mutatum sit, in ambiguo relinquit, sed nescire ne videatur, asseveranter addit: *si alterum in alterius loco ponas, utrumque feceris sonitu insuave.* Ac de graecis quoque Homeri interpretibus, qui ψᾶρας Epigr. Adesp. CCCCXVI. Galen. de Fac. Simpl. Med. III. 6, 551. T. XI. Aelian. H. Ann. XVI. 3. (ubi Jacobsius ψάρους edidit) perinde ut Κᾶρας et legissent saepissime et ipsi ita appellarent, mirum est, unde illam traxerint suspicionem, quum praesertim poeta urbem Φηρήν appellet Il. V. 543. quam ipse alibi Φηράς vocat, Dorienses autem Φαράς. Iidemque θῆρα,

---

19) Veterem mendam ψάρες Schweighaeuserus fovet.

πήρα et γῆρα retinuerunt, non certe alpha duplex fugientes, quod in ἀπανάνασθαι Pind. Nem. V. 60. Ἀθανάα et ἀλακάτα Theocr. XXVIII. et in communibus ἁρμάμαξα, ἀναγκάσας Plat. Gorg. p. 447. A. Galen. in Prorrh. I. 547. T. XVI. quater iteratur, ter in Δανάα, Κραναά, ἀγλαά, quae apud Tragicos leguntur, et in homericis ἠλάκατα, δεδάασθαι [20]). Quae quum ita sint, nihil utimur Theodosii subtilitate Anecd. p. 1046, 6. οἱ Ἴωνες τιθέασι, διδόασι, ζευγνύασιν· ἐπὶ γὰρ τῆς δευτέρας οὐκέτι τοῦτο ποιοῦσι διὰ τὴν κακοφωνίαν τοῦ ἱστάασι, cujus rei longe alia est ratio. Neque verum videtur, quod Gregorius p. 599. Etym. M. 576, 2. Anecd. p. 1182. affirmant, Aeoles, quum τάλαις, μέλαις, Θόαις dicerent, nomen Αἴας ad hanc similitudinem non revocasse διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῆς αι. Haec certe Homerum non absterruit, quominus Αἰαίη admitteret, idque Demetrius de Eloc. c. 69. tantum abest ut vituperet, ut haec σύγκρουσις τῶν διφθόγγων ei μουσικωτέρα videatur. Adeoque ter eadem diphthongus repetita est in μναιαῖαι Athen. III. 89. A. quanquam hujus scriptura variat v. Adn. ad Phryn. p. 553. μναιαῖος Porphyr. in Ptolem. Harm. VIII. 293. pro quo Wallisius μνααῖος reponit; μναιαίους Aristot. de Coel. IV. 4, 95. quod olim puncta diacritica habebat et a Simplicio modo sic, modo omisso iota altero scribitur p. 172. b. 173. a. Graecique in universum a nostrae linguae consuetudine adeo discrepant, ut nomina multarum syllabarum sine consonis contexant, ἰωή, οἰήϊα, εὐαεία, per quae ostenditur diversa fuisse utriusque sermonis principia.

De monophthongo η admonemur a Schol. Il. XXI. 347. θερμήνῃ μὲν φησιν ἀλλ' οὐ ξηρήνῃ διὰ τὸ κακόφωνον ὡς ψαρῶν καὶ ψήρας. Neque dici potest, Homerum ξηρᾶναι praetulisse propter literarum ρ et α affinitatem, qua moti, ut creditur, Attici κρᾶναι, ῥᾶναι, γηρᾶναι, εὐφρᾶναι, adoptarunt; nam haec ratio ab Epicorum consuetudine aliena, qui ut πήρη, πειρήσω, ita etiam πειρῆναι dicunt Od. XXII. 175.

20) Ejusdem vocalis in diversis vocabulis conflictum, ἐκ μέν μ' ἀλλάων ἁλιάων ἀνδρὶ δάμασσε, adnotavit Eustathius p. 12, 10.

et 192. Arat. 288. κρῆναι Odyss. XX. 115. ἐπιῤῥήνας Tryphiod. 66. εὐφρῆναι Il. XXII. 102. Theocr. XII. 8. τετρῆναι Odyss. V. 247. Arat. 288. Nonn. XLVII. 124. quibus unum repugnat ἐμάρανε H. H. in Merc. 140. convenit ἐμαρήνατο in Epigr. v. Jacobs. Anth. Pal. T. III. p. 967. Et qui dialecto ionica usi sunt, ipsum ξηρῆναι probarunt Herodo. VII. 109. Aret. Cur. Acut. I. 10, 234. II. 2, 250. Hippocr. de Vict. acut. p. 99. T. II. de Locc. in Hom. p. 119. de Affect. p. 384. de Affect. intern. p. 431. de Nat. Mul. p. 568. et 595. Muliebr. II. 777. et 861. T. II. de Superfoet. p. 479. T. I. ut et ἐξυγρῆναι de Diaet. p. 706. T. II. Muliebr. II. 770. προςεπιγλισχρῆναι de Vict. Acut. p. 58. nec mirum est librarios nonnunquam ad vulgarem formam ξηρᾶναι revolvi, de Nat. Mul. I. p. 553. 558. 594. II. p. 766. de Diaet. II. 673. III. 730. Neque tamen triplex Eta displicuisse, ex aliis apparet exemplis σημήνῃ Herodo. I. 22. Xenoph. Anab. II. 2, 4. Thucyd. VII. 50, 3. Diod. XIII. 12, 214. Paus. IV. 17, 4. M. Anton. XI. 20. Epict. Diss. I. 29, 29. Heraclid. Alleg. c. 35, 112. Agath. Hist. IV. 19, 164. B. Hermog. de Ideis II. 7, 343. T. III. πημήνῃ Epigr. Adesp. CXCVIII. v. Adn. ad Phryn. p. 25. et aliis verbis: ζητήσῃ Anth. Pal. VII. n. 681. ἡττηθῇ Lys. de publ. 148, 30. ἡττηθῆναι c. Erat. 123, 27. Dionys. Art. VI. βοηθήσητε Lys. l. c. 127, 30. βοηθηθῆναι Epict. Diss. I. 9, 28. ἡγήσησθε Lys. c. Diog. 905. etc. ac diversorum vocabulorum copulatione: τοσῇδε ἤδη τῇ παρασκευῇ Thucyd. VI. 43. ἰούσης τῆς ἄλλης τῆς προκαταλεχθείσης Λιβύης ψιλῆς Herodo. IV. 175. Nihilo secius illi Scholiastarum opinioni subscribit Moschopulus Opusc. p. 47. κακόφωνον τὸ πολλὰ φωνήεντα ἔχον, φρῄη ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν — et Eustathius p. 820, 35. qui plura complectitur: ἀναύξητόν ἐστι τὸ ἀήθησσον διὰ τὴν κακοφωνίαν — οὕτω καὶ ἀήδιζον ἔλεγον· τὰ γὰρ δύο η κακοφώνως ἔχουσιν ὡς καὶ ἡ τῆς ει ἐπαλληλία καὶ τὰ συχνὰ ι, καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ Ἴριδι δίῃ — et p. 878, 30. τὸ Ἤλιδι δίῃ καὶ Ἴριδι δίῃ ὑποσεσηρέναι τῇ ἐκφωνήσει τὰ χείλη ποιεῖ, additque hujus rei causa pro Ἰλία dici vulgo Ἰλίεια, et a Sophocle τεμένιος pro τεμένειος, ἵνα μὴ ἐπάλληλα ᾖ τὰ τρία ε p. 149.

Hoc τεμένιος attigi ad Aj. p. 120. aliamque correptionis causam attuli, neque omnino veteribus religioni fuit literam ε crebrius repetere, ἐπεγεγένητο Thucyd. VIII. 96, 2. ἀπετετέλεστο IV. 90. ἐπετετέλεστο Xenoph. Hell. V. 3, 25. ἐκτετελεσμένον Paus. V. 11, 4. ἐπιτετελεκέναι Jambl. V. Pyth. 28, 286. διατετέλεκε Aeschin. fals. leg. 193. aliaque supra allata in Adn. §. 2. Ἰλίεια autem, quod Eustathius ab Ἰλιεύς repetit, sequitur typum temenicorum et possessivorum a nominibus in ιος ductorum, Ἀσκληπίεια, Ἰολάεια, Ἀμφιαράειον, totamque illam rationem commenticiam esse arbitror; nam et duplex η saepius concurrit ἤην, ἠήρ, θηητός, νηήσας εὖ νῆας Il. IX. 358. etc. et totidem iota nulla consona interposita crebro existunt conjunctu praepositionum διά et περί, aliter raro, Διιπόλια, διιπετέστερος et Διιτρέφης, quorum duo posteriora secundam longam habere, postremum, quod et Διοτρέφης dicitur v. Bekker. ad Thuc. III. 75. in marmoribus Διειτρέφης scribi scite animadvertit Elmslejus ad Med. 323. Adn. p. 139. et ad Bacch. 1266. Atque haec scribendi ratio ambigi potest, utrum ad evitandum duplex iota inita sit an ad signandam productionem, quae clare apparet in homerico ἀνδρειφόντης, nec ignota fuit Scholiastae Nicandri Ther. 601. qui pro ἐν δὲ θερειγενέος κυμίνου dubitat an praestet ἐν δ' ἀθερειγενέος, ἐπειδὴ τοῦ κυμίνου ὁ στάχυς ἀθέρας ἔχει, sed auditur modo in Nic. Alex. 618. κοῦρον ἀλίβαπτον Μελικέρτην, et in Lycophr. v. 681. εἰς ἀλίπεδον φθιτῶν, cujus mensura et librarios turbavit ἀλίσπεδον et ἀλήπεδον [21]) scribentes, et Grammaticos induxit, ut ab ἀλίω compositum putarent. Jam praeter dativum Διΐ, quem Dorienses contrahunt, solum restat solemnium nomen Διιπόλια sive Διιπόλεια, quod et ipsum ab Atticis uno iota, ut Δίφιλος, pronunciatum esse Porsonus docet ad Arist. Pac. 424. atque δίιος jovialis Plat. Phaedr. 252. E. Plutarch. de Def. Oracc. XXI. 335. τοῖν διίοιν Themist. Or. XIII. 165. C. quod plurimum differt a δῖος *divinus*. Itaque ne illis quidem natura concessit, ut omnia, quemadmodum vellent, proloquerentur; sed quum δῖος dice-

21) Sic et Hesychius in serie.

rent, ubi liceret, altero usi sunt, ubi necesse erat; *Κῖος* vero et *Χῖος* nunquam dissolvuntur. His nihil conjunctius quam quod Herodianus dicit ad Il. *Α*. 80. *χέρηϊ* dici pro *χέρειι, ἐπεὶ κακόφωνόν ἐστι*, unde colligi potest, eum accusativum *χέρεια* potius quam, ut alii, *χέρηα* scripsisse. Neque *σπεῖι* placuit, quod analogia genitivi *χρεῖος* exigit, sed *σπῆϊ* ut *Ἡρακλῆϊ*, et eadem vicissitudine literarum *ληΐς, κληΐς, ῥηΐδιος, χρηΐζω* etc. Attamen *Ἐπειίς* legitur apud Strabonem VIII. 341. probatque Stephanus juxta cum *Ἐπειάς*, quod Graecorum auribus suavius sonuisse ex aliorum comparatione intelligitur; namque *Ῥοιτηΐς* dicitur Quint. Cal. V. 656. Antip. Sid. LXV. quod Stephano s. *Ῥοίτειον* reddendum pro *Ῥοιτίς*, sed *Ῥοιτειάς* Apollon. I. 929. Tryphiod. 216. *Βορηΐς* (ut *Γαιηΐς, Θησηΐς, Οἰνηΐς*) Nonn. XXXIII. 217. sed *Βορειάς* Dion. Perieg. 297. Orph. Arg. 738. Joann. Ecphr. 196. Nonn. XXXVII. 121. XXXVIII. 406. XL. 282. XLIII. 235. et *Βοιβηΐς* sed *Βοιβιάς* v. Tzschuck. ad Strab. IX. 664. *παρηΐς* sed *παρειάς* in codd. Eur. Hec. 274. et Apollon. Arg. IV. 172. ut *γενηΐς* et *γενειάς*. Quam tantam exemplorum cum regula consensionem quis fortuitam esse sibi persuadeat? Diphthongum *οι* iota saepius subsequitur, *λυροποιική, λογοποιική, αὐλοποιική*, quae confertim leguntur in Plat. Euthyphr. p. 289. C. et gentilicium *Εὔβοιίς*, de quo Etym. M. 389, 13. *τὰ εἰς ευς ἐθνικά, εἰ μὲν ἔχει προηγούμενον σύμφωνον, εἰς ις ποιοῦσι τὸ θηλυκόν, Ἀλεξανδρίς, Ἀντιοχίς, εἰ δὲ φωνῆεν, εἰς ας· οὕτως Ὧρος* 22)*· ὁ δὲ γραμματικὸς Σωκράτης ἀντιλέγει, ἰδοῦ τὸ Εὔβοεὺς ἔχει προηγούμενον φωνῆεν καὶ ἔστιν Εὔβοιίς. Ἀλλ' ἐστὶν εἰπεῖν ὅτι τὸ Ἰλιεὺς καὶ Πηλιεύς, ἐπειδὴ τὸ ι ἔχει, ἵνα μὴ εὑρεθῇ ἀλλεπάλληλον, ἐγένετο εἰς ας,*

22) In libro Ethnicorum, puto, quo et ille saepius usus est et Stephanus s. *Δώτιον*, ubi dicit *Δωτιὰς ὡς Ἰλιὰς καὶ Δωτηΐς· Ῥιανὸς Αὐδὴν εἰσάμενος Δωτηΐν ἴκτο τελείῃ* v. Saalii Fragm. Rhian. p. 25. quae sic scribenda videntur *αὐδὴν εἰσόμενος* (percontaturus) *Δωτηΐδος ἴκτο πελείης*. Regulam ipsam tradit Schol. Apoll. I. 637. *δύο τύποι εἰσὶ τῶν θηλυκῶν πατρωνυμικῶν, Πελιάς, Πελοπίς. Καὶ ταῦτα δὲ εἰς ας μεταβάλλουσι τὴν τελευταίαν παρεντιθεμένου τοῦ ι, ἵνα μὴ εἴη κακόφωνα*, quae transscripsit Philemon Lex. §. 91, 66.

τὸ δὲ Εὔβοεύς, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ ῑ, ἐγένετο εἰς ῑς̄. Neque raro eadem vocalis post diphthongum αι reperitur; nam non solum Ἀχαιιάς sed etiam Ἀχαιίς dicitur, ut Βρισαιίς, v. Boeckh. ad Corp. Inscr. N. 2042. Κρηταιίς Anall. II. p. 53. pro quo Stephanus Κρητηϊάς affert; Κυταιίς nuper Apollonio e plerisque libris redditum est, Hermanno magis ad Κυτηΐς propendente Orph. Arg. 824. etsi idem Euphorioni Κυταιιάς tribuit, quod si ad nostrum referimus sensum, magis blanditur Κυτηϊάς ut γαιηϊάς. Sed veteres ipsos alio tempore aliud probasse nisi res ipsa nos doceret, tamen vaga atque inconstans multorum vocabulorum scriptura perspicuum redderet. Eustathius p. 936, 45. οἱ παλαιοί, inquit, ῥήτορες Ἀχαιικόν φασι δεῖν γράφειν, ὡς καὶ γυναιικόν καὶ δικαιικόν, in quo quanta sit codicum varietas olim exposui ad Phryn. p. 39. dupliciterque errat Elmslejus ad Heracl. v. 84. et quod feminina in ῑς desinentia brevem vocalem ante terminationem habere negat, oblitus praeter alia multa notissimi nominis Δαναΐς, et quod Atticos diphthongum, cujus subjunctiva vocalis sit ῑ, alteri iota nunquam praemittere edicit, eamque ob causam pro Εὐβοιίς inauditum Εὐβωΐς introducit merito explosum ab Ellendtio in Lex. Sophocl. Sed haec jam ad aliam quaestionem pertinent de vocalium diversarum compositione, quae ipsa nonnunquam veterum nauseatorum fastidia movit.

§. 6.

Primum docent Homerum, etsi Ἐρέβευς diceret et θάρσευς, tamen repudiasse δείευς et σκείευς διὰ τὴν κακοφωνίαν τῆς ἐπαλληλίας τοῦ ε Schol. Ven. XV. 4. Anecd. p. 1209. atque ob eandem rationem Philemo §. 195. legitimas formas δέεος et σπέεος a poeta rejectas esse judicat; quod difficile est refellere, quoniam nominum ῥέος, κλέος, χρέος, genitivi trisyllabi (ut βέλεος) vix reperiuntur. Sed quae in δείευς et σπείευς concurrunt vocales, easdem continent praeter σειεύς nomina localia a primitivis in εια et ειον desinentibus derivata, Ῥοιτειεύς, Ἐρικειεύς, Σεῤῥειεύς, Λακερειεύς, Λαμπωνειεύς, quanquam in hoc quoque genere, si commode fieri potest, haec epallelia evitari solet, terminatione ευς syllabae

primitivi penultimae subjuncta Ἀντίοχος (Ἀντιόχεια) Ἀντιοχεύς, Ἀλεξανδρεύς, Σελευκεύς. Si vero primitivi ipsius penultima diphthongum continet, hanc servandam esse docet. Etym. M. p. 426, 38. Anecd. Cram. II. 296. τὰ εἰς ευς λήγοντα οὐ θέλουσι (τῇ ει) διφθόγγῳ παραλήγεσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰ μὴ ἀπὸ πρωτοτύπου σχῶσι τὴν ει. Πρόςκειται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, διὰ τὸ Νειλεύς, οὐκ ἐπὶ τοῦ πατρὸς τοῦ Νέστορος[23]), μὴ ἀπὸ πρωτοτύπου διὰ τὸ Ῥοιτειεύς, Σιγειεύς, quibus alia aequiparat Stephanus Ἄσχειον, τὸ ἐθνικὸν Ἀσχειεύς, ὡς Σιγειεύς, Ῥοιτειεύς. Γαμβρεῖον (scr. Γάμβριον ἢ Γάμβρειον) Γαμβρειεύς ὡς Σιγειεύς. Idem Πολίειον Πολιεύς (Πολιειεύς) ὡς Σιγειεύς, et Φίνειον Φινειεὺς ὡς Σιγειεύς. Sed alia breviore illa via commeant: Μελάμπεια ἀπὸ Μελάμπου — Μελαμπεύς ὡς Σελευκεύς. Ἐλέγεια Ἐλεγεὺς ὡς Σελευκιεύς (scr. Σελευκεύς), Εὐέλγεια Εὐελγεύς, Εὐμένεια Εὐμενεύς, Κεκρυφάλεια Κεκρυφαλεύς, eodemque modo Ἁρπαλικεύς, Ἀμασεύς, Ἀνθεύς, Ἡρακλεύς, Κροκυλεύς, Λυξεύς, Μακυνεύς, Σκαρφεύς, Στρουθεύς, Τεμενεύς, Φηγεύς. Itaque Αἰνειεύς ab Αἴνεια derivatum non dubitat παράσημον dicere, sed in hoc tamen adeo non constat sibi, ut non solum Πλωθεύς et Πλωθειεύς perinde probet, quorum exempla collegit Schoemannus ad Isaeum p. 302. sed etiam Δεκελειεύς solum in ordinem referat, etsi Δεκελεύς non modo usitatius est sed etiam regulae convenientius, quippe a primitivo Δέκελος ductum Herodo. IX. 73. ut a Μαντίνη Μαντινεύς, similiterque a Δίομος declinandum erat Διομεύς Hesych. non, quod ille affert Διομειεύς, nec a Κορύλειον Κορυλειεύς sed proxime a Κόρυλος Κορυλεύς, a Φάρνακος Φαρνακεὺς ὡς Σελευκεύς id. s. Φαρνακία. Verum tamen veteres ipsos usum vagum et exlegem moderari nescivisse ostendit Eudaemonis et Abronis dissensio, cujus ille meminit s. Αἰλία, nobisque ea quaestio hoc est inexplicabilior, quod ipsa primitivorum scriptura summopere variatur. Ab Αἴγιον

23) Hoc quid sit perspicitur ex Eustathii verbis p. 1681. 58. δηλοῖ ὁ γράψας Τεχνικὸς τὸ Νειλεύς ἐν διφθόγγῳ οὐχ ὁ πατὴρ τοῦ Νέστορος ἀλλ' ὁ Ἀττικός, οὗ γενικὴ Νείλεω cf. Meinek. ad Theocr. XXVIII. 2.

recte ducitur *Αἰγιεύς*, ut Ethnographus docet: *Ἀφόρμιον Ἀφορμιεύς, ὡς Αἰγιεύς, Σουνιεύς*, adde *Φρυγιεύς, Ἀφροδισιεύς*, sed reperitur etiam *Αἰγεύς*, v. Wesseling. ad Diod. XIX. 66. Neque *Δεκελεύς* solum extat et *Δεκελειεύς*, sed etiam *Δεκελεεύς* Corp. Inscr. N. 224 — 226. N. 2306. *Τιθορέα* si probatur, incola appellandus est *Τιθορεύς* ex ea lege, quam idem proponit s. *Μανθυρέα τὸ ἐθνικὸν Μανθυρεύς διὰ τὸ ἐπάλληλον τῶν δύο εε*, sed saepe legitur *Τιθοραία, Τιθοραιεύς* v. Siebel. ad Paus. T. IV. 286. et 288. quem nollem *Θεμισωνεύς* et *Τιθρωνεύς* cum *Ἀνθεύς, Σιγεύς* comparasse p. 283. Neque ipse diffitetur usum ab arte dissentire: *Ἀμφιτρόπη, Ἀμφιτροπαιεύς· δοκεῖ δὲ τοῦτο ἐξ ἄλλου εἶναι τοῦ Ἀμφιτροπαῖος· τὰ γὰρ εἰς ευς ἀπὸ τῶν εἰς η θηλυκῶν ἰσοσυλλαβεῖ τοῖς πρωτοτύποις ὡς Σινώπη Σινωπεύς*, quo loco pro *Ἀμφιτροπαῖος* Salmasius et Holstenius *Ἀμφιτροπαία* corrigunt (ut *Φηγαία, Φηγαιεύς*) parum memores eorum quae alibi tradidit: *Φαραί, Φαραῖος Φαραιεύς, ὡς Κρηταῖος Κρηταιεύς, Κωπαῖος Κωπαιεύς*, et *Σίφαι - ἔστι δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ Κρηταῖος Κρηταιεύς, οὕτω Σιφαῖος Σιφαιεύς·* quae quum a primitivis *Κρήτη, Κῶπαι*, derivari non possint, neque extent paragoga *Κρήταια, Κώπαια, Ἀμφιτρόπαια*, ille ethnica in *ευς* a possessivis in *αῖος* repetit, partim usu testatis, partim ad artis regulas conformatis. Et quod modo de *Μανθυρεύς* dicebamus, non servatur in aliis: *Ἀραιθυρέα Ἀραιθυρεεύς, Πτελεὸν Πτελεεύς ὡς Φενεεύς*, nec Corais dubitavit ad Heracl. Polit. p. 356. pro *Λεπρεῖς* substituere *Λεπρεεῖς*, sed pro *Δέρεα, τὸ ἐθνικὸν Δερεεὺς ὡς Ἡραιεύς* scribendum est *Δέραια, Δεραιεύς*, et quod sequitur *Ἀρκαδίας γὰρ ἀμφότερα*, quomodo accipiendum sit, apparet ex aliis urbium Arcadicarum paronymis *Ἡραία, τὸ ἐθνικὸν Ἡραιεὺς λέγεται καὶ χωρὶς τοῦ ι ὡς Νικαεύς* et *Κύναιθα- Κυναιθεὺς καὶ Κυναιθαιεὺς καὶ Κυναιθαεύς*, neque tamen ex his perdiscimus, uter fuerit arcadicus typus, nedum ut pronunciare possimus, quid Graeci in universum probaverint, *Ληναιεύς* an *Ληναεύς* v. Tzschuck. ad Strab. IX. 373. *Πειραεύς* an *Πειραιεύς* v. Dindorf. ad Arist. Pac. 145. *Ἀχαιικός* an *Ἀχαϊκός* v. Well., ad Agam. 178. Matthiae ad Troad. 659.

ad El. 1286. quorum prius Eustathius p. 99, 8. τὸ ἐντελές esse, alteri a posterioribus literam ι more aeolico detractam ait; qua de re ad Phryn. p. 39. uberius exposui. Praeterea iota in omnibus fere diphthongis geminatur, μναιαῖος, de quo supra dixi, Ἀλαιαῖος, μαιεία, Νεμειαῖος, Θειαῖος, Μαλειαῖος, Βεροιαῖος (Βροιαῖοι Suid.) ἀγυιαίου Sophocl. Herm. Fr. III. (211.) ποιοίη Demosth. p. 389, 5. Xenoph. Cyr. IV. 5, 8. ποιοῖμεν Arist. Avv. 172. εἰοικυῖα homericum, quibus concinunt verba σείειν, κλείειν, κρείειν Artemid. II. 12, 153. et monophthongo temperata Ἀλφειῴα Dianae epitheton et Λητώεια v. Osann. Auct. p. 105. Λαΐειος, Κλεινίειος, ἐχίειος, Ναυπλίειος, quod et Ναύπλιος dicitur Eur. Or. 54. et 369. Ἀμφίειον, ταμιεία, νεανιεία, pro quo apud Zonaram p. 1390. νεανεία extat Tittmanno improbatum, sed vereor ne injuria. Nam iota ante ει facile premi exemplis constat plurimis; ὑγεία v. Meinek. ad Men. p. 379. Schneider. ad Plat. Civ. T. I. 21. et quae huic adjunxi ad Phryn. 493. ἀλεία v. Locell. ad Xenoph. p. 261. ταμεῖον v. Bernhard. ad Dion. p. 897. τὸ Ὀλυμπίειον v. Interpp. ad Thuc. VI. 64, 1. Ἄμφειον Ellendt. ad Arrian. T. I. p. 42. Ἄλειον Athen. V. 561. E. quod Eustathius p. 1562, 57. Boeotis tribuit (τὰ Ἄλια Aristid. Or. XLIII. 547. Ἥλια Julian. Or. IV. 156. C.) Ἀσκλήπεια Inscr. N. 1124 et 1186. Λικύμνεια ὀνόματα ut nunc scribitur pro Λικύμνια Plat. Phaedr. 267. C. qua adjectivi forma Euripides usus est Schol. Arist. Avv. 1242. Γόργεια ῥήματα Athen. XI. 504. Dionys. Ep. ad Pomp. II. 6, 760. v. Bornemann. ad Symp. p. 84 [24]). Hoc iota autem quum Eustathius p. 351, 36. in ὑγεία et Βάτεια non omissum, sed in pleniore forma interpositum esse statuat, contrarium traditur in Etym. M. 774, 35. ἡ ὑγεία et τὰ Ἀπολλώνεια crasi coartata esse, quorum posterius proxime ab Ἀπόλλων declinatum est, ὑγεία autem et plurale ὑγεῖαι Simplic. in Ench. 38, 391. accentum a crasi profectum ostentat, nisi quis ex vetere forma Attica ὑγιεία

24) Ex Synesii loco, quem notavi ad Phryn. p. 371. γοργιαῖον retinet Josephus Synops. Rhet. T. III. 539. γοργίειος recepit Kruegerus ad Dionys. p. 18.

(ut ἀληθεία) translatum dicat; Βατεία vero Diod. IV. 77. Apollod. III. 12, 1. quod nomen rectius Βάτεια scribitur Schol. Lyc. 1306. et Steph. s. Ἀρίσβη et Δάρδανος, minus recte Βατία Schol. Il. XXI. 236. ut saepius ἁλία, ἀσπαλία, omnino in exemplum trahi non debet. Nostra sententia est, in his vocabulis, quibuscum latina Antiochensis et Antiochiensis, Catinensis et Catiniensis, Carthaginensis et Carthaginiensis comparari possunt v. Gronov. ad Liv. XXVIII. 26. Tzschuck. ad Mel. Vol. II. p. III. 335. vocalem tenuem et liquidae similem furtim potius subterlapsam quam euphoniae causa detractam esse, eandemque animadvertimus saepe extrinsecus addi: φοινικιοῦς, Βατραχιοῦν, φοιταλιεύς, ἀσπαλιεύς, ἑλλοπιεύς, ἁμαξιεύς, Σχοινιεύς v. Stephan. [25]) et velut ex lege praemittitur terminationi adjectivorum, quae tempus et mensuram significant: μηνιαῖος, ἐνιαυσιαῖος etc. Postremo ad hunc locum pertinet quod Priscianus scribit in XII. Aen. c. III. Majugena et Trojugena (adde Grajugena) dici evitandae geminationis causa[26]) neque aliam rationem invenio cur uligo, pulligo, fuligo, urigo, prurigo, discrepent ab aerugo, aurugo, vesperugo, lanugo, albugo etc. sed in compositis quadrupes quadrivium, aucupium mancipium, haruspex, carnufex, sacrufico, nulla est hujus rei observatio. — Iota quater repetitum praebet dativus πρινιδίοις Arist. Avv. 615. totidemque per syllabas continuatur quae sequitur vocalis in nomine

---

25) Idem tamen s. Ἀτήνη negat ex Ἀτηνία duci posse Ἀτηνεύς pro Ἀτηνιεύς. Alpha ante ει omitti in nominibus Phrygiis docet s. Γορδίειον — Γορδιεύς ὡς Κοτιάειον Κοτιαεύς, Δορυλάειον Δορυλαεύς· ἐχρῆν δ' ἰσοσύλλαβα· ἀλλὰ τὰ παρὰ τοῖς Φρυξὶ σημειώδη. Hinc apparet s. Δαρεῖον τὸ ἐθνικὸν τῷ λόγῳ τῶν Φρυγίων παρὰ μίαν συλλαβὴν Δαρειεύς ὡς Κοτιαεύς τῷ λόγῳ τοῦ Ῥοίτειον καὶ Σίγειον, Δαρειεύς, primum scribendum esse Δαρεύς ὡς Κοτιαεύς, deinde ἢ τῷ λόγῳ etc. Idem Δοκίμειον Δοκιμεὺς κατὰ τέχνην, Δορυλάειον Δορυλαεύς, Δορίειον Δοριειεύς scr. Δοριεύς, ut Γορδιεύς, Μιδαεύς, quae omnia typum Phrygium habent. Ἀμφιάρειος usurpavit Euphorio Fr. LXIX. sed Πρωτεσίλεια in Schol. Pind. Isthm. I. 11. emendavit Boeckhius.

26) Isidor. Origg. I. 31. p. 842. Gothofr. p. 47. Lindem. *Soloecismus est quoties in iota litera duplicatur sonus, Troja, Maja,* quae nonnulli Troiia, Maiia scribebant v. Schneider. Gramm. T. I. 281.

urbis *Σολόγοργος* Steph. s. *Ἡραία*, et in verbo *ὀβολολογεῖν* Anecd. Bekk. 56, 2. Ypsilon ter, nec amplius, in *γλυκύθυμος*.

§. 7.

Expositis veterum de vocalium repugnantiis praeceptis ad consonarum asyntaxiam transgrediemur, quam nomine tenus attigerunt artigraphi Buttmanno antiquiores eo loco, quo exponunt de mutatione literarum. Hanc enim bipartitam faciunt, *respectu connexionis*, et *respectu dialectorum*, sed de illa parte non plus tradunt quam ad usum pertinet scholasticum. Veteres autem Grammatici, ut in omnibus etymologiae partibus accuratissime versati sunt, ita hunc quoque locum haud inornatum praetermisisse apparent. Namque Democrito illi perantiquo et percelebri, cujus Onomasticon Pollux praedicat[27]), liber inscriptus fuit *περὶ εὐφώνων καὶ δυςφώνων γραμμάτων* Diog. La. IX. 48. idemque argumentum tractasse videtur Aristonicus in libris *ἀσυντάκτων ὀνομάτων* Suid. (in quo sequor Lehrsii interpunctionem de Aristarch. p. 3.) Etenim *ἀσυνταξία* non solum constructionis inconsequentiam significat sed etiam literarum, ut si *νένυχθε, τέτυχθε*, literam aspiratam accepit pro tenui, id *δι' ἀσυνταξίαν* factum dicitur Theodos. Can. p. 1019, 16. Similiter Orion p. 28, 6. *σκύζω, σκυζαίνω, καὶ ἐνδέσει τοῦ μ σκυζμαίνω, καὶ τροπῇ τοῦ ζ διὰ τὴν ἀσυνταξίαν σκυδμαίνω* (sic ista legenda sunt) cf. Etym. M. p. 314, 10. 401, 6. 685, 22. quas res credibile est in Herodiani commentario *περὶ συντάξεως στοιχείων* (v. Parerg. p. 484.) uberrime tractatas esse. Nostra autem memoria haec diligentius persequutus est Fridericus Schultze in tabulis Lexico Passoviano Ed. III. subjectis, quas inscripsit de cumulatione consonantium. Quanquam ne hic quidem plus propositum habuit, quam ut enumerandis quae conjungi possunt consonis manifestum faceret, quae nunquam conjunctae sint, non item, quae raro coeant, neque magis, quae duas syllabas deinceps inchoent.

---

27) Hinc fortasse sumta est illa nominis *Τριτογένεια* interpretatio, de qua dixi in Aglaoph. I. 157. et quae de declinatione nominum literarum *τοῦ δέλτατος καὶ θήτατος* narrantur in Anecd. p. 781.

que nihil dixit de πτίττειν, πτύττειν et πτώττειν, quae nostris improbantur auribus et veteris offensae quasdam no- prae se ferunt. Illud Dindorfius scripsit in Aristophanis agm. N. 267.

πτίττω, βράττω, μάττω, δεύω,
πέττω, καταλῶ.

i vulgo πίττω legebatur, Brunckius πτίσσω, et apud Lucian. :rmot. §. 79. Strab. XV. 692. et 720. libri πτήσσειν, et a variant[28]) ut in Pherecratis versu ap. Herodian. π. Μον. 24. αἰνεῖν, πτήσσειν. Hesychius Ἄναντα - παρὰ τὸ αἰνεῖν ἴνειν) πήσσειν. Ἐκπτίσσειν legitur Aelian. H. An. XVII. . καταπτίσσειν Stob. Flor. CXXIII. 12. Plut. de Virt. mor. . 414. etc. nihilque celebrius est illa viri magnanimi voce mortario emissa πτίσσε τὸν Ἀναξάρχου θύλακον. Pro τώττειν Jacobsius Aeliano VII. 19. e codd. restituit πτώσ- ιν, pro διαπτυττόμενα Plat. Legg. IX. 858. E. editt. ve- stissimae διαπυττόμενα exhibent neque fortuitum videtur od iidem scriptores, qui βράττω, τάττω, constanter scribunt, men πτίσσω, πτύσσω, πτώσσω, praeoptant. Pro illo Ro- ıni, quorum nulla vernacula vox a pt orditur, *piso* substi- erunt, omninoque hae literae varie emollitae sunt, aut inter- sitione vocalis πτίσσω, πίτυρον, πτύω (spuo) pitysso, pi- ita, aut exaeresi, πτέρον *penna*, πτίλον *pilus*, πτέρνα πέρ-) *perna*, πτέρνιξ, πέρνιξ, τέρναξ v. Schweighaeus. ad Athen. I. 470. neque improbanda Eustathii originatio p. 802, 3. ως ἀπὸ τοῦ πτίσσειν γίνεται καὶ πίσον τὸ ὄσπριον, ὃ ιὶ πίσσος λέγεται· *cicera fresa*, ἐρεῖξαι πίσους Aristoph. mphiar. VI. n. 88. neque erat sane, cur Fritzschius ad Marc. IV. p. 595. Scaligeri conjecturam tam contemtim abjiceret ἀρδος πιστική a πτίσσω repetentis. Ac pro πτυκτίον in- aluit πυκτίον Gregor. Naz. Or. LXIV. 827. T. I. LXXXVII. 43. Nicet. Ann. VIII. 6. 138. D. Theophyl. Hist. IV. 8. 101. .. Hesych. s. Ἐν λευκώμασι, πυκτίς (διφθέρα) Galen. Comp. led. p. Locc. I. 1, 423. T. XII. Nicet. l. c. ἐν πυκτοῖς πί-

28) Sic et πτύσσω, πτήσσω, πλήσσω confusa Phot. Bibl. c. 94, 133. ὑπτηκτος Iph. T. 312. Hermannus in εὔπτυκτος mutavit.

ναξι Herodian. VII. 6. quod pro *πτυκτός* legitur in cod. Aristid. Or. XV. 235. ac jam in codd. Homeri Il. VI. 169. Quanquam quum eadem litera inserta sit nominibus *πτόλις*, *Πτολεμαῖος*, in deliberationem venit, utrum *πτύξ* an *πύξ*, *πυκνός*, pugnus, *πυγμή* nativam vocabuli formam repraesentet. Verum hac re missa subjungam alia, quorum consonae etiam horridius resultant: *συζεῦξαι* Eur. Alc. 166. Meleag. Ep. LII. Galen. in Hipp. d. Art. Comm. I. 741. T. XVIII. p. 1. *σύζευξις* Plat. Rep. VI. 508. A. Legg. XI. 930. B. Aristot. de Ort. et Int. II. 3. *πώλοις ἄζυξι* Julian. Or. II. 53. C. neque placet *ξύζυγος* Poll. I. 127. idemque in Eur. Iph. T. 250. ex Ald. nuper repositum pro vulgato *σύζυγος*, *ξυζυγείς*, quod pauci libri suppetunt Plat. Rep. VIII. 545. C. *ξυζωσάμενος* Arist. Thesm. 656. Lysistr. 536. (hic a Brunckio invectum contra Aristophanis usum) *ξύνζευξις* Oribas. de Lux. II. 133. molliore forma *συζευγνύναι*, *συζῆν*, *συζητεῖν*, in commune recepta. His perpetratis ad symplocen consonantium transgrediar, cujus non una est ratio. Nam *ἀνδρός*, *σινδρός*, *γαμβρός*, *Κίμβρος* (*Κιμμέριος*, *Κέρβερος* v. Schol. Odyss. *Λ*. 14. et Porson. ad h. l. *κέμμερος ἀχλύς* Hesych.) exemta litera auxiliari barbarum sonant; item *λίμνη*, *σεμνός*, *ἐρεμνός* (*ἐρεβεννός*) apparet non potuisse dici nisi mutata consona nativa. Alia symploces genera certarum dialectorum propria sunt: *ἐσλός*, *μάσλης*, quod eum *Πάσνης*[29]) compositum profert Hephaestio p. 15. idemque *μάκαρς*, *χέρς*, *Τίρυνς*[30]) p. 4. quae literae in diastasi facilius tolerantur *ἄδρυνσις*, *ἄρσις*, *θηρσί*, *ἁλσί* Aristot. Meteor. IV. 385, 9.

29) Similiter Romani veteres poesna, cesna, casnar, quod pro canus valere videtur, ut Caesar et Caeso pro caesus ex veterum opinione; Pollio casnar (si vera est scriptura Quintil. I. 5, 8.) nominabatur fortasse ut affectator cascae antiquitatis (nam antiquarius erat) non ut assectator puellarum.

30) *Ἀκκιπήσιος* sive potius (nam latini nominis prima brevis est) *ἀκιπήσιος* scripsit Athenaeus VII. 294. F. *Καπυήσιος* XII. 528. B. *Λατερήσιος* Appian. Civ. III. 84. *Παρμήσιος* V. 2. *Ῥαμνήνσης* et *Λουκερήνσης* Plut. V. Rom. c. XX. Alii *Ὁρτήσιος* et *Ὁρτήνσιος* v. Jacobs. ad Aelian. p. 184. *Πάσσας* Plutarch. de Fort. Rom. VII. 11. pro *Πάνσας* V. Cicer. c. XLIII. Romani contra *triens*, *quadrans* pro *τριᾶς*, *τετρᾶς* etc. ut stans, infans. Pro ineffabili *Manlius* illi *Μάλλιος* substituerunt.

Aristoph. Pac. 1075. (ἄλεσι Plut. Symp. VIII. Quaest. VIII. 2, 375. pro ἄλασι) etsi hanc quoque aliquid offensionis habuisse indicio sunt dativi κυσί, μησί, et abolitio futurorum aeolicorum κένσω, φέρσω (ἔφερσεν ἐκύνησεν Hesych.) πεφύρσομαι, et quod Stephanus affirmat Μεσημβρία dici pro Μελσημβρία (ἀπὸ Μέλσου) διὰ τὸ εὐφωνότερον. Alia nominibus propriis concessa sunt Μυρλέα (perlego, pelluceo), Ἀγβάτανα v. ad Phryn. p. 413. Goettling. ad Theod. p. 209. Ἐρίγβωλος Nonn. XXXII. 223. Ῥίγβασος XXVI. 249. Πφ, τθ et κχ, quae consistunt in nominibus doricis et aeolicis ὄπφις, τυτθός, ἄκχος ὦμος Hesych. id est ὄκχος sive ὄχος [31]), ἀκχαλίβαρ id est νεκροφόρος, νυκχάζειν Hes. et κακχάζειν [32]) ab Atticis non admitti nisi in nominibus propriis et plebejis [33]) ostendi in Aglaoph. p. 845. non praetermissa tenuium et mediarum geminatione, cujus exempla pleraque ejusdem generis sunt; nam ββ non reperitur nisi in κράββατον, quod Atticistae uno ore rejiciunt et in aetolicis κίββα, σίββα Hesych.; γγ in nullo communis usus vocabulo coeunt quin alterius mutetur sonus, neque in φυγγάνω, ut equidem sentio [34]), aliud auditur quam in λαγχάνω, tango; κάδδος attica forma non est, ac ne nativa quidem sed κάδος, cadus, ut λάκος, σάκος, nam tenuium quoque rara geminatio, κίκκος, ὕκκη, πέλεκκον, νοβακκίζειν, quorum nihil inter Atticorum lexes politicas referri potest. Literae γχλ praeter αἴεσχλος κλάδος δάφνης Hesych. cujus scriptura ambigitur, et composita δύςχλαινος, προςχλευάζειν, in uno conjunctae reperiuntur ὕσχλος, quo amentum sive ἀγκύλη (mendosius ἄγκυλος Anecd. Cram. II. 24, 7.) ac proprie obstragula crepidarum significantur. Sed

31) Idem Ὀκτήσεις οἴσεις, ὀκκήσεις scrib. ὀκχήσεις.

32) Athen. XIII. 615. D.

33) Huc etiam pertinet ἄπφα Eustath. 565, 22. sororis hypocorisma atticum, ἀπφῦς etc. Demi attici nomen persaepe Πιθεύς scribitur v. Schoemann. ad Isaeum p. 214. et p. 388. Pro κέπφος posteriores κέφος susceperunt v. Aristoph. MS. ap. Boissonad. ad Herod. p. 289. Literas κπ in nulla graeca voce sese excipere Bentlejus observavit Epist. ad Bernard. p. 160.

34) Alia est Hermanni sententia de Emend. Gramm. p. 59.

idem ὕσκλος scribitur et pro ἔπτυσχλος alicubi lectum esse ἔπτυχλος colligitur ex Photii verbis Πτύσχλοι ὑποδημάτιόν τι (ut latinum *obstrigilli*) καὶ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ σ πτύχλοι, pro quo non puto scribendum esse κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ ε, sed eam literam potius librariorum excidisse incuria. Ἔπτυσχλος sive ἔπτυσχλος Phrynichus App. p. 16. propter omissam adspirationem cum ἀπηχές (scr. ἀπηδές i. q. ἄφαδος) ἀπηθεῖν, ἀμπισχεῖν, componit. Sed fortasse ὕσκλος id est ὄχος *habena* [35]) nomen aeolicum fuit una cum spiritu leni in dialectum communem transfusum ut ὕρχα orca, urceus, quod asperum quidem habet Arist. Vesp. 676. et Fragm. Holc. XIV. n. 367. sed vereor ne a librariis additum, quemadmodum Tyrannio homerica ὔμμε et ὔμμες adspirari jussit; ὕρχη scribi confirmant Grammatici Lex. de Spir. p. 236. Anecd. Cram. I. 423. neque Pollux, ut opinor, illud aeolicum dixisset, si in Aristophanis exemplaribus adspiratum invenisset [36]). Postremo eorumdem elementorum concursum ab aliis admissum, aliis improbatum esse reperimus. Anecd. p. 445. ἄρκτος οὐχὶ ἄρκος· τὸν μέντοι ἄνεμον ἄνευ τοῦ τ διὰ τὸ εὔφωνον καὶ

35) Hesychius tria congenera vocabula ὄχανον, ὀχεύς, ὀχλεύς, uno explicat δεσμός. Ab ὀχλεύς pusillum discedit ὕσκλος. Eidem dialecto fortasse adscribendum est ὕπεαρ, quod Herodoti libri praebent pro ὄπεαρ cum ὀπή cognatum. Literarum σκλ conjunctio Graecis adeo proclivis fuit, ut mallent Ἄσκλον, Τοῦσκλον dicere, quam ut Romani solent, nec solum in diastasi sed in syllepsi quoque, σκληρός. In Herodiani Fragm. p. 457. ubi negat tres consonas vocem ordiri nisi intercedente rho, excidisse oportet, quae de liquidis in universum valent, σκνιπός, στλεγγίς etc. Tres mutae non junguntur nisi in compositis, ἔκπτωτος, καπφθίμενος.

36) Eodem modo notatur ὕρχη sive ὕργη, quod furcam significat. Porphyrius Anecd. p. 693, 15. τὸ ὕρχας (scr. ὕρχα) αἰολικὸν ὂν ψιλοῦται· σημαίνει δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ τείχους (scr. ἐπὶ τοὺς τοίχους) ἀναῤῥίχησιν, sive potius instrumentum subrependi v. Boisson. ad Aristaen. p. 513 sq. Hi stimuli bifurci, qualibus hodie viatores utuntur in regionibus glacialibus, ὕρχαι dictae sunt ob furcillarum similitudinem. Item Ὑλλαι τὰ πρὸς καττύμασι δέρματα Hesych. vox aeolica videtur pro ὄλαι soleae, et ab eadem dialecto nomina γυνή, στύραξ, στῦλος, πυδαρίζειν v. Etym. M. 696, 2. συνώνυμος, dimanarunt longius partim mutata quantitate, partim eadem.

τὴν πνοὴν ἄρκιον[37]), cujus discriminis rationem qui intelligat admodum acute audire oportet, ac ne verum quidem est, ursam ab omnibus ἄρκτον (v. Niclas. ad Geopp. V. 30.) ventum ἀπαρκτίαν dici. Causa autem, cur litera τ modo adsit modo desit, non magis expediri potest, quam quare Romani semper quidem *ultus*, *fultus*, *refertus*, sed non semper *multa*, *artus* dixerint.

§. 8.

Persaepe interest, quaenam vocales praecedant. Paullo vastius sonant dativi φωρσί Aelian. H. Ann. IX. 45. ἰχῶρσι Galen. de Simpl. Med. XI. 3. 722. T. VII. ἀχῶρσι Alex. Trall. I. 9, 14. φθειρσί Theophr. Caus. II. 9, 6. Diog. IV. 4. Aelian. H. Ann. IX. 19. quod in cod. φθερσί scribitur, sed evitari non potuerunt; χειρσί vero, quod Grammaticus Hermanni XV. 306. Anecd. Cram. T. I. 441. cum φθειρσί componit, elegantiae causa amisit literam asciticiam, et pro μάρτυρσι Hipponaeti in fine scazontis Fr. VIII. 33. placuit μάρτυσσι scribere, de quo Meinekius ad Euphor. p. 109. rectius sentit, quam Buttmannus in Ind. Anomm. §. 58. p. 235. Sed Σηρσί Caesar. Dial. II. 631. C. T. XI. Bibl. Bign. Ἴβηρσι Strab. IV. 2. μυξωτῆρσι Sext. Hyp. I. §. 128. p. 33. literam in ipso nominativo praesonantem nunquam abjecerunt, ac ne poetae quidem μνηστῆρσι, ἑρπυστῆρσι, dicere fastidiunt, quorum perfacilis erat devitatio. Verbi ἕρπω, quod Buttmannus in Ind. Anomm. ultra imperfectum declinari negat, futuro utitur Aeschylus Eum. 500. aoristum, ἐπὶ μεῖζον εἷρψε τὸ κακόν Chrysost. Epp. p. 622. E. ἐξεῖρψεν ἡ γῆ βατράχους Psalm. CIV. 29. quod Etym. Gud. p. 192, 60. interpretatur ἐξήνεγκεν, ἐξέβαλε, antiqui ut immodulatum respuisse videntur. Numne alia causa est cur ii, qui suaviter loquendo ceteros Graecos superarunt, cur igitur Attici, quum praesens ἕλκω et futurum ἕλξω magis probassent, quam ἑλκύω et ἑλ-

37) Qui sequuntur versus Καὶ μὴν πελάζει καὶ καταψύχει πνοὴ ἄρκιος, supplentur ab Eustathio p. 1106, 17. ἄρκιος ὡς ναύτῃσιν ἀσκεύοις μολών, unde apparet ἄρκειος scribendum esse.

κύσω v. Wernick. ad Tryphiod. p. 69. aoristum tamen hinc ducere maluerint, quam ab ἕλκω, unde scriptores inferioris ordinis hoc tempus repetunt περιεῖλξε Philostr. Heroicc. p. 735. Paul. Aeg. VII. 3. p. 243, 12. ἕλξατε Orph. Arg. 258. ἕλξαν Tiber. Epigr. II. 228. T. III. καθέλξαι Tzetz. Chil. IV. 408. ἕλξαντες Procl. in Hesiod. Opp. 222. ὅταν ἐλχθῇ Galen. de Semin. I. 6, 192. T. III. Comm. in Hipp. de Articc. c. CIV. 648. T. XVIII. P. I. Nec tamen illi recusarunt, quae aures nostras non minus radunt, ἐξείρξετε Aristoph. Ach. 825. εἴρχθη Thucyd. IV. 63. V. 94. Lysias c. Andoc. 105, 33. Plutarch. V. Anton. II. (διείρχθην Hesychius in serie) εἰρχθείς Lycurg. c. Leocr. 164, 112. εἰρχθῶμεν Quint. Cal. X. 34. et tritissima εἱρκτή, εἱργμός v. ad Aj. p. 339. Ex quo difficilis nascitur quaestio, quid sequuti ἄερκτος scripserint Lys. p. 110, 39. et ἀφέρκτος Aeschyl. σύνερξις Plat. Civ. V. 460. A. συνερχθείς Themist. Or. XXI. 248. A. ionicamne verbi formam an aurium voluptatem? Nec dissimilis deliberatio de ἐνειρμένος, εἰρμός, ἔνερσις, quorum principio, verbo εἴρω [38]) diphthongum multo firmius inolevisse quam in σπείρω, κείρω, δείρω, ostendit declinationis diversitas, σπέρμα, κέρμα, βροτοκέρτης, δέρμα, δαρτός, πάμφθαρτος, ἱμερτός. Praeterea ante ρμ et ρσ diphthongus non reperitur, nec, puto, ante λμ et λσ. Exceptis κρείσσων, λεύσσω et γλαύσσω nullum esse vocabulum, in quo diphthongus ante duplex inveniatur sigma, Herodianus docet π. Μον. p. 40, 21. v. Eustath. p. 64, 13. Anecd. Cram. I. p. 6, 15. quo tacite damnat γεῖσσον, cujus scriptura fluctuat, νείσσομαι a librariis saepe invectum v. Interpp. ad Theocr. VII. 25. ad Pind. Ol. III. 18., et quod Ellendtius in Lex. Soph. T. I. 45. scite animadvertit, Porsonianum αἴσσω. De litera ρ idem traditur a Choerobosco Anecd. Cram. T. II. 229, 20. οὐδέποτε πρὸ τῶν ρρ εὑρίσκεται δίφθογγος, et generaliter Theognostus ib. p. 17. negat, diphthongum reperiri πρὸ δύο τῶν αὐτῶν συμ-

38) Theognostus Anecd. Cram. II. 15. τὸ ἑρμός (scr. εἱρμός) ἐν κινήσει ὃν οὐκ ἀντίκειται. Σεσημείωται τὸ εἴργω, καὶ μήποτε παρὰ τὸ ἕργω ἐστὶν ἐν πλεονασμῷ τοῦ ι καὶ οὐ γνησίαν ἔχει τὴν δίφθογγον.

φώνων, excepto Θρῆσσα [39]). Quod praeterea praecipiunt Eustathius p. 1041, 62. et Philemo §. 4. γράφεται αἰγίλιψ διὰ τοῦ ι, ἐπεὶ μηδέποτε πρὸ τῶν διπλῶν εὑρίσκεται δίφθογγος, intelligi debet de duplicibus vocabuli extremis; nam λείψω dicitur et αὔξω, et de diphthongo ει, nam αἶξ et προίξ illis ignota esse non potuerunt; sed haec diphthongus vel ante consonantes geminatas, εἴλλω, λεῖμμα, ἄλειμμα, quod saepe ἄλιμμα scribitur, ut primum horum ἴλλω v. Rueckert. ad Plat. Symp. p. 174. invenitur raro, ceterae nunquam. Mirum est Thomae praeceptum p. 54. Atticos βλαβεῖμεν, ποιοῖμεν, βαῖμεν, dicere exemto eta, sed cavendum esse τὸ κακόφωνον ἔνθα ἂν τύχῃ, ὡς ἐπὶ τοῦ βαῖτε καὶ σταῖτε καὶ τῶν ὁμοίων. Quis enim haec magis cacophona esse putet, quam ἵσταιτο, ἐπίσταιτο, πράξαιτε, λύσαιτε? Et singulare illud Scholiastae ad Phoenn. 264. εἰσφρῶσι δυςέκφορον, quod alias δυςγράμματον dicitur. Suidas Εὐγράμματον ὄνομα τὸ εὔφημον, οὐκ εὐγράμματον τὸ δύςφημον, ὡς τὸ Νεφέρσωφρις ὄνομα Αἰγύπτου βασιλέως. Plato Crat. p. 404. D. εὐστομίαν appellat, εὐφημίαν Demetrius de Eloc. c. CLXXV. τὸ ν δι' εὐφημίαν ἐφέλκονται οἱ Ἀττικοί, ubi εὐφωνίαν corrigunt, obliti Quintiliani I. 5, 10. Plerumque autem haec nomina intellectum faciunt alium, ut Stephanus Πορδοσελήνη· τινὲς δὲ ἐκκλίνοντες τὸ δύςφημον τοῦ ὀνόματος Ποροσελήνην ἐκάλεσαν, a quo non multum abest τὸ κακέμφατον. Priscianus VIII. 1, 4. ἀσυμφωνίαν reddit incommoditatem et inconsonantiam.

---

39) Idem de η valere dicit praeter πήσσω, ῥήσσω, πλήσσω, praetermisso βήσσω, neque persuadet ἥσσων compositum esse; βῆσσα fortasse uno sigma scribi voluit, sicut urbis nomen Βῆσα v. Steph. λῆμμα, ἐπίσημμα etc. non sunt ἀκίνητα. His appositum est Grammaticorum latinorum decretum *juxta diphthongum omnino consonantem geminari non posse* v. Conr. Schneider. Gramm. T. II. 391. De κτείννυμι et δαίννυμι v. Hermann. Praef. Antig. XXIII. Aristarcho εἴσκω scribenti opponit Schol. Il. XI. 799. ante σκω nullam diphthongum reperiri εἰ μὴ τὴν διὰ τοῦ υ, πιφαύσκω, pro quo inferiores πιφάσκω scribere instituerunt v. Muetzell. de Theogon. p. 224.

§. 9.

Schneiderus ad Theophr. H. Pl. IV. 14. *pro εὐχειρότατα, inquit, debebat esse εὐχειρωτότατα, sed contrahere maluerunt formam longiorem aequo Attici; ita Xenoph. Oec. VIII. 4. et* 6. *Cyrop. I.* 6, 36. Contra haec admonendum est, primum nullam esse hujus contractionis apud veteres Grammaticos mentionem, deinde reperiri ubique comparativos et superlativos non solum eodem syllabarum numero, sed etiam longiores; apud Theophrastum ipsum *εὐθεραπευτότερος* Caus. III. 7, 4. *εὐπελεκητότερος* Hist. V. 6, 3. *εὐθεωρητότερον* I. 1. *δυςτροπητότερον* V. 6, 3. apud Xenophontem *δυςκαταφρονητότερος* Cyrop. VIII. 1, 14. *εὐεπιβουλευτότερος* ib. 4, 2. (*ἀνεπιβουλευτότερος* Synes. de Regn. p. 13. A.) *δυςπολιορκητότερος* Hellen. IV. 8. 5. apud Theophrasti magistrum *δυςκινητότερος* Topicc. III. c. 2. *δυςεπιχειρητότατος* VIII. c. 3. *ἀκοινωνητότερον* III. 2. *δυςμεταχειριστότατος* Plat. Legg. VII. 808. D. *δυςπαρακολουθητότερον* M. Anton. V. 5. *εὐεπηρεαστότατον* Epict. Diss. IV. 1, 111. etc. cujus generis tam ingens copia pullulat, ut omnem conatum corrigendi refutet. Ceterum vocabula ejusmodi decumana Graecis ad pronuntiandum non multo expeditiora fuisse, quam nobis sunt, facile concesserim neque miror Polluci adverbium *ἀποδεδειλιακότως* videri *δύςφθεγκτον* V. 123. *καταμαθητικός* autem *δυςηχέστερον τῷ μήκει* IX. 152. Sed illa, quae Wyttenbachius et hunc sequuti Schneiderus atque Schaeferus ex tota Graecia exterminare studuerunt, a Grammaticis reprehensa non sunt. Ergo, ut hodie in scribendo syllabas vocabulorum praesertim longiorum medias easdemque praecedentibus aut sequentibus similes saepissime omittere solemus, ita illa exaeresis exempla omnia librariorum potius incuriae, quam scriptorum fastidio tribuenda sunt; primum *δυςφωρότατος*, quod Wyttenbachius ad Plut. de Discr. Adul. p. 434. codicum aliquot auctoritate recipiendum putavit, vulgatumque est ap. Galen. de Locc. Affect. II. 1, 259. T. VII. (T. VIII. 70. K.) et compar *εὐφωρότατος* De adm. Anat. II. 40, 50. T. IV. (T. II. 293.) et VIII. 8, 182. (695.) quibus in locis *εὐφώρατον* scribi oportet; sed rectius *εὐφωρατώτατοι* editum De sanit. tuend,

II. 3. p. 71. T. VI. (T. VI. 95.) δυςφωρατότερα de Adm. Anat. VIII. 7, 182. (694.) Pro εὐχειρώτατον, quod idem ex Plutarcho affert V. Crass. c. 21. jam Corais ex Appiano εὐχειρωτότατον reposuit, quod legitur apud Herodotum VII. 9, 8. pro εὐχειρότερος Dion. Cass. XXXVIII. 7. p. 116. Sturzius e codd. εὐχειρωτότερος scripsit; tertium ἀκηρότατον in Stratonis epigrammate, si, ut Wyttenbachio videtur, adsignificat τὸ ἥκιστα κηροῦ μετέχον, satis excusatum est; ceterum a κήρ quoque ἄκηρος componi posse alio ostendetur loco. Quartum ἀλλοκώτερος perinde mendosum est atque παλιγκώτατον Hippocr. de Articc. p. 166. T. III. et ἀδιαρθρότερα Aristot. H. An. II. 1, 2. quod Bekkerus, ut par erat, correxit. Apud Themistium Or. XXVI. 326. C. pro εὐαγωγότατος καὶ εὐαλώτατος vel aures requirunt εὐαλωτότατος [40]), quod minus mirum est semel corruptum, quam toties integre scriptum esse: εὐαλωτότερος Lucian. Bis accus. §. 28. Dio Cass. XLIV. 16. Galen. de Opt. Const. Corp. c. IV. p. 4. T. VI. δυςαλωτότερος Plat. Lys. p. 206. A. Geopp. XIX. 1. etc. Apud Hesychium Εὐηρότατον εὔδιον, καλὴ γῆ aut deest syllaba aut superest, nec recte εὔδιον scriptum pro πεδίον. Scholiastae Euripidis Hec. 237. si quis δυςαλώτερον suum relinqui malit, equidem non ereptum eam, sed Platoni injuria Stallbaumius δυςαλώτατον unius cod. auctoritate obtrusit Tim. p. 51. B. Neque εὐαλούστερος video quomodo defendi possit in Alciphr. II. Ep. I. 45. ubi Lamia dicit meretriculis elaborandum esse, ut amatorum fastidiis occurrant tergiversando et morando ἵνα μᾶλλον ἐξάπτωνται τοῖς διαστήμασιν εὐαλούστεραι αὐτῶν αἱ ψυχαί, cui sententiae convenit εὐαλωτότεραι, nec alienum est, quod a vulgata minimum distat νεαλέστεραι. Et apud Hesychium Εὐαλώς (cod. εὐαλῶς) εὐχερῶς θηρώμενος superimposita ultimae lineola amissionem syllabae indicare videtur, id est εὐάλωτος, ceterum ordo literarum εὐαλής poscit, verbum rite compositum. Pro δυςκενότατος Ga-

---

40) Quum haec primum ederem, nondum legeram Dindorfii praefationem, qui eandem quaestionem tractavit sed multo brevius, saepe eadem, ut fit, vestigia ingressus, alias diversus.

len. Comm. III. in L. de Art. c. 66. p. 580. T. XVIII. P. I. vel δυςκένωτος vel δυςκενωτότατος reponendum, pro εὐλειοτάτη apud eundem de Simpl. Med. Fac. IX. 1. p. 189. T. XII. εὐλειωτοτάτη, pro εὐεψότερος Geopp. II. 25. εὐεψητότατος, nam quod Niclasius affert ab ἑψῶ εὔεψος duci ut a διψῶ ἄδιψος, apparet falsum esse; pro εὐχειροτέρους Schol. Thuc. VII. 18. εὐχειρωτοτέρους. His profligatis, quorum patrocinium neminem suscepturum puto, restant duo, quae justiorem syncopae suspicionem praebent, unum ὑβριστότερος, ὑβριστότατος, alterum, quod Schaeferus Wyttenbachianis exemplis accumulavit, χαλικρότερος. Prius H. Stephanus, Matthiae, Buttmannus ad masculinum ὑβριστής referunt, cujus legitimos gradus ὑβριστιστότερος, ὑβριστιστότατος, omissos esse ut inconcinnos; quam rationem si quis paullo subtilius quaerat, inveniet sane, id quod regulae supra propositae consentaneum est, literas στ nunquam duas continuas syllabas exordiri. Sed restat scrupulus; nam ut Comico haec licentior concedatur syncope, Herodotus certe, Xenophon et ceteri hujus ordinis, cur maluerint nativam vocabuli formam adulterare, quam ὑβριστικώτατος dicere, quod tantumdem valet nec minus probatum est v. Demosth. 218, 27. etc. vix intelligi potest. Neque perstat in sententia Matthiae, sed, posteaquam ὑβριστότατος ad ὑβριστής retulit, addit tamen Pherecratem et Platonem comicos in Anecd. p. 368, 17. ὕβριστον χρῆμα dixisse, accentus incuriosus. Quem quum non suo loco positum esse putaret Passovius, tacite ὑβριστός scripsit ut σπανιστός, a quo superlativum ὑβριστότατος arcessit sed dubitanter, quia Mehlhornius negat ὑβριστός aut aliud nomen participiale nec compositum activam habere significationem. Sed hanc viri egregii dubitationem tollit vel homericum τλητὸς θυμός, neque obstat quod Grammatici nostri de adjectivis verbalibus per gradus motis tacent; nam ζηλωτότατος legitur ap. Arist. Nubb. 463. ἀσπαστότερον Herodo. I. 62. αἱρετώτερον Demosth. 657, 21. θαυμαστότερον Sextus c. Phys. p. 577. ῥητότατα c. Mus. p. 373. c. Log. p. 399. σκεδαστότατον Plotin. ap. Euseb. Praep. XV. 862. B. αἰσθητότερον Simpl. in Ench. XIII. 141. οἰστότερον Heliod. II. 24, 88. περιποθητότερον Appian. Civ.

III. 4. etc. Obstat vero, quod Grammaticus Bekkeri clare et affirmate superlativo isti accentum proparoxytonorum tribuit; dicit enim Comicorum lexes *ὕβριστον χρῆμα κἀκόλαστον, ὕβριστον ἔργον καὶ κύβαλον*, duplicem habere *θεωρίαν, μίαν μὲν ὅτι ἐχρήσαντο τῷ ὕβριστον ἀντὶ τοῦ ὑβριστικόν, ὅμοιον ὂν τῷ τύπῳ τοῖς τοιοῖςδε τῶν ὑπερθετικῶν· βέλτιστον, κάλλιστον, κράτιστον, ἑτέραν δὲ διότι συμπέπλεκται τὸ ὑβριστικὸν* (scrib. *ὕβριστον*) *τῷ ἀκολάστῳ*, quae disparium graduum conjunctio ne quem offendat, addit *συγγραφικαὶ δὲ αἱ συνθῆκαι* p. 330.[41]) Hic igitur *ὕβριστον* superlativum esse credidit vel ab obsoleto etymo ut *ῥᾷστος, ὀνήϊστος, ἄλπνιστος*, vel a substantivo *ὕβρις*[42]) ductum illa liberiore via, qua ab *ἄρος ἄριστος*, a *βασιλεὺς βασιλεύτατος*, a *κύων κύντερος* et *κύντατος*, a *φὼρ φωρότατος* ducitur, neque obest, puto, quod a paucis illis, quae cum *ὕβρις* conferri possunt, *ἔρις, ἐλπίς, μῆνις, δῆρις*, adjectiva hujus modi derivari nescimus; nam hoc fortuitum esse potest. Quemadmodum vero ab eadem stirpe *κύντατος* dicitur et *κυντότατος* et vero etiam *κυντατίστατος* v. Anecd. p. 101. ita veterum Grammaticorum doctrinae, qui *κλεπτίστατος, κυδίστατος, λαγνίστατος* a *κλέπτιστος, κύδιστος, λάγνιστος* orta putant v. Eust. p. 215, 12. p. 1441, 24. consentaneum est, *ὑβριστότατος* illud, unde haec disputatio fluxit, ex *ὕβριστος* epitasi quadam superlatio-

---

41) *Κομψὸς καὶ λαλίστατος* Eur. Cycl. 315. *ἐπίβουλον καὶ δριμὺ καὶ ὑβριστότατον* Plat. Legg. VII. 808. D. cf. Fischer. ad Well. T. III. 330. *πελωρίοις καὶ ἀγριωτάτοις* Athen. 84. E. *γεραρός τε καὶ αἰδοιέστερος* Dionys. Per. 172.

42) Hesiodio illi *κακῶν ῥεκτῆρα καὶ ὕβριν*, de quo jam diu disceptatur, specie simillimum est Lucian. Conviv. §. 12. *ἄνδρα βοὴν ἀτεχνῶς ὄντα καὶ κρακτικώτατον*, sed Hesiodum Homerumve hoc modo loquutum esse non constat. Accusativum autem *ὕβριν* ex nomine *ῥεκτήρ*, unde *κακῶν*, pendere nimis artificiosum videtur. Ergo vix effugere possumus, quin aliquando *ὁ ὕβρις* dictum esse statuamus, non ut Bernhardy opinatur Synt. p. 50. ex *ὑβριστής* contractum sed eodem intellectu. Vellem constaret aliquid de natura avis, cui nomen *ἡ ὕβρις* vel *ὑβρίς* fuit; *Ὕβρις* canis nomen est ap. Xenoph. Cyn. VII. 5. fortasse a petulantia ductum ut *ὄνοι ὑβρίζοντες* v. Wesseling. ad Herod. IV. 129. nec dissimile andronymicis *Πρᾶξις, Τίσις, Λύσις, Ἰσχυς*.

nis, ut dici solet, contractum esse; demonstrari neutrum potest. Jam unum restat causae ancipitis munimentum *χαλικρότερος*, quo bis usus est Nicander, semel licentius Alex. v. 59. ubi jus gallinacei *μυελόεντα χαλικρότερον πότον ὄρνιθος κατοικάδος* vocat sic, ut meri significatio plane obteratur, tum v. 626. magis proprie *χαλικροτέρη πόσις οἴνου*. Schneiderus, qui hunc comparativum ad absolutum *χαλικράς* refert, perspicue fallitur; nam ut concedamus Graecis usitatum fuisse, cujus exemplum non extat, tamen adjectiva, quae, ut Grammatici loquuntur, a secunda perfecti passivi composita sunt, velut *νεοκράς*, *προβλής*, *φυλλοστρώς*, neque per genera moventur neque per gradus. Nec minus falsa est Schaeferi opinio, qui H. Stephanum sequens *χαλικρότερος* ex *χαλικρατότερος* contractum putat, scilicet ut *δυςφωρότατος* ex *δυςφωροτώτατος*, recisa syllaba longa. Necessario sumendum est, adjectivum *χαλικρός* quondam in usu fuisse non solum propter comparativum illum, sed etiam quia *χαλικραίη*, quo idem poeta utitur v. 29. aliunde repeti nequit et quia substantivi *χάλις* adjectivum aliud non reperitur. Ab hoc igitur *χαλικρός* declinatur ut *δείλακρος*, *μύλακρος*, *φαλακρός*, *δίκρος*[43]), *τρίκρος*, *στόλοκρος*, *ἀλυκρός*, *θαλυκρός*, *σαυκρός*, *ψαυκρός*, qua in paragoge saepius aspirata supponitur, *πενιχρός*, *μελιχρός*, *λαχρός*, *μυσαχρός*, *βδελυχρός*, alias litera *ε* interjicitur, *διψακερός* Etym. M. 801, 48. et *νοσακερός*, quod Schneiderus perperam ad *νόσαξ* refert. Horum priora *δείλακρος* et *φαλακρός* non composita esse, ut vulgo creditur, sed simplicia significat mobilitas *ἡ δειλάκρα* Arist. Plut. 973. Athen. p. 697. C. *ἡ φαλακρά* Lucian. pro Imagg. §. 5. quae si quis oblivione

43) Certe sic Schneiderus edidit cod. Urbinatis et Med. vestigia sequutus in Theophr. H. Pl. IX. 11, 3. *ῥίζαν δίκραν ἢ τρίκραν* pro vulgatis *δικρανῆ ἢ τρικρανῆ*, alii *δίκροον* et *δίκρουν*. *Μακρὰν καὶ δικρόαν ὑστέραν* Aristot. H. II. 12. (c. 17. p. 508, 14. Bekk.) ubi nihil variant codices; Thomas *δικροῦν οὐ δίκρουν, ἀπὸ τοῦ δίκροον γὰρ* v. ad Phryn. p. 233. Aeschylus *δίκρα ὄψις* dixit pro *διπλῆ* Hesych. obliterata (si a verbo compositum est) verbi notione, sicut idem *δίπαλτα πήματα* et *τρίμοιρος χλαῖνα*, Sophocles *δίγονος μάσθλης*, Nonnus XV. 21. *διδυμόζυγον ὕδωρ*.

originis, ut *ἀργή*, *σκυθρωπή*, declinata esse atque ideo etiam *φαλακρός* acuta ultima dici contendat, tamen nullam rationem afferre poterit, cur illa compositis potius quam simplicibus adnumeranda sint. Nomen *δίκρος* sive *δικρός*, quod et *δίκροος* scribitur, eandem affert quam *δίπλοος* dubitationem, utrum terminatio eorum a verbo tracta, an, ut in scholis dici solet, formativa sit, cui quaestioni tum demum responderi poterit, si syllabarum paragogicarum usus penitus exploratus fuerit. *Στόλοκρος*, quod Photius *κορδύλην* interpretatur id est torulum, manifestum est a *στόλος* propagatum esse, quod, ut Hesychius tradit, *τὸ εἰς ὀξὺ συνεστραμμένον* significat, idemque Glossographus hircos cornibus mutilos *κόλους* atque *κολόκρους* dici affirmat. Itaque apparet causam nullam esse, cur *χαλικρότερος* ex *χαλικρητότερος* violenter concisum potius, quam a *χαλικρός* legitime propagatum dicamus.

Neque tamen rarum est, ut ex duabus syllabis, quae aut iisdem aut similibus literis constant, una omittatur. Sed id fit magis celeris pronunciationis quam elegantiae causa maximeque usurpatur in numeralibus corruptelae proximis propter multiplicem usum. Quod Amphis comicus Athen. VI. 224. F. de cetariorum atticorum insolentia querens narrat eos emtoribus vix respondere dignari nisi curtis verbis: *τάρων βόλων* dicentes, id Reiskius ad Constant. p. 567. non inepte cum corruptione nominis *τεσσαράκοντα* comparat, pro quo Graeci novitii *σαράκοντα* invexerunt [44]). Ac jam Photius *ταρτημόριον* affert; *τέτραχμον*, quod legitur in Inscript. Boeot. N. 1570. b.,

---

44) Syllabas initiales a librariis saepe corruptas esse, compluribus ostendi exemplis in Aglaoph. p. 1094. quibus in Progr. de Mot. Anom. A. MDCCCXXXI. accesserunt alia. Dio Chr. XII. 380. *ἀφικόμην εἰς ἄνδρας οὐ νωθροὺς ἀλλ' ὑμετέρους καὶ ἀγωνιῶντας* scrib. *ἀλλὰ μετεώρους*. [Ibid. IV. 164. *ἀπὸ τοῦ τύφου ἀνανεῦσαι* scrib. *ἀνανῆψαι*. Or. XXXI. 643. *ἀφήσετε ἄνδρα μοχθηρὸν τοῦ χρόνου χάριν, ὃν διῆλθε πονηρὸς ὤν* fort. *διέλαθε*. Or. XXXIII. 2. *τὸ ἀπιστεῖν — φαῦλον ἡγεῖσθε καὶ ἄκυρον* scrib. *ἄκαιρον*. Or. XXXV. 73. *τοῦτο τὸ γένος ἄτιμόν ἐστιν οἵ τε ἄλλοι φέγουσιν αὐτούς* scrib. *φεύγουσι*.] Artemid. I. 38. *εἰ ἔτι μελήσειε τὴν κεφαλὴν* scr. *εἰ τημελήσειε*. Anth. Pal. VII. n. 30. *ἵμερα — κισσοῦ ὄδωδε λίθος* scrib. *ἠρέμα*. Hesychius *Βελτιώτεις τὰς βελτίους* scr. *βελτιωτέρας*.

attestantur idem s. Σωτήρ et Ammonius s. h. v. similiterque nonnulli τράπεζα contractum putant. Didymus ap. Priscian. de Pond. p. 396. T. II. ed. Krehl. ἡμέδιμνον, inquit, λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἡμιμέδιμνον, *ut Latini semodius*, *selibra*, atque Herodianus Anecd. Cram. II. 83, 8. et I. 344, 23. τὰ ἐκ τοῦ ἥμισυς συγκείμενα ἀποβάλλει τὴν συ συλλαβήν· εὕρηται δὲ παρὰ τοῖς παλαιοῖς μετ' αὐτῆς, ἡμισύχοιρος (fort. ἡμισύχορος), ἡμισυχοίνιξ. Sed haec contagio serpit longius. Galen. Comm. I. in L. de Art. 27, 359. T. XVIII. P. I. μώνυχά ἐστι τὰ ἀμφώδοντα συνηρημένου τοῦ ὀνόματος, ὥς φασιν οἱ τὰς ἐτυμολογίας τιμῶντες, ἐκ τοῦ μονώνυχα. Ab eadem negligentia profecta videtur syllabarum mediarum praetermissio, Ἀρσυηνός pro Ἀρσυσιηνός, quod Stephanus affert, ὀπισθέναρ, ἀμφορεύς, μηλόνθη, πασπαλέτης, Galen. Gloss. p. 540. συλωπία (nisi mendosum est), χαλκόπτης pro χαλκοκόπτης, ut ajunt, in Corp. Inscr. N. 837. simpludiarius, stipendium [45]). Sed quod Schneidewinus fingit ξίφηρος pro ξιφηφόρος in Dissert. de Diana Phacel. p. 11. tum denique ratum ducemus, si quis ὀρόφηρος, ὅδοικος vel simile monstrum in lucem produxerit. Ἀμφιφορεύς autem, ne ob duplex φ breviori illi cessisse videatur, regulam de adspiratarum consequutione distinctius tradi oportet sic ut purae a non puris atque eae, quae sunt ejusdem ordinis, distinguantur a diversis [46]). Primum igitur tenendum est, duas continuas syllabas nunquam ordiri ab eadem adspirata pura nisi in compositione et declinatione, sed in his quoque ratio habenda syllabarum principalium et cliticarum. Theta iteratur in ὀρνιθοθήρας, Τιρυνθόθεν (Steph.), λιθωθῆναι, εὐθυνθῆναι, καθαρθῆναι, καθεθεῖσα Oribas. de Fract. VII. 86. XXII. 114. et L. XLIV. p. 28. ed. Bussemak. sed mutatur in tribus verbi

45) Haec exempla, quae non ejusdem auctoritatis sunt omnia, Thomam M. induxisse videntur, ut ἑβδομηκοντίς pro ἑβδομηκοντοῦτις dici posse putaret.

46) Quantum ex R. Kuehneri compendio intelligo, nemo Buttmanni vestigia egressus est, qui ἐτέθην et ὠρθώθην, ἐθρέφθην, tanquam contraria sibi et repugnantia proponit. Nec distinctius disseruit Matthiae.

ocis, primum si est syllabae principalis et thematicae litera rima ἐτέθη, ἐτύθη, quae sola sunt verba a theta progressa oristique capacia; secundo in reduplicatione τίθημι, tertio n terminatione imperativi syllabica, nisi synaloephe intercedit ώθηθ' Eur. Or. 1345. Chi et phi pariter geminantur in compositis ἀρχέχορος, παχύχειλος, πολφοφάκη, στεφηφόρος, φυφή v. Muetzell. de Theog. p. 103. [47]) mutantur vero in reduplicatis, κέχυμαι, ἀκαχίζω, πέφασμαι, πιφαύσκω, παμφαίνω, praeter quae nulla mutatione opus, quia verba a φ et χ ducta non recipiunt terminationes ab iisdem literis ordientes (ὠρύχην, ἐκρύφην) neque nomina in φη, φος, exeuntia asciscunt suffixum φι. Hactenus de adspiratis ejusdem ordinis. Quae vero sunt generis diversi, in primitivis nunquam se subsequuntur, quin alterutra mutetur, χιτών, ταχύς, τάφος, ac ne in motione quidem theta reperitur ante aliam adspiratam, sed dicitur ταφῆναι, τυφῆναι, nec dubium quin verbi prisci θάω si in usu esset aoristus passivus, is ταθῆναι scriberetur. Sed phi et chi patienter ferunt subsequens theta, φάθι, ἐχέθη, ἐβρυχήθη, neque ulla in junctura vocabulorum adhibetur cautio, ne duae compingantur adspiratae dispariles, λιθοφόρος, πληθόχορος, ἀμφιθείς, ἀμφιχανών, ἐχέθυμος, ἀγχιφανής. Venio ad complicatas. In quibus nihil aliud observatur, quam quod ad reduplicationem pertinet, κιχράναι, πιφράναι. Ceteroqui adspiratae cujusque modi continuari possunt, si, quae secundam obtinet syllabam, subtexta est consonanti, φάσθαι, θέσθαι, ἔχεσθαι, θωχθῆναι, θαλφθῆναι, θελχθῆναι etc. [48]) Hinc perspicitur primum, cur ἐθρέφθη admittatur et

47) Ἐκεχειρία qui ab ἑκάς compositum esse statuerunt v. Goettling. ad Theodos. p. 214. haud dubie facilius spiritum asperum, ut saepe, in lenem converti posse, quam adspiratam sine idonea ratione in tenuem mutari arbitrati sunt. Idem tamen fit in ἐπαφή, ἐξυπαφθῆναι, ut Villoisonus edidit Schol. Il. Ψ. 167. Bekkerus (v. 168.) ἐξαφθῆναι et ἀπαφίσκω, si ut Eustathio placet p. 756, 8. ex ἅπτω compositum est. Cum ἐπαφή et ἐφιφή conferri possunt ἀμπέχειν et ἀμφέχειν.

48) Θιχθῆναι Sext. c. Geom. 8, 325. c. Phys. I. 597. θλιφθῆναι Nic. Ther. 403. Galen. de Fasc. p. 836. T. XVIII. p. 1. θραχθῆναι Hesych. ἐφθάρθαι Aristot. de Ort. et Int. I. 10. etc.

ἐθρύφθη Nic. Ther. 914. Maneth. VI. 41. Diog. La. VII. 153. sed ἐτράφη et ἐτρύφη dicatur, ut τάρφος et τρύφος [49]) nec minus, quare τετάφαται probetur Clem. Protr. III. 45. p. 39. et τεθάφθαι ibid. improbentur autem τεθάφαται Herodo. VI. 103. et τετάφθαι Appian. Civ. III. 34. perinde ut θυθεῖσα Aesch. Choeph. 242. ἐθύθη I. Cor. V, 7. Dio Cass. XLV. 17. p. 431, 54. Phrynichus quidem App. p. 16. ἄπεφθος receptum esse affirmat ob eam causam, ὅτι τραχὺ ἔδοξε πρὸ τοῦ φ καὶ τοῦ θ ἔτι τὸ φ παρεντιθέναι, sed easdem tres adspiratas habet ἐφῆφθαι Aristid. Quint. de Mus. L. I. p. 11. Quaeritur vero, imperativus verbi φθῆναι quomodo scribendus sit. Ex eo quod ἰσχυθῆναι dicitur Diod. X. 87. ἀχλυνθῆναι Quint. Cal. I. 77. v. Jacobs. ad Anth. Pal. p. 210. et ἔσχεθε, ἐσχέθη [50]) intelligitur, priori quoque syllabae concessam esse adspiratam vel praecedente vel subsequente alia consona, sed tamen τρέφω, τρέχω et similia indicium praebent, theta syllepsi non excusari, neque ἀπέφθιθεν, quod boeoticum perhibent Anecd. T. I. 428. ad normam factum esse ostendit Grammaticorum tergiversatio Anecd. Bekk. p. 1291. ὥσπερ κακόν ἐστιν ἡ κλοπὴ καὶ ὅμως οἱ μὲν φεύγουσιν αὐτήν, οἱ δὲ οὔ, οὕτω κακόφωνον μὲν ἡ ἐπαλληλία τῶν δασέων καὶ ὅμως τινὰ μὲν φεύγοντα αὐτὴν τρέπουσι τὸ θ εἰς τὸ τ, τινὰ δὲ οὔ, ὡς τὸ ἀπέφθιθον [51]). Haec igitur est summa

49) Idem in causa est, cur τέθραυμαι et ἐθραύσθη dicatur v. Adn. ad Aj. p. 322.

50) Cumulantur asperae in ἔσχ' ἄχος Hom. H. in Ven. 220. στεναχισχ' ὅθ' ἐὸν φίλον υἱόν Il. IX. 132. Σχέθω inusitatum esse jam veteres observarunt v. Etym. M. 456, 18. probant vero ἀμυνάθω et διωκάθω, quae Ellendtius in docta dissertatione Lex. Soph. T. I. p. 101. et 501. cum isto componit. Interest certe quod haec in αθω terminantur, illud in θω. Neque facile reperiuntur praesentia authypotacta nisi verborum primitivorum.

51) Gregorius Cor. in Hermog. III. 25, 1137. ἀπέφθιθον illud refert inter exempla παραφθορᾶς — οὐ γὰρ εἴρηται φθίθω ἀλλὰ φθίω. Ἔφθιθ' Aesch. Eum. 436. sola excusatur complexione. Verbi thematici, pro quo φθάνω invaluit, aoristus est φθασθῆναι Dionys. Antiqq. V. 25, 1097. Phil. de Vit. Mos. p. 651. A. Galen. de Semin. I. 13, 201. T. III. non φθαθῆναι ut βαθῆναι, etsi φθατεῖν dicitur et καταφθατεῖσθαι pro καταλαβεῖν. Atque illi similis aoristus ἐφθίσθη ab Hesychio profertur.

omnium, quae mihi de metathesi quantitatis observasse videor. Qua de re productus sum ut breviter admonerem, quia Lexicographi Buttmannum sequuti θάφω, θύφω et huic similia thematum modo praefigunt, quae nunquam a Graecis pronunciata sunt. *Τάφος* et *ταφών* veteres docti ad *θάπω* revocant; Schol. Lips. Il. IV. 243. *θάπος καὶ μεταλλαγῇ στοιχείων (συστοίχων) τάφος, ὡς παρ' Ἡροδότῳ βάθρακος καὶ μονόκυθρον*[52]. Hinc emanarant, quae Hesychius ubiubi invenit, *Θάπαν φόβον, Θῆβος θαῦμα*, ubi media successit[53]; hinc *Θήπω θαυμάζω, κολακεύω, Θηπαλέος βωμολόχος* etc. quorum omnium fons et origo est verbum *θάω, θεῶμαι, θαῦμα, θής ὁ παράσιτος (κόλαξ)* et *θώψ ὁ μετὰ θαυμασμοῦ ἐγκωμιαστής*, hinc etiam *Θωτάζω χλευάζω*, pro quo receptum est *τωθάζω*. Ac, si quaerimus, pleraque illorum, quae in quaestione versantur, adspiratam in principio habuisse videntur, *θεσμός* et *τεθμός, Χαλκηδών* a metallis denominata et *Καλχηδών* v. Ellendt. ad Arrian. T. I. p. 337. Osann. Syllog. Inscr. I. 238. Bernhard. ad Dion. Per. v. 803. Schaef. ad Dem. T. V. 295. hisque antiquiores, quos Tzschuckius nominat ad Mel. Vol. II. P. I. 674. cum andronymicis *Κάλχας* et *Χάλκας* v. Eustath. 289, 38. *Θράκη, Θρακίς* et *Τραχίς* v. Siebelis ad Paus. T. IV. p. 160. *θύω* (fumigo), *θυμάλωψ* et *τύφω*, quibus veteres *θάπτω* associant, *κηθάριον* sive *κηθίον* et *χητίον*, si Eustathio fides v. Schweighaeus. ad Ath. T. VI. 144. *θόρω (θρώσκω)* et *τρέχω*, neque *ταχύς* habet quo referri possit praeter *θέω, θοός, θάσσω* et *θοάζω*[54]. Sed revertar ad coepta.

§. 10.

Praeter *μάδρυα*, quod Athenaeus pro *μαλόδρυα* dici testatur, cetera hujus contractionis exempla ad certas classes

---

52) Apud Herodotum neque hoc legitur neque, quod illum scripsisse arbitror, *μονοκίθων*.

53) Eodem modo *Τελχῖνες* et *Θελγῖνες* v. Aglaoph. p. 214. et 1183. *τριγχός, θριγκός* et *θριγγός*, de quo dubitat Schneiderus ad Plat. Civ. T. II. 331. *σκεθρός, σχεθρός* et *σκεδρός*, quorum originem ignoramus.

54) *Θέλπουσα* et *Τελφοῦσα* fortasse *τελφόεσσαν* significat v. Siebelis ad Paus. T. III. 271. et 274.

redigi possunt; primum ea, quae vulgo a genitivo componuntur, potissimum nomina in *ων*, *ως*, *ας*, *ις* et *μα*, modo formam vocabuli absolutam referunt, modo eam, quae in declinatu subnascitur. Theognostus Cram. II. 98, 10. Bekk. 1394. b. *τὰ εἰς ων προηγούμενα λέξεως ἐν τῇ συνθέσει τρέπει τὸ ω εἰς ο· σπάνια δὲ τὰ παραδείγματα, λεόπαρδος, γεροκόμος, Ἀπολλογενής*[55]), quibus acceduut *δράκαυλος* Sophocleum, *πλευμοῤῥωγής* Hippocratis, *Στρυμόδωρος* a fluvio ductum (ut *Ἀσωπόδωρος*, *Ἰσμηνόδωρος*) *Τριτογένης*, *Τριτογένεια* tritonia virgo, *Εὐδαιμοκλῆς* Inscr. No. 1271. *Ἀμεινοκλῆς*, *Ἀμεινοκράτης*, *μειόφρων*, *μειαγωγός*[56]) v. ad Phryn. p. 669. Ex nominibus in *ς* et *ξ* huc referenda *μεμβραφύα*, *θεμίπλεκτος*, *χαρίλαος*, *Χαρικλῆς*, *χαριδώτης*, *Ἐλπινίκη*, *τιγροειδής*, *ἐπακτροκέλης*, si verum dicit Harpocratio, *Ἀρτεμίδωρος*, *αἰπολεῖν*, *γυναιμανής*, *κοκκύμηλον*, *κροκυλεγμός*. Sed in hoc genere nominum plures captiones concurrunt. Primum enim ab iisdem nominibus ducitur modo brevior forma, modo ea quae similior genitivi. *Ἀπολλωνογραφής* Schol. Il. Ψ. 291. *Μυρωνονησίτης* Steph. *Δολωνοφονία* Eust. p. 786, 19. *κιονόκρανον*, *μειονεκτεῖν*, *πλειονομοιρεῖν* Geopp. V. 8, 332. et in simplicibus *μειζονότης*, *πλειονότης*, cujus brevior forma *πλεότης* conferenda est cum *καῤῥόθεν ἀπὸ τοῦ κρείττονος* Suid. *μειζότερος*, *εἰκότερος*, quo ter usus est Antipho[57]) ipsumque *πλέες* ex *πλέονες* contractum esse, ut ex *χερειόνι χέρηϊ*, nonnullorum fuit opinio v. Anecd. Cram. I. 338. Tum non *χαριδώτης* solum dicitur, sed etiam *χαριτοδότης* v. Wyttenbach. ad Plut. Sept. Sap. p. 974. et tertium adeo *χαροδότης*. Quod si quis potius a *χαρά* compositum dicet ut *χαροποιός*, afferre possum alia hujus formae exempla *στλεγγοποιός* et *Ἰσόδωρος* Arcad. 72, 10. Inscr.

---

55) His p. 86, 23. additur *λεομακέλλης*, fortasse pro *λεοσίκελος*, ut *θεοσίκελος*. Hesychius *Μελιέοικε, μελιτι ὅμοιε* scripsisse videtur *μελισίκελο*-

56) *Κρεισσότεκνος* non potest significare *τὸν κρείσσονα τέκνων ὄντα*, sed corruptum videtur.

57) Pro *ἀραρότερον* perperam *ἀραρώτερον* scribitur Themist. Or. XXII. 270. nec recte, puto, *τὸ ἄραρον καὶ βέβαιον* Jamblich. de Math. p. 102. ed. Villois. pro *ἀραρός* v. ad Phryn. p. 120.

N. 187. Ἰσόφιλος N. 276. v. 17. quae pugnant cum στλεγγιδοποιός, Ἰσίδωρος, Ἰσίγονος, Ἰσίδοτος, Βενδιδώρα N. 496. Βενδίδωρος N. 2034. Ἀρτεμίδωρος. Ac si haec quoque dubitationem recipiunt, ne aut mendose scripta aut aliter composita sint, illud a στέλγος (στλέγγω, stringo), hoc ab ἴσος, in vicem succedunt, nomina in μα, quae modo plenam genitivi formam referunt ἀρωματοφόρος, σμηγματοπώλης, modo corruptam, sed hanc duplici ratione; alia namque ex terminatione genitivi ατο(ς) primam et secundam literam deterunt, σπερμοφάγος, χειμοφυγεῖν, κυμοδέγμων, στομοδόκος, Ἁρμόνικος Inscr. N. 1346. αἱμοπότης, κερμοδότης Nonn. Par. II. 75. νομισμοθήκη Phot. s. Λίτρα, quibuscum conferre juvat Ἀπολλοφανής et latina: foedifragus, rumifico, munificus, quae ab aquilonigena, odorisequus, pudoricolor, calorificus, tantumdem distant, quantum ab illo ἀπολλωνοτραφής. Alia vero sed minus multa secundam et tertiam: χειμάῤῥους, ἁρματροχιά, ὀνομαθέτης (v. ad Phryn. 668.) et boeoticum nomen αἱμακορίαι, quo suspectius est αἱμαποσία Porphyr. ap. Stob. Ecl. Ph. I. 52, 49. quod Heerenius e duobus codd. pro αἱματοποσία recepit, neque sat fidei habet χειράπους pro χειροπόδης Suid. Atque his apponi possunt Λαδωγενής ἡ Ἀφροδίτη ὅτι ἐπὶ Λάδωνι ἐγεννήθη Hesych. Δολωφονία Philem. Lex. §. 62. κενεώπρησις, nisi in utroque erratum est, Ἰσίδωρος et *iricolor*. Ex nominibus in ρ exeuntibus huc referri licet κορκοῤῥύα, ἰχωῤῥυεῖν et φρεωρύχος. Quae si omnia ad syncopen genitivi retuli, scholae usum sequutus sum haud ignarus ἐρωμανής, γοργοτομία, (ut γόργειος) cordolium, solstitium, justitium, veneficium, muscipula, et alia talia istas ambages detrectare. De nomine Ἑλλάνικος Sturzii sententiam Opusc. p. 28. impugnavi ad Phryn. p. 610. propugnat Passovius in Lex. Gr. exemplo Avieni nixus, qui penultimam corripuit; sed in ejusmodi causa plus ponderis habet Theognostus, qui macroparalectum esse docet ut Κάϊκος, Γρήνικος Anecd. Cram. II. 59. Bekk. 1369. ac si simplex esset nomen, acueretur ultima sicut alia nomina, quae ex gentiliciis facta sunt hominum propria: Ἰωνικός Eunap. Vitt. Soph. p. 106. Ἀττικός Dion. Cass. LVI. 46. LXV. 17. Ὀλυμπι-

κός Plutarch. de S. N. V. c. III. 219. T. X. *Ἀχαϊκός* Clem. Strom. IV. 8, 589. (213. Sylb.) quod Klotzius tacite immutavit, *Δωρικός* Diod. XIV. 7. ipsumque *Ἑλλανικός* hominis christiani nomen in Arii Epistola in Epiphan. adv. Haer. L. II. T. II. 731. D. *Ῥωμανός* Prisc. Excc. Hist. p. 57. A. Anecd. Bekk. p. 1177. etc. Atque de hoc valet Choerobosci sententia Anecd. Cram. II. 201. *Ἑλλανικὸς παρὰ τὸ Ἑλληνικός τροπῇ τοῦ α.* Si vero Sturzius veretur, ne nomen *Ἑλλάνικος*, id est Graeciae victor, Graecis religiosum visum sit malique ominis, id refellit *Ἑλλανοκράτης* Aristot. Pol. V. 12, 221. et exemplum Pindari, qui de ludorum publicorum victoribus saepe hoc praedicat, *ἐκράτησεν Ἑλλήνων, ἐνίκησεν Ἑλλήνων στρατόν* v. Boeckh. Expl. ad Pyth. XII. 4. Jam ad illa venio, quae comica finxit licentia, *κομψευριπικῶς* et *πεφιλιππῶσθαι* v. Dindorf. ad Athen. p. 551. F. a quo non longe abhorret Livianum Protesilaodamia, si modo recte ita scribitur; et ad fictas a Grammaticis syncopas, *ἄντιτα* pro *ἀντίτιτα* Schol. ad Il. XXIV. 213. *ἀῤῥηφόρος* pro *ἀῤῥητοφόρος* v. Aglaopham. p. 872. *κελαινεφής*, quod illi ex *κελαινονεφής* contractum, Reiskius ad Const. Porphyrog. p. 604. a verbo *κέλλω* compositum putat, sed probabilius ab obsoleto adjectivo *κέλας* sive *κέλαις* (ut *μέλαις, τάλαις*) repetitur, altera parte interdum quiescente ut *πέδια κελαινεφῆ* Pind.[58]) Neque ratum habemus, quod Galenus in Gloss. ait, *οἶνος αὐτίτης* dici pro *αὐτοετίτης*. De Epidauri epitheto *λιμηρά* sive *λιμενηρά* veteres ipsi inter se dissentiunt v. Poppo ad Thuc. P. I. Vol. II. 204. nec facilis veri cognitio.

Restant nomina dicatalecta in *ις* et [illegible]*ις*. Nymphae Cithaeroniae bis a Plutarcho, nec unquam alibi, nominantur *Σφραγίτιδες*, pro quo Corais ad Aristid. c. XI. *Σφραγιδίτιδες* substituit, quia Pausanias memorat antrum *Νυμφῶν Κιθαιρωνίδων Σφραγίδιον ὀνομαζόμενον*, sed a substantivis in *ιδιον* exeuntibus vereor, ut adjectivum hujusmodi pro-

58) Sic Hesychius *Κελαινεφὴς παραγώγως*. Sophocleo verbo *ὀπὸς ἀργινεφής* significari videtur faeculenti quiddam, quod Hippocratici *ὀμίχλας* dicere solent, Latini *nubeculas*. Graeci *ἰοδνεφὲς εἶρος* dicunt, Latini e contrario *vellera* pro *nubes*, et *flooes* (flocci) sedimenta vini appellant.

pagari possit, neque indubitata est Pausaniae scriptura, cujus in locum Clavierius Σφραγιτίδων ὀνομαζομένων reponi vult mutatione leni eoque probabiliore, quod nomen σφραγίδιον antro non magis convenit quam σφραγίς, unde Schaeferus antri inquilinas σφραγίτιδας nominatas esse suspicatur[59]), sed non demonstrat a σφραγίς, χειρίς, κνημίς, βαλβίς aut simili principio duci nomina in ιτις; terra quidem Lemnia a medicis graecis σφραγίς vocatur non σφραγῖτις, ab ἀσπὶς ἀσπιδίτης ducitur, non ἀσπίτης, ab ἀσταφὶς ἀσταφιδῖτις retenta syllaba genitivi, quae deest localibus: Κρηνίδες Κρηνίτης, Ταναΐς Ταναΐτις, Ἐλυμαΐς Ἐλυμαΐτις, neque admittitur in iis quae pure declinantur, τῆλις τηλίτης, ῥαχῖτις, Σειρῖτις. Κρηνῖτις autem non a κρηνίς repetendum sed a κρήνη, interposito masculino κρηνίτης, ut νησίτης νησῖτις. Haec autem feminina paronymis in ις adeo et scriptura et significatione vicina sunt, ut persaepe syllabae in scribendo omissae adjectaeve suspicio oriatur; quis enim distinguat λειμωνὶς πόα v. ad Aj. v. 601. et λειμωνίτιδες πόαι Nicet. Ann. IV. 6, 82. κασωρίς et κασωρῖτις, quae Eustathius p. 741, 27. componit tanquam synonyma? Ὀμφακίτιδες Galen. Eup. II. 12, 478. T. XIV. vocantur quae vulgo ὀμφακίδες *gallae*; pro ἐξ ἡγεμονίδος γῆς Appian. Civ. II. 65. vett. Edd. ἡγεμονίτιδος, pro ἀλσηΐδες Schol. Il. XII. 8. Didymus ἀλσηΐτιδες. Tum eadem herba προσωπίς persolla dicitur et προσωπῖτις personata, ut Plinius vocat, Geopp. V. 48, 4. Diosc. IV. 107. incertum librariorum arbitrio, qui et in nomine locali Προσωπίς et Προσωπῖτις vacillarunt v. Wesseling. ad Diod. XI. 77. an Graecorum ipsorum; eadem ἡπατίς et ἡπατῖτις Geopp. V. 6, 3. VIII. 22. Ἀλκυονίδες ἡμέραι Arsen. Viol. p. 40. quae alibi ἀλκυονίτιδες, et promiscue Pollux X. 185. γῆν κεραμῖτιν καὶ κεραμίδα, quod utrumque praebent codices Plat. Legg. VIII. 844. B. Βοιβηΐς et Βοιβηΐτις v. Tzschuck.

---

59) Magis conveniret epitheton a σφάραγος ductum, sicut Neptunus ἐρισφάραγος dicitur, Psamathe *undisona* Valer. I. 364. nymphae in universum σφράγιαι in Orph. H. XXIII. quanquam hoc quoque nomen suspicionem habet.

ad Strab. IX. 664. τῇ Μακεδονίτιδι Θεσσαλονίκῃ Aelian. H. Ann. XV. 20. cod. Μακεδονίδι, ut Ταφίδος pro Ταφίτιδος Strab. XVII. 833. τῆς Κροτωνιάτιδος Aristot. Mirabb. c. CVII. Bekkerus praetulit vulgato Κροτωνιάδος, pro ὑελὶς γῆ Theophr. de Lap. §. 49. Schneiderus ὑελῖτις scripsit et pro αἱματίδες de Odor. 40, 889. αἱματίτιδες, pro μαργαρίδες Corais ad Heliod. p. 102. μαργαρίτιδες, hic injuria, nam μαργαρίς saepius legitur; sed ubi exempla desunt, res ad divinationem redit, quoniam et librariorum in omittendis syllabis negligentia nota et Graecorum in variandis terminationibus ις et ιτις libertas paene infinita, significationis autem discrimen nullum est, nisi quod brevior forma substantivo propior, longior adjectivo, sicut φαρμακῖτις βίβλος Galen. Comp. Medic. p. Locc. II. 3, 593. T. XII. nullo modo dici potest φαρμακίς, nec τρίχες βλεφαρίτιδες Paul. Aeg. VII. 3. 255. eaedem βλεφαρίδες, aut venae jugulares σφαγίδες pro σφαγίτιδες, quae longior forma in ιτης et ιτις ab omnibus terminationibus atque adeo ab adjectivis ipsis proficiscitur, ἀγνίτης [60]), λευκίτης, ψαφαρίτης, μακαρίτης, πεζίτης Eust. p. 1007, 39. Sed haec exequi mittam.

---

60) Ottfr. Muellerus ad Aesch. Eum. p. 134. ut lustrationum ceremonias, sine quibus antiquitatis interpretatio mystica consistere nequit, Homero impertiret, ex verbis Schol. Vict. ad Il. XXIV. 480. τὸν δὲ καθαίροντα καὶ ἀγνίτην ἐκάλουν, argumentum ducit Homerum non, ut vulgatum est, ἀνδρὸς ἐς ἀφνειοῦ scripsisse sed — ἀγνίτεω. Verum ex hoc novitio scholio nihil cognoscitur, nisi quod vix mentione dignum, interpretum aliquem errore vulgatissimo posterioris aetatis institutum ad Homerum tuanstulisse atque illi ἀνδρὶ ἀφνειῷ, ad quem homicida confugere dicitur, καθαρτοῦ partes imposuisse; quo facto iste more Scholiastarum tralaticio de synonymo admonet τοῦτον δὲ καὶ ἀγνίτην (vel ἀγνιστήν) ἐκάλουν. Hujusmodi autem adnotamenta scholica si quis totidem veteris et germanae scripturae indicia esse putat, rudem se harum rerum esse ostendit. Si Scholiastes antiquior hoc prodidisset verbis aliis τὸν καθαίροντα ἐνταῦθα ἀγνίτην καλεῖ, id saltem diversae foret indicium scripturae, sed eam tamen refelleret Homeri consuetudo, quae substantiva in ιτης ab adjectivis ducta non magis fert, quam hujusmodi vocabula θρέπτρια, εὑρέτρια, κυρτάριον, ποντοχαρής, ἀληθινός, χλευασμός etc. Non loquor de singulis vocabulis, sed de vocabulorum generibus.

§. 11.

His rebus consideratis intelligitur quarundam literarum commissionem ab omnibus aequaliter respui, alias admitti quidem sed raro et in vocabulis antiquis aut peregre acceptis, et saepe etiam usu venisse, ut idem sonus modo offenderet aures, modo velut hebescente animi acie sine sensu praeteriret, illas autem regulas, quas nos in conformatione et in collocatione vocabulorum sequi solemus, a Graecorum consuetudine abhorrere. Cujus rei immemores multi, quid dulce sonet, quid secus, citius quam consideratius pronunciare solent. Exempli causa in Luciani Enc. Dem. §. 4. Reitzius *Δημοσθένης σμικρόν* substitui jubet *μικρόν euphoniae gratia*, et in Plat. Phaedon. p. 90. A. Heindorfius *σφόδρα μικρόν* praefert vulgato *σμικρόν ob euphoniam*, suis uterque, non Graecorum auribus usus. Nec justior illa Osanni ad Philem. p. 251. querela de Hermanni correctione Soph. Aj. 384. *ἴδοιμί νιν νῦν*, nam et hoc apud veteres legitur et similia multa, *πρίν μιν*, *μέν μιν* Arat. 160. *ἣν γ᾽ ἣν* Arist. Avv. 1543. *πῶς παῖς* Bion. XV. 7. *ὡς γνῷς* Meleag. Ep. XLVI. Similis error circa homoeoteleuta, quae quam cupide a Criticis exagitata, quam saepe a veteribus admissa sint, exposui ad Aj. compluribus locis, Tragicorum potissimum exemplis usus. Sed reperiuntur apud quosvis; *ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι* Od. XV. 56. ubi eadem vocalis quinquies iteratur, quater in Hes. Theog. 921. *λοισθοτάτην Ἥρην θαλερήν*, et similes exitus alibi: *παθόντες κακῶς ἱκανῶς οὐκ ἐνδεῶς ἠμύναντο* Plat. Menex. 244. B. quae sigmatismum notabilem exhibent; *ἀδελφῶν τριῶν ὁμομητρίων ἐπικλήρων καταλειφθεισῶν* Isaeus de Her. Cir. p. 224. *ἐκ τοῖν λόγοιν τοῖν ἀνδροῖν ἑκατέροιν τοῖν βασανεσθέντοιν* Antiph. de caed. Her. p. 728. *τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακουόντων, τῶν δὲ ἑκόντων προδιδόντων* Lysias Epitaph. 193, 24.[61]) *Ἀθη-*

61) In Aristid. Or. Plat. II. 187. pro *ἑκόντως ὑπερβαίνοντος* Dindorfius restituit e codd. *ἑκόντος*, quae est legitima constructio: *ἄκοντες ἁμαρτάνοντες* Plat. Hipp. min. 373. C. *ἑκόντων διδόντων* Liban. Decl. T. I. 587. *ἑκόντων δουλευόντων* T. III. 247. *ἀκόντων ὑπακουόντων* Ly-

ναίοισι τοῖσι πρώτοισι λεγομένοισι Herod. I. 60. πᾶσι τοῖσι ἐν ἄλλοισι χώροισι γενομένοισι χειμῶσι IV. 28. τοῖσι ὑείοισι ἀκροκωλίοισι ἐμπροσθίοισι ἑφθοῖσι Hippocr. Diaetet. III. 733. T. I. ἅπαντα ἅπασι πάντα ἀγαθὰ εὔχεσθαι Dem. c. Aristog. I. 805, 13. πάντα τάμὰ κινήματα τερπνά Epicurus in Theon. Progymn. X. 169. T. I. ed. Walz. ἅρματα μὲν ἕπτα καθῆκα ὅσα — Thucyd. VI. 16.[62]) ἀσίας ἀπὸ γᾶς ἁγίας ἁλίας Συρίας Mnesimachus Athen. IX. 403. D. quae verborum homoeoptotôn congeries neque hoc loco neque aliis ad Phryn. p. 691. allatis fortuita videri potest. Omninoque saepenumero fit, ut quae per se considerata minus probentur, certo loco et tempore plurimum gratiae afferant, sicut homericum illud κόπτ', ἐκ δ' ἐγκέφαλος Demetrius de Eloc. CCIX. p. 87. durum esse, sed hanc duritiem rei apprime convenire judicat cf. Dionys. de Comp. XVI. p. 100. Et in Soph. Oed. C. 1547. τῇδ', ὧδε, τῇδε βᾶτε, τῇδε γάρ μ' ἄγει, quod Schaefero vix tolerabile visum, quam maxime consentaneum habetur commotioni vociferantis. Sed quoniam duo attigimus paronomasiae genera, unum fortuitum et inartificiale, in quod inscientes et saepe inviti incurrimus, alterum arte quaesitum, non omittendum videtur id quoque ut adjiciam, esse quoddam tertium genus in confiniis utriusque regionis positum. Nam quod Plato ait in Hipparch. 225. C. ἐν ὁποίᾳ ὥρᾳ καὶ χώρᾳ, ἵνα τι καὶ ἡμεῖς τῶν σοφῶν ῥημάτων ἐμ-

---

sias Epitaph. p. 94. ἑκοῦσιν ἐνδοῦσιν Thucyd. IV. 19. ἑκόντας τιθέντας Dem. c. Androt. 607, 2. ἐθέλοντας λειτουργοῦντας c. Phaen. 1046, 20. pro quo margo Lutet. ἐθελοντάς, ut variatur in Arrian. Alex. III. 25, 6. Inverso ordine (ne quis fixum credat) ἀποθνήσκοντι ἑκόντι Max. Tyr. III. 36. ἐκβιασθέντας ἄκοντας Aelian. V. H. XIII. 42. etc. De Thucydidis scriptura quod dixi ad Phryn. p. 6. nunc approbat Poppo, sed idem ad Cyrop. p. 27. vetere illo homoeoteleutorum odio ductus trium infinitivorum εἶναι νομίζειν καταλιπεῖν concursum injucundiorem esse judicat; quod refellitur vel uno Aristidis exemplo Or. Plat. II. 117. τὴν τοῦ βασκαίνειν δοκεῖν παρέχειν λαβήν.

62) Aeschin. Fals. Leg. 34, 37. ὡς συντόμως καὶ τἄλλα πάντα ἀπαγγελῶ. Si πάντ' scribas hiatus vitandi causa, quem Criticorum nonnulli valde gravantur, senarius exit iambicus; sed πάντα multi codd. omittunt.

βαλῶμεν, indicio est, id unum fuisse e Sophistarum scitamentis, quae ille cavillari solet v. Ast. ad Phaedr. p. 268. Sed hoc idem apud Hippocratem Aphor. p. 711. et 720. T. III. ejusque imitatores, Galenum Comm. in L. I. de Fract. 42, 399. T. XVIII. P. II. Alexandrum Trall. I. 10, 19. Paulum Aeg. IV. 4, 134. Stephanum Schol. T. I. p. 161. 180. 272. Oribasium de Fract. I. 77.[63]) sine ulla suspicione apparationis et artificiosae elegantiae legimus. Neque Homerum, Thucydidem aut quenquam alium hujus ordinis et dignationis ad haec minuta artificia se demisisse credimus, etsi Technici multa hujusmodi afferunt Σαμία μία ναῦς, Πρόθοος θοός etc. v. Eustath. p. 337, 40. Hermog. de Id. I. 12, 286. de Inv. IV. 8, 169. T. III. Anon. Schol. in IV. 7, 837. T. VIII. neque afferunt solum, verum etiam praedicant et ad imitandum proponunt, etsi a veteribus ipsis hanc cacozeliam damnari non nesciunt — σοφιστικὰ ταῦτα, ἃ νῦν μὲν ἐπαινεῖται, ὑπὸ δὲ τῶν παλαιῶν κωμῳδεῖται Hermog. π. Μεθ. Δειν. XIII. 418. Nos igitur, si quid hujus modi scriptoribus sanis siccisque exciderit, non consulto sed casu factum esse censemus, ac ne umbram quidem epanastrophae agnoscimus in Xenophontis verbis longo intervallo a se disjunctis Πεισίαν - πείθει, quae Scholiastes Hermogenis T. III. 169. tanquam juncta affert Πειθίαν scribens. Sed Pythiam non negaverim πειθοῖ πείθων Schol. Pind. Pyth. IV. 10.[64]) ἄγαν ἄγαμαι Plut. de Pyth. Oracc. XVII. 293. ex industria composuisse. Tum est proprium quoddam parechesis genus, quod in sermone quotidiano et familiari dominari solet proverbiorum modo, Ταντάλου τάλαντα Phot. ἀγαθῶν ἀγαθίδες v. Interpr. ad Hesych. s. Νάυσων, aliaque in Rhetorum libris tractata. Et ut nos in consuetudine scribendi et sermocinandi simulacra quaedam annominationis usurpantes eum ordinem verborum servamus, qui

---

63) His omnibus locis ὥρα καὶ χώρα legitur; Galenus Comm. in Progn. III. 10. 257. ordinem invertit, sed additis aliis κατὰ χώραν καὶ ὥραν καὶ κατάστασιν.

64) Vulgo scribitur πείθεϊ πείθων. De diastasi nominum in ω exeuntium Buttmannus dixit Gramm. §. 49. Adn. 3.

antiquitus obtinuit, *Huelle und Fuelle*, *Saus und Braus*, *Salz und Schmalz*, eadem Graecorum in certis loquutionibus constantia: *πολλοὶ* sive *πολλὰ πολλάκις* Eur. Med. 1165. Troad. 1015. Demosth. p. 458, 5. Dio Cass. LXIII. 22. LXXIII. 12. Arrian. Ven. XVI. 206. Lucian. Asin. §. 35. Bis abdic. §. 8. Athen. 616. E. Phil. de Creat. Princ. §. 1, 361. ed. Maug. Himer. Ecl. IV. 15, 106. Sext. c. Emp. II. 508. Stob. Flor. XCIII. 31. p. 510, 38. Julian. Or. VII. 211. B. *πολλοὶ πολλαχῇ* Soph. Oed. C. 965. et cum ceteris adverbiis Liban. Decl. T. I. p. 136. et 203. T. II. p. 527. nec facile mutatur nisi adjectivum aliunde regitur, ut *πολλάκις πολλοῖς* Demosth. 1384, 15. Aeschin. Ep. VII. 677. *πολλάκις πολλαῖς* Athen. XIII. 466. (p. 1042. Dind.) *Ἄλλ' ἄλλοτε* Pindarus composuit Isthm. III. 30. metro inserviens, et ap. Themist. Or. XXVI. 316. C. *χρόνῳ δὲ ἄλλον ἄλλο τι εἰςφερομένου* nuper recepta est Jacobsii emendatio *ἄλλοτε*, sed vetus scriptura et sententiam habet magis perspicuam et vocabula ordine collocata; nam adverbium hoc praecedere solet: *ἄλλοτ' ἄλλος* Eur. Alc. 191. Plat. Gorg. 482. A. Plutarch. de Def. Oracc. c. XXX. Conv. XII. 25. T. VIII. Liban. T. II. p. 90. 313. Diog. La. VIII. 14. X. 95. Arrian. ap. Stob. Ecl. I. 30, 2. p. 606. Aristid. de Mus. I. p. 18. Lucian. Deor. Conc. §. 3. Galen. de Comp. Med. p. Locc. II. 524. *ἄλλοτε ἄλλως* Aristot. Nicom. III. 5. p. 1112, 26. Plutarch. de Superst. VI. 67. de Virt. mor. V. 399. de Placit. Phil. I. 12. Julian. Misop. p. 337. A. Artemid. III. 56, 294. Stob. Ecl. I. 206. Themist. XIII. 167. D. Liban. T. I. p. 579. 680. cf. Schaefer. ad Long. p. 403. Wellauer. ad Apoll. I. 881. Ellendt. ad Arrian. I. 8, 13. sed retroacto ordine Aeschylus Sept. 1071. et Theophylactus Hist. II. 11, 47. B. *ἄλλως ἄλλοτε*, ille idonea ratione ductus, hic nulla; *ἄλλην ἄλλοτε* Plut. de Fac. Lun. XXI. 68. *Πάντῃ πάντα* legitur non solum, ubi metrum poscit Anth. Pal. XII. n. 91. XIII. 1. [*πάντῃ πᾶσι περιβλέπεται* VII. n. 100.] sed etiam Xenoph. Mem. II. 5, 2. Alciphr. II. 4, 326. frequentius tamen *πάντα πάντῃ* Plat. Civ. V. 466. D. Diog. La. IV. 15. aliisque locis, quos Jacobsius collegit ad Aelian. p. 206. ac similiter *πᾶσα πάντως* Plat. Phaedr. 253. A. Menex. 247. A. *πάντες πάντως* Eur. Med.

853. ἄπαντων πάντως Plutarch. V. Coriol. c. XV. κατὰ πάντα γὰρ πάντως νικηθέντες Thucyd. VII. 87. πάντῃ πάντως Plat. Legg. VI. 781. E. 801. A. Phaedr. 246. A. Parmen. 160. B. Tim. 29. C. Hippocr. de Fract. p. 94. T. III. Aristot. de Ort. et Int. I. c. 7. de Sens. III. 440, 3. Dio Cass. L. 50, 7. Demetr. de Eloc. c. III. Simplic. in Epict. p. 94. T. III. πάντῃ παντάπασι Aristid. Or. XIV. 220. A. πάντῃ καὶ πάντως Plat. Civ. VI. 490. A. Theophr. de Ign. VIII. 708. Polyb. I. 23, 10. Julian. Or. VII. 209. C. Epist. XVII. 24. Sext. c. Geom. III. 29, 317. c. Log. 412. Artemid. IV. c. 1. 201. c. 15, 210. c. 83, 250. Simplic. in Epict. III. p. 60. quem ordinem invertit Plato Phileb. p. 60. C. cf. Jacobs. ad Ael. p. 347. Addam his quartum πῇ καὶ πῶς χρήσεται τοῖς — Polyb. III. 93, 2. πῇ δὴ καὶ πῶς Plat. Phileb. 41. E. ubi nunc ποῖα δή receptum, ὅπῃ δεῖ τε καὶ ὅπως μανθάνειν Epinom. 990. B. ὅπῃ τε καὶ ὅπως ἤθελε Epist. VII. 547. E. eodemque modo Civ. X. 612. Diog. La. X. 41. Aelian. V. H. I. 32. Themist. Or. XIII. 162. A. Plutarch. Amat. c. XVII. 40. de An. Procr. XXIII. 314. Clem. Strom. IV. 21, 624. (226. Sylb.) Niceph. Greg. Hist. VI. 8, 122. A. Theophyl. Hist. Prooem. p. 1. A. et apud alios, quos Boissonadius memorat ad Heroicc. p. 604. et Jacobsius ad Philostr. 634. sed aliubi contrario ordine legitur ὅπως δὲ χὤπῃ Aesch. Prom. 875. εἴθ' ὅπως εἴθ' ὅπῃ Plat. Legg. X. 899. C. inter quas adverbiorum formas non plus interest, quam inter haec πῶς νιν εἵλετε τρόπῳ δ' ὁποίῳ Iph. T. 256. ὅπως ἔπαθε καὶ τίνα τρόπον Hippocr. de Vuln. Cap. p. 356. T. III. ᾗ ἂν γένοιτο καὶ ὅπως ἂν γένοιτο Socrat. Epist. XVII. 24. οὕτω καὶ ταύτῃ Plat. Legg. IV. 714. D. vel inter οὐδαμῇ οὐδαμῶς, μηδαμῇ μηδαμῶς, quorum compositio perfrequens Plat. Lach. 29. B. Phileb. 65. E. Legg. VI. 778. A. X. 934. E. Demosth. p. 1113, 8. Aristot. Pol. VII. 14, 12. Plut. de Adul. discr. c. V. 164. Lucian. Pseudol. §. 19. Dissert. c. Hes. §. 8. Dio Cass. Fragm. XXXIV. c. 119. p. 48. Liban. Decl. T. I. p. 6. Artem. IV. 58. 236. etc. [65]) pro quo nuperi Platonis

65) Οὐδαμῇ οὐδαμῶς οὐδεπώποτ' οὐδεμιᾶς δεδυνημένης Niceph. Greg.

editores Legg. VII. 820. B. codicum Florentt. auctoritate scripserunt μηδαμῶς μηδαμῆ, sicut paullo post legitur οὐδαμῶς οὐδαμῆ. Cum illo πάντες πάντως Elmslejus ad Med. 787. componit Tragicorum et Aristophanis parallela, κακὸς κακῶς, στυγερὸς κακῶς, περισσὰ περισσῶς, καλὴ καλῶς, quomodo Plautus dixit *bella belle, stulta stulte* v. Dorvill. ad Char. p. 213. Comm. ad Arist. Eccl. 761. Atque in hac etiam adjectivi et adverbii conjunctione definitum quendam ordinem servari videmus; κακὸς κακῶς Demosth. p. 87, 20. Athen. IV. 150. C. λαμπρὸς λαμπρῶς Plutarch. V. Flam. c. X. Aristid. Or. X. 70. A., XLIII. 540. C. μεγάλοι μεγαλῶς XIV. 214. B. καθαρὰ καθαρῶς X. 70. B. σεμνὸς σεμνῶς Liban. T. I. p. 27. Aristid. Or. Plat. II. 171. T. II. (ἐν θρόνῳ σεμνῷ σεμνὸν θωκεῦντα Herodo. II. 173.) καλὸς καλῶς Aelian. V. H. XIII. c. 22. Plutarch. Gryll. VII. 221. T. XIII. Amator. X. 18. T. XII. κακὸς κακῶς ibid. XVI. 35. Appian. Civ. V. 62, 80. sed eum poetae migrant sine ullo metri emolumento κακῶς ἀπόλλυσθαι κακούς Sophocl. etc. His adjungenda substantiva τὰ μέλη καὶ μέρη Plat. Tim. 77. A. Legg. VII. 795. E. Ion. 14. E. Philo in Flacc. p. 990. A. Hermog. de Id. I. 12, 278. Niceph. Greg. X. 2, 295. D. sed versis vicibus μέρη καὶ μέλη Dionys. Art. X. 6. 381. Philo de Fort. p. 741. A. aliique v. Boissonad. ad Aristaen. p. 212. sq. Pariter variant κτήματα καὶ χρήματα Dio Cass. LXXVII. 11. κτῆσις καὶ χρῆσις Plat. Hipparch. 238. C. Philo de Legg. Spec. II. 34, 330. et retrorsum χρήματα καὶ κτήματα Plat. Legg. V. 728. E. Plut. V. Alex. c. 59. Aelian. H. Ann. Epilog. p. 564. ed. Schneid. Dionys. Art. III. 236. Synes. de Provid. I. 111. B. Artemid. I. 16, 30. IV. 7, 207. Neque solum ἤθη καὶ ἔθη Plat. Legg. XII. 968. D. Aelian. H. Ann. IX. 9. sed etiam ἔθη καὶ ἤθη Plutarch. de Adul. Discr. c. VIII. 167. cf. Jacobs. Addend. ad Athen. p. 282. Tum ὀνόματα καὶ ῥήματα Plat. Symp. 198. B. 221. E. Crat. 424. E. Theaet. 184. B.

VIII. 9, 210. B. cf. Adn. ad Aj. 866. *Nunquam quidquam cuiquam* Plaut. Pseud. I. 2, 2. *quidquam quisquam cuiquam* Ennius ap. Auct. ad Herenn. IV. 12. *aliquando aliquis* saepius Cicero.

Plutarch. V. Alcib. X. 12. de Pyth. Orac. X. 263. Philo Legg. Alleg. II. 83. B. Diog. La. IV. 31. Aelian. H. Ann. Epil. p. 566. Jamblich. Protr. IV. 48. Lucian. Enc. Dem. §. 27. Synes. Dion. p. 40. C. sed ecce ex adverso *ῥήματα καὶ ὀνόματα* Plat. Theaet. 206. D. Apol. 17. C. Cratyl. 431. B. Epist. VII. 342. B. Philo de Migr. Abrah. p. 390. A. Gregor. Thaum. Or. ad Orig. §. 10, 426. T. III. Bibl. Gall. Haec igitur vocabulorum non sono solum, sed significatione quoque congruentium compositio ab illo artificioso genere, quod technici tractant, plurimum distat neque omnino in rhetorum ludis nata, sed a natura profecta et in commerciis quotidiani sermonis magis ex consuetudine quam ornatus et elegantiae causa celebrata est; quapropter, qui varia sermonis figurandi genera et praecepta tradiderunt, ne unum quidem illorum exemplorum afferunt, quae a nobis proxime sunt proposita potissimum ob eam causam, quod, si minus in omnibus, at certe in plerisque fixa quodammodo est verborum consecutio. Idemque intelligitur in quibusdam synonymorum juncturis, ad quas jam veteres Grammatici animum adverterunt. Suidas et Schol. ad Plat. Conv. 320. E. *Ὡς ἔπος εἰπεῖν, τοῦτο σχηματίζεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς καὶ ὡς εἰπεῖν ἔπος καὶ ὡς ἔπος φάναι καὶ ὡς φάναι ἔπος.* Id quod principio sc[illegible] est *ὡς ἔπος εἰπεῖν*, hoc ordine plus centies legitur [illegible]n est, ut perpauca reperiantur extra carmen contraria exempla, *ἅπανθ' ὡς εἰπεῖν ἔπος* Plat. Legg. XII. 967. E. et Aelian. H. Ann. IV. 36. *λευκὴν (κεφαλήν) οὐχ ὡς εἰπεῖν ἔπος ἀλλὰ καὶ χίονος ἐπέκεινα καὶ γάλακτος πλέον λευκήν*, quo loco *ὡς εἰπεῖν ἔπος* non ut plerumque accipitur[66]) *ut ita dicam*, reddi potest, sed potius hoc modo: *non ut vulgo nomen λευκός usurpari solet, hoc est ita ut cum albidulis communicetur, sed τὸ ἀκριβῶς λευκόν*, sicuti Plato Civ. I. 341. B. opponit *τὸν ὡς ἔπος εἰπεῖν ἄρχοντα* et *τὸν ἀκριβεῖ λόγῳ*, ac Dio Cass. XLII. 44. *ὥς γε λόγῳ εἰπεῖν — τῷ ἔργῳ*, Herodo. I. 120. *οἱ ἀληθεῖ λόγῳ βασιλεῖς* his qui vulgo ita appellari solent, quorum

---

66) V. Schneider. ad Plat. Civ. I. 341. Rueckert. ad Symp. p. 40. Plerumque valet *ὀλίγου δέω φάναι*, *prope dixerim*.

nonnulli hoc nomine parum digni sunt. Suidas: Ὡς φάναι ἔπος, ὡς ἔπος εἰπεῖν καὶ ὡς τύπῳ περιλαβεῖν μὴ ἀκριβῶς ἀφορίσαντα ὡς κοινότερον καὶ καθόλου [67]). Aeschylum vero, ut εἰπεῖν ἔπος scriberet Pers. 711. versus ratio permovit. Alterum est Helladii praeceptum ap. Phot. CCLXXIX. 865. καλὸς καὶ ἀγαθὸς οἱ Ἀττικοὶ λέγοντες, ἀγαθὸς καὶ καλὸς οὐ λέγουσι καίτοι ἀγαθὴ τύχη λέγουσι καὶ τύχη ἀγαθή, quod adjectivum praecedit interdum alteri ἀγαθή τε καὶ πολλή Strab. V. 234. sed eidem postponitur πολλὰ κἀγαθά Lysias p. 768. et πολύς quoque, quod plerumque praemitti volunt πολλοὶ καὶ καλοί v. Blomfield. ad Pers. 249. et quos Krabingerus nominat ad Synes. Enc. Calv. p. 189. non raro postremum occupat locum πονηροὶ καὶ πολλοί Lys. 753. γενναίους καὶ πολλούς Liban. T. II. 512. μεγάλα καὶ πολλά Eunap. Ep. XXXVIII. 69. αἰσχρὰ καὶ πολλά Theogn. 659. ἄφθονα καὶ πολλά Aesch. ç. Ctes. 592. δεινὰ καὶ πολλά multi codd. Demosth. 525, 29. v. Corais ad Isocr. p. 139. Jacobs. ad Aelian. p. 342. et in Ind. s. Πολύς. Tertium a Thoma M. sancitum est: Τί τις ἂν εἴποι οἱ δόκιμοι, τί ἄν τις εἴποι κοινόν, sed τί ἄν τις λέγοι Xenoph. Hell. V. 2, 17. Aristid. Or. III. 24. Epict. III. 24, 29. His catervatim addam similia: ἀρχαῖα καὶ παλαιά Plut. Cons. ad Apoll. p. 532. T. VII. σμικρὰ καὶ φαῦλα de Educ. Lib. XIV. 40. de Aud. poet. XI. 120. de Stoicc. Repugn. XXXVII. 387. Liban. T. II. 180. Hermog. de Meth. XXXIII. 439. T. III. ed. Walz. quorum hoc ad Aj. v. 1323. illud ad v. 145. [68]) exemplis declaravi pluri-

---

67) Herodo. II. 53. πρώην καὶ χθὲς ὡς λόγῳ εἰπεῖν et II. 15. νεωστὶ ὡς λόγῳ εἰπεῖν, idem est quod ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρώην in Platonis loco, quem Valckenarius apponit, id est non accurate his proximis diebus sed paene ad hoc temporis, ideoque hoc ὡς ἔπος εἰπεῖν plerumque adjungitur affirmationibus et negationibus generalibus οὐδείς, πᾶς, ὅλος, ἕκαστος, ἀεί, ad significandum aliquid laxius minusque accurate dictum esse, ἐνιαυτὸν ὡς εἰπεῖν οὐ κινήσεται Hipp. Muliebr. I. 717. ὡς ἔπος εἰπεῖν φαῦλον *res paene nihili* Plat. Phileb. p. 55. E. πάντα ὡς ἔπος εἰπεῖν Fr. Aug. Wolfius ad Lept. §. 118. non recte interpretatur *ut uno verbo dicam*.

68) Ibid. p. 137. v. 22. adde δείματα καὶ φόβοι Hippocr. Epist. p. 817.

mis; ὅλος καὶ πᾶς Plat. Legg. VII. 808. A. XII. 944. Civ. V. 469. C. VII. 527. C. Polyb. III. 94, 10. Philo de Fort. §. 3, 377. Mang. etc. quae vix aliter conjuncta deprehendas. Tum ἴσος καὶ ὅμοιος Thucyd. IV. 105. V. 27. Xenoph. Hell. VII. 1, 33. Dem. c. Aristog. I. 774, 16. Aeschin. c. Ctes. 475. Aristot. Pol. III. 11, (16.) 9. Strab. XVII. 827. Philo

---

T. III. et de Morb. Sacr. p. 610. T. I. ἄφοβον καὶ ἀδεᾶ Plat. Alcib. I. 122. A. τρόμῳ καὶ δείματι Liban. T. I. 335. οὐ ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται Il. *M*. 46. de quo recte Scholiastes οὐ τὸ αὐτὸ σημαίνει δι' ἀμφοτέρων, sed aliorum distinctio tenuior: τρέμει καὶ δέδοικε Plut. de Discr. Adul. c. 35, 210. βοὴ καὶ κραυγή Aeschin. Fals. Leg. 263. ἰσχὺς καὶ ῥώμη Julian. Or. I. 21. C. μῖξαι καὶ κεράσαι Plut. de Educ. X. 28. ἀρήγει καὶ βοηθεῖ Philo de Somn. 578. B. quae usu magis quam natura differre declarat idem Leg. ad Caj. 1007. E. παρὰ τὸ ἀρήγειν, ὅπερ βοηθεῖν ἐστὶ κατὰ γλῶσσαν, Ἄρης ὠνομάσθαι δοκεῖ, et saepe amplificationis causa copulantur.ἐπάρηξον, βοήθησον v. Gregor. de Meth. XIII. 24, 1237. T. VII. Neque magno emolumento verba dicendi cumulantur: τί ποτ' ἂν ἐρεῖ ἢ τί φθέγξεται Aeschin. c. Ctes. 542. ἐρίουσι καὶ φήσουσι Hippocr. de Septim. p. 447. T. I. τί ἐροῦμεν ἢ τί φήσαιμεν ἂν Liban. T. I. 497. τὸ μὴ φατὸν μηδὲ ῥητόν Plutarch. de Is. c. 79, 210. Ἔβλεπε καὶ ἑώρα Dio Cass. LXXIII. 3. quod injuria addubitari ostendit Platonis exemplum ad Aj. p. 137. sq. allatum. Homericum πεδάα καὶ ἔδησε Od. IV. 380. invertit Theocritus Id. XXX. 10. δῆσάν τε κἀπέδησαν, nisi hoc est ἐπιδεῖν. Similiterque adjectiva: ὕστατα καὶ πύματα Odyss. XX. 13. λώϊον καὶ ἄμεινον v. Aglaoph. p. 1094. παῦρον τυτθόν τε Nic. Ther. 639. cf. Ellendt. Lex. Soph. II. 306. (s. Ὀλίγος.) ἀνίατον καὶ ἀνήκεστον Aesch. c. Ctes. 544. ἔρημον καὶ μόνον διαδόχου Aelian. V. H. IX. 40. Appian. Civ. IV. 30, 73. Aesch. Pers. 720. ὀξὺς καὶ ταχύς, quod tautologiae exemplum affert Phoebammon de Fig. III. 498. T. VIII. εὐμαρῶς καὶ ῥᾳδίως Plut. Quaest. Nat. III. Hisque etiam notabiliora, quae non solum intellectum eundem, sed etiam commune etymon habent: ἀπέχθεια καὶ ἔχθρα Liban. T. II. 87. ἐργαλεῖον καὶ ὄργανον Plut. de Aq. et Ign. II. 125. T. XIII. δέους καὶ δειμάτων Sopat. Diaer. p. 25. T. VIII. ἀνάπαυλαν καὶ ἀνάπαυσιν Stob. Flor. CXX. 28. p. 468, 30. ubi codd. aliquantulum variant, ἴσα τὰ ἁμαρτήματα πάντα τιθέμενοι καὶ ἴσας τὰς ἁμαρτίας de Virt. Mor. X. 413. T. IX. θαῦμα καὶ θάμβος de Audit. VIII. 145. ἀστραβὴς καὶ ἀδιάστροφος ad Princ. Ind. II. 90. T. XII. τὸ καταλελειμμένον μου μέρος καὶ λοιπὸν ὄν Isocr. Ep. V. 416. 1. Haec et talia saepe in glossarum similitudinem incurrunt, quae interposita copula subjungi solent, καθαρὸς παντὸς μύσους καὶ μιασμοῦ Diod. I. 65. quod Wesselingius resecuit.

de Legg. Specc. §. 8, 276. de Instit. §. 2. 360. Dio Cass. XLI. 6. 50. XLIII. 50. Gaudent. Introd. Harm. p. 14. Epict. II. 8, 8. sed praepostero ordine Herodo. VI. 52, 3. Aristot. l. c. §. 10. *ἐν τοῖς ὁμοίοις καὶ ἴσοις*, Heliod. I. 33, 51. *ἐπὶ τῇ ὁμοίᾳ καὶ ἴσῃ* [69]). Ex verborum numero unum succurrit *ἄγειν καὶ φέρειν*, quod frequentissimum est, perrarum *φέρειν καὶ ἄγειν* Herodo. III. 39. VI. 42. Lys. c. Polystr. 689. Gregor. Naz. Or. XXV. 432. B. v. Wesseling. ad Diod. L. XIX. 93. p. 557. T. VIII. De adverbiis unam habemus Photii adnotationem *Πάνυ σφόδρα, ἀνάπαλιν δ' οὐ λέγουσι σφόδρα πάνυ*, quorum prius in uno Aeliani libro, qui Variae Histor. inscribitur, tredecies legitur II. c. 1. et 16. III. c. 9. 22. 25. VI. c. 2. IX. c. 20. 27. XII. c. 15. XIII. c. 1. XIV. c. 6. et 43. contrarium nunquam, semel *πάνυ σφοδρῶς* VII. 4. [70]) Eodem pertinet quodammodo illud, quod Grammaticus Hermanni tradit N. 147, 341. *μεθ' ἡμέραν* nunc dici pro interdiu, contra quam ferat propria praepositionis significatio; id autem novatum esse, *οἱ γὰρ παλαιοὶ ῥήτορες νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, ὅπερ ἐδήλου μετὰ τὴν νύκτα τὴν ἡμέραν· οἱ δὲ μεταγενέστεροι τὸ παρηλλαγμένον ἀεὶ ζητοῦντες τῆς φράσεως καταλιμπάνοντες τὸ νύκτωρ μόνον τιθέασι τὸ μεθ' ἡμέραν*. Thomas *Νυκτὸς καὶ ἡμέρας Ἀττικοί — νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν Ἕλληνες*. Hoc usi sunt Alciphro II. Ep. IV. 326. Philo de Fort. §. 2, 376. de Legg. Specc. §. 3, 302. Plut. de Virt. et Vit. p. 315. T. VII. Theophyl. Hist. II. 18, 56. B. aliique v. Boissonad. ad Marin. p. 68. sed *νυκτὸς καὶ μεθ' ἡμέραν* Plutarch. Aq. et Ign. Comp. II. 123. *νυκτὸς καὶ ἡμέρας* de Is. c. 44, 164. Vitt. Oratt. VII. 254. *νύκτα καὶ ἡμέραν* Thucyd. VII. 77, 6. Liban. T. I. 307. et 601. T. II. 75. In utroque autem genere vocabula saepe sedes suas

---

69) *Ὅμοιος καὶ παραπλήσιος* Herodo. III. 101. Isocr. Areop. p. 156, 79. Demosth. Olynth. III. 36. *ἴσος καὶ παραπλήσιος* Thuc. VII. 42. Dial. Herm. de Astrol. II. 12, 46. etc.

70) De *λίαν ἄγαν* dubitat Meinekius ad Menand. p. 152. *λίαν κομιδῇ* Procop. Arc. XXVI. 190. *πάμπολυ λίαν* Lucian. *πάγχυ μάλα ταὐτολογεῖται ἀττικῶς κατὰ τὸ λίαν πάνυ* Eustath. 972, 46.

permutant: μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ Phil. de Fest. Coph. §. 3, 6. μεθ' ἡμέραν καὶ νυκτός Epict. III. 24, 24. μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτα Paus. IV. 21, 6. ἡμέρας τε καὶ νύκτωρ Plut. de Prof. Virt. I. 245. ἡμέρας καὶ νυκτός Herodo. II. 133. Liban. T. II. 34. ἡμέραν καὶ νύκτα II. 518. postremo καθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ Phil. de Legg. Specc. §. 7, 306. Diod. XVI. 74, 179. sed καθ' ἡμέραν καὶ νυκτός XV. 26, 332. quibus locis καθ' ἡμέραν non quotidie significat sed interdiu, quod Schaeferus ad Demosth. T. II. p. 190. fieri posse negat [71]) et jam olim negavit Schwebelius ad Onosandr. Strat. VI. p. 35. Et in Theophr. Causs. VI. 17. 3. τῆς νυκτὸς μᾶλλον ἢ καθ' ἡμέραν postrema verba in codd. desunt, sed in Aesch. Choeph. 817. νύκτα σκότον φέρει, καθ' ἡμέραν δ' οὐδὲν ἐμφανέστερον, nulla est librorum dissensio, idemque καθ' ἡμέραν praebent plerique in Onosandri l. c. omnes Diodori. Ad aliud genus spectat Planudes in Grammatica Etym. Gud. subjecta p. 660, 20. καὶ λέξεις μετατίθενται, οἷον εἴ τις τὰς σεμνὰς θεὰς θεὰς σεμνὰς λέγει, καὶ τὸ θεῖον. ἄπυρον ἄπυρον θεῖον· ἡ γὰρ καθωμιλημένη συνήθεια τὸ σεμνὰς προτάττει καὶ τὸ θεῖον. Τὸν ἴσον δὲ τρόπον καὶ λόγοι μετατίθενται ὡς τὸ καλούμενον σχῆμα πρωθύστερον, οἷον οἱ δ' ἄνεσάν τε πύλας καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας, quod schema, si ab aurium consuetudine abhorret, prioribus exemplis adnumerandum est. Nam ut nos in collocandis certarum rerum nominibus ordinem a natura praescriptum servamus,

71) *Μεθημερινοὶ γάμοι* ap. Demosthenem interpretatus sum *quotidianae nuptiae*, non temere festinanterque, ut Schaefero videtur, sed secundum Auctorem ad Herenn. IV. 34. qui hoc ipsum fortasse sumsit ex Demosthenis oratione a Cicerone in latinum conversa, et quia ex Plaut. Cist. I. 1, 43. *haec quidem cotidie viro nubit* intelligitur meretriculis exprobrari *quotidianas nuptias*. Saepe quidem κῶμοι et ποτοὶ μεθημερινοί, id est coenae tempestivae, exprobrantur luxuriosis Plut. An seni resp. IV. 106. Aristid. XL. 505. Vales. ad Dion. Cass. T. V. p. 59. ed. Sturz. sed quid criminis habent *diurnae nuptiae*? Si concubitus intelligi voluit orator, certe obscurius quam argutius loquutus est. — De festinatione mea certe miror eos conqueri, quorum libri meorum numerum decuplo superant.

Mann und Weib, Weib und Kind[72], *gross und klein*, idem Quintilianus praecipit IX. 4, 24. *est et alius naturalis ordo ut viros ac feminas, ortum et occasum dicas potius, quam retrorsum.* Atque hoc modo dicitur ἀρχὴ καὶ τέλος, δοῦναι καὶ λαβεῖν, sed nec illa improbantur γυνὴ καὶ ἀνὴρ Demosth. p. 1017, 12. κόραι καὶ κόροι Strab. X. 467. Liban. T. II. 417. *noctes et dies* v. Heindorf. ad Hor. Sat. I. 1. 76. ἄχρι τέλους ἀπ' ἀρχῆς Plut. de Anim. Procr. X. 298. neque naturalem solum, sed positivum quoque ordinem permutari docet Priscianus XVII. 1. p. 9. *Nec non etiam dictio transmutatur, ut plebis tribunus pro tribunus plebis, et publica res pro res publica; orationes quoque, ut nutrivit filios et peperit,* quod est homericum Od. XII. 134. τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε, a Rhetoricis saepe hyperbati causa adnotatum v. Phoebamm. IV. 502. Cocondr. XV. 792. T. VIII. cf. Schaefer. Melet. p. 16. Consuetudo evicit, ut *indicta causa, versa vice, sua sponte, aqua et igni interdicere* (v. Struve de Lat. decl. et conj. p. 32.) eodem semper ordine collocarentur, quem excedere solis poetis concessum; ac pariter fixa videntur *Liber pater* (ut Marspiter, Diespiter, sed Matuta mater et contra), *pater patratus, praediis praedibusque* aliaque ad Aj. p. 138. cumulata et quae juris consulti suppeditant *castrense peculium, in manum conventio.* Ratio vero sanxit, ut nomen gravius anteponatur leviori, postponatur autem definiens, quod dicitur, definiendo; sed haec ratio revincitur saepe aliis, quae ex propria cujusque loci conformatione pendent neque regulis subjici possunt. Cujus rei unum e multis, quae suppetunt, exemplis adjiciam λόγῳ καὶ ἔργῳ in II. Ep. ad Thessal. II. 17. ubi in multis et luculentis codd. scriptum ἔργῳ καὶ λόγῳ, ut saepissime Plato, et οὔτε ἔργῳ οὔτε λόγῳ Demosth. c. Neaer. 1345, 8. pro quo Bekkerus e plurimis edidit οὔτε λόγῳ οὔτε ἔργῳ, *qui ordo,* ut Schaeferus ait, *in his locutionibus solemnis.* Sed vix dici potest, utrum solemnius; οὔτε ἔργῳ οὔτε λόγῳ Hippocr. de Septim. p. 447. Epidem. V. 552. T. III. an οὔτε

---

72) Graeci promiscue παῖδες καὶ γυναῖκες et γυναῖκες καὶ παῖδες v. Maetzner. ad Lycurg. p. 75. Sintenis ad Plut. Themist. X. 68.

όγου οὔτε ἔργου p. 545. Psephisma II. ap. Plutarch. V. Oratt. . 277. καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ Aristid. Or. XXXIX. 504. Julian. r. II. 96. A. Liban. T. II. 585. Diog. La. II. 50. et Plato ıse in Men. p. 86. C. et Min. p. 318. E. sed contrario modo ristid. XIII. 166. XXII. 272. Julian. III. 123. A. ἔργῳ καὶ πει Plat. Legg. IX. 878. C. ἔπος τε καὶ ἔργον Herodo. III. 35. ἔργον τε ἔπος τε Hom. Od. II. 272. πᾶν μὲν ἔργον ᾶν δὲ ἔπος λέγοντες τε καὶ πράττοντες Plato Civ. VI. 94. E. chiasmo usus; αἴτε ἔπος αἴτε ἔργον Inscript. Elea I. 26. similiterque ὄνομα καὶ πρᾶγμα et πρᾶγμα καὶ ὄνο- in locis a Boissonadio allatis ad Eunap. p. 420. Sed de nmaticorum praeceptis satis dictum videtur, quibus multa ordinis permutati exempla addi possunt πάντα ταῦτα et αῦτα πάντα v. ad Aj. v. 1023. ταύτῃ ταῦτα et contra v. ıcobs. ad Ael. p. 134, 11. ἄλλοι πολλοί et πολλοὶ ἄλλοι . Krueger. ad Dionys. p. 444. πρῶτος καὶ μόνος et muta- s vicibus v. Fritzsch. ad Lucian. p. 12. καλῶς τε καὶ εὖ lerodo. I. 59. Aeschin. c. Tim. p. 33, 32. εὖ τε καὶ καλῶς ıthen. 322. D. Plat. Lach. p. 188. A. et aliis locis v. Hein- orf. ad Crat. 440. D. εὖ καὶ καλῶς Stob. Flor. LXXIX. 51. . 458, 48. Aelian. V. H. III. 25. IV. 5. Liban. T. I. p. 19. . II. 136. Plutarch. Conviv. II. 3. Discr. Adul. 23, 190. ıd quae animum diligenter adverti oportet, primum ut muta- ılia discernantur ab immutabilibus, deinde, si quid ex solito rariaverit, ut id quoque pervestigetur qua ratione factum sit.

DISSERTATIO SECUNDA.

DE

OMINIBUS GRAECAE LINGUAE MONOSYLLABIS.

(PRIMUM EDITA ANNO MDCCCXXX.)

DISSERTATIO SECUNDA.

DE NOMINIBUS GRAECAE LINGUAE MONOSYLLABIS.

CAP. I.

In Grammaticos monosyllaborum scrutatores extat Herodici epigramma Anall. T. II. p. 65.

Φεύγετ', Ἀριστάρχειοι, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης
Ἑλλάδα, τῆς ξουθῆς δειλότεροι κεμάδος,
γωνιοβόμβυκες, μονοσύλλαβοι, οἷσι μέμηλε
τὸ Σφὶν καὶ τὸ Σφῶν καὶ τὸ Μὶν ἠδὲ τὸ Νίν.

quod ne illi quidem, adversus quos scriptum est, facetum esse negaverint. Nihilo secius non solum, qui istas casuum pronominalium formas, sed multo magis, qui nomina et verba monosyllaba speculati sunt, laudem gratiamque meruere. Velut Trypho, ut Suidas refert, *περὶ τῆς ἐν μονοσυλλάβοις ἀναλογίας* scripsit, Philoxenus autem *περὶ μονοσυλλάβων* Schol. Ven. *K*. 290. Etym. M. p. 442, 39. etc. vel *περὶ μονοσυλλάβων ῥημάτων* Schol. Ven. *B*. 269. Schol. Ambros. *Ξ*. 485. Etym. Gud. 415, 18. Orion. p. 59, 22. etc. quo utroque titulo unum eundemque librum designari vel illa ostendit de verbo *φρῶ* adnotatio idemtidem repetita, cui modo hoc modo illud nomen subscribitur v. Schol. Eur. Phoenn. 264. Etym. M. 691, 37. Et ex hoc opere, quod fortasse pars fuit *τοῦ ῥηματικοῦ* ab Etym. M. saepius nominati, sumta videntur, quae Grammatici nostri de hoc genere vocabulorum multifariam praecipiunt, saepe addito auctoris nomine v. Eustath. p. 154, 1. Schol. Ven. *A*. 375. alibi omisso, ut de septem significationibus verbi *ἕω* sive *ἔω* Schol. Il. *B*. 432. de totidem verborum *θῶ* et *ῥῶ* Etym. M. p. 461, 5. et 705, 29. de quadruplici differentia verborum *νῶ*, *γῶ* et *πρῶ* v. Suid. s. *Νῶ*, Etym.

M. p. 244, 6. et Gud. p. 484, 15. de quinque potestatibus verborum ῥῶ et τρῶ Schol. Eur. Hec. 320. Etym. Gud. p. 537. Quas et ceteras hujusmodi notationes qui revolverit, ultro concedet graecorum verborum pleraque perpaucis constare literis primitivis, sed ut omnium primordia demonstrentur fieri posse negabit, arguetque veterum Etymologorum temeritatem, lineas, quas ultra progredi non licet, violento impetu transilientium. Verum de verbis monosyllabis alius erit nobis opportunior ad dicendum locus; nunc propositum habemus de nominibus hujus moduli disserere, quoniam quod Phocas fecit, ut monosyllaba vernaculi sermonis congereret Segm. II. id graecorum Grammaticorum, qui supersunt, nullus facere conatus est. Dicam autem tantummodo de declinabilibus et iis quidem communibus nec contractis aliove modo affectis, sed integris; exotica autem et propria non complectar, nisi admodum ad rem pertinebit.

§. 1.

Initium sermonis esto praeceptum prosodiacum Arcad. p. 193. *πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον μακροκατάληκτόν ἐστι φύσει ἢ θέσει, Στύξ, πᾶς, λίς, κίς, κάρ, πλὴν τοῦ τίς,* quod accuratius exponitur in Regg. Pros. ab Hermanno editis n. 57. 433. *πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον ἀπαθὲς εἰς ν λῆγον ἢ εἰς ρ ἢ εἰς σ ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν ἢ οὐδέτερον ἀπαρασχημάτιστον, εἰ ἔχει δίχρονον, ἐκτείνει αὐτό, πᾶς, γραῦς*[1]), *πρᾶς* (*Πράς*), *κῖς* (*κίς*), *μῦς, πῦρ· διὸ τὸ πάς* (scr. *τίς*) *σεσημείωται· τὸ δὲ στᾶδα* (*στάδα*) *λίμνην ἢ κλᾶδα* (*κλάδα*) *χρυσεόκαρπον*, adde *πεπονθότα ἐστί*, quare haec in monosyllabis non censeri solent. Neque minus affectum est *ἧλ*, si Euphorio hoc pro *ἧλος* usurpavit, omninoque nullum graecum nomen in λ terminari docent Anecd. p. 1174. *Βήλ* syriacum est, *Βάλ* aegyptium Plutarch. de Is. c. 80, 212. gentium barbararum nomina *Τράλλες* Steph. (nisi *Τράλλεις* scripsit) et *Βάκαλες* sive *Κάβαλες* Herodo. IV. 171. Nonn. XIII. 376.

1) Scrib. *Γρᾶς*, quod nomen saepius in *γραῦς* pervertitur v. Mueller. ad Lyc. T. II. p. 1017. Tzschuck. ad Strab. XIII. 256. Siebelis ad Paus. T. II. p. 5.

in singulari numero non reperiuntur; alia graecanico more inflexa sunt *Μαάρβας*, *'Ατάρβας*, *'Ασδρούβας*. Itaque semivocalium tres relinquuntur, quarum prima est ν. Arcadius 124, 21. *πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον εἰς ν λῆγον ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν ὀξύνεται, Πάν ὁ δαίμων, Ἄν κύριον, Ζήν, μήν, χήν, χωρὶς τοῦ Θῶν, Θῶνος.* Pro inaudito *Ἄν*, quod in Regg. Pros. p. 450. n. 127. omittitur, neque codex Havn., neque memoria, quod juvet, suppeditat, nisi forte peregrinum *Δάν*, a quo regionis Asianae nomen v. Hesych. s. h. v. Nomina Jovis *Δάν*, quo Pherecydes usus est, et *Ζάν*, quo Alcman in Anecd. Barocc. Musei Philol. Cantabr. Vol. II. 413. perinde ut doricum *σάν* consulto praetermisit Arcadius, sola scrutatus *τὰ κοινολεκτούμενα*, quoniam *ἡ γραμματικὴ ἐπὶ μόνῃ τῇ κοινῇ διαλέκτῳ τὸ κράτος ἔχει καὶ δι' αὐτὴν συνεστάθη* Schol. Pind. Ol. III. 181. Urbis Creticae nomen *Πᾶν* scribitur in Scylacis Peripl. c. 48, 265. nisi is Gailii error est a pedisequo Clausenio iteratus, sicut *Ζᾶν* editum in Porphyr. V. P. XVII. p. 17. *ἶν ἡ δύναμις* Lex. de Spir. p. 226. *πρῶν* Schol. Aesch. Pers. 132. *σῆς* Schol. Hesiod. Opp. 428. et Hesych. *Γνῆς* apud Stephanum, *Θεῦθ* ante Bekkerum Plat. Phileb. p. 18. B. *ἡ κλεῖς* Schol. Ravenn. ad Arist. Thesm. 423. aliaque hujusmodi. *Γλᾶνες* in Marcelli Sid. Fr. I. v. 11. ex *γλανίδες* (*γλάνιες*) concisum putant, ut *λόφες* v. 12. ex *λοφίδες*, pro quo Schneiderus in Lex. Gr. *ἔλοπες* corrigit. In *ειν* nulla vox terminatur; sed Syracusanum esse dicitur *ὁ δεῖν* pro *ὁ δεῖνα* Apollon. de Pron. p. 335. C. (p. 76.) In *ην* compluria, quae enumerant Herodianus *π. Μον.* p. 15. [2]) Choeroborc. Anecd. p. 1198. Philemo Lex. §. 266. p. 187. Etym. M. 799, 42. *Ζήν, μήν, ῥήν, σπλήν, σφήν, χήν, ψήν, φρήν*, quod a ceterorum et genere et declinatione discrepare docent; nam illa omnia aut masculina esse aut communia, *γλήν* vero

2) Versus Naupactiorum, quos hic affert, *ἀλλ' ὁ μὲν οὖν ἐπινευσὶ θαλάσσης εὐρυπόροιο οἴκια ναιετάασκε πολύῤῥην, πουλυβοώτης*, sic corrigi oportet *ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἀπάνευθε* — In sequentibus p. 17, 4. *πηρὴν καθ' Ἡσίοδον πατὴρ υἱός*, scribendum *Πειρήν* — *πατὴρ Ἰοῦς*. [Hoc anticipavit Dindorfius ad Hesiod. Fr. XCI.]

in Hermesianactis Fragm. I. *μούνη δέ οἱ ἐφλέγετο γλήν*, femininum quidem esse, ut *φρήν*, sed *ἀποκεκομμένον ἐκ τοῦ γλήνη*, non integrum. Jovis nomina *Ζήν* et *Δήν* attingit Herodianus p. 6, 15. quorum prius legitur in Tzetzae Antehom. v. 35. Pro *Πρήν ταῦρος* Hesychio restituendum est *πηρίν*, nam *πηρίς* sive *περίναιος* ab eodem explicatur *ταῦρος*, neque mendo vacat alterum *Σκῆν ψυχήν, φάλαιναν*, quod cum *Κήνυγμα σκιά, εἴδωλον, φάντασμα*, quoquo modo conjunctum videtur [3]). *Πτήν* in Anecd. Barocc. p. 418. Mus. Cant. Vol. II. ex *ψήν* depravatum.

Litteris *ιν* finiuntur tria: *ἴν, θίν* et *ῥίν*, quae a Grammaticis inter dicatalecta referri solent. Orion p. 136, 33. *πραπίδες ἀπὸ τοῦ προϊῶ, πρῶ καὶ φρῶ, ἔνθεν καὶ φρήν*[4]). *Ἀπὸ τοῦ* (adde *φρῶ*) *παράγωγον φραπίς ὡς λέπω λεπίς*[5]). *Οὐδὲν γὰρ εἰς ην μονοσύλλαβον ἐν μόνῳ θηλυκῷ γένει συνεσταλμένον* (scil. *ἔχει τὸ φωνῆεν*)· *τὸ γὰρ ις καὶ ιν εὐθεῖαν ἔχει σν καὶ ἐκτέταται· οὕτω Φιλόξενος*, vitiose scripta pro: *τὸ γὰρ θίν καὶ ἴν τὴν εὐθεῖαν ἔχει* (*δικατάληκτον*) *εἰς ς καὶ ν*, quo discrepant a *φρίν*, id est *φρήν*, cujus rectus unam terminationem, obliqui vocalem brevem habent. Monocatalectum *ἴν*, unde Eustathius p. 1182, 52. siculum *ἥμινα* compositum putat, hebraicum est, *πρίν* vero, quod legitur apud Philoponum Stephani: *Πρίν prius, πρὶν arbustum*, ex mendosa scriptura Plutarchi Thes. c. XVII. *πρινός* pro *πρίνου* natum. — In *ουν* syllabam nullum exit graecum vocabulum; namque nominativum *γοῦν*, a quo nonnulli obliquos *γουνός* et *γουνί* repetiverunt, merito explosit Herodianus p. 34, 22. et quod Etym. Gud. p. 192. de masculinis et femininis cujusvis mensurae praecipit: *τὰ εἰς ν λήγοντα ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ οὐ*

---

3) Schneiderus ad Aristot. H. Ann. T. III. 614. apiariorum noxam nescio quam huc refert.

4) Idem p. 161, 1. *φρήν παρὰ τὸ φρῶ· τί γὰρ φρονιμώτερον τῆς φρενός* scrib. *φοριμώτερον*, sicut Plutarchus de Is. c. 60. *φρόνησις* interpretatur *φορὰ νοῦ*.

5) Hoc alienum est exemplum, convenit *ὡς ἀπὸ τοῦ ῥῶ ῥαπίς*, cujus synonymum *ῥᾶβδος* sive *ῥάβδος* ab eodem verbo *ῥῶ* (*ῥάσσω, ῥαβάσσω*) arcessunt v. Etym. Gud. p. 489.

θέλουσι πρὸ τοῦ ν ἔχειν δίφθογγον, id de omnibus tribus primitivorum monosyllaborum generibus valet. — In ων terminantur tria appellativa, duo masculini generis κλών et πρών, unum femininum χθών Herodian. p. 32, 1. Etym. M. 809, 3. Nam quod apud Suid. legitur χῶνες οἱ χωνευταί, parum exploratum duco. Propria sunt Ὦν urbis Aegyptiacae nomen indeclinabile et Ῥών Indicae Steph. Χών Χωνός ὄνομα ποταμοῦ ἐξ οὗ καὶ ἡ Ἤπειρος Χωνία Theognost. in Anecd. Cram. II. 131. sq. Χῶνες gens italica ab Hercule Chone appellata Etym. M. 816, 27. tum Θῶν Θῶντος ὄνομα κύριον, ὅπερ σεσημείωται ὡς μόνον ἐκ πάντων τῶν μονοσυλλάβων περισπώμενον καὶ διὰ τοῦ ντ κλινόμενον Anecd. Cram. l. c. 132. Bekk. 1222. et oxytonum Θών Θῶνος, accentu anomalo non solum in Homeri libris, sed etiam ap. Philostr. V. Apoll. VII. 22, 302. Steph. s. Θῶνις, Gregor. Naz. Carm. 50. p. 119. aliosque, quem Grammatici, quos nominavi, et Joannes de Ton. p. 10. repetunt ex pleniore genitivi forma Θέωνος, qua Justinus utitur Paraen. c. 28. p. 27. vel Θώνιος Nicand. Th. 313. vel Θόωνος in codd. Lucian. Alex. §. 5. Eodemque accentu scribitur Πρῶνος genitivus nominis topici Pausan. II. c. 34, 10. et 35, 3. (ubi Siebelisius Πρωνός scripsit) vel ad significandam synaeresin ut λᾶος, κῆρος, ἦρος, vel ut Ὦπος πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ προςηγορικοῦ Anecd. p. 1222. Etym. M. p. 826, 18. quod a proprio parum distinxit Buttmannus in Indice Nomm. Anomm. s. h. v.

§. 2.

Sequitur litera ρ. Etym. M. 817, 42. δύο μόνα εἰσὶν ὀνόματα εἰς αρ, ψάρ καὶ κάρ, ἅπερ προςθέσει τοῦ ος κλίνεται. Appellativum neutrius generis κάρ, unde compositum est ἔγκαρος i. e. ἐγκέφαλος cer-ebrum, non legitur nisi praepositionibus adjunctum ἀνὰ κάρ, κατὰ κάρ, interdum uno sub accentu, uti adverbia solent; commune κάρ significans πρόβατον et φθεῖρα (Hesych.) nonnulli in homerico τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ invenire sibi visi sunt, cujus genitivi alpha naturaliter longum ionice correptum esse, ut λελασμένος Schol. Il. Π. 776. Ceterum significationum illarum vestigium

superest nullum, nisi quod Cariae mons *Φθείρ* vel *Φθιρῶν ὄρος*, accolae *Φθῖρες* vocati sunt v. Schol. Il. IX. 378. Schol. Lyc. 1383. cf. Schneider. ad Theophr. T. III. 102. de ovibus vero si dicitur, cum *ἀρνός* cognatum videri potest, quod ab obsoleto *ἄρ* [6]) productum est ut *κάρνος φθείρ, βόσκημα, πρόβατον* Hes. a *κάρ, Νάρνος* fluvius Steph. a *Νάρ*. Tertium *Πάρ*, regionis Thraciae nomen addunt Arcadius p. 125. Draco p. 76, 14. Choeroboscus Anecd. p. 1408. eaque omnia longa esse testantur. Neque aliter statuendum de *Ῥάρ*, quod nomen Triptolemi patrem habuisse Photius refert; ceteri *Ῥᾶρον* vocant. *Φᾶρ τὸ ἱμάτιον* Arcadius p. 124, 15. perispomenon esse docet ut cetera, quae sint neutrius generis, *στῆρ, δῶ, κρῖ*, quorum prius ex synaeresi natum, cetera apotroctis adnumerantur; idemque accentus est latini *far*, quod acuitur in Aret. de Cur. Acut. II. 2, 256. ed. Spreng. Graeci autem *φῆρος* dixisse videntur v. Aglaoph. p. 866. In Schol. Guelph. ad Eur. Hec. 1038. *μάρ ἡ χεὶρ κατὰ Δωριεῖς· ἐξ οὗ καὶ μάρπτω*, sine dubio *μάρη* scribendum; nam *μάρη ἡ χεὶρ κατὰ Πίνδαρον* Schol. Il. *O*. 137. et ab hoc nomine, quod Coraes Atact. I. p. 140. in novitia Graecitate perdurare testatur, vulgo verba *μάρπτειν, μάρνασθαι, εὐμαρής, δυςμαρής* repetere solent v. Etym. Gud. 380, 27. Eustath. p. 1009, 26. sicut a synonymis *εὐχερής, εὐπαλής, ἀπάλαμνος*. Plurale est nomen gentis Ponticae *οἱ Μᾶρες* Herodo. VII. 77. Praetermitto Hesychii aenigmata *Βάρ μικρόν, Κλάρες αἱ ἐσχάραι* et ex vicinis terminationibus *Αἴρ ὀξύβαφον, Κτέρες νεκροί*, quae nullius graeci vocabuli similia sunt. —

Τὰ εἰς ειρ λήγοντα μονοσύλλαβα τρία μόνον εἰσίν, ἓν μὲν θηλυκόν, τὸ χείρ, δύο δὲ ἀρσενικά, Εἴρ ὄνομα ποταμοῦ καὶ τὸ φθείρ Anecd. p. 1200. Herodian. Epim. p. 220.

---

6) De similitudine nominum *ἀρνός, ἀρνειός*, aries (arvina, aruga) *ἔῤῥαος, ἄρσην*, barrus, *ἔριφος* (ut *στέριφος*), verres, vervex, *χήρ, χοῖρος, πόρκος*, vir, fircus, jam plurimi superiorum admonuerunt, neque ea fortuita videtur; v. Interpr. ad Hesych. s. *Ἄρθεος* et *Βαρεῖον πρόβατον, βοῦς*. Idem *Κάρτην τὴν βοῦν Κρῆτες καὶ τὸν οἰκέτην*, quod recte sic emendant *κάρ τὴν βοῦν*. Pro *οἰκέτης* valet in proverbio *θύραζε Κᾶρες, οὐκέτ' Ἀνθεστήρια*.

Arcad. p. 20. quorum postremum Galenus Ther. ad Pison. XVIII. 290. T. XIV. a verbo φθείρω repetit. De primo, quod latinum *hir* s. *ir* esse creditur, consentit Eustathius p. 110, 38. μονῆρες ἐν θηλυκοῖς τὸ χείρ, Herodianum fortasse sequens, cujus est illa de genitivis χεῤῥός et χηρός disputatio; etsi in libro περὶ μονήρους praeteritur. Secundum diverse interpretatur Moschopulus Opusc. p. 51. εἴρ λαίλαψ ἢ λαμπηδὼν ἢ ὄνομα ποταμοῦ, cujus mentio est ap. Basilium in Anecd. Boisson. T. III. 439. appellativi memoria evanuit nec scitur graecum sit an barbarum. Quartum accumulo Σείρ σειρός ὁ ἥλιος καὶ σείριος Suid. unde σειραίνω manat, quod idem interpretatur ξηραίνω, latinum *serus* (ξηρός), *serenus*, *seresco*. — Celebrior est terminatio ηρ, θήρ sive φήρ [7]), κήρ, σήρ ὁ σκώληξ Moschop. Sched. p. 54. (ut χάλυψ a gente denominatus) χήρ (heres), andronymicum Ἤρ Platonis fabula nobilitatum et gentilicia Σῆρες, Τρῆρες, Τρᾶρες Steph. Ex bisyllabis contracta sunt κῆρ, στῆρ Galen. de Comp. Med. s. Locc. V. 861. T. XII. qui multo saepius στέαρ scribit, et ἦρ, quod Theodosio p. 198. reddendum pro φῆρ, nam quae Goettlingius proposuit φᾶρ et φρῆρ, eorum prius non satis convenit cum reliquis exemplis media e consuetudine sumtis quotidianoque sermone, alterum inusitatum est. Item contractionis notam prae se fert Βλήρ αἰολικῶς τὸ δέλεαρ Etym. M. Βλήρ δέλεαρ· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἄσθμα [8]), παρ' Ἀλκμαίωνι ἡ λέξις Hesych. hoc est, puto, apud philosophum Crotoniensem, cui nomen aeolicum melius convenit quam poetae comico, cujus mentionem injiciunt interpretes; Βληρόν δέλεαρ Suid. litera delta, quae cum lambda consociari recusat, in β mutata aeolice ut ὄδελος, σάμβαλον. Postremo quod Herodianus ad ex-

---

7) Feminino ἡ θήρ usi sunt Aelianus H. Ann. VI. 24. XVII. 12. Oppian. Cyn. III. 440. Nicand. Ther. 357. et 814. Nonn. XV. 197. XLVIII. 738.

8) Haec significatio aliunde tracta, fortasse a φλᾶν, *flare*, παφλάζειν, nisi alio ducit Hesychii glossa Αἶθμα δέλεαρ. Cur vero ἄσθμα ubique scribitur contra Technicorum auctoritatem et, nisi ab ἀάζω ortum habet, contra rationem? Βλήρ ex δέλεαρ contractum inflecti debere docet Goettling. de Acc. p. 239. Βήρ τὸ φρέαρ παρ' Ἀσσυρίοις Schol. Dionys. 911. eodem accentu apud Stephanum et Hesychium.

plicandum homericum ἐπίηρα 'φέρειν assumsit nomen ἦρ ἡ ἐπικουρία, οὗ ἡ γενικὴ ἠρός Schol. Ven. I. 572. Eustath. p. 152, 31. id si certis exemplorum documentis confirmare potuisset, non stetisset Aristarchi sententia, accusativum illum ab ἐπίηρος repetentis. In ιρ tantummodo tria finiri dicit Etym. M. 107, 28. ἴρ καὶ φθίρ καὶ φίρ ὄνομα κύριον, quorum postremum ignotum; ἴρ pro εἴρ valere videtur, sicut Endymionis filius modo Φθείρ nominatur Schol. ad Lyc. 1383. modo Φθίρ Anecd. p. 1200. Eustath. p. 368, 1. et cur ita nominatus sit, conjectare liceret, si Phthirem Cariae montem Latmo vicinum fuisse sciremus; Γίρ sive Γείρ Libyae fluvium Geographi memorant, gentilicia Σῖρες et Φθῖρες Stephanus; sed quod apud Hesychium legitur Ἶρες λόγοι, magna suspicio est, ne aut metaplastum sit pro ἶραι sive εἶραι, aut ex hoc ipso corruptum. Ultro progredientibus duo occurrunt brachycatalecta, quae Hesychius offert: Ζόρ ἡλικία ἐλάφου ἢ δορκός et Πόρ πούς Λάκωνες, quorum illud removerunt viri docti probabili correctione ζόρξ, huic opitulatur proprietas dialecti, de qua paullo post dicetur. De ceteris assentimur Theognosto Anecd. Cram. I. 122. αἱ παρὰ τῷ Τρύφωνι εὐθεῖαι δόρ καὶ δούρ, ἀφ' ὧν δορός καὶ δουρός, κακίζονται, neque ullum aliud nomen in ουρ terminatum reperitur praeter peregrina, ἀσοῦρ κρατήρ (αἵματος) ὑπὸ Φοινίκων Hesych. quod Romani *assir* dixerunt, potionis genus, ut Festus ait, ex vino et sanguine temperatum v. Tzschuck. ad Mel. II. 1. 12. et Σούβουρ Ptolem. II. 6. sed Tibur Graeci transnominarunt Τίβυρις et Τίβουρα, Anxur Ἄνξωρ (sic) Diod. XIV. 16.

Sequitur vocalium quarta. Herodianus π. Μον. p. 12, 18. οὐδὲν εἰς υρ οὐδέτερον μονοσύλλαβον, ἀλλὰ μόνον τὸ πῦρ, ὃ Σιμωνίδης (iambographus, reor) ἕνεκα μέτρου δισυλλάβως ἀπεφήνατο, τοῦτο γὰρ μάλιστα φῆρες ἐς τύγε πύϊρ· quorum facile remedium φῆρες ἔστυγον πύϊρ, leones videlicet, quos Aristoteles H. Ann. IX. 31. (44.) 2. dicit φοβεῖσθαι μάλιστα τὸ πῦρ, Homero assensus Il. XI. 544. leo autem praecipue ὁ θήρ dici solet 9). Deinceps ita nos docere pergit exi-

9) Reisigii correctio φρὲς ἐς τόγε πύϊρ silentio praetermitti debebat. [Eam qui nuper probarunt, meminerint haec prius edita esse.]

mius magister: τὸ Σὺρ οὐ σύνηθες παρ' Ἕλλησιν ἄλλως τε οὐδ' ἄντικρυς οὐδέτερον· οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο ἡ Φοινίκη. Interim nomen graecanicum nescio unde expiscatus est Theognostus Cram. II. 133. εἰς υρ μονοσύλλαβα δύο ἐστί, σῦρ τὸ φορτίον καὶ πῦρ· ἀμφότερα δὲ κλίνεται διὰ τοῦ ρος. Illud procul dubio cum σύρη, σύρμα, συρφετός et ceteris verbi σύρω germinibus [10]) cognatum est potiusque φορυτόν quam φορτίον significat; nam φορυτός et συρφετός synonyma sunt. Praetermitto κῦρ decrepita aetate receptum pro κύριε, exempli causa ὦ κῦρ Βασίλειε Eustath. Opusc. 337, 48. v. Ducang. Gloss. Nominum in ωρ exempla quatuor proponit Theognostus Cram. I. 133. φώρ, qui nominativus legitur in Julian. Epigr. XIII. male circumflexus ap. Gellium I. 18. et alios, Νώρ ὄνομα ἔθνους, σώρ, σκώρ τὸ οὐδέτερον, ex quo colligimus id quod antecedit esse urbis Tyri nomen femininum, quod alibi Σόρ et Σούρ scribitur; Nores gens iterum memoratur in Anecd. T. I. 440. incertum Noranis an Noricis affinis. Σκώρ oxytonum est in Edd. vett. Aristoph. Rann. 146. Plut. 305. ubi Brunckius σκῶρ', tanquam masculinum esset, scripsit, in Anecd. Bekk. p. 1208. aliisque locis ad Phryn. p. 293. indicatis, sed circumflectendum esse, ut cetera neutra, credimus antiquis v. Theodos. de Accent. p. 198. Regg. Pros. p. 449. exceptis qui dorice scripserunt; etenim Joannes de Ton. p. 7. τὸ σκῶρ Δωριεῖς φασιν ὀξύνειν· quod si verum est, male nuper in Epicharmi versibus Athen. VII. 319. F. 320. C. pro oxytono e codd. successit circumflexum. Romani

---

10) Ὑῤῥάξ sive ὑράξ, quod Suidas et Hesychius interpretantur μίγδην, idem est quod φύρδην et fortasse rectius scribitur ὕρραξ ut aeolicum; barytonum certe est in Anecd. Cram. II. 23, 22. Eustathius p. 13, 45. Ὕῤῥας κύριον αἰολικόν, διὸ καὶ ψιλοῦται· ἀφ' οὗ πατρωνυμικὸν Ὑῤῥάδης, ὅπερ οἱ Αἰολεῖς Ὑῤῥάδιος. Sed id alios pro adjectivo usurpasse ex Hesychio apparet Ὑῤῥάδιος ὁ ἄδοξος, εἰκαῖος, ubi aspiratum est ut nomen proprium apud Diogenem; et Συῤῥάδιος μικτός, εἰκαῖος. Herodianus π. Μον. p. 18, 9. cum ὑῤῥάδιος componit θνητάδιος, κρυπτάδιος, μουσάδιος, μιχθάδιος, μολπάδιος, ὑσσάδιος, quorum tertium in Μυσάδιος mutandum, nomen aeolicum v. Stephan. s. Μυσία. cf. Anecd. p. 859, 16.

quum *Dori* possent dicere, maluerunt *Dores* ut *Aeoles*, de quibus valet quod de multis aliis εὔθεῖαν ἀναπλάττειν μὴ εἰρημένην εὔηθες v. C. III. §. 3. Neque in monosyllaborum numero referri debet ὦρ ἡ γυνή, quippe contractum ἐκ τοῦ ὄαρ ὡς ἦρ Philem. Lex. p. 218. Eustath. 573, 29. cujus prima positio non reperitur. Ὦρες πύργοι ὠχυρωμένοι Hesych. vix dubium erit, quin idem declarent, quod ὦροι sive οὖροι id est φύλακες, quos et οὐρεῖς appellari tradit, sed utrum is sit metaplasmus, qui dicitur, aeolicus, ὦρες pro ὦροι, an librarii terminationem corruperint, in incerto relinquam [11]).

§. 3.

Hinc progredimur ad literarum finalium ultimam. Nominum in ας magnum numerum congregavit Technicus Anecd. p. 1181. primum circumflexa hominum et fluviorum vocabula Βᾶς, Δᾶς, Θᾶς, Χνᾶς [12]) et appellativa λᾶς, πᾶς (ἄππας, ὁ τροφεύς Hesych.) id est pater, quae omnia pares in declinando syllabas servant, tum oxytona, Ζάς Ζαντός, Πράς Πραντός [13]), Φθάς Φθαντός, cujus accentum participiis assimilatum esse, postremo appellativum κράς παρὰ Σιμωνίδῃ (Σιμμίᾳ) τῷ Ῥοδίῳ χρυσῶτυ φαέθοντι πολύλιστος φαίνεται κράς [14]) idque diverse declinari, quia unicum sit appel-

11) Idem Ὄρεες ἀναγκαῖοι, προσήκοντες, et Ἀόρκτους ὁμιλίας, hic ἀόρους id est ὀάρους, illic ὄαρες scripsisse videtur vel ὄρεες pro ὤρεες, quae commutantur in Schol. Il. IX. 324. cf. Muetzell. de Hesiod. Theog. p. 61. sq.

12) Omissum est Γρᾶς v. Arcad. p. 125, 15. unde Γράδης, et Δᾶς viri et urbis nomen, a quo veteres Δαπίρσης compositum esse volunt probatque Bekkerus ad Harpocr. p. 104, 17. sed repugnat correptio syllabae primae et insolentia compositionis; nam Δαπίρθης dici debebat vel Δάπορθος, nec Θουριοπέρσαι significat Thuriorum eversores, sed Thurios περσίζοντας v. Meinek. Quaest. Scenn. II. 53. Feminina Χνᾶ ἡ Φοινίκη et Φνᾶ νῆσος memorat Joannes p. 8, 5. Χᾶς in Regg. Pros. p. 449. vitiose scriptum pro Χνᾶς. [Νᾶς in Phryn. p. 434. operarum errore subrepsit pro Δᾶς, non ut Goettlingius suspicatur de Acc. p. 116.]

13) Sic Herodianus in Catholica; sed in Onomatico λέγει τὸ Πρᾶς περισπᾶσθαι· et scribitur ita apud Stephanum s. h. v. et Eustath. p. 436, 20.

14) Versus facile restitui potest χρυσῷ τοι — πολύλλιτος ἐμφέρεται

lativum oxytonum: ὡς διήλλαξε περὶ τὸ σημαινόμενον, διήλλαξε καὶ περὶ τὴν κλίσιν, quod pertinet ad notum canonem ὅπου εἰς ἓν ἡμάρτηται, ἡμάρτηται καὶ εἰς ἄλλο Anecd. p. 1196. Ac macrocatalecta illa nulla ratio est cur dubitemus per omnes casus declinari potuisse, sed eorum, quae unum tempus habent, nullae probantur formae, nisi quae pluribus constant syllabis sive declinando sive componendo effectis. Etenim communis consuetudo et Grammaticorum auctoritas v. Etym. M. p. 446, 24. 635, 21. 809, 23. Arcad. p. 193. nullum fert monosyllabum nisi aut natura aut positione intentum, praeter aeolicum πάν et literae σάν nomen doricum, praeterque numeralia et pronomina, quorum in omnibus linguis liberior fictio, ἴ sive ἵ v. Drac. 106, 14. τίς, ἕν et δέν, quo Democritus usus est Plutarch. c. Col. IV. 143. μὴ μᾶλλον τὸ δὲν ἢ τὸ οὐδὲν εἶναι, et Alcaeus Fragm. LXXXIX. 62. οὐδὲν ἐκ δενὸς γένοιτο, uterque in antithesi, de cujus licentia dixi ad Aj. v. 24. ad Phryn. 563. Verum hoc quoque ab usu quotidiano remotum est pariterque aeolicum πάν et πόρ, quod paullo ante protulimus, et πός, cujus in proximis erit mentio. Itaque κλάς, quod Matthiae Gramm. §. 92. p. 253. tanquam usitatum affert, ipsum non legitur sed casus bisyllabi κλαδί, κλάδα, κλάδεσι, κλάδας· nec ab ejusdem notae verbis propagantur nomina βάς, στάς, σπάς etc. sed obliqui στάδα λίμνην v. §. 1. et composita βουστάδες αὐλαί Sophocl. Ion. Fr. II. (Oen. 417.) χοροστάδες ἑορταί Callim. συστάδες ἄμπελοι v. Schneider. Lex. Gr. quod apud Hesychium reponendum pro Ὑστάς ἡ δασεῖα ἄμπελος et Ὑστάς παστὰς ἀμπέλων, similiterque figurata προστάς vestibulum et prostibulum, παραστάς, ex quo Wyttenbachius ad Ecl. Hist. p. 356. nomen παστάς concisum putat, sed est potius a παστός denominatum

---

κράς, id est προςφέρεται sive ἐμφερής ἐστι, sententia nullo modo; nescimus enim, utrum de Phaethonte aureo an de auro splendido sit loquutus et cujusnam significetur caput. Schol. Hecub. 429. κοινῶς μὲν ἡ κράς λέγεται, ἡ δὲ τραγῳδία τὸ κρᾶτα cf. Matthiae ad Schol. Phoenn. 1159. Simmiae nomen pro Simonide reposuit Buttmannus Gramm. §. 58. 228. cf. Schneidewin. ad Simon. p. 88.

v. Reisk. ad Constant. p. 256. Schneider. ad Vitruv. T. II. 477. ἄκλαδας ἀμπέλους, ἀκλαδεύτους Αἰολεῖς Hesych. ἐμβάς, ἐπεμβάς [15]), ὀκρίβας ἔνιοι τὸν ἄγριον κριόν Hesych. ὀροβάδων νεβρῶν Id. de quo genere adnotavi ad Phryn. p. 610.[16]) aliaque in Dissert. III. C. III. §. 1. allata, quorum omnium simplicia non extant. Simplex κάς δέρμα Hesych. [17]) haud dubie a verbo brachyparalecto σκάω ductum est, cui affinia sunt σπάω, σκύλλω, σκῦλον *spolium*, σπόλια τὰ παρατιλλόμενα ἔρια Hesych. σπάτος δέρμα, σκύτος Id. κάσκανα κασσύματα Id. σπατίλη et παστίλη κόπρος καὶ ἀπόξυσμα τῶν δερμάτων Suid. Schol. Ven. ad Arist. Pac. 42. (48.) ipsumque σκῶρ, cujus obliqui τοῦ σκατός et τῷ σκατί orti sunt ab obsoleto σκάς, unde σκατοφάγος et νεοσπάτωτον id est νεοκάττυτον Athen. XIV. 622. A. brevi utrumque vocali, ut et ἔγκατα (laconice ἔγκυτα) viscera cuti subjecta, *intercus*. Postremo qui latini nominis *scortum* intellectum duplicem reputaverit, non dubitabit indidem repetere graeca κάσσος et κάσα. Arcadius p. 76, 16. κάσσος ἀπὸ τοῦ κάσος γίνεται κατὰ πλεονασμὸν τοῦ σ. Ἔστι δὲ εἶδος ἱματίου, quod latine, puto, scortea dicitur, alias σίσυρα· prostibuli nomen est κάσα, κατάκασσα, et paragoga κασωρίς, κασαύρα, illud ut

---

15) Ἐπιβάς Schol. Pind. P. IV. 249. fortasse fictum ad explanandum nomen ἐπίβδα. Κεραβάς (sic) Etym. Gud. 315, 11. rectius in Lex. MS. Albertii ad Hesych. s. Κέρατα scribitur κεροβάτης. Ὀκρίβας paroxytonum et per ντ declinatum non magis huc pertinet quam κιλλίβας, ἀλίβας, λυκάβας, quorum origo solis nota est Grammaticis symbolice doctis. Μιμορτοβία ναῦς ἐν ᾗ ἄνθρωποι βεβήκασι Hesych. fortasse de cymba charonia, a βίω eo, unde βίομαι sive βείομαι homericum cum significatione futuri ut πίομαι.

16) In Antiphanis versibus, quos tractavi ad Phryn. p. 637. βοῦς ἀγελαῖος, τράγος ὑλιβάτης, αἶξ οὐρανία, nunc praefero ἠλιβάτης ut Schol. Ven. O. 273. ὁ αἴγαγρος τῶν ἠλιβατούντων ἐστί· et apud Anaxilaum τοὺς μὲν ὀρεινόμους ποιήσει δέλφακας χιληβότας, ad exemplum homericum σῦς ληϊβότειρα. Lycophro 677. socios Ulixis, de quibus ille loquitur, χιλῷ vescentes inducit.

17) Quod sequitur Κασπέλῃ στορνύει, sic corrigam κασπέλῃ στορνύῃ, doricum illud pro καταστέλλῃ, ut κάστρωμα pro κατάστρωμα, κάσσει pro κάθες. Κοσαρνεῖς ἀνύεις Λάκωνες scrib. κασάνεις ab ἄνω, ἀνύω.

ὀπώρα fructus succulentus, θεωρός, θυωρός, κνέωρον v. Adn. ad Aj. p. 404. [18]) hoc ut a λάστη (πόρνη Hesych.) λάσταυρος, ab ἀγλαός ἄγλαυρος. Dehinc κασαυρεῖον alpha correpto [19]). Quodsi primitivo κάς sive σκάς eadem tribuenda est brevitas, haud controversum erit, quin propter tenuitatem inconcinnam ab elegantioribus scriptoribus repudiatum sit. Verbo tangam γάς apud Herodianum π. Μον. p. 7, 16. γῆ καὶ γάς εἴρηται καὶ γέα καὶ γαῖα καὶ αἶα, vitiose scriptum vel pro δᾶ vel pro γάνα, quod Hesychius interpretatur χέρσος, γῆ, Gregorius γυνή, sic ut idem nomen et frugiparam et puerperam significasse appareat. — Nomina in ης pleraque complexus est Choeroboscus p. 1188. primum duo perispomena parisyllabae declinationis ὁ Ἀρῆς, quod etiam ab Etym. M. affertur p. 635, 29. Anecd. Cram. T. I. 389. et ὁ Τρῆς, quae unica hujus terminationis exempla esse dicit; tum oxytona, quae magis huc pertinent: σής [20]), Κρής [21]), θής, Γνής καὶ Ἴγνης ὥσπερ Ἔγκρης (scrib. Ἐτεόκρης): Apollonius vero de Pron. p. 329. sq. Ἵγνης spiritu aspero notat ut a pronomine compositum. His addi poterit Ζής, quo Pherecydes usus pro Ζεύς

---

18) Hesychius Κεωρεῖν πασχητιᾶν, scrib. κνεωρεῖν i. q. κνησιᾶν prurire.

19) Cum σκάς, κάσα, *corium*, *scortum* conferenda μάσθλη id est δέρμα, μάσθλης exoletus, λωγάνιον paleare, λωγάς πόρνη, λωγάλεοι πόρνοι, λώγασος ταυρεία μάστιξ (ut μάσθλης ὁ μεμαλαγμένος λῶρος) quibus respondent verba depsere et subigere, unde subactus dicitur pro molli, pathico. Regum Cypriorum speculatores et otacustae προμάλαγγες sive προμάλαγγοι Athen. VI. 256. simillimi Siculorum tyrannorum ποταγωγίδαις v. ad Aj. p. 390. not. 2. fortasse ab illecebris lenoniis nomen adepti sunt. Hesychius Προμαλχατεύειν, μετατροπεύειν· nescio an μαστροπεύειν scripserit, id est προαγωγεύειν. Ad significationem flacci et exoleti etiam μάραγνα sive μάραινα ταυρεία μάστιξ, μαραίνω, marcor, convenire videntur.

20) Pro τοὺς σῆτας Theophr. H. Pl. IX. 11, 11. Schneiderus in Syllabo p. XXXII. ex Urbinate affert τοὺς σεῖς, sed in Auctar. Lectt. p. 74. ex eodem τοὺς σῆς. Οἱ σῆτες Menand. Fragm. Inc. XII. 198.

21) Aeschyl. Fragm. 173. ἐγὼ γένος μέν εἰμι Κρὴς ἀρχίσταρος, a Grammatico affertur tanquam simile ionicis ἀφθονέσταρος, αἰδοιέσταρος. His simile foret ἀρχαιέσταρος, quod metro repugnat; ἀρχίσταρος non est. Quapropter Κρὴς ἀρχέστρατος scribi oportet, non ἀρχίσταρον ut Reisigio visum ap. Wexium ad Antig. T. II. p. 79.

v. Herodian. p. 16, 16. cf. Spitzner. ad Il. XIV. 265. gentilicia *Φρής*, *Γλής*, *Τλής* a Stephano allata, *Μής πόλις καὶ λιμήν* Scylax Peripl. CX. *Κλής* fluvii nomen ut Theognostus ait Anecd. Cram. II. 134. qui nonnullos *Ζῆς* scribere syllaba inflexa tradit, cetera autem hujus declinationis nomina acui praeter *κρῆς* dorice contractum atque ea quae Arcadius p. 126, 7. *κατὰ διάλεκτον γινόμενα* dicit, namque haec servare suum et proprium accentum *ἧς* et *πῆς* [22]) pro *εἷς* et *παῖς*, ut *δής* pro *δαίς* et pro *μήν* sive *μείς μής*, quod in Chia editione legebatur Il. *T*. 117. et hodieque legitur Hippocr. de Septim. p. 447. T. I. Haec vero, quae recensuimus, omnia substantiva sunt, eoque plus mirationis habet adjectivum, quod Theognostus et Schol. Eur. Or. 16. huic numero aggregant, *βλής*. Idque adeo Schol. Il. *Ψ*. 254. veteris cujusdam poetae exemplo confirmat; *πᾶσα δοτικὴ δισύλλαβος ἐπ' ὀνομάτων εἴς τι λήγουσα ὀξύνεται, χρωτί, δαιτί· οὕτως οὖν καὶ λιτί. Τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ βλητί ὀφείλομεν κατ' ὀξεῖαν τάσιν ἀναγινώσκειν Νύμφα φίλη, καὶ βλητὶ λίθῳ ἐνὶ δάκρυον ἧκας*. Neque tamen animo impero, ut rem confectam atque compositam putem. Nam adjectiva, quae extant in *ης* et *ως* verbalia, composita sunt omnia; simplicia substantivorum significationem habent, *Γνής*, *θής*, *πλώς*, *δμώς*, postremum et nonnunquam tertium (v. Goettling. de Acc. p. 247.) etiam declinatione differt; *χρής* a Philoxeno etymologiae causa fictum est ad derivandum *ζαχρηής* et *ἀχρεῖος* v. Schol. Il. *B*. 269. et Orion. p. 67, 1. *πένης* verbale quidem sed a longe diverso verborum genere. Verum ut concedatur scriptori ignoto aliquanto plus quam grammaticis rationibus probari potest, quid tandem illo loco significat *lapidi jacto?* Requiritur *ἀδμῆτι λίθῳ* ut Ovidius dixit Art. Am. I. 659. *lacrimis adamanta movebis*, id est *ἀδμῆτι λίθῳ ἐνὶ δάκρυον ἥσεις*, vel *σκληρῷ*. Neque tamen audeo hic *σκλητί* supponere ad sententiam aliquanto aptius, sed analogiae non minus alienum quam *βλητί*. Hujus est etiam in Etym. M. p. 358, 5. aliqua mentio: *τὸ ἐπιβλής οἱ μὲν βαρύνουσιν ὅτι δοκός ἐστιν· οἱ δὲ ποιότης*

22) Haec boeotica perhibentur in Anecd. Cram. T. I. 346, 7.

δοκοῦ· οὐ γὰρ βαρύνεται· οὐ γάρ ἐστι βλής μονοσύλλαβον καθ' ἑαυτὸ ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας, ἵνα ἐν συνθέσει βαρύνηται ὡς Ἐτεόκρης, quibus haec subjecta videtur sententia: si substantivum βλής in usu esset trabem significans, tum ejus ποιότητας sive differentias retracto accentu notandas esse, πρόβλης obex, ἐπίβλης subex, κάβλης ὁ μάνδαλος Hesych. ὑπόβλης sublex sive sublica v. Schneider. ad Vitruv. III. p. 201. eadem ratione qua certum genus Cretum Thracumve Ἐτεόκρης et Σαμόθραξ nominatur; quum vero substantivum βλής non extet, retractionis causam esse nullam, sed ἐπιβλής scribi oportere, sicut προβλής, συμβλής, ὑποδρής, ἀκμής, ἰθυτμής et cetera, quorum simplicia desunt. Verum de accentus inconstantia in progressu sermonis dicetur accuratius; nunc, quo intendimus, pergamus.

De nominum in ις syllabam desinentium paucitate Theognostus Anecd. Cram. II. 135. τὰ εἰς ις μονοσύλλαβα μὴ ὄντα δικατάληκτα οὐκ ἔστι πολλά, τίς τὸ ἐρωτηματικόν, κίς, λίς ὁ λέων, Ἶς ὁ ποταμός, Δίς ὁ Ζεύς· τὸ γοῦν ἴς καὶ θίς καὶ ῥίς δικατάληκτα. De mensura Herodianus π. Μον. p. 19. τὰ εἰς ις πάντα ἐκτείνεται, λίς, κίς, ῥίς· σημειῶδες ἄρα τὸ τίς. Horum unum θίς pro significatione variat genus, cetera inanimatarum rerum vocabula feminina sunt, animantium masculina, eoque numero comprehenditur etiam Ἶς Babyloniae et Italiae fluvius Herod. I. 179. Lycophr. 724. et plurale Φθῖοι καὶ Φθῖες Steph. Appellativi formam singularem asservavit Hesychius Γίς ἱμὰς καὶ γῆ καὶ ἰσχύς, quae interpretationes fere omnes conveniunt cum primitivo ἴς vis, unde ἶφις, ἰσχύς, ἰσφαίνω, ἴσφατον βίαιον Hesych. (ἰσφότατον Theognost.) ὀσφύς, ἰσχίον, ἰξύς, vieo, vimen (ἱμάς), vincio; a γίς γῆ compositum videtur γίγας. Praeterea affert Γνίς γέρανος Τυῤῥηνοί, cui latinum grus apponunt, Δρίς δύναμις, quae glossematica sunt et inaestimabilia, aliorumque inclinamenta varia Σχίδα (nisi nominativus est doricus) σινδόνος πῆγμα (scr. ῥῆγμα), Βλίδες (βλύδες) ψεκάδες, Σφίδες χορδαὶ μαγειρικαί [23]), Ψίδες ψιάδες, ψεκάδες, Νίδες

23) Idem est σφίζω et σχίζω. Ab hoc scindo proficiscitur, ab illo

αἰδοῖα παιδίων Suid. pro quo apud Hesychium *Νιίδες* scribitur, fortasse pro ἰνίδες *nervuli*. Horum si nominativos ad amussim fingimus, emergent monosyllaba brachycatalecta, quale est κτίς ap. Apollonium in Lex. Hom. et Hesychium s. *Κτιδέη*, sed haec consuetudo graeca non fert; Schol. Il. *K*. 334. κτιδέη κατ' ἀφαίρεσιν· ἰκτὶς γάρ ἐστιν ὡς Νίκανδρος ἰκτίδος· τὸ γὰρ μονοσύλλαβον οὐ δύναται κατ' ἔκτασιν οὔτε κατὰ συστολὴν λέγεσθαι· οὔτε γὰρ ἐκτείνεται ὡς κρηπῖδος, ψηφῖδος, οὔτε συστέλλεται· ἀρκεῖ γὰρ τὸ τίς. Neque tolerari potest quod apud Hesychium scribitur, *Φρίν* φρένα, sed ille vel φρήν scripsit vel φρόνιν. *Σχίδα* autem et σφίδες et similia veteres sine dubio metaplastis adnumerarunt sicut Eustathius p. 865, 32. κνίδα Oppian. Hal. II. 429. pro κνίδην, etsi prosodia discrepat, dictum esse sumit ὡς ἰώκην ἰῶκα, κρόκην κρόκα. *Κνίς urtica* non legitur nisi in Gloss. Philox. neque probari potuisse apparet ex illa argumentatione, qua nominativum *Δίς* a Rhinthone usurpatum reprobant Anecd. Bekk. p. 1194. Sic enim disputant, obliquos hujus nominis casus iota semper breve habere, quare iis nominativum longum (ut est latinus *Dis*) praestrui non posse, brevem autem repugnare analogiae. Ergo etiam κνίδα, σχίδα, σφίδες, quorum iota breve esse partim ex metro apparet, partim ex accentu et ex mensura latini *fides*, neque a disemo nominativo repetere potuerunt neque ab eo qui est unius temporis, sed metaplasta dicere coacti sunt. *Δίς* autem si remotum fuerit, duo sola restant pure declinata κίς et λίς Anecd. p. 1259. nam qui Il. *Λ*. 480. pro λῖν scripserunt λῖν' δωρικῶς, auditi non sunt. Accusativus ille λῖν legitur etiam Eur. Bacch. 1174. et Theocr. XIII. 6. sequente utrobique vocali nullo cum apostrophi signo, similiterque κῖν scribitur Anecd. p. 1232. pro quo Lexicographi nostri tacite κίν substituunt ut et Hermannus apud Euripidem λίν edidit, utrumque contra Herodiani

---

findo, omisso sigma asymploco, ut *funda* pro σφενδόνη, *fungus* pro σφόγγος, *fallo* pro σφάλλω. Indidem orta *fides*, *fibra*, *fimbria*, *filum*, *filix*, quae graece propter foliorum similitudinem πτερίς dicitur εἶδος βοτάνης ὅμοιον πτερῷ Schol. Theocr. III. 3.

praeceptum Schol. Il. l. c. πᾶσα αἰτιατικὴ μονοσύλλαβος ἀποστρέφεται τὴν ὀξεῖαν, quare etiam κλεῖν scribitur et θεῦν τὴν θέσιν scr. τὴν θεόν Arcad. p. 130, 20. quamvis acutis nominativis [24]). Sed quaeritur accentus nominativi, qui modo λῖς scribitur Hesiod. Scut. 172. (ubi Ven. λίς) et Theocr. XXV. 202. 211. 232. sive λεῖς Gell. N. A. XIII. 7, 5. sicut Aristarchus ῥείς et θείς scripsisse dicitur Etym. Gud. p. 30, 48. magis, puto, prosodiae causa (ut χρεῖσαι) quam propter etyma in scholis tradita ῥεῖν et θεῖν, modo etiam λίς Theocr. XIII. 61. et 62. Oppian. Cyn. IV. 80. in Theodotionis, quae dicitur versione Job. IV. 11. Oseae V. 14. Gregor. Carm. IX. p. 79. B. XIV. p. 88. C. LX. 139. A. Suid. s. h. v. etc. quorum illud probavit Aeschrio λῖς scribens, primum ut hoc accentu diduceretur ab adjectivo λίς, deinde propter accusativum λῖν, quarum rationum prior parum valida, altera levissima est. Aristarchus autem λίς assimilavit τῷ κίς καὶ θίς καὶ ῥίς, καίτοι γε διαφόρως κλιθεῖσι πρὸς τὸ λίς [25]), quae differentia non pertinet ad κίς. Idque unum ad probationem confert, quippe et genere et declinatione et vocalis mutabilitate [26]) cum λίς perfecte congruens; ac miror cur Aristarchus non satius duxerit hoc uno niti vocabulo, cujus accentus minime controversus erat [27]), quam dicatalecta illa in auxilium vocare, quae a λίς tantum distant, quantum πούς a βοῦς.

---

24) Μὰ τὸν Ζεῦν legitur in Aeschrionis iambis, sed scriptura parum certa est.

25) V. Lehrs. de Aristarch. p. 266. Eustathius pronomen τίς adjungit, pro quo Spitznerus ad Il. IX. 239. ἴς substitui jubet ut aptius; sed aptum est neutrum. In Scholio isto τῷ χαρακτῆρι — κλιθεῖσι laborat paullulum constructio.

26) Sic enim docemur Anecd. p. 1194. iota nominum λίς et κίς naturaliter longum esse, sed corripi in tractu et declinatione pro arbitrio poetarum v. Meinek. ad Euphor. p. 78. quod si verum est, in sermone soluto κῖες potius scribendum quam κίες. Theophr. Caus. Pl. IV. 15, 4. Ammon. p. 74.

27) In nostris certe libris multo saepius κίς invenitur quam κῖς, quod Goettlingius praefert de Accent. p. 242. repugnans illis Grammaticorum testimoniis, qui accentum obsoleti λίς conjectura quaerebant, sed pronunciationem usitati κίς auribus perceperant.

Aliud est λίς ὁ λίθος Etym. M. p. 513, 30. fictum fortasse exemplo synonymorum λέα, λᾶας, λίθος, (λήβολος), λάϊγξ, lapis, λέπας. Adjectivum hujus terminationis unum reperitur λίς, cujus obliquos casus λιτί, λῖτα sive λιτά metaplasmo ut κλαδί, κρόκα, detortos esse volunt, quia λίς non per τ sed, ut cetera monosyllaba, pure declinari debeat Schol. Σ. 352, Ψ. 254. Nobis haec quoque ex dissimilibus argumentatio incertior videtur, nihilque cunctamur uni adjectivo tres attribuere formas, unam primitivam λίς, λιτός, duas paragogas λιτός et λισσός.

Terminatio ος brevi absolvi potest. Herodianus enim in Etym. Gud. p. 31. et Theognostus Anecd. Cram. II. 135, simpliciter negant monosylla hujusmodi reperiri praeter pronomen. Sed Choeroboscus in Ind. Anecd. Bekk. p. 1361. Etym. M. 635, 20. πᾶν, inquit, ὄνομα μονοσύλλαβον μακροκαταληκτεῖ χωρὶς τοῦ τίς καὶ τοῦ πός, ὅπερ ἀπὸ τοῦ πούς γέγονεν, οἷον ὡς πὸς ἔχει μαινομένοισι· καὶ τοῦ ἕν καὶ τοῦ δέν, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ τῷ τί [28]) καὶ χωρὶς τοῦ ὅς καὶ τοῦ πάν παρ' Αἰολεῦσι. In verbis poetae, quae significant ὡς ποδῶν ἔχουσι (ποσὶ μαινομένοις Mosch. Id. V. 78.) Dindorfius Praef. Corp. Scen. p. XV, nihil immutat numerum choriambicum esse ratus; si heroicus est, aptior suppetit scriptura ῷ πός ἄγ', ἱεμένοισι ut Theocr. XV. 70. ὁ δ' ᾧ πόδες ἄγον ἐχώρει. Tria sunt in υς, δρῦς, μῦς, σῦς, circumflexa omnia Arcad. p. 126, 16. Regg. Pros. 127, 449. quibus accedit nomen regis Paphlagonum, quem Athenaeus IV. 415, D. Θῦν appellat (τοῦ Θύος accentu mendoso X. 415. D.) Aelianus Θῦον. At brachycatalectorum βλύς et κλύς nihil nisi accusativus κλύδα legitur et composita: σύγκλυς, Ἀναβλύες πηγαί Hesych.

De nominibus in ως hoc praeceptum legimus Etym. M. 770, 20. τὰ εἰς ως μονοσύλλαβα ἀρσενικὰ ὀξύνεται, εἰ μὴ ἐκ συναλοιφῆς εἴη ὡς σῶς, ἢ ὅπου Δωριεῖς καὶ Ἴωνες τὸ

---

28) Coraes Atact. T. I. 180. dubitabat antiquum δενός utrum pro τινός an pro οὐδενός valeat.

οἷς ὥς [29]) λέγουσι. Τὰ ὀξύτονα εἰ μὲν ἔχει σύμφωνον τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνεται. δμωός, θωός· εἰ δὲ μή, διὰ τοῦ τ φωτός, χρωτός, πλωτός, cujus accusativo utitur Xenocrates de Aquat. c. X. καλοῦσί τινες καὶ πλῶτα τὸν κεστρέα, frequentior autem est pluralis. Horum tria sunt substantiva masculini generis; duo natura epitheta, quae sequuntur genus nominum, quibus apta sunt, δμῶς (ἄνθρωπος), πλώς (ἰχθύς) propriaque utuntur positione feminina δμωΐς et πλωάς. Sed terminationem ipsam ab hoc genere non abhorrere, documento est κλώς, cujus pluralem Hesychius protulit, Κλῶθες μοῖραι, fortasse ex Homeri libris antiquis Od. VII. 197. ubi hodie κατακλῶθες sive κατάκλωθες Etym. M. legitur, veteres autem disjunctum a praepositione legerunt, τὸ κλῶθες μεταπλασμός ἐστι τοῦ κλωθοί ὡς Σαπφοί Schol. estque hoc unum nomen monosyllabum per θ declinatum. Δώς quomodo declinari potuerit, ex latino *dos* apparet, sed refertur inter aclita ἐπειδὴ τὰ εἰς ως θηλυκὰ μονοσύλλαβα περισπῶνται καὶ κύρια ἐστί Etym. M. 293, 50. Gud. p. 154, 53. Haec autem sunt, quae Joannes affert p. 7, 36. Κῶς, Γλῶς, Χῶς, Τλῶς, Κρῶς, πόλεων ὀνόματα. Pro χοῦς dorice dici χῶς, ut βῶς pro βοῦς, satis superque constat, sed Χῶς proprium haud usquam commemini, omittitque hoc Arcadius p. 126, 25. caetera servans, eaque heroum nomina esse dicit, nec refert, quoniam urbium vocacula ab eponymis heroibus heroinisve repeti solent, Τλῶς ἀπὸ Τλῶ τοῦ Τρεμίλου, Κῶς ἀπὸ Κῶ τῆς Μέροπος Steph. Item Etym. M. 741, 51. λέγει ὁ Τεχνικὸς ἐν τῇ περὶ τοῦ μονοσυλλάβου ζῶς βίβλῳ ὅτι περισπώμενά ἐστι τὸ ζῶς καὶ τὸ Κῶς καὶ τὸ Γλῶς· ἔστι δὲ ὀνόματα ἡρώων, postremum etiam hominis Aegyptii vel Asiani Polyaen. VII. 20. et Hesych. quod minus recte Γλώς scribitur, idemque vel Τλῶς reponen-

29) Recte Sylburgius τὸ οὖς ὥς. Hemsterhusius putat ex οἷς primum ὥς tum κῶς extitisse; sed ὥς pro οἷς non legitur, κῶς τὸ πρόβατον, quod Eustathius κόον scribit, idem est quod κῶς τὸ κῶας, ut vellus dicitur pro pecus Juvenal. XII. 4. qui et squamae usurpat pro piscis, ebur pro elephantus, ipsumque *pecus* graecum πέκος esse putatur.

dum in Anecd. p. 1196. et ap. Lascarin Gramm. lit. C. fol. VIII. *τὰ εἰς ως μονοσύλλαβα ἀποβολῇ τοῦ ς ποιοῦσι τὴν γενικήν, ὁ σῶς, ὁ Κρῶς, ὁ Κῶς, ὁ Γνῶς.* Joannes autem pro suspicioso illo *Χῶς*, quod apud Theognostum Cram. II. 135. *Χώς* scribitur, fortasse *Λῶς* posuit insulae nomen a Stephano proditum. Ignotum quoque *Μώς τὸ ἔθνος* Theognost. l. c. *Τρώς* nonnulli adjective dici existimarunt Il. V. 461. *τρῶας στίχας* scribentes pro *τρῳάς*. Sed adjectivum, quod vere ita appellari possit, in hoc numero nullum reperitur praeter *ζώς*, quod Ptolemaeus inflecti jussit sed non obtinuit, *μόνον γὰρ τὸ σῶς ἐστι περισπώμενον μονοσύλλαβον εἰς ως ἀρσενικόν* Schol. Il. *E*. 887. ubi *μὴ μόνως ἀρσενικόν* scribendum est, nam masculina multa sunt, sed solum *σῶς* per genera movetur. Ceterorum nullum satis exploratum est; *κῶς* carcer Corinthius, quo inclusi *κῶες* vocantur v. Steph. s. v. metonymice, ut videtur, quemadmodum *κύφων* et *carcer*. Pro *σμῶς ἀνέμου πνοή* Hesych. probabiliter *σμώνη* corrigunt; nomen aviculae *αἱ σῶδες* Schneiderus ad Oppian. Ix. p. 433. vereri se ait ut sanum sit. Sed jam genus secundum explicetur, quod diphthongis constat.

§. 4.

Suidas s. *Σταῖς* et Etym. M. 251, 37. *τρία εἰσὶν εἰς αις, παῖς ἀρσενικόν, δαῖς* (scr. *δαίς*) *θηλυκόν, σταῖς οὐδέτερον, ἃ σεσημείωται·* ob eam causam quod ut alio loco dicitur p. 657, 3. *ταῦτα τὰ τρία κλίσιν μὲν ἀνεδέξαντο, κανόνι δ' οὐχ ὑπέπεσον*, nam ne inter se quidem genere et accentu conveniunt. Arcadius p. 125, 19. *τὰ εἰς αις μονοσύλλαβα περισπᾶται, παῖς, σταῖς, τὸ δὲ δαίς ὀξύνεται*, id quod vulgo in libris nostris servatur, conveniitque etymo, *δαίς ἀπὸ τοῦ δαίσω ὀξύνεται* Etym. Gud. 132, 50. ut *δάς* a *δώσω*. Sed fluctuat accentus tertii vocabuli, quod Grammatici perispomenon esse jubent; Regg. Pros. p. 449. *πᾶν μονοσύλλαβον οὐδέτερον περισπᾶται, σκῶρ, ὦς (οὖς), φῶς, σταῖς* etc. estque ea usitatior hujus vocabuli tonosis sive sebum significat sive farinam maceratam Hippocr. de Nat. Mul. p. 550. et 597. T. II. Herod. II. 36. Aristot. Probl. XXI. 9. Athen. I.

32. B. XII. 548. C. XIV. 645. B. Galen. Comm. in L. de Articc. II. 41, 469. T. XVIII. P. I. Stob. Flor. LXXXV. 21. p. 491, 11. rarius oxytonum Aristot. Meteor. IV. 9, 459. G. p. 386. ed. Bekk. cujus tot libri mirabiliter conspirant, Galen. de Antid. I. 9, 50. de Locc. affect. II. 9, 111. T. VIII. Oribas. de Fract. II. 82. Moschopul. Sched. p. 199. et in Eupolidis versu ap. Etym. M. 422, 43. quem afferens Eustathius p. 1166, 38. *σταῖς* scribit. Sed quod Photius ait *στάς ἄνευ τοῦ ῑ ῥ Ἀττικὸς λέγει, ὁ δὲ Ἴων σταῖς*, hodie nusquam apparet praeterquam in *στατίτης* codd. Athen. III. 110. B. et *στατίνη ἡ ἐκ στέατος (σταιτός) πεποιημένη* Hesych. ac ne *στάς* quidem, neque ulla hujus hyphesis apud Grammaticos mentio, nisi etymi expediendi causa in Anecd. Barocc. p. 414. Mus. Cambr. *τὸ σταῖς ἐκ τοῦ στέας στάς καὶ μετὰ τοῦ ῑ σταῖς.* Sed et quae praecedunt, adscribere juvat: *ἔχομέν τινα* (scr. *τρία*) *εἰς αις, παῖς, δαίς καὶ σταῖς παρ' Εὐπόλιδι καὶ Ἡροδότῳ· τούτων δὲ μόνον τὸ παῖς περισπώμενόν ἐστι* (adde *διὰ τοῦ δ̄ κλινόμενον*)*· τὸ γὰρ δαίς ὀξυτονεῖται, κλίνεται δὲ διὰ τοῦ τ̄, παρὰ τὸ δαίω δάϊς καὶ συναλοιφῇ δαίς ὀξυτονεῖται καὶ ἐπὶ ἀπὸ* (sic) *ὀξυτόνου ἴσως πρὸς ἕτερον σημαινόμενον· ἔστι γὰρ δαῖς περισπώμενον ἐπὶ τῆς μάχης, ἔνθεν αἰτιατικὴ Εἰς δάϊν ὁπλισμένων ἵππων ἀργός, ἔχει* (scr. *λέγει*) *Καλλίμαχος.* Ille synaloephae praetextus unde natus sit, minus perspicio [30]), sed pro *καὶ ἐπὶ ἀπό* scribendum est aut *ὡς ἀπὸ ὀξυτ.* id est, quasi contractum esset ex *δαΐς*, aut *καίπερ ἀπὸ βαρυτόνου*, unde *δαῖς* proficisci debebat, sed acui dicitur propter synemptosin nominis *δάϊς*, quanquam hoc nunquam contrahitur ac ne eodem quidem ab omnibus scribitur accentu; Etym. Gud. p. 133. 1. *δαΐς ἡ λαμπάς ὀξύνεται, δάϊς ἡ μαχὴ βαρύνεται.* Sed Hesychius *Δαΐ μάχῃ ὡς γραῦς γραΐ*, ut in Aeschyli codd. Sept. 926. scribitur pro pleniore forma *δαΐδι*. Schol. Il. Ξ. 387. *δάϊ ὁ Ἀσκαλωνίτης ὡς Θέτι, οἱ δὲ πλείους ὡς φλεαί*

30) Anecd. Cram. I. 115. *δαΐς παρὰ τὸ δαίω, κατὰ διάλυσιν δαΐω καὶ πλεονασμῷ δαΐζω, ὁ μέλλων δαΐσω· ἡ δοτικὴ δαΐδι καὶ κατὰ συγκοπὴν (ἀποκοπήν) δαΐ.*

scrib. ὡς φλεβί [31]) quod praeferunt, quia Θέτι ultimam longam, δάϊ brevem habeat, et quia, quae in ις purum exeant praecedente alpha, acuantur potius quam graventur: Λαΐς, Θαΐς, Δαναΐς, Ἀγλαΐς, Θηβαΐς, contraria autem Ξόϊς [32]), Σάϊς (adde appellativum βάϊς) exotica esse — οὕτως ἄρα δαΐς, εἰ μὴ λέγοι τις τοῦτο βεβαρυτονῆσθαι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ὀξυνομένου ὥσπερ καὶ τὸ ἀκρίς. Schol. Λ. 677. quum retulisset Menecratem λήϊδα scribere, Aristarchum ληΐδα, hoc posterius probat eodem argumento, additque δαΐς a nonnullis gravari ἐπὶ ἑτέρου σημαινομένου, quae spectant ad nomen δάϊς, unde δαίς contractum volunt, vel ad aeque commenticium δᾳΐς δᾴς, quod explicandae oxytonesi genitivi δᾳδός adhibent Anecd. Bekk. p. 1257. [33]) sed propter iota anecphoneton huic numero nominum in αις non admiscetur; Ἡρωδιανὸς παραδοὺς τὰ εἰς ας ὀξύτονα διὰ τοῦ δ κλίνεσθαι οἷον στιβάδος, ἰσχάδος, ἓν μόνον ἐκ τούτων εἰς αις φησὶ λήγειν τὸ δᾴς Eustath. p. 1571, 30. Jam restant duo barytonesis auctores, Gregorius Cor. de Aeol. VII. 582. τὰ εἰς αις μονοσύλλαβα διαιροῦσι, πάϊς, δάϊς, quem de perispomeno δαῖς loqui ita apertum est, ut mirer Schaeferi cautionem, et Etym. M. 266, 35. παρὰ τὸ δαίω γίνεται βαρύτονον δάϊς· Καλλίμαχος ἐς δάϊν ἐρχομένων. Hae sunt fere Grammaticorum de accentu nominis δάϊς sive δαΐς sententiae dissonae et dissociabiles, quarum neutra certo fundamento nititur; nam illud est vocabulum ἀπαράθετον, nulli eorum, quae apponuntur Θαΐς, Λαΐς, simile; neque suppetunt nomina in ηις, quibuscum comparari possit; nam quod Herodianus affert Epim. p. 20. δηΐς ἡ μάχη κλίνεται δηΐδος ὅθεν καὶ δήϊος, et Schol. Apoll. II. 114. μενεδήϊος ἀπὸ τοῦ δηΐς, etymologiae causa fictum esse suspicari licet ex eo, quod Etym.

31) Heynius Φλεῖ reponit scilicet dativum nominis proprii Φλεύς, qui nusquam legitur.

32) Hoc exemplum, de quo dixi ad Phryn. p. 88. non convenit nisi regula ita concepta τὰ εἰς ις καθαρόν.

33) Τὰ ὀξυνόμενα ἐν τῇ συναιρέσει πάλιν ὀξύνεται, δαΐς, δᾴς Schol. Hesiod. Scut. 275. Anecd. Cram. II. 4. Bekk. p. 708.

M. l. c. adjungit καὶ ἐκτάσει δῆϊς καὶ πλεονασμῷ δῆρις, quod ipsum substituendum est in Schol. Hom. l. c. καὶ τὸ δῆϊς (scr. δῆρις) συνομολογεῖ τῷ τόνῳ· τραπέντος γὰρ τοῦ α εἰς η καὶ τοῦ ι (scr. τοῦ ρ) πλεονάσαντος ἐγένετο; quod nomen δῆρις non plus ad comprobandum confert quam μῆνις, ἔρις, ἐλπίς, vel aliud simile; λῆϊς autem ipsum in controversia versatur; homonymi λῆϊς sive λῆϊς, quod Hesychius interpretatur βούλησις, casus non extant. Quod reliquum est, Callimachi verba ita corrigi oportet ἐς δάϊν ὁπλιτῶν ἵππιον ἐρχομένων, *si pedites cum equitibus congrediuntur*, duoque ejus fragmenta CCXLIII. et CCCCLXX. in unum conflari debent.

Εἰς αυς δύο μόνα θηλυκὰ μονοσύλλαβα περισπώμενα· κλίνεται δὲ ἀμφότερα διὰ τοῦ ος, ναῦς καὶ γραῦς Etym. M. 240, 29. Tertium admetitur Joannes p. 7, 34. perispomena in ας, ους, αις, αυς afferens: μόνως δὲ θηλυκὰ ναῦς καὶ νᾶς, γραῦς, βαῦς, quod quid sit non habeo dicere, neque certum adminiculum praebent Hesychii glossae *Βαῦ* εἶδος ἄνθους et *Βλαῦδες* ἐμβάδες, κρηπῖδες. Idem Lacones αὖς, αὐτός pro οὖς, ὠτός, dixisse auctor est. Praeterea haec apud eum legimus *Ταΰς* μέγας, πολύς, quod tamen ταῦς scribi poterit cum diaeresi, quae in similibus apparet: *Ταΰσας* μεγαλύνας, *Ταϋγέταις* μεγάλαις πύλαις, et in ipso nomine montis similiter composito ut τηλύγετος ὁ τῆλε γενόμενος Schol. Od. III. 11. — Nomina in εις Etym. M. 304, 52. strictim attigit, unum femininum afferens, κλείς, nec plura novit Theodosius Gramm. p. 66. τὰ εἰς ις θηλυκὰ διὰ τοῦ ι, πλὴν τοῦ κλείς καὶ ἀντήρεις, et duo masculina κτείς et δείς, tantummodo ut eorum in declinando diversitatem ostenderet; quae causa fuit cur μείς ab Arcadio adnumeratum p. 125. praetermitteret; id enim in casus declinari negant: *Ὦρος* καὶ *Ἀρκάδιος* ἄκλιτον εἶναι λέγουσιν· εἰ δὲ ἐκλίνετο, μενός εἶχεν εἶναι ἡ γενικὴ ὥσπερ κτενός Choerobosc. Anecd. p. 1397. Etym. Gud. p. 385, 2. Exc. Koesii p. 192, 3. ubi Eudaemon appellatur pro Eudemo. Schol. ad Il. *T*. 117. ἐν τῇ *Χίᾳ*, inquit, μής, ἄλλως μείς αἰολικῶς· ὥσπερ δὲ ῥείς ῥεινός καὶ θείς θεινός, οὕτω καὶ μείς, μηνός (scr. μεινός vel μεῖνος) κατὰ τὴν ἀναλογίαν. Atque hic genitivus legitur in Inscript.

Boeotia N. 1569. et saepius, nominativus *μείς* apud Hesiodum, Pindarum, Platonem Tim. p. 39. C. Theophrast. de Sign. Pluv. I. 12. II. 2. Stob. Ecl. I. 27. p. 556. (male *μεῖς* scriptum) Tzetz. Anteh. 80. aliosque, *Ζείς* pro *Ζήν* in nummo syracusano. In accentu haec vocabula sibi constant, nisi quod *κλείς* circumflexum habet in Aristot. Probl. XXIX. 14. p. 952, 21. et in codd. Laur. et Paris. Nicom. V. 2. p. 1129, 30. contra Grammaticorum praeceptum *οὐδὲν εἰς εις μονοσύλλαβον περισπᾶται εἰ μὴ τὸ εἷς* Anecd. Cram. I. 171. Regg. Pros. N. 127. p. 450. Eusth. 857, 40. neque quod in diastasi *κλῄς* dicitur (*κλάϊς* aeolicum est), extra diastasin barytonum esse potest; itaque etiam atticum *κλῄς* scribitur. — *Τὰ εἰς ευς λήγοντα ὀνόματα ἀρσενικὰ εἴτε μονοσύλλαβα εἴτε ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἅπαντα ὀξύνονται, δηλονότι κοινολεκτούμενα* (non aeolica ut *Πήλευς, Ἄρευς*) *Ζεύς, Φεύς* (sic) *ὁ Διόνυσος, Νεύς ὄνομα ποταμοῦ, Δνεύς ὄνομα πόλεως ἐν Λυκίᾳ, ἔνθα ἀνετράφη ἡ Χίμαιρα, σεύς ὁ σκώληξ. Τὸ φλεύς* (sic) *καὶ Νεύς οὐ συνήθη τοῖς Ἕλλησι· τὸ δὲ σεύς οὐδὲ ἐν χρήσει κατὰ τὴν εὐθεῖαν. Πρόςκειται ἀρσενικὰ διὰ τὸ νεῦς καὶ γρεῦς περισπώμενα* Etym. M. 189, 39. Hoc loco *Φλεύς* (*Florus*) pro *φεύς* scribi oportere significavi in Aglaoph. p. 402. idemque nomen Arcadio restituendum pro *φθεύς* p. 125, 26. ubi *εὖς* et *εὖς* subrepserunt pro *Νεύς* et *νεῦς*. Herodianus *π. Μον.* p. 6. *τὸ Νεύς ἐπὶ ποταμοῦ κείμενον, ὥς φησι Φιλέας, ἀπεξενωμένον ἐστι· τὸ δὲ θεύς ἐκ συναλοιφῆς ἐστι ποιητικόν, τὸ δὲ εὖς ἀπὸ ἀναλογιάς πλασσόμενον* (adverbii *εὖ*), *τὸ δὲ φεύς ἐπὶ Διονύσου κείμενον καθ' ἱστορίαν ἐστὶν εἰρημένον· τὸ δὲ μῆν* (sic) *δνεὺς χειμέῤῥαν ἄγριον ὀφλήσεις, ἐθνικόν·* hoc est, ut arbitror, *Δνεύς* nomen gentilicium est proditum in vetere proverbio *μὴ Δνεὺς Χίμαιραν ἐκτρέφων ὄφλῃς βλάβην*, *ne, ut Dneus, Chimaera educanda malum tibi arcessas;* nam de hac excetra valet quam maxime, quod Aeschylus dicit, *οὐ δή τις αἶα τοῦτ' ἐπεύχεται γένος τρέφουσ' ἀνατεὶ μὴ μεταστένειν πόνων.* Hinc corrigendum *Δνεύς ὄνομα πόλεως ἐν Λυκίᾳ* in Anecd. p. 1365. ubi et ionica *γρεῦς* et *νεῦς* afferuntur p. 1236. *Δεύς* pro *Ζεύς* dici Grammatici testantur, sed *λεύς* id est *λίθος*,

quod Sylburgius Pausaniae reddere conabatur, et πρεύς, unde πρευμενής pendet et Πρευγένης Pausan. VII. 18, 4. nulli illorum innotuisse videtur, nec magis monosyllabum ηὖς in Inscript. Phanag. N. 2727. Vol. II. Corp. Inscr. ηὖν δὲ συνηρώων χῶρον ἔχοις φθιμένων, cujus emendatio facilis sed incerta est.

Οὐδὲν εἰς οις λήγει ὅτι μὴ μόνον τὸ οἶς καὶ παρ' Ἀττικοῖς τὸ φθοῖς Schol. Ven. III. 198. Paullulum immutat Etym. M. 620, 23. εἰ μὴ μόνον τὸ οἶς παρ' Ἀττικοῖς καὶ τὸ φθοῖς, quae pariter attica sunt. Nomen φοῖδες Aristot. Probl. XXXVIII. 7. quod plerumque φῷδες scribitur, singularem habere negat Phrynichus App. p. 70. — Monosyllaba in ους parisyllabae declinationis et imparisyllabae permixte exhibet Herodianus p. 14, 23. Γλοῦς ὁ ληστής (v. Wessel. ad Diod. XV. 3.), κνοῦς, βοῦς, οὖς, πούς, quod unum huc pertinet temereque cum prioribus confusum est; nam illa diphthongum vel vocalem longam habent, πούς vero et ὀδούς auctis syllabis ad nativam brevitatem (πός et ὀδόνς) relabuntur. Unde arguitur Grammaticorum error, contra rationem fieri affirmantium quod utrumque acuitur v. Apollon. de Adverb. p. 544, 31. Joann. p. 7, 33. Anecd. p. 1159. etc. Atque ὀδούς nunquam aliter notatum est; alterius accentus minus sibi constat, sed quod Buttmannus dicit Gramm. §. 41. Adn. 8. multo saepius ποῦς legi quam πούς, adeo falsum est, ut prae decem circumflexionis exemplis centum contraria proferri possint. Soli Hesychio notum Στροῦς ὁ στροῦθος καὶ ὄσπριον quaestionem detrectat. Neutrum in hoc numero unum deprehenditur; τὸ οὖς ἄκλιτόν ἐστιν, οὐδὲν γὰρ οὐδέτερον εἰς ους λήγει, εἰ μὴ μόνον τὸ οὖς Choerobosc. in Etym. M. 639. 8.

§. 5.

His percursis pauca subjicienda sunt de consonis sigma finale antecedentibus. Est autem unicum hujus terminationis nomen primitivum idemque in communi usu positum ὁ ἅλς Herodot. IV. 185. Aristot. Probl. I. 38. III. 9. et alio intellectu ἡ ἅλς, quanquam illud plerumque pluraliter dicitur,

hujus obliqui tantum casus frequentantur[34]). Ceterarum liquidarum nulla huic literae juncta reperitur, praeterquam in vocabulis deviis obsoletisque, χέρς in Timocratis versu ap. Hephaest. I. 2. Toupii emendatione plausibili repositum, et pauca bisyllaba Τίρυνς et μάκαρς, quae cum χέρς et ἅλς componit Hephaestio, περίηρς Etym. M. 663, 55. et quartum Σάλαρς insulae nomen v. Stephan. cui simile *Sars* Hispaniae fluvius a graecis geographis praetermissus. Nec omnino multo plura esse testis est Schol. Dionys. Gramm. p. 823. πολλὰ εἰς δύο σύμφωνα λήγοντα οὐκ εἰσίν, εἰ μὴ τὸ ἅλς, Τίρυνς, μάκαρς, δάμαρς, quorum nullum publico usu celebratum est, ne Τίρυνς quidem, de quo postmodo dicetur.

§. 6.

Pergimus ad duplices. Τὰ μονοσύλλαβα εἰς αξ θηλυκὰ μὲν ὄντα συστέλλει τὸ α, σπάξ ἡ κύων, κλάξ, πλάξ, γλάξ, δράξ. Ἡ δὲ ῥᾶξ (ῥάξ) ἐκτέταται. Τὰ δὲ ἐκτείνοντα ἀρσενικά εἰσι, βλάξ, κράξ, πτάξ· τὸ δὲ Πράξ ἱστορεῖται μὲν ἐκτείνεσθαι (sic), ἐγένετο δὲ Ἀχιλλέως ἀπόγονος, ὅθεν οἱ Πρᾶκες Draco p. 19. et 80. Regg. Prosod. N. 63, 434. Primum nomen persicum est, secundum corruptum, ut videtur, pro στάξ quod in arte praetexitur obliquis v. Schol. Apoll. IV. 626. tertium ἡ πλάξ in casu recto legitur Theophr. de Sens. 73, 677. Lucian. Somn. §. 3. Paul. Silent. Amb. 37. Schol. Theocr. I. 57. Photius: Πλάξ ἡ γαστὴρ καὶ τὸ ἐκ πλακοῦντι ῥύμμα, πλάκα τὴν χώραν ἢ τὴν γαστέρα, quarum interpretationum posterior convenit cum *planus venter* Ovid. Amm. I. 5, 21. prior cum brachyparalecto *plaga*. Quartum γλάξ βοτάνη γαλακτοποιός Arcad. p. 125, 5. Etym. M. 232, 37. Eustath. 1251, 19. quae a Dioscoride et Plinio *glaux* (antiquitus eugalacton) vocari videtur, originem traxit a themate γάλ, quod quum alpha ut θάνω, δάμω, ταλάω, haberet mo-

34) Eos, qui ἅλς nisi adjuncto χόνδρος dici negarent, errasse demonstrant Anecd. Bekk. p. 1317. Obliqui casus persaepe leguntur apud Hippocratem. Sed saepius etiam ἅλς χόνδρος pro χονδρίτης vel ἁλὸς χόνδρος v. Elmslej. ad Arist. Ach. 526. Jacobs. ad Anth. T. II. p. 113.

bile, in γλά — γ abiit, iterata gutturali, quod saepe usu venit, ut consona vocabuli prima repetatur vel ante secundam πολύς *poplus*, κώληψ *poples* (ubi *p* pro κ successit ut σκῦλον *spolium* etc.) κέλομαι κέκλομαι Oppian. Hal. III. 311. Orph. Lith. 177. Apollon. I. 716. et fortasse κόλος *cocles*, μέλος sive μέρος *membrum*, μέλεται μέμβλεται v. Goettling. ad Theog. 61. Μῆλος Μεμβλίς Hesych. nomen insulae, quae Μιμαλίς quoque vocata est Hesych. et Βύβλος Steph. [35]) modo post secundam consonam βηλός βαλβίς limen, βόλιτον βόλβιτον, μήρινθος μέρμις. Quum vero Graeci neque γλάγ effari possent, quia gamma terminale non est, neque etiam γλάξ ut ἅλς, quia haec terminatio a genere neutro abhorret v. Apollon. de Adv. p. 549. coacti sunt ad primitivum γάλ redire assumto alpha finali ut κάρα, λίπα. Utriusque autem formae vestigia impressa sunt affinibus. Etenim a γλάγ, cujus similitudo apparet in latino *lac*, ducta sunt haec: τὸ γλάγος sive cretice κλάγος v. Valckenaer. ad Adoniaz. p. 351. A. γλαγερός, γλακᾶν, εὔγλαξ (τοῦ εὔγλαγος), εὔγλαγος, γλαγής v. Spitzner. ad Il. XVI. 642. νεογλαγής, φερεγλαγής, ad ultimum γλακκός i. q. γαλαθηνός Hesych. Ab altera stirpe pullularunt γάλακες conchae, Γαλακώ fons a colore denominatus Paus. III. 4, 5. γαλακτίδες *lactes*, γάλλια ἔντερα Anecd. p. 230, 4. (hirae, hillae) γάλιον herba ἀπὸ τοῦ τὸ γάλα πηγνύειν Paul. Aeg. VII. 3, 234. ut *lactilago*, *lactuca* etc. ἔγγαλος, πολύγαλον et ὀρνιθόγαλον herbarum vocabula. Quintum erat δράξ ξέστου τὸ μέτρον Hesych. δράξ ἀλεύρου Zonar. Ann. II. 90. D. τοὺς δράκας Stob. Ecl. I. 52, 40. p. 968. et χείρ ἡ δράξ Hesych. unum activae potestatis, alterum passivae. De postremo ῥάξ dixi ad Phryn. p. 75. Masculinorum primum est βλάξ, *flaccus*, *laxus*, quod contractum esse diu ante Butt-

35) Sic *plumbum* natum est ex graeco μόλυβος, primum synaeresi μλύβος, tum transmutatione βλύβος ut βλώσκω pro μλώσκω ὅτι τὸ μ εἰς β ἀσύμπλοκον Schol. Plat. p. 116. ed. Ruhnk. cf. Aglaoph. p. 568. postremo repetita, quae vocem orditur, consona, βλύμβος, plumbum, adhibita insuper generis enallage; nam metallorum nomina Graecis masculina sunt, Romanis neutra.

mannum docuit Orion: *μαλακὸς συγκοπῇ μάλξ, τροπῇ (καὶ μεταθέσει) βλάξ*, ut modo dixi plumbum e *μόλυβος* ortum esse; quarum formarum ea mihi magis primitiva videtur, quae ad pronunciandum facilior est, neque Buttmanno accedo principiis duplices assignantis *μλο, θνα, κλε, πτε*, quorum primum ab ore Graecorum prorsus abhorret, sed potius *ἔμολον, ἔθανον*, primitivam verbi speciem repraesentare statuo. *Κράξ* fortasse sermonis plebeji et comici vocabulum est, idem significans quod *κέκραξ* Drac. p. 51, 12. Lascar. Gramm. p. D. *ιι*. quanquam Spitznerus de Prosod. p. 40. et 45. pro hoc *τέτραξ* supponit, pro illo *Θρᾴξ*, quod vereor ne a proposito alienius sit, quippe commune duobus generibus et natura bisyllabum. Schol. Odyss. XI. 408. *βέβακται πεφλυάρηται, ἔνθεν καὶ βάξ ὁ κράκτης*, pro quo Schol. Mediol. *βάβαξ* ut Suid. *παρὰ τὸ βάζω βάξ καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν βάβαξ*. Nominis *πτάξ* pluralem *πτάκες* exsignarunt veteres Lexicographi, accusativus *πτάκα* legitur apud Aeschylum correpta priore junctusque adjectivo feminino; quam generis mutationem Passovius in causa fuisse putat, cur alpha contra rationem corriperetur. Verum enimvero nomen verbale *πτάξ*, sicut *ἅρπαξ* (*ἅρπαγες αὖραι* Nonn. XLVI. 351.) et omnia hujus notae, utriusque generis natura particeps est, neque unquam cum genere mutatur prosodia, ac vocalis brevis est in *καταπτακών*, cui cognatum videtur adverbium *πτακάδις* Theognost. Cram. II. 163. *Πράκες* (cod. *Πρᾶκες*) Stephanus in catalogum ethnicorum referre non omisit s. *Πρακίαι, τὸν Πράκα* Paus. III. 20, 8. correpta, si accentum sequimur, priore; sed pro *Πράκες ἔλαφοι* Hesych. jam priores viderunt *πρόκες* scribendum esse. *Δάξ* affertur a Lascari Gramm. p. D. *ιι*. cujus pluralis in usu est *Δάκες* et *Σάκες*. *Θρᾴξ* cur Draco praetermiserit, et *κλᾴξ*, causa in aperto, sed addere poterat *Ῥάξ* insulae nomen a Stephano memoriae proditum et fortasse compluscula alia; *Κνάξ γάλα λευκόν* Hesych. cujus arcta est cum adjectivo *κνηκός* seu *κνακός* cognatio, eodemque pertinet Porphyrii interpretatio ap. Bentlej. Ep. ad Mill. p. 493. *κνάξ ὁ τράγος ἀντὶ τοῦ κνάκων*. Idem Hesychius *Βράκες ἀναξυρίδες*, quae vulgo *βράκη* et *braccae* dicuntur. Tertium est *λάξ ὁ ὑπὸ τοὺς*

δακτύλους τοῦ ποδὸς ψόφος (τόπος) ἢ τὸ ὑποκάτω τῶν τοῦ ποδὸς δακτύλων Schol. Apollon. II. 106. λάξ λάκτισμα Hesych. λάξ *calcia*, *calx*, *carcer* (calces) Gloss. Cyrill. ex quo manifestum fit, fuisse aliquem substantivi usum, verbo λάξαι conjugati, etsi repudiat Apollonius de Adverb. p. 551, 13. τὸ πύξ καὶ τὸ λάξ οὐ πάντως διὰ τὴν μετάληψιν τὴν εἰς τὸ πυγμῇ, καθότι τινὲς ᾠήθησαν, ὀνόματα ἂν εἴη. Λάκας autem accusativus pluralis, quem Hesychius interpretatur φάραγγας, ad protocliton λάκη referendus videtur fissum quiddam, ut suspicor, significans, unde λακίς lacinia. Quartum ejusdem Glossographi πάξ ὑπόδημα εὐυπόδητον, interpretes apte cum latino *baxeae* comparant. Quintum suppeditat Etym. M. s. Ἑταῖρος, hoc nomen ex ἔθος, ἐθαῖος extitisse scribens, litera θ mutata in τ καὶ πλεονάσαντος τοῦ ρ, ὡς τάξ τράξ, Ἄτεμις Ἄρτεμις, ἴδις ἴδρις, sed exemplum haud dubie corruptum est pro στάξ στράγξ, ut p. 729, 43. στράγξ παρὰ τὸ στάζω, στάξω, στάξ καὶ πλεονασμῷ τοῦ γ καὶ τοῦ ρ στράγξ. Sextum affert Schol. Eur. Hec. 566. σφάξ λέγεται τὸ κοῖλον τοῦ λαιμοῦ, ἐξ οὗ καὶ διάσφαγες τὰ κοιλώματα τῆς γῆς· ἀπὸ τούτου γοῦν λέγεται καὶ σφαγή. Sed simplex σφάξ et quod hinc progenitum est latinum *faux*, ab usu politiorum scriptorum pariter remota videntur; nam et hujus nullum vestigium superest praeter casus inferiores et illius locum obtinent composita διάσφαξ, διάσφαγμα, διάσφαξις, αἱ διασφάξιες Hippocr. Epidem. II. c. 121. p. 434. T. III. quorum postremum perrarum est et vix a Lexicographis animadversum, illud multorum usu tritum sed ambiguae modulationis. Jacobsius ad Aelian. H. Ann. I. 23, 10. *pro* διασφαγάς, *inquit*, διασφάγας *scripsi; est enim a nominativo* διασφάξ, et eodem modo correxerat Ruhnkenius ad Tim. p. 83. sed tacite; neque res in vado est. Arcadius quidem p. 18, 22. praecise τὸ διασφάξ ὀξύνεται, cui consentiunt Draco p. 19, 9. τὰ ὀξύτονα συστέλλει τὸ α, διασφάξ, βλεφαροσπάξ, et Anecd. Cram. I. 34. τὰ εἰς αξ βαρύνεται εἰ μὴ ἀπὸ ῥήματος εἴη, Φαίαξ, θώραξ, ἄναξ· τὸ δὲ διασφάξ καὶ ἀποσφάξ ἐπιῤῥήματα scr. ἀπὸ ῥήματος. Et ex hac regula scribitur τῆς διασφάγος Lucian. Tragodop. v. 24. Schol. Lycophr. 314. τὴν

διασφάγα Strab. XI. 593. Plutarch. de Curios. I. 129. T. X. Aristid. XXII. 272. T. I. αἱ διασφάγες Oppian. Halieut. I. 744. Herodo. II. 158. III. 117. et adjective ἀποσφάγι βήσσῃ Nicand. Ther. 521. ἐρίφοιο νεοσφάγος idem ap. Athen. III. 126. B. pro quo Schneiderus in Fragm. I. tacite νεόσφαγος posuit. Sed ἀπόσφαξ, ἀπόσφαγος editum est in Anecd. Bekk. p. 1199. διάσφαγες Gregor. Corinth. p. 538. ubi alia hujus notationis exempla afferuntur, tertio τῆς διασφαγός in codd. Lycophr. v. 317. et 1062. διασφαγί Galen. de Admin. Anat. VI. 8. p. 141. T. IV. retento accentu simplicis, ut fit interdum in similibus: αἱ ἀποσχίδες Aretaeus de Cur. Acut. II. 2. 248. Oribas. de Fract. I. 81. τὴν ἀποσχίδα Galen. de Admin. Anat. VI. 12, 578. T. IV. τὰς ἀποσχίδας Hippocr. de Oss. Nat. IV. 3. 506. T. I. Epidem. II. 4, 456. T. III. Galen. de Us. Part. IX. 15, 145. T. III. de Uteri dissect. V. 895. T. II. de Facult. Med. Nat. II. 5, 94. T. II. τὰ σκέλη, ὧν τὴν διασχίδα διχάλαν λέγουσι Introduct. c. X. 707. T. XIV. Hippocr. de Fract. p. 130. T. III. παρασχίδας p. 102. sed αἱ ἀπόσχιδες de Oss. Natur. IV. 3, 507. T. I. ut codd. Strabonis XI. 539. ed. Tzschuck. Similiter πρόκνις legitur apud Eustathium et Hesychium in codice, si Schowius satis attentus fuit, ipso, προκνίς vero apud Photium et προκνίδες Athenaeus XIV. 653. A. librariis in diversum actis, quum Grammaticorum alii accentum simplicis servandum, alii autem retrahendum ducerent, quia simplicia σφάξ, σχίς, κνίς, desunt v. §. 3. Verum de hoc satis. De declinatione nominum in αξ in Anecdotis Barocc. Musei Cantabrig. p. 418. traduntur haec: τὰ εἰς ξ μὴ μετὰ τοῦ γ (στράγξ) ἔχοντα καὶ τὸ α συνεσταλμένον, διὰ τοῦ κ κλίνεται, δράξ, σάρξ, πτάξ, σημαίνει δὲ τὴν πτῆσιν, πράξ, πάξ· ἀναλόγως ἄρα τὸ πλάξ πλακός, παραλόγως δὲ γλάξ γλακός, βοτάνη γάλακτος αὐξητική, quo loco pro πάξ scribendum σπάξ, pro πτῆσιν fortasse πτόησιν· namque πτάξ, ut ἅρπαξ, et actorem significare potest et actionem. Ῥάξ ῥαγός non adversatur regulae, quia alpha longum habet.

§. 7.

In αιξ quae desinunt, Etym. M. p. 243, 28. per oppor-
ιitatem alius quaestionis enumerat: ἀπέλειψεν ἡ γύναιξ
θεῖα· τὰ γὰρ εἰς αιξ κοινά εἰσι τῷ γένει, αἴξ, Γραίξ,
ιᾷξ. Numerum auget Theognostus Cram. II. 132. σπάνια
εἰς αιξ, ἃ καὶ ὀξύνονται· αἴξ, Γραίξ, Ῥαίξ· καὶ τὸ
)αῖξ περισπώμενον, ὅπερ οὐδὲ ἐκφωνεῖ τὸ ι. Duobus
ιissis Eustathius p. 1922, 10. ὁ ταῦτα παραδοὺς (Herodia-
s, ut videtur) τὰ εἰς αιξ εἰς δύο μόνα περιγράφει, αἴξ
ὶ Θραῖξ, nec plura Arcadius, qui αἴξ et Θρᾴξ ab Atticis
cumflecti dicit p. 125, 6. Horum prius ubicunque inveni,
ytonum est Aristot. H. A. II. 2, 8. Theophr. Fr. XV. 3.
eocr. X. 3. Polyb. XII. 3, 9. Galen. de Comp. Med. Fac.
. 1. 320. T. XII. Artemid. I. 79, 121. Longus III. 21, 90.
:. alterum modo perispomenon Xenoph. Anab. VII. 3, 26.
us. V. c. 12, 5. 26, 3. Appian. Civ. IV. 136. lege syn-
:esis ἀπὸ τοῦ Θράϊξ βαρυτόνου ὀνόματος Eustath. ad
)n. 322. Regg. Pros. N. 126. p. 449. Anecd. Cram. T. I.
. modo oxytonum Polyb. V. 65, 9. Strab. XIV. 611. Ap-
n. Civ. I. 116. Athen. VII. 272. F. XI. 489. A. Sext. c.
amm. III. 288. Schol. Il. O. 741. ut Bekkerus scripsit Plat.
arm. p. 156. D. et in iisdem Regg. Pros. N. 6, 423. san-
ur v. Goettling. ad Aristot. Polit. p. 406. De declinatione
ιecd. Barocc. p. 418. τὰ εἰς ξ μονοσύλλαβα μετὰ διφθόγ-
υ διὰ τοῦ κ κλίνεται, προίξ, γλαύξ, δαύξ (scr. Ταύξ),
χ ὑγιῶς δὲ τὸ γραίξ γραικός, ὑγιῶς ἄρα τὸ ῥαίξ ῥαικός,
χ ὁμῶς δὲ αἴξ αἰγός (scrib. ὑγιῶς ἄρα τὸ Γραίξ Γραι-
ς, οὐχ ὑγιῶς δὲ τὸ αἴξ αἰγός· ἀλλ') ἐπείδη μόνα (μό-
ν) ἀπὸ φωνήεντος ἤρξατο· παραλλάξαν δὲ κατὰ τὴν
ιχουσαν, ἤλλαξε καὶ κατὰ τὴν κλίσιν, quae eadem ratio
:ertur in Etym. Gud. p. 588, 22. Θρᾴξ generis communis
se Technico credimus vel sine exemplorum prolatione; nam
militer dicitur ἡ ἄναξ et ἡ Γραῖξ. Stephanus Γραῖκες παρὰ
'λκμᾶνι (Fragm. XCIII.) αἱ τῶν Ἑλλήνων μητέρες καὶ παρὰ
'οφοκλεῖ ἐν Ποιμέσι (N. 455. Dind.). Ἔστι δὲ ἡ μεταπλα-
μὸς ἡ τῆς Γραῖξ εὐθείας κλίσις ἐστίν· quo nominativo
raeci fortasse nunquam usi sunt. Non major est numerus

nominum in αυξ. Herodianus π. *Μον.* p. 41, 21. *οὐδὲν ὄνομα εἰς αυξ λῆγον θηλυκὸν ἀλλὰ μόνον τὸ γλαῦξ· προςέθηκα δὲ θηλυκόν, ἵνα μή τις τὸ Ταῦξ ἀντιθῇ· ἱστορεῖται γὰρ οὗτος ποταμὸς περὶ Σικελίαν.* De accentu admonet Etym. M. p. 36, 53. *οὐδὲν εἰς ξ περισπᾶται* (adde *ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενον*)· *τὸ τοίνυν αἶξ ὀξύνεται, τὸ δὲ Θρᾷξ περισπᾶται καὶ τὸ Ταῦξ.* Mantissam adjicit Technicus Anecd. p. 1230. *πᾶσα αἰτιατικὴ εἰς α διφθόγγῳ παραληγομένη προπερισπᾶται, οἷον γλαῦκα, καῦκα, προῖκα, αἶγα, δαῖτα,* sed illud *καῦξ* quid sit, nescitur; in Gloss. Cyrill. legitur *καῦκα patera,* quae *καῦκος* dici solet; apud Hesychium *Κραυγή νόσημα παιδίων· καὶ γὰρ ἡ κραῦξ σεριφία ἐστὶν ἡ λεγομένη βασκανία,* ubi quod Sopingius substituit *γραῦς* egregie convenit cum *σεριφία,* sed *κραῦξ* magis cum *κραυγῇ* clamosorum infantium, quam nutriculae, ut videtur, fascinantium livori tribuebant. Sed haec in conjectura posita. Ceterum in Etym. Gud. 512, 15. *οὐδέποτε δίφθογγος εἰς διπλοῦν λήγει πλὴν τοῦ προίξ,* manifestum est post *δίφθογγον* excidisse verba *ἀπὸ τοῦ ο ἀρχομένη;* nam ut cetera ignoraverit hujus canonis perscriptor, vulgatissimum nomen *γλαύξ* eum nullo pacto subterfugere potuit, de cujus tonosi attica [36]) Joannes p. 7, 26. multique alii loquuti sunt v. ad Phryn. p. 76.

§. 8.

Σπάνια τὰ εἰς εξ, κρέξ, ἐπίτεξ, Λέλεξ Eustath. p. 1922, 8. Theognostus II. 132. addit monosyllabum *λέξ* et p. 40. quae supra syllabam sunt: *Βέβρεξ ὄνομα ἔθνους, ἀγχίτεξ, πινντάλεξ,* idemque hanc terminationem perraram esse testatur. Ex quo emergit, cur Graeci romanum *Simplex* in *Σίμπλιξ* verterint Dio Cass. LXV. 17. *princeps* in *πρίγκιψ* Niceph. Greg. III. 5, 42. A. Sed dispiciamus singula. Grammaticus in Anecd. Barocc. p. 418. quum docuisset nomina in ξ exeuntia vocali brevi per κ declinari, illico subjicit *τί οὖν τὸ*

36) *Γλαῦξ* Aristot. H. Ann. IX. 2. (1.) 3. sed ibidem II. 12. (11.) 14. et aliis locis *γλαύξ* ut Theophr. de Sign. Pluv. IV. 3, 798. *Γλαῦξ — καὶ φυτόν τι* Hesych. *γλαύξ πόα γάλακτος γεννητική* Paul. Aeg. VII. 234. 42.

φλόξ; οὐκ ἔστι μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ λέξ λεγός, ῥηματικά, τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ φλέγω, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ λέγω, quo non exputo quid aliud significatum sit nisi *Λέξ τὸ ἔθνος,* quod Arcadius inter monosyllaba oxytona in *ξ* numerat, decurtatum, ut opinor, ex *Λέλεξ,* quod nomen *λεκτούς* hoc est, ut Strabo interpretatur, *συλλέκτους τινὰς καὶ μιγάδας* ostendere crediderunt. *Βέβρεξ* sine dubio idem nomen est, quod apud Stephanum scribitur *Βέρεξ,* ceteroqui ignotum; *βρεκεκέξ* aliorsum pertinet. *Ἴλεξ,* quod Hesychius affert, latinum est idemque macedonicum. Sed ad monosyllaba redeo. Nominativo *κρέξ* usi sunt Herodotus II. 76. Euphorio Fr. IV. 58. et Aelianus H. Ann. IV. 5. aviculam denotantes, quam Eustathius p. 1279, 47. a verbo *κρέκω* dictam censet satis probabiliter, quando *κρέξασα κίσσα* Anth. Pal. c. VII. n. 191. documentum praebet, *κρέκειν* de avium voce dici et *κερκάς* ab Hesychio exponitur *κρέξ ὄρνεον. Κρέξ* cirrum significans sive *κροκύδα* ortum videtur a secundaria ejusdem verbi potestate, unde *κερκίς* et *κρόκη* v. Scaliger. in Varr. VI. 244. Bip. Aliud hujus formae monosyllabum non suppetit praeter suspiciosum illud Hesychii *Νέκες νεκροί, ἀνίαι, ἀρχαῖοι, νέοι,* cujus pars referri potest ad *νέακες, νεαροί, νεανίαι.* In *ειξ* nullum exire graecum nomen affirmamus non solum nostra memoria freti, sed etiam veterum auctoritate: *τὰ εἰς ξ λήγοντα ἀποστρέφονται τὴν ει δίφθογγον* Etym. Gud. 338, 47. Neque est quod in *ευξ* terminetur. Theognostus II. 39. *οὔτε ἡ ευ δίφθογγος εὑρίσκεται πρὸ τοῦ ξ.* Saepius vero eta. Primum *βήξ* nomen duorum generum [37]), tum *θήξ* teredo, cujus genus conjectatur ex ceteris vermium nominibus *ἴψ, θρίψ* etc. Ad haec *κήξ,* quod feminine appellavit Homerus sed commune esse ostendit forma plenior *καύηξ* (*κάηξ* Lex. Apollon.) sive *καύης*

---

37) V. Thom. M. p. 151. *ἡ βήξ* Arist. de Animm. II. 8. p. 420, 34. cod. *βῆξις, βῆχα ξηρόν* Theophr. H. Pl. IX. 13, 2. Urbinas *ξηράν, τοὺς βῆχας* IX. 18, 1. idem *τάς. Βῆχας χρονίους* Geopp. XII. 30, 4. cod. *χρονίας. Ἡ βήξ* Hippocr. Epid. VII. 659. T. III. Phrynichus Athen. II. 53. A. Aristid. XXV. 312. T. I. Galen. Comm. in Aphor. c. 39. p. 64. T. XVIII. P. I. Paul. Aeg. II. 47. etc. *ὁ βήξ* Schol. Hippocr. T. II. 272. *τὸν βῆχα* Galen. Eup. III. 563. T. XIV.

et Ceycis mutatio in κήϋκα, quam ipsam scripturam in homerico loco codd. Vindob. et in Schol. Pind. P. VIII. 10. cod. Goetting. exhibet, videlicet κηῦξ monosyllabum, quemadmodum etiam nomen proprium, sive Alcyonae maritum sive Trachiniae regem sive alium significat in Schol. Lyc. 804. et alibi reperitur sine punctis diacriticis, quibus Bekkerus utitur Schol. Il. IX. 562. et Klotzius in Clem. Protr. IV. §. 54. (p. 47. Pott.) sed opus non est, non solum quia bisyllabum esse poetarum versus docent et barytonesis genitivi Κήυκος Apollod. II. 7, 7. Antonin. Lib. c. XXVI. Lucian. Halc. §. 1. Athen. V. 188. B. Schol. Theocr. VI. 57. sed et propter canonem; κανών ἐστιν ὁ λέγων, οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι τὸ η καὶ τὸ υ ἐν μιᾷ συλλαβῇ Etym. M. 763, 4. excepta clisi et synaeresi v. Apollon. de Adv. p. 560. (νηῦς, θηῦτε, ηὖτε, quod ambigitur). Itaque ut syllaba ηυξ inter graecas recipiatur catalexes, non suaserim. Quomodo declinetur illud nomen, apparet ex Hesychio Κῆκες λάροι. Etymon latet, nisi avis a proprietate vocis denominata est, ut Eustathius censet verbum κηκάζειν hinc repetens, firmatque Oppianus Ixeut. II. 7. halcyones κήϋξ κήϋξ canere; aut a colore, ut Etym. M. 519, 14. ubi de adjectivo κηκάς agit, οἱ δὲ κῆκα τὴν μελανίαν φασίν, ὅθεν Ῥωμαῖοι τὸν τυφλὸν κέκον λέγουσι· sed fides non extat; nomen κνηκίς a Lexicographis redditur μελανία, nec multum distat aeque scrupulosum κηλάς. Contra notissimum est masculinum σφήξ vespa, quam Eustathius ita nominatam putat παρὰ τὸ διασφάγα κατὰ τὸ μέσον ἔχειν. Horum autem monosyllaborum duo praetermisit Theognostus II. 132. εἰς ηξ μονοσύλλαβα τρία ἐστι, σφήξ, κήξ, ῥήξ, sed unum βήξ ipse addit p. 41. nec ignorare poterat; ῥήξ autem, quod et in Regg. Pros. N. 127, 450. legitur, haud definiam utrum sit paraschematismus nominis ῥώξ sive ῥῆξις, an mendose scriptum pro θήξ vel pro δρήξ στρουθός, quod Vossius ad Hesych. s. Δρῆες ex Cyrillo affert; nam latinum ῥήξ, τοῦ ῥηγός Anon. de Fig. p. 696. T. VIII. ed. Walz. quod Byzantii ad se transtulerunt uno cum finitimo δούξ, Grammaticos mentione dignum habuisse non puto.

De nominibus in ιξ testes habemus idoneos: τὰ εἰς ιξ

μονοσύλλαβα συστέλλει τὸ ῑ ἐπὶ ὅλης τῆς κλίσεως, ἔχοντα δύο σύμφωνα πρὸ τοῦ ῑ, στίξ, πλίξ, θρίξ. Τὸ μέντοι ἴξ καὶ φίξ ἐκτείνεται ἐπὶ ὅλης Draco p. 27. et 93. Regg. Pros. p. 435. Nominis στίξ, quod exempli causa affert Arcadius p. 125, 6. a Schol. ad Il. III. 196. IV. 251. usurpatum, apud antiquiores duntaxat obliqui casus inveniuntur. Πλίξ Schol. Arist. Ach. 218. non solum τὸ βῆμα significare tradit, sed etiam τὸ ἀπὸ τῆς χειρός (fort. τοῦ ἀντίχειρος) ἐπὶ τὸν λιχανὸν δάκτυλον διάστημα. In Schol. Pal. Od. Z. 318. Δωριεῖς τὰ βήματα πλίχας καλοῦσι, semel hoc modo, bis πλίκας quod Buttmannus probat, scriptum est, parque vicissitudo aspiratae et tenuis in contiguis πλιχάς, quod Galenus Comm. in L. de Fract. II. 70, 321. T. XVIII. a nonnullis πλιγάς (ut a πλήσσω πληγάς) scribi perhibet, πλόκανον, πλόχανον, πλέγμα, πλοχμός, *plicare*, cujus principium *plica* nullum auctorem habet, sed pro eo *ruga* dicitur; neque nosceretur *plix*, nisi in Glossariis servatum esset Πτυχή *plix*. Quod sequitur φίξ, Bastius ad Greg. p. 748. vocabulum nihili dicit, pro quo φρίξ reponendum esse, oblitus Hesiodei φῖκ' ὀλοήν. Sed Draco fortasse utroque exemplo usus est, ut Grammaticus Leid. Valckenarii ad Ammon. p. 103. τὰ εἰς ῑξ μονοσύλλαβα ἂν ἔχῃ τὸ φ, διὰ τοῦ κ κλίνεται, φρίξ, φίξ. Φρίξ in nominativo legitur Hippocr. de Morb. II. 284. T. II. ac, si lectio tralaticia valet apud Homerum ipsum, Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἐπὶ φρίξ, ubi altera scriptura ἐπιφρίξ id est φρίξ ἐπιπολάζουσα constructionem turbat, probata tamen Eustathio Epist. XXVIII. 334, 87. λεπτή τις ὑπέτρεχεν ἐπιφρίξ. Obliquorum casuum exempla Jacobsius protulit ad Aelian. p. 544. ex poetis potissimum depromta; nam soluto sermoni aptius est φρίκη Hipp. de Morb. I. 201. III. 302. Epidem. VII. 694. T. III. Herodo. V. 134. Theophr. de Lassit. 17, 806. etc. Contrarium valet de πνίξ Hipp. de int. affect. p. 478. de Nat. Mul. p. 550. de Mul. p. 611. T. II. ἡ ὑστερικὴ πνίξ Paul. Aeg. III. 71, 119. et in proverbio μερὶς οὐ πνίξ Phot. τῆς ὑστερικῆς πνιγός Galen. Comm. in L. de Humor. II. 36, 339. T. XVI. pro quo τῆς ὑστερικῆς πνίξεως scripsit de Puls. XII. 489. T. VIII. de Locc. affect. IV. 6, 249. τὴν πνῖγα Hipp.

et
ric
Go
eti
re
ri
I
s
v
7
B

Dut.
181.
mund.
Haec
masculi
Fragm
tiam
subi
res
re
Tr

de intern. affect. p. 525. αἱ πνῖγες Aretaeus de Sign. Diut. II. 13, 183. Dioscor. I. 39, 60. Galen. de Antid. II. 13, 181. T. XIV. etc. sed multo rarius est ἡ πνιγή Philo Quod mund. incorr. p. 961. E. ὑστερικῇ πνιγῇ Paul. Aegin. III. 70. Haec autem omnia generis feminini sunt praeter ἶξ, quod masculinum esse non solum cognoscitur ex Alcmanis versu Fragm. CXXIV. ποικίλον ἶκα τὸν ὀφθαλμῶν ὀλετῆρα, sed etiam ex genere affinium vermiculorum ἴψ, θρίψ, κίς, σής, ψήν, quae quum universa genus nominis σκώληξ sequantur, non dubitamus idem tribuere vocabulis δήξ et τρώξ, quae Tzetzes ad Hes. Opp. 418. illis adjungit. Commune est ψίξ, cujus rectus casus legitur ap. Alex. Aphrod. Probl. I. 40. et in Gloss. Ψίξ *mica*. Photius et Suidas Ψίχες ἀρσενικῶς· ὁ δὲ Θεολόγος ψὶξ παραδραμοῦσα, quod ubi legatur parum memini, sed δὸς ψίχας ἀλλοτρίας scripsit in Carm. XLIII. p. 111. D. eodemque modo αἱ ψίχες Aretaeus Cur. Acut. II. 10, 290. Plutarch. de Profect. Virt. p. 248. T. VII. Alex. Trall. I. 14, 60. VI. 1, 272. Eustath. Epist. V. 312, 42. Anon. Progymn. p. 646, 16. in Rhet. Graec. T. I. Anecd. Bekk. 461, 25. Hesych. s. Ἀττάραχοι, quibus locis paroxytonum est ut et Galen. de Praenot. ad Epig. c. 10, 652. T. XIV. Paul. Aeg. IV. 21, 141. et femininum, sed τοὺς ψίχας ἑψηθέντας Alex. Trall. VIII, 1, 391. et producta priore Gregor. Carm. LI. p. 132. C. Verum hujus poetae auctoritas nulla, et cetera, quae per χος declinantur, iota breve habent, longum vero quae per γ et κ, excepto gentilicio Βρίγες, si quidem a Dracone stamus; Βρυγοί tamen et Βρυγηΐς vocalem longam habent. Unum est quod consonam variat, φίξ, nomen boeotium ut Scholiastes ait ad Hesiod. Th. 326. doricum ut Festus s. Sphinges. Plato Crat. p. 414. D. ἀντὶ σφιγὸς σφίγγα καλοῦσιν, ubi Bekkerus pro σφιγός scripsit φιγγός, pro σφίγγα cod. φίκα exhibet; Hesychius Βίκας σφίγγας et Φίγα φίκα, σφίγγα, quarum formarum ea, quae syllabam penultimam positione longam habet, quo accentu notari debeat, difficilis est cognitionis. Theognostus Cram. T. II. p. 41. et 132. praeter haec affert τρίγξ εἶδος ὀρνέου ὅπερ τινὲς καὶ διὰ τοῦ λ γράφουσι στλίξ, quo nescio quid significari possit nisi *strix*, cujus exemplo Ver-

heyckius στρίξ sive στρίγξ Antonino c. XXI. et Hesychio reddidit, fortasse a graeco τρίζω derivatum. Ignotiora quaedam Hesychius promit: *Κρίκα κρίκον*, quod in metaplastis tractabitur; *Βρίξ εἶδος ἄνθους, οἱ δὲ περιστερεῶνα*, pro quo Schneiderus in Lex. Gr. Suppl. s. *Θριδακίνη* proponit *βρένθιξ*, neque scio ex multis hujus herbae vocabulis quod propius sit quam τριξαλίς Dioscor. Mat. IV. 60, 549. βρίζα vero a peristereone longius distat. Ad haec adverbii simile *Βλὶξ συνεχῶς*, quod auctius sed non clarius reddit Theognostus Cram. I. 184. βλὶξ τὸ συνεχῶς βλιχᾶσθαι [38]). Et *Φρίκες χάρακες*, nescio an pro *Φρύκες* id est φύρκες sive φύρκαι *furcae, valli*, quibus nomen est φοῦρκος et ὕργαι v. Aglaoph. p. 866. ubi quae allata est Hesychii glossa *Φύρκος τεῖχος*, ea quidem pertinet ad Thucydidis locum V. 46. sed eo loco *Φύρκος* est nomen topicum, proprie idem significans quod φοῦρκος, ὀχύρωμα, sicut vocabula plurima ex communibus facta sunt certorum locorum propria: πύργος Herodo. IV. 148. χῶμα Paus. VIII. 44, 4. et vulgo nota ἴδη, ὕλη, ἕλος, δρυμός, πορθμός, ῥίον. Restat quintum *Λὶξ πλάγιος καὶ λίθος πλατύς* et paullo ante *Λίγξ πλάγιος καμπτὴρ ἢ σχαστηρία*, cui interpretes vocabula similis formae et significationis apponunt, λέκροι, λίκροι, λικριφίς, λεχριός et latina *liquis, obliquus, sublica*. Moschopulus Sched. p. 166. λὶξ ἐπίθετον.

§. 9.

Οὐδὲν εἰς οιξ λήγει ὄνομα πλὴν μόνον ἡ προῖξ Herodian. π. *Μον.* p. 41, 19. μόνον τὸ προίξ Theognost. Cram. II. 132. ubi oxytonum est, ut multis aliis locis Demosth. c. Onet. I. 868, 10. c. Boeot. 1012, 23. Isaeus de Hagn. Her. 88, 13. Strab. IV. 172. Stob. Flor. LXXII. 5. p. 480, 30. Plutarch. de Aud. Poet. c. III. Ammon. de Differ. p. 145. Schol. Eur. Med. 945. Moschopul. Opusc. p. 125, 6. Hesych. s. *Φέρνη*, idque Arcadius tuetur p. 125, 6. et ratio ipsa, si ex

---

38) Hesychius *Ἐπίπλαξ συννεφὴς νιφετῷ*, et *Ἐπίβληξ συννεφής* fortasse adverbium est ἐπιβλὺξ συνεχῶς, quod pro re nata adjectivo συνεχὴς reddi potest.

προΐξ contractum est. Eustathius p. 321, 44. στὶξ ἀπὸ τοῦ στείχω διὰ διχρόνου παραγόμενον, ἐπεὶ μηδὲν ὄνομα εἰς δίφθογγον λήγει μετὰ διπλοῦ ἀπαθῶς, διὸ καὶ ἡ τῆς γυναικὸς εὐθεῖα σεσίγηται, ἡ δέ γε προῖξ (sic) καὶ ἡ αἴξ ἀπὸ συναιρέσεως ἔχει τὰς διφθόγγους. Neque paucorum est haec opinio sed fere in vulgus recepta, προίξ indidem compositum esse, unde προΐσσομαι clariusque quam latinum *prex*, unde oriunda sunt *procus* et *procax*, originis notam ostendere. Sed ab hoc absoleto ἴξ sive ἴξις compositum προΐξ utrum servet accentum simplicis an retrahat ac proinde προίξ scribendum sit an προῖξ, eadem est quaestio, quae de διάσφαξ et διασφάξ omnibusque similiter compositis agitatur. Properispasis accusativi προῖκα, quem οἱ Ἴωνες διαιροῦντες πρόϊκα λέγουσι Etym. M. 495, 32. nullius habetur ad probationem momenti; nam idem est accentus accusativorum βεβῶτα, κερχνῆδα, κλᾶδα, πρῶνα etc. quae nemo sic ut Bernhardy scivit ad Dion. p. 868. scribere animum inducet.

Τὰ εἰς ωξ ἅπαντα διὰ τοῦ ω γράφεται, πλὴν τοῦ φλόξ Etym. Gud. 554, 58. ubi excidit καὶ τοῦ πρόξ, quod Grammatico ignotum esse non potuit, neque praetermittitur ab Herodiano ap. Eustathium p. 1922, 8. σπανίζεται τὰ διὰ τοῦ οξ φλόξ, πρόξ, quibus Theognostus II. 40. addit κρόξ, fortasse Hesychio usus auctore Κρόξ κρόκος, vel quia Hesiodus κρόκα dixit pro κρόκην, Antipater Thess. κρόκες pro κρόκαι. Nominativo πρόξ usi sunt Aristoteles de Part. Anim. IV. 2. p. 676, 27. Hist. Anim. II. 15. p. 506, 22. Schol. Apoll. II. 279. Suidas s. h. v. et s. Πρόκα, nulla cum generis notatione; pro hoc etiam προίξ dici testatur Etym. M. 689, 15. quod in composito Προικόννησος apparet v. Wessel. ad Diod. XIII. 49. Krueger. ad Dionys. de Thuc. p. 69. Bernhardy ad Dion. p. 923. Cum metaplasto κρόκα, κρόκες, maximam similitudinem habet πόκες Arist. Rann. 186. τίς εἰς τὸ λήθης πεδίον ἢ εἰς ὄνου πόκας, quae graecus interpres ita edisserit: φαίνεται παροιμιῶδες εἶναι ὄνου πόκον τὸ ἄχρηστον· οὐδὲν γὰρ αἱ τοῦ ὄνου πόκες χρησιμεύουσι. Sed Buttmannus Gramm. §. 56. Adn. 13. locum Utopicum probabilius asini tonsuram (πόκαι) quam asini vellus sive floccos (πόκοι) dici ju-

icat repudiato metaplasmo, cujus patrocinium equidem non uscipiam, sed illa probabilitas mihi parum explorata videtur iomenque tonsuram significans dubito an ποκή potius quam τόκη scribendum sit. — Sequitur terminatio υξ, cujus decem exempla profert Theognostus Cram. II. 132. νύξ, στύξ, Φρύξ, Βρύξ, σφύξ, στρύξ, τρύξ, πτύξ, λύγξ, λύξ. Dimidio minus sed definito genere et numero Helladius Photii C. 279, 874. πέντε εἰσὶ μονοσύλλαβα εἰς υξ λήγοντα θηλυκά, τρύξ, στύξ, νύξ, πτύξ καὶ πνύξ, quorum ultimum per κ declinari, duo prima per γ, reliqua per χ, nam genitivi νυχός formam apparere in πάννυχος, sed pro χ inductum esse antistoechum kappa et huic adjungi literam formandis genitivis destinatam νυκτός, ut ἄνακτος et γάλακτος, qua de re quae in Etym. Gud. 558, 32. traduntur: τὰ εἰς υξ διὰ τοῦ γ κλίνεται πλὴν τοῦ νύξ, librariorum incuria truncata sunt; nativa nominis forma elucet non solum e compositis et derivatis αὐτονυχί, νυχαυγής, νύχιος etc. sed etiam ex adverbiali νύχα id est νύκτωρ, νυκτί, apud Hesychium, et paragogico νύχος, quod Lexicographi graeci νύξ, σκότος interpretantur. Nominativi τρύξ et στύξ leguntur non raro, posterius quidem pro nomine proprio; appellativo τῆς στυγός, αἱ στύγες, Aeschylus et Theophrastus usi sunt. Πτύξ, πτυχή ab Hesychio et aliis Grammaticorum refertur; Schol. Phoenn. 84. πτυχας, ἐὰν μὲν ἀπὸ τοῦ πτύξ, πτύχας, ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ πτυχή, πτυχάς, unde sunt πτυχαί Inscr. Corcyr. N. 1907. Corp. Inscr. ἀναπτυχαί et διαπτυχαί, nec mirum hujus vocabuli exempla pleraque esse pluralis numeri v. Matthiae ad Bacch. 62. cui hoc solum assentior, πτύξ apud bonos Graecitatis auctores non reperiri temereque Elmslejum pro πτύχας apud Tragicos ubique πτυχάς invexisse. Neque βρύξ testimonio ullo nititur, de quo Schol. Od. Ε. 319. τὸ ὑπόβρυχα εἴτε ἐπίῤῥημα εἴτε ἀπὸ τοῦ βρύξ, προπαροξύνεται, quod sequutus Oppianus ἐς νεάτην βρύχα dixit; sed Schol. Il. I. 461. δίπτυχα ὡς ὑπόβρυχα. Idem esse videtur, quod apud Hesychium legimus, Βύξ βύθος. Haud testatius est ejusdem Λύξ λύτρον, et accusativus τὴν πῦγα Aristot. Physiogn. VI. 810. 1. in quo codices omnes consentiunt et congruit compositum λισπόπυξ

Eustath. p. 1288, 46. Addatur his *Γρὺξ ὁ ῥύπος τοῦ ὄνυχος* Suid. et Hesych. quibus verbis particulam *γρῦ* explicare solent, geminumque ap. Etym. Gud. p. 130, 10. *γρὺξ παρὰ τὸ γρύζειν, ἰσχυρὸς ἐν τῷ ἁρπάζειν καὶ ἀνασπᾷν τὴν θήραν,* quae interpretatio convenit in nomen *γρύψ;* postremo *φὺξ παρὰ τὸν φύξω μέλλοντα* Etym. M. 802, 46. quod ambigo utrum adjectivum an substantivum esse voluerit; illud non extat usquam nisi cum praeverbio compositum *πρόςφυξ,* alterum Ptolemaeus in homerico *φύγαδε* superesse sibi persuasit v. Schol. Il. *Π.* 697. sed merito desertus est. Ethnica sunt *Βρὺξ* et *Φρύξ,* suspecta quae Theognostus admiscet p. 132. *στρὺξ* et *σφύξ,* quorum prius fortasse est nomen herbae *στρύχνον,* alterum pro *πνὺξ* subrepsisse videtur.

Εἰς ωξ μονοσύλλαβα πέντε εἰσι βῶξ, πτώξ, ῥώξ, πρώξ, ὦλξ Theognost. p. 40. *σπάνια τὰ εἰς ωξ, πρῶξ* (sic), *βώξ, ῥὼξ ὃ διὰ τοῦ γ κλίνεται* Herodianus Eustath. p. 1922, 5. uterque praetermittens simplex *τρώξ* (nisi ille pro *ὦλξ* scripsit) cujus singularis non invenitur, sed *τρῶγες θηρία ἐν τοῖς ὀσπρίοις* Phot. qui et *τρῶκται* dicuntur Hieracosoph. p. 131. et *τρωξαλλίδες.* Ac vermiculi nomen haud dubie masculinum est; femininum vero substantivum *τρώγη, τρώγλαι* Hesych. ut *γρώνη* a *γράω,* unde et *γραβή βόθρος* Hesych. duci potest et latinum scrobs id est *locus exesus,* nisi utrumque cum *γλάφω* cohaeret. Neque omittendum erat *πρὼξ ἡ πρωΐνη δρόσος ἀπὸ τοῦ πρωΐ* Schol. Theocr. IV. 6. quod doricae adscribitur dialecto v. Gregor. p. 274. perperam a Lexicographis nostris masculinis adnumeratum v. Callim. H. Ap. 41. Ac *γλῶχες* quoque huc referri meruit ex Hesiodo Scut. 398. quod in nonnullis libris *περιγλῶχες* scribitur, eodem, ut arbitror, genere signatum quo affinia *γλῶσσα* et *γλωχίς.* Sed revisamus ad Eustathium. *Ῥὼξ* illud, cujus solus superest apud Homerum accusativus *ῥῶγας,* femininum esse et ratio probat et auctoritas Eustathii ipsius l. c. alterum vero, quod modo acinum significat modo uvam, utrumque genus participat: *γλυκυσίδης ῥῶγες πυῤῥοί εἰσιν ἐσθιόμενοι* Dioscor. Eupor. II. 111. p. 309. et aliis locis ad Phryn. p. 76. allatis; diversitas autem accentus, quam Suidas tradere videtur, *ῥὼξ εἶδος φα-*

λαγγίον, ῥῶξ κόκκος καὶ εἶδος πέτρας, librariis imputanda. Minus recte Gregorius p. 419. Ionibus tribuit βῶξ, quae est vulgaris forma; hoc eruditior Athenaeus VII. 286. E. ionice βόηξ dici, attice βόαξ παρὰ τὴν βοήν, idoneis confirmat testimoniis; quo loco et VIII. 356. B. codices aliquot βώξ exhibent deleta contractionis nota, et genitivus utriusque numeri βωκός et βωκῶν Anecd. p. 991. et 1200. acuitur tanquam a nominativo non contracto, sed hoc idem fit in Θρᾳκῶν et similibus, ac diserte Arcadius p. 125, 4. τὰ εἰς ξ ὀξύνεται, τὸ δὲ αἶξ οἱ Ἀττικοὶ περισπῶσι καὶ τὸ Θρᾴξ καὶ βῶξ. Joannes Philoponus de Creat. Mund. L. V. 1. 563. βῶξ λέγεται βόαξ τις ὢν τοῦ ο καὶ τοῦ α συνῃρημένων, ἐξ ὧν καὶ περισπωμένην ἔχει τὴν προςῳδίαν αὐτὴν (ἅτε) σύνθετον οὖσαν. Theognostus l. c. εἰς ωξ ὀλίγα, πτώξ, πρώξ, ὦλξ, βῶξ ὃ καὶ μόνον ἐκ πάντων περισπᾶται· παρὰ γὰρ τὸ βόαξ cf. Anecd. Bekk. p. 1159.

§. 10.

In ξ non purum quae terminantur, haec sunt: στράγξ ὁ διὰ λεπτοτάτης ὀπῆς σχολῇ κατιὼν σταλαγμός Schol. Arist. Nubb. 131. cujus nominis solus mihi notus est accusativus potissimum e proverbio κατὰ στράγγα ῥεῖν Aristot. de Plant. II. 9. p. 829, 20. Theophrast. H. Pl. IX. 18, 9. Galen. de Usu Part. V. 16, 415. T. IV. Comm. in Aphor. c. 48. p. 153. T. XVIII. P. I. Eustath. Opusc. p. 295, 20. ὕδατος στράγγα Menander dixit, μικρὰς στράγγας Meleager. Hesychii Λάγγα ἡ τῇ τροφῷ διδομένη μερίς, cui latinum *lanx* apponunt, fortasse cum λαγχάνω cognationem habet, a quo λόγχη ducitur, id est μοῖρα. Ejusdem glossam Πλάγγας sive ut cod. exhibet Πλάγας τὰς συμπληγάδας πέτρας tuetur ordo literarum. Stephanus Λίγξ ποταμὸς Μαυρετανίας· τινὲς δὲ Λίξον γράφουσι. Lix vocatur apud Geographum Ravenn. v. Tzschuck. ad Pomp. Mel. III. 10, 6. p. 378. sq. Urbis in eadem regione sitae τῆς Λιγγός mentio est Strab. XVII. 826. ubi duo codd. Λυγγός praebent pariter discrepantes p. 829. ubi editum est πρὸς τῇ Τιγγί. Λίγξ et σφίγξ supra attigimus; famosissimum κόγξ, de quo nuper multus

nominum in $\overline{\alpha\upsilon\xi}$. Herodianus π. *Μον.* p. 41, 21. *οὐδὲν ὄνομα εἰς* $\overline{\alpha\upsilon\xi}$ *λῆγον θηλυκὸν ἀλλὰ μόνον τὸ γλαῦξ· προςέθηκα δὲ θηλυκόν, ἵνα μή τις τὸ Ταῦξ ἀντιθῇ· ἱστορεῖται γὰρ οὗτος ποταμὸς περὶ Σικελίαν.* De accentu admonet Etym. M. p. 36, 53. *οὐδὲν εἰς* $\overline{\xi}$ *περισπᾶται* (adde *ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενον*)· *τὸ τοίνυν αἴξ ὀξύνεται, τὸ δὲ Θρᾷξ περισπᾶται καὶ τὸ Ταῦξ.* Mantissam adjicit Technicus Anecd. p. 1230. *πᾶσα αἰτιατικὴ εἰς* $\overline{\alpha}$ *διφθόγγῳ παραληγομένη προπερισπᾶται, οἷον γλαῦκα, καῦκα, προῖκα, αἶγα, δαῖτα,* sed illud *καῦξ* quid sit, nescitur; in Gloss. Cyrill. legitur *καῦκα patera,* quae *καῦκος* dici solet; apud Hesychium *Κραυγή νόσημα παιδίων· καὶ γὰρ ἡ κραῦξ σεριφία ἐστὶν ἡ λεγομένη βασκανία,* ubi quod Sopingius substituit *γραῦς* egregie convenit cum *σεριφία,* sed *κραῦξ* magis cum *κραυγῇ* clamosorum infantium, quam nutriculae, ut videtur, fascinantium livori tribuebant. Sed haec in conjectura posita. Ceterum in Etym. Gud. 512, 15. *οὐδέποτε δίφθογγος εἰς διπλοῦν λήγει πλὴν τοῦ προίξ,* manifestum est post *δίφθογγον* excidisse verba *ἀπὸ τοῦ* $\overline{o}$ *ἀρχομένη;* nam ut cetera ignoraverit hujus canonis perscriptor, vulgatissimum nomen *γλαύξ* eum nullo pacto subterfugere potuit, de cujus tonosi attica [36]) Joannes p. 7, 26. multique alii loquuti sunt v. ad Phryn. p. 76.

§. 8.

Σπάνια τὰ εἰς $\overline{\epsilon\xi}$, *κρέξ, ἐπίτεξ, Λέλεξ* Eustath. p. 1922, 8. Theognostus II. 132. addit monosyllabum *λέξ* et p. 40. quae supra syllabam sunt: *Βέβρεξ ὄνομα ἔθνους, ἀγχίτεξ, πινυτάλεξ,* idemque hanc terminationem perraram esse testatur. Ex quo emergit, cur Graeci romanum *Simplex* in *Σίμπλιξ* verterint Dio Cass. LXV. 17. *princeps* in *πρίγκιψ* Niceph. Greg. III. 5, 42. A. Sed dispiciamus singula. Grammaticus in Anecd. Barocc. p. 418. quum docuisset nomina in $\overline{\xi}$ exeuntia vocali brevi per $\overline{\kappa}$ declinari, illico subjicit *τί οὖν τὸ*

36) *Γλαῦξ* Aristot. H. Ann. IX. 2. (1.) 3. sed ibidem II. 12. (11.) 14. et aliis locis *γλαύξ* ut Theophr. de Sign. Pluv. IV. 3, 798. *Γλαῦξ — καὶ φυτόν τι* Hesych. *γλαύξ πόα γάλακτος γεννητική* Paul. Aeg. VII. 234. 42.

φλόξ; οὐκ ἔστι μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ λέξ λεγός, ῥηματικά, τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ φλέγω, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ λέγω, quo non exputo quid aliud significatum sit nisi Λέξ τὸ ἔθνος, quod Arcadius inter monosyllaba oxytona in ξ numerat, decurtatum, ut opinor, ex Λέλεξ, quod nomen λεκτούς hoc est, ut Strabo interpretatur, συλλέκτους τινὰς καὶ μιγάδας ostendere crediderunt. Βέβρεξ sine dubio idem nomen est, quod apud Stephanum scribitur Βέρεξ, ceteroqui ignotum; βρεκεκέξ aliorsum pertinet. Ἴλεξ, quod Hesychius affert, latinum est idemque macedonicum. Sed ad monosyllaba redeo. Nominativo κρέξ usi sunt Herodotus II. 76. Euphorio Fr. IV. 58. et Aelianus H. Ann. IV. 5. aviculam denotantes, quam Eustathius p. 1279, 47. a verbo κρέκω dictam censet satis probabiliter, quando κρέξασα κίσσα Anth. Pal. c. VII. n. 191. documentum praebet, κρέκειν de avium voce dici et κερκάς ab Hesychio exponitur κρέξ ὄρνεον. Κρέξ cirrum significans sive κροκύδα ortum videtur a secundaria ejusdem verbi potestate, unde κερκίς et κρόκη v. Scaliger. in Varr. VI. 244. Bip. Aliud hujus formae monosyllabum non suppetit praeter suspiciosum illud Hesychii Νέκες νεκροί, ἀνίαι, ἀρχαῖοι, νέοι, cujus pars referri potest ad νέακες, νεαροί, νεανίαι. In ειξ nullum exire graecum nomen affirmamus non solum nostra memoria freti, sed etiam veterum auctoritate: τὰ εἰς ξ λήγοντα ἀποστρέφονται τὴν ει δίφθογγον Etym. Gud. 338, 47. Neque est quod in ευξ terminetur. Theognostus II. 39. οὔτε ἡ ευ δίφθογγος εὑρίσκεται πρὸ τοῦ ξ. Saepius vero eta. Primum βήξ nomen duorum generum [37]), tum δήξ teredo, cujus genus conjectatur ex ceteris vermium nominibus ἴψ, θρίψ etc. Ad haec κήξ, quod feminine appellavit Homerus sed commune esse ostendit forma plenior καύηξ (κάηξ Lex. Apollon.) sive καύης

37) V. Thom. M. p. 151. ἡ βήξ Arist. de Animm. II. 8. p. 420, 34. cod. βῆξις, βῆχα ξηρόν Theophr. H. Pl. IX. 13, 2. Urbinas ξηράν, τοὺς βῆχας IX. 18, 1. idem τάς. Βῆχας χρονίους Geopp. XII. 30, 4. cod. χρονίας. Ἡ βήξ Hippocr. Epid. VII. 659. T. III. Phrynichus Athen. II. 53. A. Aristid. XXV. 312. T. I. Galen. Comm. in Aphor. c. 39. p. 64. T. XVIII. P. I. Paul. Aeg. II. 47. etc. ὁ βήξ Schol. Hippocr. T. II. 272. τὸν βῆχα Galen. Eup. III. 563. T. XIV.

et Ceycis mutatio in κήϋκα, quam ipsam scripturam in homerico loco codd. Vindob. et in Schol. Pind. P. VIII. 10. cod. Goetting. exhibet, videlicet κηῦξ monosyllabum, quemadmodum etiam nomen proprium, sive Alcyonae maritum sive Trachiniae regem sive alium significat in Schol. Lyc. 804. et alibi reperitur sine punctis diacriticis, quibus Bekkerus utitur Schol. Il. IX. 562. et Klotzius in Clem. Protr. IV. §. 54. (p. 47. Pott.) sed opus non est, non solum quia bisyllabum esse poetarum versus docent et barytonesis genitivi Κήυκος Apollod. II. 7, 7. Antonin. Lib. c. XXVI. Lucian. Halc. §. 1. Athen. V. 188. B. Schol. Theocr. VI. 57. sed et propter canonem; κανών ἐστιν ὁ λέγων, οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι τὸ η καὶ τὸ υ ἐν μιᾷ συλλαβῇ Etym. M. 763, 4. excepta clisi et synaeresi v. Apollon. de Adv. p. 560. (νηῦς, δηῦτε, ηὖτε, quod ambigitur). Itaque ut syllaba ηυξ inter graecas recipiatur catalexes, non suaserim. Quomodo declinetur illud nomen, apparet ex Hesychio Κῆκες λάροι. Etymon latet, nisi avis a proprietate vocis denominata est, ut Eustathius censet verbum κηκάζειν hinc repetens, firmatque Oppianus Ixeut. II. 7. halcyones κήϋξ κήϋξ canere; aut a colore, ut Etym. M. 519, 14. ubi de adjectivo κηκάς agit, οἱ δὲ κῆκα τὴν μελανίαν φασίν, ὅθεν Ῥωμαῖοι τὸν τυφλὸν κέκον λέγουσι· sed fides non extat; nomen κνηκίς a Lexicographis redditur μελανία, nec multum distat aeque scrupulosum κηλάς. Contra notissimum est masculinum σφήξ vespa, quam Eustathius ita nominatam putat παρὰ τὸ διασφάγα κατὰ τὸ μέσον ἔχειν. Horum autem monosyllaborum duo praetermisit Theognostus II. 132. εἰς ηξ μονοσύλλαβα τρία ἐστι, σφήξ, κήξ, ῥήξ, sed unum βήξ ipse addit p. 41. nec ignorare poterat; ῥήξ autem, quod et in Regg. Pros. N. 127, 450. legitur, haud definiam utrum sit paraschematismus nominis ῥώξ sive ῥῆξις, an mendose scriptum pro δήξ vel pro δρήξ στρουθός, quod Vossius ad Hesych. s. Δρῆες ex Cyrillo affert; nam latinum ῥήξ, τοῦ ῥηγός Anon. de Fig. p. 696. T. VIII. ed. Walz. quod Byzantii ad se transtulerunt uno cum finitimo δούξ, Grammaticos mentione dignum habuisse non puto.

De nominibus in ιξ testes habemus idoneos: τὰ εἰς ιξ

μονοσύλλαβα συστέλλει τὸ ι ἐπὶ ὅλης τῆς κλίσεως, ἔχοντα δύο σύμφωνα πρὸ τοῦ ι, στίξ, πλίξ, θρίξ. Τὸ μέντοι ἴξ καὶ φίξ ἐκτείνεται ἐπὶ ὅλης Draco p. 27. et 93. Regg. Pros. p. 435. Nominis στίξ, quod exempli causa affert Arcadius p. 125, 6. a Schol. ad Il. III. 196. IV. 251. usurpatum, apud antiquiores duntaxat obliqui casus inveniuntur. Πλίξ Schol. Arist. Ach. 218. non solum τὸ βῆμα significare tradit, sed etiam τὸ ἀπὸ τῆς χειρός (fort. τοῦ ἀντίχειρος) ἐπὶ τὸν λιχανὸν δάκτυλον διάστημα. In Schol. Pal. Od. Z. 318. Δωριεῖς τὰ βήματα πλίχας καλοῦσι, semel hoc modo, bis πλίκας quod Buttmannus probat, scriptum est, parque vicissitudo aspiratae et tenuis in contiguis πλιχάς, quod Galenus Comm. in L. de Fract. II. 70, 321. T. XVIII. a nonnullis πλιγάς (ut a πλήσσω πληγάς) scribi perhibet, πλόκανον, πλόχανον, πλέγμα, πλοχμός, *plicare*, cujus principium *plica* nullum auctorem habet, sed pro eo *ruga* dicitur; neque nosceretur *plix*, nisi in Glossariis servatum esset Πτυχή *plix*. Quod sequitur φίξ, Bastius ad Greg. p. 748. vocabulum nihili dicit, pro quo φρίξ reponendum esse, oblitus Hesiodei φῖκ' ὀλοήν. Sed Draco fortasse utroque exemplo usus est, ut Grammaticus Leid. Valckenarii ad Ammon. p. 103. τὰ εἰς ιξ μονοσύλλαβα ἂν ἔχῃ τὸ φ, διὰ τοῦ κ κλίνεται, φρίξ, φίξ. Φρίξ in nominativo legitur Hippocr. de Morb. II. 284. T. II. ac, si lectio tralaticia valet apud Homerum ipsum, Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἐπὶ φρίξ, ubi altera scriptura ἐπιφρίξ id est φρίξ ἐπιπολάζουσα constructionem turbat, probata tamen Eustathio Epist. XXVIII. 334, 87. λεπτή τις ὑπέτρεχεν ἐπιφρίξ. Obliquorum casuum exempla Jacobsius protulit ad Aelian. p. 544. ex poetis potissimum depromta; nam soluto sermoni aptius est φρίκη Hipp. de Morb. I. 201. III. 302. Epidem. VII. 694. T. III. Herodo. V. 134. Theophr. de Lassit. 17, 806. etc. Contrarium valet de πνίξ Hipp. de int. affect. p. 478. de Nat. Mul. p. 550. de Mul. p. 611. T. II. ἡ ὑστερικὴ πνίξ Paul. Aeg. III. 71, 119. et in proverbio μερὶς οὐ πνίξ Phot. τῆς ὑστερικῆς πνιγός Galen. Comm. in L. de Humor. II. 36, 339. T. XVI. pro quo τῆς ὑστερικῆς πνίξεως scripsit de Puls. XII. 489. T. VIII. de Locc. affect. IV. 6, 249. τὴν πνῖγα Hipp.

de intern. affect. p. 525. αἱ πνῖγες Aretaeus de Sign. Diut. II. 13, 183. Dioscor. I. 39, 60. Galen. de Antid. II. 13, 181. T. XIV. etc. sed multo rarius est ἡ πνιγή Philo Quod mund. incorr. p. 961. E. ὑστερικῇ πνιγῇ Paul. Aegin. III. 70. Haec autem omnia generis feminini sunt praeter ἴξ, quod masculinum esse non solum cognoscitur ex Alcmanis versu Fragm. CXXIV. ποικίλον ἶκα τὸν ὀφθαλμῶν ὀλετῆρα, sed etiam ex genere affinium vermiculorum ἴψ, θρίψ, κίς, σής, ψήν, quae quum universa genus nominis σκώληξ sequantur, non dubitamus idem tribuere vocabulis δήξ et τρώξ, quae Tzetzes ad Hes. Opp. 418. illis adjungit. Commune est ψίξ, cujus rectus casus legitur ap. Alex. Aphrod. Probl. I. 40. et in Gloss. Ψίξ *mica*. Photius et Suidas Ψίχες ἀρσενικῶς· ὁ δὲ Θεολόγος ψὶξ παραδραμοῦσα, quod ubi legatur parum memini, sed δὸς ψίχας ἀλλοτρίας scripsit in Carm. XLIII. p. 111. D. eodemque modo αἱ ψίχες Aretaeus Cur. Acut. II. 10, 290. Plutarch. de Profect. Virt. p. 248. T. VII. Alex. Trall. I. 14, 60. VI. 1, 272. Eustath. Epist. V. 312, 42. Anon. Progymn. p. 646, 16. in Rhet. Graec. T. I. Anecd. Bekk. 461, 25. Hesych. s. Ἀττάραχοι, quibus locis paroxytonum est ut et Galen. de Praenot. ad Epig. c. 10, 652. T. XIV. Paul. Aeg. IV. 21, 141. et femininum, sed τοὺς ψίχας ἑψηθέντας Alex. Trall. VIII, 1, 391. et producta priore Gregor. Carm. LI. p. 132. C. Verum hujus poetae auctoritas nulla, et cetera, quae per χος declinantur, iota breve habent, longum vero quae per γ et κ, excepto gentilicio Βρίγες, si quidem a Dracone stamus; Βρυγοί tamen et Βρυγηΐς vocalem longam habent. Unum est quod consonam variat, φίξ, nomen boeotium ut Scholiastes ait ad Hesiod. Th. 326. doricum ut Festus s. Sphinges. Plato Crat. p. 414. D. ἀντὶ σφιγὸς σφίγγα καλοῦσιν, ubi Bekkerus pro σφιγός scripsit φιγγός, pro σφίγγα cod. φίκα exhibet; Hesychius Βίκας σφίγγας et Φίγα φίκα, σφίγγα, quarum formarum ea, quae syllabam penultimam positione longam habet, quo accentu notari debeat, difficilis est cognitionis. Theognostus Cram. T. II. p. 41. et 132. praeter haec affert τρίγξ εἶδος ὀρνέου ὅπερ τινὲς καὶ διὰ τοῦ λ γράφουσι στλίξ, quo nescio quid significari possit nisi *strix*, cujus exemplo Ver-

heyckius *στρίξ* sive *στρίγξ* Antonino c. XXI. et Hesychio reddidit, fortasse a graeco *τρίζω* derivatum. Ignotiora quaedam Hesychius promit: *Κρίκα κρίκον*, quod in metaplastis tractabitur; *Βρίξ εἶδος ἄνθους, οἱ δὲ περιστερεῶνα*, pro quo Schneiderus in Lex. Gr. Suppl. s. *Θριδακίνη* proponit *βρένθιξ*, neque scio ex multis hujus herbae vocabulis quod propius sit quam *τριξαλίς* Dioscor. Mat. IV. 60, 549. *βρίζα* vero a peristereone longius distat. Ad haec adverbii simile *Βλίξ συνεχῶς*, quod auctius sed non clarius reddit Theognostus Cram. I. 184. *βλὶξ τὸ συνεχῶς βλιχᾶσθαι*[38]). Et *Φρίκες χάρακες*, nescio an pro *Φρύκες* id est *φύρκες* sive *φύρκαι* *furcae, valli*, quibus nomen est *φοῦρκος* et *ὕργαι* v. Aglaoph. p. 866. ubi quae allata est Hesychii glossa *Φύρκος τεῖχος*, ea quidem pertinet ad Thucydidis locum V. 46. sed eo loco *Φύρκος* est nomen topicum, proprie idem significans quod *φοῦρκος, ὀχύρωμα*, sicut vocabula plurima ex communibus facta sunt certorum locorum propria: *πύργος* Herodo. IV. 148. *χῶμα* Paus. VIII. 44, 4. et vulgo nota *ἴδη, ὕλη, ἕλος, δρυμός, πορθμός, ῥίον*. Restat quintum *Λίξ πλάγιος καὶ λίθος πλατύς* et paullo ante *Λίγξ πλάγιος καμπτὴρ ἢ σχαστηρία*, cui interpretes vocabula similis formae et significationis apponunt, *λέκροι, λίκροι, λικριφίς, λεχριός* et latina *liquis, obliquus, sublica*. Moschopulus Sched. p. 166. *λὶξ ἐπίθετον*.

§. 9.

Οὐδὲν εἰς οιξ λήγει ὄνομα πλὴν μόνον ἡ προῖξ Herodian. π. *Μον.* p. 41, 19. *μόνον τὸ προίξ* Theognost. Cram. II. 132. ubi oxytonum est, ut multis aliis locis Demosth. c. Onet. I. 868, 10. c. Boeot. 1012, 23. Isaeus de Hagn. Her. 88, 13. Strab. IV. 172. Stob. Flor. LXXII. 5. p. 480, 30. Plutarch. de Aud. Poet. c. III. Ammon. de Differ. p. 145. Schol. Eur. Med. 945. Moschopul. Opusc. p. 125, 6. Hesych. s. *Φέρνη*, idque Arcadius tuetur p. 125, 6. et ratio ipsa, si ex

---

38) Hesychius *Ἐπίπλαξ συννεφὴς νιφετῷ*, et *Ἐπίβληξ συννεφής* fortasse adverbium est *ἐπιβλύξ συνεχῶς*, quod pro re nata adjectivo *συνεχής* reddi potest.

προΐξ contractum est. Eustathius p. 321, 44. *στίξ ἀπὸ τοῦ στείχω διὰ διχρόνου παραγόμενον, ἐπεὶ μηδὲν ὄνομα εἰς δίφθογγον λήγει μετὰ διπλοῦ ἀπαθῶς, διὸ καὶ ἡ τῆς γυναικὸς εὐθεῖα σεσίγηται, ἡ δέ γε προῖξ* (sic) *καὶ ἡ αἶξ ἀπὸ συναιρέσεως ἔχει τὰς διφθόγγους.* Neque paucorum est haec opinio sed fere in vulgus recepta, *προίξ* indidem compositum esse, unde *προΐσσομαι* clariusque quam latinum *prex*, unde oriunda sunt *procus* et *procax*, originis notam ostendere. Sed ab hoc absoleto *ἴξ* sive *ἶξις* compositum *προΐξ* utrum servet accentum simplicis an retrahat ac proinde *προίξ* scribendum sit an *προῖξ*, eadem est quaestio, quae de *διάσφαξ* et *διασφάξ* omnibusque similiter compositis agitatur. Properispasis accusativi *προῖκα*, quem *οἱ Ἴωνες διαιροῦντες πρόϊκα λέγουσι* Etym. M. 495, 32. nullius habetur ad probationem momenti; nam idem est accentus accusativorum *βεβῶτα, κερχνῇδα, κλᾷδα, πρῶνα* etc. quae nemo sic ut Bernhardy scivit ad Dion. p. 868. scribere animum inducet.

Τὰ εἰς ωξ ἅπαντα διὰ τοῦ ω γράφεται, πλὴν τοῦ φλόξ Etym. Gud. 554, 58. ubi excidit *καὶ τοῦ πρόξ*, quod Grammatico ignotum esse non potuit, neque praetermittitur ab Herodiano ap. Eustathium p. 1922, 8. *σπανίζεται τὰ διὰ τοῦ οξ φλόξ, πρόξ*, quibus Theognostus II. 40. addit *κρόξ*, fortasse Hesychio usus auctore *Κρόξ κρόκος*, vel quia Hesiodus *κρόκα* dixit pro *κρόκην*, Antipater Thess. *κρόκες* pro *κρόκαι*. Nominativo *πρόξ* usi sunt Aristoteles de Part. Anim. IV. 2. p. 676, 27. Hist. Anim. II. 15. p. 506, 22. Schol. Apoll. II. 279. Suidas s. h. v. et s. *Πρόκα*, nulla cum generis notatione; pro hoc etiam *προίξ* dici testatur Etym. M. 689, 15. quod in composito *Προικόννησος* apparet v. Wessel. ad Diod. XIII. 49. Krueger. ad Dionys. de Thuc. p. 69. Bernhardy ad Dion. p. 923. Cum metaplasto *κρόκα, κρόκες*, maximam similitudinem habet *πόκες* Arist. Rann. 186. *τίς εἰς τὸ λήθης πεδίον ἢ εἰς ὄνου πόκας*, quae graecus interpres ita edisserit: *φαίνεται παροιμιῶδες εἶναι ὄνου πόκον τὸ ἄχρηστον· οὐδὲν γὰρ αἱ τοῦ ὄνου πόκες χρησιμεύουσι.* Sed Buttmannus Gramm. §. 56. Adn. 13. locum Utopicum probabilius asini tonsuram (*πόκαι*) quam asini vellus sive floccos (*πόκοι*) dici ju-

licat repudiato metaplasmo, cujus patrocinium equidem non suscipiam, sed illa probabilitas mihi parum explorata videtur nomenque tonsuram significans dubito an ποκή potius quam πόκη scribendum sit. — Sequitur terminatio υξ, cujus decem exempla profert Theognostus Cram. II. 132. νύξ, στύξ, Φρύξ, Βρύξ, σφύξ, στρύξ, τρύξ, πτύξ, λύγξ, λύξ. Dimidio minus sed definito genere et numero Helladius Photii C. 279, 874. πέντε εἰσὶ μονοσύλλαβα εἰς υξ λήγοντα θηλυκά, τρύξ, στύξ, νύξ, πτύξ καὶ πνύξ, quorum ultimum per κ declinari, duo prima per γ, reliqua per χ, nam genitivi νυχός formam apparere in πάννυχος, sed pro χ inductum esse antistoechum kappa et huic adjungi literam formandis genitivis destinatam νυκτός, ut ἄνακτος et γάλακτος, qua de re quae in Etym. Gud. 558, 32. traduntur: τὰ εἰς υξ διὰ τοῦ γ κλίνεται πλὴν τοῦ νύξ, librariorum incuria truncata sunt; nativa nominis forma elucet non solum e compositis et derivatis αὐτονυχί, νυχαυγής, νύχιος etc. sed etiam ex adverbiali νύχα id est νύκτωρ, νυκτί, apud Hesychium, et paragogico νύχος, quod Lexicographi graeci νύξ, σκότος interpretantur. Nominativi τρύξ et στύξ leguntur non raro, posterius quidem pro nomine proprio; appellativo τῆς στυγός, αἱ στύγες, Aeschylus et Theophrastus usi sunt. Πτύξ, πτυχή ab Hesychio et aliis Grammaticorum refertur; Schol. Phoenn. 84. πτυχας, ἐὰν μὲν ἀπὸ τοῦ πτύξ, πτύχας, ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ πτυχή, πτυχάς, unde sunt πτυχαί Inscr. Corcyr. N. 1907. Corp. Inscr. ἀναπτυχαί et διαπτυχαί, nec mirum hujus vocabuli exempla pleraque esse pluralis numeri v. Matthiae ad Bacch. 62. cui hoc solum assentior, πτύξ apud bonos Graecitatis auctores non reperiri temereque Elmslejum pro πτύχας apud Tragicos ubique πτυχάς invexisse. Neque βρύξ testimonio ullo nititur, de quo Schol. Od. Ε. 319. τὸ ὑπόβρυχα εἴτε ἐπίῤῥημα εἴτε ἀπὸ τοῦ βρύξ, προπαροξύνεται, quod sequutus Oppianus ἐς νεάτην βρύχα dixit; sed Schol. Il. I. 461. δίπτυχα ὡς ὑπόβρυχα. Idem esse videtur, quod apud Hesychium legimus, Βύξ βύθος. Haud testatius est ejusdem Λύξ λύτρον, et accusativus τὴν πῦγα Aristot. Physiogn. VI. 810. 1. in quo codices omnes consentiunt et congruit compositum λισπόπυξ

Eustath. p. 1288, 46. Addatur his *Γρύξ ὁ ῥύπος τοῦ ὄνυχος* Suid. et Hesych. quibus verbis particulam *γρῦ* explicare solent, geminumque ap. Etym. Gud. p. 130, 10. *γρύξ παρὰ τὸ γρύζειν, ἰσχυρὸς ἐν τῷ ἁρπάζειν καὶ ἀνασπᾷν τὴν θήραν,* quae interpretatio convenit in nomen *γρύψ;* postremo *φύξ παρὰ τὸν φύξω μέλλοντα* Etym. M. 802, 46. quod ambigo utrum adjectivum an substantivum esse voluerit; illud non extat usquam nisi cum praeverbio compositum *πρόςφυξ,* alterum Ptolemaeus in homerico *φύγαδε* superesse sibi persuasit v. Schol. Il. *Π*. 697. sed merito desertus est. Ethnica sunt *Βρύξ* et *Φρύξ,* suspecta quae Theognostus admiscet p. 132. *στρύξ* et *σφύξ,* quorum prius fortasse est nomen herbae *στρύχνον,* alterum pro *πνύξ* subrepsisse videtur.

Εἰς ωξ μονοσύλλαβα πέντε εἰσι βώξ, πτώξ, ῥώξ, πρώξ, ὦλξ Theognost. p. 40. *σπάνια τὰ εἰς ωξ, πρῶξ* (sic), *βώξ, ῥώξ ὃ διὰ τοῦ γ κλίνεται* Herodianus Eustath. p. 1922, 5. uterque praetermittens simplex *τρώξ* (nisi ille pro *ὦλξ* scripsit) cujus singularis non invenitur, sed *τρῶγες θηρία ἐν τοῖς ὀσπρίοις* Phot. qui et *τρῶκται* dicuntur Hieracosoph. p. 131. et *τρωξαλλίδες*. Ac vermiculi nomen haud dubie masculinum est; femininum vero substantivum *τρῶγες, τρῶγλαι* Hesych. ut *γρώνη* a *γράω,* unde et *γραβή βόθρος* Hesych. duci potest et latinum scrobs id est *locus exesus,* nisi utrumque cum *γλάφω* cohaeret. Neque omittendum erat *πρώξ ἡ πρωΐνη δρόσος ἀπὸ τοῦ πρωΐ* Schol. Theocr. IV. 6. quod doricae adscribitur dialecto v. Gregor. p. 274. perperam a Lexicographis nostris masculinis adnumeratum v. Callim. H. Ap. 41. Ac *γλῶχες* quoque huc referri meruit ex Hesiodo Scut. 398. quod in nonnullis libris *περιγλῶχες* scribitur, eodem, ut arbitror, genere signatum quo affinia *γλῶσσα* et *γλωχίς*. Sed revisamus ad Eustathium. *Ῥώξ* illud, cujus solus superest apud Homerum accusativus *ῥῶγας,* femininum esse et ratio probat et auctoritas Eustathii ipsius l. c. alterum vero, quod modo acinum significat modo uvam, utrumque genus participat: *γλυκυσίδης ῥῶγες πυῤῥοί εἰσιν ἐσθιόμενοι* Dioscor. Eupor. II. 111. p. 309. et aliis locis ad Phryn. p. 76. allatis; diversitas autem accentus, quam Suidas tradere videtur, *ῥώξ εἶδος φα-*

λαγγίου, ῥῶξ κόκκος καὶ εἶδος πέτρας, librariis imputanda. Minus recte Gregorius p. 419. Ionibus tribuit βῶξ, quae est vulgaris forma; hoc eruditior Athenaeus VII. 286. E. ionice βόηξ dici, attice βόαξ παρὰ τὴν βοήν, idoneis confirmat testimoniis; quo loco et VIII. 356. B. codices aliquot βώξ exhibent deleta contractionis nota, et genitivus utriusque numeri βωκός et βωκῶν Anecd. p. 991. et 1200. acuitur tanquam a nominativo non contracto, sed hoc idem fit in Θρᾳκῶν et similibus, ac diserte Arcadius p. 125, 4. τὰ εἰς ξ ὀξύνεται, τὸ δὲ αἶξ οἱ Ἀττικοὶ περισπῶσι καὶ τὸ Θραίξ καὶ βώξ. Joannes Philoponus de Creat. Mund. L. V. 1. 563. βῶξ λέγεται βόαξ τις ὢν τοῦ ο καὶ τοῦ α συνῃρημένων, ἐξ ὧν καὶ περισπωμένην ἔχει τὴν προςωδίαν αὐτὴν (ἅτε) σύνθετον οὖσαν. Theognostus l. c. εἰς ωξ ὀλίγα, πτώξ, πρώξ, ὦλξ, βῶξ ὃ καὶ μόνον ἐκ πάντων περισπᾶται· παρὰ γὰρ τὸ βόαξ cf. Anecd. Bekk. p. 1159.

§. 10.

In ξ non purum quae terminantur, haec sunt: στράγξ ὁ διὰ λεπτοτάτης ὀπῆς σχολῇ κατιὼν σταλαγμός Schol. Arist. Nubb. 131. cujus nominis solus mihi notus est accusativus potissimum e proverbio κατὰ στράγγα ῥεῖν Aristot. de Plant. II. 9. p. 829, 20. Theophrast. H. Pl. IX. 18, 9. Galen. de Usu Part. V. 16, 415. T. IV. Comm. in Aphor. c. 48. p. 153. T. XVIII. P. I. Eustath. Opusc. p. 295, 20. ὕδατος στράγγα Menander dixit, μικρὰς στράγγας Meleager. Hesychii Λάγγα ἡ τῇ τροφῷ διδομένη μερίς, cui latinum *lanx* apponunt, fortasse cum λαγχάνω cognationem habet, a quo λόγχη ducitur, id est μοῖρα. Ejusdem glossam Πλάγγας sive ut cod. exhibet Πλάγας τὰς συμπληγάδας πέτρας tuetur ordo literarum. Stephanus Λίγξ ποταμὸς Μαυρετανίας· τινὲς δὲ Λίξον γράφουσι. Lix vocatur apud Geographum Ravenn. v. Tzschuck. ad Pomp. Mel. III. 10, 6. p. 378. sq. Urbis in eadem regione sitae τῆς Λιγγός mentio est Strab. XVII. 826. ubi duo codd. Λυγγός praebent pariter discrepantes p. 829. ubi editum est πρὸς τῇ Τιγγί. Λίγξ et σφίγξ supra attigimus; famosissimum κόγξ, de quo nuper multus

ultro citroque fluxit sermo, Aglaophamus rite composuit condiditque sepulcro T. I. 775. Πτύγξ avis nomen semel legitur Arist. H. Ann. IX. 13, 3. nec scriptura constat. Sed in omnium usu versatur nomen λύγξ, quod quum affectum ventriculi significat, generis est communis: ἡ λύγξ Thuc. II. 49. Plat. Symp. 185. D. Aristot. Probl. XXXIII. 6. Aret. de Cur. Acut. II. 4, 269. τὴν λύγγα Plat. l. c. rarius τοῖς λυγξί Galen. de Art. Med. XX. 356. T. I. quae forma tanquam attica praefertur vulgari λυγμός v. Phot. et Thom. Ferae nomen quum apud Latinos communis sit generis, idem de graeco existimandum videtur; quomodo declinetur docet Theodosius Anecd. p. 996. τὸ λύγξ, ὅτε μὲν τὸ ζῶον δηλοῖ, διὰ τοῦ κ κλίνεται, ὅτε δὲ τὸ πάθος διὰ τοῦ γ. Sed et ab hoc propagatur verbum λυγκαίνειν, quod Suidas ἀναλύζειν interpretatur, et e contrario pro lynces λύγγες exhibent codd. plurimi Aristot. H. Ann. V. 1. p. 538, 23. Mirabb. c. 75.[39]) et aliis locis v. Mueller. ad Tzetz. v. 1125. Jacobs ad Aelian. p. 277. ad Philostr. p. 479. τὰς λύγγας — τὸ λυγγούριον Plut. de Sol. Anim. IV. 146. T. XIII. ut saepius scribitur lyncurii nomen v. Spanhem. ad Call. H. in Dian. 89. et Maussac. ad Psell. de Lap. p. 4. nec raro in herois nomine media apparet pro tenui. Λύγξ τὸ τόξον Hesych. Schneiderus in Lex. s. Λίζω depravatum putat ex λίγξ, quod certe intelligi potest quomodo ortum sit. — In λξ num ulla vox finita sit nimis quam dubium videtur; namque eo, quod Hesychius aliique antiquorum tradunt ἀλκί ἀπὸ εὐθείας τῆς ἄλξ ὡς σάρξ, non efficitur ut nominativus in consuetudinem receptus fuerit, cujus si exempla innotuissent Technicis, ad explicandum ἄλκί et ἄλκα neque metaplasmi neque apocopae excusatione usi fuissent; quo accedit alia ratio. Romani quidem *calx*, *falx*, non repudiarunt, etsi in diastasi praetulerunt molliora *alsi*, *fulsi* etc. nisi quod nonnulli, ut Priscianus ait, perfectum verbi mulgeo *mulxi* scribere conati sunt. Sed Graecis contra ἄλξις, ἔπαλξις, Ἀλξίων, ἕλξω, offensione non fuerunt, displicuit vero

39) Hoc loco pars codd. λίγα praebet et Theognostus p. 132. λίξ conjuncte cum aliis in υξ recenset.

earundem literarum in una syllaba comprehensio. Nam ὦλξ illud, unde accusativum ὦλκα arcessunt, non extat nisi apud Grammatices doctores; Philoxenus ἐν τῷ περὶ μονοσυλλάβων ap. Orion. p. 120, 11. ὄψ, inquit, παρὰ τὸν ἕψω μέλλοντα-ῶς ἀπὸ τοῦ ἕλξω ἕλξ καὶ τροπῇ ὄλξ καὶ ἐπεκτάσει ὦλξ, quod si ita esset, ὧλξ scribi deberet, ut legitur ap. Theognostum p. 132. sed Grammatici vulgo circumflectunt ut ex ἄλοξ contractum cum translatione consonantium, ut neutra ἦρ, κῆρ, ὦρ Eustath. p. 573, 29. 956, 9. Philemo §. 312. Itaque Arcadio p. 126, 5. et Grammatico in Anecd. Barocc. p. 418. ὄλξ et ὦλξ relinqui possunt ut scholae inventa. — In ρξ exeunt σάρξ, pro quo Aeoles σύρξ dixerunt ἐτυμώτερον, παρὰ τὸ σύρω σύρξω, ut ait Etym. M. 708, 31. sed quis subsignabit? et δόρξ sive ζόρξ, quod in Anecd. Bar. l. c. reponi debet pro βόρξ. Prioris nominativus usitatissimus est, alterius fortasse apud solos legitur Grammaticos. Neque νάρξ extat sed accusativus νάρκα apud Oppianum, et pluralia ab Hesychio relata Φάρκες νεοσσοί ac Φόρκες (furcae) χάρακες.

§. 11.

Superest litera ψ ceteris paullo abundantior. Nam ἡ ζάψ a Simmia, Euphorione aliisque verborum obliviorum venatoribus usurpatum est v. Meinek. ad Euph. p. 57. Aglaoph. p. 1184.[40]) et in communi usu positum φάψ, quorum prius τὴν ζέουσαν significare creditum, alterum cum φέβω cognatum videtur (φάβα φόβος Hesych.) ut synonynum τρήρων id est pavida cum τρέω. Adhuc Grammatici turbam ignotorum vocabulorum concient; Regg. Pros. N. 67, 436. ἐν τοῖς εἰς αψ μονοσυλλάβοις τὸ δράψ ἐκτείνεται παρ' Ἀριστοφάνει (Dindorfius omisit) καὶ τὸ λάψ παρὰ Ταραντίνοις, ἡ δὲ γράψ καὶ φάψ θηλυκῷ γένει συστέλλουσιν. Arcadius p.

---

40) De Simmiae versu Clem. Strom. V. 674. ἀμασιγνήτων καὶ Τελχίνων ἔφυ ἡ ἀλυκὴ ζάψ quum fere desperatum sit, periculum faciam tanquam in Care: μνάμονας (sive μνάμους) Ἰγνήτων Τελχῖνας ἄφυσσ' ἀλυκὴ ζάψ. Sic enim fama fert, Telchines undis haustos esse. Eosdem tamen alii posteros Ignetum fuisse prodiderunt.

126, 18. τὰ εἰς ψ μονοσύλλαβα ὀξύνεται, κνάψ ὁ δειλός, μάψ ὄρνεόν τι, quae si forte omissa esset designatio, quid tam veri simile videretur, quam μάψ illud ipsum esse, quod Strabo VIII. 364. inter apocopae exempla homerica refert, Grammaticos sequutus qui μάψ e μαψίδιον sicut ἄψ ex ὀπίσω extitisse affirmarunt. Adeo lubrica est vocabulorum sine interpretatione traditorum tractatio. Interim si conjecturam periclitari libet, δράψ e δράπων sive δραπέτης coactum cumque Δρώπτης ἀλήτης Hesych. cognatum videtur, γράψ fortasse idem est quod γραπίς membranam sive exuvias serpentum significans, quae quum nomen habeant γῆρας et senecta, γραπίς illud crediderim nihil aliud esse quam γραῦς, ut vocatur ἐπίπαγος sive rugosa lactis mellisque crusta, quae et γραυίς dici potest id est anicula. Λάψ Eustathius p. 898, 9. in λαίλαψ versum dicit reduplicata syllaba ut παιπάλη, παιφάσσω. Id vero nomen si quis a Grammaticis originationis gratia fictum putat, aliud sub manu est consilium; nam ut delta et lambda permutantur in δάφνη, λάφνη, laurus, δεῦκος, omisso gamma pro γλεῦκος, Ὀλυσσεύς, *adeps*, ita sumi potest, tarentinum λάψ esse latinum *daps*, graecum δαίς, adjectivaque δαψιλής et ἀμφιλαφής et inter se et cum illis vinculo quodam cognationis contineri. Κνάψ quo redigam nescio; nisi forte scripsit γνύψ contractum ex γνύπεσος sive γνύπων ut κνώψ pro κινώπετον. Neque discrepat significatio; γνύπετοι δειλοί Anecd. Bekk. p. 233, 10.

In αιψ nullum nomen terminari colligitur ex Theognosti verbis Anecd. Cram. II. 135. Bekk. p. 1418. τὰ εἰς εψ μονοσύλλαβα διὰ τοῦ ε γράφεται· ἔστι γὰρ τὸ κλέψ ὃ δηλοῖ τὸν κλέπτην, καὶ τὸ φλέψ καὶ τὸ σκέψ, quorum ultimum ex Hesiodeo loco οἳ σκέπα μαιόμενοι derivatum esse eo credibilius videtur, quod Proculus hoc σκέπα ex σκέπασμα imminutum putat, ab aliis in numero metaplastorum relatum ut φύγα, κρόκα Schol. Il. VIII. 157. Eustath. 1080, 17. Huic praemissum κλέψ et Zonaras in ordinem recepit p. 1217. nec praetermisit Phrynichus App. p. 11, 31. ἄτριψ παρὰ τὸν μέλλοντα ὡς ἅρπαξ κλέψ καὶ βούκλεψ καὶ τέξ καὶ ἐπίτεξ, quae tantum abest ut monosyllaborum istorum usum compro-

bent, ut ea duntaxat ad explanandam compositorum originem et analogiam fingi appareat, sicuti adjectivo παραβλώψ simplex praestruitur βλώψ a βλέψω v. Orion. p. 86. Zonar. l. c. etc. Declinationis regulam tradit Anonymus Schedogr. p. 335. T. III. Anecd. Boisson: τὰ εἰς ψ διὰ τοῦ π κλίνεται πλὴν τοῦ λίψ ὁ ἄνεμος, νίψ ἡ κρήνη, φάψ καὶ φλέψ, quod masculine enunciavit Nonnus XLVII. 111. φλέβες οἰδαίνοντες, ipsaque terminatio utrique generi pariter apta. Diphthongorum inquisitionem nobis remittit Etym. M. 481, 3. τὰ εἰς ψ τὴν δίφθογγον ἀποστρέφεται, neque multum ponderis tribuam Hesychii testimonio Σκοίψ ψώρα, quae interpretatio cum *scabies*, κνύζα, congruit. In ηψ terminatum unum solum indagavimus σήψ, quod ubi putredinem significat idem genus habet quod paragoga σῆψις, σηπεδών. Apud Hippocratem, unde Erotianus p. 324. affert, hodie non reperitur, sed Diosc. I. 68, 73. εὐχρηστεῖ εἰς τὰς σῆπας. Serpentis nomen, cujus nominativus legitur Paus. VIII. 4, 4. Artemid. II. 13, 164. Aelian. H. An. XVI. 40. masculine dicitur Aristot. Mirab. c. 164. feminine Schol. ad Nic. Ther. 517. eademque in latino sermone diversitas. Idem aut simile nomen Zonarae reddendum Ῥήψ, ὄνομα ζώου, ubi in cod. Aug. ῥίψ scriptum. — Terminationis ιψ tria exempla promit Etym. M. p. 568, 13. λίψ σημαίνει τὸν ἄνεμον καὶ τὴν ἧτταν παρὰ τὸ λείπω καὶ τὴν λιβάδα παρὰ τὸ λείβω· κνίψ, κνιφὸς καὶ κνιπός, Νίψ νιβός, ὄνομα κρήνης, quatuor Arcadius p. 126, 19. ἴψ ὁ σκώληξ, λίψ, νίψ ὄνομα κνίσσης (κρήνης) καὶ κνίψ. Prosodiae nos certiores facit Draco p. 53, 16. et Regg. Pros. n. 66. τὰ εἰς ιψ μονοσύλλαβα μακρὸν ἔχει τὸ ι ἐπὶ ὅλης τῆς κλίσεως, διὸ ἡ λιβὸς γενικὴ σημειώδης ὅτι συστέλλεται. Id certissimum est de nomine venti Libyci, quod est generis masculini; feminini, quod ille affert, cum verbo λείπω cognati inclinamentum nullum reperitur, nec magis homonymi, quod Hesychius e latebris vetustatis protraxit Λίψ ἐπιθυμία, cujus qui flexus fuerit ex latino *libeo* colligi potest. Sed quod addit Hesychius καὶ πέτρα ἀφ' ἧς ὕδωρ στάζει, a verbo λείβω ductum, unde latina *liquo* et *lix* (germanicum *Lauge*) saepius legitur non de loco quidem sed pro

λιβάς sive λίβος, ejusque genitivo λιβός et accusativo λίβα Aeschylus usus est Choeph. 292. et Fragm. N. 65. Dind. Theognostus in Ind. Anecd. p. 1402. Νίψ Νιβός ὄνομα κρήνης. Photius et Suidas Νίβα χιόνα· καλεῖται δ' οὕτω καὶ κρήνη ἐν Θράκῃ, unde fortasse urbium nomina Νίψα πόλις Θράκης Steph. et χῶρος Θεσσαλονίκῃ τῇ Μακεδονίτιδι γειτνιῶν Νίβας Aelian. H. Animm. XV. 20. sicut alia loca nomen Κρήνη, Κρηνίδες, Κρουνοί, Πηγαί, Λείβηθρα, adepta sunt. Neque quidquam hinc distat appellativum νίψ χιών, quod ita ex usu recessit, ut veteres accusativum νίφα ex νιφάδα mutilatum tonumque retractum crederent v. Procl. ad Hesiod. Opp. 530. Joann. p. 12, 20. etsi apertum est, νίψ, χέρνιψ, ad νείφω, νίπτω, *nimbus* et genitivum *nivis* eandem rationem habere, quam habent *nix*, *ninguis*, *ningo* ad νίζω, cujus futurum, si extaret, νίξω foret, unde nix pendet et auctius ninx, ningis, ut conjunx, Meninx, φόρμιγξ, ἄστριγξ v. ad Phryn. p. 72. quanquam ninx ipsum non receptum est, sed quia a νίψ qui oriuntur casus, produci non possunt, praesternitur producendis obliquis. Σκνίψ κλίνεται διὰ τοῦ π καὶ διὰ τοῦ φ, κνίψ δὲ διὰ τοῦ π μόνον Choerobosc. in Etym. M. 718, 19. Zonar. p. 1310. οἱ κνῖπες Aristoph. Avv. 590. Aristot. H. Ann. IV. 8, 15. τοὺς σκνῖπας IX. 5. (3.) 4. et eodem loco κνιπαλόγος ut in libro de Sens. V. 444, 12. κνίπας editum, pro quo codd. complures σκνίπας et σκίπας exhibent, contra quam Theognostus narrat Anecd. Cram. p. 135. Bekk. p. 1418. b. σκνίψ ὁ μὲν Ἀριστοτέλης μετὰ τοῦ σ λέγει, οἱ δὲ λοιποὶ χωρὶς τοῦ σ, sed et Galenus de Simpl. Med. IX. 1. 187. T. XVII. οἱ σκνῖπες, aliique; μυῖαι καὶ σκνῖφες Orig. c. Cels. V. 582. B. et in versione Alexandrina; τοὺς κνῖπας Anton. Lib. c. 14. v. ad Phryn. p. 399. Haec vermium nomina σκνίψ, ἴψ, θρίψ, masculina sunt; ἡ θρίψ, quod Wyttenbachius mirabatur ad Plut. de Discr. Adul. p. 422. e Menandri versu jam sublatum est p. 198. commune vero ῥίψ-ἡ ῥίψ Eustath. 1533, 53. ταῖς ῥιψί Aristot. Probl. XV. 6. paullo post τοῦ ῥιπός, et ῥίπεσιν οἰσυΐνοις Nonn. XL. 461.

In οψ perpauca desinunt; nam Hesychii glossa Δνόψ χιτῶνος εἶδος, βάθος· dubitatione non vacat; neque fidem in-

venerunt, qui homericum *τρόφι*, ut Apollonius refert in Lexico, oxytonos scripserunt *ὡς ὀπί, ἀπὸ εὐθείας τῆς τρόψ*. Igitur sola restant *ὄψ ἡ φωνή, διὰ μικροῦ* Hesych. et *ὄψ ἡ ὄψις*, quod Aristoteles Poet. XXI. aphaeresi imminutum dicit *οἷον τὸ κρῖ καὶ τὸ δῶ*, Straboque loco notissimo VIII. 364. cum aliis hujus affectionis affert exemplis, uterque, ut videtur, Grammaticorum more loquutus, qui *gubernacula* quia longe usitatius est quam *guberna*, rite et legitime formatum, alterum affectum dicunt; id quod ad *Δωδώ, Συρακώ, Μέσση* transferri licet. Perinde clarum est, *ἄλφιτον, πηδάλιον, γλαφυρός, τρόφιμος* derivativa esse, ac si quis principia eorum nominum anquiret effabilia, recta ad illa ipsa deducetur, quae, quia a communi usu repudiata sunt, propterea decurtata vocantur[41]). Sed aliter se habent *κρῖ* et *δῶ*. Nam si prioris exemplum nullum extaret, *κριθ-ή* nemini non primitivum videretur peraeque ut *πίθ-ος*. Ac si *κρῖμνον* derivati speciem habet, tamen etyma ejus plura reddi possunt, *κριβ, κριμ*[42]). Verum ut hoc quoque concesserim, *κρῖ* vel fuisse primitivum vel ex nominibus *κριθή* et *κρῖμνον* probabiliter exsculpi potuisse, tamen *δῶ*, quod Gregorius cum *Ποσειδῶ* confert, veteres autem per omnes casus et numeros immotum traducunt, *suam*

---

41) Graeco *πηδόν* appositissimum est *gubernum*, quod ipsum radices suas in Graecia habere videtur propter accentum nominis *κυβερνήτης*. *Ἄλφι* Aristoteles eo loco, ubi sola tria in *ι* terminari dicit, silentio praetermittit v. Dissert. III. c. 1. §. 2. fortasse quia postrema sui parte truncatum putavit.

42) *Κρῖμνον κατ' ἀποκοπὴν ἀττικὴν κρῖ* Moschopul. Sched. p. 156. quod et Scholiastes Il. *E*. 196. a *κρίμνον* potius quam a *κριθή* repetit propter epitheton *εὐρυφυές*. Prudentior utroque scriptor Epimerismorum in Anecd. Cram. I. 255. *κρῖ ἡ κριθὴ οὐ κατὰ ἀποκοπήν, ἐπεὶ οὐ περιεσπᾶτο ἄν, ἀλλὰ κατὰ διώνυμον ὥςπερ ἡμέρα καὶ ἦμαρ.* Apollonius Lex. *Ἀρίσταρχος οὐ κατ' ἀποκοπὴν εἰρῆσθαι ἀλλὰ μετεσχηματίσθαι*, quae Albertius ad Hes. T. II. 347. per errorem Photio tribuit. *Κρίμνα πύρινα, κρίμνα κριθέων* saepius legitur apud Hippocraticos de Nat. Mul. p. 587. de Morb. III. 322. *τὰ ἁδρομερῆ κόμματα τοῦ σίτου κρίμνον ὀνομάζεται* Theophil. de Urin. p. 55. eodemque accentu Galen. de Med. Simpl. VII. 54, 45. T. XII. Lycophr. 607. etc. sed rectius fortasse *κρῖμνον* Athen. III. 126. C.

do, *χρύσεα δῶ*, non dubitabo licenter corruptum dicere ex *δῶμα*, quod veteres per syncopen effectum esse sumunt ex *δόμημα*, sed nostra sententia ut *δόμος*, *δομή*, *δέμας*, a *δέμω* proficiscitur sive potius a *δείμω* sicuti *κῶμα* a *κεῖμαι*. Quo si ulterius progredi verbumque *δέω* fundamenti loco substruere volemus praeeunte Hesychio *Δεσμός σῶμα*, *μορφή*, tamen nulla est via, qua *δῶ* hinc derivari possit. Id igitur certum apocopae exemplum numero, pariterque *δαιμόνιος ἦλ*, quo significari videtur ille *ἀδαμάντινος ἧλος*, quem summis verticibus figit dira necessitas, re vera *ἀπόκομμα λεξειδίου* esse arbitror ut *ψό* pro *ψόθος*, si verum dicit Photius, ut ludicra illa Palladae Epigr. XCII. *θῶ*, *κνῆ*, *κρᾶ*, quod genus ab Epicharmo comico introductum ferunt v. Suidas s. *Ἄλφι* 43). Sed cetera cur apotrocta dicantur, nullam causam esse video. Namque *ὄψ* ad *ὄψις* eandem rationem habet quam *ἄμυξ* ad *ἄμυξις*, *λίψ* ad *λεῖψις*, ac si auctores habet minus antiquos, speciem certe gerit simplicissimam atque antiquissimam. Neque de duabus formis, *ἄλφι* et *ἄλφιτον*, ambigi potest utra sit vetustior. Similiter a *Μέσση* propagatum videtur *Μεσσήνη*, ut a *Λίσσος* sive *Λίσσα* v. Hoeck. de Creta T. I. 388. *Βλισσήνη* Schol. Odyss. III. 293. et ab aliis stirpibus *γαλήνη*, *εἰρήνη* v. Suid. s. *Ὑπήνη* et Lennep. ad Phalar. CVII. 308. *Δωδώ* autem non longius quam *Δωδώνη* abest a nomine fluvii *Δώδων*, unde appellata esse dicitur v. Steph. sicut Cyrene a Cyra fonte, Syracusae a *Συρακώ* stagno v. Goeller. de Syrac. p. 82. Denique *Εἰδῶ*, *Ὑψώ*, *Ἀφρώ*, *Δωρώ*, nemo propterea, quod *Ὑψιπύλη*, *Δωροθέα* et cetera leguntur, miuris adnumerabit. Sed absolvam pensum.

In $\overline{\upsilon\psi}$ duo novimus avium nomina, *γύψ* Lucian de M. Peregr. §. 39. cui Atticistae *αἰγυπιός* praeferunt v. Suid. s. h. v. Anecd. Bekk. p. 354. et *γρύψ* Athen. XI. 496. E. Inscript. Att. Class. II. n. 139. ubi est instrumenti domestici nomen; saepius vero obliqui, falso plerumque accentu, in quo scriptores ipsos errasse exemplo est Gregorius Carm. LXIII. p. 151.

43) Num quod Suidas affert *Τυρόκνη ἡ μάχαιρα*, ex ejusmodi fonte profluxit? *Ὁμοκλή* et *ἐπίκλην* ad alium locum pertinent.

B. νεκροὺς ἀμφιέπουσι γῦπες. Τρύψ inauditum est, sed Zeunius in Nic. Alex. v. 44. ὅτε νέκταρ ἐΰτριβι κιῤῥὸν ἀφύσσῃς, scribere conatus est ἐνὶ τρυβί, Scholiastae vestigia sequens οἶνον πυῤῥὸν ἐν τρυβλίῳ, quod ipsum nomen non habet quo referri possit nisi τρύψ, (trua, trulla) τρύβλη, ut τρώξ v. §. 9. τρώγλη, ζεύξω, ζεύγλη. Sed fortasse ille νέκταρ ἐνὶ τρυγί scripsit significans τρυγίαν· nam ut εὔτριβι, quemadmodum Lexicographi nostri volunt, pro εὐτριβές positum credatur, nullo pacto impetrari potest. Στύψ, quod Theognostus Cram. II. 134. adnectit, nisi librarius erravit pro στύψις vel στύπος stipes, unde *stupidus*, valere videtur. Gentilicium Ῥύψ enotavit Stephanus: Ῥύπαι καὶ Ῥυπαία, ὁ πολίτης Ῥύψ. Pluralis urbis Ῥῦπες legebatur Strab. VIII. 387. ante Tzschuckium, qui e cod. Mosq. paroxytonum edidit, ut et aliis locis scribitur v. Adn. ad Hesych. s. Ῥύπες, Siebelis ad Paus. T. III. 123. et in exitu senarii Aesch. Fragm. N. 315. — Sequuntur ultimo loco nomina in ωψ, quorum regulam tradit Moschopulus Sched. p. 105. ὁ ὤψ ἀπὸ τοῦ ὄψομαι, κατὰ ἀποκοπὴν καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς ω· τὰ γὰρ εἰς ωψ ἀρσενικὰ μονοσύλλαβα πάντα διὰ τοῦ ω γράφεται, ῥώψ τὸ κοινῶς ῥωπάκιον, θώψ ὁ κόλαξ, σκώψ εἶδος ὀρνέου, κλώψ καὶ ἕτερα· κλίνονται δὲ πάντα διὰ τοῦ ω. Ὄψ δὲ ἡ φωνή, οὐκ ἀρσενικόν ἐστι. Ὤψ, quod Wyttenbachius ad Plut. de Aud. Poet. p. 271. a nescio quo ἔοπα, veteres a futuro repetunt v. Etym. M. s. v. et Zonar. p. 1494. masculinum est Aret. Cur. Ac. I. 5, 217. ἢν ξύμπας (sic cod. Fabr.) σιταίνηταί οἱ ὤψ et εἰ ὦπες οἴδε de Sign. Diut. I. 15, 116. φίλοις ὤπεσσι Maxim. v. 157. τοὺς ὦπας Athen. VII. 287. A. IX. 367. A. Maximus Planud. in Carm. Boeth. X. 3. (ubi Weberus errat) Etym. M. s. Εὐρύοψ, s. Γλαυκῶπις et s. Ἑλίκωπας, sed femininum τὴν ὦπα s. Ὑσσωπος et s. Ἐνωπῇ, neutrum τὰ ὦπα, quod Bekkerus in Plat. Crat. p. 409. C. ex aliquot codd. rescripsit, non reperi; neque huc referam, quod Aretaei codd. Harlej. et Vatic. exhibent ξύμπαν· nam id adverbii loco positum videtur. Nominis proprii Ὤψ genitivus ter legitur in Odyssea prima circumflexa διὰ τὴν ἀντέκφρασιν πρὸς τὸν ὀφθαλμόν Schol. Od. I. 429. sed Hesychius Ὠπός

ὄνομα γενικῆς πτώσεως, διὸ καί τινες ἠξίωσαν ἀναγινώσκειν Ὦπός ὡς Θρακικός. Σκώψ ὁ σκώπτης· Ἀριστοτέλης δὲ χωρὶς τοῦ σ Theognost. Cram. T. II. p. 136. Θώψ et κλώψ testium satis habent, quo praesidio carent λώψ ἡ χλαμύς Hesych. unde λῶπος propagatum, κνώψ ὁ τυφλός Suid. quod cum σκνιπός sive σκνιφός ἀμυδρῶς βλέπων componendum videtur, νώψ ὁ ἀσθενὴς τῇ ὄψει Hesych. et Zonar. p. 1412. cui nihil magis appositum quam Νενώπηται καταπέπληκται Phot. Ultimum explicabilium est κνώψ τὸ κινώπετον, cujus obliquos casus Nicander ter usurpavit, semel feminine; hinc κνωπεύς ὁ ἄρκτος, κυνοῦπις ὁ ἄρκτος, κίκνωψ θηρίον Hes. et fortasse alia fluxerunt. In Schol. Nic. Th. 887. Κνωπὸς ὁ Ἰσμηνὸς εἴρηται ἀπὸ Κνῶπος (sic) τοῦ Ἀπόλλωνος, lectio incerta; andronymicum est ὁ Κνωπός Athen. VI. 258. F. Pro μώψ ὁ μὴ ὀξυδορκῶν Hes. et Cyrill. μύωψ reponunt; γῶπας κολοιούς Μακεδόνες Hes. inexplicatum relinquunt. Adde huc Κρῶπες demi attici nomen v. Steph. s. Κρωπία, et ignorabile δρώψ, quod Grammaticus Meermannianus p. 662. profert monosyllaba ab Aeolibus circumflecti docens; idemque, ne diffidas, Hesychius interpretatur ἄνθρωπον, a verbo δρώπτειν, δρωπάζειν Apollon. de Adv. 549, 23. ut opinor, quia *facies homini tantum* Plin. XI. 37. Cujus si memores fuissent etymorum aucupes antiqui, nomen ἄνθρωπος, quod adjectivum esse declarat constructio ἄνθρωπον ἦθος Schol. Il. Ω. 58.[44]) non ab ἀναθρεῖν sed ab ἀναδρώπτειν sive ἀναδρᾶν id est ἀναβλέπειν duxissent; quod paullo sublimius interpretatur Cicero Legg. I, 9. *nam cum ceteras animantes abjecisset ad pastum, solum hominem erexit ad coelique conspectum excitavit.* Δρόψ illud, quod legitur in literatura metrica[45]), Porphyrius in MS.

---

44) Eodem fert motio ἀνθρωποτέρα τέχνη Galen. Utr. Med. an Gymn. XXXI. 866. T. V. nisi ἀνθρωπινωτέρα scripsit.

45) Hanc Clemens στοιχειωτικὴν τῶν παίδων διδασκαλίαν vocat, quod Bentlejus ita accepit, certandum fuisse pueris, ut sententiam istorum verborum quovis modo indagarent. Quis autem homo sanus pueris ejusmodi Abracadabra interpretandum proponat? Sic potius statuendum

Bentleji Ep. ad Mill. p. 493. nonnullos ὄψον accipere dicit, alios ἄνθρωπον, δρῶπες γὰρ οἱ ἄνθρωποι λέγονται. Quod utcunque est, nomen Δρωπίδης Plat. Charm. 157. E. Diog. La. III. 1. non aliunde ductum videtur. In ψ non purum unum desinit χρέμψ, pisciculi nomen semel apud Aristotelem lectum H. Ann. IV. 8, 10. sine ulla aut generis aut declinationis nota nec constantis scripturae: nam in Vat. χρέψ legitur, in aliis omissum, a Schneidero uncis interclusum est. Δόρψ autem, unde nonnulli homericum δόρπα declinatum putarunt Schol. Il. XXIV. 447. ex vano conflatum.

Monosyllaba in vocalem desinentia ad ultimum rejeci, quia perpauca sunt et obsoleta aut ex barbaria accepta; primum illa, quibus Grammatici syllabas finales detractas putant, ῥᾴ, βρί, λί sive γλί Hesych. Haec autem neque declinata sunt unquam neque adjectivorum modo usurpata, sed adverbialiter ut praepositiones loquelares λά, λαί, ἄρι, ἔρι, μάαι, et ut adverbia, αἶψα, ὀψέ, γάλι ἱκανόν Hesych. id est ἄλις, ἶφι[46]), ἄγχι[47]), αὖρι, ὕψι, πάνυ, τῆλυ, μάψ (quod apotroctis adnumeratur) πύξ etc. quae ipsa sunt principia vocabulorum ἀρείων, λίαν, βριθύς, βριμός, μάτις, *magnus*, ὕψος, αἰψηρός etc. assumtis literis ad pronunciandum necessariis, $\bar{α}$, $\bar{ι}$, $\bar{υ}$ et $\bar{σ}$. Nam ἀέ, τῆλε, ὀψέ, procul dubio recentiora sunt quam aeolica ἀί, τῆλυ, ὄψι, quod comparet in compositis ὀψιμαθής etc. ut priora in ῥᾴθυμος, λιπόνηρος, λιώλεθρος, βριήπνος cf. Anecd. Bekk. p. 30, 31. Schol. Apoll. III. 860. Neque certum apocopae argumentum praebet aeolicum βρᾴ, quod Apollonius de Adverb. p. 567. negat existere potuisse nisi ex βρᾴδιος, quia beta illud non praeponatur nisi sequente dentali,

---

est, pueros, quo absolutius os fieret et expressior sermo, *nomina quaedam versusque affectatae difficultatis ex asperrime coeuntibus inter se syllabis concatenatos et velut confragosos quam citatissime volvere jussos esse* Quintil. I. 1, 37.

46) Passovius dativum nominis ἴς esse putat; sed is est ἰνί. Terentianus: *ἶνα quam Graeci vocamus, vim jubet me dicere.*

47) Idem esse videtur ἀμφί, quod praepositionis accentum habet, mutatis antistoechis ut πάγχυ, πάμφι. Conf. ἀμφισβητεῖν et ἀγχισβατεῖν, ῥύγχος et ῥάμφος.

excepto βράκος. Sed βρᾶναι affert Grammaticus Leid. Gregorio subjunctus p. 689. ac si id quoque rejectum fuerit, tamen vocabulum solivagum, primaeque positionis vereor ut ex communi analogia judicari possit. Si quis tamen illa neutra esse malit, id quod Vossius ad H. H. in Cer. 318. de μεσσηγύ statuit 48), equidem non praecise negem aliquando in usu fuisse adjectiva βρίς, λίς, ῥῆϊς, πρῶϊς, et extat certe λίς alio intellectu, neque id refellam accentu nominis ῥά, si modo illud concessum fuerit, ea adjectiva manca esse et obsoleta. Cetera aut propria sunt eaque peregrina pleraque Λά, Χνά, Φνά, quae Goettlingius circumflecti jubet sicut literarum nomina πῖ, νῦ etc. de Accent. p. 116. 126. et Addend. p. 407. Σμύ Plutarch. de Is. LXII. 189. ῥᾶ (ῥῆον ut μῆον), σποῦ, φοῦ, aut epiphthegmatica βᾶ, μᾶ, πᾶ, quae quo facilius ab interjectionibus μῦ, φῦ, βή, ψό distinguantur, appellativa sive προςηγορευτικά (Schol. Il. VI. 518.) cognominare libet. Aut omnino, quid sint, nescitur, ut pleraque Hesychiana: Θρώ λιμός, Κλά (post κλειδοῦχος) κλινάριον, Σκώ παιδίσκη, cujusmodi nonnulla in priore quoque reperiuntur genere, quod in consonam exit.

CAP. II.

De formatione nominum primitivorum in σ, ξ et ψ exeuntium.

§. 1.

Exposita hujus universi generis varietate conjectura est perfacilis, quonam in argumento versati sint veterum Technicorum ii, qui de monosyllabis scripserunt. Etenim et genus

---

48) Hoc sumto μεσσηγύς nominativus masculini erit, pariterque ἰθύς, εὐθύς, sicut veterum nonnullis ἄνεως et ἀκέων casus recti adjectivorum visi sunt, quibuscum latina versus, prorsus, secus, fors, recens, deinceps, conferri possunt. Nobis credibilius videtur, illa sigma adscitum habere ut πέρυσι, πέρυτις, αὖθι, αὖθις, αὖθιν, χῶρι, χωρίς, γάλι, ἅλις, ἄντικρυς etc.

horum vocabulorum ambiguum et accentus instabilis et declinationis imparilitas et quorundam casuum defectus beatulis illis, qui antiquitatis copias adspexerunt illibutas atque integras, uberrimam praebuerunt disputandi materiam. Ac fortasse jam in vetere illa Grammaticorum controversia, quae fuit de analogia et anomalia sermonis, haec agitata est de monosyllabis quaestio. Tryphonis quidem memoratur liber *περὶ τῆς ἐν μονοσυλλάβοις ἀναλογίας* v. C. I. §. 1. quam huic generi abjudicasse videtur Chaeris; nam in Schol. *N.* 103. ubi accentus genitivorum *θώων, παίδων* etc. disceptatur, postrema verba *Χαῖρις δέ φησιν οὐκ εἶναι ἐν τοῖς δισυλλάβοις ἀναλογίαν,* res ipsa demonstrat sic scribenda esse *ἐν τοῖς μονοσυλλάβοις,* aut certe significari inclinamenta monosyllaborum. Sed nobis propior cura, unde nata sint et quo traducta. Veteres quidem a futuro verbi repetunt; *γλαύξ ἀπὸ τοῦ γλαύσσω* Schol. Il. *P.* 172. *ἴψ ἀπὸ τοῦ ἴπτω* Schol. Aesch. Prom. 365. *ῥίψ* et *ῥώψ* a *ῥέπω* Sch. Arist. Pac. 699. *δώς* a *δώσω* Orion. 48, 4. et item alia *ἄλξ, δόρξ* etc. subscriptorem nacti Coraium Atact. T. I. 165. Nos e diverso persuasum habemus, sigma illud non e longinquo repetitum sed in primo vocabuli satu receptum esse fingendis masculinis et femininis, *δώς, κράς, ἅλς, στίξ, λίψ, φάψ, ὄψ,* neutris in unam trium vocalium, quibus vocabula primitiva finiri possunt, deflexis, *κάρα, γάλα* (utrumque eadem metathesi effectum), *ὕφα, λίπα, ἄλειφα, μέλι, ἄλφι* [1]) *γλάφυ, φῖτυ.* Hae autem ipsae termina-

---

1) Stirps vocabuli sine dubio est $\overline{\text{αλφ}}$, cognata cum verbo *ἄλφω, ἄλδω,* alo, non *ἀλφιτ* ut Buttmannus sumit Gramm. p. 213. Nec ferri possunt, quae idem comminiscitur themata, *μελιτ, γαλακτ.* Tau prioris vocabuli cliticum est, ut in latinis Ditis (*Διός*), dotis, ut $\overline{\text{d}}$ in lapidis, $\overline{\text{n}}$ in tendinis, $\overline{\text{r}}$ in gloris (vires, speres, regerum), quae sunt propriae Romanorum literae cliticae; Graeci solis utuntur dentalibus *δαΐδος, χάριτος, ὄρνιθος.* Nam $\overline{\text{ν}}$ in uno apparet pronomine *τίνος,* quod totum ab analogia recessit; *κτενός* a *κτήν* (ut *μείς* et *μήν* mensis, mensor) profectum videtur potius quam a *κτένς,* quia in stirpe *κε—άζω* literae *ν* vestigium nullum, nisi *κτείς* nomen participiale est, quod in declinatione tau (*κτεντός* ut *θεντός*) abjecit ut *πρίονος.* In *ἕνς* eandem literam magis thematicam esse apparet ex paragogis *οἴνη,* oenus. Genitivus *γάλακτος* guttu-

tiones adverbiis quoque redditae sunt ἀμύξ, προτύψ, ἀναμίξ, ὀκλάξ, μίγα, κρύφα, λίγα, ἄγχι, ἶφι, τῆλυ, eaque temporis progressu novis aucta sunt incrementis, μιγάδις, κρυφάδις, κρυφηδόν etc. exemplo eodem, quo nominum stirpes informes et inchoatae articulationis causa terminationes ascivere vocaliores, ἄλφιτον, ἄλειφαρ, ὕφασμα, quibus demtis nomina cum adverbiis in unum confluunt, nam λίπα et pro λίπος dicitur et pro λιπαρῶς, neque ἄμυξ ab ἀμύξ distat nisi accentu. De monosyllabis quod dixi, idem de bisyllabis intelligi debet, quorum syllaba posterior ad ipsam stirpem pertinet ἄβαξ (infans), βάβαξ, ἄμυξ, ὄνυξ, ὄρυξ. Veteres vero non haec solum a futuro repetunt, sed eandem rationem ad verba quoque derivata transferunt, ἅρπαξ, σάλπιγξ, κῆρυξ, ἐλπίς, γῆρυς, ἰσχύς, ab ἁρπάξω, ἐλπίσω etc. arcessentes, etsi fieri potest ut ἐλπίς et *spes* prius natum sit quam ἐλπίζω et *spero*. Hujusmodi autem nominibus duarum et ultra syllabarum Graecorum sermo affluit, βάσταξ, κάμαξ, σάλαξ, ἀῤῥάβαξ, χάραξ, ἕλιξ, ἴλιγξ, φοίνιξ, στῆριγξ, ἄμπυξ, πομφόλυξ, ἀμάρυγξ [2]) et quae in ς purum desinunt, ἄλυς, ἀχνύς, ἄρκυς, ἄρπυς, ἀχλύς, ἰθύς, οἰζύς, τονθρύς, φῖτυς, quae omnia quidem ver-

---

ralem a nominativo γλάξ translatam, tau auxiliare habet ut νυκτός, δάμαρτος, κλέπτω (clepo), πτόλις, ipsumque latinum *lacte* (ut *osse*), pro quo, si *lac* masculinum esset aut femininum, *lactis* diceretur ut Capenatis, Sarsinatis. Nominativum *lact* merito explosit Struvius de Decl. et Conjug. p. 20. sed de apocope non minus errat, quam ceteri qui Capenas, Arpinas, Urbinas, cujas, summas, nostras, ex Capenatis etc. concisa putant. Grammatici graeci haec ad anadromen retulissent ut κάρβανος, Ἀδρύμητος, χαροπός, μάρτυρος, nos paragogis adnumeramus, ut famulus, morigerus, facilis, discordis, vulturis etc. Num cui probari potest *Campas genus*, *Arpinas iter* per concisionem ortum esse ex Campate, Arpinate? Immo brevior forma eadem principalior habenda.

2) De industria praetermisi animantium nomina a sonis naturalibus ducta ἔποψ, κόαξ (rana), ἴβυξ, ἴτυξ ὄρνεον Suid. (fortasse illud, in quod Itys mutatus est) ἴυγξ, κόκκυξ, πίφιγξ, πώυγξ sive φώυξ, τέττιξ, τέτραξ, μέμβραξ v. Schneider. ad Aristot. T. III. 387. et ad Aelian. X. 44. quorum nonnullis verba adjecta sunt, τετράζειν, τιτίζειν, βαβράζειν etc. Praetermisi autem propterea, quia, nisi in omnibus, certe in upupae, ranae et cuculi nomine consona nativa inesse videtur.

balia sunt atque adeo literas finales cum verbi cognati futuro communes habent, neque tamen cogi potest, ut ab hoc fonte derivata sint, quia multa reperiuntur, quae gutturalem sigma praecedentem manifesto foris ascitam habent. Etenim ut primum de adverbiis dicam, in futuro communi eorum verborum, a quibus *ἀπρίξ*, *ἐπιβλύξ*, *ὑράξ*, ducta creduntur, literae gutturalis vestigium nullum inest, ac si quis *ὑποδράξ* vocalem a *δράω*, unde *ὑπόδρα*, consonam a *δέρκω* accepisse putat, tamen hanc vel sua sponte et sine ulla verbi antecessione subnasci potuisse ostendunt *ἀντάξ ἐν μέρει* Hesych. (nisi *ἀνταλλάξ* scripsit) *ὑπαντάξ* et paronyma, *γνύξ*, *εὐράξ*, *μουνάξ*, *κουρίξ*. Idemque apparet e nominibus; nam ut largiamur *θρίξ* a dorico *θρίξω* repeti posse, at certe *φλέψ*, *κῆρυξ*, *μήρυξ*, *μήριγξ*, gutturalem non a principiis suis *φλέω*, *γηρύω* (*γῆρυς ὅθεν καὶ κῆρυξ* Hesych.), *μηρύω* acceperunt, sed extrinsecus ut mordex, scaturex s. scaturix. Quare sic potius existimandum consonas, quas adverbia et nomina cum futuris communes habent, non ab hoc tempore ad illa translatas, sed omnibus aequaliter proprias et nativas esse, quippe jam in stirpe verbi obscure adumbratas. Etenim cur a tribus simillimis praesentibus *ζέω*, *νέω*, *ῥέω*, tria oriantur dissimillima futura, quid tandem causae esse potest nisi quaedam primitivorum diversitas, quae in praesentis conformatione delitescit, apparet autem et promitur in derivatis? Itaque a *ψίω* duci potuit *ψίξ* cum anticipatione ejus literae, quae in *ψήχω* emergit, a *φλέω* *φλέψ*, vocali *υ* quam nomen *Φλεύς* praefert [3]), in consonantem versa ut in *δεύω* *δέφω*, *δέω* *δεύω* *ἐπιδευής*, debeo, debilis. Et eadem ratione ab *ἀλάομαι* *ἀλύκη*, elucus, *ἀλάλυγξ* i. q. *ἄλυς*, ab *ἐρύω* *ἐρίκω*, *ἔρυγξ τὸ ἔρκος* Hesych. cujus exiliorem formam nomen montis *Ἔρυξ* reddit i. q. *ἔρυμα* ut *Τμῶλος ἔρυμα Λυδίας* Eur. Bacch. 55. ut et mons cum *μύνη* *moene* cognatum videtur; a *μηρύω* (*μηρύκω*, *μηρυκῶμαι*) *μήρυξ* piscis, quem Aristoteles *ἀπὸ τοῦ ἔργου* vocatum esse ait, a *νύω* (*νέφω*) *νύξ* *nubs*, quae est solita labialium et gutturalium vicissitudo. Etenim talpa vulgo dicitur

3) Photius *Φλεβάζειν βρύειν* cf. Schneider. Lex. Gr.

σπάλαξ sive ἀσπάλαξ, attice autem σκάλοψ v. Comment. ad Aristoph. Ach. 879. a verbo σκάλλω, ut creditur; avis quaedam ἀσκάλωψ et σκολόπαξ v. Schneider. ad Eclog. Phys. p. 41. ad Aristot. T. IV. 131. neque differunt γλίχομαι, λίπτομαι, libeo, γλίξαι id est ἐπιθυμῆσαι Hesych. unde λίχνος ortum videtur; ad haec ἴψ et ἴξ v. Niclas. ad Geopp. V. 53, 6. Barker. ad Etym. p. 1093. (in adnot.) ὄψ vox, νίψ nix, ῥώξ rupes (interposita vocali ut sepes, scrobes, nubes, navis, copis, jugis pro ζύξ) σκνίψ cinips (ciniphes), κώνωψ culex, σμώδιξ et μώλωψ a σμάω, unde σμώνη plaga, φλίβω fligo, λείβω liquo, ὀπός sucus, quibus cognata videntur sapor, nesapus, insipidus, insubidus; ἧπαρ jecur, ἵππος ἴκκος, connivi connixi, et fortasse a καλύπτω κάλυξ [4]), a τήξ, quod hodie non legitur, tabes [5]). Itaque tria distinguimus nominum genera; unum quod stirpi verborum primitivorum sigma, commune formationis instrumentum, adjungit: κλείς, δαΐς, ναῦς [6]), φλέψ. Alterum, quod eandem literam sed inserta simul vocali addit, vel puram ἐλπίς, ἀχνύς, vel implexam mutae, quae in verbi motione asciscitur, σύριγξ, ἀμάρυγξ, nisi sic dicere praestat syllabas $\overline{\iota\xi}$ et $\overline{\upsilon\xi}$ sive $\overline{\upsilon\gamma\xi}$ prosschematismo potius af-

---

4) Hesychii Κάλυγες τὰ ἔμβρυα idem esse videtur, quod κάλυκες, ut ὄρτυκες pro ὄρτυγες Anecd. p. 1400.

5) Forfex quoque sola specie differre puto a forceps v. Boettiger. Sabin. T. I. 313. quo quum proprie significetur fabrorum ferrariorum instrumentum, quod graece θερμαυστρίς id est formicapa dicitur v. ad Aj. p. 358. postea nomen ad alia decussata translatum est ob formae similitudinem; ab eadem forma denominata sunt κάρκινος, cancer, cancelli, κιγκλίδες. Hesychius Κάγχαλος κρίκος ὁ ἐπὶ ταῖς θύραις, Σικελοί· quem vulgo ῥόπτρον appellant v. Harpocr. A κρίκος derivatum κίρκινος circinus, qui et κάρκινος dicitur.

6) A νάω, νέω, νεύσομαι Grammatici v. Anecd. Cram. I. 290. recte derivare videntur et νῆσος et ναῦς sive νεῦς, νᾶς τῆς ναυός Etym. M. cujus synonymum est πλωτή v. Corais ad Aelian. p. 314. id est ἡ πλέουσα, ἡ νηχομένη. Ab eodem verbo νέπους, ναύπους et ναυσίπους i. q. νηξίπους composita, quorum pars posterior non pedem sed πορείαν significat v. Dissert. V. §. 12. not. 98. Neque aliundè νῆσσα ducitur Schol. Arist. Avv. 566. anas a nando Varr. de L. L. V. 13. et fortasse ψῆσσα piscis planus a ψάω, quia speciem rasi, ἀπεψημένον, habet.

fixas, quam ex futuri (συρίξω) declinatione anticipatas esse. Est enim tertium genus, quod et vocalem et consonantem additiciam habet: σκάλλω σπάλαξ, ἄνω ἄναξ (ut a verbis synonymis κράντωρ et τελεστής id est ἄρχων in Inscript. Elea XI. p. 26. Corp. Inscr. Vol. I.), σαίρω σήραγξ, φάρω φάραγξ (vorago) et φάρυγξ (ut ἀλάλαγξ et ἀλάλυγξ), πήσσω πάσσαξ (πάσσαλος pessulus), σάλλω σάλαξ, πλήσσω πλάστιγξ Galen. Gloss. p. 546. Haec autem si a verbis repetimus, utique verba intelligi volumus non omnibus suis partibus perfecta et absoluta sed stirpes et quasi semina verborum. Ut certum quiddam exempli causa ponam, βλάξ et deinceps μαλακός ac μαλάσσω ortum esse dico ab etymo μαλ, quod ex μωλύς, mollis, malva, μαλάχη, μολόχη, pellucet. Hoc autem μαλ quum ab ore et auribus Graecorum abhorreret, quumque, quod proximum erat, μάλς, displicuisset ob terminationem uno exemplo ἅλς parum excusatam, unum supererat μάλαξ, sed hoc quoque cessit incertum qua de causa breviori βλάξ· namque μάλξ non magis probarunt quam ἅλξ. Denique synaeresin sequuta est productio vocalis alpha natura brevis, sicuti πέρω πρήσσω, πέτω πτήσσω, σκέλω σκληρός, θάνω θνῆσις, δάμασις δμῆσις, δαματήρ δμητήρ. Neque negamus fieri posse, ut nonnulla illorum nominum, quae verbalibus adnumeramus, a nominibus ortum habeant hodie amissis, ut δρώπαξ, δόναξ. Eademque dubitatio de χάσκαξ, τρύφαξ, βόαξ, illincine ducta sint, ut latina vorax, verax, edax, emax, an a nominibus unde plurima talia, a tritoclitis μῦς μύαξ, δρῦς δρύαξ, σῦς σύαξ piscis (ut σύαινα) v. Intpp. ad Hesych. s. Σύβακα, ab aliis terminationibus ἔρνυξ, φαύσιγξ (φυσαλίς), φώτιγξ (αὐγή). A protoclitis πλάτιγξ, στόρθυξ, σχίδαξ, πόρπαξ, a ψύλλος ψύλλαξ (pulex), a φάλος (palus) φάλαξ sive φάλαγξ (palanga), a πτέρον πτέρυξ, a ψῆφος ψηφίς, ψήφαξ, ψήφιγξ, quod Etym. M. cum λάϊγξ contendit, a κόχλος κόχλαξ [7]), quod ab

7) Corais ad Heliod. p. 3. idem esse putat quod κάχληξ, κάχλιξ. Utriusque origo fortasse latinum calx (calculus), unde reduplicatum κάχλιξ.

eodem cum *μύρμος* (vermes) *μύρμηξ*, *ἱέραξ*[8]) et *νέαξ*[9]) componitur; tum *θρόνος* (*θρᾶνος*) *θόρναξ* *ὑποπόδιον* Hes. quod et *θράνυξ* sive *θρήνυξ* dicunt et *θρῆνυς*· nam *ξ* et *σ* in hac terminatione alternant: *διφράς*-*δίφραξ*, *θυννάς* (*θυννίς*) *θύνναξ*, *θυλάς* (*θυλλίς*) *θύλαξ*, *λιθάς*-*λίθαξ*, *νοσσάς* (*νοσσίς*) *νόσσαξ*, *συβάς*-*σύβαξ*, *ψιάς*-*ψίαξ*, *ῥυάς*-*ῥύαξ* (*ῥοίαγξ* et *ῥύμιγξ*, id est torrens), *βεμβίς*-*βέμβιξ* v. Schol. Nic. Al. 182. *ἶβις*-*ἴβιξ*, *κύστις*-*κύστιγξ*[10]), *μάστις*-*μάστιξ*, *μάστιγξ*, *πεζίς*-*πέζιξ*, *πεμφίς*-*πέμφιξ*, quae permutantur in Lycophr. v. 686. et 1106. *ῥηνίς* (*ἀρνακίς*) *ῥῆνιξ*, quod Passovius perperam pro *ῥήν* valere dicit, *στροφίς*-*στρόφιγξ*, *σπινθαρίς*-*σπινθάριξ* sive *σπινθάρυξ* v. Adn. ad Apoll. Rh. IV. 1544.[11]) *τροφαλίς*-*στροφάλιγξ* v. Schol. ad Nic. Ther. 697. *χάλις*-*χάλιξ*, *μῶλυς*-*μῶλυξ* id est *mollis*, unde *μώλυγερ τὰ ἄνοζα ξύλα* (enodia) Hesych. postremo *ὄρνις*-*ὄρνιξ*, quod doricum perhibent fortasse ob declinationem singularem[12])

---

8) Hesychius *Κέρκαξ ἱέραξ*, quod ad *κίρκος* referendum. Idem *Κύλλας* (*κύλλα*) *σκύλαξ Ἠλεῖοι*.

9) Haec ab adjectivis oriunda ut *λείαξ*, *χαύναξ*, *ψίλαξ*. A *σκαιός* *σκάνιξ*, id est *ἐπαρίστερος* (*σκανεύεσθαι ἐπαριστερεύεσθαι* Hes.) et a cognato *σκαμβός* non solum *σκάμβυκες σκόλοπες* Hes. ut vallus a varus, sed etiam *σκαμβάλυξ* cum epectasi ut *αἰθύλιξ* (non *αἰθόλιξ*) *ταρβάλυξ* a *ταρβύσσω* sive *ταρμύσσω* (non *ταρβήσσω*) et a *βόμβος* non modo *γωνιοβόμβυξ* sed et *βομβυλίς*, *πομφόλυξ*, quod Etym. M. a *παφλάζειν* repetit, a *στρόφιγξ στροφάλιγξ*, a *πίφιγξ πιφαλίς*. Ad idem illud *σκαιός* revocandum *σκάνδυκες σκόλοπες* Hesych. ubi perperam *σκάνδυνες* editum, et *σκάνδαλον*, id est transtillum.

10) Significationis differentia, quam Galenus tradit in Gloss. *κύστιγγα κύστιν σμικράν*, apparet etiam in *λάϊγξ*.

11) Aeque indiscreta sunt *σάνδιξ* et *σάνδυξ*, *σκάνδιξ* et *σκάνδυξ*, *πέλιξ* sive *πέλλιξ* et *πέλλυξ*, *πέμφιξ* et *πέμφυξ*.

12) Ad hujus similitudinem ficta videntur nomina specialia cornix, coturnix, spinturnix. Ipsum *ὄρνις* et conjugata *ὀρταλίς*, *ὀρτάλιχος*, a verbo *ὄρω*, *ὄρνυμι*, descendere veterum opinio est multo probabilior ea, quam Boppius profitetur Gramm. Comp. I. 147. *ὄρνις* compositum esse ex sanscritico *arani* (silva) et graeco *θέω* (curro). Etenim, quantacunque est harum linguarum societas et contagio, tamen non eo valet, ut ejuremus omnes, quae de verborum graecorum compositione sancitae sunt leges. Sed hanc meam sententiam nemo sic calumnietur, tanquam studiis illis

et utrique linguae commune *πέλιξ* pelvis, ut *κώληψ* poples, *Κύκλωψ* Cocles, et contra *κέλης* celer, celox [13]), quibus interveniunt aliae catalexes *ηξ* et *υξ* *πάλλαξ* (*παλλάς*) *παλλήξ*, *ἄλλιξ* *ἄλληξ*. quod Etym. M. ab *ἀλλάσσω* arcessit recordatus, puto, vestimentorum quae *ἀλλάξιμα* *mutatoria* vocantur v. Reisk. ad Const. Porph. p. 43. *φήληξ* et *ψήληξ* cum *φῆλος* et *ψιλός*, ut creditur, cognata [14]), *μάλλυξ* a *μαλλός* (mallo), *τόλυξ* a *τύλος* (utrumque Hesychius *αἰδοῖον* interpretatur),

---

obtrectem; immo vero, si natura nobis concederet *νέους δὶς εἶναι καὶ γέροντας αὖ πάλιν*, duplicata vitae spatia — quoniam simplex vix unius linguae cognitioni suppetit — dividerem utrisque. Atque adeo in hac ipsa tractatione quum insideret illa mihi cogitatio, graecorum vocabulorum, in quibus haesitarem, significationem ex sanscrito erui posse, communicavi, quae collegeram, monosyllaba cum viro doctissimo P. a Bohlen. Is vero nonnulla quidem in utroque sermone similia esse me docuit, velut *δρῦς drus* (arbor), *μῦς mûsha* (fur), *μεὶς mâsas* a verbo *mâs* (metiri), *βοῦς bhûs*, *λύξ* a *loch* (lucere, videre), *χείρ kara* (propr. faciens), *νύξ nis*, *φρήν prâna* (anima), *γραῦς* a *jri* sive *dschri* (senescere) etc. sed de controversis illis *λάψ*, *δρώψ*, *ταίξ*, *ζάψ*, *σής* aliisque multis nihil pronunciare ausus est, et in universum monosyllaba sanscritica pauca esse, pleraque graecis dissimillima. *Θής* conferebat cum *dhas* (positus) fortuito incidens in Buttmanni vestigia nomen illud a *τιθέναι* repetentis. Mihi a *θάω* derivatum idemque quod *θώψ* id est assecula significare videbatur, quia, ut Aristoteles ait, *πάντες οἱ κόλακες θητικοί*. Hesychius *Θήσαντο ἐθαύμασαν*, *Θήσατο ἐθήτευσε*, *Θηπαλέος βωμολόχος*. Neque tamen excludo, quod in Aglaoph. p. 1319. posui, denotari hoc nomine eum qui pascitur, *τὸν θέραπα* (a verbo *θρέπω* sive *θράπω* i. e. *τρέφω*, *τράφω*.)

13) Forsitan eodem modo cohaerent veles velox, sollus solox, ferus ferox, ater (atrus) atrox. In senex, junix, struix, pistrix, saepe subvenit sigma.

14) Incertiora sunt *βέμβηξ* v. Schaefer. Melet. p. 112. *πέλλιξ* et *φήλιξ* apud Hesychium. Idem *Βανῆκας γυναῖκας Βοιωτοί* et *Γοίνακες βλαστοί*, utrumque a *γένω*, feo, unde *γυνή* aeolicum, ut Theognostus tradit in Anecd. Cram. II. 88. pro *γονή* (ut *ὕρχη*) id est femina, *γονάς*, venus. Sullae cognomen Felix, quod Graeci dixerunt *ἐπαφρόδιτος* id est venustus, ut fidustus vetustus, a feo ductum, unde fenus (*τόκος*), fecundus. Mirabile est Buttmanni commentum *γύναιξ* contractum esse ex *γυνή* et *εἰκέναι*, quasi *γύναιξ* *Weibsbild* Gramm. I. 223. A *γυνή* producitur *γυνήξ*, ut ab aeolico *βάνα βανήξ*, a *μύρμος μύρμηξ*, ab *ἀλωπός ἀλώπηξ*. Vocativus consonam asciticiam amittit ut *ἄνα*.

φεψάλυξ a φέψαλος, hoc a φαύω. Sunt vero etiam quae ν et ξ alternent, τρίβων-τρίβαξ (trebax, fervitribax), μόθων-μόθαξ, λειμών-λείμαξ (a λείβω, limus), κνώδων-κνώδαξ, εἴρην-μείραξ, cujus synonyma sunt μέλλαξ, μίλαξ [15]). His igitur exemplis manifestum fit, terminationes αξ, ιξ, υξ, multo saepius additicias, quam a futuris verborum derivatas esse, ac si quis modo unius vocabuli variationes animadverterit, κάραβος, χήραψ, χηραφίς, κεράμβηλος, κεράμβυξ, qua lege haec regantur, sciri posse desperabit.

Cum hoc autem genere, quod in partitione nostra ultimum erat, concinunt Romanorum vocabula adjectivi et substantivi generis, partim verbalia: sternax, tagax, procax, vertex, tumex σμῶδιξ Gloss. apex, struix, impetix, offendix, appendix, volvox, partim paronyma: dens dentex, furnus (θερμάστρα) fornax fornix, ramus ramex (sicut hernia παρὰ τὸ ἔρνος). Sed hanc similitudinem articulatim persequi haud ab re duco. Itaque primo generi componenda sunt simplicia fors, 'lax (licium), pax, arx, scrobs, scobs, fons etc. quorum numerus non perinde magnus abundante compositorum copia, artifex, mellifex, auceps, forceps, manceps, menceps [16]), vesticeps, aureax, remex, aquilex, altispex, coelispex, judex; et parasynthetorum subex, applex, complex, illex, index, pollex, resex. Quorum nonnulla cum verbi inclinamentis notabiliter congruunt; *dux* et *rex* Priscianus I. 5, 28. p. 449. a per-

15) Hesychius Κίλλικας δημότας, fortasse pro μίλλικας. Idem Μίλακες νεώτεροι et Μίλαξ δημοτικός, sicut popularis dicitur pro sodalis ἧλιξ.

16) Niebuhrius Hist. Rom. T. I. Adn. 107. veteres literatos erroris arguit, quod *municeps* compositum esse crediderint, et levitatis, quod tria nomina in eandem syllabam cadentia, *biceps*, *princeps*, *municeps*, a tribus diversis vocabulis *caput*, *capio* et *capesso* repetere conati sint. Illis vero nunquam in mentem venit, *capessere* aut diversum a *capere* aut omnino ad componendum aptum esse; ac mirarentur, puto, si quis negaret γαστὴρ ἄναλτος et κρέας ἄναλτον vel τυρὸς νεαλής et στρατιώτης νεαλής diversis orta esse principiis. Si ceps syllaba significat id quod ad rem pertinet, nihil interest aucupem aliquem dicas an aviarium, mentis compotem an mente captum. Sed interest, credo, plurimum. Nihilo certior mihi videtur illa de *consul*, *exsul*, *praesul*, conjectura.

fecto derivat, cui tempori simillima *pernix, praecox, conjux*; indidemque duci posse simplicia *pax, lex, arx*, apparet e panxi, intellexi, arctus; neque absonum videtur *artifex, auceps, remex, obex, innox*, conferre cum futuris faxo, capso, axo, objexim, noxim. Verum a verbis puris quae originem trahunt, sigma extrinsecus mutuentur necesse est, comes, trames, antistes, mansues, quorum vocalis nativa est, et inquies, proles, (torques, sedes) quibus aliunde venit. Neque minus quae a contrario genere; sed haec triplici ratione. Nam quae verba unam ex tribus immutabilibus catalecticis pro charactere habent, eam incorruptam ad nomina transmittunt, praesul, oscen [17]), cornicen, agger, adulter, legifer, armiger; quod genus a graeco sermone abest. Quae vero mutam habent stirpis primitivae extremam, eam aut abjiciunt assumto sigma: impes, praepes, obses, reses, deses, incus, subscus, nefrens, libripens; aut servant interposita vocali: arbiter (pro arbites), interpres, indiges (nisi hoc a geo potius quam ab ago compositum est) in eoque sequuntur exemplum simplicium tudes, trudes, caedes, teges, nec verbalium modo sed et paronymorum, ales, circes, cocles, eques; quibus respondent graeca ἐλπίς, καινίς, ἄρκυς etc. Cum tertio genere, ut modo dixi, congruunt quae utrumque elementum aliunde sumunt, vertex, appendix etc. Sed differt quod Romani gutturalem frequenter non solum in nominum formatione, sed et in verborum declinatu interponunt, strages, fruges, conflages, fluxi, struxi.

§. 2.

Si quis autem cum infinita verborum multitudine horum nominum et paucitatem et rarum obsoletumque usum comparaverit, miretur necesse est, quid causae fuerit, cur Graeci Romanique, quum hanc nominum fingendorum viam semel ingressi essent, rursus declinaverint neque porro ad istud exemplum ἄψ, γράψ, τάξ, τέξ, φύξ et mille talia fabricati sint, id quod orsis consentaneum et factu proclive erat. Verum

17) Nominativus *oscinis* per se nihilo mirabilior est quam *segnis* id est segenis ἀγενής sive ἀγεννής.

enim vero hujus generis numerus, si cujuscunque mensurae vocabula colligas, et ab initio perexiguus fuit et procedente tempore imminutus est, his ipsis, quae jam ascita et probata erant, alio traductis. Ad hoc igitur solvendum duas rationes afferi posse arbitror, quarum una ad monosyllaba, altera ad universa pertinet. Prima est, quod si sermo, quo coeperat, ire perrexisset, torrentis modo insuperabilis exundasset monosyllaborum copia, quia verborum prototyporum pars major una constat syllaba primitiva, monosyllaba autem cum per se, ut Gellii verbis utar XII. 13, 8. parvo exiguoque sonitu obscurius promuntur, tum spissius continuata auribus molesta sunt, *quia necesse est compositio multis clausulis concisa subsultet* Quintil. IX. 4, 42. paene ut in litania scholastica, *ζάμψ, χθώ, σφίγξ* v. §. 11. Nobis quidem, qui decem et ultra monosyllaba jungere consuevimus, aures hoc tinnitu oppletae jam dudum obsurduerunt; apud illos vero nusquam puto sic cumulata reperiri: *ἦν γὰρ σὺ νῦν δὴ φθῇς τὰς ἓξ ναῦς δοὺς τῷ τῆς γῆς κρατοῦντι,* sed ad summum quatuor aut quinque voculae continuantur *κἂν μὲν μὴ φῇ* Arist. Avv. 555. *πῶς ἂν οὖν οὐκ ἂν δεινὰ πάσχοιμεν* Lys. p. Polystr. 159, 21.[18]) *εἰ οὖν ὃν ἂν ᾖ χρόνον καὶ ὃν ἂν μὴ ᾖ* Plat. Men. p. 86. A. *εἰ μὲν οὖν ὃ νῦν δὴ ἔλεγον* Euthyphr. p. 3. D. *ὥς καὶ σὺ μὴ νῦν* Eur. Med. 584. *ἀλλ' ὡς μὲν οὐκ εὖ μὴ λέγ' —* Or. 600. *ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἂν ποτ' οὐδ' εἴ μοι τὰ σά* Soph. El. 359. *τί δὴ οὖν τὰ τοῦ θεοῦ* Clemens Protr. V. 50. quarum aliquot proclisi aut enclisi aut synaloephe conjuncta sunt. Adhuc loquutus sum de nominibus natura et positione longis, quibus Graeci usi quidem sunt sed modice; si vero illa, quam designo, nominum fictio in commune fuisset recepta, brachycatalectorum copia pullulasset, cujus generis in latino sermone non plus sex reperiuntur, in graeco nullum publice probatum est, sed quae a thematis brevibus originem habent, aut diphthongum susceperunt ut *βόσω, βοῦς, χόσω, χοῦς,* aut nominativo destituta sunt, *κλαδί, στάδα, κνίδα, κλύδα.* Altera causa posita est in ambiguitate formae. Namque vocabula haec,

18) Prius *ἂν* alibi omittit, *πῶς οὖν οὐκ ἂν ἦν* p. 109, 35. et 120, 22.

quae meram verbi stirpem repraesentant nullaque syllabica terminatione instructa sunt, haud cito dignoscas, substantiva sint an adjectiva, masculina an feminina, actoremne significent ut *θήξ*, *κλώψ*, an actionem, ut *δώς*, *πνίξ*, an aliquod agendi instrumentum, velut *σύριγξ* Strab. IX. 421. pro *συριγμός* dicitur, *μάσταξ* pro eo quod edimus et quo edimus, *τροφή καὶ γνάθος* Schol. Od. XXIII. 76. ut mala a mando, *ἅρπαξ* simul raptorem sive rapacem, rapinam, harpagonem [19]) significat, *ὄρυξ* instrumentum et fossam (quod mansit in nomine loci Paus. VIII. 25, 2.), *φλύαξ* rem et hominem [20]). Huc accedit alia ratio, quod adverbia quoque plurima in *αξ*, *ιξ*, *υξ* exeunt, quorum aliqua ut *ἀμύξ*, *ὀκλάξ* et factiticium *κοάξ* a nominibus nulla re nisi accentu discrepant, origo autem indidem repetitur unde nominum, hoc est, a futuro verbi. Helladius Photii CCLXXIX. 869. *τὸ ἐπιτάξ ἀπὸ τοῦ μέλλοντος γέγονεν ὥσπερ καὶ τὸ χωρίς καὶ τὸ πέλας καὶ τὸ μίξ, ὅθεν τὸ ἐπιμίξ, καὶ τὸ δάξ, ἐξ οὗ τὸ ὄδαξ· ἀπὸ δὲ τοῦ πτύξω πτύξ καὶ πύξ· ἀπὸ τοῦ οὐδίσω οὐδίξ καὶ ἀμφουδίς· ἀμύξω ἀμύξ παρὰ Νικάνδρῳ, πλήξω πλήξ καὶ ἀμφιπλήξ* (scr. *πλίξ*), *ἀγκάσω ἀγκάς*, *τύψω τύψ καὶ προτύψ·* quibus si adnumeres omnia ejusdem generis adverbia, *ἀλλάξ* cum compositis, quae ad Aj. v. 1087. memoravi, *πατάξ* [21]), *διαμπάξ*, *ὑράξ*, *ὑποδράξ*, *ἀβρίξ*, *ἀπρίξ*, *ἐπιβλύξ*, hanc quoque adverbiorum formationem magis tentatam quam perfectam esse apparebit reperto alio exitu, *μίγα*, *μίγδα*, *μίγδην*, *μιγάδην*, *μιγάδις*, *φύρδην*, *κρύβδα*, *κρύβδην*, *κρυφάδις* v. Anecd. Ind.

---

19) *Ἁρπάγας* harpagones nunc scribitur in Dion. Cass. LXXIV. 11. p. 1252, 98. pro *ἅρπαγας*. Ab eadem stirpe tracta videntur *ἅρπη* v. Etym. M. *ἁρπιτός ἴκτινος* Hesych. hirpus, irpex sive urpex.

20) *Ἀθηνᾶ σάλπιγξ* Paus. II. 21, 5. non tubam sed tubicinam significare videtur. Hesychius *Ληιστοσάλπιγγες Τυῤῥηνοί*, cui non praeferam Photii scripturam *ληιστοσαλπιγκταί*.

21) V. Menandr. Fragm. CCCVIII. ubi *πρώην ἅρας ἐπάταξα* scribendum pro *Ἄρης*. A communi adverbiorum accentu sejunctum *ἅπαξ* fortasse ex *ἅμακις* ortum, quod Cretensibus tribuit Hesychius, hoc autem ex *ἅμα* vel *ἁμός*, *ὁμός*, ut *μανός μανάκις*, *ἀρβός* (*ἀραιός*, rarus) *ἀρβάκις* etc.

s. Ἀμάδις, multoque minorem reperiri simplicium quam compositorum numerum.

§. 3.

Propter eandem causam nominibus additae sunt terminationes expressiores, ὄσσα, αἰκή, ἰωκή, δαίτη, ῥωγή (ruga), διασφαγή — δορκάς, κερκάς, λιβάς, πλωάς, πτωχάς, προκάς, ῥωγάς, ψιάς — αἰγίς [22]), καταιγίς, πταίς, ἀλκίς (a quibus segreganda sunt quae significationem primitivi immutant μαστίχη, ὑστριχίς etc.) aliaeque in ων et σις, σταγών, ὀλολυγών [23]), βαβραδών [24]), ἴωξις, στάξις Hipp. Progn. p. 254. T. II. nec raro pro cujusque necessitate uni plures: ἄμυξις, ἀμυχή, ἄμυγμα, quod exitum habet perfecto passivo accommodatum; sed a stirpe nominis propiora sunt neutra λίβος, στύγος, ῥῖπος v. Wesseling. ad Herodo. II. 96. ut a ῥήν, ῥῆνος, a βράξ ῥῆγος, a φρίξ ῥῖγος frigus, ab ἄρξ (arx) ἄρκος et ἄλκαρ, a λίψ ἄλιψ (adeps) λίπος, λίπα, ἄλειφαρ, ἄλιππα ut ὄππα, de quo docte disseruit Muetzell. de Emend. Theog. p. 49. ab ὕψ [25]) ὑφή, ὕφος et ὕφα ut σκέπα, quibus non detractam esse consonam finalem sed potius non additam arguunt similiter terminata μέλι, δάκρυ, μέθυ, γλάφυ, quod elegantius visum quam γλάψ (scrobs). Masculina autem nulla fingi potuere nisi assumta consona, qua verbi passivi tertiae formantur personae ἔποψ (Hesych.) - ἐπόπτης, βάβαξ-

22) Primitivum αἶγες veteres et procellas interpretantur et fluctus et τὸ σπινθηρίζον καὶ διᾶττον πῦρ Anecd. quibus cognata videntur ἀκτίν et ἀκταίνω.

23) Hoc Schol. Theocr. VII. 139. a verbo derivat unde ὄλολος, ulula et ὄλολυς, cui simile σαλαῖς κωκυτός Hesych. sed normae convenientius foret ὀλόλυξ. Pro Ὀλόφυς οἶκτος idem scripsisse videtur ὀλόφυξις vel magis ex ordine literarum ὀλόφυρσις.

24) Hesychius Τετράδων ὄρνεον· certe τετραδών scribendum est ut βαβραδών, ἀηδών, χελιδών.

25) Hoc mihi elicere visus sum ex latino *seps*, *suparum*, *siparium*; Virgilius dixit *texere sepem* proprie, ut videtur; a sepio vero *sepelio* ducimus ut a concio concilio, ardeo ardelio (θερμουργός) et *sepulcrum* id est σηκός septum. Atque haud scio an latinum *ops*, *coops*, *copia*, nativam ostendat graeci ὄφελος formam.

βαβάκτης[26]) ut in femininis ἅρπαξ-ἁρπακτύς, nam illa terminatio utriusque generis ambigua est. Nec raro abrogatis simplicibus retinuerunt composita, δίωρυξ, κατάιξ, πολυάιξ. Consimiliter, ut illuc redeam, in altero sermone pro aureax substitutum est origa sive auriga, pro scaturix scaturigo, cujus vocalis penultima non adventicia est ut in urigo, claudigo, surdigo, lentigo, farrago, lumbago, lappago, salsugo, asperugo, mollugo, sed in verbo continetur vel paragogo ut scalpturigo, esurigo, prurigo, vel primitivo ut suffrage, terminatio autem paragogica dici potest in impetigo, origo, vertigo, intertrigo (παράτριμμα). Sed addam paullum aliquid de aliis terminationibus. Romani igitur pro *scribs* maluerunt *scriba* dicere, quod Graecis negatum est, neque alterum exemplum praebet latinus sermo; nam *perda* pro perditor Salmasius ad Trebell. XXX. Tyr. c. XVIII. suo, ut dicitur, Marte confinxit, neque apposite ad Treb. Claud. c. XIV. 391. *cura unus*[27]) comparat synthetis *convena*, *incola*, *officiperda*, quorum ingens copia suppetit: conviva, confuga, heredipeta, frugiperda, bucaeda, parricida, legirupa. Tum in *us* exeunt promus, condus, coquus, mergus, crepus et femininum traha, quae etsi vulgo pro substantivis accipiuntur, tamen nihil aliud valent quam adjectiva suadus, scius, parcus, vivus etc. neque exiguus est conjugatorum proventus, aquilejus, bustirapus, caprimulgus, crurifragus, dentilegus, domiducus, funirepus, merobibus, vinibuus (a buo, unde compositum est imbuo, id est bibere facio), legirupus, pilicrepus, sociofraudus, testitrahus, turicremus, velivolus, viviparus, puerpera, noctiluca, et parasyntheta: consequus, pronubus, prodigus etc. quibus adjacent partim substantiva perfuga, lucifuga, legirupa, bubsequa, partim communia, quae supra exposui, sic ut ab eodem verbo saepe duplex oriatur forma: praecox et praecoquus, panifex

---

26) Jesaiae interpres graecus cap. 50, 9. σὴς καταφάγεται ὑμᾶς, Aquila σὴς ἡ βρῶσις, pro quo Procopius βρωτήρ substituit, sicuti homericum Ὠκεανὸν θεῶν γένεσιν veteres interpretantur γενέτην.

27) *Fugae* Columell. X. 125. quod pro fugitivi accipiunt, Schneiderus commode cum graeco αἱ φυγαί pro φυγάδες posito confert.

et panificus, aruspex et prospicus (ut perspicus, despicus), armiger et morigerus, tibicen et tibicinus, vesticeps et urbicapus, foenisex et foeniseca; sed nullum novi nomen quod idem sit primae et secundae declinationis. Complura autem propter significationem uni sunt sexui adscripta ut proseda, succuba, procella, sanguisuga, quae a Graecis quoque feminine appellantur. Jam primi generis, ut modo dicebam, in graeco sermone nulla reperitur similitudo, sed haud pauca sunt a verbis sive barytonis sive circumflexis composita αἰθεροβόσκης, ὑελέψης, λαθροδάκνης, σιγέρπης[28]), θεοσύλης, πραγματοδίφης, πιννοτήρης, λογοθήρας etc. Simplicium autem fides incerta: Αἴτης πτωχός apud Herodian. Epim. p. 166. et Hesychium, qui quum saepe vocabula capite truncata in ordinem receperit, hic quoque suspicionis ansam praebet; veteres quidem ἐπαίτης et προσαίτης dixerunt. Ἔχης ὁ πλούσιος Etym. M. et Herodian. Epim. p. 38. per ητος declinari ut πένης discimus e Lexico MS. Albertii ad Hesych. s. Εὐχατότερον. Latinum *dicere* si radices suas in graeco sermone habet, huc referri potest Δίκαρ τοὺς δικαστάς, Ἠλεῖοι Hesych. cui simile λέσχης Grammatici a λέσχη derivant, hoc a λέγω, neque minus τένθης aberrat a similitudine verbi τένδω, unde repeti solet v. Schol. Ven. ad Arist. Pac. 1009. et Θούρην βάτην Hesych. Nomen πώλης Pollux tradit in comoedia legi, quod si solum extaret testimonium, vix contra dicere auderemus; sed ex Aristophanis loco, quem respectat, joci causa fictum esse apparet. Praeterea Hesychius quinque hujus fili vocabula suggerit Βέῤῥης δραπέτης, Ἴμηγας γατόμος, ἀροτήρ, Τύπης πλήκτης, Ὕδης ἔμπειρος, et Φοίτης ὁ κῆρυξ παρὰ τὸ φοιτᾶν. Horum primum si erronem significat, βεῤῥής scribi praestat ut πλανής, et verbum hinc derivatum βεῤῥητεύειν,

---

28) Hesychius Σιγέρπης λαθροδάκτης, quod Critici restituerunt Callimacho; idem tamen χαμερπής affert; διανοίας χαμερποῦς Niceph. Greg. Hist. VII. 4. 137. B. neutrum χαμερπές Gregor. Naz. Or. XXIII. 434. B. *palmae chamae repes* Plinii hybrida est, nisi *chamerpes* scripsit; τῶν χαμαιρεπῶν κροκοδείλων Galen. de Med. Simpl. Fac. X. 30, 308. T. XII. vitio aperto.

non βερεδεύειν Etym. M. Alterum compositum videtur ex verbi forma contracta, ut τληπαθής, et nomine quod nonnulli Neptuni epitheto Ἐκνοσίδας subjiciunt v. ad Aj. p. 389. [29]) aut pro τμήτης scriptum est, quo idem utitur Ἐκτομεύς τμήτης (non τμητής). Tertium τύπης, quod Theognostus Cram. II. 24, 30. cum multis aliis Hesychii glossis ad se transtulit, a τύπτης tam prope abest ut momenti perparum afferat; τύπτης autem et huic similia κλέπτης, ῥάπτης, βάπτης, δύπτης, non a praesentibus usitatis ducta sed tertiae perfecti passivi figurae, ut in scholis dicitur, aptata esse documentum praebent σφάκτης, κατάκτης, ῥέκτης, λήπτης, γλύπτης. Γέρδης (cerdo, gerdius) aeolicum esse ab ἔρδω derivatum Guieti est ariolatio ad Hesych. s. Γέρδιος. His si quis ἀρτύνης addiderit et εὐθύνης, quorum notitia celebrior, fere totum hujus exilis generis ambitum emensus erit. Plebejorum nominum δακνᾶς, φαγᾶς et similium, de quibus alio loco dedita opera disseruimus, nulla hic ducenda ratio. Alterius vero generis, quo continentur verbalia secundae declinationis, exempla minime dubia extant, ἀγός, ἀρχός, ἀκουός, ἄρεσκος, βοσκός, ἐδός, φαγός [30]), φειδός (φιδός) etc. Quo in genere si labialis intervenit, saepe duplex ut in latinis jugis, scobis, scrobis, trabes, Polluces [31]), plebes, reperitur forma, κραγός et κράξ, ἄρπαγος et ἅρπαξ [32]), δίοπος et δίοψ, μαίμακος

29) Μελανόγης Niceph. Blemm. Paraphr. p. 407, 7. ed. Bernh. p. 4. Spohn. neque defendam pertinacius neque damnabo.

30) Φάγος scribitur Epiphan. c. Haer. L. I. T. II. 143. B. de quo in alieno foro litigat Fritzschius Exc. III. ad Marc. p. 790. accentus diversitatem explicare annisus. Φάγος epitheton *sive mavis* substantivum esse statuit, φαγός adjectivum, hisque comparat τόμος et τομός, quae plurimum distant. Barytonis, quae ad Phryn. 438. attuli, accedit αἶθος ὁ αἴθων Etym. M. et φῶνος ὁ μεγαλόφωνος Theognost. Cram. II. 66. Feminina substantivorum munere funguntur ἄρπη, βδέλλα, κνίζα, σπίζα, ἄφυσσα κοτύλη Hes. proprie haustrum.

31) Trabes fortasse ex graeco τράφηξ, Polluces ex Πολυλεύκης. Schol. Apoll. I. 1037. Πολυδεύκης λέγεται ὁ πάνυ γλυκύς, ut dulcis pro γλυκύς *clueis* adhibita metathesi v. Fest. s. *Clucidatum*. Δεῦκος pro γλεῦκος ut dedico, deliquo etc. v. Valckenaer. de Urb. Cad. §. 17.

32) Harpagus nomen proprium est, apud Latinos viri, apud Graecos equi Stesichor. Fr. I. et adjectivum in Schol. Arist. Plut. 799.

Arcad. μαίμαξ Hesych. πρόςφυξ et πρόςφυγος Enarr. Chronogr. Constpl. L. V. p. 88. Sed de his primum exponendum quid veteres senserint.

§. 4.

Priscianus L. IV. 5, 25. p. 236. *in multis invenimus a genitivo graeco factum latinum nominativum, elephantus, abacus, Titanus, Aethiopus; nec non ab accusativo, panthera, cratera; quod Graeci quoque in multis fecere et genitivo et aliis casibus pro nominativo usi, ὁ μάρτυρος, ὁ ἰκτῖνος.* Ex monosyllabis huc pertinent λύγγος pro λύγξ sive λυγμός Erotian. p. 238. et in Gloss. λύξ *lyngus; σφίγγας καὶ λύγγους* Artemid. II. 12, 160. pro quo Reiffius codicibus adversis λύγγας scripsit; accusativi pluralis *langas*, qui apud Plinium legitur, incertum est utrum langa sit nominativus an lanx; pro λυγκία Athen. V. 201. C. cod. B. λαγκία. In Zenodoti commentario de vocibus animalium p. 230. γλαῦκος legitur pro γλαῦξ. In Inscr. Boeot. N. 1569. a. III. ἤγος pro αἴξ, alibi δόρκος pro δόρξ. Hesychius Γρυβός γρύψ et Γρυπόν γρῦπα, quod Romani grypum et Gryphem dixerunt; σκώψ saltationis genus appellatur [33]) et σκῶπος. Ejusque mutationis exempla subministrant gentilicia Βρύγες et Βρύγοι v. Schaefer. ad Plutarch. T. VI. 465. Δάκες Suid. et Δάκοι sive Δακοί Strab. VII. 304. (v. Tzschuck. T. II. 376.) Dioscor. Mat. III. 7. (9.) 350. Γραῖκες et Γραικοί v. C. I. §. 7. Sed persaepe incertum est, utrum hic merus sit paraschematismus an denominatio. Photius Κνίψ ζωΰφιον· ἡ γενικὴ μετέστη εἰς εὐθεῖαν καὶ σημαίνει τὸν ὀλίγον δαπανῶντα. Hesychius Σφηκοί συνεσφιγμένοι, ῥωμαλέοι, quod, etsi homines σφηκώδεις directe dici possunt σφῆκες, tamen adjectivum esse videtur ut et βλακός, sive hominem fatuum significat sive piscem, qui alias βλέννος dicitur. Plerumque autem hac metastasi intellectum vocabulorum nihil immutari, certis-

33) Athenaeus σκώψ et σκώπευμα, Photius σκώπευμα et σκωπος, hoc nullo accentu notatum.

simum argumentum praebent nomina propria *Χάλυβες* et *Χάλυβοι* apud Hecataeum et Euripidem v. Elmslej. ad Heracl. 162. *Κίνυψ* et *Κίνυφος* v. Tzschuck. ad Mel. Vol. III. P. I. 190. Vol. II. P. I. 265. *Ἴυνξ* et *Ἴυνκος* v. Valckenaer. ad Herodo. VI. 14. *Νάρυξ* et *Νάρυκος* v. Tzschuck. ad Strab. IX. 549. *Ἔρυξ* et Erycus v. Zumpt. ad Cic. Verr. II. 8, 22. Etym. M. 490, 18. *Καππάδοξ σεσημείωται ἐκ τῶν εἰς ωξ ἀρσενικῶν διὰ τοῦ μικροῦ γραφόμενον· ἡ γενικὴ Καππάδοκος μετάγεται εἰς εὐθεῖαν καὶ κλίνεται Καππαδόκου· τὸ δὲ Καππαδόκης κατὰ μεταπλασμόν,* de quo paullo post dicetur. Ac notum est nominativos *φυλακός, ἀνακός, τρίβακος, κήρυκος,* ad eandem referri anadromen v. Koen. ad Greg. p. 592. auctore, ut suspicari libet, Philoxeno v. Orion. p. 153. quem non alia ratione *ἄμβικος, ἥλικος, βάβακος, παλλακός, ὕσσακος, δρίφακτος, βόστρυχος,* explicuisse probabile est; et item ea, quae labialem continent, *Γρυβός ὁ γρύψ* Hesych. *ἔλλοπος, χαροπός, αἰγίλιποι montes* Lucil. apud Gell. XVI. c. 9. ceteraque in recensu monosyllaborum producenda. Postremo quae in liquidam simplicem exeunt, eodem illi metiuntur pede. Stephanus s. *Ἰβηρία-Ἀπολλώνιος ἀπὸ τῆς γενικῆς Ἴβηρος εὐθεῖαν παράγει ὡς τοῦ φύλακος ὁ φύλακος, ὁ μάρτυρος, Χάροπος, Τροίζηνος* v. Schol. Il. *B*. 672. quae omnia proparoxytona esse vult ne primo quidem excepto, quod Aristarchus diastoles causa (ut *χαροπός*) acuit. Graecis *Ἴβηρες* usitatius quam *Ἴβηροι,* Romanis utrumque promiscuum esse adnotat Tzschuckius ad Mel. Vol. III. P. III. 158. idemque de *Βύζηρες,* Byzeri, *Βέχειρες* etc. disserit Vol. II. P. I. 613. *Ψίθυρ* quod Schol. Theocr. I. 21. Etym. Gud. p. 574, 8. cum *μάρτυρ* componunt, hodie non magis reperitur quam *ἀντίθυρ,* quod Scholiast. ad Lucian. p. 111. T. VIII. ex mendosa scriptura *τῆς ἀντίθυρος* procudisse videtur. Sed *οἱ ψᾶρες* Plut. de Soll. Animm. c. 19, 173. Galen. de Facult. Alim. II. 6, 567. T. VI. et *τοὺς ψάρους* Ther. ad Pis. IV. 227. T. XIV. *οἱ ψάροι* (sic) Nonn. Epit. c. 37, 174. Alterius literae exempla sunt *κάρβαν καὶ κάρβανος* Etym. M. 493, 43. Steph. s. h. v. Arcad. p. 8. cujus feminina forma *καρβάνα,* quam Wellauerus Aeschylo obtulit Suppl. 117. non magis fe-

renda videtur quam synonymi ἡ βαρβάρα [34]). Tum Μόσσυνες Artemid. I. 8. p. 21. et Μόσσυνοι v. Orell. Suppl. ad Nicol. Damasc. p. 74. Ἀτιντανοί Appian. Illyr. VII. Ἀτιντάνοι Schol. Lyc. 1044. et Ἀτιντᾶνες Steph. Ὀδόμαντοι et Odomantes Plin. quod et codd. nonnulli Herodo. V. 16. suppetunt; Santones et Santoni v. Tzschuck. ad Mel. Vol. II. P. III. p. 80. et 102. παρὰ Βραγμάνοις Caesar. Dial. II. 611. C. Bibl. Bign. T. XI. qui vulgo Βραχμᾶνες et Brachmanae dicuntur. Atque appellativa: ἀτμήν, ἄτμενος, ἀστήν (ut ἀπτήν) ἄστηνος, τιβήν Anecd. Cram. II. 27. et τίβηνος, quod et τριβήν scribitur Anecd. p. 1424. Orion. p. 151. Arcad. p. 9, 12. idque a βαίνειν repetunt v. Bachmann. ad Lyc. 1104. ut χήν a χαίνειν (χὴν κεχηνώς Athen. 519. A.) et ab ἀναβαίνειν ἄμβων Phrynich. App. p. 12. Schol. Hippocr. T. I. 10. Reisk. ad Constant. p. 112. His succedunt μόσσυν et μόσσυνος, ὄρκυν et ὄρκυνος sive ὅρκυνος, quorum prius fortasse non legitur sed τὸν ὄρκυν Athen. VII. 301. F. οἱ ὄρκυνες ib. IV. 131. E. Aristot. H. Ann. V. 9. (vett. Edd. ὀρκύνες) alterum Atticis tribuit Athenaeus p. 303. B. tritumque est Romanis ut *delphinus*, *elephantus*, *Aphesantus*. [35]) Vocalium ultimam quae continent, haec sunt: Ἐτεωνός et Ἐτεών Hesych. ut Ἐλεών, Πετεών, gentilicium Ἠδωνοὶ καὶ μεταπλασμῷ Ἠδῶνες καὶ Ἠδῶναι· οὕτως Ἡρωδιανός Schol. Thucyd. II. 99. quos aliter distinguit Schol. Lyc. 419. Ἤδωνες παρὰ θάλασσαν οἰκοῦσιν, Ἠδωνοὶ δὲ τὴν μεσόγαιαν, tum pro τρυγόνα Plautus Capt. IV. 2, 71. trigonum dixit, ubi Lindemannus sine gravi ratione *trygonem* corrigit, pro ἀγών Aeoles ἄγωνος Alcaei Fr. CIII. 65. cujus nominis si solus superesset accusativus, a Grammaticis haud dubie adscriberetur metaplastis, quemadmodum γερόντοις Aetolis assignant v. Koen. ad Greg. p. 592. Ex his, quae in sigma exeunt,

---

34) Nominis καρβάν sive καρίβας, de quo dixi in Dissert. III. §. 1. memoriam durare in lingua Turcarum testatur Reiskius ad Const. Porph. p. 57.

35) Nomen *Faunus* Salmasius Exerce. Plin. p. 414. existimat graecum esse genitivum Πανός, a πάω, pasco.

primum huc pertinet, quod Schol. Callim. H. in Del. 289. campum Lelantum ἀπὸ Λήλαντος βασιλέως denominatum tradit; vulgo nomen a fluvio Lelanto repetunt. Nec solum πελέκας sive πελέκαν sed etiam ὁ πελεκανός in usu fuisse ostendi in Wolfii Anall. III. 56. Μέλανος nomen proprium est in Inscr. N. 1570. b. lin. 16. μελανὸν καρπὸν olim legebatur Theophr. H. Pl. II. 2. (3.) 6. νησίον μελανόν Anonymus Stad. Mar. M. c. 56, 447. T. II. Gail. eodemque accentu Plut. de Curios. IV. 134. T. X. (fort. μέλαν ὄν) Geopp. VII. 16, 6. c. 13, 497. Hesych. s. Μελάντατον et Περκνόν, Apollonius s. Περκνόν, aliique inferiorum, quos Du Cangius nominat in Gloss. p. 898. Sed μελανός Etym. M. 492, 57. Arcad. p. 64. μελάνη Euteen. ad Alex. v. 171. Hieracos. p. 15. quod Soloni ipsi impertivit Bachius Fr. XXVII. 112. μελαινός Hesych. s. Κελαινόν. Et saepius τὰ μέλαινα Hippocr. Mul. II. 851. T. II. Galen. de Comp. Med. p. Loc. I. 5, 457. T. XII. Comm. in Aphor. 67, 79. T. XVIII. P. I. mendose pro μέλανα, ut nunc scribitur Marc. Ant. II. 13., μελαινοτάτη Lucill. Epigr. XXXI. compar habet τερεινότερος Anthol. cujus positivum τέρεινος Anacreonti reddendum putat Hermannus. Μεγάλος fortasse diu in vulgaris sermonis commerciis viguit priusquam a scriptoribus novitiis receptum est. Γέργιθες Herodo. V. 122. et Γέργιθοι veteres ipsi promiscua habent ut Ἀδρύμης et Ἀδρύμητος, Adrumetum v. Tzschuck. ad Mel. I. 7. p. 178. Vol. III. His vero et talibus exemplis nominum in simplicem exeuntium Grammatici permoti videntur, ut ex genitivis praepostero ordine nominativos existere crederent; nam quae in duplicem, certari potest, utrum exempli causa πάνδοκος sive πανδόκος ex genitivo nominis πάνδοξ reclinatum an ex illo, cujus usus multo crebrior, testes locupletiores sunt, extrita vocali πάνδοξ sit ortum, idque adeo ad veritatis similitudinem multo videtur propensius, quum terminatio οξ sit rarissima v. C. I. §. 9. synaeresis autem exempla plurima et certissima βάλανος glans, γέρανος grus sive gruis, χόρτος chors sive cors, πόλτος puls, μόρος mors, panax, opopanax, de quo Galenus de Simpl. Med. Comp. VIII. 4, 95. T. XII. εἴθισται οὐκ οἶδ' ὅπως ἤδη σχεδὸν ἅπασιν οὐ πάνακες ἀλλὰ πάνακα προσαγορεύειν τὴν

πόαν ταύτην. Nec dubium quin πῶλυψ, quo Diphilus Siphnius utitur Athen. VIII. 356. E. ex usitato πώλυπος contractum sit, ἔλαψ Poll. VI. 50. ex ἔλαφος, quod ejusdem est nomen piscis, ac pariter λώψ ex λῶπος v. C. I. §. 11. τριάξ ex τριακάς Hesych. ortum dici potest. Sed in multis tamen ambigitur, utrum detractu vocalis imminuta, an interpositu amplificata sint. Nam si, quae maximam simplicitatis speciem habent, eadem antiquissimis et primigeniis adnumerari oportet, summe consentaneum videtur, nomen βότρυς, ut hoc utar, a stirpe intermortua proxime abesse, hinc secundo quasi satu βόστρυξ, tertio βόστρυχος extitisse, ac similiter ex πέλυς primum πέλυξ, quod Photius barbarum dicit, deinde resumta gutturali πέλεκυς, ex ἱερός ἱέραξ, ἱέρακος, ex δίφρος δίφραξ, δρίφακτος, ex δρῦς δρύαξ, δρύφακτος, veho vehes, vectis, extrinsecus ascita litera qua ἴκταρ (ἴκαρ Hesychius suo loco), νυκτός, δάμαρτος, φροντίς, τίκτω, pecto, lacte, aucta sunt. Itaque quum tot pateant corrumpendae principalis formae diverticula, unde quidque ortum sit, quo detortum ultra humanam conjecturam esse videtur; nec facile decidam, δίοψ antiquius sit an δίοπος, καλαύροπος an καλαῦροψ, quorum si unum semel forte aut bis legitur, alterum aliquanto saepius, quis neget fieri posse ut ex illo literarum graecarum naufragio rarioris formae exempla plura, minus rarae pauciora relicta sint?

§. 5.

Veteres tamen in illa anadromae opinione tam pertinaciter haerent, ut primae quoque declinationis nomina, quae cum genitivo aut accusativo tertiae congruunt, ab his ipsis casibus repetere non vereantur. Etym. M. p. 87, 35. ἁρπάγη, καλύκη, περάτη ἀπὸ γενικῆς τῶν ἀρσενικῶν (scrib. ἐνικῶν) τῶν ἅρπαγος, κάλυκος, πέρατος. Stephanus Ἑρμιόνη ἀπὸ τῆς Ἑρμίονος γενικῆς ὡς ἀπὸ τῆς κάλυκος ἡ καλύκη καὶ τῆς χιτῶνος ἡ χιτώνη καὶ ἡγεμόνος ἡγεμόνη. Etym. M. δαίτη οἱ μὲν ἀπὸ τῆς δαιτός γενικῆς, οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ μέλλοντος, διὸ καὶ βαρύνεται. Verum περάτη ab ipso πέρα sive πέρας derivatum est ut ἐρκάτη, ἔρκατος, ὄρχατος, assumto genere feminino, quia ad γῆ refertur, nec sine aliquo

significationis discrimine. *Καλύκη* Stesichor. Fr. LIV. 104. *Χιτώνη*, *Ἡγεμόνη*, nomina propria aut deorum epitheta sunt, neque omnino ad hanc quaestionem pertinent sed ad eum locum, quo de motione dicetur. Sed poterant aptioribus uti exemplis partim monosyllabis, quae supra attulimus, *πτυχή*, *ῥωγή*, et pluralibus *αἱ πλάκαι* Epiphan. in Resurr. Chr. p. 279. C. T. II. *ἐπὶ θιναῖς* Poet. de herb. v. 3. *ταῖς ἀπὸ τῶν καλάμων ἴναις* Arrian. M. Erythr. p. 178. ed. Blanc. Festus p. 78. *ina pars tenuissima chartae*, quo pili sive, ut Persius dicit, capilli membranae significari videntur; partim iis, quae ex pluribus constant syllabis: *χοῖνιξ δεσμὸς ποδῶν-καὶ χοινίκαι παχεῖαι πέδαι* Philem. Techn. §. 292. *λάταξ* et *λατάγη* Athen. XV. 666. C. Tzetz. Chil. VI. 859. *λάλαξ* et *λαλαγή*.[36]) Hoc genus paraschematistorum Grammatici nonnunquam ab accusativo repetunt. Eustathius p. 665, 7. *ἀπὸ τοῦ φρίξ φρικός, φρῖκα, παρὰ τοῖς ὕστερον ἡ φρίκα καὶ φρίκη ἰωνικῶς*, et *αὔρα* ex *ἀέρα* ortum esse affirmat Schol. II. I. 133. *δίαιτα* e *δαῖτα* Etym. M. in quam opinionem vix incidissent, nisi jam illa aetate percrebuisset haec terminationum casualium depravatio, quam in novitia Graecitate latissime grassari locuples testis est Corais ad Plut. Alcib. c. 22. p. 365. T. II. *πολλὰ ἐκ τῆς τῶν περιττοσυλλάβων εἰς τὴν τῶν ἰσοσυλλάβων μετηνέχθησαν κλίσιν, παρὰ μὲν τοῖς ἀρχαίοις πεφεισμένως, ἡ Δήμητρα, ἡ Γόρτυνα, ἡ Γυρτώνη· παρ' ἡμῖν δὲ*

---

36) Hesychius *Λάλαγες βάτραχοι*. Choeroboscus Anecd. p. 1394. *σεσημείωται τὸ λάλαξ λάλαγος διὰ τοῦ γ κλιθέν, περὶ οὗ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ἀπὸ τοῦ λαλαγὴ γέγονε τοῦ σημαίνοντος τὸν θόρυβον*. Exceptionem firmant *λάταξ* (latex) nomen siculum Schol. Arist. Pac. 1242. *διασφάξ* et *ἅρπαξ*, quod solum in *γος* exire edicunt Theodos. p. 121. Anecd. p. 990. ceteris simplicibus per *κ* declinatis. Sed omittunt *λώταξ*, *λώταγος* Eustath. p. 905, 20. *τέτραξ ἣν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν οὔραγα* Aristot. H. Ann. VI. 1, 3. quorum prius *τέτρακος* declinatur in Epicharmi versu Athen. II. 60. B. ut Eustathius affert p. 398. *βύσταγα πώγωνα* Hesych. sed *τοὺς βύστακας* Athen. IV. 143. et semper *τοῦ μύστακος* v. Comm. ad Arist. Vesp. 495. ut *τῆς μάστακος*. Stephanus *Ἄσφαξ ὡς Ἄτραξ-ἁπλᾶ δέ ἐστι*. Idem *Τέκτοσαξ ὡς Ἄσφαξ, Ἄτραξ, καὶ Τεκτόσαγες*· et alio loco *Ἄτραξ-τινὲς διὰ τοῦ γ ἔκλιναν ὡς Εὔπολις*, quod probatur minus v. Anecd. p. 1346.

καταχορέστερον· ἡ μητέρα γὰρ φαμὲν καὶ ἡ θυγατέρα ἢ ἡ γαστέρα, et similiter ab accusativis pluralibus nominativos proserpere, ὁ κόρακας, ὁ βασιλέας, ὁ ἱερέας, quibuscum comparat nomina propria antiquitus recepta Τριόπας, Λεπρέας, Ἀμοιβέας, Πρωτέας, quae aliorsum pertinere ostendi in Dissert. de Ambiguis, et ad extremum eundem participiorum casum in nominativum converti demonstrat, primum apud veteres Graecos Λόντας Paus. VI. 19. tum multo magis adulterato antiquitatis colore, ὄντα, βλέποντα, ἀκούοντα, pro casibus rectis. Jam ἡ Δήμητρα rarissimum est Justin. Paraen. p. 38. Etym. M. 96, 29. Schol. Tzetz. 152. (codd. bis Δημήτηρ) τῆς Δημήτρας Schol. Pind. Ol. VI. 160. τῇ Δημήτρᾳ Etym. M. 442, 14. et in lemmate epigrammatis Anth. Pal. VI. n. 31. et 36. a quibus separandus est ob multo frequentiorem usum accusativus Δήμητραν Plat. Crat. 404. B. Apollod. I. 1. 4. (codd. variant) Paus. IX. 25, 6. Strab. IV. 198. Diod. I. 14. V. 68. et 69. Plutarch. de Mal. Her. XIII. 293. de Placc. Phil. I. 6. de Fac. Lun. c. XXVII. de Es. carn. I. 2, 231. etc. Aelian. H. Ann. XI. 4. Heraclid. Alleg. c. 68, 204. Stob. Ecl. I. 28, 62. Epict. Diss. III. 31, 12. Clement. Protr. II. 12, 5. Nonn. VIII. 349. aliisque locis v. Jacobs. ad Aelian. p. 374. Muetzell. de Theog. p. 201. nec raro in codd. apparet Aristot. Plut. 64. Dem. Ol. II. 37, 13. et de Fals. Leg. p. 425. Liban. Decl. T. I. 480. etc. sed nullo poetarum atticorum exemplo comprobatum. Vulgaris vero Graecitas, rerum omnium perturbatrix, consonam, qua accusativi parisyllabae declinationis et tritoclita in ις, υς, αυς, ους terminantur, dissimillimis aptavit, τὸν χόαν Galen. de Mens. et Pond. VI. 757. T. XIX. ἐλαίου χόαν Diosc. Mat. I. 33, 46. ἀῤῥέναν v. Schneider. ad Theophr. T. III. 101. sq. similiterque ἄνδραν, Ἀραρόταν, νύκταν, ἀκρίδαν, ἐλπίδαν v. Reisk. ad Const. Porph. p. 79. Sturz. de Dial. Alex. p. 127. Boeckh. Corp. Inscr. Vol. I. 886. Vol. II. 108. b. Boisson. ad Eugen. VI. 609. quin etiam neutra haec infuscavit barbaries, αἷμαν, πρᾶγμαν v. Corais Atact. T. II. 106. Eaque sermonis rustici licentia quaestionem, in qua versamur, haud mediocriter perturbat. Nam primum librarii aetatis suae consuetudine infecti αἶγαν, χεῖραν et similia in scriptores transfunde-

runt ab hac labe integerrimos v. Jacobs. ad Aelian. p. 222. Dobraeus. ad Plut. 48. Deinde quum exempla masculinorum et neutrorum indicium praebeant, ν illud magis ephelcystum quam ex heteroclisia tractum esse, res controversa erit utrum ii, qui *ἐλπίδαν* protulerunt, ceteris quoque casibus ad hoc exemplum usi sint; quod ne liquido dijudicari possit, obstat exemplorum paucitas et scribarum in syllabis finalibus crebra vacillatio. De cetero fieri potest, ut obscuratis, quod frequenter accidit, in vulgari dialecto casuum discriminibus, unus ceteris crebrior et sonantior, qui est quartus casus, nominativi locum occuparit. Id certe comprobare videtur ingens multitudo vocabulorum romanorum a Graecis acceptorum, quorum prima positio graecae quartae omnibus literis convenit. Horum partim a viris doctis allata sunt, quos Schneiderus nominat Gramm. T. II. 1, 272. alia Salmasius ad Pall. p. 449. Bochartus Hieroz. P. II. L. VI. 6. 828. Valesius ad Ammian. XXVIII. 1, 37. Burmannus ad Anth. L. III. Ep. 210. V. D. in Observ. Amstel. Vol. II. 90. Hemsterhusius ad Lucian. Dial. Mort. XXV. 1. T. II. 527. congregarunt, nos autem et plenius exhibebimus et magis ex ordine. Ergo a monosyllabis in simplicem exeuntibus proficiscuntur *ina, vena* et *taeda* pro *ἶν*a et *δᾷδα* sive potius *δαΐδα* iota adscripto ut *ἔνδαιδες* Aesch. Eum. 1044. quod Hermannus Opusc. T. VI. 2. 125. *ἐνδᾷδες* scribit, alibi *γήραι, δέπαι,* ut Thierschius Gramm. Gr. §. 15, 27. scribere solitus [37]).

37) Romani tragoedus, comoedus et citharoedus scribentes iota omiserunt in rhapsodus, prosodia, palinodia, herous, patrous, Latous, prora (quanquam huic saepe etiam Graeci subtrahunt) fortasse ob eam causam, quia illa nomina in commerciis vitae quotidianae celebrata multo prius perceperunt; nam ab eo quod comoedus a verbo compositum est, rhapsodus a nomine, variatae scripturae causa repeti nequit. Plane evanuit litera graeca in *crapula*, alias mutata in i vel e, boja ut Maja sed Oea, Judaicus sed Callaecus ut *Λεοχρώνδας* v. Boeckh. Inscr. T. I. 722. b. 778. a. qui quum ad Pind. Ol. XIII. 82. (121.) nescire profiteretur quid sit (*τῇ*) *γένυ*, nondum cognitus erat Choerobosci canon *οὐδέποτε ἐν τέλει λέξεως ἡ υι δίφθογγος εὑρίσκεται* Anecd. 1195. quod conjunctum est cum Apollonii praecepto hanc diphthongum nunquam praeponi consonae p. 1292. quare *ζευγνύμην* scribendum esse. Id comprobare videtur Hermannus *τῇ πληθυῖ* scribens in Praef. ad Seiffarth. de Sonis literar. p. VIII.

Secundo ab his, quae duplici finiuntur, sive unius syllabae sive plurium: σφίγξ fica seu pica, σφήξ vespa, φύσιγξ vesica, σπήλυγξ spelunca, θρίξ trica s. tricae, quas Nonius pilos interpretatur, ὄρυξ orca, φάλαγξ palanga, φόρμιγξ[38]) formica, ἅλιξ alica, θώμιγξ tomica, δέλφιξ delphica, θώρηξ lorica[39]), ἔποψ upupa, ἄμβιξ, ambica. Tertio, quae nominativum graecum babent, una trium finalium terminatum, Ancona, Ascalona v. Tzschuck. ad Mel. Vol. III. P. I. 355. Crotona, Bivona, Lebena, Salamina, attagena, Persida, absida, crepida, (mutata prosodia ut θήρ ferus) chlamyda, forda, helota, hebdomada, magida, Numida, pubeda (βούπαιδα), placenta, Opoenta[40]), aurora, panthera, statera. Quod si sola masculina hanc subiissent mutationem, formam cum genere conversam diceremus, cujus enallagae Priscianus de XII. Vers. Aen. p. 346. haec affert exempla, ὁ κρατήρ haec cratera, ὁ δεκάπους haec decempeda, ὁ πάνθηρ haec panthera. Sed ea ratio non convenit femininis, quorum aliqua supra memoravi, plura nunc ad-

38) Hesychius Φόρμιγγα μύρμηκα, Βόρμιξ μύρμηξ, Ὀρμίκας μύρμηξ. Vermes ἕρπης sive ἑρπήν, morbi nomen est, quam medici formicam appellant; ἕλμινθες vermina.

39) Quod Matthiae Gramm. §. 3. p. 29. dubitat, num Latini pro graeco eta substituerint iota, probatur his exemplis, ῥῆγος rica, κνῆκος cnicus, Σηπιοῦς Sipus Strab. VI. 284. δίκης dicis, ῥῆγμα rima omisso gamma ut φλέγμα flemen, hisque certioribus sed novitiis *erimus, mathisis, lyristis,* quorum iota non corripitur.

40) Inscriptio delphica bilinguis N. 1711. b. *quae nunc ab aliis Opus, ab aliis Opoenta dicitur,* ut *Cerasunta* in codd. Melae I. 19, 11. pro Cerasus et Cerasuntum, quibus interpretes apponunt Sipuntum, Solentum (Solentini), Hydruntum, Agrigentum, a graecis accusativis repetita; quod confirmatur exemplo appellativi κιλλίβας cillibantum. Ejusdem generis sunt ἡ Τραπεζοῦντα Chron. Pasch. p. 35. ἡ Τίρυνθα, de quo dictum est alibi. Diversa vero ratione ablativi nominum urbicorum μονοπτώτως usurpantur *Civitas Vercellis, metropolis Susis,* et deinceps simpliciter *Curibus, Trallibus* v. Wesseling. ad Itiner. p. 4. *Urbesalvia* etc. Quod unde ortum sit, intelligi posse puto ex Cic. Verr. II. 74. *socii ex portu Syracusis,* qui ablativi pro adjectivis valent in utraque σχέσει; nam et hospes Zacyntho dicitur, vinum Chio etc. Ostia ex plurali τὰ Ὤστια Strab. V. 231. in singularem reflexum; Arelate fortasse fortuito cum ablativo nominis Arelas congruit, vel ut *illud lacte* cum *illo lacte.*

jungam: αἴξ ἡ αἶγα in Zenodoti libello, γλαῦκα non solum in Schol. Lips. Il. *A*. 195. p. 20, 19. sed etiam in Additam. Theophrasti Char. XVI. κἂν γλαῦκα βαδίζοντος αὐτοῦ παραπτῇ[41]) ταράττεται. Κρέκα pro κρέξ dici auctor est Eustathius p. 1528, 18. τὴν κρέκα μετὰ τοῦ ν καὶ χωρὶς τοῦ ν, quod sejungendum ab accusativis semibarbaris νύκταν, ἐλπίδαν, ob nominativum ab Hesychio asservatum κέρκα ἀκρίς, qui ab eodem verbo κρέκω originem habere videtur, *stridulam* significans, consuetum locustae epitheton. Τὴν κτέναν pro τὸν κτένα dixit Nonnus Epit. II. 22. Neque solum τὴν φλέβαν legitur Galen. in Hipp. de Hum. I. 29. T. XVI. οὐ τοῦτο μόνον ὃ καλοῦσι φλέβαν, ἀλλὰ — et Soran. de Muliebr. c. 22. p. 69. Oribas. L. XLIV. p. 58. ed. Bussemak. sed etiam apud Hesychium Φλέβαι νεῦρα. Genitivus κῆρας aliquoties legitur apud inferiores, neque corrigere audet Ruhnkenius ad Tim. p. 18. Et urbs Laconica Χήν Diog. I. 31. a Pausania, Maximo, aliisque pluraliter dicitur Χῆναι v. Holsten. ad Steph. p. 536. Wesseling. ad Diod. Excc. L. IX. 306. T. IV. Transeo ad bisyllaba et trisyllaba: ἅρπαξ ἁρπαγή, ἕλιξ ἑλίκη, θρίναξ θρινάκη Schol. Theocr. VII. 155. ἰλίγγη συστροφή, ἴλιγγος καὶ ἴλιξ ὁ τῆς κεφαλῆς σκοτισμός Hesych. qui eodem modo interpretatur nomina εἴλιγγος et εἴλιξ, tum κέρκωψ et κερκώπη[42]), πέλιξ et πελίκη, σάμβυξ et σαμβύκη v. Schweighaues. ad Athen. T. II. 645. φύσιγξ φυσίγγη, φάλαγξ 'φαλάγγη, quorum diversitatem imitantur Romani: ballux balluca, fulix fulica, nomen a fumo tractum ut fuligo, nam graece αἴθυια dicitur; tamarix tamarice, vomex vomica. Deinde Graeci degeneris aevi susceperunt ἡ λαμπάδα, ἡ ἑβδομάδα, et huic nominativo consimiles reddiderunt obliquos casus τὴν πεντάδην, τὴν δεκάδην, τὴν εἰκοσάδην, quae confertim suppeditat Michael Ephesius in V. Nicom. p. 64. b. τῇ εἰκοσάδῃ p. 67. a. etc. Ac pro Γέργις non solum Γέργιθος, ut Stephanus

41) Hoc παραπτῇ de meo addidi sequente ταράττεται obliteratum.

42) Pro κέρκωπα tamen Aelian. H. Ann. X. 44. Jacobsius κερκώπαν scripsit et in Hesychii glossa Κερκώπων δολίων, τεττίγων, posterius fortasse ad κερκωπῶν pertinet.

ait, sed etiam *Γέργιϑα* reperitur Athen. VII. 256. C. Jam restat finalium literarum tertia: *ὠλήν, ὠλένος*, pro *ὠλένη* apud Suidan legitur; pro *Τροιζήν* in codd. Strab. VIII. 369. *Τροίζηνα* scriptum; *Λέβην* sive *Λεβήν* et *Λεβήνη*, *Lebena*, dici ostendit Tzschuckius ad Strab. L. X. 257. accusativus *Χελῶνα* pro *Χελώνην* testem habet Hesychium, plures *μελεδών*, unde declinata *μελεδῶνι* Aret. Sign. Diut. I. 6, 79. *μελεδῶσι* II. 4, 141. sine ulla codd. dissensione; *μελεδῶνες* et *μελεδῶνας* in H. Hom. in Cypriis carminibus Athen. II. 35, C. apud Hesiodum, Theognidem, Phanocl. Fr. I. 5. Synes. H. I. 316. D. Gregor. Naz. Carm. I. p. 33. D. eo loco versus positum ut alteri formae cedere possit, quam in duobus horum locorum codd. praebent, neque genitivus *μελεδώνων* H. H. in Merc. 447. Mimnerm. Fragm. VI. Diog. Epigr. I. 60. multum ponderis habet sed *μελεδῶνας* Gregor. Carm. LV. p. 133. A. metri lege retinetur, quanquam apud hunc saepius legitur *μελεδῶναι* Carm. II. p. 43. A. p. 47. A. p. 53. A. III. p. 56. C. p. 61. B. *μελεδώναις* p. 63. C. Carm. V. p. 74. C. sed *μελεδῶσι* XX. p. 94. B. *Μελεδώνη*, quod Goettlingius ad Hesiod. Opp. 66. ferendum esse negat, legitur ap. Aret. Sign. Diut. II. 6, 148. Agath. Epigr. XIII. p. 38. T. III. *πολλῆς μελεδώνης* Hippocr. Mul. L. I. 660. et 661. T. II. neque aliud invenisse videtur Galenus in Gloss. *μελεδαίνοντι ἐπιμελουμένῳ καὶ μελεδὼν ἡ ἐπιμέλεια, οὐχ ὥσπερ παρ' Ὁμήρῳ ἡ λύπη*[43]). nam apud hunc *μελεδῶναι* legitur in exitu senarii ut Quint. Cal. IX. 369. His similia *Κρήστων* et *Κρηστώνη*, *Ἴτων* sive *Ἰτών* et *Ἰτώνη*, de quo egit Tzschuckius ad Strab. L. IX. 614. *Ἑρμιών* et *Ἑρμιόνη* idem ad L. VIII. 29. *Γοργών* et *Γοργόνη*, quod recentioribus tritum[44]) ab Hermanno Euripidi ipsi Alc. 1123. vindicatum est; *Γόρτυν* et *Γόρτυνα* v.

43) Idem in Hipp. de Articc. I. 39, 363. T. XVIII. P. 1. *μελεδόνας οἱ ποιηταὶ τὰς λύπας καλοῦσιν ἐν ἴσῳ τῷ τὰ μέλη ἐδούσας*, scripsisse videtur *μεληδόνας*.

44) Locis a Jacobsio allatis ad Achill. p. 635. adde Schol. Lucian. de Dom. §. 19. p. 106. T. VIII. Schol. Od. *Λ*. 634. *Ἀκροχορδόνη* Erotian. s. *Οὖλον*.

Siebelis ad Paus. T. II. 195. *Γύρτων* et *Γυρτώνη*, quibuscum *Κυρτώνη* et *Κυρτῶνες* nodo quodam cognationis contineri videntur. E masculinis huc referenda sunt *Maces*, *Macae*, *Σάκες* Etym. M. 707, 36. Anecd. Cram. I. 390. *Σάκαι*, *Βρύγες* *Βρύγαι*, *Φλεγύες* *Φλεγύαι*, Blemyes Blemyae v. Tzschuck. ad Mel. Vol. II. P. I. 192. *Σκύθες* Chron. Pasch. p. 57. ed. Nieb. *Εἵλως*, *Εἱλώτης*. Hujus autem tantae exemplorum copiae non poenitebit, opinor, lectores, ubi meminerint, nonnulla aut semel tantum aut perquam raro aut apud scriptores infimi ordinis reperiri, sic ut dictu difficile sit, quid librarii corruperint, quid barbaries invexerit, quid proprietate significationis excusetur. Etenim tota haec quaestio est de nominibus, quae mutata terminatione significationem non mutant, ut *φύλαξ*, *φύλακος*, *Δημήτηρ*, *Δήμητρα*, quibus nomen indidimus paraschematistorum. Ab his vero plurimum differunt ea, quorum species alia aliud declarat, ut *φύλαξ*, *φυλακή*, *Φύλακος*, *Φυλάκη*, *σφήξ*, *σφηκός*, *γύψ*, *γύπη*. Haec enim necessitas expressit, illa commoditatis causa reperta sunt et vocalitatis. Utri autem numero unumquodque adscribendum sit, tum demum sciri poterit, si cujusque significatio inventa erit vera et propria. Sed in hoc vehementer vacillamus. Num exempli causa *Πρώνα* urbis Creticae nomen Zonar. p. 1581. idem est quod *Πρών* v. C. I. §. 1. an adjective significat *Collinam?* Equidem non reperio qui capitis vertiginem, quam *ἴλιγγον* dicere solent[45], *ἰλίγγην* vocaverit, quo nomine vortices aquarum significant Diod. XVII. 97. Galen. de Us. Part. VII. 13, 565. T. III. Neque cito dixerim, semperne ubique *ἕλιξ* et *ἑλίκη* inter se commutari possint; nec, si quis unum alterumve attulerit exemplum, dubitandi et tergiversandi causa praecisa erit. Nam a Graecis multa dicta sunt non graece, sicut Germanorum multi loquuntur non germanice. An igitur Aelianus, quum urbem in Eryce sitam *Ἔρυκα* diceret v. Corais ad V. H. p. 286. incorrupte loquutus est? Vulgo quidem mons ita vocatur, urbs monti su-

---

45) V. Pierson. ad Moer. p. 196. Jacobs. ad Achill. p. 565. qui Theophrastum praetermittunt in libro *περὶ ἰλίγγων* hac forma constanter usum.

perstructa Ἐρύκη[46]). Sed rursus Νάρυξ et Ναρύκη indiscreta sunt v. Wesseling. ad Diod. XIV. 82. ut σικύς et σικυός Poll. VI. 46. βλῆνος et βαλήν, Πώγων Argolidis portus et Pogonus; nec scimus Τροίζην sive Τροιζήν aliter dici quam Τροίζηνος v. Schol. Il. *B.* 847. sed apud Romanos metropolis Troezen dicitur, Troezene colonia v. Tzschuck. ad Mel. Vol. II. P. II. 237. Ejusmodi quaestiones sunt infinitae et innumerabiles, quas si quis solvendas susceperit, faciet quod Thales interrogatus quid deus esset, fecisse dicitur; primum diem, tum mensem, tum annum sibi ad deliberandum poscet. Non minus ambiguum sed minus ambigi dignum, qua via paronyma illa sint orta; utrum ut veteres volunt, a certis praeformatisque casibus an potius a stirpe ipsa. Equidem ita mihi persuasi, anadromen illam ad servandum scholasticae disciplinae tenorem perapte excogitatam esse, sed priscos nomenclatores, quae dictu opus erant, libere atque sine proplasmate finxisse. Adeo enim cerea est vocabulorum natura, ut in ipso loquentium ore aliter atque aliter figurentur. Etym. M. p. 231, 8. Γηρυών καὶ κατὰ μεταπλασμὸν Γηρυονεύς (ut Ὀφίων Ὀφιονεύς) καὶ Γηρυόνης· ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς λέγει τὸ Γηρυών ἀπὸ τοῦ Γηρυόνης εἶναι κατὰ ἀποκοπήν. Similiter Καππάδοξ et Καππαδόκης v. Tzschuck. ad Strab. XII. p. 6. Jacobs ad Anth. Pal. p. 415. cui Stephanus Τεκτόσαξ et Τεκτοσάγης (ut Αἰγοσάγης v. Schweighaues. ad Polyb. V. 77, 3.) componit, Satraps et Satrapes, ut ῥώξ, rupes, et fortasse trabs a τράφηξ sive τράπηξ, hoc a τράφω, unde τάρφη, id est βλαστοί Hesych. et interposita alia vocali ὕσπληξ, ὑσπληγίς, βάμβαξ sive πάμβαξ, βαμβακίς Suid. πάλλαξ, παλλακίς, quibus nemo anadromae nomen applicabit. Nihiloque exploratior videtur metaplasmi praetextus, cujus quum saepius habita sit mentio, causas et genera paullo accuratius inquirere annitamur.

---

46) Discrimen nominum ὄμφαξ et ὀμφάκη in Lexicis traditum nititur uno Dioscoridis loco, quo nunc pro ὀμφάκη revocata est Aldina scriptura ὄμφαξ.

CAP. III.

De metaplasmo.

§. 1.

Primum locum dabo casibus obliquis, quibus qui conveniat nominativus aut ne fingi quidem ut *δορός*, *υἷος*, *ἀρνός*, *πολύαρνι*, aut non declinari potest, sicut *κλῶθες*, quod Technici pro *κλωθοί* dici affirmant, non solum quia *κλώς* nusquam reperitur, sed multo magis quia, quae reperiuntur hoc modo terminata (v. C. I. §. 3.) aut indeclinabilia sunt aut aliter declinantur. Secundo loco collocabimus ea vocabula, quorum primus casus ab auribus abhorret vel ob nimiam exiguitatem vel quia consonantes asymplocas continet. Ad prius genus pertinent *κνίς*, *κλάς*, *στάς* et cetera monosyllaba in prima hujus disputationis parte enumerata, quae lex et usus excludit. Itaque Draco p. 36. et p. 103. *τὸ στάδα λίμνην*, inquit, *καὶ τὸ κλάδα χρυσεόκαρπον οὐχ ἕξει τινὰ ὀξεῖαν* (scrib. *εὐθεῖαν*) *στάς ἢ κλάς· μεταπλασμοὶ γάρ εἰσι·* quod quomodo de *κλάδος* dici possit, nemo ambigit, sed haeremus in altero, quia neque *στάδος* neque simile quidquam legitur. Invenitur quidem nomen neutrum *τὸ ἐμβαδόν* apud Polybium et posteriores, significans *τὸ τῶν ἐπιπέδων σχημάτων χώρημα* Eustath. p. 1029. 59. qui eo saepius utitur, *τὸ τῆς οἰκίας ἐμβαδόν* p. 436, 40. *δάπεδον ἐνταῦθα τὸ τοῦ δώματος ἐμβαδόν* p. 1655, 60. *τοῦ ἐμβαδοῦ* p. 1901, 55. *τῶν ἐμβαδῶν* Anatol. de Dyad. p. 12. quo intellectu veteres *χωρίον* dixerunt; idemque apud Byzantios pro *ἐμβάτη* sive *ἔμβασις*, hoc est folium balnei, receptum est v. Du Cang. Gloss. sed ex hoc vocabulo, quod fortasse vulgi abusu ex *ἐμβατόν* corruptum est ut *ἐμβαδία* pro *ἐμβατεία*, *ἐνώδια* pro *ἐνώτια*, *τῆδες* pro *τῆτες*, cotonea pro cydonia, specimen capere nefas. Deinde adjectivo *χανδός* usus est ignotus poeta in Append. Epigr. CCCLXI. *ἐκ χανδῆς ζωροποτῶν κύλικος*, quod Eustathius eodem traxit p. 746, 69. *ὅρα τὸ χανδῆς, οὗ ἡ αἰτιατικὴ ποιεῖ τὸ χανδὸν ἐπίῤῥημα*, nec dubitandum videtur Jacobsio ad Pal. 959. Schneiderus autem trajectione syllabarum depravatum putat pro *ἐκ ζωρῆς χανδοποτῶν* — cui emendationem anteponam aliam mi-

nus audacem et fortasse magis graecam εὐχανδεῖς ζωροποτῶν κύλικας. Adjectivum εὐχανδής, quod Riglerus suspectat ad Maneth. VI. 463. exemplis, quae Jacobsius affert ad Anth. Pal. p. 157. satis munitum adeoque in cod. Goett. Nicandri Alex. 63. praeferendum vulgato ἐγχανδής. Tertio Lexicographi nostri ἀνάφανδα et ἀμφαδά pluralem esse volunt adjectivi ἀναφανδός, quod sine dubitatione concederem, sicubi ὁ et ἡ ἀμφαδός, τοῦ ἀμφαδοῦ etc. legerentur. Sed quae pro adjectivi usu afferri possunt, omnia unius modi sunt; Odyss. XIX. 390. μή ἑ λαβοῦσα οὐλὴν ἀμφράσσαιτο καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο, Apollon. III. 615. μὴ ἀρίδηλα καὶ ἀμφαδὰ ἔργα πέλοιτο, quod Scholiastes interpretatur ἀκουστά, φανερά, et IV. 84. πρὸ γὰρ ἀναφανδὰ τέτυκται πάντα, Quint. Cal. XII. 242. ὄφρα μὴ ἀμφαδὰ Τρωσὶν Ἀχαιῶν ἔργα πέληται, et XIII. 26. μὴ ἀμφαδὰ πάντα γένηται, Manetho VI. 294. πάντ᾽ ἀναφανδὰ πέλει, et hoc verbo omisso Gregorius Naz. Carm. XI. p. 85. B. ἔνθα τε πάντ᾽ ἀναφανδά. Atque ejusmodi exemplis nititur Eustathii sententia p. 1062, 32. αὐτοσχεδά ἀντὶ τοῦ αὐτοσχεδόν, ὁποῖον καὶ τὸ ἀμφαδόν, ἀμφαδά, μεταβληθέντος τοῦ ἐπιῤῥηματικοῦ ἑνικοῦ οὐδετέρου εἰς πληθυντικὸν ὅμοιον, et p. 1464, 51. τὸ ἀναφανδά ἐσχημάτισται πληθυντικῶς ἀπὸ τοῦ ἀναφανδόν ἐπιῤῥηματικοῦ ὀνόματος. Ergo ne is quidem haec ἐπιθετικὰ ὀνόματα vocare ausus est, quia ἀμφαδός, αὐτοσχεδός, nunquam invenerat, sed solum neutrum et id cum solis verbis, quibus Latini quoque adverbia adjungunt *palam esse*, *propalam fieri*. Neque ex eo quod Lucianus dixit, Epigr. V. οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι διακριδόν ἐστι νόημα, colligi licet, adjectivum διακριδός in usu fuisse. Nam Graeci non solum adverbia localia et temporalia cum verbo substantivo ejusque vicariis construunt, μίνυνθα δὲ γίγνεται ἥβης καρπός Mimnerm. El. II. 7. etc. sed ea etiam, quae qualitatis vocantur, σῖγα πᾶς ἔστω λεώς Eur. Hec. 532. cui appositum est homericum ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ et Quint. XII. 335. τοὶ δὲ σιωπῇ πάντες ἔσαν, neque Aristarchus dubitavit homericum ἄνεω (γενέσθαι et εἶναι) adverbium dicere. Similiter ἀνέδην οὐσῶν τῶν συνόδων Athen. XIII. 555. D. συστάδην οὔσης τῆς μάχης Diod.

XI. 7.[1]) quae constructio saepius incommodavit Criticis. In Dion. Cass. XXXVIII. 30. p. 173. *Κικέρων ταῦτα ἀκούσας ῥαδίως ἐγένετο,* Sturzius contra codices ῥᾷον edidit, sed ἐγένετο pro διετέθη valet ut *γενομένη ῥᾳόνως* Artemid. V. 30, 409. *οἱ δειπνοῦντες — τῇ ὑστεραίᾳ καλῶς γίνονται* Athen. X. 419. D. Plutarcho familiare est *ἡδέως γέγονα* V. Demetr. XI. V. Alex. LXIX. Sympos. IV. Quaest. IV. 2, 183. de Sanit. p. 383. T. VII. Praecc. Pol. III. 141. T. XII. pro quo Demosthenes dixit *ἡδέως ἂν εἴη αὐτοῖς* c. Neaer. p. 1554. *κομψῶς σοι ἔσται praeclare tecum actum fuerit* Epict. Diss. II. 18, 14. *κακῶς μοι ἔστι* IV. 4, 2. exemplo homerico; *τἄλλ' ἔσται καλῶς* Eur. Iph. A. 441. (396) *προϊστορῆσαι (ἂν) ἀναγκαίως εἴη* Eunap. V. Aedes. 68. p. 38. Wyttenbachius *ἔχει* scribendum putat. Intactum inoffensumque est Lucian. Hermot. §. 69, 93. *πολλὰ μοχθήσαντες ὁμοίως ἐσμὲν eodem loco sumus,* sed Phalar. Ep. LXXXVI. 246. *ὁμοίως τοῖς πονηροτάτοις ἔσῃ* dubito utrum ita accipi debeat ut *ἡ Σαρδὼ ὅμοιά ἐστι ταῖς μάλιστα ἐπαινουμέναις,* an potius adverbio praestet adjectivum; quae quum librarii saepius commutaverint ut *σαπρῶς γενομένης τῆς οἰκίας* Athen. VI. 241. D. *οὐ μετρίως γενόμενος* Diod. XIV. c. 105. *ἀνεπιγνώστως γίγνεται τὸ διάστημα* Polyb. XVIII. 1, 16. etc. perdifficilis est veri falsique dijudicatio, sed illud dubitari non debet, quin adverbium *ἀναφανδὰ* cum verbis jungi possit [2]). Neque mira-

---

1) Ad demonstrandum adverbia poni pro adjectivis, Grammatici nostri afferunt Thucydidis verba *χαλεπῶς αὐτοῖς ἡ ἀνάστασις ἐγίγνετο,* et Theognidis *ὁ δασμὸς οὐκ ἴσως γίγνεται,* quo nihil approbant. Nec magis *ῥηϊδίως ἔσται ἡ ἴησις* Hippocr. de Haemorrh. p. 344. T. III. *ἵππον λυσσῶσαν ῥᾳδίως ἐστὶ παῦσαι* Aelian. V. H. XI. 18. *ῥᾳδίως τῆς ἐμβολῆς γενομένης* Oribas. de Luxat. c. IV. 138. *ἀκριβῶς ἡ ἁρμονία γενήσεται* de Fract. I. 57.

2) Cum nominibus verbalibus: *μίξεις ἀναφανδόν* Basilius de Legg. script. VI. 40. *στρομβηδὸν νηῶν σύγχυσιν — ἤεισεν Ὅμηρος* Epigr. Adesp. CCCCXCII. *θηρίων συστάδην ἀναίρεσις* Herodian. IV. 7. p. 89, 11. *θάῤῥη λίαν* Aristot. Probl. XXX. 1. p. 954, 31. Mirabilius illud Paus. II. 30, 7. *ἱερὸν ᾠκοδόμησεν ἐπὶ θαλάττῃ τελματώδει καὶ ἐπιπολῆς*, et Quintil. VIII. 6, 11. *audaci et proxime periculum translatione tolluntur*, nec

tionem habet illa adverbii cum adjectivo conjunctio *ἀρίδηλα καὶ ἀμφαδά*, nam eadem libertate Plato est usus Legg. X. 885. B. *ἱεροσυλία λάθρα καὶ βίαιος ἐὰν γένηται*, et Nonnus XXXIV. 268. *ὡς διδύμων τελέσειεν ἀμοιβάδις ἔργα θεάων, λάθρια Κύπριδος ἔργα καὶ ἀμφαδὸν ἱστὸν Ἀθήνης*, id est, clam Veneris, palam Minervae; Aristoph. Thesm. 91. *φανερὸν ἢ λάθρα λέξων*, et Homerus ipse Il. *K*. 51. *μελήσει Ἀχαιοῖς δηθά τε καὶ δολιχόν*, cum aliis quos ad Aj. v. 839. attuli [3]). Sed jam satis, opinor, confirmatum est, adjectivi *ἀμφαδός* fidem nullam esse; neque magis *χανδή* illud et *τὸ ἐμβαδόν* pro argumento afferri posse, manifestum facit infinita adverbiorum in *δον*, *δα* et *δην* exeuntium copia, partim verbalium *σχεδόν*, *ῥυδόν*, *ὀκλαδόν*, *παρασχεδόν*, *ἀνασταδόν*, *παρασταδόν*, *ἐμβαδόν*, *παραιβαδόν*, *ὑποφθαδόν*, *ἐγκλιδόν* etc. partim a nominibus ductorum *κλαγγηδόν*, *γνωμηδόν*, *φορμηδόν*, *βαθμηδόν*, *λεοντηδόν*, *φαλαγγηδόν* etc. quibus simile adjectivum nusquam gentium reperitur. Adversatur quidem Grimmius Gramm. T. III. 239. Buttmanni vestigiis ingressus Lexil. T. I. 16. cui *ἀναφανδόν* et *κρυφηδόν* accusativi esse videntur, perinde ut latina *coram* et *palam*, sed admodum vereor, ne *κρυφηδός* et *ἀναφανδός* et quae his similia effingi possunt adjectiva *ὁμοθυμαδός*, *ἐξονομακληδός*, *βουστροφηδός*, *καταφυλαδός*, *διαμοιρηδός*, non tam obsoleta sint quam mere barbara aut certe ejus Graecitatis, quae diluvio periit. Equidem in adverbiis quae stirpem in promtu positam habent, *ἀμύξ*, *μίξ*, *ἐπιμίξ*, *ὀδάξ*, *προτύψ*, simplicissimam mihi for-

---

libri consentiunt. Cum articulo Aret. de Sign. Acut. II. 12, 64. *ἀκρατέες ἐς τὸ ἀμφαδόν*.

3) Il. XV. 53. *εἰ ἐτεόν καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις*, Quint. XIV. 61. *οὔτε κρυφηδὸν οὔτ' οὖν ἀμφαδίην*, Arat. 1078. *πρώϊα καὶ ὁμιλαδὸν ἐρχομένῃσι*, et Nicandr. Ther. 495. *διαμπερέως καὶ ἀπηλεγές* praetermisi, quia haec adjectiva adverbiorum locum occuparunt, sicut adverbia articulo adjuncta pro adjectivis valent, *τῶν ἀνωτάτω καὶ μετεώρων τόπων* Heracl. Alleg. XL. 135. *τῆς ἀνωτάτω καὶ μεγίστης ἀρχῆς* Philo de Creat. Princ. §. 5, 364. Mang. et neutrum comparativi: *φερόμενοι ἀφειδῶς καὶ ἀκρατέστερον* Paus. IV. 7, 2. *εἶχον ἀτακτότερον καὶ ἀθύμως* ibid. 8, 3. Illis adde Xenoph. Anab. VI. 1, 3. *ἥλλοντο ὑψηλά τε καὶ κούφως*.

mam agnoscere videor, hisque proxime pono ea, quae pro sigma unam trium vocalium receperunt, *μίγα, λίγα, πύκα, κρύφα* etc. v. C. II. §. 1. quorum brevitati medetur insertum delta *μίγδα, κρύβδα, κύβδα, φύγδα*, et labialibus familiare my, *ῥίμφα*. Eadem vero vocalis adhibetur verbis puris vel *ν* mobile habentibus *χυδά* Joann. p. 30. *περιχυδά* (si certa est scriptura Hippocr. de Affect. p. 420. T. II. ubi *περίχυδα* editum) *ἐκταδά*[4]), *ἀποσταδά, διακριδά, ἀποκριδά* Joann. p. 33. quorum accentus declarat delta non interpositum esse ut superioribus, sed pertinere ad terminationem, cujus altera forma est *δον, σταδόν, ῥυδόν, σχεδόν, ἐκταδόν, ἐπισταδόν, ἀποσταδόν, περισταλαδόν* Hesych. *ἀποκριδόν, διακριδόν, παρακλιδόν*, et tertia *στάδην, βάδην, ῥύδην, σύδην, χύδην, ἐκτάδην, ἀποτάδην, ἀμφάδην, διαφάδην* (*διαῤῥήδην*), *ἐπισπάδην* Hippocr. de Int. Aff. p. 474. T. II. *ἐμπελάδην*, quem ad numerum accedunt, quae a verbis in consonam exeuntibus ducta sunt, *μίγδην, συναΐγδην, κλέβδην, ὄβδην, διαλεγδόν, ἡμερολεγδόν* Arist. H. Ann. VI. 21, 2. Hisque terminationibus saepe eadem variantur vocabula. Apollonius de Adv. p. 562, 18. *τὰ εἰς δα ὀξυνόμενα συνυπάρχει τοῖς εἰς δον περατουμένοις, καναχηδόν, καναχηδά, αὐτοσχεδόν, αὐτοσχεδά, χανδόν, χανδά*, similiterque alia verbalia et nominalia *ἀγεληδόν, ἀγεληδά, εἰληδόν, εἰληδά, λαθρηδόν, λαθρηδά, ῥοιζηδόν, ῥοιζηδά, συσταδόν, συσταδά*. His adjuncta est quarta terminatio, cujus specimen praebet *μιγάδην*, sed frequentissimus usus est in nominibus perfecto secundo assimilatis, *λογάδην, καταλογάδην, ἀγχοάδην, ἀνδοκάδην, ἀμβολάδην, παραβολάδην, ὑπερβολάδην, δρομάδην, παραδρομάδην, ἐπιτροπάδην, ἐπιστολάδην, περιστολάδην, ἀναστροφάδην, λοχάδην, σποράδην, φοράδην*, quorum exemplum sequitur propter formae similitudinem caetera dispar *μονάδην*, quod idem dicitur cum metathesi quantitatis *μουναδόν* ut *οἰαδόν*[5]), *συνωχαδόν* et

---

4) Nonn. XXXVII. 592. *καὶ πόδα πεπταμένης διὰ γαστέρος ἐκτάδα πέμπων*, Graefius *ἐκτάδα* pro accusativo habuisse videtur. Sed est adverbium *ἐκταδά*.

5) Adverbio *ὁμαδόν* fidem conciliat Suidae glossa *Ὑφώμαδον* (*ὑφομ.*) *ὁμωθυμαδόν*.

συνοχηδόν. Quinta species est eorum, quae in αδις terminantur, κρυφάδις, μιγάδις, v. Anecd. Cram. II. 163. Bekk. p. 1317. et dorica in ανδις, χαμάνδις, Ὀλυμπιάνδις, ἀγράνδις ibid. p. 1303. quae si exempla sequimur, haec terminatio in ανδις propria fuit topicorum. Sextum et ultimum gradum obtinent, quae in Anecd. Cram. p. 164. Bekk. p. 1364. proferuntur: ἐπιῤῥήματα προπαροξύτονα διὰ τῆς ει, διχάδεια, τυπάδεια, τροπάδεια, κρυφάδεια, ἐγκρικάδεια, τελλοφάδεια καὶ εἴ τι ὅμοιον, quorum hodie nullum in libris Graecorum reperitur, nisi ultimum est homericum καταλοφάδια, quod Glossographi κατωμαδόν interpretantur et duobus sub accentibus scribunt. In Schol. Il. XXIV. 163. ἐντυπάς [6]) ἡ διπλῆ ὅτι ἐν ἴσῳ τῷ ἐντυπαδίῳ, scribendum est ἐντυπάδια sive ἐντυπάδεια. Tertii meminit Photius Τροπάδια ἀστραγάλων παιδιά, cui Albertius ad Hesych. s. Τρόπα lenem admodum sed fortasse non necessariam correctionem adhibet Τρόπα δι' ἀστραγάλων κ. τ. λ. De quinto Hesychius Ἐγκρικαδία ἡ συναφὴ τῶν χειρῶν εἰς τοὐπίσω, *digitis*, ut Plinius ait H. N. XXVIII. 47. *pectinatim inter se implexis*, manibusque vel circa genua complicatis, quod lugentes [7]) faciunt et otiantes, vel post tergum ad onus ferendum ut Thucyd. IV. 4. τὸν πηλὸν ἐπὶ τοῦ νώτου ἔφερον τὼ χεῖρε ἐς τοὐπίσω ξυμπλέκοντες, et in ludo, de quo Schol. Il. Ψ. 34. παιδιά τις ἐν κοτύλῃ λέγεται, ἐπειδὰν τὰς χεῖρας κοιλάναντες εἰς τοὐπίσω δεχώμεθά τινα ἐπιβεβηκότα - - - ταύτην δὲ οἱ μὲν ἐφεδρισμὸν καλοῦσιν, οἱ δὲ κρικαδίαν etc. quo loco fortasse κρικάδια vel κρικάδεια scribendum est tanquam nomen inde-

---

6) Ἐντυπάς ne quis cum ἐντομάς consociet, adverbium esse declarat accentus, de quo Apollonius loquitur, atticus ἔντυπας, et Grammaticorum auctoritas, qui illud cum ἑκάς, ἀγκάς, ἀνδρακάς, componunt v. Schol. Od. N. 14. Postremum tamen nonnulli nominativum esse putarunt vel ex ἀνδράδεκας concisum ut Phrynichus, vel integrum ut Nicander, qui partem virilem ἀνδρακάδα dixit. Mihi pro ἀνδράξ dici videtur ut μουνάξ, quod illi apponit Polybius de Schemat. p. 612. T. VIII. Rhet. Graec.

7) Alium lugentium vel meditantium habitum denotat *os columnatum* Plauti, quod Graeci vocant ὑπόγνυθα, τὸ καθῆσθαι τὰς χεῖρας ἔχοντα ὑπὸ τὴν γνάθον Hesych.

clinabile, ut et τρόπα sive τροπά a Joanne p. 32, 32. adverbiis adnumeratur aliaque ludorum nomina, ὀστρακίνδα, χυτρίνδα, βασιλίνδα p. 34. quare in Cratetis versibus Poll. IX. 115. pro κυνητίνδαν, quod metro adversatur, scribendum est κυνητίνδα. His si adjunxero terminationem ινδην, πλουτίνδην, ἀριστίνδην, et duo solitaria μίνυνθα, ὀλίγινθα, numerus fere expletus erit. Atque haec copia Graeci ita usi sunt, ut plerisque duas tresve reddiderint exitus, ἐνωπαδόν, ἐνωπαδίς, ὠμαδόν, ὠμάδις, λαθρηδόν, λάθρηδά, λαθρηδίς, αἰφνηδόν, αἰφνηδά, αἰφνηδίς, nonnullis plures, ἀμοιβαδίς, ἀμοιβηδίς, ἀμοιβαδόν, ἀμοιβήδην, ἀμοιβηδόν v. Schol. Il. Σ. 506. κρύφα, κρύβδα, κρύβδην, κρυφηδόν, κρυφάδις, κρυφανδόν. Hos autem esse accusativos adjectivorum si quis asseverare pergat, aut unum saltem hujusmodi adjectivum in medium promat necesse est, ἐθελοντηδός, παλιμπυγηδός, βοτρυδός [8]) aliudve simile, aut si hoc parum successerit, saltem ostendat necesse est, cur Graeci nominum et verborum terminationes in infinitum variare potuerint, adverbia autem nisi presse ad similitudinem casuum nominalium effingere nefas duxerint. Ob easdem causas substantivum ὀβδή, quod Passovius ascivit ex adverbio ὄβδην, a Graecorum consuetudine segregari oportet, neque magis admittendum σποραδής, quod quum Schneiderus profligasset, ab illo revocatum esse miror; ordinem egreditur ἀγχιβάδης ἄρτι παρών Hesych. pro quo ἀγχίβλως ex Etym. vel ἄγχι βάς scribendum, παραιβάδης Aesch. Eum. 543. jam remotum est. Etenim propagantur quidem ab hoc genere verborum nomina assumto delta, sed earum forma diversa est; primum substantiva, ἄδος, ἄδη (cujus accusativus adverbii modo usurpatur ut *ad fatim*), χλιδή, βάδος, κλάδος, σπαδών, tum adjectiva, quorum formae plures; una primitiva et simplicissima ἀκλάς, συστάς, νεοσπάς, ἐμβάς, quae quam literam in declinatu suscipiunt, eadem inservit producendis secundariis formis νεοσπαδής, νευροσπαδής, εὐαδής

---

8) Βοτρυδόν et νεκυδόν sola esse dicuntur a nominibus ducta Anecd. p. 941. Verbale est ὠρυδόν, ignotae originis κλωκυδά τὸ καθῆσθαι ἐπ' ἀμφοτέροις ποσί Hesych. quod Latini *incoxare* dicunt.

id est εὔπνους, de quo mihi non convenit cum Hermanno ad Philoct. 817. ἐπαυτοφαδές ἐπ' αὐτοφώρῳ Hesych. qui et calceorum nomen αὐτοσχεδὲς affert et ἀσχαδές, quod ἀμετάσχετον interpretatur, sed Etym. M. ἀκατάστατον, quasi ἀσταδές legisset; quibus adjuncta sunt deuteroclita σχέδιος[9]), στάδιος, ἐκτάδιος, ἀμφάδιος, ἀποσπάδιος, φθίδιος, πασσυδίῃ, βλύδιος, nisi hoc a βλύζω repetere malumus ut a χάζω εὐρυχαδής, quod Lucianus reprehendit; neque impediam, si quis ῥαδές τὸ ἀμφοτέρως (ἀμφοτέρωσε) κλινόμενον Hes. ἀμφιῤῥηδής et περιῤῥηδής cum verbo ῥέω (ruo?), ῥέπω, ῥίπτω, ἐρείπω cognata putet. Atque ab hoc rarissimo adjectivorum genere nulla existit propago; nam διαῤῥυδᾶν Aesch. Choeph. 67. neque pro διαῤῥυδῆεν accipi neque neutrum participii dici potest; Scholiastam διαῤῥύδην legisse ostendit interpretatio διαῤῥέων, quo modo adverbia explicari solent: ἀποσταδά ἀφεστῶτες Schol. Il. O. 556. ἀμβολάδην ἀναβάλλων Hesych. ἐντυπάς περιεσφιγμένος Schol. Apoll. I. 264. Sed resumamus orsa.

§. 2.

Comprobato igitur, adjectivum σταδός, cujus accusativus in στάδα transfigurari posset, fuisse nullum, circumspiciendum est aliud effugium. Nec desunt duces. Etenim complures veterum στάδα illud amputato capite ex εὐστάδα extitisse ajunt eadem ratione, qua ἠνορέη pro εὐηνορέη substitutum sit Anecd. p. 1242. Etym. M. p. 432, 35. Cujus sententiae auditu mirabilis Grammaticorum secundum Aristarchum nobilissimus, Apollonius, nescio an auctor, certe comprobator fuit. Hic enim de Conj. p. 499. et de Adverb. p. 546. pluscula vocabula ad speciem simplicia e compositis nata putat, ἠνορέη, σαφής, ψευδής, φρονεῖν, argumentatione hujusmodi: a φρήν si ver-

---

9) Eustathius p. 1662, 35. recte σχέδιος a σχεδὸν ortum dicit, non contra, ut quidam ἐνῶπα ab ἐνώπια ortum putarunt; idque confirmant etiam adverbia paronyma eodem traducta. Etym. Gud. p. 308, 15. κατωμάδιος ἀπὸ τοῦ κατωμαδόν ὡς ἀφαδόν ἐκτάδιος scrib. ὡς ἀμφαδόν ἀμφάδιος, ἐκταδόν ἐκτάδιος. Adde his ἐπωμάδιος, ἐνωπάδιος, ἀμοιβάδιος.

bum ducatur, id φρενῶ esse debere, tropen vero vocalis ε in ο nullam admitti nisi in synthesi σώφρων, εὔφρων, ἄφρων, unde quum derivatum esset verbum ἀφρονεῖν, hujus contrarium dici φρονεῖν. Supra C. I. §. 3. dixi genus esse synecdromae, quo contraria contrariis assimilantur, attulique nomina et verba composita ex simplicibus nata, quae sine illis nunquam extitissent σύμβαμα - ἀσύμβαμα, εἱμάρθαι - ἀνειμάρθαι Plutarch. de Plac. Phil. I. 27. Neque contrarium fieri posse nego, ut nonnunquam compositis contra ponantur simplicia, etsi exemplum deest praeter illud οὐδέν - δέν. Nam *coniti*, quo usus sum ad Aj. p. 81. vanum est Harduini commentum, quodque Eustathius dicit p. 1893, 30. ὁ ἀθεμίστιος ἀφαιρεθεὶς τὴν κεφαλὴν ἀποτελεῖ τὸν Θεμίστιον, jocari videtur. Sed φρονεῖν, verbum usitatissimum et antiquissimum, ex ἀφρονεῖν ortum esse dictu arduum; quumque φρήν solum sit monosyllaborum, quod in transitu vocalem bisyllaborum, (πατέρος, ἀνέρος) ritu corripiat, idemque solum, quod ex se et verbum progignat et substantivum (φρόνις), non nimium nobis arrogare videmur, si ο micron hujus verbi consueta enallage ex ε genitivi extitisse contendimus, ex quo ad composita quoque translatum est, ἄφρων, εὔφρων ut ἀπάτωρ, διμήτωρ. Ἠνορέη Apollonius ex εὐηνορέη decurtatum putat; nam ab ἀνέρος formandum fuisse ἀνερία vel ab ἀνδρός ἀνδρία ut ab αἰθέρος αἰθερία. At quis audeat vocabulum plane singulare, et ἀπαράθετον sub formula judicare? Concedamus Eustathio p. 826, 56. ἦνωρ fuisse ἄῤῥητον, quanquam afferri potest et Hesychii testimonium Ἦνωρ ἄρχων et similitudo nominis φρήτωρ, sed illud tamen nobis eripi non patiemur, ab ἀνήρ ἠνέρος, ut ἀήρ ἠέρος, et mutata vocali ἠνόρος declinari potuisse, unde pendet Hesychianum ἀνόρεος ἀνδρεῖος copulatumque ὑπερηνόρεος. Et ut nihil istorum dictum sit, fortasse ipsa compositorum forma animo anticipata derivatum ἀνόρεος, ἠνορέη, in sui similitudinem traxit; cujus prolepsis exempla aliquot infra producemus; eique conjecturae hoc facilius indulgebitur, quod a nullo alio nomine in ηρ exeunte primitivo substantivum in ια nascitur, ad cujus normam illud possit exigi; nam quae Apollonius memorat,

ἀνδρία et *αἰθερία*, eorum prius substantivum est, *ἠνορέη* autem adjectivum ut *πινυτή* 10), alterum genere quidem cum hoc congruit, sed differt eo quod nomen *αἰθήρ* componi cum aliis non potest, *ἀνήρ* autem componitur sic ut *πατήρ*, substituta vocali *ο*. Verum illam aphaeresis suspicionem arbitror istis ne in mentem quidem venturam fuisse, nisi potissimum adjectiva *ψευδής* et *σαφής* ob oculos habuissent, quae in commune recepta nec tamen Grammaticis nativa visa sunt. Schol. Il. *Δ*. 235. *ὁ Ἀρίσταρχος ἀναγινώσκει ψεύδεσσιν, ὁ δὲ Ἑρμαπίας ψεύδεσιν, ἐπεὶ οὐδέποτε οἶδεν ὁ ποιητὴς ἁπλοῦν τὸ ψευδής, ἐν δὲ συνθέτῳ φιλοψευδής, ἀψευδής*, quae ratio nobis non gravissima videretur, nisi sciremus hoc genus adjectivorum verbalium, si cum compositis ejusdem generis conferatur, summae esse raritatis. Apollonius de Synt. III. 29, 267. quum demonstrare vellet innumerabilia esse syntheta *ὧν τὸ διαλυόμενον κατ' ἰδίαν οὐκ ἔστι ῥητόν*, exempla non aliunde quam ex hoc numero repetit, *σεβής, παγής, γενής*. Cujus generis primitias quasdam et quasi libamenta dedit Homerus. Primum *ζαής*, de quo tamen non satis constat simplexne sit an compositum. Arcadius p. 23, 12. *τὰ περιττοσυλλάβως κλινόμενα βαρύνονται, λύης λύεντος ἀπὸ τοῦ λυήεις* (fort. *λυσσήεις*) *καὶ τὸ ζαὴς ὡς σύνθετον ὀξύνεται*, pro quo *βαρύνεται* scribendum et pro *βαρύνονται*, quod praecedit, *ὀξύνονται* hoc est *περισπῶνται*. Item Anecd. Cram. I. 47. *ὡς φράζω φραδὴς οὕτως ἄω ἀὴς καὶ δυσαὴς καὶ ζαής*. Id igitur sive aeolico more compositum est ut *ζαελέξατο* sive communi ut *ζάπλουτος*, ad hanc causam nihil pertinet; sed alii simplex esse tradunt sicut verbum *Ζάει πνεῖ, Ζαέντες πνέοντες* Hesych. ipseque Arcadius p. 25, 3. refert inter simplicia oxytona, *ἀλής, πρηνής, ψευδής*. Neque alpha longum contractionis documentum praebet; nam idem habent non contracta *εὐαής, δυσαής, ἁλιαής*. Jam apud Homerum bis legitur *ζαὴς ἄνεμος* Od. *Ε*. 368. et Il. *Μ*. 157.

---

10) *Ἦν οὖν καὶ τὸ εὐήνωρ, ἀφ' οὗ κτητικὴ παραγωγὴ ἔπιπτεν εὐηνόρεια ὡς ἐκτόρεια, κ***ρεια καὶ πρακτόρεια*, pro quibus *καστόρεια* et *ἀκτόρεια* vel aliud simile posuisse videtur.

quorum locorum priori hoc adnotatum est: ὀξυτόνως τὸ ζαής· alteri hoc amplius: ζαής ὡς ὑγιής· παραιτητέον τοὺς βουλομένους βαρύνειν πλανηθέντας ἴσως ἐκ τῆς αἰτιατικῆς ζαῆν ἄνεμον, quod legitur Od. *M.* 313. cum hoc scholio: Ἀρίσταρχος ζαῆν ὡς Ἑρμῆν, Ποδῆν. Hic igitur nominativum integrum esse putavit ζαέας ut Θαλέας, Πυθέας, Φιλέας, Τελέας Aristoph. Ἀνθέας Athen. X. 445. A. [11]) contractum ζαῆς ut Θαλῆς, Αὐγῆς Arcad. p. 23, 25. Σωσῆς Eust. p. 1538, 34. Qui vero illic ζάης, hic ζάην scripserunt, alteram sequuti sunt formam Θάλης Θάλου, Πύθης Πύθου Polyaen. VIII. 42. Diod. XIII. 13. Ἄνθης Ἄνθου v. Siebelis ad Paus. T. I. 243. de quo Etym. M. p. 108, 48. Ἄνθης βαρύτονον ὡς πότης. Accusativi hujus formae sunt Φλέγην Quint. Cal. X. 87. et Πέτην τὸν πατέρα Μενεσθέως Diod. I. 28. ubi audacter Πετεῶ (Πετεώ) corrigunt; genitivus ionicus foret Πέτεω, a quo Πετέω Apollod. III. 10, 8. non longius abest quam homerica scriptura Πετεώ, quam Heynius hic substituit [12]). In Odyssea autem nonnulli ζαῆν' ἄνεμον praetulerunt. Etym. M. 407, 1. ὡς παρὰ τὸ πέτω πέτην, οὕτω παρὰ τὸ ἄω ἄην καὶ ζάην· τὸ γὰρ τέλειον ζαῆνα [13]), vitiatis accentibus; et ab eodem verbo non solum Ζήτης, id est ζαήτης, quod olim in Anthol. scribebatur, sed etiam Κάλαϊς, id est ὁ καλῶς πνέων, compositum esse opinatus est idem Grammaticus et Schol. Pind. Pyth. IV. 324. Sed hoc

11) Ἀνθείας legitur Paus. VII. 18, 2. ut Αὐγείας II. 15, 1. Αἰνείας VIII. 12, 5. alibi apud eundem Αὐγέας, Αἰνέας. Θαλέας, Θρασέας, Μενέας Etym. M. 579, 25. a substantivis θάλος etc. repetit.

12) Πέταος, quod in auxilium vocant v. Spitzner. ad Il. II. 552. vereor ne commenticium sit.

13) Orus ap. Zonar. p. 948. ζαήν ὡς πετήν· Ἡσίοδος αἰετὸν μὴ πετῆνα γενέσθαι. Παρὰ τὸ ἄω ἀήν καὶ μετὰ τοῦ ζα ζαήν· τὸ γὰρ τέλειον ζαῆνα· εἰ μὴ κατ' ἔκθλιψιν γέγονε. Haec ita perturbata sunt, ut nemo hinc colligat Hesiodum adjectivo inaudito et abnormi πετήν usum esse. Sed Grammatici hoc more tralaticio fingunt ex composito ἀπτήν. Equidem suspicor plura de inclinamentis verbi πέτομαι excidisse et in his Hesiodium εἴθε γενοίμην αἰετὸς ὑψιπέτης, testudinis votum a multis repetitum v. Brunck. ad Soph. Oenom. Fr. IV

ζαήν Herodianus π. Μον. p. 17. in suspicionem adducit, quia nullum aliud nomen in ην purum exeat, id quod exempla supra proposita confirmant, homerici autem testimonii auctoritatem elevet scripturae ambiguitas, oblitus gravissimae rationis, quod adjectiva verbalia in ην omnia composita sunt ἀχήν, ἀπτήν, ἀκτήν. Utrum vero Aristarchi sententiam probaverit, an ζαῆν pro ζαῆ positum crediderit ut δυςμένην, tacitum reliquit, neque nobis decretum est quid omnium praestet; nam ad confirmandum ζαῆς ζαοῦ ille nihil afferre potuit nisi nomina propria; ζαής autem tritocliton testatum quidem est genitivo ζαοῦς, quem Brunckius in Philippi Epigr. XII. 214. Anall. T. II. Anth. Pal. IX. n. 290. ex Planude reposuit, et neutro ζαές μέγα, πολύ, λαμπρὸν ἢ ἰσχυρόν Hesych. et Suid. qui alicubi πνεῦμα ζαές invenisse videntur; nam et ἄνεμος λαμπρός dici solet v. Interpp. ad Arist. Eqq. 430. Dorvill. ad Char. p. 268. Sed huic non convenit accusativus ζαῆνα, neque credibile est Homerum pro ζαῆ scripsisse Aeolum more ζαήν vel ζάην. Ad ultimum, si quis ζάην substantivum esse statuat compositum ut ζαπότην, versura solvet; nam a verbis puris primitivae formationis nulla progenerantur nomina sed a derivatis tantummodo, θεομίσης, γυναικοφίλης etc. Sequitur alterum non magis expeditum ἀελλής, quod Etym. M. ab ἕλλω repetit, Aristophanes autem Il. III. 13. κονισάλου ὤρνυτ' ἀέλλης scripsit tanquam substantivum, fortasse feminini ἄελλα paraschematismum ὁ ἀέλλης esse ratus ut ἀήτη ἀήτης, idemque apud Hesychium reperitur sed accentu dissentaneo Ἀελλής συστροφὴ ἀνέμου, nisi is genitivum ἀέλλης interpretatus est nominativo. Tertium quiddam investigavit Buttmannus Gramm. §. 42. Adn. 15. ἀελλῆς scribens, neque tamen diffitetur, adjectivum ἀελλήεις apud antiquos non reperiri; quod idem valet de θυελλήεις. Postremo fuisse, qui κονίσαλος ἀέλλης per methypallagen positum crederent pro κονισάλου ἄελλα, Spitznerus demonstrat. Adeo insolens omnibus visum ἀελλής adjectivum et propter se et ob verbi ἀέλλω defectum, quod ab ἄημι duci poterat ut ἀγάλλω ab ἄγαμαι. Neque illi statutum habuere, utrum id pro ἀελλώδης dicatur an pro ἀλής sive ἀολλής. Pluralibus ἐλεγχέες

et ταρφέες Buttmannus nominativos in ῡς assignat, posterius ex praescripto veterum Grammaticorum, alterum contra; ἐλεγχέα μῦθον Nonn. XL. 35. ἐλεγχές αἰσχρόν Hesych. A thematicis praesentibus repetuntur adjectiva σπιδής et ἀσπιδής, cui Schol. Arist. Vesp. 118. verbum σπίζω τὸ ἐκτείνω praetexit, atque φραδής, cui adhaeret adverbium φραδῶς φραστικῶς Hesych. Superest ψευδής, quo num Homerus usus sit, inter veteres certatum esse constat v. Lehrs. Quaest. Epic. Spec. I. 35. et Muetzell. de Theog. p. 436. differtque hoc a prioribus ea re quod substantivo agnatum est ψεῦδος, ut ἐλεγχής et ἐρευθής. Sed hac oblata occasione non praetermittam quaerere, quam fidem habeat adjectivum ψεῦδος, quod Passovius et Schneiderus ad Plat. Civ. T. I. p. 39. Graeciae inseruunt. Non ignoro equidem saepe illud cum adjectivo copulari hunc in modum: πότερον οὖν ἀληθές ἐστιν ἢ ψεῦδος Aristot. Probl. XII. 3. τὸ ἀληθὲς ἢ ψεῦδος Dionys. Antt. X. 13, 2020. T. IV. μίξις ἀληθοῦς καὶ ψεύδους Julian. Caes. p. 307. A. pro quo ψευδοῦς καὶ ἀληθοῦς legitur Aristid. VIII. 52. T. I. discrimine nullo nisi accentiunculae; ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον καὶ ψεῦδος Plutarch. de Fac. Lun. c. IV. p. 31. T. XIII. sed hoc idem fit aliis, σκῶμμα καὶ γελοῖον Id. Praecc. reip. c. VI. 150. T. XII. *utilitates et commoda* Cic. etc. nec momentum facit ψεῦδος δὲ καὶ τὸ παράδειγμα Aristot. Pol. II. 5, 14. ed. Schneid. c. 8. p. 1269, 19. Bekk. nedum Herodoti locus, quo vir doctus utitur ψεύδεα μαντήια. Ubi quis non malit accentum transponere quam ut adjectivum in ordinem recipiat tertiae declinationis in ος terminatum, quale nullum novimus? De εὔτειχος tritoclito nescio quid mussitat Eustathius p. 1045, 60. τὸ πόλιν εὐτείχεα προπαροξύνεται οὐκ ἀπὸ τοῦ εὐτείχης ὂν ἀλλὰ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἀπὸ τοῦ εὔτειχος, οὗ γενικὴ εὐτείχεος. Sed veteres, quos allegat, longe diversum sensisse, ex sequentibus patescet. Hinc ad illa proficiscar, quae auctores minus antiquos habent. Primum Empedocles solis orbem ἀγέα κύκλον dixit, quod Grammatici interpretantur εὐαγῆ vel παναγῆ Anecd. p. 337, 13. Hipponax ἀγὴς Βούπαλος pro ἐναγής, ut iidem referunt productionis securi, quam neque excusare conabor hesiodio ἐπαλέα

λέσχην, si praesertim, ut Goettlingius suspicatur, pro ἀολλής valet, neque explicari posse arbitror nisi sumatur posterius ex ἀαγής (ἀναγής) contractum, prius pro αὐγέα vel αὐγέτα, ut ἠχέτα πορθμόν Orph. Arg. 1248. (1256. H.) scriptum. Ex ignotis fontibus Hesychius hausit Ἀρκής ταχύς et Ἀρκῶς ἀρκετῶς, sed hoc extra ordinem ante ἀρκόν sic ut ἀρκίως scripsisse videatur, illud fortasse ex Euphorione aliove sermonis mangone, qui quum ποδαρκής nimis tritum videret, novandi causa πόδας ἀρκής substituit. Idem Αὐχέες αὐχώμενοι, mutilatum fortasse ut multa. Latino *antae* nullum est quod respondeat graecum nomen, nisi ex genitivo τῶν διαντέων Schol. Hipp. T. I. 23. aliquid colligi potest. In Geopp. XVIII. 17, 4. ἐὰν δὲ ἐκ βλαβεστέρας νομῆς διοιδήσῃ τὴν κοιλίαν, quod interpres reddit *ex nocentiori pabulo*, scribendum est βλαδαρεστέρας, ut in Galeni Glossario pro Βλαβεραί ὑγραί, μυξώδεις recte emendatur βλαδαραί, quod cognatum cum πλαδαρόν id est χαῦνον, ἀσθενές, ὑγρόν, et cum Hesychii glossis Βλαδεῖς ἀδύνατοι, Βλαδόν ἄωρον. Idem nobis suggerit Δρανεῖς δραστικοί, ὅθεν καὶ ἀδρανεῖς, cujus causa fortasse illud fictum est sicut αἰδής ad explicandum ἀναιδής Etym. M. 101, 13. multaque similia in arte ponuntur. Paullo ante loco alieno (post Δάξα) Δαεῖ νόσῳ, ἐπικρατεῖ· conjunctum fortasse cum Δάν μακρῶς, πολὺν χρόνον, idemque significans cum δηναιός [14]). Etym. M. δεικές περιφανές, λαμπρόν, ὅμοιον· γράφεται δὲ καὶ δευκές, quo in explicatione homerici ἀδευκές et πολυδευκέα φωνήν usi videntur. Ἐρευθής legitur apud Aratum et Oppianum Cyn. III. 91. Longius a verbi similitudine deflectunt quae Hesychius profert Ἠκέα ὀξέα et Ἠκές ὀξύ, ut et ἠνεκής, quo Maximus utitur v. 64. praeeunte Empedocle v. Lehrs. l. c. p. 35. Ἠρεμής in usu fuisse ex comparativo ἠρεμέστερος vitiose colligit Sturzius Opusc. p. 236. quod si probari posset, tamen non magis huc referri oporteret quam σαφής, ἀρτεμής, καναχής semel lectum, et λιπαρής, a quibus verba nascuntur, ipsa autem ver-

14) Quod sequitur Δαόν πολυχρόνιον aut pro δαρόν corruptum aut hujus primitivum est; pro Διανδής πολυχρόνιος fortasse αἰανής scripsit.

bum, cui adhaereant tanquam stirpi, non habent. Θαλής Heynius comminiscitur ad Il. XXIV. 304. θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ, quem genitivum Buttmannus ab adjectivo θάλυς, θάλεια, repetit, indidemque verbum θαλύνω duci; quibus addi poterat nomen solemnium θαλύσια, ut a νέκυς νεκύσια, producta penultima ut χάρις χαρίσιος, Ἄρτεμις Ἀρτεμίσιος [15]). Veteres illud interpretantur adjectivo θάλλειν ποιούντων, ἡδέων, et Suidas Θαλέεσσι τρυφεραῖς, θάλλειν ποιούσαις, sed Kuesterus e codd. τρυφαῖς reposuit, quod poscit accentus et subjectum exemplum τὸν μὲν ἐγὼ θαλέεσσιν ἀνέτρεφον idemque legitur in Alcmanis Fr. LXVI. ἐν σάλεσσι πολλοῖς ἥμενος. Aeque fictitium est θανής, de quo Schol. Od. M. 22. et Eustathius p. 1705, 69. τὸ δισθανέες ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου ἀναγινώσκει Ἀπολλόδωρος. Κυδεστέρας ἐλπίδας Polyb. III. 96, 7. Schweighaeuserus temere defendit adversus Ernestium ἐπικυδεστέρας corrigentem, quo ille saepius et cum eodem substantivo utitur. Μενοινής πρόθυμος Hesych. etiamsi testem haberet, tamen ad praesentem usum nihil conferret. In Nicandri Fr. I. χίδρα μὲν ἐντρίψειας — εὐώδει δὲ μιγῇ ἅμα φῦρσον ἐλαίῳ, Schneiderus probabiliter corrigit μιγένθ' ἅμα, neque illi fidem addit adverbium μίγα sive μίσγα· namque si σάφα, κάρτα, λίγα, τάχα, ὦκα ab adjectivis, ut Grammatici volunt, repeti possunt, tamen haec similitudo fortuita est propter naturalem adjectivorum et adverbiorum (quae Apollonius ἐπιθετικὰ ῥημάτων vocat) cognationem, neque propter ἦκα, σῖγα [16]), πύκα, λίπα, ἄντα, sumi licet adjectiva ἠκέα, ἀντέα etc. in usum recepta fuisse, sed potius ita statuendum adverbia in se continere vim adjectivorum sed sine articulatione generis, numeri et casuum. Sed referam, quae restant: Σθενής ἰσχυρός Phot. et Suid. οὐ σθενῶς, οὐκ ἰσχυρῶς Hesych. σπερχής σπουδαῖος in Rutgersii Glossario, pro quo ἀσπερχής dici solet ut ἀχανής, postremo φυῶς φύσει He-

---

15) Anecd. Cram. I. 172. Ἀρτεμίσιος τὸ μι βραχύ, τὸ δὲ σι μακρόν. Contrarium voluit dicere.

16) Goettlingius de Accent. p. 103. σῖγα olim imperativum fuisse statuit σίγα.

sych. pro quo fortasse trajectis vocibus φύσει φυσικῶς scribendum. Adjectivum ταρβής unde Lexicographi acceperint, ignoro. Pro σθενής autem Arcadius p. 24, 21. affert σθενῆς contractum ut τεχνῆς, λαχνῆς, ζαχρῆς, et extat feminina positio Σθένεια Lycophr. 1164. cui similia sunt Θάλεια, Αὔγειαί, Τράφεια urbs Boeotiae, ἀπὸ τοῦ πολλὰ θρέμματα ἔχειν Steph. ut Τάρφη Locridis παρὰ τὰ τάρφεα Id. quorum nominum prius Nicandro Ther. 887. pro Τρόφεια reddendum; Ἄνθεια complurium urbium nomen Junonisque cognomen Paus. Ἄντεια ὡς Κράτεια Schol. Il. VI. 160. ἀπὸ τοῦ χαίρω χάρεια καὶ ἀνθῶ Ἄνθεια καὶ κρατῶ Κράτεια — Μήδεια, θέρεια Etym. M. 558, 1. Choerobosc. Cram. II. 180. quibus Theodosius p. 67. σάφεια addit ut a praesenti σάφω ductum v. Anecd. Cram. II. 300. Sed de θέρεια errant v. Dissert. V. neque propria a praesentibus solum finguntur sed multo liberius, vix ut sciri possit utrum Ἄνθεια pro Ἄνθη valeat, quod fuit Halcyonidis nomen v. Suid. s. Ἀλκ. an contra ut Μήδεια Μήδη v. Meinek. ad Euphor. p. 64. an quod ex Hesychii glossa Ἀνθεῖαι (ἄνθειαι) ὧραι (Horae) colligi posse videtur, masculino sit appositum, cujus forma fertur triplex: Ἀνθεύς Liberi patris cognomen Paus. VII. 21. 2. qui et Φλυεύς dicitur, id est Florus, Ἄνθος Anton. Lib. c. VII. Inscr. Att. N. 183. N. 268. N. 272. N. 378. et Ἄνθης ut Κλέης [17]). Adjectiva autem, quae recensuimus, si quis perlustraverit, non adeo mirabitur cur Grammatici ἀγής ex εὐαγής detruncatum, ψευδής ad similitudinem oppositi ἀψευδής formatum esse sibi persuaserint. Quippe tam rara inveniebant hujus generis exempla ut singulari quadam ratione progenita existimarent. Ad illam autem aphaeresis suspicionem quantum inclinaverint, vel

17) Κλέης Κλεάδος πόσις Epigr. Adesp. CCCCLXXXV. idem est Κλεύης Strab. XIII. 582. doricum Κλεύας ut Κέας Etym. M. 498, 30. Anecd. p. 1183. Verbalium pleraque tertiae sunt declinationis Κράτης, Λάχης, Χάρης et composita Φιλοχάρης, Λεωκράτης, quae ipsa declinatione inter se differunt, Χάρητος, Φιλοχάρους, sed et Λάχου reperitur in Plut. Vit. Oratt. VIII. 267. T. XII. et Philolachae Plaut. Most. II. 1, 27. Adjectivum in ης, ητος unicum est πένης, nisi et θής in hoc numero reponere libet.

hinc intelligitur quod τρόφι ex εὔτροφι natum fabulantur v. Etym. M. 769, 40. ob eam, reor, causam, quia nullum aliud adjectivum simplex in ις terminatum genus neutrum participat, sed composita multa extant εὔελπι, εὔχαρι etc. nec tamen animadverterunt ea omnia a nominibus composita esse, τρόφι autem originem trahere a verbo. Eodemque in errore versatur Apollonii disputatio de Conjunct. p. 499, 29. ὁμολόγως οὖν ἐν ἀφαιρέσει τοῦ εὖ τὸ ἠνορέῃ, ὥσπερ τὸ δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσι, quo exemplo Ξάνθος ῥέων, τάφρος ὀρυκτή explicant Schol. Il. IV. 434. X. 198. quae non minus integra sunt quam πηκτὸν ἄροτρον Od. XIII. 32. θάλλοντα σέλινα Theocr. XIII. 42. ποταμοὶ ῥέοντες Odyss. XIX. 206. Theocr. XXV. 19. Maxim. Tyr. XX. 380. neque magis, si φρονεῖν valet pro εὖ φρονεῖν, τυχεῖν pro εὐτυχεῖν v. Jacobs. ad Philostr. p. 307. [18]) quo pertinet Photii adnotatio: τύχην ἁπλῶς τὴν ἀγαθὴν τύχην καλοῦσι, adverbium extrinsecus adsumimus, aut ἐπὶ χώρας ἔσσαι Pind. IV. 485. ἡ ναυμαχία κατὰ τρόπον ἐγένετο Isocr. Panath. p. 243, 51. μετὰ γνώμης Plutarch. V. Pericl. c. XXXI. supplemento adjectivi ὀρθός indigere credimus, quod Reiskius adeo in Plutarchi loco inserendum putabat, sed haec perinde ut δίκῃ, *rite*, *ratione*, *in loco*, *tempori*, καθ᾽ ὥραν, κατὰ χώραν, significationem justae rationis, justi temporis locive per se ipsa habere asseveramus. Hoc autem effugio repudiato, quid restat nisi ut ψευδής similiaque ad desuetum quoddam referamus formationis genus, quod magis inchoatum quam perfectum est. Etenim quemadmodum Empedocles in primo animantium satu multa naturae fictrici velut tentabundae excidisse ait imperfecta atque enormia

πολλὰ μὲν ἀμφιπρόςωπα καὶ ἀμφίστερνα φύεσθαι
βουγενῆ, ἀνδρόπρωρα —

ita in illa verborum fabrica credibile est aliquando aliquid tentatum esse quod inventis melioribus reprobaretur, alia autem

18) Ψῆφος βαλοῦσα Aesch. Eum. 751. non aliter dici videtur quam φρυκτωρία τρὶς ἓξ βαλοῦσα Agam. 33. id est εὐβολοῦσα, εὐτυχοῦσα, imagine a tesserarum jactu prospero repetita.

retenta quidem esse, sed ita ut in paucis consisteretur exemplis. Cujus generis sunt substantiva superius allata δώς, ἅρπαξ, φραδής, ψευδής, et quae aliis locis tractavimus μνῆστις, χῆτις, θέτης v. Dissert. VI. §. 10. Neque tamen infitiamur poetae alicui forte in mentem venisse pro trito ποδαρκής inauditum πόδας ἀρκής substituere, pro διηνεκής, quod compositi speciem habet, ἠνεκής, cui Meinekius aequiparat Euphorionis verbum πλομένῳ ἐνὶ ὥρῳ p. 126. eodemque τάῤῥοθος referrem a Lycophrone usurpatum pro ἐπιτάῤῥοθος, si origo vocabuli pateret. Sed ψευδής contra posito ἀψευδής quasi inaedificatum, ἁγής ex εὐαγής amputatum esse nequaquam persuadent quamvis nobiles auctores; eodemque judicio rejicimus eorum sententiam, qui στάδα pro εὔσταδα dici volunt aut metaplastis inserunt. Nos acephalum appellamus, quia, ut Varronis verbo utar, caput ex sua analogia non habet.

§. 3.

Quoniam ipsa rerum continuatio seriesque nos a proposito abduxit longius, breviter repetendum videtur, unde haec coeperit disputatio et quo decurrerit. Exordium erat de casibus iis, quorum nominativus ne fingi quidem potest ut ἀρνί, υἷος. His proxime subjunximus nominativos effabiles quidem, repudiatos tamen aut ob nimiam exilitatem (quo genere monosyllaba continentur brachycatalecta) aut propter consonarum finalium repugnantiam molestamve ejusdem literae iterationem. De monosyllabis dictum est; de asymplocis dicetur. Primum, ut ordinem invertam, herois nomen, a quo Mopsopia appellata dicitur, in nominandi casu (Μόψοψ) ut Stephanus s. h. v. tradit, ἄῤῥητον est, neque aliud reperitur vocabulum, cujus eandem syllabam duplex orditur et finit, ne zeta quidem, quod ipsum nonnulli duplicis instar habent, praeterquam in stirpium nominibus ζίζυφον et ζιζάνιον. Prioris generis specimen exemplumque est Βερέκυνς, cujus ceteri casus triti sunt Βερέκυντα χῶρον, βερέκυντες αὐλοί Nonn. XIII. 508. XL. 227. ipsum vero ab eodem Stephano ἄῤῥητον perhibetur. Hinc, ubi prima positione utendum erat, ad secundam transitum est declinationem: ὁ Μόψοπος, τοῦ Μοψόπου Strab. IX. 397.

ὁ *Βερέκυντος* sive *Βερέκυνθος* v. Wesseling. ad Diod. V. 64. p. 619. T. III. vel ad primam *Βερεκύντης* Steph. Suid. cujus anadromae exempla prius allata sunt plurima; tertiam formam suppeditat Hesychius *Βρέκυν τὸν Βρίγα*. Eadem vero heteroclisiae ratio cernitur in multis aliis. Pro absono *πείρινς* substituerunt ἡ *πείρινθα* et *πείρινθος* Etym. M. Hesych. Item pro absono *ἕλμινς*, quod ter deinceps legitur in Hippocr. de Morb. IV. p. 367. 368. et 369. T. II. ἡ *ἕλμινς* Schol. Nic. Ther. 386. sese insinuavit suavius *ἕλμις* Epidem. VII. 702. T. III. Aristot. H. Ann. VIII. 20, 12. (cod. Med. *ἕλμινς*) Theophr. H. Pl. IX. 20, 5. Paul. Aeg. IV. 56. p. 158. quorum duplex declinatio: *τὴν ἕλμιν* id. VII. 3. p. 247, 52. *τὰς ἕλμεις* p. 238, 7. et p. 254. sive masculine *τοὺς ἕλμεις* Dioscor. Eup. II. 67, 282. *οἱ ἕλμινθες* Artemid. III. 7, 167. *αἱ ἕλμινθες* Diosc. II. 66. et apud Stephanum Schol. Hipp. p. 153. et 154. T. I. *ἕλμινθοι, ἕλμινθες* et *ἕλμινθαι*. *Μήρινς* in hoc casu inveniri non puto sed accusativo *μήρινθα* utitur Orpheus Arg. 599. nominativus modo *μέρμις* dicitur iterata consona initiali et huic accommodate *τὴν μέρμιθα* v. 1102. et in codd. Diodori III. c. 20. et 21. modo ἡ *μήρινθος* sive *σμήρινθος* Plat. Legg. I. 644. E. Lucian. Hermot. §. 28. Julian. Or. VII. 422. A. Nonn. XXIV. 247. Hesychius *Μέρμιθα μέρμιθον*, pro quo Cyrillus *μείρινθον* exhibet. Ac *Τίρυνς* quoque, sive herois nomen est sive urbis, nullum locupletem testem habet, sed Grammatici hoc nominativo utuntur v. Steph. et Zonar. s. h. v. Schol. Pind. Ol. VII. 49. X. 39. Schol. Eur. Or. 920. quem Argivis ipsis tribuit Apollonius Synt. IV. 3, 313. *φέρε δὲ καὶ εἶναι Τίρυς καὶ τούτῳ προςτίθεται τὸ ν, οὐ δὴ μετὰ τὸ σ, ἀνάπαλιν μέντοι, ὥς γε παρ' Ἀργείοις παμπολλός ἐστιν ἡ τοιαύτη σύνταξις*. Choeroboscus Cram. II. 264, 7. *Τίρυς ὁμοίως τοῦ ἰλύς· γίνεται δὲ καὶ πρόςθεσις τοῦ ν Τίρυνος* scrib. *Τίρυνς*. Alii vero fugientes hanc doricam terminationem, quae ex *ένς* et *τιθένς* recinit, declinationem mutarunt ἡ *Τίρυνθος* Hesiod. Scut. 81. Schol. v. 11. et 77. cui accommodatum est adverbium *Τίρυνθόνδε*, et ἡ *Τίρυνθα* ut Scylax Peripl. p. 19. T. I. *ἐν μεσογείᾳ Κλεῶναι καὶ Μυκῆναι καὶ*

Τίρυνϑα, pro quo Gailius re parum deliberata *Τίρυνς* scripsit c. 50. p. 267. complacitum Clausenio; dativum *Τιρύνϑη* praebet codex optimus Arrian. Alex. V. 26, 8. edd. veteres *Τιρύνϑῳ*, cui Ellendtius hesiodium exemplum subjicit; et ab eodem Scylace p. 18. *Πολυῤῥήνα* dicitur urbs, quae a Stephano *Πολύῤῥην* vocatur *ἀπὸ τοῦ πολλὰ ῥήνεα* (sic) *ἔχειν*, sed illud quoque doctis in suspicionem venit. Hesychiumque *Τίρυνϑα πόλις ἐν Ἄργει* obliquum casum recte interpretatum esse statuunt, quod neque de hoc neque de *Γορτύνα* similibusque sumi necesse. Latinum *Aruns*, quod cum *Tiryns* communes flexus habet, Graeci alio vertere solent *Ἄῤῥων* Plutarch. V. Publ. c. IX. *τοῦ Ἄῤῥοντος* c. XVIII. *τῷ Ἄῤῥωνι* V. Camill. XV. *ὁ Ἄῤῥος* Dion. Hal. V. 36. VII. 5. *ὁ Ἀρόντας* V. 15. (cod. Vat. *Ἄῤῥος*) *τοῦ Ἀρούντα* IV. 30. *τῷ Ἀρούντᾳ* c. 28. quibus locis cod. Vat. *Ἀῤῥουντος, Ἄῤῥουντι, Ἄῤῥοντα* (sic) praebet; eodemque modo *Κρήσκης* et similia ad morem gentiliciorum deflectunt v. Dissert. I. §. 6.

§. 4.

Hactenus de metaplasmis diximus iis, quos naturales appellare placet propterea quod, cur nominativus desit, ratio idonea reddi potest. Restant positivi, quorum primum casum inusitatum fuisse solo Grammaticorum testimonio constat. Sed haec rursus in duo dividi possunt genera, quorum unum complectitur monosyllaba maxime in duplicem excuntia, alterum quae supra syllabam sunt. Causa autem distinctionis haec est, quod illa non aliena quidem ab analogia nec penitus remota ab usu fuerunt, attamen in universum gratiae habuerunt minus, ac si facilis patebat exitus, studiose declinata sunt propter eas causas, quas in principio hujus commentationis explanavi. Primum homericum *ἀλκί* Ptolemaeus Ascalonita non dubitavit referre ad nominativum *ἄλξ*, quem Methodius ex *ἀλκή* concisum putavit *ὡς φοινίκη φοίνιξ, φρίκη φρίξ, κρόκη κρόξ* Etym. M. p. 69, 34. Aristarchus contra consueta Aeolibus metaplasi ex prima ad tertiam declinationem traductum esse affirmat; hos enim *τὴν ἰωκήν ἴωκα λέγειν καὶ τὴν κρόκην κρόκα καὶ τὴν ἀλκήν ἄλκα ὡς σάρκα· εἰ δὲ ἄλκα ὡς σάρκα,*

καὶ ἄλκί ὡς σαρκί Schol. Ven. *E.* 299. Eadem conjungit Suidas Ἰῶκα Ὅμηρος λέγει τὴν ἰωκήν ὡς Ἡσίοδος κρόκα τὴν κρόκην καὶ αὐτὸς Ὅμηρος τὴν ἀλκήν ἄλκα, ἀλκὶ πεποιθώς. Dativo κλαγγί Ibycum usum esse docet Grammaticus in Anecd. Cram. I. 65. idque cum ἄϊδι, κλαδί, ὑσμῖνι contendit, tanquam metaplastum. Accusativos κρίκα et κρόκα Hesychius alicubi invenit pro κρίκον et κρόκον. Ex his, quae in labialem exeunt, nomen ὄψ vocem significans ejusque casus Grammatici saepissime attingunt sine ullo aberrationis indicio; alterum autem huic simile Aristoteles et Strabo, quum in solo nominativo reperissent, ex ὄψις decurtatum esse statuerunt v. Sturz. ad Emped. p. 622. et obliquos, si quis veterum usurpasset, metaplastos dixissent vel alioqui affectos ut νίφα, ὕφα, λίπα, κάρα, quorum omnium nullum hac ratione exsolvimus. Neque ὤψ minus legitimum censemus quam κλώψ et σκώψ, fortuitumque esse remur quod ut ὠπή sive ὀπωπή, sic etiam ἐνωπή, ἐπωπή, περιωπή, praevaluerunt. Itaque causa nulla cur κατένωπα scribatur proparoxytonôs, ut Alexio et Herodianus jusserunt, quasi contractum ex κατενώπια ut μῆρα, σῖτα, sed retinemus κατ' ἐνῶπα cum Aristarcho, utique non ut illi visum, κατὰ μεταπλασμὸν ἀντὶ τοῦ ἐνωπήν Schol. Il. *O.* 320. Etym. M. 496, 7. Eust. 1017, 64. sed tanquam residuum obliterati nominativi ἐνώψ, cujus vestigium quoddam mihi cernere videor in scriptura codicum Stob. Flor. Tit. LXXIV. 61. p. 445, 8. χρώματι δέ φαιδρύνεσθαι τὰν ποτῶπα μὴ ἐπακτῷ, ubi vulgatum est ποτῶπαν. Sed horum nominum non eadem est aestimatio. Nam ἄλξ literis terminatur iis quibus nulla alia vox graeca. Quae vero eodem judicio comprehensa sunt, κλάγξ, στάξ, πτύξ, ὤψ et cetera, nihil habent in quo offendi possit, nisi quod monosyllaba sunt, cujus generis in utroque sermone usus rarior.

Jam vero ad ea transgrediar, quae cur adoptata sint, prorsus nihil rationis afferri potest. Primum igitur Δωδῶνι et Δωδῶνα Technici proprium nominativum habere negant, sed ex prima declinatione ad tertiam aberratum esse v. Stephanus s. v. Joannes p. 11. et Anecd. p. 1228. qui cum illo comparant ὑσμῖνι homericum, Sapphicum τοῦ κίνδυνος, cujus dativum

τῷ κίνδυνι ex Alcaeo afferunt, ex Aristophane τὸν ἰκτῖνα. Sed de conformatione horum casuum in diversas abeunt partes, alii anadromen praetexentes, quidam metaplasmum. Choeroboscus Anecd. p. 1389. b. κίνδυν, κίνδυνος· οὕτω Σαπφὼ ἔφη τὸν κίνδυνον· ὁ γοῦν Ἀλκαῖος τὴν δοτικὴν ἔφη τῷ κινδύνῳ (scrib. κίνδυνι)· αὕτη δὲ ἡ γενικὴ μετάγεται εἰς εὐθεῖαν, quo satis clare significat apud Lesbiam poetriam non, ut Neuius putat Fragm. CXV. nominativum legi ὁ κίνδυν sed genitivum τοῦ κίνδυνος, unde usitatum ὁ κίνδυνος extitisse sumunt. De ἴκτινος autem diversum sentiunt, hunc casum non ex secundo τοῦ ἰκτῖνος reflexum, neque omnino ὁ ἰκτίν usitatum esse, sed accusativum metaplasmo ortum ex ἰκτῖνον. Etym. M. p. 470, 35. Πλάτων προπαροξυτόνως λέγει ὡς παρ' Ἀριστοφάνει Ἴκτινα παντόφθαλμον ἅρπαγα τρέφει· οὐ γάρ ἐστιν ἀπὸ τῆς ἰκτίν εὐθείας, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰκτῖνος, ἧς ἡ γενικὴ ἰκτίνου, ἡ αἰτιατικὴ ἴκτινον καὶ κατὰ μεταπλασμὸν ἰκτῖνα ὡς ἁλίτροχον ἁλίτροχα. Τὰ γὰρ διὰ τοῦ ινος προπαροξύτονα διὰ τοῦ ι γράφεται. Ac profecto si ἴκτινα a Platone et Aristophane antepenultima acuta, ut Grammatici ajunt, pronunciatum est, nullum certius metaplasmi exemplum proferri poterit; nam quum simplicia in ιν exeuntia oxytona sint, ἀκτίν, δελφίν, ἑρμίν, πηρίν, ῥηγμίν, σταμίν, Σαλαμίν, Τελχίν, Τραχίν [19]) apparet proparoxytonon accusativum ab oxytono ὁ ἰκτίν duci non posse. Sed accentus utriusque formae vehementer nutat: ὁ ἴκτινος Xenoph. Hipp. IV. 18. Dio Cass. XLI. 39. Athen. VIII. 353. D. ubi Dindorfius ἰκτῖνος scripsit, Annaeus Gaz. in Theophr. p. 623. T. XII. Bibl. Bign. Phot. Bibl. c. XCIV. 137. Hesych. s. Ἔλανος, Suid. Etym. M. Drac. p. 53, 8. sed properispomenon est, ut Herodianus jussit Eust. 1815, 12. in Herodo. II. 22. Aristot. de Part. Ann. III. 7. p. 670, 34. (unus cod. ἰκτῖνος) Galen. Eup. II. 2, 400. Priscian. VI. 5, 236. Etym. Gud. p. 274, 25. Hesych. s. Βαθυῤῥηγάλη et Σκίλλος, et nonnunquam apud eosdem scriptores utrumque Artemid. II.

19) Pro hoc apud Herodian. p. 10. τριχίν editum, apud Stephanum Τραχίς ut Herodo. VII. 199. Ἐχίν graecum non videtur.

20, 273. VI. 56, 368. cf. Ellendt. Lex. Soph. T. I. 837. neque appellativum solum sed etiam proprium v. Lehrs. de Aristarch. p. 300. quibus addam casuum ceterorum exempla: τοῦ ἰκτίνου Aristot. Mirab. c. CXXXIII. Paul. Aeg. VII. 3, 241. Geopp. XIII. 8, 8. τῷ ἰκτίνῳ Plutarch. Gryll. VIII. 223. T. XIII. τῶν ἰκτίνων Apollon. Dysc. Hist. c. X. τοὺς ἰκτίνους Stob. Flor. XV. 10, 293. Ex tertia declinatione: τοῦ ἰκτῖνος — τὸν ἰκτῖνα Julian. Misop. 366. A. οἱ ἰκτῖnes Pausan. et Aelian. v. Jacobs ad Ael. p. 32, 24. quae triplex forma in uno Sophoclis loco affertur. Haec autem accentus inconstantia suspectam reddit Platonis et Aristophanis scripturam ἴκτινα, qui si ἰκτῖνα extulerunt ut δελφῖνα, illa metaplasmi suspicio vehementer labefactatur; nam is accusativus recta descendit a primo ἰκτίν sive ἰκτίς, quod Critici restituerunt Hesychio pro Ἰκτός ἰκτῖνος Περγαῖοι. Et in Gloss. Graecolat. sine accentibus ἰκτιν βοα *jugit*. Nec praeterea quidquam certi pro hac causa affertur. Nam Δωδών, ὑσμίν, etsi nusquam neque in nostris leguntur libris neque Grammaticis innotuerunt, tamen per se adeo nihil offensionis habent, ut eorum praetermissionem fortuitam potius quam necessariam judicemus. Ac fortasse illi ipsi, qui ἰκτίν, Δωδών et talia rejecerunt, non ullo peregrinitatis odore ducti sunt, sed hoc tantummodo cavere voluerunt, ne nominativi, quorum auctor nullus extat, pro usitatis vulgoque probatis recipiantur, quemadmodum hodie latine scribentes nominativis *naucus* (nucleus), *verber*, *faux*, *ops* et aliis abstinemus ut incompertis ratumque habemus quod vetus admonet magister Schol. Ven. Λ. 395. εὐθεῖαν μὴ εὑρημένην ἀναπλάττειν εὔηθες. In quo fortasse nimis scrupulosi fuerunt. Schol. Arat. 78. διχόμηνι ἀντὶ τοῦ διχομήνῳ· οὐ δεῖ δὲ τῶν μεταπλασμῶν (fort. μεταπλαστῶν) τὰς εὐθείας ἐπιζητεῖν ὥσπερ καὶ τὸ ἐρυσάρματες, quae Orionis quoque est sententia p. 27, 29. ἀλκί κατὰ μεταπλασμὸν ὡς διχόμηνι, aliis ambigentibus metaplastumne sit an apocope affectum ex διχομήνιδι Etym. M. 280, 2. Anecd. p. 1226. Etenim quum διχόμηνος et διχόμηνις persaepe invenissent eademque specie cetera ab hoc nomine composita ἠλιτόμηνος, δίμηνος, πάμμηνις, τριτόμηνις, nullum autem quod for-

mam simplicis retineret, ad illam vel apocopae vel metaplasis obtentum redacti sunt. Quo nos utique non utimur, sed potius *διχόμηνι* et quod alio loco scriptum est *νεόμηνι* nominibus defectivis adnumeramus, quorum si prima in usu esset positio, heteroclita dicerentur ut *πολύῤῥην* et *πολύῤῥηνος*, *Γόρτυν* et *Γόρτυνα*, nunc autem, quia eam Technicis ignotam fuisse apparet, acephala appellamus generis positivi. Nam quin dici potuerit *διχόμην* ut *πολύῤῥην*, dubitandi causa nulla, eoque *διχόμηνι* differt a *Μόψοπος* et *ἱρυσάρματες*, quorum primus casus a regula loquendi abhorret.

§. 5.

Ab his omnibus sejunctam habemus veram et propriam metaplasin, quae neque nominativi imaginarii speciem animo anticipatam, ore ineffabilem, sequitur ut *κλάδα*, *Μόψοπα*, neque heteroclisiae suspicionem relinquit ut *Δωδῶνι*, *διχόμηνι*, sed perspicue ab aberratione quadam unius declinationis ad alteram proficiscitur. Hujus principalis causa est terminatio nominativi singularis utrique declinationi similis, qua delusus Alcaeus a recto *Αἴας* genitivum duxit *τοῦ Αἴα* et accusativum *τὸν Αἴαν* et a simili principio vocativum *ὦ Εὐρυδάμαν*, quam formam nonnulli homerico *ὦ Πουλυδάμα* substituerunt Il. XII. 231. et Pindarus adeo ab *ἀκαμαντοχάρμης* finxit appellativum *ὦ ἀκαμαντοχάρμαν Αἶαν* – *κατὰ συνεκδρομὴν τοῦ Αἶαν ἢ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν φωνηέντων* Anecd. p. 1183. quod exemplum afferens Herodianus ap. Etym. M. p. 44, 45. *πλάνην κλίσεως* vocat, nos metabasin nuncupabimus, quia superiora propriis distingui possunt nominibus, huic nullum suppetit rei consentaneum. Huc pertinent etiam genitivus *τοῦ Ἄτλα*, unde Hemsterhusius ad Hes. Opp. 381. *ἀτλαγενής* profectum putat, et accusativus *λυκάβαν* Append. Epigr. N. 323. Adjectiva autem a *τλάω* composita semper ad primam declinasse videntur *τοῦ πολύτλα* Eustath. p. 700, 32. *τὸν πολύτλαν* Schol. Eur. Hipp. 742. et aliis locis v. ad. Phryn. p. 610.[20]) neque aliter statuo de *ἄτλας*[21]) quod Hesychius

---

20) In Maximi v. 557. *ἢ γὰρ ἀνατλήσειεν ἀεικέλιον βροτὸς ἄλγος*,

interpretatur *ἄτολμος*. Haec igitur, quae usus communior et etymi ratio tertiae vindicat flexioni, inter metaplasta referimus; sed *Φόρβαν* Anth. Pal. III. n. 42. an *Φόρβαντα*, *Ἴδου* an *Ἴδαντος* Etym. M. 465, 15. *Ἀμύκλα* an *Ἀμύκλαντος* Steph. s. h. v. et in ceteris quae Grammatici proferunt Anecd. p. 1183. et 1185. utra forma magis legitima sit, dijudicari nequit, quia nomina propria huc et illuc flectuntur. Item primae et tertiae declinationis ambiguus casus *λᾶς* in causa fuit, cur Sophocles Oed. C. 196. genitivum *λάου* fingeret, quem Herodianus, ut Scholiastes adnotat, a genitivo *τοῦ λᾶος* per anadromen[22]) ortum dicebat. Idem poeta et Aeschylus a *βοῦς* declinarunt *τοῦ βοῦ* Anecd. p. 1196. *τὴν ἀνόδουν* scripsit Athenaeus VII. 319. D. Atticosque *τοῦ πολύπου*, *τὸν πολύπουν* dicere affirmat p. 316. A. cf. Grammaticum Hermann. §. 20, 322. Hesychius *Νήπους ἢ νήποδας, ἀνυποδέτους*, quibus congruit ambigua propriorum *Οἰδίπους* et *Μελάμπους* declinatio. Contrario vero motu vulgariter scribentes nomina secundi ordinis ad tertium transferunt, primum simplicia, *τοῦ νοός* v. ad Phryn. 453.[23]) *τοῦ πλοός* Martyr. Ignat. c. III. 296. Bibl. Gall. T. I. cf. Reisk. ad Const. Porph. p. 210. *οἱ σῶες* v. Matthiae Gramm. §. 124. *οἱ πλόες* Phot. s. *πλοῖ*, *τῷ ῥοΐ* Hellanicus in Schol. Il. *Φ*. 242. Achill. Tat. III. 20. p. 76,

---

scribendum est *ἀναπλήσειεν*. Accusativus *Σωδάμαν* Paus. VI. 4, 6. ne mutetur in *Σώδαμον*, quod legitur Anth. Pal. c. VII. n. 294. et Schol. Pind. P. II. 63. obstat non solum praecedens nominativus *Σωδάμας* sed etiam accusativus *Ἀνδροδάμαν* Paus. II. 12, *Κύνα λεοντοδάμαν* Pind. Dithyr. Fr. XI. 584. quod Boeckhius et Vossius ad Arat. v. 326. a *λεοντοδάμας* arcessunt, ad *λεοντοδάμη* referendum ut *θειοδάμη Ἑκάτη* in oraculo Chaldaico, quod Suidas interpretatur *ἡ θεοὺς δαμάζουσα*.

21) Haec adjectiva ad componendum idonea non sunt, sed *Ἀτλαγενής* dicitur ut *Ἀπολλογένης*, lege propriorum. Quod vir doctissimus suspicatur, Hesiodum *Ἀτλαγγενέων* scripsisse, mihi non admodum veri simile videtur.

22) Etym. Gud. p. 537, 50. *αἱ γενικαὶ μεταγόμεναι εἰς εὐθεῖαν πολλάκις ἀμείβουσι τοὺς τόνους, λάαος λαός, υἵιος υἱός.*

23) Notabilius est Hesychianum *Κατὰ νᾶ, κατὰ νοῦν*, de quo certant Critici.

31. τὸν φλόα Nic. Alex. 302. tum etiam composita: τὸν ἔγχλοα Ther. 676. τὸν δονακόχλοα Eur. Iph. T. 400. quod antiquissimum videtur hujus licentiae exemplum et saepius in plurali οἱ εὔνους Philem. Fragm. CXXII. 430. οἱ εὔπνοις, codd. Harl. et Vat. Aretaei Cur. Diut. I. 3, 305. αἱ ὁμόχρους Paul. Aeg. IV, 5, 133. τοὺς ἄχνοας Maneth. I. 127. quod nuperi editores Dorvillium sequuti in ἄχνους demutarunt. Polybius de Barb. p. 230. Anecd. Boiss. T. III. barbarismi ex pleonasmo et ellipsi nati exemplo proponit genitivos *Αἰσχίνους* et *Δημοσθένου*, quos ab aliquibus usurpatos esse manifestum est ex ceteris, quae affert; utrumque autem peperit ambigna primae positionis species. Simili errore Latini non solum graeca neutra in α exeuntia ad primam transtulerunt, *hujus cymae, schemae, oxygalae, erismae*, aut contra, *syntomata, epitomata*, sed etiam masculina effeminarunt, metreta, authepsa, cochlea, et a pluralibus graecis finxerunt orthoptota, haec athla, hujus athlae, haec sesama, hujus sesamae[24]) iisdemque complacuit a sacer sacrem et sacres formare, a vesper vespere sive vesperi, a gener generibus. Neque raro terminatio nominativi pluralis duobus flexibus communis causam attulit aberrationis. Etenim qua ratione genitivi *anciliorum, olerorum, iliorum, moeniorum, vectigaliorum* nati sunt, ita Lycophronem, ut a μῆλα μηλάτων produceret, illexisse videtur fallax similitudo nominum δοῦρα, δοράτων, γοῦνα sive aeolice γόνα (γόννα) γονάτων. Ac vicissim alii τοῖς δούροις dixerunt Oppian. Hal. III. 573. et τοῖς ὤτοις v. ad Phryn. p. 211. lenocinante fortasse accentu minus legitimo γούνων, δούρων, ὤτων. Haud ex alio fonte manarunt dativi παθημάτοις, poematis, peripetasmatis, oleris, quorum si nominativi, quos Celsus comminiscitur, *poematum, petasmatum*, in usu fuissent, dativi non ad metaplasta referrentur, sed ad heteroclita, sicut urbium regionumque nomina ἡ Ἔμισα et τὰ Ἔμισα, ἡ Ὕπατα et τὰ Ὕπατα, Synnada, Stagira, Alabanda et plurima talia apud utriusque linguae scriptores v.

---

24) Juvenalis nominativo graeci participii χειρονομῶν assimilavit accusativum *chironomonta*, ut Xenophon, Xenophonta.

Corais. ad Heliod. p. 212. Hemsterhus. ad Xenoph. Eph. p. 212. Tzschuck. ad Mel. Vol. II. P. I. 478. P. II. 223. Contrario motu sed eadem de causa a secunda declinatione ad tertiam aberrarunt dativi, qui a Joanne p. 12. Arcadio p. 138. Philemone §. 64. Theodosio in Anecd. p. 1007. Eustathio p. 677, 10. Etym. M. 310, 14. pro metaplastis afferuntur, *προςώπασι, πρόβασιν, ἔγκασιν, ἄστρασι*[25]), quod quum Aristarchus paroxytonum fecisset, obloquutus est Herodianus metaplastum esse, *ὃν τρόπον ἡ ἐγκάτοις ἔγκασιν ἐγένετο — καὶ οὐκ ἀναγκαζόμεθα ἐνικὴν εὐθεῖαν ἀκόλουθον ἐπιζητεῖν — ἥ τε προβάτοις πρόβασιν, ἥ τε πετάλοις πέταλσι* Schol. Ven. XXII. 28.[26]). Horum omnium Herodianus Hermanni p. 408. eandem, quam nos, affert causam: *ἁμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες τοῖς πρόβασι σφαλλόμενοι τῇ ὁμοιότητι*, qui error hoc proclivior faciliorque erat, quod numerus singularis, qui regeret declinationem, deficiebat. De *ἄστρασι* dubitat Lehrsius p. 311. neque ego scio, quid Herodianus pro sua causa afferre potuerit praeter *δοῦρα* et *θέναρα* Hippocr. de Morb. Mul. II. 775. T. II. nam *τὰ πυρά* et accentum proprium ha-

25) Accentus hujus vocabuli tam est inconstans, ut in uno Maximi carmine bis paroxytonum sit v. 288. 476. quinquies proparoxytonum v. 18. 36. 145. 262. quam notationem Grammaticos induxisse, tantummodo ut numerum metaplastorum augerent, Buttmanni conjectura est Gramm. §. 47. parum plausibilis. *Ἀστράσι* Maneth. III. 362. (cod. *ἄστρασι*) VI. 13. et 318. Nonn. III. 430. VI. 72. Niceph. Hist. VII. 12, 139. E. VIII. 7, 200. A. IX. 6, 260. A. X. 6, 303. F. Gregor. Carm. XLVII. p. 107. D. sed *ἄστρασι* LXI. p. 141. C. Theophr. de Sign. Pluv. I. 25, 789. quo accentu est Nic. Ther. 19. Nonn. XXV. 130. XXXVIII. 374. 386. 428. XL. 385. etc. sed *ἀστράσι* XLVII. 450. P. Silent. Soph. II. 211. Niceph. Greg. VIII. 7, 199. F. etc. quod Arcadius p. 138. quia metaplastum sit, proparoxytonum esse edicit. Pro *ἄρνασι* Buttmannus Arat. v. 1103. et Bekkerus Conon. Narr. XIX. *ἀρνάσι* scripserunt, sed illud legitur in Maxim. v. 315. et saepius; *ἄρνεσι* Nonn. Paraphr. XV. 20. *Τοῖς ἀστῆρσι* Geminus Elem. Astrol. p. 45. in Petav. Uran. *ταῖς γαστῆρσι* Hippocr. de Morb. IV. 367. T. II. *γάστρασι* Jul. Afric. Cest. V. 291. A.

26) In seqq. *ἄστρασι — κατὰ πλεονασμὸν ὡς πρόβασι*, mendose scriptum pro *μεταπλασμόν*, idemque vitium in Schol. Vict. ad Arist. Nubb. 657. et cod. Gregor. p. 62. Schol. Od. VI. 264.

bet et diversam declinationem, *τοῖς πυροῖς*, quare ab Etym. M. 585, 40. metaplastum quidem dicitur, sed confertur cum iis, quae nos ab hoc numero longe segregata habemus, *σταθμοί, σταθμά, ἐρετμοί, ἐρετμά, μηροί, μῆρα, οἰκίαι, οἰκία.* Horum alia aliorsum pertinent; *πυρά* plurale a *πῦρ* denominatum videtur pariter ut *ἡ πυρά.* Itaque, si quibus duo illa non satis videbuntur ad speciem tritocliti conciliandam, cum Aristarcho *ἀστράσι* scribere malent remoto metaplasmo. Verum ea, quae nominativum in *τα* mittunt, ut *πρόβατα*, inter utramque declinationem fluctuasse, nemini mirum videri potest. Etym. M. 542, 8. *κτεάτεσσιν ἀπὸ εὐθείας τῆς κτέας· ἄμεινον δὲ μεταπλασμὸν παραδέχεσθαι ἀπὸ τῆς κτεάτοις δοτικῆς*, quae Herodiani quoque fuit sententia *π. Μον.* p. 37, 3. Anecd. Bar. in Mus. Cant. Vol. II. 420. Sed quum *κτέατον* nusquam reperiatur, *κτέαρ* autem saepius certe apud posterioris aetatis poetas Quint. IV. 543. Carphyl. Ep. I. 401. T. I. Macedon. Ep. XXXIII. 120. T. III. Gregor. Carm. X. p. 82. A. XVI. p. 91. C. XLVII. p. 111. A. credibilius est a plurali *κτέατα*, cujus analogiam praestant *δέατα, φρέατα, καίατα* aliaque a verbis ducta, modo *κτέασι* sive *κτεάτεσσι* ut *στεάτεσσι* formatum esse, quod Eustathius epenthesi syllabica dilatatum putat p. 766, 19. modo etiam *κτεάτοις*, cujus exemplum tamen non succurrit. Nominativus *προσώπατα*, quo Oppianus I. 418. aliique supparis aetatis versificatores usi sunt, in uno Homeri loco nuper demum H. Stephano auctore repositus est; quo admisso dativus *προσώπασι* metaplasmi speciem exuit, sed commenticius videtur singularis *τὸ πρόςωπας ὡς τὸ γόνας, τὸ δόρας*, quem Herodianus Eust. p. 677, 28. huic casui praescribit; unde haud scio an acceperit Schol. Il. VII. 212. *ἀπὸ τῆς πρόςωπα* (fort. *πρόςωπας*) *εὐθείας αἰολικῶς προςώπατα καὶ προςώπασι*, quippe intercurrente nominis aeolici *ὄππατα* memoria. Praetermitto ficticiam metaplasin *δάκρυσι* et ectasin nihilo probabiliorem *δέσματα ἐκτέταται ὡς τὸ ὀνείρατα, προςώπατα* Schol. Od. I. 204. Neque *ἔγκασι*, quod nonnulli ex *ἐγκάτοισι* contractum ajunt v. Philem. Gramm. §. 64. metaplastum dici potest, quum *ἔγκατα* apud ipsum legatur Homerum nomen plurale tantum ut synonyma, *νήδυια*,

ἐντόσθια, exta, ilia, intestina; cujus si quaeritur prima positio, ea sane est ἔγκατον, unde τοῖς ἐγκάτοις derivatum Lucian. Philops. §. 3. p. 240. T. IX. Xenocr. c. XIV. (loco suspecto) Schol. Od. Λ. 579. sed ipsum a germano Luciano Lexiph. §. 3. p. 180. T. V. deridetur ut affectatum; ab analogia autem non abhorret quippe, a κάς, cus, cutis[27]) compositum ut ἀκέρατον, ἀγήρατον. Nam neutra in ας componi non possunt quin terminatio mutetur, nec τὸ πρόβας fingi permissum, unde Reiskius προβαία, *pellis, ovilla* natum putabat ad Const. Porph. p. 265. sed solum ὁ et ἡ προβάς et τὸ πρόβατον ut νηκτόν, ποτητόν etc. cujus nominativus pluralis ea est forma, ut et προβάτοις et πρόβασι dici posse videretur. Itaque et hoc et quae ei adjuncta et continentia sunt, ἔγκασι, προςώπασι, ad metaplasin referimus, hoc est, ad fluctuationem flexionis, quam peperit ambiguitas casus principalis. Quae vero ad hanc rationem revocari non patiuntur, ea propriis circumscribimus cancellis.

§. 6.

Primum πέτալσιν illud, quod non solum a Scholiasta homerico sed etiam in Etym. M. 245, 52. Anecd. Cram. I. 121. affertur tanquam ex πετάλοισι transfiguratum, aut syncopen perpessum aut aeolicum est, (quanquam in Alcmanis Fragm. XXXV. 47. πετάλοισι legitur) aut quid verbi sit, nescimus. Sed veteres saepe ad metaplasmum confugisse, quum minime opus esset, pro comperto habeo. Schol. Arist. Nubb. 912. κρίνεσιν ὡς ἀπὸ τοῦ τὸ κρίνος κατὰ μεταπλασμόν, quod refellit alius doctior interpres κρίνον κοινῶς, κρίνος ἀττικῶς, quod in Anecd. Cram. I. 227. cum δένδρον δένδρος, πῦον πῦος, μέγαρον μέγαρος, componitur, ac si dativus κρίνεσι Athen. XII. 608. F. XV. 681. B. 685. C. poeticae licentiae tribui potest, Herodotus certe, qui κρίνεα usurpavit, a meta-

---

27) Pro κάς, cui cognata σκῦτος, scutum (ut σύρξ, βύσταξ) receptum est κασσύς, unde verbum καττύω, de quo dixerunt Hasius ad Leon. Diac. p. 406. et Barker. Epist. ad Boisson. p. 272. sed hic a praepositione κατά et verbo inaudito σύω i. e. *suo* compositum putat.

plasmi contagione immunis. Dativum illi similem ῥοδέεσσι Apollon. III. 1020. Wellauerus exterminavit ῥοδέῃσι scribens. Neque tamen obliviscamur, illos metaplasmi nomen ad heteroclisiam et quamlibet terminationis mutationem transferre. Grammaticus Hermanni p. 349. ἔστι δὲ μεταπλασμὸς μετασχηματισμὸς λήξεως ὀνόματος ἢ ῥήματος ἢ ἐπιῤῥήματος· ὀνόματος μὲν ἀλκί, ἐρυσάρματες, κλαδί· ῥήματος δὲ τὸ κλῦθι, ἄνωχθι (v. Drac. p. 37, 20. Moschopul. ad. Opp. v. 9. Schol. Barocc. ad Aj. 368. Erf.) καὶ τὸ δοίην καὶ γνοίην καὶ εἰδείην· ἐπιῤῥήματος δέ, ὡς ἐπὶ τοῦ δίχα, τρίχα, διχῇ γὰρ ἦν. Itaque ἕς, θές, δός, metaplasta vocant Schol. Od. I. 297. et cum κλαδί, ὑσμῖνι, componunt πεφευγοίην, περιπατοίην Eust. p. 58, 36. aliaque verborum inclinamenta anomala huc revocant; ἔῤῥιγα μεταπλάττεται εἰς ἐνεστῶτα ἐῤῥίγῃσι ὡς δεδοίκω Schol. Ven. III. 353. ut κεκλήγοντες aeolicum dicunt XVI. 430. Tum adverbia μίγδα, κρύβδα, pro μίγδην etc. Eust. 722, 20. maximeque enallagen generis κελευθά, δεσμά, δίφρα, λύχνα Schol. Od. VI. 93. Schol. Ven. I. 464. Etym. M. 544, 20. et 502, 22. quae quum omnia servent accentum formae communis, effugere non possunt quin μῆρα ex μήρια concisum dicant. Item quod Nicander ποιφύζοντος pro ποιφυζούσης posuit, Homerus pro εἰρισμός εἰρίθμη, metaplasmo assignant v. Schol. ad Ther. 179. ad Odyss. VI. 264. eodemque modo si quod vocabulum diversos ejusdem declinationis flexus sequitur ut ὕδει, κώεσι, id αἰολικῶς μεταπεπλάσθαι dictitant v. Procl. ad Hes. Opp. v. 60. Schol. Od. III. 38. quin etiam Ἄλκιμος pro Ἀλκιμέδων dici κατὰ μεταπλασμὸν ὡς Μελάνθιος, Μελανθεύς Schol. Il. XXIV. 474. Sed revertar ad ea, quae cum nostra causa conjuncta sunt arctius. Cur nominativus Ἀΐς repudiatus sit, inexplicabile est; quo cogimur obliquos casus metaplastis adnumerare, ut Herodianus Schol. Ven. I. 3. sed iidem negamus nomen proprium et divinum ad normam communis sermonis dirigi oportere. Aristarcheum πύλῳ neque metaplastum dici potest, quia Homerus singulari ἡ πύλη abstinet, neque heterocliton, quia ὁ πύλος auctore caret, omninoque qua ratione nitatur, ignoratur. Vix dignum relatu διακτόρῳ a Schol. Lips. Il. II. 103. in transformatis referri, sed

memorabilior Pindari licentia Liberum patrem διθύραμβα vocantis Fragm. p. 585. nimirum ad exprimendum etymon λῦθι ῥάμμα. Et in universum, si proprium Ἄϊς praetermittimus, nullum reperitur hujus declinationis exemplum, cujus ratio probabilis reddi non possit. Nam et ἀνδραπόδεσσι, pro quo Aristarchus usitatum ἀνδραπόδοις (Demosth. p. 610, 11. Jamblich. Protr. p. 220. Corp. Inscript. Addend. p. CI.) πολυδένδρεσσι Eur. Bacch. 552. apparet directa esse ad similitudinem simplicium, et πυργοκέρατα non temere surrepsisse videtur sed quia terminatio nominativi κέρας memoriae inhaerebat, a quo si adjectivum componeretur, id non aliter declinari posset quam εὔκρας. Apollonius de Adv. p. 596. καὶ ἐπ' ὀνομάτων μεταπλασμοὶ γίνονται καθάπερ τὸ ἐρυσάρματες, τὸ λῖτα, τὸ παρὰ Σαπφοῖ αὖα[28]), τὸ πυργοκέρατα παρὰ Βακχυλίδῃ, quod ad Phryn. p. 658. composui cum Aristophaneo ὑψικέρατα πέτραν Nubb. 597. ubi Schol. μεταπλασμός ἐστιν ἀντὶ τοῦ ὑψικέρατον. Huic similem nominativum pluralem nescio unde affert Hesychius Λευκοκέρατες (vel λευκόκρατες) διὰ τὸ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ βοῦς λευκοὺς εἶναι. Dativo, quod mirabilius, usus est Photius Ὀξυπρώρῳ ταύρῳ, τῷ ὀξυκέρατι. Haec si quis metaplasta nuncupare obstinet, non intercedam, modo separentur a dissimilibus ἀνδραπόδεσσι, πολυδένδρεσσι. Nam τὸ ἀνδράπουν, τὸ πολυδενδρές analogiae non repugnant, sed ὑψίκερας vel maxime; quare componendum cum simplicibus, quae §. 3. exhibuimus, quorum primus casus non solum inusitatus sed plane penitus ἄῤῥητος est, obliqui autem casus reprehensione carent. Et ob hoc ipsum malui acephala vocare, ut et ἐρυσάρματες, quod Etym. M. 105, 48. ex ἐρυσάρματοι transfiguratum dicit. Etenim barbarum est, quod in Lex. Apostolii ap. Albertium ad Hes. T. II. 1451. affertur, ἐρυσάρμας veredus, pro quo ἐρυσάρματος dici oportet, ut ῥιμφάρματος, εὐσώματος, δικέρατος, βραχύωτος etc. sed obliquis ad simplicis similitudinem relabi permissum. Quae autem nulli horum generum subjici possunt, ea aut aeolicae declina-

28) Fragm. CXIV. ubi Neuius affert Etym. τὴν ἠῶ οἱ Αἰολεῖς αὖαν. Scribendum videtur αὐόαν, *auroram.*

tioni adscribenda aut scribentium imperitiae imputanda videntur. Primum dicam de postremis.

§. 7.

Inconditum poetam Sibyll. L. V. v. 319. (p. 595.) metri necessitas subegit ut *πολυήλατι χαλκῷ* diceret; quo paullo excusatius est *πολυπάταγι* Arcad. p. 129, 9. Anecd. p. 1226. quia *πολυπάταξ* certe fingi potest; sed non minus enormes sunt accusativi *εὔτροχα* et *ἀλίτροχα*, quos Etym. M. 585, 10. Anecd. Cram. I. 271. proferunt ex poeta antiquo fortasse sed aeolico. *Εὐτείχεα* autem, quod Schol. Il. *Π*. 57.[29]) metaplastum dicit pro *εὐτείχεον* et cum *πυργοκέρατα* contendit, in tertia hujus libri parte C. II. §. 7. expedire conabor. Homericum *ἐρίηρες* Etym. M. a recto *ἐρίηρ* repetit, alii metaplastum dicunt, quorum illud inauditum est, alterum indubitabile esset, si quando *ἐρίηροι* vel *ἐριήρους* legeretur, sed constanter poeta nomen plurale tertiae, singulare secundae accommodat declinationi, idque veteribus satis visum, cur hanc nativam formam dicerent, illam metaplastam; nobis non aeque liquet. Sed hoc fortasse exemplo ductus Marcellus in Dedic. Regill. v. 33. *πρωτόθρονες ἕδραι* usurpavit pro *πρωτόθρονοι*, ut Constantinus Porph. Cerem. I. 83, 223. D. *κλάδους συνομόθρονας*, sed hic magis ex assuetudine quotidiani sermonis lineas ultro citroque transilientis; cujus corruptelae exempla commonstrat Reiskius p. 217. et 365. *διάκων, μυριάδαι, lampadae, patrones*, contagio autem a librariis transfusa est latius: *οἱ ὀρνιθοθῆρες* cod. Aelian. H. Ann. III. 14. cui simillima sunt *κυνοθῆρες* et *λεξιθῆρες*, quorum illud Reiskius ex Dioscoride, hoc Casaubonus ad Athen. III. 98. ex Epiphanio affert; *μνέες* Lucian. Dea Syr. §. 48. *γεῶρες* apud Suidan pro *γεῶραι* sive *γειῶραι*, quod paullo post legitur, et apud eundem *μενθῆρες*, *ζυμῆτες* pro *ζυμῖται* Poll. VI. 72. Athen. IV. 151. A. quod Dindorfius corrigere non est ausus cf. Krueger. ad Xen. Anab. VII. 3, 21. hisque contraria *μαιῶραι majores* Suid. *μυκῆται*

---

29) Ibidem pro *πολυνικὴς διελένα* scribendum videtur *πολυνεικὴς Δυσελένα*.

Paul. Aeg. I. 77. cui consuetum est *μύκητες* dicere, *εἰνατέραι* Hesych. s. *Ἰνατέρων*, *παρῶναι* v. Schweighaeuser. ad Polyb. Fragm. Hist. LXV. p. 72. T. V. *χειρωνάκται* Procop. Arć. XXV. 188. ed. Orell. *τῶν χειρωνακτέων* Hippocr. de Diaet. Acut. p. 29. T. II. quod cum *βαβάκτης*, *φυλάκτης* componi licet. Neque secus tertiae et secundae declinationis vocabula: *ἄστακες* cod. Aristot. de Part. Anim. IV. 8. p. 683, 27. *αὔλικουρες* Zonar. *γέρυνες* Schol. Nic. Ther. 620. *ἡμίονες* Theophyl. Hist. I. 12, 25. B. *κελαινόῤῥινες* v. Ellendt. Lex. Sophocl. T. I. 947. et contraria *Κόρυθοι περικεφαλαῖαι* Hesych. (post *κόρυθες*) *παράφρονοι* Teles Stob. Floril. V. 67. p. 69, 35. veterumque nonnulli homericum *κατήφονες* pro *κατάφονοι* acceperunt. Horum pleraque sine dubio corrupta sunt syllabae finalis depravatione, qua nulla injuriae magis obnoxia. Neque ambigi potest, quin Bekkerus Phrynicho Append. p. 24, 29. pro *ἄσωτες*, quod Schaeferus ad Greg. p. 444. alienissimis defendit exemplis, recte reddiderit *ἄσωτοι*. Ac pariter apud Himerium Or. XII. 6, 728. *Ἀπόλλωνι μὲν συγχορευταὶ (αἱ Νύμφαι) καὶ ξυμπαίστριες* reponi debet *ξυμπαίστορες*. Sed tamen praecauto opus est, ne quam vetustatis robiginem abstergamus inviti. Schol. Theocr. I. 93. *οἱ Δωριεῖς τὰς παρ' ἡμῖν διὰ τῆς αι ἐκφερομένας εὐθείας τῶν πληθυντικῶν διὰ τοῦ ες ἐκφέρουσι*, quo auctore Reiskius Theocrito *μοῖρες* et *αἶτες* tribuit, neque non inveniuntur talia aliquoties in codd. et Edd. vett. sed certum hujus metaplasmi nullum extat apud scriptores doricos exemplum praeter *ἀρίγνωτες* Pind. Nem. V. 21. quod vel *ἀρίγνωτοι* dicendum erat vel *ἀριγνῶτες* ut *ἀλλογνῶτι* in Empedoclis versu v. Aglaoph. p. 838. Quod genus vocabulorum quum accentus saepe variet, id quoque labascit adminiculum. Neque momenti quidquam affert *χλιδόναι* Suid. sive id mendose scriptum est pro *χλιδῶνες* s. *χλίδωνες*, sive *χλιδόνη* in usu fuit ut *Γοργόνη*. Certius transmutationis aeolicae exemplum praebet Hesychii glossa *Πάσσαλερ σφῆκας* scrib. *σφῆνας*, sed latina *patrimes, matrimes, remores, duumvires, floces,* a nominativis partim heteroclitis, partim ambiguis repetita videntur. Atque haec nominativi ambiguitas quantum valuerit,

maxime perspicitur ex nominibus propriis, quae in syllabam ης terminantur duabus declinationibus communem. Schol. in Dionys. Hierarch. Eccl. p. 2. C. *νόες καλοῦνται πρὸς τὸ εὐφωνότερον τῆς κλίσεως γενομένης, ἐπειδὴ ἐχρῆν οἱ νοῖ εἶναι. Ἔθος γὰρ τοῦτο Ἀττικοῖς οἵ φασιν Ἀριστοφάναι καὶ Σωκράται.* Cujus transitionis exempla, si scriptores minus elegantes perquirimus, undique affluunt: *οἱ Κλεάνθαι* Himer. Or. XIV. 20, 650. *οἱ Ἑρμογέναι* I. 13, 348. *οἱ Σωφάναι* Plutarch. Comp. Arist. c. Cat. c. II. 431. *οἱ Κλεισθέναι* Synes. Enc. Calv. p. 85. B. *οἱ Πραξιτέλαι* Philostr. V. Ap. VI. 19, 256. neque solum in hoc casu sed in omnibus: *τοὺς Διογένας καὶ τοὺς Σωκράτας* Synes. Enc. Calv. §. 6, 68. B. *τοῖς Λεωκράταις καὶ Θουκιδίδαις* Plut. V. Pericl. c. XV. *τοῖς Κλεάνθαις* Gregor. Naz. Or. X. 173. A. etc. ac prae ceteris in accusativo singularis, quanquam vituperat Herodianus de Soloecc. in Anecd. Boisson. T. III. 258. Similiterque Romani *hi Cleanthae, hi Socratae* etc. Ad appellativa quod attinet Choeroboscus Anecd. p. 1191. cum *οἱ Δημοσθέναι, τοὺς Δημοσθένας*, confert *οἱ ἐπταέται, τοὺς ἐπταέτας*, et cum accusativis vulgo receptis, *τὸν Δημοσθένην* etc. aeolicos *τὸν δυςμένην καὶ εὐρυνέφην* p. 1233. quo rursus admonemur Aeolidis, cui Gregorius p. 617. vocativi quoque et genitivi metaplasmum assignat: *ὦ Σώκρατε, ὦ Ἀριστόφανε,*[30]) *τοῦ Σωκράτου, τοῦ Σοφοκλέου*, cujus formae genitivos bene multos Boeckhius collegit ex inscriptionibus partim atticis Vol. I. p. 73. a. His addo vocativos ad tertiam declinationem traductos, *ὦ Στρεψίαδες, ὦ Σιμωνίδες*, quanquam illum Schol. ad Arist. Nubb. 1196. joci causa fictum dicit, hunc Critici plerisque locis expunxerunt v. Jacobs ad Anth. Pal. p. 173. Haec igitur sunt veteris in declinando inconstantiae documenta, non solum obliquos casus sed ipsos etiam nominativos libere huc illuc traducentis. Sed restat unum ceteris memorabilius.

---

30) *Οἱ Ἀττικοὶ διχῶς ἐπιφέρουσι τὴν κλητικὴν ὦ Ἀπολλογένη καὶ Ἀπολλόγενες, ἐπεὶ καὶ τὴν αἰτιατικὴν διχῶς, τὸν Τισαφέρνην καὶ Τισαφέρνη* Anecd. Bar. p. 419. Mus. Cant. Vol. II.

§. 8.

Pervulgata est Grammaticorum de nominativis aeolicis praeceptio *Ἀρχύτα, Θυέστα, αἰχμητά, ἠπύτα,*[31] *ἠχέτα, ἱππότα* etc. quos modo macedonicae et thessalicae (Priscian. XVI. c. 27.) modo boeoticae dialecto adscribunt, modo communi harum omnium parenti Aeolidi, eademque et monoptota vocant et aclita Etym. Gud. p. 393, 24. quorum nominum prius, si quidem Prisciani finitionem sequimur[32]) convenit omnibus, alterum minus. Nam genitivo usus est Aratus Phaen. 664. *ἱππότα φηρός*, ubi nullo modo probari possunt, quae Vossius et Buttmannus ediderunt, hic *ἱπποτόφηρος*, ille *ἱπποτάφηρος*, nisi forte credere collibet poetam ludibrii causa vocabulum vere centaureum et *τερατοφυές* machinatum esse; nam ne iis quidem, qui homericum *τοξότα λωβητήρ* arbitrati sunt *ὑφ' ἓν νοητέον εἶναι*, in mentem venit *τοξοτολωβητήρ* scribere. Deinde genitivi illius testes habemus Eudaemonem, qui ipsa verba Arati affert Eust. p. 1457, 24. et Choeroboscum Anecd. p. 1242. *ἔστι τὸν ἱππότην καὶ γίνεται κατὰ μεταπλασμὸν τὸν ἱππότα καὶ οὐ προπαροξύνεται, ἐπειδὴ ἔχει προηγουμένην γενικὴν καὶ δοτικὴν μεταπεπλασμένην*, additque ea, quibus metaplastus casus antecedat, paroxytona esse, proparoxytona autem quae aliter se habeant ut *διθύραμβα, ἀλίτροχα, πυργοκέρατα* (sic), quare etiam *μητίετα* proparoxytonos scribendum esse, *οὐδὲ γὰρ ἔχει γενικὴν ἢ δοτικὴν προμεταπλασθεῖσαν, εἰ καὶ σπανίως τις θέλει εἰπεῖν ἐπὶ τούτων γενικὴν ἢ δοτικὴν μεταπλασθεῖσαν·* quae fere eadem leguntur in Etym. M. 585, 3. Ergo non solum genitivum

31) Hesychius *Νηπύτια βοητά κῆρυξ μικρόφωνος* scr. *Νη,πύτα κῆρυξ βοητὰ μικρόφωνε*, fortasse a Parodo quodam dictum.

32) V. 13, 210. *quae pro omni casu una eademque terminatione funguntur*; quale est *ὁ Σήμ, τοῦ Σήμ, τῷ Σήμ*, quod Etym. M. 462, 45. acliton vocat, *μονόπτωτον δὲ τὸ ἐπ' εὐθείας μόνης, τὸ ὄφελος, τὸ οὖς*; quae Priscianus aptota dicturus fuisset; *μέγας μεγάλου* heteroptoton vocat Apollonius de Pron. p. 11. *γυνὴ γυναικός* heterozygon Herodianus Eust. p. 113, 36. Nec minus ambigua est *heterocliti* appellatio v. Schneider. Gramm. II. 1, 470.

τοῦ ἱππότα novit, sed etiam dativum τῷ ἱππότα et fortasse plura ad hunc modum. Unum certe dativi exemplum affertur in Anecd. p. 1187. ἔστι τῷ κυανοχαίτου (sic) καὶ γίνεται κατὰ μετάπλασμὸν τῷ κυανοχαίτα καὶ οὐκ ἔχει τὸ ι, ὡς παρ' Ἀντιμάχῳ Πατρί τε κυανοχαίτα Ποσειδάωνι πεποιθώς, quibus hoc significari videtur, ex κυανοχαίτῳ fieri κυανοχαίτῃ, quod aeolice scribitur κυανοχαίτα (id est κυανοχαῖτα) omisso iota ultimaque correpta nec tamen retracto accentu, qui tunc demum reclinatur, si dativus in ῑ exit. Arcadius p. 129. λέγει ὁ Τεχνικὸς ὅτι αἱ μεταπεπλασμέναι δοτικαὶ ἔχουσαι τὸ ι προπαροξύνονται, ὁ πολυπάταγος, τῷ πολυπάταγι, quo exemplo διθύραμβι scribendum esset et ἀλίτροχι, si quis hoc metaplasmo uteretur, non autem κυανόχαιτα. Ne quis vero miretur, quomodo Grammatici κυανοχαίτα metaplastum dicere possint, quum vulgo ita nos doceant, metaplasmum non fieri nisi ἀπὸ τελικοῦ εἰς ὁμοιόπτωτον τελικόν Eustath. p. 75, 50. Moschop. ad Hesiod. Opp. v. 9. Schol. Eur. Or. 1428. dativus autem in ᾱ nullus exeat, sane a Porphyrio in Anecd. Villois. T. II. p. 116. alpha inter dativi catalexes refertur propter κοχλίᾳ et similia, quia jota non modo non audiebatur sed ne scribebatur quidem ab omnibus: Αἰολεῖς καὶ Βοιωτοὶ οὐχ ὑπέγραφον, ὅπερ παρ' Ἀντιμάχῳ φυλάττεται. Itaque etiam κυανοχαίτα non metaplastum sed regularem esse arbitror monoptotae illius declinationis dativum. Nam et accusativos hujus formae legimus ἠχέτα Orph. Arg. 1255. πολεμιστά Lith. 307. ac fortasse εὐρύοπα non illa vulgari ratione ab εὐρύοψ declinatum est, cujus nullus casus reperitur, sed homoptoton nominativi; accusativum μητίετα e metaplasmo, ut ait, ortum, affert Technicus Anecd. p. 1241. neque id analogiae explicandae causa fingere videtur. Accentum autem huic accusativo reddidit non quem communis accusativus μητιέτην habet, sed quo nominativus μητίετα ab Aristarcho signatus est v. Lehrs. p. 269. canonem sequutus quo edicitur ὁμοτονεῖν τὰς ὁμοφώνους πτώσεις Anecd. p. 1240. sq. Μητίετα vero Aristarchus scripsisse videtur ut dilatatum ex μητῖτα. Cetera aeolica servant tonum communium, ὁ τοξότης, ὁ τοξότα Eustath. p. 75, 20. nisi quod πάθος intercedit, ὁ ἐλα-

στής, ὁ ἱππηλάτα ut ἐληλάμενος, ac si verum est casus homophones eosdem homotonos esse, ex vocativo ὦ ἐργάτα Anth. Pal. VII. n. 209. sequitur nominativum fuisse ὁ ἐργάτα, nec dubitandum quin ἀλεστής et ἀνυστής Etym. M. 781, 54. Apollon. de Adv. p. 545. si aeolice sunt appellata, extrito sigma accentum in penultima acceperint ut ἀπρόςληπτα τοῦ σ, Schol. Il. *Α*. 508. Si quis vero quaerat, quare ἀκάκητα, εὐρύοπα, ὀρσοτρίαινα, scribatur contra vulgarem de homotonia primi et quinti casus regulam, equidem nihil habeo quod respondeam nisi illa idionyma esse ut ἀγλαοτρίαινα, εὐτρίαινα apud Pindarum, similiaque propriis ὁ Κόπαινα, ὁ Μύριλλα. Nam quod Hesiodus dixit ἀκάκητα Προμηθεῦ Th. 614. nihil ad Homerum pertinet. Sed cur νεφεληγερέτα scribitur? Fortasse ob characterem, hoc est quia verbalia in ετης exeuntia vocativum habent paroxytonum, ὦ ἀρχέτα, ἡγέτα, ὑπερμενέτα, γιγαντολέτα, τοξαλκέτα etc. Et Ἀργειφόντα quoque scribitur ut συκοφάντα Hom. H. in Vest. XXIX. 7. Orph. H. XXVIII. 3.

§. 9.

His omnibus manifestum fit, veteres metaplastorum nomen in vocabula contulisse diversissima, quae nos partim heteroclitis et heterogenesin attribuimus, partim acephala dicimus ut a nominativis ineffabilibus aut ad effandum minus expeditis orta v. §. 2. 3. Alia, quorum nominativus non extat quidem sed fingi tamen potest, nulli certo generi adscripta habemus. Quibus omnibus demtis perpauca relinquuntur casuum metaplastorum exempla, si quidem hoc nomen iis reservamus, qui sine ulla observabili ratione a declinatione sua desciverunt ut ἀλίτροχα, πέταλσι. Hanc autem quaestionem instituimus primum, ut quae a Grammaticis in unum nomen et corpus confusa sunt, distingueremus accuratius; tum etiam ob eam causam, quia, quae illi metaplastis adnumerant, στάγα, νίφα etc. haec ipsa nobis vetustissimae et simplicissimae nominum fictionis specimen praebent, quae verborum stirpibus nihil quidquam addit praeter sigma, ut ita dicam, formativum.

DISSERTATIO TERTIA.

DE

ADIECTIVIS IMMOBILIBUS.

(PRIMUM EDITA ANNO MDCCCXXXI.)

DISSERTATIO TERTIA.

DE ADIECTIVIS IMMOBILIBUS. *)

Miretur fortasse aliquis si professus fuero, longos illos de monosyllabis et metaplastis sermones ex adnotatione ad Aj. v. 323. (325.) profluxisse. Ubi quum scriptum esset *βοτοῖς σιδηροκμῆσι*, in editione prima multa proposui consimilis inaequalitatis exempla. Postea vero diuturna rei observatione a compositis traductus sum ad simplicia non solum adjectivi generis, sed etiam substantivi, quorum quum pleraque a Grammaticis in numero metaplastorum relata essent, id quo jure ita statuerint, inquirendum duxi. His vero, prout facultas tulit, absolutis revertendum est ad adjectiva composita eorumque in genere, motione, accentu anomalias.

CAP. I.

De nominibus in $\overline{\nu}$ exeuntibus.

§. 1.

A simplicibus, quae in $\overline{\alpha\nu}$ terminantur, accentu differre syntheta Stephanus docet: *Ἀκαρνάν ὡς Αἰνιάν, Ἀθαμάν, Ἀζάν· ἁπλᾶ γάρ· τὸ Τιτανόπαν σύνθετον*, ut *ψευδόπαν* Julian. Or. VII. 234. D. Huic suffragatur Arcadius p. 8. *τὰ εἰς* $\overline{\alpha\nu}$ *σύνθετα ἀπὸ ἁπλῶν ῥημάτων βαρύνονται, Αἰγίπαν, Ἑρμόπαν, αἰνοπίταν· τὸ δὲ καρβάν ὀξύνεται καὶ ὅσα μὴ ἀπὸ ἁπλῶν ῥημάτων*, uno verbo simplicia, quorum

---

*) Nomen inscriptum est *κατ' ἐπικράτειαν.*

de numero nonnulli καρβάν excerpunt v. Aglaoph. p. 1037.[1]) Draco addit εὐπαίαν et Τιτανόπαν, quod oxytonum est apud Suidan s. Μυρτῖλος, Scholiastes Theodosii p. 1198. Ἀντίπαν, Hesychius ἀτίταν s. Τιτᾶνες· οἱ μὴ ἔχοντες ἀποτῖσαι ἀτίτανες ὠνομάζοντο, οἱ δὲ ἔχοντες τιτᾶνες, quorum nominum prius eidem reddendum videtur s. Ἀπταντίτας· τοῦτο ἐν συνηθείᾳ λέγεται· σημαίνει δὲ ἀπτάν (scr. ἀτίταν) πένητα, Τιτὰν δὲ παιδεραστήν. Simplicia vero plerumque accentum servant ab Arcadio praescriptum μαριθάν, μεγιστάν, νεάν, πελεκάν et propria Αἰγάν, Ἀρετάν fluvii nomen Etym. M. 138, 22. Ἀργειάν montis Idem et Anecd. Cram. II. 263. Δαρειάν[2]), Ἀτιντάν, Εὐρυτάν, Λυκάων καὶ Λυκάν Steph. sed discrepant ψάγδαν Athen. XV. 690. E. quod Schweighaeuserus ψαγδάν scripsit, Εὔαν montis nomen indeclinabile Paus. IV. 31, 4. ab epiphonemate bacchico εὐάν, ut dicitur, translatum; nec raro vacillatur in gentiliciis, Σόανες, Γίνδανες, etc. v. Tzschuck. ad Strab. T. IV. p. 32. et 394. Femininum genus huic terminationi abjudicat Choerobosc. Anecd. p. 1316. εἰς αν θηλυκὸν οὐκ ἔχομεν· τὸ εὐνάν εὔνᾶνος, ὃ παρατίθενταί τινες ὡς θηλυκόν, νομίζοντες γυναῖκα σημαίνειν, δείκνυσι Λούπερκος ὅτι ἀρσενικόν ἐστι· nec concedi potest neutrum; pro παιὰν καὶ ἵλεων ὄμμα Callistrat. Statt. XI. 903. aut πρᾶον scribi oportet, ut Heynio visum, aut παιώνιον ut Jacobsio Adn. p. 716.

1) Stephanus Καρβανίς γέγονεν ἀπὸ γενικῆς τῆς εὐθείας ὁ Κάρβανος scrib. ὁ Κάρβαν, cujus a genitivo reflexum est κάρβανος ὄχλος Lycophr. 605. et 1387. quod oxytonum est more gentiliciorum apud Aristot. de Vent. 946. κάρβας ἄνεμος ἀπὸ τῶν Καρβανῶν τῶν κατὰ φοινίκην. Carbae venti nomen male oxytonos scribitur ap. Steph. s. Καρπασία. Δυσκάρβανος Boissonadii commentum est ad Theophyl. Sim. Ep. XIII. 240. qui quid Psellus scripserit, ex Albertii adnotatione ad Hesych. s. Δυσβράκανον discere poterat.

2) Schol. Aesch. Pers. 650. οὐ μόνον Δαρεῖος ἀλλὰ καὶ Δαρειὰν γράφεται. Aut hoc restituendum est Arcadio p. 8. τὰ εἰς αν ὀξύνεται, παιάν, δωρεάν, aut Δωριάν i. q. Δωριεύς, ut Αἰνιάν et Αἰνιεύς v. Steph. s. Αἰνία et Tzschuck. ad Strab. T. III. 561. Αἰνειάν, quod saepius legitur v. Wesseling. ad Diod. XII. 77. Ellendt. Lex. Soph. T. I. p. 40. tacite damnat Choeroboscus Crameri II. 263. τὰ εἰς αν οὐ παραλήγονται τῇ ει, nisi ex primitivo ut Ἀργειάν (et Δαρειάν).

§. 2.

Praeter γέρην ἔντιμος Hesych. quod parum exploratum est, et ionicum ξυνήν duo sunt adjectiva τέρην et ἄρσην. Ab hoc composita ἡμιάρσην et εἱμάρσην, quod nisi depravatum est, pro ἀνδροείμων vel ἀνδροείματος valet. His accedunt tria, quae ad simplicitatem redigi nequeunt, ἀχήν, quod apud Suidan perperam ἄχην scribitur, ἀκτήν et quod Eustathius p. 753, 51. huic adjungit ἀπτήν. Longe major est substantivorum numerus, quorum pleraque recenset Arcadius p. 8. primum oxytona ἀδήν, ἀζήν, ἀτμήν, βαλλήν [3]), εἰρήν, ἐσσήν, κηφήν, λιμήν, πυθμήν, σωλήν, τριβήν, ὑμήν, nec pauca omittit: ἀϋτμήν, de quo Schol. Il. Ψ. 765. τὰ εἰς μην λήγοντα ἁπλᾶ ὀξύνεται, ἀϋτμήν, ποιμήν etc. tum ἑρπήν v. Aglaoph. 1087. ἠλακατήν, κευθῆνες οἱ καταχθόνιοι δαίμονες Suid. κιφήν ἀλώπηξ Zonaras Lex. p. 1213. κωλήν Etym. M. et Eust. 1327, 24. ξιφήν ὁ φέρων ξίφος Suid. πευθήν, πρητήν, ταγήν ταγῆνος τὸ ταγήνιον Zonar. p. 1713. ταγήν ὄνομα ὀρνέου Suid. [4]) ὑβαλλήν λαγνός Anecd. Bekk. 1426. φυκήν Athen. VII. 355. B. quorum prius apud Hesychium ὑβαλής et συβάλλας scribitur, hoc a Schweighaeusero in φύκης mutatum est. Nonnulla fortasse delitescunt in corruptis, quae ordine referam p. 8, 14. ἀρχήν, εὐχήν, ναυχήν, ὀρφήν, scrib. ἀχήν, λειχήν, αὐχήν, Ὀρφήν id est Orpheus v. Priscian. VI. 18, 283. T. I. ut in proximis v. 19. ἀγήν est proprium Ἀγήν v. Schweighaeus. ad Athen. XIII. 546. et paulo post v. 24. καμασσήν, οἰχθήν, νασσήν, ἑρσήν, αἰζήν, ἐψήν, scrib. καμασήν ὁ ἰχθύς, pro νάσσην [5]) fortasse Δαμασήν Nonn. XXV. 453. de tertio nihil suppetit, quartum est Αἰζήν Ταντάλου υἱός Herodian. π. Μον. p. 17. quod ipsum ex Herodiano affert Stephanus s. Ἀζανοί, notabile illud propter

3) Propter metathesin βλῆνος praestat βαλήν scribere simplici lambda.

4) Arcad. p. 9, 12. τὰ ἔχοντά τι τῶν μέσων, ὠγήν, ἀδήν, ἀττήν, ἀτταγήν scrib. ταγήν ὁ ἀτταγήν, nam de bisyllabis agitur.

5) Eustathius p. 1868, 38. Βλισσή — Κράτης δὲ σὺν τῷ ν γράφει Βλισσήν, ὁμοίως τῷ σωλήν, cui simillima est Strabonis scriptura X. 479. Ὀλύσσην id est ὁ Δίσσην sive Λισσήν. Hesychius Ἐσβῆνες εἶδος ποτηρίου.

diphthongum duplici praemissam; pro ἐψήν cod. praebet ἀψήν, quo ἀνερίναστος significari videtur. Proxima sunt p. 9, 1. τελλήν, ὠλλήν, κελήν, σιπελήν, quorum primum sine dubio est Τελλήν andronymicum, quod saepius paroxytonos scribitur v. Ruhnken. Ep. I. 119. de ὠλήν ambigo propriumne sit cantoris nomen v. Fabric. Bibl. Gr. T. I. 134. [6]) an appellativum, quod Suidas appónit s. Ὠλέναι· pro κελήν subvenit κωλήν vel proprium Κωλήν Eustath. p. 1326, 53. nec discrepat Κυλλήν Paus. VIII. 4, 3. pro ultimo bisyllabum anquiritur sive στελήν Herodian. π. Μον. p. 17, 5. sive aliud certius notiusque. Paullo post v. 9. κερβήν pro Κεβρήν scriptum est, quod in Demosth. c. Aristocr. p. 671, 9. tres Pariss. hoc accentu signant, vulgo autem Κέβρην scribitur Xenoph. Hell. III. 1. 14. (17.) Scylac. Peripl. XCV. p. 36. utroque modo apud Stephanum; huic oppositum ἔκτην pro gentilicio Ἕκτην sive Ἔγκτην Anecd. Cram. II. 27. quod oxytonos scribi solet v. Siebelis ad Paus. T. IV. p. 16. Mendosum est ἀττήν v. 12. suspecta περπερήν v. Goettling. de Acc. p. 263. et κορδυλήν v. 15. quod cum κόρδυλος et κορύδυλις Athen. VII. 306. E. cognatum videtur; pro μαραθήν et δοθήν praestat μαριθήν et δοθιήν. Nec levis est corruptio postremi canonis: τὰ εἰς ρην καθαρὸν μὴ ἔχοντα πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς ε καταλήγουσαν ὀξύνεται, εἰρήν, πιρήν, διπρήν, πλὴν τοῦ ἄῤῥην· τὰ εἰς ρην καθαρὸν παραλήγοντα (scil. τῷ ε) ὀξύνεται (scrib. παροξύνεται) ἔῤῥην, τέῤῥην, θέῤῥην ποταμός, πέῤῥην. Pro εἰρήν in cod. σειρήν scriptum, quod utrumque regulae convenit; nam si prius nomen, unde μελλείρην compositum, vulgo paroxytonos scribitur ut apud Arcadium ipsum v. 18. id nequaquam exploratum esse paullo post patebit; pro πιρήν substitui Πειρήν, pro διπρήν nihil succurrit praeter πυρήν, quod πειρήν scribitur Athen. VII. 306. C. Sequentibus simillima sunt τέρην et γέρην ἡ γέρανος Hesych.

6) In Pherecratis versu Athen. III. 111. B. quem Fritzschius tractavit Quaest. Aristoph. T. I. 73. Ὦλεν ὀβελίαν (δεῖ) σποδεῖν, ἄρτον δὲ μὴ προτιμᾶν, lenissima fuerit correctio ὁ δεῖν' i. e. ὦ οὗτος. Προτιμᾶν h. l. non significat anteferre sed φροντίζειν.

sed extrema in medio relinquo. Et in universum perquam anceps est Arcadii emendatio, non solum propter molestissimam adjectivorum et substantivorum, propriorum et communium permixtionem, sed etiam quia modo eadem diversis locis iterat exempla, modo quae ad rem erant, praetermittit, *Σέβην* Anecd. p. 1417. Lascaris Gramm. C. Fol. 6. *Λέβην* sive *Λεβήν* v. Tzschuck. ad Strab. X. p. 257. de qua terminatione ille ne verbum quidem, *Πέλλην* qui et *Πέλλης* vocatur v. Siebel. ad Paus. VII. 26, 5. *Τροιζήν*, cujus maxima est in accentu inconstantia [7]), *Πυθήν* Thucyd. VI. 104. *Ἀραδήν*, *Ἀραφήν*, *Κωφήν* [8]), *Χεφρήν* etc.

Jam de accentu horum vocabulorum quid antiquitus traditum sit, expositum est; de genere idem valet quod de monosyllabis, quorum pars major masculina, aliqua communia sunt. In declinatu docent vocalem nominativi longam servari, nisi si literam *μ* subsequatur. Herodianus *π. Μον.* p. 32, 7. *τὰ εἰς μην λήγοντα ὀξύτονα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν* [9]) *τὸ η εἰς ε τρέπει· μόνον τὸ Δαμὴν ἐφύλαξεν, ἴσως ἐπεὶ κύριόν ἐστιν.* (*Δαμὴν συγγραφεύς* Anecd. Cram. I. 366.) *Τὸ δὲ ἀλλαμὴν* (sic) *παραιτοῦμαι· οὐ γὰρ γνήσιον ὄνομα παρὰ Διοδώρῳ*, apud quem nihil simile reperio [10]). *Βραχμῆνες* Nonn. XXIV. 162. XXXIX. 358. sciens praetermisit, quia vulgo aliter dicitur *Βραχμᾶνες* ut *Γερμᾶνες* Strab. XV. 712. ignoravit fortasse *Νύμφας Ἀκμῆνας* Paus. V. 15, 4. pro quo nunc *Ἀκμηνάς* scribunt. Sed *τῷ πρώτῳ κανόνι ἀντίκειται τὸ εἴρην· τοῦτο γὰρ ὁ Καλλίμαχος διὰ τοῦ ε ἔκλινεν εἰπὼν ἀλλ' ἀντὶ*

---

7) *Τροιζήν* oxytonum est Diod. XII. c. 78. Athen. p. 639. B. Strab. VIII. 374. cf. Spitzner. ad Il. II. 561.

8) *Κώφης ποταμὸς Ἡρωδιανὸς ὡς Χρύσης, Ἀριστοτέλης δὲ τὸν Κωφῆνα φησὶν ὡς σωλῆνα* Eustath. ad Dionys. 1140. cf. Tzschuck. ad Mel. Vol. II. P. III. 246.

9) Hoc excidit apud Theodosium Gramm. p. 118. cui *μὴν μηνός* ignotum esse non potuit; sed *χὴν χενός*, quod Goettlingius ei opponit, omisit quia canonicum non est.

10) Eorum, quae reperi, simillimum est laconicum *δολομὰν μαστροπός* Hesych. sed incertum et ab hoc loco alienum. Num qua facta est a Diodoro Alcmanorum mentio?

βρεφέων πολλῶν εἴρενα μέσσων καὶ ταῦτα μὴ ἔχοντος αὐτοῦ οὐδετέρου παρασχηματισμόν, ἴσως διὰ τὸ μέτρον Schol. Theodos. Anecd. p. 1198. Callimachi versus, quem Blomfieldius Fragm. N. 497. ex solo Lascare edidit, in Anecd. Cram. I. 413. sic scriptus est *ἀλλ' ἀντὶ βρεφέων πολιὸν νέον εἴρενα μέσσον*, isque conjungendus videtur cum Fragm. 304. *μητέρας ἐξεκένωσαν ἐκούφισσάν τε τιθήνας*, quod ille *ἐπὶ τῶν ἀπολομένων νηπίων* dixit v. Gregor. Schol. in Hermog. I. 1133. T. VII. et cum Fragm. 200. Bentl. *καὶ γόνος αἰζηῶν ἔγραε κηδεμόνας*, qui versus affertur in Schol. ad Il. Φ. 12. sed reciso principio *ὃς αἰζηῶν ἔγραε κηδέμονας*, quod Meinekius ad Menandr. p. 123. ita restituere conatur *κλῆρον ὃς αἰζηῶν*. Mihi vero hi versus sic conjungendi videntur:

Ἀλλ' ἀντὶ βρεφέων πολλῶν πολὺν εἴρεν' ἄμησαν

— — — — — — —

μητέρας ἐξεκένωσαν ἐκούφισσάν τε τιθήνας
καὶ γόος αἰζηῶν ἔγραε κηδεμόνας

id est pro multis infantibus, quos hostes occiderant, vicissim multos pueros demessuerunt etc. ut Nonnus XXXV. 267. *σατύρους κτείνοντα καὶ ἀμώοντα γυναῖκας* v. Siebelis ad Paus. VIII. 7, 223. Neque alienum fuerit *ὄλεσσαν* scribere. *Εἴρην* paroxytonum est Plutarch. V. Lyc. XVII. Etym. M. Anecd. Bachm. II. 335. Anecd. Bekk. p. 1198. quod si recte se habet, Callimachus *εἴρην* pro adjectivo habuisse videtur ut *ἄρσην* et *τέρην*, quae neutro genere non carent; *τὸ ἄρσεν γένος* Eur. Dan. Fr. VII. 3. *Συρίας τέρενα τέρματα* sive potius *φέρματα* Melanippides Athen. XIV. 651. F. Sed Scholiastam Theodosii *εἰρήν* scripsisse non *εἴρην*, apparet ex regula quae est de oxytonis. Neque hoc solum per *ενος* declinatur sed et oxytono *ἀρήν*, a quo Etym. M. 377, 22. *ἀρηνοβοσκός* compositum dicit, hanc declinationem assignat Phrynichus App. p. 7, 11. *ἀρήν τὸ τοῦ προβάτου ἔγγονον ὡς λιμήν, ὑμήν*, et fieri adeo potest ut *εἰρήν* et *ἀρήν* tam sibi sint affinia quam *juvenis* et *junix*, cujus persimile nomen apponit Hesychius *Ἐρινάς (ἔρινας) νέας βοῦς*. Huc accedunt duo *τῶν κοινολεκτουμένων*. Apollonius de Pron. p. 34. B. *ἡ αὐχένος παράλογός ἐστιν*. Photius et Anecd. Bekk. 342, 29.

ἀδὴν τῶν ἐν τῷ σώματι γεγενημένων ἐστί· ὀξύνεται καὶ δασύνεται παραλόγως ὥς φησιν Ἡρωδιανός, si praesertim feminine usurpatur; nam feminina oxytona nulla sunt praeter σειρήν, διὸ καὶ οἱ ἀδένες ἀρσενικῶς λεγόμενοι παρ' Ἱπποκράτει ἀναλόγως λέγονται Id. π. Μον. 16, 18. masculina autem duo αὐχήν et ἀζήν. Quare Etym. M. p. 22, 35. regulam hanc constituit, quae alpha in prima habeant eademque corporis partem significent, ἀδήν, ἀζήν, αὐχήν, declinari modo eorum, quae in μην terminentur.

Hinc ad compositionem transeamus primum monosyllaborum, tum eorum, quae duabus et amplius syllabis constant. Ex illo genere est ἀψήν sive potius ἄψην, quod supra posuimus, et πολύῤῥην, quem nominativum a Passovii suspicione vindicat vetus poeta ap. Herodianum l. c. p. 15. cum heteroclito ὑπόῤῥηνος, cujus similitudinem sequuntur cetera a monosyllabis ῥητοῖς composita, ἄσπληνος (asplenum), ἐπίσπληνος, ὑπόσπληνος, ἐπίσφηνος, δίμηνος, τελεόμηνος, πολύμηνος Eustath. Epist. XL. 344, 33. neque extat horum brevior forma praeterquam in dativo διχόμηνι, qui idcirco ad metaplasta refertur v. Dissert. II. c. III. 4. Bisyllaborum barytonorum unum ἔλλην aliis orationis partibus subjungi patitur, ἀνέλλην, ἡμιέλλην, μισέλλην, Συρέλλην etc. Oxytona quum componuntur, accentum mutant, μελλείρην, ἀρχιποίμην, quae Arcadius affert. Lexicon Herod. L. IX. p. 1138. βαρυτόνως τὸ μελλείρην ὥςπερ πυθμήν ἀπύθμην, αὐχήν ὑψαύχην· et Eustathius ad Il. XI. 633. δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν, quum memorasset nonnullos ὑποπυθμένες scribere ὑφ' ἕν, id est ὑποπυθμένιοι (ut ἐλλιμένιος, ἐμμήνιος, ἐπαυχένιος etc.) id saltem ὑποπύθμενες scribendum esse dicit διὰ τὴν σύνθεσιν ὡς ἐριαύχενα p. 869, 8. Ἀπυθμένες quidem editum est in Theognosti Canonn. Cram. II. p. 60, 5. sed ipse contrarium praecipit p. 86. barytona esse ἀπύθμην, βαθυπύθμην, ὀλιγοπύθμην. Neque alius accentus similium βρισαύχην, βυσαύχην, καμπυλαύχην, λασιαύχην, μακραύχην, στρεψαύχην, βουποίμην, ψευδοποίμην, et nominis proprii Φιλοποίμην. Regulam migrant ἱππολειχήν v. Dissert. VI. τοῦ φιτυποιμένος Aesch. Eum. 911. in quo nullus editorum

offendit, τοῦ ἀρχιποιμένος I. Petr. V. 4. ubi codd. quos Lachmannus sequitur, proparoxytonum praebent; ἐπιποιμήν excusatur pleonasmo praepositionis, propter quem illud ab Eustathio p. 1117, 48. cum ἐπιβουκόλος, hoc autem a Schol. ad Il. *E.* 178. cum ἐπιμήνις comparatur adjuncta regula ὅταν παρέλκῃ ἡ πρόθεσις, οὐ ποιεῖται ἐξαλλαγὴν τόνου, id quod ad ἐπιπρητήν transferre licet, sed in συμποιμήν Nicet. Eug. VI. 436. haec ratio non convenit, nec in πελαγολιμήν. Quemadmodum vero simplicia in αν et ην crebro ad secundam transeunt, ita his quoque succrevit forma prolixior: ἀπύθμενος Demetr. Phal. de Eloc. c. CIV. Diosc. Eup. I. 242. p. 223. quod Arcadius p. 87, 1. cum genitivo compositum ducit; διπύθμενος Eust. p. 1175, 37. μονοπύθμενος p. 869, 31. ὀξυπύθμενος Xenocr. de Aquat. c. XXIII. quorum pleraque a Lexicographis neglecta, ἀλίμενος, κακολίμενος, πολυλίμενος, πολυαύχενος, ἀναύχενος, μακραύχενος, quo neutrum plurale τὰ μακραύχενα Hippocr. Epid. III. 433. T. II. Aristot. H. Ann. VIII. 8. (6.) 1. referendum esse apparet ex Nonn. II. 352. πολυαύχενον αἷμα. Nec raro codices inter utrumque fluctuant optione ambigua, ut Athen. I. 6. C. II. 65. B. IX. 398. D. Nomen πυρήν ex se progenuit dissimilia ἀπύρηνος, διπύρηνος, μεγαλοπύρηνος, μικροπύρηνος. Andronymicum est Φιλοποίμενος Anall. T. II. 130. exemplo simplicium ἄτμενος, Ὤγενος v. Schaef. ad Greg. p. 1051. et ἄζενος πώγων, quod Hesychius affert. Unum φρήν vocalem mutat in compositione ἄφρων, in adjunctione non item, ἐπίφρενον, μετάφρενον.

§. 3.

Arcadius p. 10. τὰ εἰς ιν δικατάληκτα ἁπλᾶ μὲν ὀξύνεται, σύνθετα δὲ βαρύνεται, εὐάκτιν, χρυσάκτιν, quae quum sub ις referri possent, aequabilis partitionis causa seorsum tractare malui, etsi nominativus rarius in ν quam in σ exit. Ergo a ῥίν Aret. Cur. Acut. I. 2, 205. Jamblich. Protr. 27, 364. Lucian. Asin. §. 12, 144. quod Thomas sermoni vulgari assignat, composita sunt εὔριν, pro quo etiamnum mendose εὔριν scribitur Aesch. Agam. 1093. (1148.) εὔρινος, unde superlativus εὐρινότατος Hesych. τὸ ἔνρινον sive ἔῤῥι-

νον Eust. p. 950, 1. τὸ ἀντίῤῥινον et ὑπόῤῥινον Ruf. Ephes. de Part. p. 36. quam utramque formam conjunxit Xenophon Cyn. III. 2, 3. ἄρινες et ἄρινοι. Ἀκρόθιν sive ἀκρόθις non reperitur neque Pindarus Ol. X. 68. ἀκρόθινά δόσιν, ut Heynio visum, sed τὰ ἀκρόθινα dixit pro consueto ἀκροθίνια, cui simile est ἀσαλαμίνιος et ἀσπλήνιος Diosc. Eup. II. 61, 272. quod ἄσπληνος dici solet. Eundem flexum habent adjectiva ab ἴν composita ἄϊνος, εὔινος, ἔφινος, ὀλιγόϊνος, λεπτόϊνος. Hinc paullulum declinantes incidimus non in Scyllam, sed in Scyllae matrem Κραταιίν, quam invocare jubetur Ulixes Od. *M.* 124. βωστρεῖν δὲ Κραταιὶν μητέρα τῆς Σκύλλης, filia ipsa τερατωδεστέραν significatione, declinatione, accentu. Deus sive dea multipotens per excellentiam nominari potest κραταιίς vel adjective vel proprie, sicut herba quaedam dicitur χιλιοδύναμις Galen. de Simpl. Med. VIII. 29, 106. T. XII. Diosc. Mat. IV. 8, 511. latine *chiliodynama*, sed hujus accusativus foret κραταιίνα, aut, si forte ad similitudinem nominum Ἀχαιίς, Πλαταιίς, καλλαΐς, deflexit, Κραταιίδα, vel omisso iota Κραταΐδα, sicut Nicomachus scripsit in Phot. Cod. CLXXXVII. 239. Ovidius in sexto casu *Crataide* [11]). Si accentum quaerimus, accusativus Κράταιιν (nam vulgo pro nomine proprio accipitur) proparoxytonus est apud Apollonium et Alciphronem I. 18. quemadmodum Schol. Ven. *Λ*. 677. τὰ εἰς ῑς λήγοντα καθαρὸν μόνως θηλυκὰ ὀξύνεσθαι θέλει, Κριφηΐς (scr. Κιρφηΐς) Βρισηΐς· τὸ δὲ Κράταιις ἐπὶ τοῦ κυρίου βεβαρυτονῆσθαι δοκεῖ· τάχα δὲ καὶ τοῦτο πρὸς ἀντιδιαστολήν, qua quid opus sit, minus intelligo. Nam in *Λ*. 597. ubi loquitur de Sisyphi saxo ὅτε μέλλοι ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιίς, Aristarchus pronunciandum censet κατὰ συστολήν, hoc est, ut adverbium simile iis, quae in ῐς breve exeunt, λικριφίς, ἀμφουδίς, Ptolemaeus vero interpretatus est ἡ κραταία δύναμις τοῦ λίθου. Illi tacite assentitur Theognostus in Crameri Anecd. II. 163. adverbia oxytona in ῐς componens ἐγκυτίς, σολικρίς, λικριφίς,

---

11) Martian. Cap. VI. §. 641. Solin. II. 14. C. *cum Crataide flumine, quae Scyllae mater fuit.*

ἀμφικελεμνίς [12]), αὐτονυχίς, κραταιίς· et Joannes p. 38, 20. τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς εἰς ις λήγοντα ὑπεσταλμένων τῶν διὰ τοῦ δις καὶ κις (scr. αδις καὶ ακις) ὀξύνεται, ἐγκυτίς, ὃ χωρὶς τοῦ σ Καλλίμαχος εἶπεν, λικριφίς, κραταιίς, praetereaque extat homericum ἀμφουδίς, quod Hartungius De casib. p. 242. perperam ab οὖς compositum putat, et huic appositum ἐπιουδίς et utrique assimilatum ἀκροπουδίς v. Anecd. p. 1310. a. Si vero, unde quidque horum natum sit, scrupulosius quaerimus, nullum ita comparatum est ut cum κραταιίς comparari possit; namque pleraque composita sunt, simplicia non plus duo, σολικρίς et λικριφίς, quorum prius prorsus incognitum est (neque audeam στολοκρίς proponere) alterum a λέχρις productum. Sed pro κραταιῶς aliquos dixisse κραταιίς aut omnino esse adverbium ejusmodi, quod ab adjectivis paragogis in αιος, ειος, οιος, derivari possit, his exemplis non adducimur. Neque hoc solum suspiciosum sed etiam illud addubitandum est, num ἀποστρέψασκε pro ὑπέστρεφε homerico more dictum sit. Jam videamus de altera ratione; ὁ Ἀσκαλωνίτης τὸ πλῆρες κραταία ἴς, ᾧ ἐπείσθη ἡ συνήθεια. Quaeritur, quo accentu; num κραταῖ' ἴς, ut Eustathius scribit, controversioso illo χρεῖ' ἧ subnixus, cui ὀξεῖ' ὀδύναι Il. XI. 272. adjungere poterat, an κραταί' ἴς, ut Schaeferus ad Dion. XX. 280. quorum neutrum satis tutum, sed prius consentaneum est eorum rationi, qui ἃ δεῖλ', κεῖν' ὄχεα, scribebant v. Spitzner. ad Il. V. 104. [13]) neque proparoxytonum si quis praeferet ut πέραια, causam obtinebit, nam hoc, ut significationem, ita accentum accepit substantivi. Restat tertia sententia, quam

12) Hujus adjectivum extat apud Hesychium ἀμφικέλεμνος ἀμφοτέρωθεν στηριζόμενον et brevior forma ἀμφίκελος κλίνη, ἑκατέρωθεν ἔχουσα ἀνακλιντήριον, quod perperam sollicitatur. Similis paragoge est nominum τέρεμνιος, στερέμνιος, βέλεμνον.

13) Eodem accentu Eur. El. 1077. εἰ μὲν τὰ Τρῶ' ἦν εὐτυχῆ, pro quo recepta est Musgravii emendatio Τρώων εὐτυχοῖ non admodum necessaria. Nam neque enallage modorum inusitata diei potest, neque adjectivum τρωός, ut Matthiae credere videtur, a genere neutro abhorret. Hegelochus fortasse γαλῆν' ὁρῶ pronunciare voluit, non, ut hodie scribitur, γαλήν' —

vetus Paraphrastes prodidit, *δαίμων τις ἰσχυρὸς ὀνόματι Κραταιίς,* Scyllae matrem, ut videtur, eodem devenisse ratus, quo *Centauri Scyllaeque biformes et centumgeminus Briareus ac bellua Lernae, Gorgones, Harpyiaeque* — sed hoc ab Orco homerico alienum. Idem nomen, sed appellativi loco, accepit Hesychius *Κράταιις προπαροξυτονεῖται τὸ κύριον, τὸ δὲ περισπώμενόν* [14]) *ἐστιν ἐπὶ τοῦ Σισύφου προςηγορικόν,* quemadmodum nonnulli pro *καλὴ παῖς* dici posse existimarunt *καλλίπαις.* Sed et hoc a Graecorum consuetudine alienum, ac si ita diceretur, *κραταίις* scribendum foret ut *κολοβόῤῥις.* Itaque, ubicunque vestigium ponimus, salebra est, nec spes evadendi, nisi sollertissimus Odysseae interpres adjumenti aliquid subministraverit. Equidem hoc solum addam: *Ἄνις ὁ ἐστερημένος δυνάμεως* Schol. Lyc. 350. et *νῆϊς ὁ ἐστερημένος δυνάμεως ἢ ὁ ἁπλῶς ἐστερημένος* Moschopul. in Ritschelii Praef. Thom. p. CXXXVI. *νηΐδα* (sic) *ἀσθενῆ* Phot. quasi ab eodem nomine *ἴς* compositum. Quorum prius auctore caret, alterum, quia aliter declinatur atque *ἴς,* rectius a verbo *εἶσαι* repetitur.

Bisyllaborum casus inferiores *χαλκογλώχινος μελίης* Hom. *πυριγλώχινι κεραίῃ* Nonn. I. 295. *πολυγλώχινα κεραίην* Nic. Th. 36. *τριγλώχινες* Galen. de Hippocr. dogm. VI. 6, 548. T. V. de Adm. Anat. VII. 9, 196. T. II. ambigui sunt. Choeroboscus Anecd. p. 1414. *τριγλώχιν πλατυτέρα ἐστὶν ἡ εἰς σ κατάληξις, σπανιωτέρα δὲ ἡ εἰς ν, ὡς παρὰ Σιμωνίδῃ τριγλώχιν ὀϊστός, καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ τριγλώχιν νῆσος,* quod et apud Apollonium legitur, *τριγλῶχιν* vitiose ap. Suidan s. h. v. et *τανυγλωχῖνες* Anth. P. VII. n. 443. quod Jacobsius correxit, *πυριγλωχῖνες* Oppian. Cyn. II. 146. *τῆς εὐωδῖνος* Maxim. v. 529. sed saepius proparoxytonum est Aelian. H. Ann. XIII. 5. Nonn. XIII. 187. etc. ut *ἀπειρώδινος* XXVII. 110. *ἀριστώδινος* Anth. Plan. N. 221. P. Silent. Ecphr. Soph. 65. *βαρυώδινος* Nonn. XVI. 74. Suidae adnotatio *Λειπώδινος οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἀλλὰ γενική,* nos traducit ad alteram

---

14) *Προπερισπώμενον* corrigit Goettlingius de Accent. p. 271. idque ad *κραταΐ' ἴς* refert.

nominativi formam, ἀπειρώδινος ἔχιδνα Epiphan. e. Haer. T. II. p. 101. D. τριγλώχινον τρεῖς ἀκίδας ἔχον Etym. Gud. p. 535. τριγλώχινα τόξα τρίγωνα Suid. δυςωδίνοιο γενέθλης Epigr. Adesp. CIV. ἀπήρινος ἰχθὺς Athen. VII. 299. A. Neutrorum in ῑ exeuntium Aristoteles non plus quam tria novit μέλι, κόμμι, πέπερι Poet. XXI. eorumque unum μέλι graecum perhibent Athen. II. 67. F. et Grammaticus Herm. N. 31, 323. quod et synthesi aptum εὐμέλιτος, εὐμελιτεῖν, μελιτουργεῖν, et parathesi ἀπόμελι, ἐλαιόμελι, μηλόμελι, ὀμφακόμελι, ὀξύμελι etc. Cetera autem, σίνηπι, κῖκι, κόμμι, στάχι, στίμμι, κιννάβαρι, exotica dicuntur Anecd. p. 1208. et βέρβερι Eust. p. 759, 50. qui quum soli μέλι graecam originem concedit p. 846, 50. tacite circumscribere videtur illa quae Theognostus affert Anecd. Cram. II. 79. et 120. κόρι τὸ κορίαννον, quod nonnulli a κόρις denominatum putant, κόμμι, πέπερι, κιννάβαρι, ὅπερ οἱ Ἀττικοὶ τιγγάβαρι φασί, τάγυρι, χνάσμι, κάρι, σέσελι, quae praeter τάγυρι omnia sunt seplasiae vocabula, pleraque nota, exceptis κάρι et χνάσμι, nisi ille ἄκαρι et θλάσπι scripsit; omissa sunt (praeter facticia βλίτυρι et μυσίκαρφι) ἄμμι, κοῦρμι, κῦφι, σίλι, σάκχαρι Arrian. M. Erythr. p. 150. ed Blanc. ζιγγίβερι vel γιγγίβερι Alex. Trall. VII. 7, 338. *cappari*, quod Graeci aliter appellant κάππαρις ut στίμμις, θλάσπις, πέπερις, κόμμις, ζιγγίβερις, atque propria Κῶφι, Μῶφι Herod. II. 28. Λαγνί Diod. XXXIII. p. 89. T. X. Ἐπιφί etc. quae omnia a nativo μέλι differunt non solum quod a compositione abhorrent, sed etiam eo quod aut indeclinabilia sunt aut aliter declinata. De accentu nihil certi habemus, sed praevalet barytonesis.

§. 4.

Quod de compositione dixi, idem valet de nominibus in ῡν terminatis, quae pauca sunt, Φόρκυν, Πόλτυν, Γόρτυν, μόσυν et τέκτυν[15]), quod aeolicum vocant Arcad. p. 10. et 93. Anecd.

15) Quae Theognostus affert Anecd. Cram. II. 27. Κόλυν et Κάπυν gnota, Κάπυς et Κότυς notissima sunt; Εὐρύκαπυς Apollod. II. 7, 8.

Bekk. 1198. Largius multo prolixiusqne fluunt substantiva in ων, de quibus in Comm. Ajacis v. 222. dictum est, parique compositorum multitudine stipata sunt, partim substantivorum *αἰνολέων*, *μυρμηκολέων*, partim adjectivorum *ἀκίων*, *βαρυσκίπων*, *θυμολέων*, *ἰσοπλάτων*, *λευκοβραχίων*, *μακροτένων*, *πολυτρήρων*, *τιλλοπώγων*, *ὑψιτένων*, *φιλολάκων*, *χαλκοπώγων*, *χειροδράκων*. Non ita multa ab adjectivis ducta *ἀείρων* Nicet. in Boissonadii Anecd. T. III. 328. *ἀπίων*, *εὐπίων*, *γαστροπίων*, praeter verbalia, quorum copia maxima, *ἀμνήμων*, *φιλειδήμων* etc. Accentus regulam tradit Arcadius p. 17. a perispomenis et oxytonis composita retinere accentum simplicium, *φιλοξενοφῶν*, *Ἱπποποσειδῶν*, *φιλομακεδών*, *ἱππαλεκτρυών*, nimirum si pluribus constant syllabis, nam quae una aut duabus, retrahunt: *βαθυλείμων*, *ἀχίτων*, *αὐτόχθων*, *ὁπότε μὴ τονικῇ* (scr. *τοπικῇ*) *σχέσει ἥνωται*, *προκοιτών*, *προπυλών*, *προθυρών*, quae ad compendium retulit Etym. M. 805, 56. Regulam sequuntur monosyllabis juncta *παλαίχθων*, *ἱερόχθων*, *ἐλελίχθων* etc. bisyllabis, *εὐάγων*, *φιλάγων*, *μακραίων*, *δολιχαίων*, *βαθυπρήων*, *εὐπρήων*, *μισαλάζων*, *πολυγείμων* Appian. Civ. I. 139. *μονάγκων* et *τετράγκων* machinarum nomina, et, quod adverbii loco dicitur, *ὀπισθάγκωνα* atque *γαλιάγκωνες* Hipp. de Art. p. 155. et 220. Sed idem contra regulam *γαλεαγκῶνες* Aristot. Physign. III. p. 808, 31. et p. 713, 12. *γαλιαγκῶνες* apud Plutarchum aliosque, quos Schneiderus affert in Supplem. Lex. Gr. *γονναγκών* in cod. Hesychii, *ὑποχθών* in Ed. Stephani Anth. Pal. IX. 755. App. Epigr. Pro *στρατηγίαι δυσάγωνες* Plutarch. Timol. c. XXXVI. Schaeferus Vol. IV. 407. *δυσαγῶνες* legi memorat, quod Heldius silentio praetermittit, idemque Vol. VI. 367. *προαγών* a Corae praeferri adnotat sine ulla aut approbatione aut improbatione, etsi de adjectivis in universum praecipit Arcadius l. c. et substantivum *πρoάγων* gravari dicit p. 10, 20. sicut alia quae per ωνος vel τος declinentur. Atque sic illud scribitur Demosth. c. Andr. p. 611, 8. ubi tres codd. *προαγῶνες*, Dionys. Art. Rhet. II. p. 227. Plut. V. Brut. XXXIX. 265. Liban. Decl. p. 267. T. II. Poll. III. 141. Eustath. Opusc. XXIV. 225, 81. Aristid. Or. XXVII. 354. T. I. ubi Dindor-

sius *προαγών* scripsit oxytonon, ut legitur Plat. Legg. VII. 796. D. Diod. XI. 30. XVII. 34. Plutarch. Comp. Thes. c. I. et saepissime *Ἀριστοφάνης ἐν Προαγῶνι* apud Athenaeum et Grammaticos. Tantum de accentu. Variandae autem terminationis quanta Graecis fuerit copia, exemplo est nomen *λειμών*, cujus triplex in compositis forma *βαθύλειμος, εὐλείμων* et *εὐλείμωνος* Strab. VI. 256. ut *μονόκλωνος, τρίκλωνος, λεπτόκλωνος* Paul. Aeg. VII. 3. p. 235, 16. nec aliunde ortum habet comparativus *πολυκλωνότερος* in codd. Aristot. de Plant. I. 7. p. 821, 24. ubi *πολυκλονώτερος* vulgatum, et Theophr. H. Pl. VI. 2, 6. non, ut Lexicographi volunt, a *πολύκλων*, nec puto aliud adjectivum reperiri a *κλών* compositum, nisi quod in H. Pl. VI. 6, 2. pro *ἀκλώνητος* Urbinas *ἄκλων* praebet. *Ἀκρατοκώθωνος*, quod Pollux VI. 25. ex Hyperide affert, nominativus videtur ut *φιλοπλάτωνος* a Suida sine interpretatione propositum atque novitium *τὸ χειρισίφωνον*. Eidemque secundae declinationi adscribam neutra pluralis numeri, *ἤπατα λευκοχίτωνα* Batrachom. 37. *σπέρματα πολυχίτωνα* Theophr. Caus. Pl. V. 18, 2. et quo Hesychius utitur *Μονόλωπα μονοχίτωνα, μονόδερμα*, etsi in masculino et feminino genere praevalet forma brevior, *ἀχίτων, ἑλκεχίτων, λυσιχίτων, χαλκοχίτων* etc. Illa vero nomina, quae per *ονος* declinantur, neutro genere destituta non esse apparet ex Heracl. Alleg. c. 66. p. 197. *τὸ αὐτόχθον καὶ γηγενές·* sed *ἐνοσίχθονι ἀρότρῳ* Euphor. Fr. CXL. 173. inutile ad comprobandum propterea, quod ea quoque adjectiva, quorum nominativus immobilis est, in casibus indiscretis cum substantivis generis neutrius componi possunt; nec magis idonea haec: *αὐτόχθονα ἔθνεα* Herodo. VIII. 73. *αὐτόχθονα γένη* Dicaearch. Descr. Graec. v. 118. *λάχανα τῶν αὐτοχθόνων* Athen. II. 60. B. quia ad secundam declinationem referri patiuntur; nam apud Etym. M. 173, 40. legitur *Αὐτόχθονοι οὐ κατασκευασταὶ ἀλλ' αὐτοκτίσται* (scr. *αὐτόκτιστοι*) et *αὐτόχθονον δόμον* Aesch. Agam. 536. (519.) pro quo Blomfieldius *αὐτόχθονα* scripsit; ac si facilis est utriusque permutatio, tamen a nominibus hujusmodi adjectiva secundae declinationis componi haud negem, *τολύπας ὁλοστη-*

μόνους Poll. VII. 32. ex Sophocle affert, cui Ellendtius Lex. Soph. II. 309. ὁλοστήμονας reddendum censet, neque longius distat ὁλοστήμους ut ἀραιόστημος, μανόστημος, πολύστημος. Sed δένδρων εὐκτηδόνων Theophr. H. Pl. V. 1, 11. nec mutari facile neque ad εὐκτήδων referri potest, comparativumque εὐκτηδονώτερα Robertus in L. III. 9, 3. pro εὐκτεανώτερα substituit; a κύων compositum ἔκκυνος, unde verbum ἐκκυνεῖν, et herbae nomen ἀπόκυνον· sed pro πρόςκυνοι Athen. VI. 259. A. e codd. successit πρόςκυνες vel aptius πρόκυνες substantivum *antecanes*, ut πρωτοκύων, ἁπλοκύων, ἱπποκύων Gell. III. 18. μυιάκυνα ἀναιδῆ Hesych. τὸν ψευδόκυνα Plut. V. Brut. XXXIV. et Ἡμίκυνες Hesiodi, nec desunt adjectiva μισοκύων Suid. s. Ἑρμαγόρας et φιλόκυνες Plat. Lys. 212. D. Ocell. 14, 49. Praepositiones si haec nomina asciscunt, mobilia fieri solent: διαιώνιος, ἐξαγώνιος, περιβραχιόνιος, ἐγχθόνιος, μεταχθόνιος, ὑπερχθόνιος Maneth. II. 26. Sed pro αὐτοχθόνιον Harpocr. s. Λεύκη nunc χθόνιον editum. Verbo tangam solitaria illa, quorum forma simplex non extat, ἀμφικτίονες et περικτίονες, quae nescio an a verbo κτίω eodem modo producta sint, quo πρίων a πρίω, κύων a κύω, et composita ἰθυκτίων et ἰθυπτίων a κτέω, unde κτείς et κτηδών, atque πτέω (πέτομαι) unde πτερόν et πτίλον. Licuit, opinor, περικτίς, ἰθυκτίς, ἰθυπτήν, dicere, sed non placuit.

§. 5.

Adjectivorum, quae modo percurrimus, motio certis continetur finibus. Plurima sunt neutra in εν et ον, σκιόεν, χάριεν, πέπον, ἔθνη γείτονα Appian. Civ. I. 93. ἄλσους γείτονος Achill. Tat. I. 2, 20. maximeque composita in μον, τὸ εὔδαιμον, τὸ εὔγνωμον, τὰ πολυσχήμονα Stob. Ecl. I. 356. νεκρὰ καὶ ἀπνεύμονα Simplic. in Ausc. II. 63, b. σπέρματα ἀτεράμονα Poll. I. 223. quibus notabilius est Plat. Tim. p. 91. E. τοῖς περὶ τὰ στήθη ψυχῆς ἡγεμόσι μέρεσι. In ων ea, quae atticae adscripta sunt declinationi, τὸ ἀνώγεων, τὸ εὔχρων. Cetera excludit Theognosti canon Anecd. Cram. II. 27. εἰς ην, ιν, ης, ις ἐν οὐδετέρῳ γένει ἐπὶ ἑνικῆς εὐ-

θείας ἢ πληθυντικῆς οὐκ ἔστιν εὑρεῖν, quae paulo locupletiora et emendatiora leguntur p. 79. (Anecd. Bekk. p. 1383. b.) εἰς ων οὐδέτερον μονογενὲς ἢ εἰς ην ἢ εἰς αν ἢ εἰς εν ἢ εἰς ιν ἢ εἰς υν οὐκ ἔστιν εὑρεῖν· τὸ γὰρ ἰθύτρην παρὰ Δημοκρίτῳ βεβίασται· οὕτως Ἡρωδιανός. Hic vero quum de substantivis loquutus sit, pro ἰθύτρην, quod prius pro ἰθύτρητον accepi, aliud anquiri oportet exemplum proposito aptius. Sed et adjectiva in αν, ην, ιν et υν nominibus neutrius generis adjungere inconcessum praeterquam in iis casibus, qui omnium generum communes sunt, λασιαύχενος ἄντρον Theocr. Epigr. V. πεζοῖς τε καὶ ἀπτῆσι ζωοῖς Plat. Polit. 276. A. sed quod in Adn. ad Aj. p. 271. Ed. Pr. protuli ex Eueni Epigr. XIII. ἀπτῆσιν τέκεσιν, ea est Brunckii emendatio non admodum necessaria. Τριγλώχινι τριγώνῳ Nonn. VI. 123. ἀκοντίῳ τριγλώχινι Appian. Civ. II. 82, 821. ἄορι τριγλώχινι Callim. Del. 15. quanquam hoc ambiguum reddit Hesychii glossa Ἄορας ξίφη, ἀρσενικῶς. Sed βέλη τὰ μὲν γλωχινωτά, τὰ δὲ τριγλώχινα Paul. Aeg. VI. c. 88. et τριγλώχινα τόξα, τρίγωνα Suid. ut τετράγωνα βέλη τὰ τέσσαρας ἔχοντα γλωχῖνας Galen. Gloss. p. 578. ad secundam declinationem referri possunt. Simplicis exemplum praebet Themistius Or. XXVII. 332. D. ἐν ἀφανεῖ χωρίῳ οὐδὲ ἡμέρῳ καὶ ἕλληνι, qui ἑλληνικῷ scribere poterat, ut Thucydides VII. 60, 2. χωρίου ἑλληνικοῦ, vel ut Philippus Anth. Pal. VII. n. 385. ἑλλαδικοῦ δόρατος, et majore etiam necessitate adactus Xenophanes Fragm. XXII. 75. γένος ἑλλαδικόν.

CAP. II.

De nominibus in ρ exeuntibus.

§. 1.

Hanc regionem ingredienti primum occurrunt nomina in αρ, quae in septem genera dispertit Theognostus T. II. 79. primum τὰ διὰ τοῦ εαρ δισύλλαβα, ἔαρ, κέαρ, φρέαρ, στέαρ, κτέαρ, οἷς ἀκόλουθον καὶ τὸ δέλεαρ, ὄνειαρ, ἄλειαρ· omissis ἄλεαρ (ἀλεωρή), δέαρ, ὕφεαρ, εἶαρ, ἄλειφαρ. Secundum disyllaba complectitur, quae duas consonas in epiploce habent, quae rara esse dicit: ἔστι δὲ τέκμαρ, ἔχθαρ, νέκταρ. Ter-

tium ea, quorum penultimam finit vocalis brevis, ultimam orditur consona: πέπαρ, σθέναρ, νόαρ, ὄναρ, quibus desunt ἔδαρ sive εἶδαρ, θέναρ, nisi mendose scriptum est σθέναρ, quod certe sumendum de tertio νόαρ. Quarto loco: δισύλλαβα ἐνὶ τῶν φύσει μακρῶν παραληγόμενα σπάνιά ἐστιν. Ἔστι γὰρ τὸ ἦπαρ, ἦμαρ, νῶκαρ, μῶμαρ, sed oblitus est similium κῆδαρ, μῆχαρ, κάρηαρ et λῶφάρ. Quinto τῷ $\bar{υ}$ παραληγόμενα τρία ἐστίν, ὕπαρ, πῦαρ, σῦφαρ, quibus aliunde accedunt κύαρ, μύθαρ, λῦμαρ et μῦμαρ, quod pro μῶμαρ valet. Sexto τῷ $\bar{ι}$ παραληγόμενα δύο πῖαρ καὶ ἶλαρ, pro quo ἶχαρ substituendum videtur; praetermissa sunt βλίαρ φύλλον συκῆς Suid. et σκίναρ, quod Scholiasta Nicandri Ther. 694. dupliciter interpretatur ἢ τὸ γέννημα παρὰ τὸ σκιρτᾶν, ἢ τὸ σῶμα καὶ σκῆνος (τῆς γαλῆς). Septimo: τῇ $\bar{ει}$ παραληγόμενα σπάνιά ἐστιν, εἶδαρ, φρεῖαρ, σπεῖαρ, μήποτε ἐν πλεονασμῷ τοῦ $\bar{ι}$. Deest πεῖραρ, quod unum in $\overline{ραρ}$ terminari docet Herodianus π. Μον. p. 30, 10. et δεῖλαρ i. q. δέλεαρ. Desunt quae alias diphthongos in penultima habent, καῖαρ et οὖθαρ, et quae consonas in diastasi, ἄνταρ, ἄλκαρ, ἴκμαρ νοτίς Hesych. σάκχαρ, quod et σάχαρ scribitur Paul. Aeg. VII. 247. sed praeteriri potuit ut peregrinum aut affectum ut bacchar, cappar, calpar (κάλπη), μάρμαρ στερεόν Hesych.[1]) ἄσαρ Alex. Trall. VIII. 2, 392. Illorum vero canones excidisse videntur incuria excerpentium. Sed ὄνιαρ quod Vossius posuit in H. H. in Cer. 269. analogiae repugnat non minus quam verbum, a quo illud repetit, ὀνίω· neque hoc opus erat ad propagandum ὀνίσκω et ὀνίνημι, quorum illud figuratum est ut γαμίσκω, hoc ab ὀνίνω profectum, cujus formatio apparet in ἀλίνω, ὀρίνω et ἀγινῶ. De prosodia non solum neutralium sed etiam masculinorum et femininorum brevis est praeceptio: τὰ εἰς $\overline{αρ}$ βαρύνεται Arcad. p. 19, 14. τὰ εἰς $\overline{αρ}$ συστέλλει τὸ $\bar{α}$, δάμαρ, θέναρ, σάμαρ, πάπαρ·[2]) Ἀττικοὶ δὲ ἐκτείνουσι τὸ στέαρ καὶ φρέαρ

---

1) Id extra seriem post μαρμαρόεντα legitur nec minus suspectum quam alia ejusdem glossemata Μίναρ χορδή, Μοῦρταρ πῖλος etc.

2) Haec duo in Regg. Pros. N. 80, 438. omissa sunt; postremum

Drac. p. 95, 6. De genere quod affirmat Theodosius Gramm. p. 103, 15.: *εἰς αρ οὐχ εὕρηται λῆγον ὄνομα ἀρσενικὸν ἑλληνικόν*, verum est, si intelligitur *μόνως ἀρσενικόν*. Nam gentilicia *οἱ Τάλαρες* Strab. IX. 433. *οἱ Μᾶρες* Steph. pluralia tantum sunt et peregrina, sicut nomina fluviorum, *Νάρ*, *Αὔσαρ* (Aesar), *Σίσαρ*, *Ἄραρ*, quod masculinum esse Herodianus *π. Μον.* p. 30. comprobat dativo heteroclito *Ἀράρῳ*. Choeroboscus in Anecd. Bekk. p. 1322. b. *Ἄναρ*, *Ἄναρος*, *Γαλατίας ποταμός*, a quo urbs Galatiae *Ἄναρος* nomen accepit. De piscis nomine *ἵκταρ* sive *ἴκταρ* Athen. VII. 329. Eustathius p. 1936, 15. dubitat masculinum sit an femininum an neutrum, sed videtur masculinum esse ut *salar*, quia ut ipse dicit, *ἡ βυζάντιος παραφθορὰ κτάρας τὰ τοιαῦτα λέγει*, pro *ἴκταρας* puto; et quod Hesychius refert *Κτάρα ἰχθύς* et *Ἰκτάρα* (*ἴκταρα*) *ἰχθύς*, fortasse accusativus potius est, quam ut Schweighaeuserus putavit, nominativus cf. Schneider. ad Aristot. T. III. 464. illud vero, quod veteres Hippocratis interpretes afferunt, *ἴκταρ τὸ τῆς γυναικὸς αἰδοῖον*, jam diu evanuit. Nec satis explorata, quae Suidas incertum unde enotavit *Νῶκαρ ὁ δυσκίνητος* et *Μῶμαρ ὁ μωρός*, ut Festus ait *Momar Siculi stultum* vocant, substantiva esse videntur generis neutrius, qualia in Dissert. V. §. 3. attuli *φθόρος*, *ὄλεθρος*, *ἔλεγχος*, *ὄνειδος*, scelus, ab actionibus ad homines translata, neque aliter accipiuntur a Schol. Lyc. 1134. *μῶμαρ ὡς εἶδαρ, ἄλκαρ, εἶλαρ*, Hesychius *Μῦμαρ αἶσχος*, et Etym. M. 491, 35. *λέγει Ἡρωδιανός, ὅτι τὰ εἰς αρ οὐδέτερα παραληγόμενα τῷ ω ἄκλιτά εἰσι, μῶμαρ ὁ μέγας* (Schleusnerus recte *μῶμος*), *νῶκαρ ἡ στέρησις τῆς ψυχῆς*, compositum scilicet ex *νοῦς* et *κάρος*, sed videtur potius cognatum esse cum *νωχελής*. Ad idem genus substantivorum referendam puto Suidae glossam *Κνίσαρ ὁ ξύρος* scrib. *ὁ ξηρός* ut Zonaras, id est vietus, exoletus, *κατεῤῥυσωμένος*, quem Sophro Etym. M. 737, 1. *ξύσιλον* vocat et *σῦφαρ*[3]) a verbo

---

idem est, quod apud Theognostum scribitur *πέπαρ*, fortasse pro *σκέπαρ*. Quod Hesychius affert *Πόπαρ πατὴρ καὶ πατρὸς πατήρ*, compendio scripturae ex *πράπάτωρ* corruptum putant.

3) *Ῥικνὸν σῦφαρ* Callim. Fr. XLIX. latinum *suber*, quod vulgo a

'ζω, unde nomen ducitur eodem intellectu κνίζη (fort. κνι-
τις ἤδη καὶ πέπειρα γίνομαι Anacr. Fragm. XLV. quod
'm. M. p. 523, 10. cum κνύζα, κνύω, confert. Proprie
ur κνίσαρ significat ῥύσημα, generisque neutrius est. Ὄαρ
συνήορος ab ἀέρω ductum Eustathius p. 754, 26. duorum
ıerum esse et de marito quoque dici affirmat. De duobus,
e restant, Photius Cod. CCLXXIX. 866. affert Helladii ju-
ium, ἡ μάκαρ, φησί, μονήρης ἐστὶ λέξις καὶ ἐν τοῖς θη-
ιοῖς τὸ δάμαρ, cujus obsoletior forma δόμορτις apud He-
hium remanet. Jam expositis nominum in αρ exeuntium
mplis, quotquot reperiri potuerunt, consequens est ut de
ıpositione dicam. Quum autem magna pars horum nomi-
n indeclinabilis sit, eorum vero, quae declinantur, pleraque
genitivo pro rho ex affini terminatione ας susceperint lite-
ı tau v. Anecd. Bekk. p. 1174. non mirandum est, compo-
ırum esse numerum exiguum, δύςδαμαρ, πάμμακαρ, ὀπι-
έναρ et ὑποθέναρ, quae ap. Galen. Isagog. X. 704. T. XIV.
'. Eph. de Part. p. 38. Poll. II. 143. IX. 126. paroxytona sunt
pterea, puto, quia haec est parathesis potius quam synthesis,
demque ob causam non repugnat regulae, quae neutra excludit
ıol: Il. Α. 53. ἐννῆμαρ ἐχρῆν προπαροξύνειν, ἀλλ' ὁ τό-
; παρηλλάγη, ἐπεὶ καὶ ξένη ἡ σύνθεσις· οὐδὲν γὰρ τῶν
αρ συνετέθη οὐδετέρων. Quumque simplex declinetur
ρ, τοῦ θέναρος Galen. de Us. Part. I. 17, 54. T. III.
II. 3. 93. τοῖς θέναρσιν II. 9, 127. Oribas. de Luxat. V.
. ed. Cocch. tamen apud Hesychium Παραιθέματα (sic)
παρὰ τὸ θέναρ, rescribunt παραιθένατα. Postremo in
su homerico ἐν καρὸς αἴσῃ nonnulli ἔγκαρος scripserunt,
ıque genitivum esse τοῦ ἔγκαρ, pro quo usitatius dici ὁ
αρος v. Eustath. p. 757, 35. qui cum his parum apte sim-
ia μάρτυρος et ἀλάστορος contendit. Isque nominis fle-
ad componendum habilior. A gentilicio Κάρ compositum
ίκαρος affert Strabo VIII. 374. ἡ Ἐπίδαυρος ἐκαλεῖτο
ίκαρος· φησὶ γὰρ Ἀριστοτέλης κατασχεῖν αὐτὴν Κᾶρας. Βώ-

---

repetunt, ut a creo creber, κλέω cluo celeber v. Scaliger. Conject.
'arron. p. 57. ed. Bip.

καρος dicebatur fluvius Salaminius, quod nomen idem recte interpretatur *βουκέφαλος* v. Interpp. ad Lyc. 451. ut vulgo fluvii fingi solent *ταυρόκρανοι*. Simplicia vero ipsa ad secundam declinationem translata esse non constat; nam quod Suidas tradit anadromae exemplum, *ὑπὲρ θέναρος παρ' Ὁμήρῳ ἐσχημάτισται ὡς πέλαγος οὐδετέρως*, commenticium est. Sed compositorum non una forma: *ἀμφικαρής* Nicand. cf. Schol. Odyss. *P*. 231. *δικραής*, *δικέφαλος* Lex. rhet. Eustathii p. 947, 28. quanquam haec ad alios nominativos referri possunt; *πανείδατος*, *λευκοστέατος*, *λευκηπατίας*, *πανημάτιος*, *ὑπουθάτιος*, *δυςδάμαρτος*. Adjectivi, quod in $\overline{\alpha\rho}$ terminatur, unici genus neutrum reperitur in obliquis casibus, *μακάρων ἐτέων* Anth. Pal. IX. n. 424. *μακάρων τεκέων Διός* Nonn. XXI. 261. nisi hoc synesis nomine excusandum, illud, ut Brunckio visum, cum *μακρῶν* commutandum aut utrumque a nominativo *μάκαρος* ductum est, qui saepius legitur in inscriptionibus v. Boeckh T. I. 449. b. Comparationis exempla perpauca sunt *μακάρτατος* et *ἐάρτατος*, nec multa derivationis *τεκμαίρεσθαι*, *ἐαρίζειν*, *μακαρίζειν*, *μυμαρίζειν* Hesych.

§. 2.

In $\overline{\varepsilon\rho}$ nulla vocum graecarum exit, quae quidem in communem usum receptae sunt; *γέντερ* laconicum est, *κέστερ νεανίας* Hesych. si mendo caret, argivum; pro *Ἥσιχερ* jam alii scripseruut *ἡσίχηρ* aeolicum; peregre allata sunt proprium *Μάκερ* Plut. V. Cic. IX. et appellativa *μάκερ*, *τοῦ μάκερος* Galen. de Simpl. Med. Fac. VII. 12, 66. Diosc. Mat. I. 110. quod et *μάκειρ* dicitur Arrian. M. Erythr. p. 148. ut latine *macir*, *λάσερ*, *ζίγγιβερ*. — *Τὰ εἰς* $\overline{\varepsilon\iota\rho}$ *ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἀσυνήθη μέν, βαρύνεται δέ, Βέχειρ, Σάπειρ, Ἐλεάζειρ, Λίγειρ, ἐλάτειρ* Arcad. p. 20. quorum quatuor prima a Stephano s. *Βέχειρ* et Etym. M. 107, 36. afferuntur; pro postremo reponendum videtur alterutrum eorum, quae Etym. adjungit: *εἰνάτειρ*, *Ἐλάτειρ ποταμός*· neque tamen obliviscendum, horum prius, cujus numerus sing aris non reperitur, ab Herodiano aliisque Grammaticorum, quos Goettlingius no-

minat De Accent. p. 250. εἰνάτηρ scribi ut cetera συγγενικά. Pro Ἐλεάζειρ apud Theognostum II. 41. rectius Ἀλάζειρ legitur sumtum ex Herod. IV. 164. ubi nomen regis Barcaei vulgo Ἀλάζιρ scribitur, in codd. Ἀλαζείρ, Ἀλαζήρ et Ἀλιζάρ. His adnumeranda sunt γίζειρ exoticum Arrian. M. Erythr. p. 149. et ἔθειρ ab Etym. allatum, praeter quod nullum est, quod cum aliis orationis partibus copulari possit; ac ne monosyllaba quidem, quae supra recensui, ad hunc usum apta praeter unum χείρ. Hinc primum pendet ἀντίχειρ, quod adjectivum est ἀντίχερσι βόμβοις Athen. XIV. 636. A. sed plerumque substantive dicitur ἀντίχειρ ὁ ὅλῃ τῇ χειρὶ ἴσον δυνάμενος Galen. Isag. X. 704. et ὁ κοινῶς λεγόμενος καρπόχειρ Eustath. p. 1072, 38. tum adjectivorum numerosa prosapia ἀδικόχειρ, ἀρτίχειρ, αὐτόχειρ, ἑξάχειρ, εὔχειρ, καλλίχειρ, καρτερόχειρ, μονόχειρ, ὀξύχειρ, ταχύχειρ, τετράχειρ. Cum forma significationem mutarunt δυσχερής et εὐχέρης, sed reperitur etiam ἀχειρέες Batrachom. 300. pro ἄχειρες, nec mota est controversia; sed ἀχέρης Theognost. Cram. II. 43, 34. non minus suspectum quam proxima, ἀχέλης et ὑπέρης, quorum omnium medicinam ancipitem reddit multitudo remediorum, sed accentus nomina propria indicare videtur Ἀμέλης, Ἀκέλης, Ὑπέρης, quae in Etym. M. p. 81. et Anecd. p. 1189. conjunguntur, a Theognosto confusa cum adjectivis εὐμενής, ὑψικέρης, ἀφελής. Quae vero ad secundam transmigrarunt declinationem, Grammatici in exiguum compellunt gyrum. Schol. Lips. ad Il. I. 402. ἑκατόγχειρον (ἀντὶ τοῦ) ἑκατόγχειρα αἰολικῶς. Suidas Ἄχειρος κατὰ μεταπλασμόν, sive illos scholae duxit consuetudo sive insolentiae cujusdam odor. Ac certe vocabula hujus notae non admodum pervulgata fuisse declarat exemplorum, quae hodie restant, paucitas: τετράχειρος Apollinis epitheton ap. Hesych. s. Κουρίδιον, quem Libanius Decl. T. I. 340. τετράχειρα vocat; δεξιόχειρος a Scholiastis lectum in Soph. Ant. 140. ὀξύχειρος quod unus cod. praebet Lys. Or. IV. 101, 8. ἠπιόχειρος ὑγεία, quod hymnorum Orphicorum scriptori concedi potest; sed Athen. XI. 471. D. κύλικα-ὑπεραφρίζουσαν παρὰ κωθωνόχειρον, haud scio an praestet ὑπεραφρ. κάρα, κωθωνόχειλον. Praeterea ad hanc declinationem

commodissime refertur ἀραξίχειρα τύμπανα Anth. Pal. VII. n. 94. nam quod Sophocles admisit in pari casu Ant. 172. αὐτόχειρι σὺν μιάσματι, minus licet in imparibus. Et quae a praepositionibus ordiuntur πρόχειρος, περίχειρος, quibus suspectius est πρόςχερος, nec sustentatur exemplo latini *macrocherus*. Ἐπίχειρ semel legitur nec sine suspicione Poll. II. 148. quo non qui manus admovet significari videtur, sed qui ad manus est ut ὑπόχειρ, quod Hermannus Sophocli tribuit El. 1092. Vulgo autem adjectiva cum praepositionibus consociata retinent formam simplicis: καταχείριος, μεταχείριος, quibus se intermiscet αὐτοχείριος (occisor) Schol. Eur. Med. 1269. ut αὐτοχθόνιος, quod supra attigi. — Ex bisyllabis huc referendum χρυσοέθειρ παρ' Ἀρχιλόχῳ (Fr. LXXI. 184.) συγκέκοπται ἐκ τοῦ χρυσοέθειρος Steph. s. Βέχειρ, nos vero spreto syncopae auxilio a nominativo ἔθειρ compositum dicimus, cujus idoneos habemus testes; indidemque fluxerunt obliqui: ὀξυέθειρος ἀκάνθης Nonn. XX. 25. χρυσοέθειρα Θέτιν in cantico Heliod. III. 2. v. Corais p. 378. ὀξυέθειρας ἀκάνθας Nonn. XIV. 368. quae sunt generis communis, et propria feminini terminatio λυσιέθειρα κούρη XIX. 329. XXI. 77. XXXIV. 166. XLV. 48. ὀξυέθειρα καρίς Joann. Ecphr. v. 454. ἡ καλλιέθειρα Nonn. Paraphr. XI. 4. ἡ εὐέθειρα Anacr. Fragm. XLIV. ἡ τανυέθειρα Pind. Ol. II. 46. ἡ χρυσοέθειρα Maxim. v. 95. quae a masculino χρυσοέθειρ etc. ut modo dixi, derivari possunt, ut a μάκαρ μάκαιρα, a δαήρ δάειρα, a σωτήρ σώτειρα. Quorum si nulli masculinum in ειρ praestructum est[4]), id summa hujus terminationis raritate excusatum videtur. Hanc autem viam detrectantibus patet alia, ut speciem simplicis nominis ἔθειρα in compositione retentam dicamus, quemadmodum κυανόπεζα, πηξιθάλαττα, hisque similia a simplicibus composita esse ostendimus in Dissert. de Feminn. Mot. Ἱλάειρα lunae epitheton, quod Plutarchus ab ἱλαρός, Sturzius ad Emped. p. 609. ab ἱλαήρ vel ἱλάωρ arcessit, mihi ab εἴρ λαμπηδών compositum videtur,

---

4) Boeotos μήτειρ, πάτειρ, dicere testatur Theognostus Anecd. Cram. T. II. 41.

quod et lunae convenit et Leucippidi, cujus soror *Φοίβη* nominata est. Si qua tamen est de antiquitate illius substantivi dubitatio, ab *ἱλάω* liberiore quadam ratione *ἱλάειρα* productum dicemus, ut a *μέμφομαι μέμφειρα ἡ μέμψις*, a *πρέσβα πρέσβειρα*, a *πίων* (*πῖαρ*) *πίειρα*, a *πέπων πέπειρα* Drac. p. 79, 20. a *μάσσω μάγειρος pistor.*

§. 3.

Arcadius p. 20, 7. *τὰ εἰς ηρ ὀξύτονα φυλάττοντα τὸ η κατὰ τὴν γενικὴν φυλάττει καὶ τὸν τόνον ἐν τῇ συνθέσει, ἁμαλλοδετήρ, ὀβολοστατήρ· τὸ μέντοι ἀνήρ, διπάνηρ* (*sic*), *δαήρ, πολυδάηρ, πατήρ, αἰνοπάτηρ, ὡς μὴ φυλάττοντα βαρύνεται*[5]), quibus adjungit *ἱρίηρ, πάνθηρ* et *σατυρόφηρ*. Pro illo *πανθήρ* editum Aristot. H. Ann. VI. 35. p. 580, 25. ubi unus Vat. paroxytonum exhibet ut vulgo scribitur apud Xenophontem, Athenaeum, Diod. III. 34. Dion. Cass. LXXVI. 1. Poll. V. 88. *λυκοπάνθηρες* Etym. Gud. p. 268, 3. *τῶν λυκοπανθήρων* Eust. p. 856, 51. hisque conveniunt reliqua *ἡμίθηρ* Apollod. I. 6, 3. Philostr. Jun. Icon. IV. 863. unde Lexicographi nostri incaute *ἡμιθήρ* retulerunt, *μιξόθηρ, ὀλεσίθηρ,* quod Valckenarius Euripidi restituit Phoenn. 689. *ἀνδροφῆρες* alii Hesychio, ex aequalibus compositum ut *λυκοπάνθηρες*, eodemque accentu. Plura secundae adhaeserunt declinationi *εὔθηρος* (*καὶ εὔιχθυς*) Aristid. XVII. 250. *ἄθηρος, πολύθηρος, μιξόθηρος* Themist. XXIII. 284. A. quam formam Pollux V. 13. orationi convenientissimam judicat. Hinc pendet neutrum *τὸ ἄθηρον* Plut. de Soll. Anim. XXXII. 194. T. XII. et superlativus *πολυθηρότατον νάπος* Eur. Phoenn. 802. *Ἔγκηρος* et *ἐπίκηρος* hanc unam formam habent, nec minus fixum *ἀκήριος*, cui *πολυκήριος* accommodatum est. A verbali *στατήρ* adjectiva proficiscuntur *δεκαστάτηρος, τετραστάτηρος*, sed simplicium flexum sequuntur

5) Quae antecedunt *τὰ εἰς ηρ ἐθνικὰ ἢ κύρια - βαρύνονται Ἴβηρ, ἄνιβηρ, δόμηρ* — sic scribi oportet *Ἴλλιβηρ* v. Tzschuck. ad Mel. Vol. II. P. II. 408. vel *Κελτίβηρ*, et *Δόβηρ*. Omissum et *Λείγηρ* Ligeris Polyb. XXXIV. 10, 6. nisi ille potius *Λίγειρ* scripsit.

substantiva ὀβολοστατήρ, βοοδμητήρ, σωματοφρουρητήρ etc. cum gentilicio Κελτίβηρ. Ab his, quae vocalem nominativi corripiunt, unum est compositum μελανάθηρ, quod Niclasius scite restituit Hesychio ad Geopp. III. 3, 11. cetera aliorsum vergunt, εὐάερος, εὐαέριος, ἐνάερος, ὑπαέριος, ἐναιθέριος, ἀνάστερος, ἑλικάστερος, διάστερος, ἐξάστερος, ἰσάστερος, ἑπτάστερος, πανάστερος Tzetz. Posth. 58. quorum ad similitudinem in Agloph. p. 462. revocavi vitiosum πολυάστηρ a Schaefero ad Dion. p. 200. commendatum. A γαστήρ vero dissimilia oriuntur: συρόγαστρος, πρόγαστρος, ἐγγάστριος, ἑτερογάστριος, ὀγάστριος, quod et ὁμογάστωρ dicitur ut εὐρυγάστωρ, πλατυγάστωρ, συργάστωρ, ὑδρογάστωρ· sed cur Schneiderus πιθογάστωρ analogiae convenientius duceret quam πιθόγαστρος, causa nulla erat. Haec est solita nominum formatio, quae dativum in ασι mittunt, κένανδρος, ἔλανδρος, μόνανδρος, ἡμίανδρος, Τίμανδρος, quorum feminina maximam partem propria sunt Τιμάνδρα Paus. VIII. 5. Athen. XII. 535. D. Anton. Lib. c. V. Ἡγησάνδρα Schol. Od. IV. 22. Σωσάνδρα Lucian. Imagg. §. 4. Ἀναξάνδρα Clem. Strom. IV, 19, 619. Δαμασάνδρα Athen. XIII. 574. E. Νικάνδρη Parthen. XXVII. et homericum Κασάνδρη, quibus redarguitur mendosa notatio Ἀλέξανδρα in Epigr. App. N. 287. et Κάσανδρα Eur. Andr. 298. cf. Spitzner. de Vers. her. p. 267.[6]) perpauca appellativa ἀναρπαξάνδρα Aesch. Sept. 776. quod Blomfieldio paene barbarum videbatur, στελλάνδρα ἡ κόρη Hesych. ἀλεξάνδρα herba, quae et ἀλεξάνδρεια dicitur Steph. non ab Alexandro magno, reor, sed ex etymo, ἐψάνδρα in

---

6) Pro σκολοπένδρα Aristot. H. Ann. II. 10. (14.) 2. Bekkerus p. 505, 13. et Jacobsius in Aelian. H. Ann. XI. 23. substituerunt proparoxytonum, quod saepissime legitur et in his libris et alibi v. II. 14. (10.) IV. 1. 3. IX. 25. (37.) 4. Theophr. de Ign. c. 60. Aelian. H. Ann. XII. 35. Artemid. II. 13, 164. Athen. p, 304. F. Geopp. XIII. 14, 8. et continetur Grammaticorum praecepto v. Spitzner. Prosod. p. 17. qui quum sola Τάναγρα et σκολόπενδρα ex lege excipiunt, tacite reprobant σαλαμάνδρα Galen. de Temp. III. 4, 674. T. I. Gregor. Carm. III. 66. A. quod proparoxytonon est Arist. H. A. V. 19, 3. Paul. Aeg. V. 33. 169. Geopp. XV. 1. 34. Anecd. 261, 23. etc.

Ara Dosiadae, quod perperam proparoxytonos scribitur sicut ipsum *ἀναρπάξανδρα* Eustath. Opusc. XXIV. 216, 94. Legitimum hujus generis accentum habent *Σωσιπάτρα* Eunap. V. Aedes. p. 32. *Τηλεπάτρα* Schol. Od. *K*. 6. *Κλεοπάτρα* etc. et appellativa *ὀβριμοπάτρα*, *ὀρτυγομήτρα*, *νεφρομήτρα* etc. Tertiam terminationem peperit trope vocalis, *ἀντήνωρ*, *εὐήνωρ*, *μεγαλήνωρ*, *ῥηξήνωρ*, *ὑψήνωρ*. Cum *κένανδρος* congruunt *τρίπατρος*, *ὅπατρος*, *χρυσόπατρος*, *Ἀντίπατρος*, quod Arcadius p. 87. cum *ἀλίμενος*, *δίμηνος*, *ἀθέμιτος*, confert ut a genitivo compositum; cum *ἀντήνωρ* vero *λιποπάτωρ*, *ἐπιπάτωρ*, *μητροπάτωρ*, *ψευδοπάτωρ*, *τριπάτωρ* Orionis epitheton Nonn. XIII. 99. A matris nomine nullum est, quod priori respondeat terminationi; nam *ἔμμητρος* et *περίμητρος* ad *μήτρα* pertinent ut *ὑπομήτριος*· plurima autem quae secundae, *ἀμήτωρ*, *ἑτερομήτωρ*, *μουσομήτωρ*, *παλαιομήτωρ*, *σιδηρομήτωρ*, *φιλομήτωρ*[7]). Tertia est in *ιος*, *ὁμοπάτριος*, *ὁμομήτριος*, a quibus *πατροπάτωρ*, *μητροπάτωρ* hisque similia differunt non solum quod substantiva sed etiam, ut Pollux judicat III. 23. poetis propiora sunt; adjectivis autem duplex forma concessa est, *ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ* Plat. Legg. XI. 924. E. *ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ καὶ ὁμομήτριος* p. 925. E. *ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι* Lys. c. Diog. p. 894. *ἀδελφὴ ὁμομητρία* Aristoph. Nubb. 1372. *ὁμοπάτωρ καὶ ὁμομήτωρ* Plut. de Frat. Am. VIII. 45. T. X.[8]) Ad exitum simplicis nulli reditus datur praeterquam proprio *Δημήτηρ* et facticiis illis *ὦ πάτερ*, *αἰνόπατερ* Aeschyl. *μῆτερ ἐμή*, *δύςμητερ* Hom. et Nonn. XLVI. 194. pro quo licet idem *μῆτερ ἀμήτωρ* dixerit XLVIII. 803. ut et Sophocles El. 1154. tamen illa substantiva esse approbant alia parathesis liberioris exempla: *Αἰνελένη*, *Πτωχελένη*, *Κορωνεκάβη*, *Κακοΐλιος*, *Δύςπαρις*, *Ἄϊρος*, *Ἀδικαίαρχος*, *Diespiter*, *Marspiter*, collata cum *Liber*

7) *Θεομήτωρ* a Christianis S. Maria, ab exteris Rhea cognominatur Nonn. XXV. 334. Pro *θεομήτορα κόσμον* Maneth. IV. 7. *θεομήστορα* scribendum.

8) V. Schaefer. ad Simonid. II. 12. p. 129. qui non negabit tamen, avitam dignitatem adjective *τιμὴν προπάτορα* diei posse.

pater et cacosyntheto *omnipater*; αὐτομήτηρ vero ita demum probari potest, si dicitur ut Αὐτοθαΐς. Sed Σκυθόμητρες Tzetz. Anteh. v. 22. εὐπατέρων Gregor. Carm. LII. 126. D. ὀβριμοπάτηρ ὁ ἰσχυρὸν πατέρα ἔχων Hesych. κοσμοπάτηρ aliaque ad Phryn. p. 659. allata aut librariorum correctorumque inscitiae inscribenda sunt aut consuetudini adulterinae, quam subsequens Eustathius p. 1681, 18. femininum εὐπατέρεια [9]) repetit a genitivo τοῦ εὐπάτερος. Quid vero impedit, quominus illud a recto ὁ εὔπατρος proserpsisse credatur ut ὠκυλόχεια, quod Schneiderus incommode ad ὠκυλοχής refert, ἀμαλλοτόκεια Joann. Ecphr. 390. quod plane omittit, εὐρυόδεια, cui nonnulli spiritum lenem inseruerunt tanquam si simplex esset Schol. Ven. *Π*. 635. Ab εὐπατέρειος autem, quod Dorvillius ad Char. p. 562. ex Apostolio profert, repeti vetat prosodia. Tertia species est εὐπάτειρα διὰ τῆς ει τῷ λόγῳ τῶν διὰ τοῦ ειρα Etym. Gud. p. 220. quae apparet in proprio Καλλιπάτειρα Paus. V. 6, 5. Schol. Pind. Argum. Ol. VII. et in affinibus, ἀντιάνειρα, βωτιάνειρα, ἐννεάνειρα, quod Arato reddidi probante Buttmanno Gramm. T. II. 408. s. I. 242. παμμήτειρα, quanquam simplex extat μάτειρα φύσις Synes. H. III. 326. Hesych. s. Μήτειρα, quod Zenodotus et Aristophanes tribuerunt Homero ipsi Il. XIV. 259. Cum his autem conferre juvat femininum κυανοπρώειρα, ut Herodianus scripsit in Simonidis Fragm. CCXVI. Gaisf. CXLVI. Schneidew. πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν διὰ τοῦ ειρα, Etym. M. 692, 35. multo ille aptius quam qui κυανοπρώϊρα, non solum quia iota longum non subscribi solet, sed etiam quia adjectivi κυανοπρώϊρος, quod nonnulli Homero tribue-

---

9) Hoc post Euripidem usi sunt Apollonius, Tryphiodorus, Himerius Or. XIX. 3. 716. Gregor. Carm. LXXVII. Christodor. Ecphr. v. 99. Εὐπατέρεια proprie dicitur ἀγαθοῦ πατρὸς θυγάτηρ v. Hesych. s. Εὐπατρία, sed transfertur ad locum εὐπατέρεια αὐλή v. Adn. ad Aj. p. 230. ut εὐπατρίδαι οἶκοι Ion. 1073. οἶκος τῶν εὐπατριδῶν καὶ παλαιῶν Plutarch. V. Aemil. c. II. sed his non utar ad defendendum οἶκοι Ἀτρεῖδαι v. Matthiae ad Eur. Hel. 358. et οἶκοι Λαβδακίδαι Soph. Ant. 594. Φινεΐδες ἀκταί Iph. T. 423. significat τὰς τοῦ Φινέου, τὰς Φινείας, id quod scriptura cod. Par. νιφείας indicare videtur.

runt, feminina positio fingi nequit nisi producta ultima *κυανοπρωΐρα*. Masculino *κυανοπρώρειος*, quod Eustathius cum *ἡμετέρειος* componit, nonnullos femininum *κυανοπρώρεια* ut *ἀνεμώρεια* affinxisse, obscurum indicium praebent Etymologi M. verba p. 319, 2. *ζήτει περὶ τούτου εἰς τὸ Πρoώρεια καὶ Κάειρα*, quorum capitum prius excidit sed posterioris nominis terminatio conjecturam affert, Grammaticum *πρώρεια* scripsisse et, quomodo hoc ex *πρῶρα* sive *πρῴρα* v. Ellendt. Lex. Soph. T. II. 676.[10]) productum sit, planum fecisse fortasse hujusmodi exemplis *Πηνελόπεια, Εὐρώπεια* etc. Quartum est *εὔπατρις*, quod eidem p. 333, 28. a nomine *πατρίς* compositum videtur ut *εὔελπις*, sed *τῆς εὐπατρίδος* (scr. *εὐπάτριδος*) *Νηρῇδος* Iph. A. 1077. et *κακόπατριν ἰοῦσαν εἰς οἴκους ἄγεται* Theogn. 193. significant bono et malo patre natam[11]) nec ab alio principio duci potest *ζωνογάστριες οἱ τὰς γαστέρας ζωννύμενοι* Hesych. qui et alteram formam servavit *Μεσογάστορα τὸν ζωνογάστορα*. Pro vitioso *γαστροιίδας* Athen. XI. 481. C. aut *ἐγγάστριδας* scribendum ut Porsonus voluit Advers. p. 127. aut *γαστρώδεας*. Nomen avis *χρυσομήτρις* Aristot. H. Ann. VIII. 9. (3.) 4. pro quo Sylburgius *χρυσομίτρις*, Bekkerus commodius *χρυσομῆτρις* edidit, aliis extricandum relinquo. A *φρητήρ* compositum est *ἀφρήτωρ*, a *δαήρ πολυδάηρ* ab Arcadio memoratum, quo exemplo fortasse negligentior aliquis *λιπάνηρ* dixit pro *λιπήνωρ* seu *λιπεσήνωρ*, quod a vulgato *διπάνηρ* propius abest quam *δυσάνηρ*. Obliquum certe casum simplicis similem *γυναικάνδρεσσι* finxit Epicharmus v. ad Phryn. p. 687. cui Eustathius p. 1132, 32. de suo apposuit accusativum *γυναίκανδρα*.[12]) A trisyllabis *εἰνάτηρ* et *θυγάτηρ* nihil pro-

10) Qui *πρῴρα* scripserunt, iidem *πρῷος, πρῷζος, πρῷμος*, probasse videntur, qui *πρῷρα*, ex *πρώειρα* contractum putarunt ut *ᾄδω* ex *ἀείδω* (a quo discrepant *αἴρω* et *φαίνω*) ut *Δαῖρα, Καῖρα* quae ex *Δάειρα, Κάειρα* coarctata esse volunt v. Addend.

11) *Τὸν κακοπάτριδα Πιττακόν* Alcaei Fragm. V. 15. ambiguum est, sed *λιπόπατριν ἕδωδήν* Anth. Pal. XV. n. 12. et *φυγόπατριν* Gregor. Naz. Or. XXV. 482. B. a *πατρίς* composita.

12) Herodianus *Μον.* p. 16. *σημειώδης ἡ γαστὴρ ὀξυνομένη· καὶ γὰρ*

gignitur, ne simplex quidem, quale est πάτριος, αἰθέριος, ἀστέριος,[13]) πατρῷος, μητρῷος, ἀστρῷος, ἀνδρῷος, ἀνδρεῖος.

§. 4.

Catalexes ορ, υρ, ωρ, uno complexu comprehendam. Theogn. Cram. II. 41. εἰς ορ λῆγον οὐκ ἔστιν εὑρεῖν πλὴν τοῦ ἄορ καὶ ἦτορ. Theod. Gramm. p. 135. et Herod. Epim. p. 192. τὰ εἰς ωρ διὰ τοῦ ω γράφονται πλὴν τοῦ ἄνορ, κάλορ, ἦτορ, ἄορ· et p. 240. πλὴν τοῦ κάλορ, ἦτορ, ἄορ καὶ ἄνορ ἀρνικόν (ἀρσενικόν) ὁ ἀνήρ, quae quomodo corrigenda sint Herodotus docet IV. 110. οἰὸρ οἱ Σκύθαι καλέουσι τὸν ἄνδρα. Sed τὸ κάλορ, sive ut Moschopulus scribit, κάλλορ, parum expedio; dorica certe ab hoc loco aliena. Nec satis explorata ταλάωρ τὸ τόξον Anecd. p. 1200. quod antiques per ω declinasse dicunt ut τοῦ ἠλέκτωρος, τοῦ προπάτωρος, et quae Hesychius apponit Κέμμορ τὸ μέγα κῆτος, Ἔορ θυγάτηρ ἀνεψιός, Ἔορες προςήκοντες, Εὐρέσφι γυναιξί, Μάκορ δίκελλα, Οἰοθόρ (post Οἴω) Προμηθεύς, peregrina vero Ἀθώρ et Ἄνξωρ Diod. XIV. 16. Ad componendum duo tantummodo apta sunt, unum ab Hesychio allatum Ξυνάωρ εὐναία δάμαρ[14]), γυνή, ἄλοχος, cujus accusativum τὸν συνάορα ex oraculo Eunap. p. 27. jam Muetzellius attulit de Theogon. p. 193. similem Aeschyleo ὑπερπόντιον τιμάορα Suppl. 42. Alterum est χρυσάωρ proprium Steph. s. Εὔρωπος et adjectivum,

---

ἄλλως τὰ εἰς τηρ ἀξυνόμενα ἀρσενικά, ἀστήρ, ἀλκτήρ, ὁπότε μὴ κατὰ μεταβολὴν γένους εἴη ὡς τὸ ῥαιστῆρα κρατερὴν, ὕλης τε γαστῆρα· scrib. ὕλην στεγαστῆρα, non ut Dindorfius, ὕλης τ' ἐργαστῆρα, quo genus femininum non demonstratur.

13) Ἀστέριος, quod Vossius ad Arat. 693. graecum esse negat, non solum a Stephano topicis Ἀστερία et Ἀστέριον praestruitur, sed legitur etiam in Anth. Pal. IX. 208. ubi si quis ἀστρῴην corrigat, numeros volubiles nimis adstringet; sed ἀστερία ἅμαξα Callim. Fr. CXLVI. Bentl. suspectum habeo ipse.

14) Haec duo vocabula, quae vulgo commate interposito disjunguntur, conjuncta sunt in Aeschyli Fr. 327. Ἥρα τελεία Ζηνὸς εὐναία δάμαρ. Hesychius pro Ἐόρτας ἀρεσκούσας, καλάς, scripsisse videtur ἔορας i. q. ὄαρες.

quod idem Hesychius perquam varie explicat χρυσοήλιος, χρυσοκίθαρις ἢ καλλιόμηλος, quo loco χρυσόηλος scribendum et καλλιόμιλος, nam ὀαρίζειν interpretantur ὁμιλεῖν et ὀαριστύν — ὅμιλον. Neque χρυσάωρ solum dicitur sed etiam χρυσάορος ut δολιχάορος. Quae fortasse omnia a communi stirpe verbi ἄρω ducta sunt, sed ea differentia ut solum neutrum terminetur in ορ, communia in ωρ vel in ορος. Ab ἦτορ, quod Eustathius p. 113, 33. et Philemo §. 85. per casus declinari negant neque certa est scriptura in Simonidis Fragm. VII. 6. ἤτορι γαλαθηνῷ, complura manant: δολοήτωρ Sybill. Prooem. κακοήτωρ ib. I. 181. μεγαλήτωρ, cujus omnes casus in usu sunt. Longius non proceditur; nam pro εὐητόριος apud Philostratum vere emendatum est εὐήτριος. In υρ terminata perpauca sunt; nam quae apud Hesychium extant βόμβυρ ἄμμος, ἴθυρ τὸ σιδήριον τοῦ ἄξονος, κόρυρ θριγκός etc. speciem doricam, auctorem nullum habent, gentilicia autem, quae Eustathius perstringit p. 932, 21. et ad Dionys. v. 491. Ἔφυρ, Κέρκυρ, Ἴλλυρ, Ἄσσυρ, et quod Theognostus addit p. 41. Φίλυρ, eorum casum primum non inveniri Herodiano credimus ap. Etym. M. 506, 20. qui duo sola admittit a Schol. Theocr. I. 1. comparata μάρτυρ et ψίθυρ. quorum prius Herodianus Eust. p. 114, 18. Aeolibus tribuit a communi usu sejunctum; alterius testis nullus. Mormyres in Ovid. Halieut. dicuntur qui graece μόρμυροι ut siser σίσαρον, cicer κίκερος sive κίκερρος. Asturem Memnonis armigerum Silius finxit III. 332. ex gentis nomine Astures, Graecis ignotum. Κόσσυρ a Ptolemaeo appellatur insula, quam antiquiores Κόσσουραν dicunt v. Tzchuck. ad Mel. Vol. II. P. II. 581. Composita in hoc genere non reperiuntur nisi forte apud scriptores Christianos ὁ καλλίμαρτυρ vel μεγαλόμαρτυρ, quae tamen politiores repudiant praeferentes ἱερόμαρτυς Phot. Cod. CCLVI. 766. μεγαλόμαρτυς Eustath. Opusc. 167, 20. θεόμαρτυς I. 2, 20. et conjuncta in Anecd. Bachmann. T. II. 354. ὁσιόμαρτυς, καλλίμαρτυς, πρωτόμαρτυς, congruenter antiquis αὐτόμαρτυς, ψευδόμαρτυς· nec apud Plutarchum ψευδομάρτυρ ut Scheiderus ait, sed ψευδομάρτυρες legitur cf. Suicer. Thes. s. Στέφανος. A nomine

neutrius generis compositum substantivum unicum est plurale τὰ ψευδόπυρα, adjectiva plura ἄπυρος, ἐπίπυρον etc. In ωρ exeunt plurima a verbis orta, simplicia ῥήτωρ, ἴστωρ, et a simplicibus composita ἐθελορήτωρ, πολυπρήκτωρ, διογενέτωρ etc. quae, ut simplicia ipsa, utrumque genus complectuntur, ἡ παμβώτωρ, ἡ παμμήτωρ, ἡ ἀπάτωρ, ἡ πολυάνωρ, modo femininam formam mutuantur a nominibus in ης sive ηρ, πουλυβότειρα etc. Ac verbalibus aditus etiam ad secundam declinationem patet, ἵνα μὴ ἀνίστορος ἦς (nisi ἀνιστόρητος scripsit) Galen. Ther. ad Pis. V. 232. T. XIV. quo si paronyma traducuntur, iota recipiunt, Εὐπατορία ab Eupatore condita, εὐπατόριος ἡ βοτάνη Galen. l. c. IV. 288. vulgo εὐπατόριον dicta, sicuti Apaturia nominata dicuntur solemnia τῶν ἀπατόρων. Sed quaeritur, num haec terminatio etiam communibus possit concedi. Substantiva quidem feminini generis a πατήρ, μήτηρ, θυγάτηρ, nulla propagantur, sed satis multa ab ἀνήρ, partim simplicia ἠνορέη, ἀνδρία, pars composita, εὐανδρία, φιλανδρία, εὐηνορία, μεγαληνορία, ὑπερηνορέη, ac neutra duo diversis genitivi formis congruentia πολυάνδριον et ποιμανόριον. Sed hoc et primitivum ποιμάνωρ a Blomfieldio ad Pers. 76. in dubium devocatur, qui negat se videre quomodo ex ποιμήν et ἀνήρ hujus moduli vocabula concinnari possint; quare scribendum esse ποιμάντωρ et ποιμαντόριον, id quod Guietus praecepit ad Hesych. s. h. v.[15]) Passovius autem non repudiat quidem illud ποιμάνωρ sed simplex esse statuit, nam compositum ποιμανάνωρ dicendum fuisse. Quorum prius non aberrat a sententia eorum, qui adjectivum λεσχηνόριος a λεσχαίνω repetunt, sed infirmatur eo, quod a verbis in αινω, εινω, υνω, quae permulta sunt, nullum producitur nomen in νωρ. Quamobrem Eustathio assentior ποιμάνωρ compositum esse, utique non ab integro ποιμήν vel ποιμαίνω, sed a stirpe ut λιμηρός, de quo supra loquutus sum, Ποίμανδρος, Pimander hermeticus, Ποιμανδρία, omniumque simillimum Εὐφράνωρ, quod quum Appollonius de Adv. p. 546, 15. cúm Νικάνωρ, Ἀντήνωρ,

---

15) Theognostus Cram. II. 23, 17. ποιμάνωρ βασιλεύς, ποινίδες βάκχαι, posterius mendose pro ποτνιάδες.

contendit ut copulatum, omnem nobis dubitationem tollit; neque obstat, quod illa dorica dicit, ποιμάνωρ autem in diverbiis legitur, nam in eodem genere Aeschylus πειθάνωρ scripsit et φιλάνωρ, in canticis pugnantia secum ἀστεργάνωρ, πολυάνωρ, δεισήνωρ, ἀντήνωρ cf. Ellendt. Lex. Soph. Praef. T. II. p. XVII.[16]) Et quod idem adjungit Apollonius Ἐλεφήνωρ, ab ἐλεφαίρομαι compositum dicunt, non integro illo sed primitivo, cujus species apparet in Ἐλπήνωρ v. Eustath. p. 1877, 30. His vero rationibus neutrum quoque ποιμανόριον a suspicione vindicatur. Adjectiva nulla succurrunt praeter Ζεὺς Ἀπατηνόριος Anecd. p. 416. et ἀγανόριος sive ἀγανόρεος Aesch. Pers. 1026. ὑπερηνόρεος Theocr. XXIX. 19. quorum primum fortasse a Grammaticis fictum, horum scriptura controversa est; de φρατόριος, ἀνακτόριος, alibi disseruimus. A simplicibus in ωρ, quae a certo verbi inclinamento repeti nequeunt, unum est syntheton ἀρχίφωρ et heteroclita αὐτόφωρος, κατάφωρος, περίφωρος v. Wyttenbach. ad Plut. de discr. adul. p. 425. T. I. Qui clepsydrae appositus est, dicitur ὁ ἐφύδωρ Poll. VIII. 113. Hesych. vetere scribendi more, quem antiquitatum graecarum enarratores imitari nollem; composita sunt ἔφυδρος, ἐφυδάτιος, ἄνυδρος, ἀνύδατος, μελάνυδρος, ἐνύδριος Procl. in Tim. I. p. 43. Non componuntur ἄχωρ, quod Arcadio restituendum pro ἄπωρ p. 19, 16. et quod Alexander Trall. I. 8, 12. huic cognatum putat ἴχωρ (corruptum videtur ἀνίχωρ Herodian. Μον. p. 32, 16.) ἕλωρ, κέλωρ, ἔλδωρ, τέκμωρ, quorum unum est generis ambigui. Herodianus l. c. ὁ Ἴβυκος ἔσθ' ὅτε καὶ θηλυκῶς προφέρεται, οὔτε κατὰ σφετέραν ἐέλδωρ. Schneidewinum, qui ad Fr. XIV. Herodianum graece declinare scisse negat, praetermittimus, potiusque edoceri cupimus, utrum Technicus apud Ibycum ἐλδῶ legerit a recto ἡ ἐλδώρ declinatum ut τὸν ἰχῶ, an fuerit eorum sententiae particeps, quos improbat Eustathius p. 566, 32. τὸ γράφειν ἰχῶρ μετὰ τοῦ ρ κατὰ ἀποκοπὴν μόνου τοῦ τελευταίου φωνή-

16) Quidnam causae fuit cur Aristarchus Il. Λ. 92. Βιάνωρ scribere mallet quam Βιήνωρ? num simplex esse credidit ut Θεανώ? Nisi id quoque contractum est ex Θεονόη v. Addend.

εντος, οὐ πάνυ ἀρέσκει τοῖς παλαιοῖς, quod alii ἰχῶρ scripserunt fortasse ut indeclinabile. Femininum videtur κέλωρ ἡ φωνή Hesych. cognatum cum κελαρύζω.

CAP. III.

De nominibus in sigma simplex exeuntibus.

§. 1.

Ex nominibus primae declinationis unum βορέας hoc loco tractare statutum habeo, quod in appositione manet immutatum μελαμβορέας, mutatur in synthesi κατάβοῤῥος Plat. Crit. 118. B. ὑποκατάβοῤῥος Theophr. πρόςβοῤῥος Eur. cui librarii saepe alterum ρ subtrahunt v. Tzschuck. ad Strab. T. III. 34. T. IV. 452. Schweighaeus. ad Athen. T. II. 100. et προςβόρειος, διαβόρειος, μελαμβόρειος, apud Theophrastum, Strabonem, aliosque inferiorum; ac gentem quoque Hellanicus Ὑπερβόρειοι γράφει διὰ διφθόγγου Steph. ut Jambl. V. P. XXXII. 215. p. 430. Aelian. V. H. II. 26. H. Ann. XI. 10. ubi duo codd. Ὑπερβόρεος praebent, quam formam non solum Herodoti libri consensu summo tuentur, sed etiam ceterorum exempla numerosissima Aesch. Choeph. 383. Plat. Charm. 158. B. Aristot. H. Ann. VI. 29. Lucian. Philops. §. 13. Antonin. Lib. c. XX. Athen. XIII. 605. C. Diog. La. VIII. 11. Liban. T. I. 378. Porphyr. V. P. p. 58. Sext. c. Ph. I. 603. etc. atque illorum ipsorum, ex quibus modo Ὑπερβόρειος attulimus, Jamblich. V. P. VI. 30. p. 68. XIX. 9. p. 196. Aelian. H. Ann. XI. 1. Simplex vero βόρεος Arat. 249. sustulit Buttmannus, et pro βόῤῥεος Aesch. Sept. 529. scribere praestat βοῤῥαῖος, quod et hoc loco cum βόῤῥειος sive βόρειος certat et alibi v. Jacobs. ad Anth. Pal. VI. n. 245. ὑπερβόραιος cod. Ciz. Jamblich. XXVIII. 135. p. 284. *antiboraeus* Vitruv. IX. 8, 1. quod apud Graecos non reperio. Adjectiva tertiae declinationis simplicia et composita eandem terminationem habent: αἰνοτάλας, δυςτάλας, παντάλαν᾽ ἄχη Aesch. Pers. 637. παμμέλας, λευκομέλας, ὑποχλωρομέλας, ὑπέρμεγας Arist. Eqq. 158. Aelian. H. Ann. VI. 63. [1]) πάμμεγας Plat. Tim.

1) Hic Edd. veteres paroxytonum exhibent et pari vitio ὑπομέλαν Hippocr. de Morb. I. 181. T. II. Epidem. V. 560. T. III.

ı. 26. Phaedr. 128. E. sed παμμεγέθης Parm. 128. B. Deaosth. p. 416, 15. ὑπερμεγέθης p. 684, 4. Aeschin. p. 390. uae pariter probat Pollux III. 88. cum aliis autem orationis artibus terminatio mutari solet, εὐμέλανος, εὐμεγέθης, ἰσοιεγέθης, ἀπειρομεγέθης Sext. c. Geom. p. 324. πολυμεγέθης Eustath. Opusc. XXIV. 16, 217. cui regulae ad Phryn. ı. 106. breviter expositae neque ἀμεγέστερος repugnat Theophr. e Sens. c. 76, 678. neque εὔμεγα Leonidam Tarent. XCV. uippe corrupta, illud detractione syllabae, hoc conglutinatis 'ocabulis, quae in Anth. Pal. VII. 506. recte dirimuntur. Ac aotionis quoque, quae dicitur, per genera et gradus, nulla eperiuntur nisi in parathesi et compositione debili exempla υπαρομέλαινα Athen. IX. 395. D. ἐρυθρομέλαινα XIV. 352. E. παντάλαινα, δυςτάλαινα, τριςμέγιστος, παμμέγιστος Aelian. H. Ann. X. 2. Non mobilium exempla haec sunt: τολυδειράς, πολυσπιλάς, συνορμάς, συμφυγάς, χαλκεμβοάς, χαμαιευνάς, οὐρεοφοιτάς etc. quibus si genere neutro pus est, a secunda declinatione sumitur, φιλολάμπαδος, ἄδᾳlος, ἔνδᾳδος, pro quo Aeschylus ἐνδᾴς sive ἔνδᾳς retinuit. Neque pauca a simplicibus ἀῤῥήτοις ortum habent, ἀποφράς, ἱποσπάς, κυνοσπάς, ὀλοσπάς, παρασπάς, ἀποστάς ὁ φυ'ών Aesch. Fragm. LXXIII. βουστάς, παραστάς, χοροστάς, υστάς, ἐμβάς, ἐπεμβάς, quorum pleraque adjectiva sunt, ıltimum substantive usurpavit Paulus Silent. Ecphr. Soph. I. 75. ὀρέων μὲν ἐπεμβάδος οὔτι χατίζεις (sicut illi, qui)ssae imposuerunt Pelion) et II. 519. λυκάβαντος ἐπεμβάδα l est consequutionem [2]). Sed λυκάβας ipsum ab hoc verbo ompositum esse nemo affirmet paullo consideratior. Neque ıentione digni qui homericum ἀνδρακάς substantivum esse rediderunt vel a futuro κάσω compositum vel pro ἀνδρόδαις usurpatum v. Apollon. Lex. Sed jure huc referuntur ἀκάιας, ἀδάμας, κεκραξιδάμας, λαοδάμας, λεοντοδάμας, χαλοδάμας, quae quia et declinationem masculinorum participio-

2) Nomen ἐπίβδας qui interpretati sunt ἐπιβάδας v. Ruhnk. ad Tim. . 120. ex accusativo tertiae declinationis ἐπιβάδα nominativum primae τίβδα elicuerunt.

rum sequuntur idemque genus servant quum propria fiunt, *Εὐρυδάμας, Θειοδάμας, Πραξιδάμας, Λαοδάμας*, jam olim a feminino genere exclusi adversatus in hoc Boeckhio, qui *ἡ ἀνδροδάμας* Pindaro impertitum ivit. Sed duorum generum aliterque declinata sunt, quae a verbo *κεραννύναι* ortum habent; primum *αὐτόκρας*, quod Pollux VI. 23. sq. affert cum affinibus *ἄκρατος, εὔκρατος, εὐκέραστος, εὐκρατής καὶ αὐτόκρας ὁ μηδεμιᾶς προςθήκης δεόμενος, καὶ αὐτοκέρας καὶ αὐτόκρατον καὶ νεοκράς*, quod in cod. oxytonos scribitur ut Arcadius jubet p. 20, 25. *τὰ εἰς ας ἐκτεταμένον ἔχοντα τὸ α, οὐδέποτε ὀξύνεται, χωρὶς εἰ μὴ ὦσιν ἀπὸ παθητικοῦ παρασύνθετα* (scrib. *ἀπὸ παθητικοῦ παρακειμένου σύνθετα*) *ὡς τὸ χαλκοκράς καὶ γαλακτοκράς* [3]). Idem p. 195, 11. *τὰ εἰς ας ὀξύτονα, εἰ μὲν εἴη ὀνόματα, συστέλλονται, Ἀρκάς, φυγάς, ἰθάς, εἰ δὲ μετοχαί, ἐκτείνονται, ἱστάς, πιμπράς· σεσημείωται τὸ ἰθάς* (scrib. *ἱμάς*) *καὶ ἀνδριάς* [4]) *καὶ ὅσα παρὰ τὸ κέκραμαι, ἰσοκράς, ἑλικράς* (sic). De mensura consentit Draco p. 12. *ἐκτείνονται τὰ ἀπὸ τοῦ κεκρᾶσθαι σύνθετα ὡς ἑλικράς, μελικράς*, cujus aliam speciem refert Hesychius *Μελισσόκρας ἡ γλυκεῖα δέλτος*, significans *mellifluum carmen*. Idemque Photius dicere voluisse videtur his verbis *Νεοκράς καὶ χαλκοκράς καὶ ἁλικράς*, quod et illis reddendum pro *ἑλικράς* et Suidae pro *ἁλίαρος ἠρτυμένος ἅλατι*, nisi quis illic *χαλικράς* praeoptat eodem auctore Suida utut falso: *χαλίκρητος ποτός ὁ χαλῶν τὰς φρένας ἢ κατὰ στέρησιν τοῦ χ, ἅλις ἄκρατον ἔχων·* fallitur autem et de primo vocabulo, quod sine dubio ab *ἅλς* compositum ut *ἁλίμικτος* et *ἁλίκανες* (scr. *ἁλικραεῖς*) *θαλασσομιγεῖς* Hesych. et de secundo, in quo *χάλις* inest. Feminino adjunxit Aeschylus Fragm. 384. *νεοκράτας* (sic) *σπονδάς*, eodemque modo Euripides scripsisse videtur Antiop. XLVI. (XLI. 83. M.) *βροτοῖσιν εὔκρας οὐ γένοιτ' ἂν ἡδονή* pro vulgato *ἡδέως*, *nullum solidum gaudium*, ut *ἀκήρατος ἡδονὴ καὶ καθαρός* Plut.

---

3) In seqq. p. 21, 1. pro *ἀρκᾶς* scribendum *Μαρικᾶς*.

4) Si vera est tonosis *ἱμᾶντος* et *ἀνδριᾶντος* v. Anecd. Cram. I. 217. hoc rursus dissident a participiis, quorum alpha corripitur.

V. Mar. XXIII. καθαρὰ ἡδονή Achill. Tat. XXIII. καθαρὸν καὶ ἀμιγὲς τὸ χαῖρον οὐκ ἐπιδέχεται ἡ ἀνθρώπου φύσις Heliod. V. 4, 178. quod autem Stephanus dicit s. Τάρας probatum Eustathio ad Dion. v. 376. οὐδὲν εἰς ρας θηλυκὸν εὑρίσκεται, aut μόνως θηλυκὸν intelligi voluit aut de iis loquutus est, quae genitivum in αντος mittunt ut Πρᾶς Πράντος, Ἄρας Ἄραντος Paus. II. 12, 3. Sed a genere neutro adjectiva a κέκραμαι composita non minus abhorrent quam cetera verbalia; neque adversatur Hesychius: χαλκόκρας, χαλκόκρατον νόμισμα, nam glossema non necesse est genus glossae sequi, quae hoc loco ad certi nummi nomen masculinum, ut sunt pleraque nummorum nomina, referri videtur. Αὐτόκερας autem et μετάκερας adverbia esse Grammatici testantur. Phrynichus App. p. 3. αὐτοκέρας (sic) σημαίνει τὸ αὐτοκέραστον καὶ συμμέτρως κεκερασμένον. Εἴρηται δὲ ἐπιῤῥηματικῶς. Suidas Κεράς ἐπίῤῥημα ἀντὶ τοῦ κεραστικῶς· ἐκ δ' ἔχεεν κελέβην, μετὰ δ' αὖ κερὰς ἤφυσατ' ἄλλο· ὁ δὲ νοῦς, ἀπὸ τοῦ κεράσματος ἄλλο ἤντλησεν ἀπὸ τοῦ ἄγγους, ἐν ᾧ ἦν, quo significare videtur κεράς non cum ἄλλο quasi substantivum cum adjectivo conjunctum sed absolute positum esse *adhibita temperatura;* quare etiam ultimam acuit ut adverbia solent ἀγκάς, ἀνδρακάς, ἑκάς, ἐγκάς (i. q. ἐγκυτί intus). Neque huic sententiae adversantur Comicorum versus, quos Athenaeus profert III. 123. E. primum ἡ μὲν τὸ θερμὸν παρέχεεν, ἡ δ' ἑτέρα τὸ μετάκερας, ubi adjectivum adverbio junctum dici potest ut Plat. Tim. p. 34. C. μετέχοντες τοῦ προςτυχόντος τε καὶ εἰκῇ, deinde ἐβόησ' ὕδωρ ἐνεγκεῖν, ἄλλος μετάκερας, quod ita reddi licet *illud quod* μετάκερας *vocatur.* Verum tamen rebus omnibus consideratis ad hanc revolvor conjecturam, sicut a δέμω ducitur δέμας id est δομή structura, a δέρω δέρας, a δέω (δείδω) δέας, a σκέπω σκέπας, a λείβω (λίπω, liquo, liqueo) λίπας, itidem a κέρω κέρας et composita, quae sola remansisse videntur, μετάκερας atque αὐτόκερας, quae quum natura substantiva essent generis neutrius sed indeclinabilia, ad similitudinem adverbiorum reciderunt, ut obsoletum λίπα. Quibus approbatis simul illud manifestum fuit, μετάκερας non ut Schweighaeuserus

opinatur ad Athen. T. I. 291. ex *μετακέρασμα*, quod apte restitutum est Plut. de Fac. Lun. XXX. 98. imminutum esse sed nativum, deinde adjectivum ὁ et ἡ *αὐτόκερας*, quod Lexicographi offerunt, rejici oportere, nec probari posse paroxytonesin *αὐτοκέρας* Anecd. Bekk. p. 467, 7. Hesych. Phot. Declinabilia modo eum accentum habent, quem Grammatici praescribunt, *εὐκρᾶτα φίλον* Aesch. Choeph. 344. Athen. XI. 482. B. quo refellitur Schneideri opinio, *εὔκρας* et *αὐτόκρας* hunc unum habere casum ad Theophr. T. III. 541. *εὐκρὰς ἔρως* Asclepiades Anth. Pal. XII. n. 105. et Suid. *νεοκράς* Hesych. modo contrarium: *εὔκρας εὔκρατος* Etym. M. *νεόκρατα ποιεῖν* Plut. Symp. V. 4, 215. T. XI. Athen. XV. 665. E. quod per omnes codd. obtinet sed a Dindorfio regulae accommodatum est. Verumtamen veteres ipsi ejus auctores non omnia, quae in contrarium veniunt, corrigenda censent, sed metaplasta esse defendunt: *ἔστι τῷ μελικράτῳ καὶ χαλκοκράτῳ καὶ γίνεται κατὰ μεταπλασμὸν τῷ μελίκρατι καὶ τῷ χαλκόκρατι* Anecd. p. 1226. quae significatio est, nominativos *μελίκρας* et *χαλκόκρας* illis fuisse ignotos; sed quum hoc propter raritatem vocabuli fortuitum videri possit eademque accentus inconstantia et obliquos, quos modo attuli, et hoc universum genus pervadat v. Dissert. II. C. II. merito repudiamus metaplasmum nulla idonea ratione fundatum. — A substantivis masculinis composita sunt *ἀνδρογίγας, τριγίγας, ῥυγχελέφας, ταυρελέφας, εὔκρας εὐκέφαλος* et *λευκόκρας λευκοκέφαλος*, quae Hesychius retulit, utrumque a masculino compositum; a neutro *κάρα* sunt *ἀμφικαρής* et *δικραής*, de quibus supra admonui.

Sequitur tertium genus neutrum, quod bisyllabiam non egreditur, *οὐδὲν γὰρ εἰς ας λῆγον ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἐστιν οὐδέτερον* Etym. M. 491, 22. qui hoc quoque Herodiani scitum affert p. 639, 8. *ἀπὸ τῶν εἰς ας οὐ γίνεται σύνθετον ἀλλ' ἀπὸ τῶν εἰς ος*, quare *ἀμφώης* [5]) non ab *οὖας* compo-

5) Vulgo *ἀμφώεις* legitur, quod non convenit exemplis *ὥσπερ παρὰ τὸ εἶδος εὐειδής, γένος εὐγενής, οὕτω παρὰ τὸ οὖς ἀμφώεις*. Accentum Buttmannus confert cum *δυσώδης, πανώλης*. Herodianus π. *Μον.* p. 14.

situm esse, sed ab οὖός sive ὦος, quod comparat cum οὖδος, γῆρος, ὕδος etc. Contrarium quidem sentit Eustathius p. 870, 2. τὸ ὦς ἐκ τοῦ οὖας, ἀφ' οὗ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἑτερούας (hoc accentu etiam Anecd. Cram. II. 7, 22.) ὁ μόνωτος, sed deest testis, vulgoque composita habent formam genitivi vel integri ἀνούατος, μονούατος, χρυσούατος, vel affecti βραχύωτος, πολύωτος. A κτέρας existit ἀκτερής, κακοκτερής — a κέρας ῥαιβοκερής τοῦ ῥαιβοκεροῦς Hesych. s. Ῥαικακερεῖς, et ὑψικέρης τοῦ ὑψικέρητος Anecd. p. 1189. [6]) et λευκοκέρατες, cui perperam nominativum λευκόκερας praescribunt. A κνέφας ἀμφικνεφής, ἀκροκνεφής, ἑτεροκνεφής ut a νέφος ἰοδνεφής, ἁλιδνεφής, quod Hesychio restituendum pro ἁλιδνοφής· indidemque resumto adjectivo simplici ἀκροκνέφαιος ut δικέραιος δύο κέρατα ἔχων Suid. et ὑπουδαῖος, ἐπουδαῖος, κατουδαῖος, quorum in accentu diversitatem alibi tractabo. Alia ad secundam transmigrant declinationem sive atticam εὐρύκερως, μελάγκερως, ὀρθόκερως, πολύκερως, ῥινόκερως, quod si, ut Siebelisius statuit ad Paus. IX. 21, 2. ex ῥινοκέρατος contractum esset, alium haberet accentum, et a similibus ἀγήρως, παντογήρως, λειπόκρεως, πολύκρεως Theodos. Gramm. p. 68. ἡδύκρεως, cujus comparativus quoque invenitur ἡδυκρεώτερος Aristot. de Gen. Animm. V. 6. p. 786, 15. ut ἀξιοχρεώτερος Dio Cass. LXXIV. 9. sive eam, quae vulgaris dicitur ἄκερος Maxim. Tyr. XVII. 318. Galen. de Adm. Anat. IV. 3, 94. ἠύκερος [7]), νήκερος, πολύγηρος

---

hoc dicere videtur, οὖας genitivum habere οὔατος, ὄας ὄατος, ὦας ὤατος, ὡς ὠτός καὶ ὠός οὐκ εἰρημένον μέν, συνεσχηματισμένον δὲ (τῷ) παρὰ Θεοκρίτῳ ἀμφώης· τοῦ μέντοι οὖς ζητητέον τὴν κλίσιν. Si ἄουτος, quod Lexicographi nostri susceperunt, testem haberet, declinationem simplicis conjectare possemus.

6) Αἰγοκερεύς, a quo obliqui ducuntur, praetermitto ut inusitatum; aegiceri genitivus legitur apud latinos poetas ut et bucera secla atque bucerius, quo Graeci non utuntur.

7) In oraculo Phleg. Trall. de Mir. X. p. 70. ubi Romani diis inferis immolare jubentur ἐννέα ταύρους φανὰς ἠυκέρους, scribendum videtur ταύρας φαιάς. Hesychius Μονόκερα, τὸ μηκέτι ἔχον τὴν ἀλκήν, scrib. τὰ — ἔχοντα. Ἀμφίκεροι et ἀκρόκεροι Phot. s. Ἡνιόχους et Schol. Apoll. I. 566. non proxime a κεραία composita sunt, sed a primitivo κέρας.

Galen. Art. Med. VIII. 328. T. I. Poll. II. 13. *εὔγηρος* v. Wyttenbach. ad Plut. Consol. ad Apoll. p. 740. *πρόγηρος, σύγγηρος, ταχύγηρος, ἄκρεος, γλυκύκρεος* Sophro ap. Demetr. de Eloc. §. 151. et Athen. II. 86. E. ubi cod. *γλυκύκρεως*. Alia genitivi formam iterant, modo plenam, *ἀγήρατος, μονοκέρατος, ἀμβλυκέρατος* Schol. Ven. II. 22. modo cavam sive hiulcam *πολυγήραος, ἀγήραος, εὐκέραος*. Postremo quum ambigua atticae declinationis terminatio diversis casibus ortum dederit *τοῦ καλλίκερω, τὸν ὑψικέρων* (sic) Nonn. XVII. 130. et *τοῦ ῥινοκέρωτος* Oppian. Cyn. I. 10. aegocerotis Lucr. V. 614. *τῷ αἰγοκέρωτι* Orph. *π. Σεισμ.* v. 51. *τὸν αἰγοκέρωτα* Julian. Or. IV. 156. A. Agath. Hist. V. 3, 145. hinc nova prodiit nominativi species *ὁ αἰγοκέρωτος* Anthol. Cetera huc atque illuc vagantur; a *σέλας εὐσέλαος* Paul. Ecphr. Soph. II. 414. a *πέρας διαμπερής*, quo utitur Rufus Ephesius III. 50. *ἐκτρήσεις διαμπερεῖς*, a *δέπας* vero verbale *φιλοδεπαστής*, a *γέρας ἀγέραστος*. Accusativum *λεοντοδέρην* Orph. Lith. 613. Passovius ad *λεοντοδερής* retulit fortasse aeolicum esse ratus, sed ille *λεοντοδόρην* scripsisse videtur. Aeschylo Sept. 83. Hermannus *ἑλέδεμας* tribuit contrarium Herodiani praecepto paullo ante apposito; quo incommodo vacat Passovii correctio *ἑλασιδέμνιος* Opusc. p. 104. cetera improbabilis. Hactenus dixi de adjectivis; quae vero Etymologus l. c. affert tanquam e lege excepta: *τὸ γὰρ καλλικρέας καὶ βουκέρας σύνθετα*, substantiva sunt ut ceratiorum nomen novitium *τὰ ξυλοκέρατα*, ut *artocreas*, *Chrysoceras*, eadem accentus inconstantia, qua pleraque hujus generis; *πάγκρεας ὅπερ ἔνιοι καλλίκρεας ὀνομάζουσι* Galen. de Ven. Dissect. I. 781. T. II. quorum prius pariter proparoxytonon est de Us. Part. V. 2, 344. et compluribus locis, ut et *βούκερας* Theophr. Caus. VI. 14, 10. Galen. de Fac. Alim. I. 14, 537. T. VI. sed accentu non retracto *βουκέρας* Hippocr. Mul. I. 700. T. II. Ruf. Eph. de Affect. Ren. p. 3. Galen. Gloss. s. h. v. et s. *Αἰγοκέρας*, quod alibi melius *αἰγόκερας* vel *αἰγίκερας* scribitur. Similiter *τὸ ὑπόκερας* organi nomen Theophr. de Mus. Ecl. II. 191. T. V. *τὸ δίκερας* Poll. VI. 97. Athen. V. 202. B. ubi codd. nonnulli *δικέρας*. Herbae vero illae etiam adjective appellan-

tur; τὸ βούκερον, τῷ βουκέρῳ Theophr. τοῦ βουκέρου in Hippiatricis, quod Schneiderus ad Theophr. T. III. 689. in Hippocratis libris quaesivit, scripturae compendio deceptus; et attice αἰγόκερως, βούκερως Dioscor. Mat. II. 124, 243. II. 207, 323. τραγόκερως III. 25, 364. καλλικέρεως χυλός in formula medica Galen. de Comp. Med. p. Locc. I. 1, 423. T. XII. quod rectius sed mendoso tamen accentu scribitur p. 426. καλλικέρως τῆς τήλεως δοκεῖ μοι λέγειν, ὀνομάζεται δὲ παρ' ἡμῖν ἐν Ἀσίᾳ αἰγόκερως, sed distinguitur in libro de succedaneis p. 731. T. XIX. ἀντὶ καλλικέρω (sic) τῆλις.

§. 2.

In αις quae exeunt componendo non mutantur, ἁβρόδαις, διόπαις, ὀβριμόπαις etc. nisi a verbo originem habent ut ἄδαιτος, αὐτόδαιτος, aut cum praepositione composita sunt, *Epidaetia* Veneris cognomentum. In αυς duo sola sunt, γραῦς et ναῦς, ad copulandum perinde apta. Arcadius p. 93, 1. τὰ εἰς αυς πολυσύλλαβα βαρύνονται, χιλιόναυς, ὁμόγραυς (scr. ὠμόγραυς) quod mendosius etiam ὁμογραῦς scribitur ap. Phot. s. Σπαρτοπώλιον. Eodem modo λιχνόγραυς, λιπόναυς, χιλιόναυς, quibuscum attica forma invaluit ἀρχένεως, εὔνεως, λιπόνεως, Ἀναβησίνεως ab Homero fictum; et ad primum ordinem declinata πολύχειρ καὶ πολυναύτης Aesch. Pers. 83. στόλος χιλιοναύτης Ag. 45. id est, classis Agamemnonia, quae vulgo χιλιόναυς vocatur Strab. XIII. 594. Sed Ἀργοναύτης, Σωοναύτης Schol. Apoll. II. 746. a masculino ναύτης composita; χιλιοναύτης figuratum ut ἀβούτης, πολυβούτης, λειποτάκτης, pro quo λειπόταξις dici poterat ut κύκνοψις ἄνθρωπος Anthol. πολύλεξις λόγος Anecd. p. 758. et 759. [8]) Eaque forma sola est, cui verba affingi possint, ταχυναυτεῖν, λειποτακτεῖν. Tertiam repraesentant andronymica Ἐχένηος,

8) Hanc perraram conformationem ejusque ambiguitatem designavi ad Phryn. p. 628. Illa a nominibus composita sunt ut φιλογένεσις ὄρεξις a Proclo in Polit. p. 416. bis iteratum; sed βαρβαρόλεξις apud Charisium et *barbarolexis* ap. Isidorum, quo Ernestius in Techn. Rhet. Gr. p. 54. et Grysarius in Theor. Stil. Lat. p. 2. utuntur, re vera barbarum est pro βαρβαρολεξία.

Πολύνηος, Κλυτόνηος et appellativum *ἀκρόνηον τὸ τῆς νεὼς ἄκρον* Suid. simplex autem est *νήϊος* ut *γρήϊος* Etym. M. 603, 20. Cramer. Anecd. II. 286. I. 295. unde *νεῖον τὸ τῆς νηὸς πυθμενοειδὲς ξύλον* II. 121, 18. ejusdemque vocalis interventu finguntur substantiva *δεκαναΐα, πεντεναΐα*, ut a *πολύλαος πολυλαΐα*, quanquam adjectiva haec non reperiuntur ac fortasse ne praesumta quidem sunt, duobus nominibus *δέκα νῆες, πολὺς λαός*, in unum coalescentibus ut *νουμηνία, ἱερομηνία, τετρακωμία, πεντεδραχμία*, *pentaprotia*. His expositis duo ad deliberandum restant Aeschyli vocabula maxime *αἰσχυληρά, ἑλένας* et *ἄναυς*. Pro illo Elmslejus *ἑλέναυς* scribi jubet, quod primum necessarium non est, quia *ἑλένας* et a dorico *νᾶς*, cujus obliquos Tragici usurpant, compositum et ex *ἑλέναος* contractum videri potest ut *ἀρχέλας, Στρατόλας, Ἀγησίλας*· quod si secus esset, tamen ejusmodi lusum etymologicum ad perpendiculum quis exigat? Deinde vetus scriptura *ἑλέναν* hoc praestabilior, quo ad sonum proprii *Ἑλέναν* accedit propius. *Ἑλενᾷς* autem, id est *ἑλεναΐς*, quod Schneidewinus ad Ibyc. p. 146. *prae vocabulo nihili ἑλένας* commendat, Grammaticae adversatur elementariae, quae *Νηρῇς, ἡρῷς* et similiter ficta relegat *ultra Sauromatas*. Nympham, quae a Parthenio c. 29. *Ἐχεναΐς* vocatur, brevius *Ἐχένη* dici posse, Buttmanni opinio fuit in Friedemanni Miscell. II. 1. p. 41. idque nomen Theocrito affingit VII. 73. et cum *Ἑλένη, Κατάνη* comparat. Verum enim vero *Ἑλένη* feminina est positio *τοῦ Ἕλενος*, ut *Δαναός, Δανάη, ὤλενος, ὠλένη, ἔβενος, ἐβένη*, neque Catina ab eo dicta, quod conditor ejus, ut Stephanus ait, *κατὰ νᾶν* venerit, sed simplex est ut *ὁ κάτανος catinus* vel *ἡ κατάνη scalprum*, nec pauca oppida ab instrumentis denominata sunt domesticis: *Ἄρυστις πρόχους καὶ πόλις Ἰώνων* Athen. XI. 784. A. (p. 1041.) *Ζάγκλη, Κοτύλη, Μαχαιροῦς, Τράπεζα* etc. De Theocriti versu *ᾄσεῖ δ' ὥς ποκα τὰς ξενέας ἠράσσατο Δάφνις ὁ βώτας*, Hermannus in Opusc. T. V. 81. ita judicat, irritos esse omnes nominis proprii restituendi conatus ac potius *τὰς ξείνας*[9])

---

9) In Id. II. 145. *ἅ τε Φιλίσται μάτηρ τᾶς γε ἐμᾶς αὐλητρίδος*, in-

scribi oportere. Si tamen Theocritus, ut Buttmanno visum, fabulam de Echenaide, quam Parthenius exposuit, sequutus est, sic scripsisse videtur ὥς ποκ' Ἐρυξινέας ἠράσσατο, nam ἐχενηΐς et ἐρυσινηΐς synonyma sunt. Formae quidem analogia cernitur in Μενελαΐς Paus. VIII. 23, 3. Σθενελαΐς Epigr. Adesp. CXIV. Ἀρχελαΐς Parthen. ap. Hephaest. I. 3. p. 9. λυσιλαΐδες lupinorum nomen laconicum Athen. II. 55. E. et νικολᾶδες VIII. 346. B. contractum ut κωπᾶδα, Εὐβοΐδα, hoc brevi vocali, illud longa; et masculinum Νικολᾴδας, ut Ἡρῴδης, Μινῴδης; cui nescio cur Jacobsius in Anth. Pal. XIII. 19. iota subtraxerit, quod apparet in Νικολαΐδας Paus. VI. 10. Σθενελαΐδας I. 85. VIII. 3. Ἰολαΐδας Aelian. V. H. XII. 3. Νεολαΐδας Polyb. XXXIII. 5. Μισγολαΐδας Xenoph. Ἱππολαΐδας v. Corais ad Isocr. p. 264. Ἀριστολαΐδας Inscr. Corcyr. N. 1845. Vol. II. [10]) quorum omnium terminatio dorica. Alterum est illud νᾶες ἄναες, quod quum Lexicographi ad ἄναυς retulissent, hoc nomen Passovius Graecia exterminavit Schaefero auctore, qui ad Hec. 610. et hoc et παρθένος ἀπάρθενος, γάμος ἄγαμος, χάρις ἄχαρις, substantiva esse contendit tragica unius aut paucorum casuum certisque locutionibus apta, idemque statuit de πλοῦτον ἄπλουτον ad Plut. V. Lyc. c. X. p. 299. Quid vero minus consentaneum, quam γάμος ἄγαμος, χάρις ἄχαρις, aliter dici atque τὸν ἄγαμον γάμον Oed. T. 1214. γάμους δυςγάμους Phoenn. 1047. τὰν ἄχαριν χάριτα Leonid. Epigr. XLVII. χάρις οὐ χαρίεσσα Gregor. Carm. LVI. p. 133. E. χάρις ἀχάριστος

---

eptum est τᾶς γε ἐμᾶς· quis enim credat Simaetham, quae pompam spectatura vestem mutuam sumsit, tibicina usam esse serva? Paullo post v. 154. eadem ἁ ξεῖνα vocatur; ergo corrigere libet τᾶς Σαμίας.

10) Ἐρυξιδαΐδας Thucyd. IV. 119. pro quo Valckenarius Ἐρυξιλαΐδας substituit, non aliunde derivari potest nisi ab Ἐρυξίδαιος sive Ἐρυξιδαῖος, ut Ἀριδαῖος Plutarch. de Alex. V. 61. cf. Schneider. ad Plat. Civ. T. III. 277. Θρασυδαῖος Pind. P. XI. 21. quod in Liban. Decl. T. II. p. 226. hoc modo sed p. 227. 239. Θρασύδαιος, ap. Herodo. IX. 58. Θρασυδήϊος et Θρασύδηος scribitur, nec certum Μενεδαῖος Thucyd. III. 100. Κλεόδαιος codd. Diod. IV. 31. ex quo contractum est Κλεόδας Schol. Pind. Isthm. VII. 18. non Κλεάδας, ut vulgo scribitur Aelian. H. Ann. XII. 31. etc.

Plutarch. Comp. Alcib. IV. χάριν ταύτην ἄχαριν προςτίθησι Arrian. Alex. IV. 8, 7. ὧν δὴ χάριν οὐκ ἐπίχαριν λέγοιμ' ἂν νόμον — Plat. Legg. IX. 853. D. ubi genitivus additus est ut Iph. T. 566. γυναικὸς χάριν ἄχαριν, quod nemo substantivum esse dicet, neque fieri potest ut Hec. 612. νύμφην ἄνυμφον παρθένον τ' ἀπάρθενον, hoc postremum sit substantivum, adjectivum vero ἄνυμφος. Insuper Graeci multo magis quam Romani Germanique consueverunt substantivis adjungere adjectiva ejusdem stirpis negantia, θέος ἀθεές Plat. Symp. 198. A. Aristid. Or. XXXIV. 441. γένος ἄγονον Eur. Herc. 887. τροφαὶ ἄτροφοι Aret. Cur. II. 11, 290. πίστις ἄπιστος Maneth. V. 97. σοφία ἄσοφος Clem. Protr. V. 56. A. et cum praepositione negativa φόνος ἀπόφονος Orest. 163. quod Scholiastes cum γάμος ἄγαμος contendit, aliisque particulis δύςερως ἔρως Plutarch. V. Pericl. XX. 407. θάνατος εὐθάνατος Menand. Fr. p. 10. θάνατος ἀθάνατος Theophyl. Hist. III. 13, 79. C. quo in genere ante ceteros Tragicos luxuriatur Euripides. Neque solum conjugata nomina componuntur, sed etiam quae diversis stirpibus orta sed synonyma sunt: τόκοι ἄγονοι pro ἀτοκία Oed. T. 26. ζωὴ ἄβιος Emped. 326. δύςζωος κάβίοτος βίοτος Epigr. Adesp. DCLIII. μόρος ἄποτμος Alc. 118. etc. Ex his igitur exemplis, quorum pars maxima ita comparata est, ut nullam substantivi substantivo additi suspicionem admittat, illa existimari debent, quae non Tragicis solum sed in omni genere dicendi frequentantur: κόσμος ἄκοσμος Julian. Epigr. LXIV. Nonn. VI. 371. οἶκος ἄοικος XVII. 42. ib. 51. et Aelian. H. Ann. XII. 6. πᾶσα πόλις ἄπολις ἂν γένοιτο Plat. Legg. VII. 766. D. prorsus ad Aeschyli exemplum Eum. 457. ἄπολιν Ἰλίου πόλιν ἔθηκας. Neque Latini substantiva negantia adjungunt sed adjectiva *nuptiae innuptae, sepulcra insepulta;* quamobrem *numerus innumerus* Lucr. II. 1053. III. 780. valet innumeralis, quo idem utitur, sive innumerabilis, quo Gellius cf. Voss. Institt. Rhet. V. c. 7. Si quis autem propter quae supra attuli πατὴρ αἰνοπάτηρ, Ἶρος Ἄϊρος, quod Eustathius p. 1837, 16. adeo cum ὕπνος ἄϋπνος comparat, Schaeferi sententiam defensum eat, equidem haud dispicio, cur haec licentia transfe-

ratur quo minime opus est, genusque substantivorum multiplicetur insuetum et devium, prae quo Graeci, ut superiora exempla declarant, adjectivis uti maluerunt compositis aut substantivis particulae negativae subjunctis: *Ἀργεῖος οὐκ Ἀργεῖος* Eur. Or. 904. *ἄνθρωπος οὐκ ἄνθρωπος* Athen. XII. 519. B. *γάμων οὐ γάμων συντελουμένων* Julian. Or. VII. 288. C. *γυναῖκα οὐ γυναῖκα* Oed. T. 1256. *ἄνδρες τινὲς οὐκ ἄνδρες* Clemens Protr. I. 1. E. *θεὸν οὐ θεόν* Phil. de Mos. III. 678. A. quae potissimum ad epanorthosin pertinere indicat adversativa saepe apposita *τέρας οὐ τέρας ἀλλ' ἔριν* Hel. 1134. *ἔρωτας οὐκ ἔρωτας ἀλλ' Ἐριννύων πάγην* Lycophr. 406. *γάμος οὐ γάμος ἀλλ' οἰζύς* Eur. Hec. 948. quo loco *γάμος* omitti poterat ut Androm. 103. *οὐ γάμον ἀλλά τιν' ἄταν.*

§. 3.

Terminatio *εις* duobus adstricta est substantivis simplicibus, *κτείς* et *κλείς*, quorum illud compositione mutatur *κατάκτενος*, *πεντέκτενος* et *πεντεκτενής* v. Meinek. ad Men. p. 34. alterum minus. Hesychius *Ἀκλείδας* (sic) *ἄζυγας*, ubi *ἀκλῆδας* emendant; *ὑπὲρ δίκλειδος θύρας* Hippocr. de Articc. I. 22. p. 144. T. III. quod bis ita scriptum repetit Galen. in Comm. I. 344. T. XVII. P. II. et in Gloss. s. h. v. sed ap. Erotianum recte *δικλεῖδες θύραι*, Scholiasta Hippocr. T. I. p. 12. *τῆς δικλίδος*, et vulgo obtinet *δικλίδες*, cujus primum casum Draco p. 56. Etym. M. 518, 20. perinde ut *ἐγκλίς* per syncopen et systolen ex *δικληΐς* deformatum putat, Passovius autem minus probabiliter a verbo *κλίνω* repetit; *ἡμικλεῖς πύλας* Suidas ex ignoto auctore affert pro *ἡμικλείστους*, simplici *τὰς κλεῖς* assimilatum. Substantiva autem *κατακλείς* et *ἀντικλείς* oxytona sunt; illud ap. Biton. de Mach. p. 11. et 12. Heron. Belop. p. 125. Galen. Isag. X. 703. T. XIV. Ruf. Ephes. de Part. p. 8. Schol. Od. Σ. 294. Eustath. p. 1847, 35. Phot. s. *Σφαγάς* et Hesych. s. *Σιγλοφόρων*, saepiusque sed alio intellectu ap. Hephaestionem et Quintilianum de Mus. I. p. 56. *ἀντικλείς* locis iis, quos Lexicographi indicant; quibus repugnant barytona *κατάκλεις* Schol. Ven. XIV. 180. Anecd. Cram. II. 233. et *ἀντίκλεις* in codd. Pollucis X. 22. His tertium affingit

Theod. Gramm. p. 66, 26. τὰ εἰς ις θηλυκὰ διὰ τοῦ ι γράφονται, πλὴν τοῦ κλείς καὶ ἀντήρεις, quam regulam Grammaticus in Anecd. Cram. I. 283. ita informat, ut masculinum κτείς comprehendatur: τὰ εἰς ις ἀποστρέφεται τὴν ει, εἰ μὴ ἔχει τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ, πλὴν τοῦ κλείς, κατάκλεις καὶ ἀντήρεις. Sed Etym. M. 112, 22. hunc nominativum inusitatum esse, obliquos autem tanquam ab oxytono ἀντηρίς declinari dicit, quo reprobatur properispomenon ἀντῆρις Suid. et proparoxytonum αἱ ἀντήριδες ap. Hesych. et Thucyd. VII. 36. Ex Eust. p. 903, 50. τὰς ἀντήρειδας οἱ μὲν διὰ τοῦ ι ἀντηρίδας (Romani anterides) apparet nonnullos diphthongo usos esse, quos Poppo ad h. l. refellit argumento in orbem eunte; nam quod dicit κλείς unicum esse per ειδος declinatum, id ipsum negatur ab illis, qui ἀντηρείς hoc modo declinant, neque justior est ista de confusione adjectivi ἀντήρης et substantivi ἄντηρις suspicio.

§. 4.

Nominum in ευς duo sunt genera, unum a pariter terminatis, ἀρχιγραμματεύς, δρυαχαρνεύς, τρισαριστεύς Rhetor. Gr. T. III. 4. T. IV. p. 110. 122. et 665., etc. πολυαριστεὺς Eustath. Opusc. XXIII. 210, 70. alterum ab imparibus Βοὸς κεφαλαί, Βουκεφαλεύς, Κυνόσουρα Κυνοσουρεύς, μαλακοκρανεύς. Omnium autem accentus idem sive substantiva sunt, ἐπιιερεύς Inscr. N. 381. T. I. alticumque ἀρχιέρεως v. Ast. ad. Plat. Legg. XII. 947. A. λιμοδωριεῖς Hesych. δυςβασιλεύς Anecd. Bekk. p. 1009, 21. παραβασιλεύς Eunap. V. Max. p. 53. μικροβασιλεύς, φυλυβασιλεύς et apud posteriores πατροβασιλεύς pro βασιλεοπάτωρ v. Reisk. ad. Constant. Porph. p. 833. sive a casibus obliquis composita in adjectivorum naturam convertuntur, ἰσοβασιλεύς, μισοβασιλεύς, φιλοβασιλεύς, a quo adjectiva forma propagatur Plut. V. Aemil. XXIV. ἀεὶ λέγονται φιλοβασίλειοι οἱ Μακεδόνες, minus illa hoc loco necessaria quam μεσοβασίλειος ἀρχή, quod Dionysio familiare, et ἑπταβασίλειον unguenti nomen atque συκοβασίλειον, sed commoda tamen ad evitandam ambiguitatem, quia φιλοβασιλεύς et regis amantem significat ut φιλανθρακεύς, et eum qui τὸ βασιλεύειν amat ut φιλοκύνηγος, φιλαναλω-

τής, φιλογυμναστής, pro quo φιλογυμνάσιος dici poterat, ut αὐτεξούσιος, φιλεκκλήσιος Eustath. Or. XLII. p. 85, 91. Unum ex his femininam positionem sortitur παμβασίλεια non motione ut mihi videtur, sed compositione; nec δυςαριστοτόκεια a masculino promotum dixerim, cujus exemplum minime certum est Callimachium δυςτοκέες τοκέες. Ab ἀμφορεύς ducuntur, quia genere neutro supersederi non poterat, adjectiva mobilia δεκάμφορος, μυριάμφορος, quasi ab ἄμφορος ut ἀνάφορον, *amphora*. Huic proxima sunt vocabula mensurarum δωδεκεύς, τριτεύς, ἑκτεύς, cujus dimidia pars ἡμιεκτεύς (ut ἡμικοτύλη, ἡμιμέδιμνος, ἡμίχορος) dicitur, si integra est Erotiani glossa Ἡμιεκτέα τὸ ἥμισυ τοῦ ἑκτέου (ἑκτέως) nec tamen hoc apud Hippocratem legitur, sed ab ἕκτος compositum ἡμίεκτον Mul. II. 769. T. II. de Aphoris p. 28. et 29. T. III. et Dion. Chr. VII. 136. Paul. Aeg. VII. 26, 305. genere neutro ut ἀμφίεκτον, sed ὁ ἡμίεκτος Schol. Arist. Nubb. 645. qui alteram formam ἡμιεκτέον, (unde εἰς δύο ἡμιέκτεα in Inscr. Olbian. N. 2058. A. 75.) praefert vulgari ἡμιεκταῖον, quae ad simplex ἑκταῖον (ut χοαῖον) eandem rationem habet, quam τριταλαντιαῖον ad ταλαντιαῖον v. ad Phryn. p. 544. sq. Nomen χοεύς Elmsleius ad Ach. 1013. veteribus ignotum fuisse asseverat; ac si quis, quod ille facit, omnibus locis, ubi χοᾶ et χοᾶς legitur, paroxytona subdiderit, χόα autem et χόας, ubi ultimam longam habent, producta esse dixerit ut βασιλέᾶ et βασιλέᾶς, res conclamata erit; sed profecto χοῦς et βασιλεύς comparari non possunt, nec χοεύς e scriptis veterum eradicabitur, cui similia sunt instrumentorum nomina verbalia στροφεύς, στορεύς, φορεύς, νομεύς, τροπεύς (plurale utrumque), ψυγεύς, πνιγεύς, et mensurarum paronyma, quae modo attuli, δωδεκεύς etc. Itaque τοῦ χοῶς jure retinetur Arist. Pac. 537. τοῦ χοέως Sext. c. Phys. I. 613. Galen. de Comp. Med. p. Locc. VI. 932. T. XII. τῷ χοεῖ Buttmannus affert in Ind. Nom. Anomm. τὸν χοέα Hippocr. de Morb. III. 321. T. II. quem accusativum attice contrahi ut Μηλιᾶ adnotat Suidas s. Ἀτρέα, idque saepius legitur apud Comicos v. Anecd. p. 1431. χοεῦσιν (cod. χοῦσιν) Aristot. de Gen. et Int. I. 10. p. 328, 27. Accusativi

forma quadruplex χόας, χοεῖς, χοέας et χοᾶς in codd. ubique variatur Dem. c. Macart. p. 1052, 21. Aristot. H. Ann. IX. 27, (45.) 24. Athen. V. 200. A. X. 412. E. XI. 782. D. p. 1038. Dind. Nominativum χοῦς Buttmannus tertiae adscribit declinationi, ratio secundae ut cetera verbalia σοῦς, κνοῦς, θροῦς, πλοῦς, ῥοῦς, quae si in transitu ad tertiam inflectuntur, is est error κλίσεως ut vocant, pervulgatus quidem nec tamen ita ut τοῦ χοῦ Arrian. Al. II. 76, 6. quod Ellendtius retinuit, repudiari debeat; τοῦ χόου ἀγωγή N. 1838. Corp. Inscr. Vol. II. Ceterum sive terram egestam (Schutt) significat sive aliud effusum quodvis ut ἐκ χοὸς ἀνδρογόνοιο Nonn. Par. IX. 34. Gregor. Carm. I. p. 40. C. II. p. 44. B. id est sputum, sive instrumentum effundendi proprieque congium ὁ χοῦς Schol. Nic. Ther. 102. τῇ χοΐ Philem. Techn. §. 291. (ex Athen. IV. 131. B.) χοῦν Aelian. XVI. 12. χῶν argolice dictum Ath. p. 365. D. tamen idem est vocabulum ὁ et ἡ χοῦς v. Tschuck. ad Strab. T. V. 240. χοή atque χοεύς, ut τόμος, τομή, τομεύς, falsaque eorum opinio qui χοῦς ex χοεύς contractum dicunt. Composita ad secundam diriguntur: ἡμίχουν Aristot. H. Ann. IX. 45. p. 630, 34. Diosc. Mat. I. 33, 46. τρία ἡμίχοα Arist. Mirab. c. CXVIII. Hipp. de Int. Affect. p. 503. T. II. de Nat. Mul. p. 600. Mul. II. 843. et 875. quibus inexspectatum intervenit τρία ἡμιχόεα de Morb. III. 321. de Int. Aff. 453. Mul. I. 746. et 748. II. 873. forsitan pro ἡμιχοΐα ut τρία ἡμιωβόλια de Nat. Mul. p. 604. τὰ δίχοα Athen. XI. 496. A. δεκάχοια δεκαπλάσια Suid. τετραχόοις κάδοις Hedyle Epigr. II. (6.) τετράχουν Gœpp. IX. 10, 8. πεντέχουν Aristoph. Fr. CLXXXVIII. Sed plane diversum ὑδροχοεύς a verbo originem ducit ut θηροφονεύς, παιδοφονεύς, ἰχθυβολεύς, ἀριστοπονεύς, νειοτομεύς etc. quod genus Eustathius p. 576, 46. imperite a futuris in ευσω repetit, sed alibi rectius paraschematista dicit p. 791, 17. ut Schol. Il. K. 84. nominibus in ος afficta, quorum locum obtinent ubi metro convenientiora sunt, neque temere in primo ponuntur casu[11]), nisi ad gravandum ictum ἰχθυβολεὺς ὁ πε-

11) Hac de re primum admonui in Censura Lexici Passoviani Annal. Berol. a. 1832. T. II. 219.

ϱισσός Anth. Pal. VII. n. 494. et in fine pentametri n. 504. eadem ratione, qua ἀστεροπητής, ἡνιοχῆος, Δηριαδῆος, in clausula praeferuntur. Ἑρμογλύφος tamen et ἑρμογλυφεύς perinde probat Thomas, neque ulla est nominum cum praepositione conjugatorum distinctio ἀνάδοχος et ἀναδοχεύς v. ad Phryn. p. 315. προαγγελεύς Hermipp. Dial. de Astrol. I. 8. p. 11. ut εἰςαγγελεύς, vulgo autem προάγγελος dicitur et ἐξάγγελος, sicut ἀποβολεύς, ἀποδογεύς, ἀνατροπεύς, διαφθορεύς, διασπορεύς, ἐκλογεύς, hanc terminationum quasi usu ceperunt, ἀπότροπος, διάδοχος, ἔμπορος etc. alteram. Adjectivum simplex in ευς nullum est, sed Etym. M. 637, 8. τρεύς praestruit nominibus Ὀτρεύς et ἀτρεύς ὁ ἄφοβος, quo Euphorio utitur Fr. XCIV. ἀτρέα δῆμον Ἀθηνέων ad exemplum homerici δυςκλέα [12]), nominativo plurali ἀτρῆες ἀνάγκαι Herodes Atticus sive Marcellus, pro quo lapis ἀτρεῖες exhibet, hoc ut ἐϋῤῥεῖος, illud ut ἀγακλῆος, de quibus vetus est Grammaticorum dissensio. Eustathius p. 996, 44. τὸ ἐϋῤῥεῖος δοκεῖ ἀπὸ τοῦ ῥύω ἐϋῤῥύς, ἐϋῤῥέος καὶ ἐπενθέσει ἐϋῤῥεῖος· εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ ῥέος, ἔχει ἀπορίαν διὰ τί μὴ εὐῤῥῆος ὡς Ἡρακλῆος. Schol. Vict. ad Il. Φ. 1. εὐῤῥεῖος ἀπὸ τοῦ εὐρεύς καὶ κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι, ἢ ἀπὸ εὐρέης εὐρέεος καὶ κράσει, tacite retracto accentu, qui si suo relinquitur loco (εὐρεέος) perispasis ratio non apparet, eaque causa fuisse videtur, cur Grammatici nominativos in υς et ευς et genitivum epenthesi auctum comminiscerentur cf. Gregor. p. 677. Anecd. Cram. II. 211, 30. aliis ellipsin praetexentibus; Schol. Il. B. 115. δυςκλέα ἐκ τοῦ δυςκλεύς, ἔστι δὲ ἔλλειψις τοῦ ε, οὐ συναλοιφή. Et ad Ξ. 433. ἐϋῤῥεῖος· εὐρέος εὐρεῖος ὡς ἱππέες ἱππεῖς scrib. εὐρέος εὐρῆος, ὡς ἱππῆες οἱ ἱππεῖς, qui εὐρῆος praetulisse videtur ut ἀγακλῆος, sed perperam confert cum ἱππῆος, quod aliter dici nequit [13]). Ὀτρεύς ὁ ἡμίονος

12) Hesychius Ἀχρέα ἀχρεῖον, quo confirmatur Philoxeni monosyllabi originatio in Schol. Il. B. 269. ῥῆμα ἔστι χρῶ (ἀφ' οὗ χρῆς) καὶ μετὰ τοῦ ἄλφα τοῦ στερητικοῦ ἄχρης (sic) ἀπὸ δὲ τοῦδε ἀχρήϊος.

13) De Homero loquor; Aeoles τοῦ Ἀχίλλειος, Πέρσειος, dixisse notum est v. Boeckh. Corp. Inscr. I. 721. b.

Theognostus affert in Anecd. Cram. II. 13, 24. fortasse ex Hesychio Ὄτρεα ἡμίονος, ubi οὐρέα corrigunt. Nominativum ἀμφιδεύς, quem Portus olim ex Herodoteo τὰς ἀμφιδέας exsculpsit, posteriores rejecerunt; neque ἀμφιδέες in Hesychii cod. scribitur sed ἀμφιδέαι· restat autem masculinum τὸν περιπόδιον κόσμον ἢ τὸν ἀμφιδέα Anecd. p. 354, 22. fortasse pro neutro τὰ ἀμφίδεα.

§. 5.

Nominum in ης utriusque declinationis compositio in expedito; primum propriorum Φιλευριπίδης Plutarch. Amat. X. 19. Athen. VIII. 342. B. φιλοθερσίτης Anecd. p. 1189. φιλαριστείδης καὶ φιλοθουκιδίδης Thomas Schol. in Anth. Plan. N. 315. φιλοσωκράτης Athen. V. p. 215. F. φιλαπελλῆς Arcad. p. 28. φιλαρσάκας εἶναι τοὺς Παρθυαίους Strab. XVI. 298. Ὑπερθεμιστοκλῆς cum similibus, quae rarissima esse dicit, collegit Phrynichus App. p. 67. neque recte Schaeferus ad Trach. 550. φιλοσοφόκλειος usurpavit, quae forma reservanda est adjectivis ut ψευδαριστοφάνειος Athen. I. 5. B. Suid. s. Ἀρτεμίδωρος. Deinde ab appellativis paronymis verbalibusque μισοδημότης, φιλοδίτης, γειαρότης, θεολωβητής, τρωγλοδύτης, φρενοληστής etc. quae praeter δικαιοκρίτης accentum simplicium servant. Haec si a personis ad res traducuntur, adjectiva evadunt, ἀδέσποτος, διμέτρητος, τετραμέτρητος, διπάλαιστος etc. A nominibus tertii ordinis, ἱπνολέβης, μουνοκέλης, μισογόης, νεοπένης, ψευδοπλάνης, ἐτεόκρητες Hom. et Scymnus Perieg. v. 541. et accentu minus probato ἡμικρῆτες Lyc. 150. νεοκρῆτες Polyb. V. 386. His vero omnibus notabiliora sunt adjectiva, quae Grammatici perfecto passivi subjiciunt, primum προβλής, quod unum ex hoc genere Homerus delibavit, si quidem versus ille, in quo ἀβλής legitur, poetae abjudicatur v. Schol. Il. Δ. 117. Id apud Hesychium ἄβλης scribitur contra Grammaticorum praeceptum, de quo supra dictum Dissert. II. c. I. §. 3. contraque ceterorum usum, ἀσπιδαποβλής, ἀστροβλής, διοβλής, κεραυνοβλής, λιθοβλής Tzetz. Chil. III. 246. πολυβλής Apollon. Lex. s. Ἄβλητα, et παραβλής Maneth. VII. 560. nisi is

potius scripsit *νόον παραπλῆγας mente excussos* v. ad Aj. v. 598. Secundum est idemque regulae tonicae contrarium ἴγνης et ἑτερόγνης Etym. M. 435, 32. Tertium ἀδμής, quod Liban. T. III. 233. perperam ἀκμής scribitur, et νεοδμής· quartum ἀνδροθνής Aesch. Agam. 814. pro quo non video cur Porsonus ἀνδροκμής supponat, νεοθνής Plat. Legg. IX. 865. E. ἡμιθνής[14]), χειμωνοθνής, quorum tenorem perturbat paroxytonum λιμόθνης Aesch. Ag. 1274. declinatio autem sibi constat τοῦ ἡμιθνῆτος etc. dudumque sublatum est, quod olim vulgabatur apud Xenophontem, τὰ νεογνῆ. Sexto loco succedit ἀνδροκμής, quod in Aesch. Choeph. 889. ante Stanlejum barytonum erat, δορικμής, αὐτοκμής· ultimo ἀκλής, si incorrupta est scriptura Anecd. p. 1005, 14. ἀμφιτρής Nonn. Par. IX. p. 104. ἡμιτρής Anecd. p. 1379. a. ἰθυτμῆτες σπήλυγγες Nonn. Dion. II. 451. pro quo Wellauerus ἰθυτμήγες scribi jubet ad Apoll. II. 581. sed redit ἰθυτμῆτες ἀγυιαί V. 282. et ut in Maneth. IV. 6. ἡμιτμῆτι πορείᾳ scribatur potius quam quod nuper repositum est ἡμιτμῆγι, suadet codd. scriptura ἡμιτμῆτ', idemque nomen pro ἰθυτνής restituendum in Schol. Il. *Π*. 44. ἀκμῆτες ὡς ἀδμῆτες· καὶ καθόλου ὅσα παρακείμενα (scr. ἀπὸ παρακειμένου) συντίθεται ὀνόματα εἰς ης λήγοντα, ὧν τὸ τέλος μίαν συλλαβὴν ἀποφέρεται τοῦ ῥήματος μετὰ δύο συμφώνων, ὀξύνεται, οἷον ἰθυτνής (sic) μία συλλαβὴ ἐπὶ τέλους ἀπὸ παρακειμένου καὶ δύο σύμφωνα πρὸ τοῦ η, φλεβοτμής, ἀβλής, ἀκμής. Haec autem omnia unius terminationis vinculis continentur, sicut cetera in ας et ως. Meinekius quidem ad Euph. Fr. LXI. 133. femininam affert positionem in ητις ex Etym. M. Εὐφορίων αὐτὴν (Iphigeniam) ἐτυμολογεῖ Ἑλένης καὶ Θησέως, ὑποβλητὴν δὲ δοθῆναι Κλυταιμνήστρᾳ, quo loco quum cod. Par. ὑποβλῆτιν exhibeat, vir eximius Euphorionem hac ipsa voce usum suspicatur

14) Vanum est discrimen illud Schol. Lyc. 510. ἡμιθνής ὁ ψυχοῤῥαγῶν, ἡμίθνητος δὲ ὁ ἡμίθεος, neque differunt ab his ἡμιθανής, ἀθανής, δυσθανής, αὐτοθανής, quo Pythia usa videtur pro αὐτοθάνατος Plut. Quaest. Gr. XII. 383. ἡμιδαμής etc.

et similiter a δασπλής duci δασπλῆτις. De hoc obscurissimo vocabulo et pariter temperatis λιπερνής, λιπερνῆτις, equidem pronunciare non audeam quid habendum sit, sed meum semper judicium fuit, feminina πλανῆτις, γυμνῆτις, χερνῆτις, non a bisyllabis πλανής, γυμνής, χερνής, proficisci, sed a nominibus primae declinationis πλανήτης, γυμνήτης, χερνήτης, atque ad hanc formulam ὑποβλῆτις, si legeretur alicubi, revocare non dubitarem ut a masculino ὑποβλήτης declinatum eademque potestate; ceterum ὑποβλήτης non magis reperitur quam ὑποβλής, sed his similia quaedam τειχεσιβλήτης[15]) et ἐπιβλής, καταβλής, προβλής, συμβλής, primum activae significationis, cetera passivae; unde sequitur ὑποβλῆτιν suppostricem potius significare quam suppositam, ut σιδηροβρῶτις in Schol. Ven. V. 385. Ἄρης φεύγων εἰς Νάξον ἧκε καὶ κατέκρυψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν σιδηροβρῶτιν λεγομένην πέτραν, ubi ad Naxon insulam translata est, quae vulgo Naxo Creticae assignatur, lapicidina ἀκόνης Ναξίας, ut Pindarus ait Isthm. VI. 108. quam Naxiam vocant Latini. Photius Ναξίανθος ἡ ἀκόνη, ναξία λίθος ἡ κρητικὴ ἀκόνη. Νάξος γὰρ πόλις Κρήτης v. Schol. ad Pind. l. c. Steph. s. h. v. Hoc igitur non ad σιδηροβρώς referendum, quod communis est generis, sed ad σιδηροβρώτης.

§. 6.

Nominum in $\overline{\iota\varsigma}$ compositorum ingens est numerus ab omni fere genere vocabulorum, sed ab aliis pauca, ab aliis plurima oriuntur. Ab adjectivis, quae ipsa perrara sunt, nihil emanat praeter ἄϊδρις et πολύϊδρις, nisi ἀνδρόσινις quoque et λοξότροχις (non λοξοτρόχις) et ὀνόγαστρις huic numero adscribere libet; νῆϊς autem simplex ἄῤῥητον habet ut βορβοροτάραξις, ὠτοκάταξις, v. ad Phryn. p. 628. πάμφθερσις[16]).

---

15) Hesychius Ἐπιβλήτης, δοκός, sed jure dubitatur. Δασπλήτης et τειχεσιπλήτης easdem radices habere asseverant Grammatici Anecd. Gram. I. 149. sed parum persuadent.

16) Hoc et φθερσιγενής, φθερσίμβροτος, non ab eodem verbi inclinamento unde δάρσις, κάρσις, derivata esse indicio est diversitas vocalis.

Nec multa reperiuntur a substantivis verbalibus composita, εὔοψις Hesych. s. Εἰδαλίμας, κύκνοψις, φάκοψις, φάοψις Hesych. (post φέγγουσα) μάκροψις Tzetz. Ant. 399. γαλίοψις et λύκοψις (non λυκοψίς) plantarum nomina et ἐχέτρωσις. Sed a nominibus magna multitudo redundat, praecipue a femininis: ἄθεμις, ἀκίθαρις, βρίμηνις, γλώσσασπις, δύςμηνις, εὔτροπις, κακόφατις, κυσοβάκχαρις, θηρόλεξις, λεπτόμητις, μενεφύλοπις, μισόφροντις, πολύδηρις, ταραξίπολις Phil. in Flacc. 985. A. φίλυβρις, χρυσόῤῥαπις etc. non ita multa a masculinis et communibus, ἀλευρόμαντις, δύςορνις, μελλόποσις, πρωτόποσις etc. Ex hoc numero duo sunt a Grammaticis tractata declinationis causa: τὰ παρὰ τὸ μάντις σύνθετα διὰ τοῦ δος κλίνεται, κοσκινομάντιδος, ἀλευρομάντιδος, προμάντιδος Anecd. p. 119. quod nisi de femininis intelligi voluit ut τῇ προμάντιδι Pausan. III. 4, 5. communi usu refellitur, ἐν φαρμακομάντει Athen. VI. 261. F. οἱ θεομάντεις Plat. Apol. p. 22. C. Niceph. Gr. Hist. VIII. 8, 208. B. οἱ ψευδομάντεις IX. 5, 252. C. Herodo. IV. 69. Plutarch. de Pyth. Oracc. XXV. 291. ἰχθυομάντεις Athen. VIII. 333. D. Ἀχαιομάντεις et Θουριομάντεις Hes. tum ἀλφιτομάντεις, κριθομάντεις et ceteri hujus farinae ap. Jamblich. de Myst. p. 4. Artemid. II. 69. Clement. Adm. II. p. 4. Poll. VII. 188. atque ionica προμάντιος ὀνείρου Nonn. XLVIII. 263. ὑδρομάντιες Maneth. IV. 212. φιλομάντιες III. 293. Sed propria ita ut illi volunt declinantur, τοῦ Εὐμάντιδος Paus. IV. 16. Θουμάντιδος Athen. XII. 551. A. Βίωνος τοῦ Ἀριστομάντιδος Inscr. Cephalen. N. 1929. Vol. II. quod Boeckhius pro ἀριστομάντεως accepit. Alterum hoc est: ἀγκυλόμητις, ποικιλόμητις, δολόμητις κλίσιν οὐκ ἰδίαν ποιεῖται, ἀλλὰ κλίνεται ἑτεροκλίτως ἀγκυλομήτου κτλ. ὡς πρέσβυς πρεσβύτου Moschopul. ad Hesiod. Opp. 47. et Philem. p. 5. quorum sententia aut perverse tradita aut falsa est; nam generis masculini casus omnes reperiuntur τοῦ πολυμήτιος Hom. αἰολόμητιν Hesiod. Th. 511. ἀγκυλόμητιν Nonn. XXI. 253. κλυτόμητιν H. H. in Vulc. XIX. 1. neque solum ubi altera forma metro adversatur, sed etiam ubi convenit ut Pind. Isthm. VII. 13. ἱππόμητιν, Epigr. Adesp.

CCCLIX. a. ὦ κλυτόμητι, pro quo Homerus ὦ δολομῆτα, ὦ ποικιλομῆτα dixit, Aeschylus ὦ αἰπυμῆτα, sed idem ubi metrum poscebat οἱ δολομήτιδες Suppl. 750. neque alterum substantivis femininis adaptari potest: πολυμήτιδι τέχνῃ Orph. Arg. 126. βουλὴν ἀγκυλόμητιν Nonn. Par. IV. 75. θεὰ δολόμητι Dion. VIII. 126. πραΰμητιν Ἐλευθώ Pind. Ol. VI. 71. ποικιλομήτιδες ἆται Soph. Fr. Terei IX. In exitu senarii Hesiod. Opp. 48. quo loco Homerus semper ἀγκυλομήτης, ποικιλομήτης, posuit, nemo probabit ἀγκυλόμητις. Sed pro πολυμήτου τέχνης Anth. Pal. IX. n. 63. recte nunc legitur πολυκμήτου, pro αἰολομήτοις Tzetz. Anteh. 28. αἰολομίτροις, quae ipsa vocabula a librariis confusa sunt in Theocr. XVII. 19. neque aliud hujus heteroclisiae exemplum suppetit. Accentus, quem Grammatici huic generi praescribunt, tanta servatur constantia ut παμμῆτις Simonid. Fr. CCXXI. Gaisf. XXXIII. Schneidew. et si quid simile intervenit v. Muetzell. de Theog. p. 21. id librariorum incuriae deberi conveniat, qui ut a προφήτης προφῆτις, pariter a παμμήτης παμμῆτις declinatum esse putarunt. Verum enim vero compositum est, ut εὔπατρις et similia adjectiva, de quibus nota est Grammaticorum praeceptio: proparoxytona esse quae ab oxytonis brachycatalectis composita sint, paroxytona, quae a macrocatalectis, quam regulam migrant φιλελπίς Anecd. p. 70. μελαναιγίς Aesch. Sept. 699. χρυσαιγίς Bacchyl. Fr. XX. (nec correxit Schaeferus ad Dion. p. 400.) κυαναιγίς Pind. Ol. XIII. 100. aliaque, quae Siebelisius ad Paus. I. p. 256. perite emendat. Sed multo saepius contra alteram regulae partem peccatum est, ἁλικρηπῖδος ἀρούρης Nonn. I. 289. πολυψηφῖδι θαλάσσῃ Naumach. Praecc. Conj. v. 60. et cum masculinis πολυψηφῖδα παρ' Ἕρμον Anth. Pal. XIV. 112. et saepius in hac clausula v. Schneider. ad Plat. Civ. VIII. 566. C. τῷ μονοκρηπῖδι (sic) Artemid. IV. 63, 378. τὸν μονοκρηπῖδα pluribus locis, quos Jacobsius indicat ad Anth. Plan. N. 127. p. 854. denique in ipsis Homeri carminibus nonnulli femininorum epitheta ἐϋκλῇδι, πολικληῗδι, ἐϋπλοκαμῖδες, scripserunt propterea quod Grammatici quidam adjectiva, quae constanter substantivis feminini generis adjuncta

reperiuntur, accentum nominum unde composita sunt, retinere tradiderunt; quo errore Spohnius quoque de Odyss. p. 191. implicatus est[17]). Sed antiquorum Technicorum haec fuisse videtur sententia, acuenda esse nomina in *ις*, quae unius sint generis sive brachycatalecta, *καταιγίς, λευκομαινίς, συνωρίς χαμευταιρίς, περισκελίς*, sive in longam exeuntia, *οἰνοκηκίς* Galen. de Simpl. Med. Fac. VII. 22. p. 25. T. XII. *ὀπισθοκρηπίς εἶδος ὑποδήματος* Hes. *περικνημίς, προκνημίς* v. Arcer. ad Aelian. Tact. p. 107. sed gravanda esse communia, hoc est adjectiva, *διχόμηνις, λεύκασπις, εὔαγλις* (non *εὔαγλις* ut Schneiderus, neque *εὐαγλίς* ut Passovius) *εὐκνήμις, πολυκλήϊς*, quorum si alia femininis potissimum attribuuntur, alia masculinis, id non efficitur terminatione, quae utrique generi communis est, sed aut ex natura rei pendet, cui adjuncta sunt, aut fit fortuito, nullamque affert accentus mutandi causam; *πατρὶ σὺν εὐώδινι* Nonnus usurpavit XLVIII. 975. nec dubium, quin conclave *δόμος εὐκλήϊς* vel *πολυκλήϊς* dici possit. Genus neutrum horum adjectivorum, quae per *ιδος* declinantur, mihi incompertum, ceteris Grammaticorum scitu concessum v. Anecd. II. 119, 17. satisque usitatum est: *τὸ ἄναλκι* Cyrill. c. Jul. I. 24. D. *ἄχαρι* Philostr. Ap. VII. 35, 314. Athen. IX. 397. A. *βαρύμηνι ἦθος* Philo Quod omn. prob. p. 878. E. *τὸ δύςερι* Plat. Legg. IX. 863. B. Dionys. de Thuc. II. 813. Synes. Ep. LXVII. 213. A. *δύςθηρι* Nic. Ther. 738. *δύςελπι* Arist. Probl. XXX. 1. p. 955, 4. *μῆχαρ ἐλέπτολι* Tzetz. Anteh. 373. *εὔελπι* Thucyd. IV. 62. Dio Cass. XLII. 1. Max. Tyr. XX. 2, 390. Julian. Ep. LIII. 104. Heliod. II. 6, 58. *ἐπίχαρι* Plat. Civ. VII. 528. D. *εὔχαρι* Himer. Or. XIII. 5, 548. Aretae. Cur. Diut. I. 4. 308. *λιπόπατρι* Etym. M. 760, 41. *φιλόπατρι* Synes. Ep. CIII. 241. Plutarch. Consol. ad Apollon. p. 362. T. VII. *φίλερι* Agath. Hist. I. 13, 25. A. *φιλόπολι* Thuc.

17) Graefius Nonn. X. 163. *ὄλβον εὐψηφῖδα* scripsit et IX. 273. *βαθυκρηπῖδος ἐρίπνης*, sed *Κίμψον εὐψήφιδα* XIII. 465. *ἀλικνήμιδι ἀπήνῃ* XLIII. 199. *θεοκρήπιδος Ἀθήνης* XXIV. 96. *εὐκρήπιδα λόφον* XLIII. 222. et alia praetermisit intacta.

VII. 92. Sed ceterorum casuum mira raritas: τέκνα φυγῆς ἔτι νῆϊδ' ἐόντα Oppian. Hal. I. 760. ὀκτάκνημα ὀκτακέρκιδα Etym. M. αὐτοσκωμμάτων ἀστικῶν καὶ αὐτοχαρίτων ἀττικῶν Alciphr. III. 43. pro quo σκωμμάτων ἀστικῶν καὶ αὐτοχαρίτων scribendum videtur. Hinc admonemur comparationis, quae duplex est; una poetica ἀθεμίστερος Oppian. Hal. I. 756. ἀχαρίστερος, altera vulgaris inter secundam et tertiam declinationem ambigua, εὐχαριτώτερον Aelian. I. 59. Appian. Civ. II. 26. p. 209, 90. ἀχαριτώτατα Herodo. VII. 156. ἐπιχαριτώτερος Suid. s. Ἐπαφρόδιτος, quae ut neutrum ἀχάριτα παθήματα Herodo. I. 207. ab utroque nominativo repeti possunt, nam suavis, gratiosus, urbanus modo εὔχαρις dicitur modo εὐχάριτος et hoc nonnunquam pro εὐχάριστος v. Wesseling. ad Diod. XVIII. 28. Dorvill. ad Char. 616. Schneider. ad Demetr. de Eloc. c. CXXX. 55. similiterque cetera composita v. Pierson. ad Herodian. p. 441. Ast. ad Plat. Legg. p. 297. Ed. Pr. quanquam Buttmannus Gramm. §. 67, 4. de ἐπιχάριτος dubitat. Communi usui aptum est δυςελπιστότερος Socrat. Epist. VII. p. 13. et cetera verbalia. E monosyllabis unum mihi praesto ἀκιώτατος. Sed de compositione quae dicturus eram, nondum absolvi. Ab ὄρχις non solum ἔνδορχις Anecd. p. 1370. κρύψορχις, μόνορχις, τρίορχις, quod in cod. reg. legitur Aristot. Histor. Animal. VIII. 5. (3.) sed et ἐνόρχης, σποδόρχης, τριόρχης vulgo et apud Aristophanem ipsum, qui semel metri causa admisit τρίορχος, alii ἄνορχος et ἔνορχος; Herodoti codices VI. 32. VIII. 105. variant ἐνόρχιας, ἐνόρχας, ἐνορχίων, ἐνορχιέων sive ἐνορχέων, et genitivus ionici similis τῆς τριόρχιος legitur Paul. Aeg. IV. 41, 149. De his, quae cum πόλις composita sunt, dixi ad Phryn. p. 606. omissis quae a praepositione ordiuntur, ἔμπολις, πρόπολις (τοῦ προπόλεως v. Bos. Ellips. p. 187.) περίπολις (nisi περίπολος scripsit) καὶ δρομάς Poll. VII. 203. His intermixta sunt quaedam ex altero ordine declinationum, περιπόλιος, προπόλιος et leniter inflexum προπόλεος fortasse ambiguitatis causa, aliisque fontibus derivata βαρημήνιος, ὑποτρόπιος, περιτρόπιος, ὑπεράκριος, sed ab ἀσπίς ὑπασπίδιος, ab Ἄλπεις ὑπάλπειος, ὑπεράλπειος at-

que προςάλπειος. Ab ὄρνις non solum illa, quae supra retuli, et genitivi simile πολυόρνιθος, sed etiam ἄορνος v. Cellar. ad Curt. VIII. 11. Wesseling. ad Diod. XVII. 85. Trisyllabum in ις unum est δύναμις, vox solitaria, unde compositum herbae nomen χιλιοδύναμις, adjectivis communibus aliorsum deflexis ἀδύναμος, ἐνδύναμος, ἐναντιοδύναμος, μεγαδύναμος Hesych. s. Εὐρυσθένης, quibus apponi licet ἔφηλος ὁ ἐφηλίδας ἔχων Suid.

§. 7.

Substantiva in ος quum componuntur, terminationem asciscunt cujusvis generis participem, plerumque ης tertiae declinationis, quod genitivum in ους mittit excepto ἀμένης ἀμένητος τὸ παιδίον, διὰ τὸ μὴ ἔχειν μένος Etym. M. 81, 41. Anecd. Bekk. p. 1189. Nec raro ος secundae. Etym. M. 399, 5. Anecd. Cram. I. 129. τὰ εἰς ος ἀπὸ οὐδετέρων συντεθειμένα ἀπὸ εὐθείας συντίθεται, ξίφος ἄξιφος, δύςριγος, πλὴν τοῦ εὐτειχεος. Hoc modo formata sunt ἀκέλυφος, ἄθαμβος v. Wyttenbach. ad Plut. de Aud. p. 383. T. I. ἄμενος παρὰ τὸ μὴ ἔχειν μένος Arcad. p. 62, 18. fictum videtur ad explicandam originem substantivi ἀμνός, ἀφθιτόμισος Maneth. IV. 234. a verbo repeti potest, δωδεκάσκυτος, ἔμβρεφος, εὔρηχος, εὔερος, εὔστηθος Tzetz. Posth. 470. εὔσμηνος, πολύσμηνος Choeril. ap. Herodian. π. Μον. 13, 8. et φιλόσμηνος, ἰσόϋψος Galen. T. XVIII. P. I. 757.[18]) κάταλσος Eustath. ad Dion. 321, 15. pro quo Strabo καταλσής dixit, κάτοξος, κατάχρεος et ὑπόχρεος, μεγαλόσθενος, ὁμόλεχος, ὁμόειδος, πολύγλευκος, πολυστέλεχος, πολύκτηνος, πολυπάμφαος, τετράσκελος Joann. Gaz. Ecphr. II. 691. Phot. s. Ἱππαλεκτρυών, τὰ μεσόσκελα Zonar. s. Κιχῶναι, monoscelus, φίλανθος Porphyr. ap. Euseb. Praep. III. 110.[19]) φίλετνος

---

18) Μεγαλόπλατος Schol. Dion. ap. Hemsterhus. ad Lucian. Tim. §. 26. ἰσόπλατος v. Schweighaeuser. ad Athen. T. III. 178. ἐπίπλατορ Hesych. ab adjectivis repeti posse apparet ex his: τοῦ ὀξυγλύκου Paul. Aeg. III. 39, 95. φιλόγλυκος Eustrat. in I. Nicom. p. 21. b.

19) Φίλανθός andronymicum est Paus. V. 2, 4. ut Λύκανθος Xe-

etc.[20]) Praecipue vero duo nomina ῥύγχος et χεῖλος huc inclinant: βούρυγχος, κακόρυγχος, κλαδαρόρυγχος, μακρόρυγχος, ὀξύρυγχος, πλατύρυγχος, φοινικόρυγχος, βαρύχειλος, ἰσόχειλος Geopp. XII. 19, 4. χεράςχειλος, λαγώχειλος Galen. Intr. III. 681. T. XIV. σκολιόχειλος, ῥοξίχειλος, et in codd. Arist. H. A. IV. 4, 3. λεπτόχειλα et παχύχειλα, homericumque ἐννεάχειλοι nonnulli interpretati sunt ἐννεαχειλεῖς. Sed unum ex his Homerus ad primam deflexit declinationem Anecd. p. 1190. ὡς παρὰ τὸ ῥῖγος γίνεται δύςριγος καὶ παρὰ τὸ θάρσος Ἀλιθέρσης καὶ παρὰ τὸ ξίφος ἄξιφος, οὕτω καὶ παρὰ τὸ χεῖλος ἀγκυλόχειλος σύνθετον καὶ λοιπὸν ἀπὸ τούτου παρασύνθετον ἀγκυλοχείλης, ἀγκυλοχείλου, quod qui a χηλή compositum putant, reprehenduntur ab Etym. M. p. 11, 3. Brevius Schol. Il. XVI. 428. ἀγκυλοχεῖλαι παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀγκυλόχειλος ἢ ὡς τὸ δεδόκεται παρὰ Κρατίνῳ, vitiose scriptum pro δωδεκέται. Choeroboscus Anecd. p. 1375. b. Ἀττικοὶ δωδεκαέται λέγουσι cf. Adn. ad Phryn. p. 408. Ergo ut ab ἔτος δωδεκετής ducitur et δωδεκέτης, similiter a χεῖλος ἀγκυλοχειλής et ἀγκυλοχείλης, quanquam illi deest forma in ος, cujus paraschematismus perhibetur ἀγκυλοχείλης. Non minus variatur in compositione nomen τεῖχος. Primum Apollonius de Pron. p. 38. C. de Synt. II. 31. p. 187. ubi ἀλλοδαπός, ἡμεδαπός etc. ab ἔδαφος compositum esse defendit, quinque hujus terminationis exempla affert ἄστεφος,

---

noph. Μέλανθος et Φάλανθος, Πύρανθος urbis nomen Steph. feminina Βισάνθη, Ἰάνθη, Λυκάνθη Arcad. Οἰάνθη quorum primum non magis compositum est quam Ζάκανθα, Ψαλάκανθα Hephaest. Hist. c. V. ipsumque ἄκανθα sive ἄκανθος ab ἀκή productum. Nec satis certum quod Suidas affirmat, φάλανθος adjectivum ab ἄνθος ἡ λευκὴ θρίξ compositum esse. Κήρινθος (cerinthe) cum κηρός, ἐρέβινθος (λέβινθος, γέρινθος) cum ὄροβος, ervum, cognatum videtur. Γαλινθιάς in γαλῆν mutata dicitur Antonin. c. 29. μήρινθος et πείρινθος producta sunt a brevioribus, τερέβινθος sive τέρμινθος fortasse a τρέμιθος. Sed ἀσάμινθος, quod veteres copulatum putant, αἴγινθος, ὑάκινθος, Κόρινθος, Σάμινθος (a σάμος?) Προβάλινθος etc. unde orta sint, nemo probabiliter docebit.

20) Μυριότευχος Matthiae ad Eur. Iph. T. 139. verbum nihili esse pronunciat; si propter terminationem, fallitur.

ἄξιφος, δύςριγος, κακόπαθος[21]), εὔτειχος, cujus superlativum εὐτειχότατος Davisius in Maximi Tyr. XXVII. 3, 38. e codd. restituit; neque solum εὔτειχος Grammatici afferunt, sed etiam καλλίτειχος Etym. Gud. 151, 18. Anecd. Crameri T. I. 112, 2. δίτειχος ib. II. 294, 9. et oppidi castellive nomen Διδύμον τεῦχος v. Berkel. ad Steph. posteriores in unum contraxerunt, πρὸς Διδυμότειχον Niceph. Hist. VIII. 11, 219. F. τῷ Διδυμοτείχῳ IX. 1. 239. B. etc. Homerus autem plus semel εὐτείχεος usurpavit, quod unum hujus generis exemplum novit Scholiastes ad Il. XVI. 57. τὰ εἰς ος λήγοντα οὐδέτερα συντιθέμενα ἀπ' εὐθείας συντίθεται, ξίφος ἄξιφος· μόνον τὸ τεῖχος καὶ ἀπὸ γενικῆς τείχεος εὐτείχεος, cui similia sunt sed novitia ἀνείδεος Stob. Ecl. I. 11, 310. Cyrill. c. Jul. I. 32. C. et πανείδεος Theolog. Arithm. In Pind. Nem. I. 24. πολέμου μναστῆρα χαλκεντέος λαὸν ἵππαιχμον codd. quatuor χαλκέντεον praebent convenientius canoni Porsoniano, de quo dixi ad Aj. p. 129. Hesychiumque pro Εὐμάξεως εὐφυὴς τοῖς αἰδοίοις scripsisse suspicor εὐμέζεος. Tertia forma est imparisyllabae declinationis εὐτειχής, quae apud unum Pindarum ter legitur, ἀμφιτειχής et ἑπτατειχής apud Aeschylum conspirantibus in accentu libris cetera dissonis; in Eur. Andr. 1010. Matthiae εὐτείχη πύγον edidit; quo auctore, tacet solumque hoc adnotat in codd. εὐτυχῆ scribi; in Alexidis versibus Athen. XIV. 644. B. ὦ τὸν εὐτυχῆ ναίων Πάρον vulgatae propius est εὐτειχῆ, quam quod Dindorfius reposuit εὐτείχη· pro θεοτείχεα Τροίην Epigr. Adesp. CCCCXCVII. Anth. P. Append. N. XIV. in editionibus Agonis Homerici, unde illud sumtum est, θεοτειχέα legitur; pro λινοτείχεα in Dionysii versibus ap. Steph. s. Γάζος codex Rheding. (v. Praefat. LXIII.) denuo inspicientibus fortasse paroxytonum ostendet, quod in Edd. haeret; eumque accentum huic vocabulo praescribit Photius p. 117, 1. ὥςπερ τεῖχος εὐτειχὴς καὶ σθένος ἰσοσθενής, οὕτως εὖρος ἰσοεὐ-

21) Si hoc nomen, quod e codd. additum est, recte paronymis adnumeratur, eodem referenda erunt δυήπαθος et quae in suspicionem vocata sunt ἀκρόπαθος atque ἔκπαθος Hesych.

ρῆς. Apud Homerum vero illa fuit ἡ τετριμμένη τάσις, nec mutare ausi sunt veteres; μεταπλασμός εὐτείχεα ὡς πυργοκέρατον πυργοκέρατα Schol. Il. l. c. Verum antiqui poetae, si qui metaplasi usi sunt, id non temere neque versus concinnandi causa sibi erogarunt, sed ob rationes longe graviores, quarum nulla in hunc locum convenit. Itaque nos potius prosodiae veteris inconstantiam causabimur, cujus et antiqui magistri nos admonent in Anecd. Crameri T. I. 158. εὐτείχεα-ὤφειλεν εἶναι εὐτειχέα, apposito canone datisque exceptionibus, quibus tota causa magnopere implicatur. Ne quis autem ἀγκυλοχείλης recordatus protocliton εὐτείχης comminisceretur ionice declinatum ut δεσπότεα, obstabat substantivum feminini generis, cui adjunctum est, et forma accusativi, qua Homerus non utitur. Trisyllaba in ος omnino pauca sunt, ἔδαφος, ἔρεβος, κέλυφος, κίναδος, ὄνειδος, ὄφελος, μέγεθος, πέλαγος, σέλαχος, στέλεχος, τέμενος, τέναγος, et pauciora hinc composita, quae omnia Grammatici paroxytonesi subjicere videntur: τὰ παρ' οὐδετέρων εἰς ος ληγόντων συντεθέντα δισύλλαβα (δισυλλάβων) μὴ τῷ η παραληγόμενα, ὀξύνεται — πρόςκειται δισύλλαβα διὰ τὸ εὐμεγέθης, εὐστελέχης Anecd. Crameri T. I. 158. sed εὐπελαγέος Μελιβοίης editum est Orph. Arg. 168.

Paucis absolvam quae in ιος exeunt, ἐντείχιος, ἐπιτείχιος, ὑπερνέφιος Schol. Il. 495. XXIV. 97. ὑποβένθιος, περιστήθιος, ἐπισίνιος, ἐπικήδιος, quod plerique in ἐπικήδειος vertendum putant v. Jacobs. ad Aelian. V. 34. et cum adverbio composita: εὐέριος, ab Atticistis reprobatum, ὁμοέθνιος Phot. ὁμογένιος Dionys. Antt. VI. 21. pro quo ὁμόγνιος dici solet, εὐγένιος, quod Hesychius interpretatur εὐγενής, nisi huic forte nomen proprium propositum fuit, cujus generis ea est propria terminatio, Εὐγένιος, Εὐσέβιος, Ἐπιφάνιος, nec solum in hac terminatione sed universe; δρακόντειον αἷμα, τὸ δὲ κύριον Δρακόντιος· λεόντειος δορά, τὸ δὲ κύριον Λεόντιος Choerobosc. in Anecd. Cram. T. II. 285. Γερόντιος etc. v. Comm. ad Aj. p. 115. In ειος legitime terminari solent, quae cum praepositionibus coaluerunt: ἐπέτειος, προέτειος, ἀποτέλειος, προτέλειος, καταδάνειος, nisi hoc a

δάνειον potius quam ab obsoleto δάνος compositum est. Et quae cum aliis orationis partibus, ab hoc flexu non aliena μακρέτειος, εὐέρειος, ὁμήθειος, ἀκρώρειος, κακοθέρειος Schol. ad Hesiod. Prooem. p. 5. et ad Opp. 638. μεσέρκειος Schol. Ven. Π. 231. quorum pleraque speciem adjectivi simplicis referunt. Neque id hujus terminationis proprium est, sed admittitur saepius partim distinguendae significationis causa, sicut φιλοίκειος (v. Jacobs. ad Aelian. p. 174.) multum distat a φίλοικος, φιλοδίκαιος[22]) a φιλόδικος, ἐλλόγιμος ab ἔλλογος, nec χρυσοφάεννος plane idem quod χρυσοφαής, partim etiam nulla hujusmodi ratione, χρυσοκόκκινος Niceph. Gregor. Hist. VI. 2, 103. E. quod si propter neutrius τὸ κόκκινον usum excusatur, supersunt alia τριμίτινος, δυςχειμέρινος, ἀπανθρώπινος Dialog. Hermipp. de Astrol. II. 6, 38. χρυσελεφάντινος[23]), δυςορφναῖος, ὁμευναῖος, ἀδέσμιος, ἀκαίριος, ἀώριος, φιλόρθιος, βαθυπλούσιος, μεγαπλούσιος, πολυόλβιος, πολυδίψιος, sed πολυόλβιος in suspicionem venit, ut et ἀχρήσιμος[24]), φοινικορόδιος, βαθυπέδιος, quod si cum ceteris ab hoc etymo compositis contendimus, nihil adversamur Boeckhio ad Pind. Nem. III. 17. id contra analogiam sermonis formatum esse, sed num a βαθύπεδος propagari nequeat βαθυπέδιος ut ἀθέσμιος, ἁλιῤῥόθιος, φυγοδέμνιος, ψευδόρκιος, μεσοπλεύριος Schol. in Hippocr. p. 105. aliaque quae substantivis in ιον adjuncta sunt, et cur βραχυχρόνιος, πολυχρόνιος, praevaluerint brevioribus altioris est quaestionis. Hic nihil addam praeter quae prioribus adjuncta sunt paragogae supervacaneae exempla: παραμόνιμος, παραφρόνιμος, ποτιφόριμος

22) De ὀρθοδίκαιος Aesch. Eum. 994. quaeri potest, synthesisne sit ut ὀρθοδίκης an parathesis ut adverbia ὀρθῶς καὶ δικαίως Aeschin. c. Ctes. p. 479. Ὑπερδίκαιος non dicitur sed ὑπέρδικος duplici intellectu, ἀκριβοδίκαιος contra et ἀκροδίκαιος.

23) De λευκελεφάντινος Hesych. dubitatur. Λιθαργύρινος et ὀρειχάλκινος huc omnino non pertinent.

24) Theophr. Caus. VI. 19. (18.) 3. Urbinas οὐ χρήσιμος suppeditat. Ex regula opponuntur sibi invicem χρήσιμος — ἀχρεῖος Stob. Flor. XCVIII. 33. p. 526, 32. χασμῳδιώδης — ἀχασμώδητος Rhetor. Graec. T. III. 544.

Epicharm. Athen. III. 121. B. ἀνόστιμος, παλινόστιμος, a quibus secerni oportet, quae primitivis carent ut ἀδόκιμος, προςδόκιμος, ἐμποίνιμος, ὑπερβόλιμος, quaeque aperte cum simplicibus composita sunt ut αὐλοὶ τέλειοι — ὑπερτέλειοι Athen. XIV. 634. F. aut a compositis derivata ut ἀναπόμπιμος et διαπόμπιμος ab ἀναπομπή, φιλαπλοϊκός a φιλάπλους. Postremo huc referam ἰσοτέλεστος pro ἰσοτελής, ταχυβάδιστος, χρυσεοπήνητος, μελιπτέρωτος, φιλωρείτης, παιδοποιητής, κωμῳδοποιητής, μικραδικητής oppositum τῷ μεγαλάδικος Aristot. Rhet. II. 17. p. 1390, 29.

§. 8.

Sequitur trias nominum in ους terminatorum. Ab ὀδούς et ionico ὀδών procedit duplex forma adjectivorum, quorum nonnulla pro substantivis valent, μονόδους, μυριόδους, σινόδων sive συνόδων Aristot. H. Ann. VIII. 2. qui piscis a Polluce συνόδους vocatur; ἐριόδων ὁ μεγάλους ἔχων ὀδόντας Hesych. secundum ordinem literarum in ἐριώδων mutari oportet. Sed utriusque terminationis discrimen qualecunque a nonnullis traditum esse apparet ex admonitionibus Grammaticorum; Phrynichus App. 58. προώδων ἡ προέχουσα τοὺς ὀδόντας καὶ ἐπὶ τοῦ ἄῤῥενος· et Poll. II. 96. ὁ προύχοντας ἔχων τοὺς ὀδόντας καλεῖται προώδων· καὶ προόδους ἐπὶ θηλυκῶν. De genere neutro nos edocet Etym. MS. Hermanni de Em. Gramm. p. 28. τὸ καρχαρόδουν καὶ τιμήειν ἀπὸ τοῦ καρχαρόδον καὶ τιμῆεν γέγονε κατὰ πλεονασμόν. Hinc est quod pro καρχαρόδουν καὶ χαυλιόδουν ζῶον Aristot. de Part. Ann. III. 1. p. 661, 23. quae Buttmannus Gramm. §. 63, 2. incassum suspectat, libri nonnulli praebent καρχαρόδον καὶ χαυλιόδον· et vulgo legitur τὸ ἄμφωδον III. 2. p. 663, 36. ubi codd. ἄμφοδον, sed τὸ καρχαρόδουν Philostr. V. Ap. IV. 38, 178. Aristot. H. Ann. II. 29. quo loco in codd. καρχαρόδον et καρχαρόδων scriptum invenitur; τὸ ἀμφῶδον apud eundem compluries v. Addend. ὀξυόδοντι γενείῳ Nonn. XL. 484. Neutri pluralis haec habemus exempla: χαυλιόδοντα γένεθλα Oppian. Cyn. III. 6. τὰ καρχαρόδοντα II. 262. Galen. de Usu Part. XI. 2, 588. Aelian. H. Ann. XI. 37. πολυόδουσι

γενείοις Nicand. Th. 53. Super haec adnotanda est correptio ultimae *νωδός*, et anadrome genitivi *γέρων ἀνόδοντος*, tertio femininum *κενοδοντίς* ad similitudinem masculini in *ων* conformatum ut *θεράπων*, *θεραποντίς*. Non minus quam illa generi neutro apta sunt adjectiva a *πούς* composita *πολύπουν γένος* Plat. Tim. p. 34. A. *τὸ ἄπουν* Arist. H. Ann. III. 1, 1. *τὸ εἰλίπουν* Hipp. de Articc. p. 146. T. III. *τὸ τετράπουν* Callim. Fr. 87. *τὸ ἀργυρόπουν* Athen. V. 212. B. Pluralis numeri formae ambiguae sunt, *μῆλα τανaύποδα* Homeri, et persaepe alibi *τὰ ἄποδα, δίποδα, τετράποδα*. Etsi enim nomina secundae declinationis potissimum de mensura dici solent v. ad Phryn. p. 546. coll. Jacobs. ad Anth. Pal. 679. Ellendt. ad Arrian. T. II. 350. nihilo secius pro *ζώοις τετραπόδεσσι* Maneth. VI. 415. Diodorus II. 42. scripsit *ζώοις τετραπόδοις*, Nonnus XI. 486. *ἀελλοπόδοιο τοκῆος*, nisi *ἀελλοπόδαο* dedit, ut Hesiodus *Οἰδιπόδαο*, variatque scriptura Alciphr. III. Ep. 27. ubi *ἑτερόποδα* receptum est pro *ἑτερόποδον*, et nominis topici *Τρίποδες* et *Τρίποδοι* Strab. VIII. 394. Quamobrem superlativus *πολυποδώτατος* Tzetz. Chil. IX. 911. ambiguum est, utri declinationi assignandus sit. In utramque partem Graeci protoclitis uti solent: *ἑπταπόδης, ὀκταπόδης, τριπόδης, ἀελλοπόδης, ἀερσιπόδης, γυμνοπόδης, ψαυκροπόδης*, prae quibus Homerus *ἀργίπους, ἀελλόπους, εἰλίπους* etc. dicere amat, et in absoluto casu *τρίπος, ἀελλόπος, ἀρτίπος*, quae paroxytona sunt ut Grammatici praescribunt ad Il. IX. 505. eumque accentum habent *τετράπος* Arat. 214. Macrob. de Differ. Verb. p. 726. *τετράπον* Aenigm. XV. 321. T. III. Anall. *ἀελλόπος* Nonn. XII. 54. XXIV. 135. XXXVII. 159. XLVIII. 247. *μικρόπος* Tzetz. Posth. 372. *Οἰδίπος* Alcaei Mess. Ep. XXI. 492. T. I. neque in simplicibus, quibus Dores iota subtrahunt, *χαρίες, Μαλόες, τιμῆεν* Anecd. p. 1187. detractio literae affert mutationem accentus. Sed proparoxytona *ἀέλλοπος* Nonn. XXVIII. 288. (vitiose *ἀελλοπός* XXXIV. 260. et Paraphr. XI. 97.) *σάραπος* Alcaeus Fragm. VI. 16. *ὤκυπος* in ultimo versu Hymni in Apoll. p. 518. T. II. Anall. *ἄρτιπος* Agath. Ep. XXI. 4. et LV. 5. p. 40. et 50. T. III. pro quo in Anth. Pal. paroxytonum successit v. Jacobs. Praef.

XXXVII. et Adnot. p. 117. miraturque Eustathius p. 768, 46. τὸ ἀρτίπος καὶ ἀελλόπος διὰ τί μὴ προπαροξύνονται μετὰ τὴν ἀπέλευσιν τοῦ ῡ ὁμοίως τῷ πούλυπος, idemque p. 787, 53. de νηλίπους dubitat ne a λίπος potius quam a πούς compositum sit. Accentum autem abjecta litera ῡ non retrahi miratur ideo quod hyphesin sequi solet anabibasmus toni, ζέα, χρόα, ζόη, δέρη, φλόος, κάτασχε, ἔπισχε, ὑπόδρα, χῶρι, ἐληλαμένος etc. [25]) Itaque illud quoque plerumque proparoxytonon est sive πόλυπος scribitur Athen. VI. 224. E. sive πούλυπος Oppian. Hal. III. 224. E. Isidor. Ep. I. Nonn. VI. 269. Joann. Ecphr. II. 87. sive πώλυπος, quod Athenaeus p. 316. A. Aeolibus tribuit, sed evagatur longius v. Hipp. de Morb. II. 243. aliosque ap. Schweighaeus. T. III. 287. Nec minus fixum accentum habet νήλιπος, quod qui a dorico nescio quo ἤλιψ propagatum putarunt metuo ne id consilii ceperint, quod non facile explicare possint; nam et illius vocabuli etymon inexcogitatum est, neque credibile videtur νήλιπος aliter compositum esse atque νηλίπους et νηλίπεζος, cujus pars posterior idem significat quod πούς, ut ἐξάπεζος, χιονόπεζα, prorsusque inauditum est Οἴδιψ illud, unde Doederlinus ad Oed. C. 342. Oedipi nomen productum esse sumit sine ulla pedis significatione. Postremo Munckerus ad Anton. c. XVIII. avem ἠέροπον eandem esse putat, quam Aristoteles et Apostolius ἀερόποδα vocant. Substantivorum significationem acceperunt τριόδους et τρίπους, unde adjectivum πολυτρίπους compositum est, eamque nativam habent γεισίπους, ἱστόπους, καλάπους, κλινόπους. Adjectiva, quae praepositionem recipiunt, diversam pro significatione speciem sortiuntur; namque aliter dicitur τὸ ὑπόπουν, quod sub se pedes habet, aliter τὸ ὑποπόδιον, quod sub pedibus est, περιποδίη ἡ ὑπὸ πόδας οὖσα Galen. Gloss. ἐμπόδιος, ἐπιπόδιος, παρπόδιος, περιπόδιος, sed pro περίποδα ὑποδήματα Poll. VII. 84. recte corrigunt περὶ πόδα, neque aliter scribendum videretur Niceph. Blemm. Geogr. p. 6. κατοικοῦσι τὰ πρόςποδα τοῦ ὄρους,

---

25) Similis quodam modo est trisyllaborum in ιον exeuntium diversitas, θύριον, λύριον, κόριον, παιδίον, κλειδίον, σμιλίον.

nisi succurreret τὰ πρόποδα τῶν ὀρῶν Schol. Nic. Th. 345. Πρόπους rursus substantivum est. — A βοῦς composita sunt εὔβους, πολύβδυς Anecd. p. 701, 5. et cum correptione ultimae μέσαβος sive μέσαβον, Πόλυβος. Etym. M. 680, 57. Πόλυβος συγκοπὴ οὐχ ἀφαίρεσις· εἰ γὰρ κατ' ἔλλειψιν ἐγένετο, ὤφειλεν εἶναι Πολύβος ὡς ὠκύπος, quanquam et hujus accentus instabilis est, nec remanet in χείμαῤῥος similibusve qui ante erat. Μέσαβον autem Pollux I. 252. auctor est μεσάβοιον quoque dici et μεσόβοιον; quod conferendum cum ἀλφεσίβοιος, μυριόβοιος, δεκάβοιος (ut δεκάχοιος Hesych.) in Draconis lege Poll. IX. 61. ne solis hoc concessum putemus poetis. His adnexa sunt, quae supra memoravi, ἀβούτης, πολυβούτης, et proparagoga ἀργιβόειος, ἑπταβόειος, πουλυβόειος, ὠμοβόειος Dio Cass. LXXVII. 7. quod in communi sermone ὠμοβόϊνος dici solet v. Valcken. ad Herodo. VII. 91. cum feminino γῆς Εὐβοείας Sophocl. Thyest. VI. ad ultimum ὠμοβοεύς, ut βοεύς, ἰστοβοεύς. De neutro οὖς quum jam supra §. 1. exposita sint quae ad rem pertinent, unum restat πλακοῦς, cujus genitivum imitantur adjectiva ἀπλάκουντος et φιλοπλάκουντος, nominativi formam atque adeo accentum retinent substantiva κοπτοπλακοῦς et μηλοπλακοῦς Galen. de Alim. Fac. II. 23, 603. T. VI.

§. 9.

Amplior producitur numerus nominum in ῡς, partim a masculinis ἐξαπέλεκυς, ἰσόνεκυς, ἰσόπρεσβυς, καλλίβοτρυς, μικρόσταχυς, φίλιχθυς, ψευδόμαρτυς atque alia indidem composita, quae C. II. §. 4. produximus; a femininis εὔγηρυς, κυάνοφρυς, τρίκορυς, μακρόγενυς et μικρόγενυς, a quibus ἡμιγένειος, μακρογένειος, ὀξυγένειος, χαλκογένειος, tantum distant, quantum γένειον a γένυς. Accentus utriusque generis idem est, sive a barytonis composita sunt sive ab oxytonis, sive longa est simplicium ultima sive brevis; vitiosa sunt ἱερομάρτυς l. c. Λευκόφρυς in codd. Lycophr. 346. apud Hesychium αὐτομάρτυς, ἑλιβότρυς, μικροβότρυς (s. Μικρόῤῥωξ), ὀρθοκόρυς, nec ferri potest oxytonum πανοιζὺς ἑστία Aesch. Choeph. 49. nam quod Bernhardy opinatur Synt. p. 50.

πανοιζύς substantivum esse cum alio substantivo conjunctum, id neque ad excusationem accentus quidquam confert neque graece dici potest. Aeque mendosa sunt ἐναλιδρῦς in lemmate Poetae de Herbis c. XIV. 191. et καλλίχθυς in Hedyli Epigr. III. 526. Anall. T. III. Append. Epigr. XXIX. 764. pro quo κάλλιχθυς scribitur ap. Athen. VIII. 344. E. unde epigramma excerptum est. Substantiva plerumque paroxytona sunt: ἐτυμόδρυς Theophr. H. Pl. III. 8, 2. ἡμερόδρυς Hesych. λινόδρυς Diosc. Mat. III. 102, 449. φελλόδρυς Paus. VIII. 12, 1. et ap. Theophrastum tribus locis, ubi ne semel quidem discrepat Urbinas, χαμαίδρυς Diosc. l. c. Paul. Aeg. VII. 22, 258. Galen. de Simpl. Facult. VIII. 22, 153. T. XII. de Antid. I. 5, 31. T. XIV. eodemque loco χαμαιπίτυς et 12, 59. de Simpl. Fac. VIII. 22, 155. Nonn. c. CLXXXIV. Dioscor. Mat. I. 175. et 176. Eup. 327, 333. et in codd. Athen. XV. 681. D. qua in syllaba accentum retinent secundus tertiusque casus et illis locis et Paul. Aeg. VIII. 3, 231. nominisque proprii Καλαμόδρυς Aelian. V. H. I. 27. dativus Καλαμόδρυϊ scribitur Athen. X. 415. F. Verum alia, quae in Dissert. IV. §. 7. exhibui, hinc discrepant; quin Dindorfius ad Arist. Fragm. p. 8. perispomenon offert τοὺς ἀπιχθῦς, id est τοὺς μὴ ἐσθιομένους ἰχθύς, quod hoc intellectu substantivum est ut πρότηθυς, ναρδόσταχυς Paull. Aeg. VII. 3, 248. Schol. Nic. 604. γέρανδρυς atque μέλανδρυς (non μελάνδρυς). Sed hoc idem adjectivum est secundae declinationi accommodatum πίτυος ἐκ μελανδρύου Aesch. Philoct. N. 235. cujus femininum esse videtur sed substantive usurpatum ἡ μελανδρύα, quod Theognostus Anecd. Cram. II. 106. inter nomina primae declinationis κωδύα, καρύα, ὀξύα etc. refert; eundemque locum obtinuerunt neutra, χαμαίδρυον trissago Galen. Eup. III. 521. T. XIV. μελάνδρυον quod nonnulli in Odyss. Ξ. 12. pro μέλαν δρυός substituerunt, γεράνδρυον, ἔνδρυον, ἄδρυον, pro quo Pindarum Fragm. XXIII. 126. ἄδρυς dixisse Boeckhii conjectura est. Eodem pertinet μεσόφρυον. Adjectivorum fines non egressa ἄμυος Hipp. de Articc. p. 216. T. III. Galen. de Temp. III. 6, 70. Paul. Aeg. I. 61, 17. ἀριδάκρυος, βαρυδάκρυος, πολυδάκρυος, εὐβότρυος, εὐκόρυθος, τρικόρυθος, πολυΐχθυος,

ac fortasse τρισοίζυος Aeschylo reddendum Fragm. CCCLV. pro τρισόζωος. Sed a νηδύς nullum ducitur adjectivum; nam ὁμονήδυος per errorem scriptum est pro ὁμονήδυιος, quod cum νήδυιος compositum est, ut τριπήχυιος, παραπήχυιος, προπήχυιος, quae Poll. II. 142. restituenda pro παραπήχιον et προπήχιον. Neutralia non componuntur nisi mutata declinatione, ἀγόνατος, πυκνογόνατος, καμψεσίγουνος, ἁρπυιόγουνος etc. excepto nomine δάκρυ, unde ἄδακρυς, ἀναγκόδακρυς, βαρύδακρυς, ἔνδακρυς, πολύδακρυς, quorum nullum casum nisi primum et quartum demonstrare possum in utroque numero, ἀριδάκρυες et ἑτοιμοδάκρυες Eustath. p. 115, 36. neque plures in usu fuisse affirmat Matthiae Gramm. §. 114. p. 292. Sed Hesychius tamen affert Ἀριδάκρυσι πολυδάκρυσι, neque ratio apparet, cur Graeci huic adjectivo angustiores fines circumscripserint quam similibus: εὐστάχυος πεδίοιο Quint. Cal. II. 402. εὐσταχύεσσιν ἀμάλλαις V. 61. πολυβότρυος ἀντ' Ἀμύροιο Hesiod. Fragm. XIX. Βουπρασίου πολυβότρυος Theocr. XXV. 11. quo exemplo et primo Quinti cognoscitur, haec adjectiva non duorum, ut Lexicographi perhibent, generum esse sed trium, idque non solum in casibus imparibus; nam ἑνδεκάπηχυ legitur apud Homerum, παράπηχυ et ἐπίπηχυ apud alios, εὔσταχυ Niceph. in Synes. p. 353. C. Eustath. Opusc. III. 13, 84. ἀρίδακρυ Aristot. H. Ann. IX. 1, 4. quod hinc affert Schol. Il. XX. 252. ἱερόδακρυ Melanipp. Ath. XIV. 651. F. πολύδακρυ Christ. Pat. p. 266. B. ἐπίδακρυ Hesych. s. Μυδαλέον et ὑπόδακρυ s. Γλαμυρόν, δάκρυ ἄδακρυ Hermannus restituit Iph. T. 832. ὑπέροφρυ Eustath. Or. II. 11, 62. Alterum est ἄστυ, quod cum solis praepositionibus cohaerescit non uno modo: συνάστεος Simonid. Fragm. XXVI. 191. προάστιος ὡς Βυζάντιος Steph. s. Ἄστυ, quod poetarum usibus inservit, et προάστειον, quod toties hoc accentu signatum legitur, ut properispomenon προαστεῖον Themist. Or. VI. 82. A. non minus sit suspectum, quam poetica forma in libris Thucydidis II. 34. IV. 69, 2. et Strabonis XII. 577. XIV. 653. Artemid. III. 62. etc. Cetera hujus generis insociabilia sunt: βράθυ, γῆθυ Psell. in Anecd. Boissonadii T. III. 224. κάχρυ, κόνδυ, μέθυ, μίσυ, μῶλυ, νάπυ, πῶυ,

σῶρυ, φῖτυ, quibus. Theognostus Cram. II. p. 79. et 120. addit ἄσχυ ἀπόρευμα (ἀπόῤῥευμα) δένδρου ex Herodo. IV. 23. et ignotius τρῆνυ, Hesychius Κόχυ πολὺ πλῆθος. Sed τὸ γένυ, quod Passovius apud Tragicos legi affirmat, legitur nusquam. Unicum et singulare est ἀδελφός, si pro vero valet, quod vulgo traditur, compositum esse a δελφύς· nam pro χρύσοφροι Aelian. H. Ann. XVIII. 28. XVI. 12. nunc χρυσόφρυες legitur a codd. oblatum; ἀμφιπέλεκκος et ἡμιπέλεκκος proxime absunt ab homerico πέλεκκον. Adjectiva autem in υς exeuntia si cum praepositionibus conjungantur, plerumque servare terminationem, si cum aliis orationis partibus, fere semper mutare, multis exemplis ostendi ad Phryn. p. 533. quibus addo ἄπολυ Anecd. Ind. p. 1335. ὑπέρπολυ et σύμπολυ, ac feminina non mota, κόμη ἀπευθὺς οὖσα (ἀπαιθύσσουσα?) Stob. Ecl. I. 29, 586. T. II. δῆξις ὑπό[illegible]χυς Galen. Gloss. 418. ἡ ὑπόπλατυς σανίς Schol. Lyc. 641. Quibus explicatis restant verbalia, quae pauca sunt: ἔπηλυς, κάτηλυς, μέτηλυς, νέηλυς, ἐργότρυς κατάσκοπος ἔργων Hesych. κάτηρυς apud eundem Κατήρυδες αἱ καταῤῥέουσαι ἄμπελοι a ῥύω, ῥέω, sed εὐῤῥύς, quod Eustathius ut supra dixi §. 4. genitivo εὐῤῥεῖος praestruit, accentus et declinatio adulterinum esse arguit, neque usitatum est βρίηπυς, quo Herodianus utitur ad explicandum βριήπυος in Schol. Ven. *N*. 521. ἤπυς ὡς γῆρυς, βρίηπυς ὡς μελίγηρυς, οὗ ἡ γενικὴ τοῦ βριήπυος μετέστη εἰς εὐθεῖαν. Haec autem verbalia per δ declinata ab illo genere, quod genitivum in ατος, ητος, ωτος, mittit, non solum hoc differunt, quod duas consonas a perfecto verbi passivi translatas non habent, quae illorum nota est a Grammaticis tradita v. §. 5. sed etiam generis neutrius participatione, ἔπηλυ ὕδωρ Paus. II. 5, 2. ἔπηλυ πλῆθος in Heracliti Epist. a Boissonadio edita ad Eunap. p. 428. τοῦ ἐπήλυδος γένους Dionys. Antt. I. c. 60. ἐπήλυδα ἔθνεα Herodo. VIII. 73. quod nemo ad nominativum ἐπήλυδος refert, quem Struvius in Suppl. Lex. Schneid. ex Sibyllinis profert depravatum fortasse ex ἐπήλυτος. Ξύγκλυδα συγκεχυμένα Hesych. συγκλύδων καὶ μιγάδων ἠθῶν ἀνάπλεοι Philo de Legg. Spec. II. 789. A. §. 14, 312. Mang. Apostolii glossa σύγκλυδος

advena ap. Dorvill. ad Char. p. 575. auctoritatem nullam affert, meritoque Graefius ad Nonn. XXXIV. 157. damnavit nominativum ὁμήλυδος.

§. 10.

Jam perventum est ad ultimam catalexin ῶς, tribus nominibus affixam, quorum unum χρώς declinationem duplicem, propagines diversissimas habet. Earum duas Atticistae discriminant: ἁπαλόχρως διὰ τῆς ω, οὐ διὰ τῆς ου Phryn. App. p. 18. λευκόχρως ἀττικῶς, λευκόχρους ἑλληνικόν Moeris p. 252. idque satis comprobatum est; sed dubitatio restat de accentu. Nam vulgo haec barytona sunt ἀλλόχρως (Eur.), ἀλφιτόχρως (Aristoph.), ἀνθεσίχρως (Athen.), ἄχρως Hippocr. Epid. VII. 634. T. III. ἐνερόχρως (Alciphr.), γλυκερόχρως (Anth.), κελαινόχρως (Anth.), κυανόχρως (Eur.), λευκόχρως (Anth.), πάγχρως Synes. de Prov. I. 114. B. παρθενόχρως (Anth.), τρίχρως Aristot. Meteor. III. 2. p. 371, 14. τρυφερόχρως Paul. Aeg. V. 3, 162. aliaque haud pauca; eumque accentum Arcadius p. 93, 21. et monosyllabicis [26]) adscribit, λευκόχρως, ἀείζως, et polysyllabicis, χρυσέρως, λυσίδρως· sed excipit attica δύςερως, φιλόγελως. Persaepe tamen hoc praeceptum negligitur praesertim in obliquis: κηροχρῶτες Athen. XIII. 608. D. τακεροχρῶτες X. 449. B. τερενοχρῶτες III. 131. D. ξανθοχρῶτες VII. 325. E. μελαγχρῶτες Eur. Hec. 1106. quod in duobus codd. Flor. proparoxytonon est, ut κελαινόχρως Aesch. Suppl. 785. μελάγχρως Plat. Phaedr. 253. E. ubi codd. aliquot μελαγχρώς praebent, ut κυανοχρῶτα Mosq. in Eur. Phoenn. 308. πελαργοχρῶτες Lycophr. 24. ὑπολευκοχρῶτες Hippocr. Epid. I. 402. T. II. pro quo proparoxytonum legitur ap. Galen. Comm. I. in L. de Humor. VIII. 90. T. XVI. Alia est forma vulgaris εὔχρους Aristid. Or. XLIV. 568. T. I. pro quo in cod. Laur. εὔχρως scriptum; μελάγχρους Plut. V. Arat. c. XX. μελάνοχροι Galen. Eup. II. 391. T. XIV. ἑτερόχροος μορφή Nonn. XXXII. 79. πολύχροον ἄνθος Democritus ap. Galen. de Comp. sec. Locc. X. 2. 636.

26) *Monosyllabicis* dixi diversum a *monosyllabis*.

B. etc. ducta a recto χροῦς ut χοῦς, quem Buttmannus et Passovius Graecis abjudicant, sed Herodianus π. Μον. p. 17. Ionibus pertritum esse testatur; et aucta epenthesi γλαγεόχροιος Tzetz. Posth. 527. μελίχροιος v. 366. πολύχροιος Anteh. 213. ἑτερόχροιος Polem. Physiogn. I. 6, 195. Suid. εὔχροιος Hipp. Mul. I. 758. T. II. λευκόχροιος Epidem. II. 434. T. III. παράνοιοι de Morb. I. 209. T. II. σύμπνοιος Aret. de Sign. Acut. I. 10. p. 20. similiaque ad Phryn. p. 495. allata, quibus omnibus non idem auctoritatis adjungo, multoque minoris aestimo ἐλαιόχρωος Anon. de Alim. p. 411. in Anecd. Boisson. T. III. μονόχρωος, quod Bastius produxit Ep. Crit. p. 24. et μελίχρωος quod Boissonadius inconsultius revocavit in Philostr. Her. XIX. 9, 736. Vulgatioris formae neutra pluralia ambigua sunt ὄστεα ταμεσίχροα Paull. Sil. Ep. XL. 54. Anth. P. X. n. 60. φῦλα κρατερόχροα Oppian. Cyn. III. 337. nec τῶν μελιχρόων Philostr. Imagg. I. 4. decerni potest secundaene sit declinationis an tertiae, ut γλαυκόχροα καρπόν Pind. Ol. III. 23. λιπόχροα ταῦρον Nonn. XIX. 65. οἱ μελάγχροες Herodo. II. 104. quibus praeivit homericum ἐγχείας ταμεσίχροας. Et hujus casus transversos poetae neutralibus quoque connectere solent: ὑγρόχροος ὑψόθι νώτου (nisi masculinum est) Joann. Ecphr. I. 283. μελανόχροος ἀντὶ καρήνου Nonn. XXVI. 300. ταμεσίχροϊ κέντρῳ XXXVII. 379. XLVII. 124. Vulgo autem neutra attice declinantur: τὸ εὔχρων Plat. Legg. II. 655. A. Arist. Thesm. 644. Eqq. 1171. ἄχρων Plat. Charm. 168. D. πυρόχρων Aristot. Rhet. III. 3. ὁμόχρων καὶ μονόχρων de Gener. Ann. III. 1. p. 749, 20. c. 3. p. 755, 4. ubi codd. mire quam variant ὁμόχρουν, μονόχροον, μονόχρωμον, μονόχρωον· iidem τὰ μονόχρω de Incess. V. 6. p. 786, 3. pro μονόχροα praebent; ἤπατα εὔχρω de Part. Ann. IV. 2. p. 622, 23. Nec obliviscendum est μελαγχροιής a χροιά compositum, de quo Schol. Od. Π. 175. μελαγχροιής ὀξυτόνως· τοῦτο δὲ κατὰ συγκοπὴν Ἀττικοὶ μέλαγχρις, quod ap. Moeridem p. 262. μελάγχρης, a Bekkero rectius μελαγχρής scribitur, ut et alibi editum est et in Menandr. Fr. CCCXL. 281. cum neutro junctum μειράκιον μελαγχρές. Et ἀχρής quoque (non ἄχρης) ex ἀχροιής sive

ἀχροής contractum dicit Etym. M. p. 281. δέρμα' εὔχροἐς Odyss. XIV. 24. ubi εὔχροον scribi Scholiastae adnotant. His accedit sexta forma genitivi similis μελίχρωτος, quod Schneiderus damnat, nec ipse dubito quin Aristaenetus μελίχλωρος scripserit vel μελίχροος v. Schneider. ad Plat. Civ. T. II. 175. sed defendit Bastius Epist. Crit. p. 24. κυανόχρωτος afferens ex hymno Orphico, cui ὀζόχρωτος *hircosus* Gloss. et εὔχρωτος ex scriptoribus inferioris aetatis addi possunt, analogiae haud aliena.

Alterum est φώς et φῶς. Ab illo Simonides composuit δαμασίφωτα τὸν ὕπνον Schol. Ven. Ω. 5. quod hujus generis unicum est, sed φῶς multa ex se progeneravit, velut substantiva, σκιόφως (Heliod.), σεληνόφως (Chaeremon.) et λυκόφως, quod Eustathius p. 449, 12. et p. 809, 41. una cum γλυκόφως p. 689, 23. plebejae adscribit dialecto cf. Corais ad Heliod. p. 175. ac genitivus τοῦ λυκόφωτος legitur ap. Hesych. s. Λυκοειδέος. Tum adjectiva ἄφως et λειψίφως, quae Eustathius p. 811, 63. barytona esse dicit διὰ τὴν σύνθεσιν. Sed quaeritur quomodo nominativus τοῦ ἀμφιφῶντος scribi oporteat; Athenaeus XIV. 645. A. placentam ἀμφιφῶντα dici ait aut ob faculas circumpositas aut quia affertur die, quo lunam occidentem sol exoriens occupat, coelumque duplici illustratur lumine, ὁπότε ὁ οὐρανὸς ἀμφιφῶς γίνεται. Id certe ἀμφίφως scribere convenit; sed placentae nomen sic ut Ξενοφῶν, Ἀγλαοφῶν, scriptum esse ostendit declinatio; neque causabor ambiguitatem veteris scripturae Poll. VI. 75. ἀμφιφῶνες. Peculiaris feminini forma est ἀναφωτίς, quod recte acuitur ut ἐπωτίς, sed properispomenon esse oportet herbae nomen ἀγλαοφῶτις, cujus accusativus est ἀγλαοφώτιδα ap. Poetam de Herb. 154. Adjectiva trium generum genitivo assimilantur, αὐξίφωτος, (αὐξίφωνος nihili est) ἀρχίφωτος, ὁλόφωτος, πλησίφωτος, τρισσόφωτος, quae omnia apud scriptores christianos inveniuntur, ut et πάμφωτος Maxim. Monach. Exeg. Pasch. p. 335. in Uranolog. Petavii, πολύφωτος Schol. Ven. I. 477. ὑπέρφωτος Maximus l. c. et Eustath. Or. XXIV. 238. cum praepositione ἐμφώτειος. Ab antiquiore nominis forma composita sunt ἀμφιφαής, ἑτεροφαής, πλησιφαής etc. ipsumque κελαινεφής hinc ducunt Grammatici v. Etym. M.

Polysyllabicorum declinatio quae sit, declarat Choeroboscus Anecd. p. 1197. τὰ εἰς ως σύνθετα τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον λυσίδρως, λυσίδρωτος, χρυσέρως, χρυσέρωτος, φιλόγελως, φιλογέλωτος· εἰ δὲ ἀττικά εἰσιν, ἀποβολῇ τοῦ σ ποιοῦσι τὴν γενικήν, ὁ δυςέρως, τοῦ δύςερω, accentibus iis, quos scripsi. Moeris φιλόγελω Ἀττικοί, φιλογέλωτος Ἕλληνες. Regulam sequuntur οἱ δυςίδρωτες et εὐίδρωτες in Theophrasti Fragm. de Sudoribus saepe iterata, ἀνίδρωτες Aret. de Sign. Diut. I. 16, 122. II. 7, 151. sed crebra transgressio est in Hippocratis libris, ἐν πυρετῷ ἀνιδρῶτι Coacc. p. 272. T. I. et ap. Galen. Comm. II. in Prorrh. I. 642. et 643. T. XVI. πυρετοὶ ἀνιδρῶτες Epidem. II. 428. IV. 513. T. III. Ab eodem nomine duo secundae declinationis oriuntur adjectiva ἄνιδρος Hipp. de Vict. Acut. p. 75. T. III. τὸ εὔιδρον Theophr. l. c. 19, 816. κάθιδρος Phot. et Hesych. quod et Suidae pro κάθιδρως reddit Kuesterus. Et cum replicatione genitivi ἀνίδρωτος Hipp. Epid. VII. 653. et 665. τὰ εὐίδρωτα Aristot. Probl. I. 17. XXXVI. 2. Quae nomen ἔρως in exitu habent, partim propria sunt ut Ἀντέρως, Συνέρως Galen. Comp. sec. Locc. IV. 774. T. XII. Ἑρμέρως, Χρυσέρως sive Χρύσερως v. Ebert. Dissert. Sicul. p. 153. quorum interpretatio incerta, partim communia significatione inter se diversa; nam ἵππερος, nomen comicum, substantivum est et παιδέρως, sive planta ita dicitur Diosc. Eup. c. 182, 310. sive unguentum Phot. illud amorem equorum denotans, hoc quod amatur a pueris; sed Ζεὺς παιδέρως, quod Pollux III. 70. jocose fictum dicit, pueros amantem declarat sicut δυςέρως misere amantem; cetera a nominis casibus sunt composita vel secundo ut ἀντέρως amethysti nomen, vel quarto ut λυσέρως et ἀνακάμψερως, quod recte proparoxytonos scribi videtur ut θρήνερως, μίσερως Poll. VI. 189. quod Theodosius Gramm. p. 68. cum δύςερως, κάκερως, πολύερως conjungit; ἰδέρως tamen, ὁ ἅμα τῷ ἰδεῖν ἐρῶν, paroxytonum est apud veteres Lexicographos. Anadromae similitudo in hoc numero nulla praeter ἀπέρωτος ἔρως Aesch. Choeph. 600. quod ipsum nonnulli eximunt ἀπέρωπος scribentes. Item a γέλως et substantiva componuntur, ἔκγελως, κατάγελως atque κλαυσίγελως,

et multo saepius adjectiva αἰσχρόγελως, ἐγερσίγελως, ἡδύγελως, πρηΰγελως, ὑβρίγελως, φιλοπουλύγελως, quae plerumque in declinatu crescunt; sed ambiguum est Athen. XIII. 591. C. Φρύνην ἐπικαλουμένην κλαυσιγέλωτα, adjectivumne sit an substantivum. Ac pro φιλόγελως dicitur etiam φιλογέλοιος, quod genus compositionis supra attigimus; sed πολύγελος vereor ne fictum sit a Lexicographis; neque in numerum admittam φιλόγελοι, quod duo codd. Aristot. Rhet. II. 13. p. 1390, 22. pro φιλογέλοιοι praebent; quo loco sequitur neutrum tertiae declinationis ἐναντίον τὸ ὀδυρτικὸν τῷ φιλογέλωτι. A femininis deflexa duo quae afferam habeo: Δηοῦς εὐρυάλωός Nonn. IV. 409. VII. 82. XXXIX. 139. Par. XI. 106. alterum substantivum Μιργάβωρ τὸ λυκόφως Hesych. quo a principio adjectiva προσεῷος et ὑπηοῖος ducuntur. His si addidero verbalia, cursus, quem ingressi sumus, peractus erit. Plurimis ortum dedit verbum βιβρώσκω· ἀλιβρώς Lycophr. 443. ubi codd. optimi et plurimi ἀλιβρός substituunt ut ζαβρός [27]), νεογνός, et Eur. Troad. 436. ὠμοβρὼς Κύκλωψ codd. ὠμοβόρος et ὠμόβρος, quorum omnium eadem est correctio; τὸν ἀβρῶτα Paul. Sil. Ep. LXVI. Agath. Hist. II. 31. p. 71. A. ἀνδροβρῶσι χαρμοναῖς Eur. βαρυβρῶτα στόνον Soph. ἡμιβρῶτες Athen. 202. C. τοῦ κρατοβρῶτος et τοῦ παιδοβρῶτος Lycophr. βοραὶ σαρκοβρῶτες Moschio Stob. Ecl. I. 9, 38. p. 242. cui simillimum οἰνοβρῶτα βορήν Nicandri, τῷ νεοβρῶτι saepius apud Hippocratem significatione activa ut pleraque illorum et χειροβρῶτι δεσμῷ Stesichor. ap. Zenob. VI. 44. (omissum a Kleinio). Unum substantivi locum obtinuit vermiculi nomen, quod τριχόβρως scribitur Phot. οἱ τριχόβρωτες Arist. Ach. 1079. (1111.) vitiose τρίχοβρος Hesych. saepius τριχοβρῶτες, v. Schol. et Comm. ad Arist. l. c. Anadromae similitudinem habent ἄβρωτος, ἀνδρόβρωτος, θριπόβρωτος, λυκόβρωτος, ὠμόβρωτος, pro quo apud Hesych. s. Χάρυβδις male ὠμόβροτος legitur atque haud

27) Ab eodem verbo compositum videtur μολοβρός, nisi simplex est *molestum* significans; Hesychius Μολορός (sic) λυπηρός, ἀηδής. Sed de λάβρος veteres sine dubio errant.

scio an Aesch. Suppl. 287. *κρεοβόρους Ἀμαζόνας* scripserit, non *κρεοβότους*, quod non magis dici posse videtur quam *γαλακτόβοτος*. His adnumeranda sunt *ἀγνώς*, cujus usus frequentissimus, accentus stabilis est, *ἀλλογνώς*, nisi Empedocles *ἀλλόχρως* scripsit v. Aglaoph. 838. *ἀπτώς*, *φυλλοστρώς* et *ἀτρώς*, quod affertur in Choerobosci canone ap. Suid. et Etym. M. s. *Ἀβλῆτα*. *Κναμότρως* commentum est nescio cujus in Schol. Arist. Eqq. 41. nec tutiora Hesychiana illa *Ἀζῶτες οἱ μὴ εἰς τὰ συνεστῶτα παρόντες* [28]) et *Εὐαλώς εὐχερῶς θηρώμενος*, cujus in locum *εὐαλής* reponunt; nam adjectiva copulata in *ας*, *ης*, *ως*, quorum genitivus in *τος* exit, omnia a verbis ducta sunt iis, quae consonas duplices easque ut plurimum mobiles habent *βλ*, *κρ*, *πτ*, *στρ*. Quod in causa est, cur Hermanno *χερνής* a verbo *νέω* sive *νήθω* compositum esse Opusc. T. V. 106. minus assentiar; ac ne aptum quidem videtur viris nomen opificii, cui mulieres praefici solent, repugnatque etiam motio generis *χερνῆσσα*, nulli verbalium concessa, et paraschematismus *χερνήτης*, *χερνήτωρ*, ut *λιπερνής*, *λιπερνήτης*. Nominis *αἰγοθής*, quod Etym. M. profert, ignoti auctores, ignota declinatio. Semel legitur *ὑποδρής* Nonn. Par. VI. 185. *γινώσκων ὅτι λαὸς ὑποδρὴς ἔσκεν ἑταίρων*, nisi *ὑποδρήσσεσκε* scripsit, ab *ὑποδράω* vel *ὑποδρήσσω* id est *ὑποδέρκομαι*. Neque communem analogiam sequuntur antiqua vocabula, *δμώς*, quod pro *δμής* in usum venit mutata declinatione, et composita, *ὑποδμώς*, quod veteres ob praepositionis pleonasmum acui consentiunt Arc. p. 93. Etym. 435, 36. *ἐτεοδμώς*, cujus solus genitivus *ἐτεοδμώων* apud Hesychium extat olim a Ptolemaeo lectus Odyss. *Π*. 305. et *καθακλῶθες* vel *κλῶθες*, quod ex metaplasmo ortum putant, *κλῶθες ἀντὶ τοῦ κλωθοί*, vel, ut Suidas, a *κατακλώθη ἡ εἱμαρμένη* repetunt [29]). Generis neutrius unum consors est: *ἄζων*

28) Fere ut latinum *discinctus* pro segnis, instrenuus, sed apud Hesiodum *γείτονες ἄζωστοι ἔκιον* — significantur *οἱ σπεύδοντες παρεῖναι*.

29) Hoc exemplo *λινοκλὼς χλαῖνα* pro *λίνουλκος* correxi ad Phryn. 612. thema *κόλω* esse ratus, unde latinum colus; *κλώθω* certe et *κλώσκω* primitiva dici non possunt.

τὸ νεκρὸν καὶ ἡμίζων τὸ ἡμιθανές Herodian. Epim. p. 239.[30]) ἀείζων ἕλκος v. Ellendt. Lex. Soph. T. I. 24. ὄργανον ἄζων Procl. in Tim. I. 4.

CAP. IV.

De genere neutro adjectivorum in ρ̄ et σ̄ exeuntium.

§. 1.

Quum adjectivorum compositorum terminationes percenserem, dedita opera unicuique exempla generis neutrius subjeci; quod genus quae aut aegre admittunt aut funditus repudiant, nunc exponere aggrediar omissis adjectivis in ν̄ exeuntibus, quoniam haec in C. I. parte extrema commemorata sunt. Eorum quae restant primum est τέκεα ἀπάτορα Eur. Herc. 114. φῦλα ἀμήτορα Oppian. Cyn. II. 567. κακὰ διδυμάνορα Aesch. Sept. 849. εὐήνορα ἀγαθά, λαμπρά Hesych. quae sermoni communi quomodo adaptari possint, ostendit Lycophro 328. τριπάτρῳ φασγάνῳ. Huic subnectam simplex affinis terminationis Paus. IX. 29. 1. Καλλίμαχος μάρτυρα ποιεῖται Ἡγεσίνου τὰ ἔπη, quod dubito num Siebelisius recte cum ἔπηλυ ὕδωρ componat, de quo C. III. §. 9. diximus, non solum quia simplex est, sed etiam quia aliam consonam habet a stirpe μάρτυρ tractam. Pausanias μαρτύρια scribere poterat ut Strabo L. VIII. 481. τινὲς τὰ Λυκτίων νόμιμα ποιοῦνται μαρτύρια, sed videtur masculino uti maluisse, quod Plato Legg. VII. 823. A. cum neutro conjunxit τὸ παρὸν ἡμῖν τανῦν οἷον μάρτυρα ἐπαγόμεθα. Ceteroqui huic usui apta sunt adjectiva ἐπιμάρτυρος, προςμάρτυρος, συμμάρτυρος, ἀμάρ-

---

30) Ἄτροφον γονὴν καὶ ἄζων Quintil. de Mus. II. 151. Hic forte occurrit Philonis locus, quem in Aglaoph. p. 1340. attuli, ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις ἐθωθίων ὑπομνήμασι, quo loco scribendum est ζωδίων, hoc est in commentariis de animalibus sacris, eorumque significationibus, τὰ παρ' Αἰγυπτίοις ἱερὰ ζώδια, δι' ὧν δηλοῦται τὰ πράγματα Schol. Ven. VI. 168.

τυρος. De ψευδόπυρα valet, quod supra de simplici πυρά dixi; ad ceteras necessitates parata sunt ἔμπυρος, κατάπυρος, ζώπυρον etc. Haec breviter transigi potuere; plus curae desiderant adjectiva in ς terminata, quorum nonnulla per genera et gradus moveri negantur.

§. 2.

In Lexicis affertur ὁ et ἡ ἀνδροδάμας, sed femininum non legebatur antequam Boeckhius in Pind. Fragm. N. 147. p. 657. pro ἀνδροδάμαν ῥιπάν metri causa emendavit ἀνδροδάμαντα, neque alium auctorem habet ἀνδροδάμαντ' Ἐριφύλην Nem. IX. 37. sed Isthm. VI. 108. libri complures praebent χαλκοδάμαντ' ἀκόναν, pro χαλκοδάμαν, quod si vir clarissimus veretur ne Pindaro non conveniat, mihi multo magis dubitandum videtur, an terminatio ας, αντος, a participiis masculinis anticipata totque ejusdem generis nominibus propriis insignita Αἴας, Ἀκάμας, Ἄτλας, Περίφας, Θόας, Ἱπποδάμας, Θειοδάμας etc. non sine quadam aurium offensione ad femininum traduci potuerit; quod genus ne cum urbium quidem nominibus Ἀκράγας, Τάρας, communicatur nisi per syncesin, nec reperitur in adjectivis: ἀδάμας, τοξοδάμας ἀκάμας cf. Hermann. Opusc. T. III. p. 217. Simplicia duorum generum sunt, nisi quae aut naturae lege alterutri sexui attribuuntur aut usus quodam arbitrio velut τοκάς, μαιάς, θυιάς, σοβάς etc. quanquam haec quoque in aliud, atque primum denominata sunt, transferri videmus, μαινάδι λαιμῷ Joann. Gaz. Ecphr. v. 518. φοιτάδι μόχθῳ v. 89. ἀποφρὰς ἄνθρωπος in notissimo versu Etym. M. p. 131, 20. Neutro autem ut copulentur non licet nisi in casibus iis, quorum idem per omnia genera exitus, δρομάδι κώλῳ, δρομάσι βλεφάροις, φοιτάσι πτεροῖς, μανιάσι λυσσήμασιν, ad quae primus animadvertit J. Scaliger ad Manil. V. 632. postea Brunckius ad Aesch. Sept. 266. accumulavit Tragicorum exempla. Sed eadem libertate usus Aristoteles de Part. Anim. III. 5. p. 668, 7. τοῦ σώματος ῥυάδος γενομένου καὶ μανοῦ, quo plus offensionis haberet τοῦ ῥυάδος σώματος. Verum tamen id quoque ausus est Oppianus Cyn. IV. 222. σπάρτῳ σαλαβι-

νίδι, nisi *τὴν σπάρτον* intelligi voluit materiam pro materiato, et *σπάρτοισιν ἰβηρίσι* Hal. III. 342. cujusmodi femininum masculino per synesin adjunctum *ἄρτοι μακωνίδες* Athen. III. 111. A. et simile *ναστοὺς μελιτοῦττας* Arist. Avv. 567. Exemplis Brunckianis Porsonus ad Orest. 265. addit *τοῖς ἤθασι* Arist. Eccl. 584. et *τῶν ἠθάδων* Eur. Cycl. 250.[1]) et hinc colligit adjectiva hujus terminationis trium esse generum, non adjecto, quod imprimis ad rem pertinet, *in certis casibus*. Nam *τὸ ἠθάς* sine dubio non dicitur nisi si synesis est, ut Aelian. H. Ann. IX. 36. *ἦν δ' ἄρα πέτραις ἠθὰς καὶ ἐν ταύταις νεμόμενον γένος κεστρέως*, qui constructionem, ut solet, direxit ad id, quod significatum est. Neque in contrarium valet *σκάφος ὁλκάς*, quod Buttmannus affert ex Cycl. 504. *γάνυμαι δὲ δαιτὸς ἥβῃ*[2]) *σκάφος ὁλκὰς ὡς γεμισθεὶς ποτὶ σέλμα γαστρὸς ἄκρον*, falso *σκάφος ὁλκάς* nominativos esse existimans, idque Bernhardy Synt. p. 193. comicae assignat licentiae; sed constructum est, ut dicitur, *ὅλον κατὰ μέρος* pro *ὁλκὰς γεμισθεῖσα τὸ σκάφος*, sicut Aesch. Ag. 661. *ναῦς ἀκήρατος σκάφος*. Quae autem Salmasius ad Simmiae Ovum in Poleni Thes. T. II. 704. Abreschius ad Aesch. Pers. 712. Dilucc. p. 658. et Jacobsius ad Anth. Pal. p. 222. in medium afferunt a Tragicis sumta: *δρομὰς Ξέρξης, δρομάδες Φρύγες, γυμνὰς στόλος, Ἀρκὰς κυνῆ*[3]), ea prorsus legitima sunt, terminatione *ας* duobus generibus aequaliter concessa; ac si *Ἑλλάς* plerumque regionis nomen est, ideo *ἑλλὰς ἀνήρ* addubitari non oportebat a Bernhardyo Synt. p. 48. aliisque, nec magis mirandum aliquos *ἕλλην πόλις* dixisse et porro *ἕλλην θρησκεία* Phot. Cod. CLXXXI. 210. quum utraque terminatio, cujus primitivum est *Ἕλλος* Hesych., generis sit

---

1) *Ἠθάδι βάκτρῳ* Graefius Nonno restitutum ivit Praef. p. XI. *δηλιάσι γυάλοις* Seidlerus Euripidi Iph. T. 1202. (1235.)

2) Ita scripsi pro *ἥβης* ad significandam *epularum affluentiam*, ut *ἡβητήρια* dicitur et *συνηβᾷν* in Scolio.

3) In Antipatri Epigr. c. VII. n. 60. *ὡς ὁ Διωνύσου μεμελημένος οὔασι κώμοις, ὡς ὁ φιλακρήτου σύντροφος ἁρμονίης*, Huschkius emendat *ἠθάσι κώμοις*, Jacobsius aptius *οἰνάσι*, sed praestat *εὐάσι*, quod solo accentu ab *οὔασι* distat; *εὐιακοὶ θίασοι* Anth. Plan. N. 289. p. 713.

communis, quod si Elmslejus negavit (ac negasse videtur Hermanno ad Iph. T. 344.) facile refellitur. Terminationem ας, αντος, olim affirmavi in casu pari cum neutro consociatam esse ab Euripide Herc. 179. sed is locus nunc rectius interpungitur ita ut γίγασι disjungatur a πλευροῖς. Neque adjectivi in ας, ατος, exemplum reperi nisi quod in Theophr. H. Pl. VII. 1, 4. ἐν τοῖς εὐείλοις καὶ εὐκράτοις, quae haud dubie sunt neutra, codices εὔκρασιν et εὐκρᾶσι praebent, quod Schneiderus ad εὐκρατής refert persuasione falsa nominum εὔκρας, νεόκρας et similium casus obliquos inusitatos esse.

§. 3.

Adjectivum in αις cum substantivo neutro Manetho conjungere ausus est IV. 585. λέχη λιπόπαιδα, cujus singularis intolerabilis foret. In Pauli Sil. Ep. XLIV. 85. T. III. Brunckius edidit ὁσσάκι γὰρ τόξοιο παναγρέος ἴαχε νευρά pro πανάγρετος, eaque Jacobsio ad Anth. Pal. p. 140. non improbabilis videtur emendatio, inaequalitatem autem generis nullo confirmat exemplo, ac fortasse nullam esse putavit, genitivum illum a παναγρής (ut εὐαγρής) repetens et hoc loco et aliis quos profert, unde substantivum παναγρεύς in Lexica immigravit. Verbalium in ης trium extant exempla ἀμφιτρῆτος αὐλίου Philoct. v. 19. θυμῷ ἐῤῥωμένῳ καὶ ἀκμῆτι τῷ σώματι Paus. VI. 15, 3. et tertium illud Soph. Aj. 324. βοτοῖς σιδηροκμῆσιν, unde haec tota profluxit disputatio. Ac simplicibus quoque hanc licentiam dari, apparet ex Eur. El. 372. πένητι σώματι, quod damnatur Grammaticorum edicto Etym. M. 110, 25. ἁμαρτάνουσιν οἱ προφερόμενοι πενέστατος· ἀπαρασχημάτιστον γάρ ἐστι τὸ πένης οὐδετέρῳ, quod qui pronunciavit, multo vehementius γοητότερος Achill. Tat. VI. 7. p. 137, 25. rejecturus erat. Quemadmodum autem hoc canone declinationis directae utrumque genus una comprehenditur, ita a nobis, ubi occasio se dedit, conjuncte tractatum est; et ut adjectivis incomparabilibus adverbia μᾶλλον et ἧττον subsidio veniunt, sic ea, quae uno genere aut ad summum duobus continentur, neutrum mutuantur ab alia forma vel ejusdem temporis, μελίκρατος, νιφόβλητος, θεόδμητος,

διόγνητος, ἡμίθνητος, πολύκμητος, σιδηρότμητος (cum metathesi *τμητοσίδηρος*) *ἄγνωστος, ἄτρωτος*, vel etiam diversi *ἄδαμος, δυςθανής, διόβολος, ἄτομος, νεόγονος* etc. quo fit, ut adjectivis in *ας, ης, ως*, sive gradu sive genere obliquo opus est, quoquoversum via pateat. Eoque magis operae est observare contraria exempla, id quod facere institui. Verbalibus nunc addam paronymon *ἀργῆτος ἐλαίου* Nic. Ther. 105. quod si quis ex v. 98. et 224. ubi *ἀργήεντος ἐλαίου* legitur, corrigendum putet, moram affert alterum exemplum *ἀργῆτι ἄνθει* v. 631. Sed pro *ἀργῆτα κέλευθα* Oppian. Cyn. II. 140. Guietus et Schneiderus recte scripserunt *ἀργῆντα*. Alia vero ratione nititur gentiliciorum masculinorum in *ης* cum nominibus neutrius generis marem significantibus constructio, *μειρακίῳ Κρητί* Conon. Narr. c. XXII. pro quo Maximus Dissert. XXVI. 8, 27. maluit possesivo uti *κρητικῷ μειρακίῳ*, sicut Plutarchus V. Philop. VI. 445. *μειρακίου Μεγαλοπολιτικοῦ*; sed eadem generum synesis Achill. Tat. II. 37. 54. *μειρακίου Φρυγός*, Geopp. XIV. 11, 1. *Λάκωνος ὀστράκου*. Neque hoc solum, sed etiam nomina primae declinationis neutralibus adjungi solent: *νησιώτῃ μειρακίῳ* Lucian. de Dom. §. 3. p. 92. T. VIII. *τοῦ Πέρσου μειρακίου* Philostr. Ep. XLVI. 935. *τοῦ Ταυρομενίτου μειρακίου* Jamblich. V. P. 25, 112. (140.) *τοῦ δυστήνου καὶ νομαδίτου γένους* Synes. Catast. p. 303. B. nisi ille *νομαδικοῦ* scripsit. Sed hoc jam ad appellativorum viciniam descendit, quae singillatim exponenda videntur.

§. 4.

Eodem igitur modo dicitur *μειρακίῳ πύκτῃ*, Philostr. Imagg. L. II. 30, 842. *παιδαρίῳ τοξότῃ* Aristaen. I. Ep .15, 75. *μειρακύλλιον ἱματιοκλέπτην* Diog. La. VI. 52, 330. quorum causa in aperto est. Sed fit, ut ea quoque substantiva, quae suo et proprio loco posita sunt, epitheta e diverso genere adjuncta habeant, *ἡδυβόᾳ πνεύματι* Eur. Bacch. 129. *δήκτῃ στόματι* Anth. Plan. n. 266. cf. Friedemann. de Pentam. p. 318. *νηΐτῃ στρατεύματι* Memnon. Hist. XIII. 22. Orell. Sed quod Oppianus Cyn. III. 399. hystricem dicit *ἀκον-*

τίζειν μαλερὸν βέλος νώτοισιν ὀξυπέτῃσιν in genere, ut videtur, neutro, eo loco quum scribi posset ὀξυπετέσσι, praetali ὀξυβελέσσι, ut in Hal. II. 346. eidem hystrici tribuuntur νῶτα ὀξυβελῆ. Ac si Lehrsio meo de Aristarch. p. 80. parum elegans videtur cumulatio similium βέλος-ὀξυβελέσσι, id saltem graecum esse demonstrat Diodor. XVII. 45, 337. τοῖς ὀξυβελέσιν ἐκβάλλων βελῶν πλῆθος. Ac ne poetis quidem religio fuit idem nomen iterare simplex et compositum: σέλας εὐσελάων φαέων Paull. Sil. Ecphr. II. 41. βοέοις κεράεσσι κεραςφόρος Nonn. XLV. 89. τανύσας βέλος (Ἔρως) τόξευε λαγωβόλος — οὐτιδανοῖς βελέεσσιν ὀϊστεύων XLVIII. 266. *miles armiferas aptat ad arma manus* Ovid. Amor. I. 13, 14. Sed instant alia. Gellius II. 24. *vino alienigena* dixit, quod neque cum *mancipium advena* conferendum est, de quo Priscianus loquitur VI. 1. 219. commune generi neutro per ἀλλοίωσιν additum dicens, neque cum Columell. XII. 35. *vinum absinthiten et hysopiten et abrotoniten et thymiten* etc. nam haec nomina a Graecis sumta sunt, qui vinum masculine appellant, *mancipium* vero pro homine dicitur ut φίλε τέκνον, sed *vinum* nomen absolutum est, cui *alienigena* (nisi *alienigeno* scripsit) appositionis modo adjungitur. Idque persaepe in controversia versatur, ex duobus substantivis utrum alieno sit genere positum. Nam ut Κρητὶ μειρακίῳ nihil dubitamus ad schema referre Euboicum, ita, quum Nicander Ther. 195. ἰχνεύταο (sic) κινωπέτου conjungit, certari potest utrum significetur ichneumonis ferae, ut θὴρ λέων in Epimenidis versu[4]) et quod minus ambiguum est φοίνικες τὰ δένδρεα Herodo. II. 169. τῷ φοίνικι τῷ ὄρνιθι Liban. Decl. p. 511. T. I. *avis aquila, ales hirundo* v. Wass. ad Sallust. Jug. XII. 257. Jacobs. ad Philostr. p. 498.[5]) an ut ἰχνευτὴς κύων

---

4) Aelian. H. Ann. XII. 7. ubi Meinekius ad Euph. p. 111. pro θῆρα λέοντα malebat θουρολέοντα. Sed eodem modo Mesomed. in Anth. Pal. XIV. n. 63. λέαινα θήρ, Eur. Herc. 465. θὴρ λέων, Orph. Arg. 728. θὴρ σῦς ἄγριος, Diodor. III. 35. τῶν μεγίστων θηρίων ὄφεων.

5) Τὸν Ὄφιν ποταμόν Paus. VIII. 8. παρὰ τῇ Θήρᾳ τῇ νήσῳ Dio Cass. LX. 29. et similia ad distinctionem homonymorum pertinent, sed

dicitur, ita *ἰχνευτάο* epitheti loco cum neutro *κινώπετον* conjunctum sit.

Masculina primae declinationis cum femininis ejusdem et tertii ordinis quam frequenter copulentur, hisce testimoniis probabitur: *ἀργέτα μήνη* Maneth. V. 305. et 587. *ἠπύτα σῦριγξ* Quint. VI. 170. *Cibyratae pantherae* Cic. ad Att. V. 21. quibus incertius quod Schol. Odyss. IV. 123. tradit pro *τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη*, nonnullos legisse *ἅμα δραστή οἱονεὶ θεράπαινα*, sive illi *δρήστης* scripserunt *δρήστειραν* significantes sive *δρηστή* tanquam femininum adjectivi *δρηστός* activa significatione praediti; sed et *δρῆστις* corrigi potest. Grammatici Latini *haec athleta*, *haec victor*, *haec tutor* afferunt subtractis testibus v. Schneider. Gramm. II. 1. p. 3. nec fidem facit Priscianus V. 2, 171. *ἡ ληστής haec latro* non minus recte dici quam *ἡ ἄνθρωπος*. In Anth. Pal. VI. n. 303. Jacobsius edidit *αἱ γυάλων Ναυκράτιδος ναέται*, etsi codd. *αἰγιαλῶν* praebent. *Μαινόλης παράταξις* Theophyl. Sim. Hist. I. 5, 15. B. ne quis huc referat prohibent alii loci c. 11, 21. D. *φλόγες μαινόλεις*, III. 3, 65. A. *τὰς μαινόλεις φρυκτωρίας*. Dionysius Per. 1039. si fidendum est codicum paene omnium scripturae, *πυλέων ὕπαι πόδα Κασπιαδάων* id est *Κασπιαδῶν*, non, ut quidam, *Κασπιάδων*, et Marcellus in Dedic. Reg. v. 5. T. II. 303. Anal. N. 51. Append. Pal. *θεαὶ δέ μιν Οὐρανιῶναι τίουσι*, nisi *Οὐρανιῶνες* scripsit, quod a marmoris scriptura *Οὐρανιῶνα* non multum distat, certe uterque metaplasmi licentia abusus est, cui v. 50. *πρωτόθρονες Ὧραι* tribuitur. Pro *ἀγρῶστα Λυκάς* in Simonidis Ep. LIX. satis plausibilis est Schneideri correctio *ἀγρῶστι* Sed dubitatio nulla de *σίνταο φάλαγγος* Nic. Ther. 715. cui olim in Add. Aj. p. 443. subjunxi exempla compositorum: *χειρὶ μεναίχμᾳ* Paul. Sil. Ep. XLIX. 87. T. III. nisi huic

---

γλαὺξ ἡ ὄρνις, *βορέας ἄνεμος*, *μὴν μαιμακτηρίων*, schemata sunt elocutionis, quibus alii alia assimilarunt *λιθίασις νόσος* Schol. Pind. P. III. 1. *νόσος λύσσα* v. Bernhardy Synt. p. 193. Est etiam ut genus a specie distinguatur *τὸν ὄφιν τὴν ἀσπίδα καλουμένην* Aristot. H. An. IX. 7. (6.) 3. *οἱ λεγόμενοι πέρκαι ἰχθύες* Hippocr. de Diaet. II. 682. T. II. *ὄφις ἀργῆς* Epidem. V. 587. T. II. etc.

ἡ μεναίχμη concedendum est v. Dissert. de Adj. Mot. κώπη χιλιοναύτᾳ Iph. T. 141. ἡ παιδολύμας Θεστιάς Aesch. Choeph. 605. τῆς πατροφόντου μητρός Trach. 1125. eidemque poetae Hermannus ex obscuris codicum vestigiis Oed. C. 459. reddidit σὺν προστάταις θεαῖς [6]. Τὴν πατραλοίαν Heliod. X. 38, 443. nec Bekkerus dubitavit Tzetz. Anteh. 354. Χρυσηΐς μὲν ἔην — ξανθοκόμης, quod cod. Paris. offerebat, pro ξανθοκόμη recipere, quae stribligo huic aetati quam fuerit familiaris, ostendit Eustathii ariolatio de Εὐρύκλεια πρωθήβης et Ἰὼ ἐθελοντής v. ad Phryn. p. 5. Pro πελωριστᾷ πόλει Anth. Pal. IX. n. 600. quod satis leviter defendit Grysar. de Comoed. Doriens. p. 164. nunc scribitur πεδωριστᾷ, recte fortasse, si pro μετεωριστή accipitur id est μετέωρος, ut Sophocl. Amph. Fr. IV. τετρώριστος δίφρος, sed illi ad μετεωριστής referunt. Nihilo certiora sunt quae sequuntur: σάς προφήτας Eur. Bach. 551. pro quo nunc σούς editum; λαθρόποδας τρώκταις (cod. τρόκτας) χερσὶ τίθησι τόκους Anth. Pal. IX. n. 409. quod suspicor scribendum esse τροχαλαῖς χερσί, ad adumbrandum foeneratorem τὸν ἀεὶ κινοῦντα τοὺς δακτύλους Dio Chr. IV. 169. τὸν τὴν περὶ τοὺς ὀβολοὺς κλοπὴν τεχνάζοντα καὶ τοὺς ξυμβάλλοντας τῷ τῶν δακτύλων τάχει ἐκκρούοντα Procop. Arc. XXII. 160. cf. Hemsterhus. ad Lucian. Tim. §. 13. p. 364. T. I. Veteris lectionis si quis subsidium quaerat, proximum est διεργατίναις παλάμαις Epigr. Append. N. 323. quo nitebatur correctio nostra Eur. Iph. A. 615. νεανίαις ἀγκάλαις, ut νεανίας θώραξ Herc. 1095. γραῖα ὠλένη Ion. 1212. [7]) et ex priore genere τοῖς δραπέταις ποσί Aeschin. c. Ctes. 433, 152. Ἀπαρκτίαις πνοαῖς Lycophr. 27. adjectivum esse videtur ut πνοὴ ἄρκιος Eustath. p. 1156, 17. ἄρκτιος ὁ ἀπὸ τῆς

6) Dindorfius προστάτισιν emendat; lenius erat προστάσιν praestitibus; nec periculum ullum, ne id alio ac poeta vellet acciperetur intellectu; παραστάς et παραστάτις idem valent v. Bast. Ep. Cr. p. 118.

7) Νεανίαν πόνον Hel. 209. Lentingius male mutat νεανιᾶν. Κομήτης λειμών Hipp. 211. νάρθηκες ὑβρισταί Bacch. 113. καταῤῥάκτης ὁδός Oed. C. 1590. neminem offendunt.

ἄρκτου πνέων Galen. Exeg. p. 442.[8]) Propter illud εὐπατρίδης ἡ γυνή, quod attuli ad Aj. p. 389. ambiguum est Herodian. VI. 1. ἠγάγετο γυναῖκα τῶν εὐπατριδῶν, pro quo Dio Cass. LXXII. 5. γυναῖκα εὐπατρίδα (sic) dixit. In Sophoclis El. 857. ἐλπίδων κοινοτόκων εὐπατριδῶν τ' ἀρωγοί masculinum aut excusatur tacita ad Orestem εὐπατρίδην relatione, aut corrigitur accentus mutatione eadem, quae Antiphanis versui Athen. IV. 159. D. adhibita est metri causa. Sed Herodotus I. 92. si ita scripsit ut vulgatum est, ἐν Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, animum ad nomina urbium direxit, quae genus femininum cum terminatione masculina conjunctum habent, ἡ Πεσσινοῦς, ἡ Τάρας, ἡ Κτησιφῶν etc. quibus simile ἡ ῥαιστήρ Zenodotum offendit. In Soph. Oed. T. 189. ὦ χρυσέα θύγατερ Διὸς εὐῶπα πέμψον ἀλκάν, nunc jungunt εὐῶπα ἀλκάν similiterque Aeschylum εὔμορφον κράτος dixisse ajunt; sed hic de *victoria pulcra et spectabili* (Tacit.) loquitur, quae non inepte εὔμορφος (nisi εὔμοιρος scripsit) vocari potest, Sophocles de remedio pestilentiae, cui nihil minus convenit quam εὐῶπις ἀλκή, quia sub adspectum non cadit. Itaque statui Sophoclem scripsisse quod Callimachus, Οὔπι ἄνασσ' εὐῶπι. Brunckiano commento ἡ εὐώπης ex adverso positum est, quod Athenaeus VII. 277. D. e Titanomachia affert πλωτοὶ χρυσώπιδες ἰχθύες ἐλλοί pro χρυσώπεες.

§. 5.

Hactenus enumeravi exempla licentiae irrationalis, qua epitheta masculina cum substantivis feminino generi adscriptis

8) Accentum τῶν ἐτησίων certatim adnotant Grammatici v. Goettling. de Acc. p. 112. qui si ratione fundatus est, communis esse debet omnibus ventorum nominibus sic terminatis, quibus conjugata sunt adjectiva in ιος, ἐνυδρίας, ἑλλησποντίας, ὀλυμπίας, στρυμονίας, φοινικίας. Ac scribitur ita τῶν ἀπαρκτίων Aristot. Meteor. II. 6. p. 367, 7. Galen. Comm. in Hipp. de Hum. III. 13, 410. T. XVI. sed et ubi nulla est synemptosis, τῶν ἐκνεφίων Theophr. de Vent. 49, 777. atque in alio adeo genere nominum τῶν καρχαρίων in codd. Athen. IX. 403. B. Sed et contra regulam τῶν ἐτησιῶν Schol. Apoll. II. 500. etsi venti ipsius nomen nonnunquam masculine dicitur οἱ ἐτήσιοι v. Friedemann. ad Strab. p. 609.

copulata sunt. Hinc plurimum distat ἑρπηστᾶο σμερδαλέης Nicand. Th. 205. ubi adjectivum accommodatum est generi τοῦ σημαινομένου, hoc est aspidis, sicut natrix *violatur aquarum* Lucan. IX. 720. Prisciano figurate ad serpentem redditum videtur V. 7, 192. Sed hoc fit potissimum vocabulis per appositionem junctis diversas ob rationes. *Cicero in* Vat. c. II. Gellium appellat *nutriculam seditiosorum*, quia hoc munus nutricandi naturae lege a virili sexu sejunctum est; Severus Fragm. V. p. 266. Poett. Min. T. IV. P. I. *Phoebe fraternis successor equis*, propter grammaticam rationem, quae huic nomini femininam positionem denegat ut *fossor, messor*. Sed revertar ad Graecos. Hippocrates de Aer. et Locc. p. 328. T. I. c. 17, 16. Cor. ἐδωδοὺς ἀνάγκη τὰς τοιαύτας φύσιας εἶναι καὶ οὐ πολυπότας, quum potuisset πολυπότους scribere, maluit genere significati uti, ut οἱ τοξόται τῶν Τρώων τραυματίας ἐποιήσαντο τῶν Ἀχαιῶν τὰ κεφάλαια Liban. Declam. T. IV. 94. τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν πραγμάτων Philostr. Imagg. I. 3, 767. ἐρασταὶ αὐτοῦ πολλαὶ μὲν πόλεις, μάλιστα δὲ Σμύρνα Id. V. Soph. I. 25, 530. In Lucian. Bis accusat. §. 29. p. 90. T. VII. ubi Rhetorica loquens inducitur his verbis μόνην ἐμὲ θαυμάζουσι καὶ ἐπιγράφονται προστάτην ἑαυτῶν, minus probem quod Flor. praebet προστάτιν, quia inquilini ad patronum sese applicant, non ad patronam. Nec suspectum mihi masculinum Galen. Ther. ad Pis. I. 8, 940. F. T. XIII. (p. 235. T. XIV. K.) ἐλομένη μᾶλλον ἔτι βασίλισσα οὖσα ἐξ ἀνθρώπων γενέσθαι ἤπερ ἰδιώτης Ῥωμαίοις φανῆναι, et Schol. Il. Λ. 807. ἡ Θέμις ἐπόπτης τῶν ἐκκλησιῶν, aliaque similia: Cornut. de N. D. XX. 187. τοῦ βίου παντὸς προστάτην ποιητέον τὴν φρόνησιν, Quintil. de Mus. III. 120. τοῦ συνεχοῦς προστάτης ἐστὶν ἡ γεωμετρία, Procl. in Polit. p. 353. ἡ μὲν γενέσεώς ἐστι προστάτης, p. 378. τῆς δίκης προστάτης ἡ θεός, Demetr. de Eloc. c. 209, 105. ἰστέον τὴν διάλυσιν δεινότητος ἐργάτην εἶναι. Ceterum utriusque generis tam exigua est in primo et quarto casu differentia, tamque crebra in codd. confusio v. Dorvill. ad Char. p. 625. Jacobs. ad Anth. Pal. p. 31. et 327. ut

tota res redeat ad librorum manu scriptorum auctoritatem, non quasi hi sint certissimi verae scripturae testes, sed quia paribus in utramque partem argumentis aliae ad dijudicandum rationes desunt. Itaque in Dionis Cass. XLVII. 39, 328. quo loco olim nitebar, *ταύτην ἐκεῖνοι βασιλίδα ἀποδείξαντες προθυμότερον τοῦ πολέμου, ὡς καὶ προστάτην τινὰ ἐκ τοῦ Πτολεμαίων γένους ἔχοντες, ἀντελάβοντο,* Sturzius e Med. recepit *προστάτιν* probante eodem Dindorfio Praef. Corp. Scenn. p. XIV. qui in Dionysii iambis Athen. IX. 405. C. *αὐτὴ δ' ἑαυτῆς ἐστι δεσπότης,* non ausus est praeferre quod in Pal. et Ald. legitur *δεσπότις.* In Appian. Civ. I. 1. *ὁ δῆμος ἀρχὴν ἑαυτοῦ προστάτην ἀπέφηνε,* duo codd. femininum offerunt, quod hoc loco aptius videtur, idemque genus in Stob. Serm. LXVII. 24, 215. *γυνὴ (ἀρίστη ἐστὶν) ἐν νόσοις παραστάτις,* eadem auctoritate repositum est; in Corp. Inscr. I. N. 387. *Κτησίκλεια — ὀργιαστής* Boeckhius justa de causa femininum requirit; nec pertinacius defendam Euripidem *Πηλείδᾳ γέννᾳ* Hec. 191. scripsisse ideo quod *παιδὶ Πηλείδῃ* (ut *παῖδες Τυνδαρίδαι* Hel. 1497. *παῖς Ἀγαμεμνονίδης* Soph. El. 182.) memoriae oberraret; sed scribere ita potuisse non negem. Cratinus, ut Photius ait, *μηνυτὴν τὴν γυναῖκα εἶπε,* fortasse comice ludens ut *ἡ γραμματεύς* Arist. Thesm. 431. quo Eustathius abutitur p. 1484, 4. idemque poeta *ῥήτορα τὴν γυναῖκα* dixit Phot. neque serio dici potuit *haec senator,* quod Servius attestatur. Jam si Longus III. 22. p. 91. ita scripsit *ἡ αὐλὼν πάντων τῶν φθεγγομένων μιμητὴν φωνὴν ἀπεδίδου,* id certe illo Cratineo exemplo, quod Schaeferus adhibet ad Apoll. Schol. p. 628. excusari nequit, neque aptum est, quod in Adn. ad Long. p. 382. proposuit *μιμηλήν,* sed *μιμητήν* accipiendum pro adjectivo *imitatam, πάντων τὴν φωνὴν ἀπεδίδου μιμητὴν — τῶν κωπῶν — τῶν ναυτῶν* [9]). In Athenaei L. XIII. 601. B. *παιδεραστάν τινες καλοῦσι*

---

9) Sinnerus p. 197. qui in *φωνὴ μιμητής* acquiescit, Courierium adnotat plurima attulisse exempla *πρωτοτύπων ἀντὶ κτητικῶν* ad Lucian. Asin. p. 266. et p. 181. itemque Boissonadium ad Planud. Met. p. 1. Quaenam illa sint nescio; quin aliena sint, non dubito.

τὴν τραγῳδίαν, aut παιδεράστριαν scribendum aut est scriptoris dorici verbum, qui paederastae nomen viro convenire meminisset, mulieri minime. Neque alia ratio est, cur Aelianus H. Ann. XV. 10. ἡ προτένθης dixerit quam quia munus hoc virorum est. In Simonidis Epigr. LVII. Anth. Pal. V. 159. *Βοίδιον ηὐλητρὶς καὶ Πυθιὰς αἵ ποτ' ἐρασταί*, postremum vocabulum non, ut Brunckius statuit, substantivum est sed adjectivum, quo Lucianus Philops. §. 15. p. 43. T.VII. puellam amori proclivem designat ἐραστὴν γυναῖκα καὶ πρόχειρον, ut et Heliodor. VII. 10. 271. ἐραστὸν ἅμα καὶ γοργὸν προςβλέπων idem valet quod ἐρωτικόν[10]). *Τὴν γνωτοφόντην* Lycophr. 1318. etsi in hoc consentit codicum pars maxima, Critici tamen librariorum errori imputant; neque adeo injuria; nam causa figurationis nulla patet. Sed Sophocleum illud τῆς πατροφόντου neque plausibili correctione tolli neque aut synesis aut epithesis nomine excusari potest durabitque illustri ad cavendum exemplo, ne quam putemus esse regulam tam immutabili necessitate constrictam, quae non aliquando perfracta sit. Ad ultimum nomina in ευς non solum femininis adjunguntur per appositionem, σαφήνεια ἑρμηνεὺς τοῦ νόμου Philostr. V. Soph. II. 33, 628. ἑρμηνεῖ χρώμεθα τῇ γλώττῃ Synes. de Regn. p. 9. C. ἥδε τῶν μόχθων βραβεὺς Eur. Hel. 412. sed ipsa etiam interdum feminina sunt. Priscianus V. 7, 40. p. 144.[11]) *parens ὁ γονεὺς καὶ ἡ γονεύς*, qui videtur hujusmodi exemplis niti ὦ παγκακίστη καὶ διαφθορεῦ Hipp. 682. cui Matthiae apponit Iph. T. 585. τὴν ἐμὴν φονέα, quae nomina paraschematismo feminino carent; nam ἡ φονεύτρια novitium est; sed interdum succedunt nomina in ος, quibus et res et actor significatur τὴν φθόρον Arist. Thesm. 535. τὴν

---

10) Synes. de Provid. I. 90. B. τὸ τέλος τὸ ἐραστόν, scripsisse videtur ἀρεστόν.

11) Paullo ante p. 192. *in verbalibus in trix terminantibus invenimus obliquos casus conjungi solere etiam cum neutris, ut victrici signo* etc. cujus generis exempla collegit Ruddimannus Gramm. I. 3, 3. p. 137. Adde *paupere loro* Juven. V. 165. quod Scholiastes interpretatur *partico* scrib. *sparteo*.

φόνον Pind. P. IV. 446. τὴν γόνον Iph. A. 794. ab adjectivis ἡ τρόφος, ἡ πομπός, pertenui limite discreta.

§. 6.

Multo saepius quam quae in ης exeunt, his cognata attributiva in ηρ et ωρ femininis adjunguntur; cujus generis antiquissima exempla sunt παμβώτορα γαῖαν in Cypriorum Fr. I. et πτεροφύτορ' ἀνάγκην, quod Damascius legit in Homeridae versibus ap. Plat. Phaedr. p. 232. B. quibus similia ubique extant, μητέρα μαστῆρα Carcinus Diod. V. 5. ἀκοντιστῆρι τριαίνῃ etc. et apud ipsos prosae scriptores αὐτοκράτωρ ἀρχή, πόλις θαλασσοκράτωρ etc. Ab his vero, quorum feminina in ειρα vel extant vel fingi possunt, distingui oportet minus mobilia, ἡ ἵστωρ Soph. El. 850. ἡ ἀλάστωρ per omnes casus Lycophr. 1318. Nicocharis Anecd. 382. Alciphr. III. Ep. 62. Heliod. VIII. 14, 338. Anth. Plan. N. 141. Niceph. Greg. Hist. VI. 8, 121. D. τῆς ἀλέκτορος Ἀθήνας Athen. III. 98. B. quod Passovius immerito suspectat χαλκεομίτωρ inculpatum transmittens, αἱ ἀκράτορες Aelian. H. Ann. IX. 48. ἀθίκτορες παρθένοι Etym. M. s. h. v. Unum horum paraschematistorum neutro compositum invenimus Plat. Civ. IX. 579. D. κάμνοντι τῷ σώματι καὶ ἀκράτορι ἑαυτοῦ, sed saepius verbalia in ηρ huc descendunt: ἀγρευτῆρι λίνῳ Maneth. V. 279. ἁρπακτῆρι βελέμνῳ Joann. Ecphr. 465. (II. 106.) κνιστῆρι χαράκτρῳ Nic. Alex. 308. κυβιστητῆρι καρήνῳ Nonn. X. 149. quibus simillimum Arnobianum illud *seculis ruminatoribus* L. VII. c. 24. Sed κρᾶτα κυβιστητῆρα Nonn. XXII. 371. masculinum est. Prima declinatio duo praebet exempla ἀργέσταο (sic) λίπευς Nicand. Ther. 592. et μαψυλάκαις τέκνοις Pind. Nem. VII. 155. quod haud insolentius constructum quam φίλε τέκνον, sed magis est ut miremur τέκνα hoc loco pro παιδία positum. — Ἔγχεα διάκτορα δηϊοτῆτος Nonn. XXXIX. 82. non ad διάκτωρ pertinet, quod Schneiderus Bianori exemit, sed tuetur Suidas aliique Grammaticorum, verum ad διάκτορος, unde διάκτορον ὄμμα Gaz. Ecphr. 594. Nonn. XXXIX. 82. Huic autem nihil simile ab antiquis poetis fictum est praeter Aesch. Fr,

CLXXX. *ἀντίδουλα καὶ πόνων ἐκδέκτορα*. Nam *ἀλάστωρ* et *ἀλάστορος*, cujus omnes fere casus reperiuntur v. Anecd. Cram. T. I. 62. a verbalibus illis hactenus differunt, quod origo eorum latet atque adeo latet, ut ne hoc quidem liquido constet, utrum ab utro ortum sit; *ἀνάκτορος* autem vereor ne Philoxenus finxerit etymi explanandi causa Etym. M. 96, 46. *ἀνάκτωρ* (scr. *ἀνάκτορον*) *οὐ πεποίηται παρὰ τὸ ἀνάσσω* (scr. *ἀνάκτωρ*). *Οὐδενὶ γὰρ τούτων τῶν ῥημάτων* (id est *ῥηματικῶν*) *παράκειται οὐδετέρου παρασχηματισμός· πεποίηται οὖν παρὰ τὸ ἀνάκτορος*. *Ἀνακτόριος* figuratum est ut *φρατόριος*.

§. 7.

Ceterarum terminationum ea est paucitas, ut brevi absolvi possint: *ἐϋκρήπιδι θεμείλῳ* Joann. Ecphr. Soph. 142. et *φυλλοστρῶτι πέδῳ*, quod ad Phryn. 492. adnotavi. Sed propagatam a Brunckio scripturam Arist. Rann. 926. *ἀγνῶτα ῥήματα* jam olim rejeci auctore Scholiasta: *ἀπὸ τοῦ ἀγνῶτος* (scr. *ἄγνωτος*). *Οὐ γὰρ παρασχηματίζεται ἀπὸ τοῦ ἀγνὼς εἰς οὐδέτερον γένος, ὥς φησιν Ἡρωδιανός*. Hoc *ἀγνὼς* autem a ceteris verbalibus, quae Grammatici a secunda perfecti ducunt, notabiliter discrepat; namque *ἀβλής, ἀκμής, ἀτρώς, ἀπτώς, φυλλοστρώς* etc. a verbis ejusmodi originem habent, quorum duae consonae vocali dirimuntur mobili; *γνόω* consonas habet indissolubiles ut *χράω, πνέω, χρίω, βλύω, στέλλω*, a quibus nullum in *ης* vel *ως* adjectivum progignitur quod quidem per *τ* declinetur; nam *κατακλὼς* per *θ* inflectitur, *συγκλὺς* per *δ*, *ἀγχίβλως* vero ex *ἀγχίμολος* concisum est, nec sub casuum rationem succedit. Omnibus autem commune est, ut per gradus moveri non possint; nam ap. Procl. ad Hesiod. Opp. 412. *ἀδηκτοτάτη ἀβρωτάτη* scribarum est error pro *ἀβρωτοτάτη*, nec *φιλοβρώτατος*, quod Schneiderus in Lex. s. *Φιλοβόρος* ex Stobaeo affert, apud hunc legitur sed *φιλοβρωτότατος*. — Nominum in sigma non purum exeuntium numerus perexiguus, forma compositioni inhabilis, sed *ἅλς*, quod unum ex illis *ος* purum in genitivo habet Theodos. Gramm. p. 118. ex hoc ipso casu propagat adjectiva *ἀγχίαλος*,

πλησίαλος[12]) etc. et praepositioni copulata ἔναλος, πάραλος, κάθαλος, quibus adsistunt quae Grammatici ad parathesin referunt[13]), ἐνάλιος, παράλιος etc. Et his supervenit ἄναλτος, quod apud Hippocratem saepius legitur pro ἀνάλιστος, nomen exlex et incomparabile. Hesychii glossa Ἄμαλα τὴν ναῦν ἀπὸ τοῦ ἀμᾶν τὴν ἅλα Αἰσχύλος Πρωτεῖ (Fragm. 198.) si vel maxime integra est, tamen nominativum ἄμαλς in usu fuisse, indicium non praebet.

CAP. V.

De nominibus in ξ et ψ exeuntibus.

§. 1.

Nominum in ξ exeuntium nullum reperiri generis neutrius universe pronunciat Etym. M. s. Ἄλειφα, eamque causam esse cur γάλα dicatur. Quodsi de omnibus, ut credere par est, dialectis valet, apud Hesychium pro Κέραξ τόξον, αἰδοῖον scribendum est κέρας, nec ferri potest τὸ στόραξ s. στύραξ, quod Lexicographi nescio unde sumtum proferunt. Ac singillatim terminationem αξ huic abjudicari generi apparet ex regula prosodiaca N. VI. 423. τὰ εἰς αξ ἐπὶ μὲν ἀρσενικῶν μακροκαταληκτοῦσι καὶ παροξύνονται, ὁ θώραξ, ὁ οἴαξ· ἐπὶ δὲ θηλυκῶν βραχυκαταληκτοῦσι καὶ προπερισπῶνται, ἡ αὖλαξ, ἡ μεῖραξ. Quod accuratius exposuit Draco p. 18. et 51. hunc in modum: in disyllabis, quae penultimam natura brevem habeant, modo longum alpha apparere, modo breve: κόραξ, κόλαξ, χάραξ, ῥόδαξ, ἄναξ, βόαξ, νέαξ, ὄμφαξ, φέναξ, φόρταξ· quorum vero penultima natura longa sit, cum genere va-

---

12) Qui εὐρύαλος dixerunt, non compositum esse existimarunt cum ἅλως, sed simplex ut ὠκύαλος v. ad Aj. v. 708.

13) Schol. Il. Ε. 19. μεταμάζιον παρῆκται παρὰ τὸ μαζὸς καὶ τὴν μετά, ὡς ἐπὶ χθονὸς ἐπιχθόνιος, παρὰ πόταμον παραποτάμιος· γίνεται γὰρ καὶ ἀπὸ δύο λέξεων κατὰ παράθεσιν ἕν τι παράγωγον ὡς τὸ Νεαπολίτης.

riare quantitatem, nam masculina macrocatalecta esse *φαίαξ οἴαξ, ἴλαξ*[1]), *πλούταξ, κρώμαξ* (grumus), *κνώδαξ*, exceptis paucis[2]), feminina brachycatalecta *πῖδαξ, βῶμαξ*[3]), *κλῖμαξ, μεῖραξ, βῶλαξ*. His adjungit: *τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἐκτείνει τὸ ᾱ μὴ ὄντα σύνθετα, ἱέραξ, ἐπιδαύραξ*[4]), *ὀρθίαξ, θοριβύλαξ*[5]), *τὰ δὲ σύνθετα τὰ τῶν ἁπλῶν χρόνον φυλάττουσιν, Ἀχαρνοφαίαξ, Ἱππώναξ, ἀρχαιάναξ* (scr. *Ἀρχεάναξ*), *ἐριβώλαξ, πολυπῖδαξ. Τὰ δὲ ὀξύτονα συστέλλει τὸ ᾰ, διασφάξ, βλεφαροπάξ*, quae ex duobus generibus conflata sunt diversissimis; nam uni terminatio *αξ* asciticia est, alteri nativa. Ad nostram vero causam sola pertinent composita, quorum numerum auget Arcadius p. 18, 13. *ὀξύνεται τὰ ἀπὸ ῥήματος*[6]) *συγκείμενα, βλεφαριπάξ* (sic), *κιτροβαστάξ καὶ νεκροβαστάξ· τὸ δὲ Ἄσφαξ βαρύνεται ὡς ἐθνικόν*, de quo

1) Sic bis scribitur vocabulum mihi ignotum suspectumque Bastio ad Greg. 240. cui non audeam substituere *οἴδαξ* vel *Σίλλαξ* Athen. V. 240. B.

2) Idem p. 18. *σημειούμεθα τὸ Ἄγναξ καὶ Γύλαξ* (*εἰσὶ δὲ κύρια*) *καὶ τὸ σαύταξ ἢ σαύσαξ καὶ τὸ καύναξ* (scr. *καύαξ*) *διφορούμενον*. Et p. 51. *ἐξαιρεῖται τὸ ὕλαξ, κύαξ, σῦαξ*, pro quo in Regg. Pros. LXIII. 434. *κῦαξ, σύλαξ, σαῦσαξ τὸ ὄσπριον*. Pro mendoso *Ἄγναξ* Herodianus Anecd. p. 1438. praebet *Γῦναξ*, Etym. Gud. p. 279, 2. *Θύλαξ ὁ ἱστορικός* sed *Γύλαξ* p. 290, 18. nec longius distat *Μῦλαξ* fluvius Paus. VIII. 41, 1. *ἀπὸ τῶν λυμάτων* denominatus, et *Κύραξ* Aesch. Fragm. CCCLIV. sed hujus accentus incertior; *Σκύλαξ* et Hylax (canis nomen ut Hylactor) primam brevem habent, Syphax ultimam longam. *Σῦαξ φασηλοειδὲς ὄσπριον* Anecd. p. 1420. fortasse a suibus denominatum ut quae Germani vocant *Saubohnen; σαύσακας* Hesychius interpretatur caseos.

3) Quod Spohnius sumit ad Odyss. p. 121. *βῶμαξ*, si arulam significet, femininum esse, Grammaticum non absolvit, qui regulam ita concepit ut nulli feminino spondei mensura concedatur. In Regg. Pros. LXIII. 433. non *βῶμαξ*, legitur sed *λεῖμαξ* (limax), apud Draconem p. 76, 10. *αὖλαξ, θρῖδαξ*, neque *σμῖλαξ* alienum est. Regulae repugnant *ὁ δρῶπαξ* et *ὁ λεῖμαξ* (*λειμών*).

4) Hoc gentilicii hypocorisma est ut *Ῥόδαξ ὁ Ῥόδιος* Anecd. p. 856, 33.

5) Herodianus l. c. *θορυβίλλαξ*. Regg. Pros. 434. *θορυμέλαξ*. Unum aptum est *θυμέλαξ*, cujus analogiam praestat *θαλάμαξ*. Praeter haec et *ὀρθίαξ* nullum simplex in *αξ* bisyllabiam egreditur.

6) Mendose Regg. Pros. p. 434. *ἐπιῤῥήματα δὲ σύνθετα, διαμπάξ* (*διασφάξ*), *βλεφαροσπάξ*.

nominatim cavet Stephanus μή τις τὸ Ἄσφαξ καὶ τὸ Ἄτραξ σύνθετον οἰηθείη. Pro βλεφαροπάξ, quod et apud Herodianum l. c. extat, haud reperio quid reponam praeter βλεφαροσπάξ significans τὸν ὀφρυανασπασίδην, vel βλεφαροστάξ, id est, qui ptilosi laborat, pilosque palpebrarum fluxos habet. Κιτροβαστάξ et λιτροβάσταξ, quod Is. Vossius ad Hesych. s. Βάστας ex Herodiano affert, intelligi nequit, sed φιτροβάσταξ fortasse nominatus bajulus lignorum, uno verbo κορμοφόρος. Simplex βάσταξ ex Theophilo Protosp. affert Schneiderus adjuncta Hesychii glossa Βάστακας τοὺς πλουσίους καὶ εὐγενεῖς, sed illius auctoritas minima, hujus significatio et declinatio per κ a verbo βαστάζω, βασταγή, bastaga, abhorret, neque Arcadius νεκροβαστάξ oxytonis adnumerare potuisset, si simplex βάσταξ fuisset in usu; id quod negat Choeroboscus Anecd. p. 1199. τὰ εἰς αξ ἁπλᾶ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν διὰ τοῦ κ κλίνεται, σεσημείωται τὸ ἅρπαξ — τὰ δὲ σύνθετα διὰ τοῦ γ, ἀπόσφαγος, νεκροβάσταγος. Σύνθετα δὲ δεῖ νοεῖν οὐχὶ τὰ ἀπὸ τῶν εἰς αξ ἁπλῶν σύνθετα ἀλλὰ τὰ ἀπ' ἄλλων τινῶν συντεθέντα· ἐκεῖνα γὰρ τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, τοῦ χαρτοφύλακος, τοῦ λινοθώρακος, τοῦ φιλοφαίακος, τοῦ φιλάρπαγος. Verba illa τὰ ἀπ' ἄλλων τινῶν significant τὰ ἀπ' ἀῤῥήτων, ut sunt ἀποσφάξ et νεκροβαστάξ, quae Choeroboscus, si communes regulas sequutus est, certe acui voluit, etsi dissentit Goettlingius de Accent. p. 329. neque regulae congruit μουκηρόβαξ, quod Rankius de Lex. Hesychii p. 74. huic sagaciter restituit. Sed κεροίαξ ut Ἐχοίαξ Paus. X. 25, 2. compositum est a nomine verbali οἴαξ. Atque hujus generis exempla abunde habemus; primum a monosyllabis μικρόῤῥαξ et Σαμόθραξ, quod barytonum est, Lucian. dea Syr. §. 15. Athen. XIV. 660. E. multisque aliis locis v. Aglaoph. p. 1257. et 1285. ut Grammatici jubent Anecd. p. 1191. nec raro oxytonum Aristid. XIII. 189. T. I. v. Aglaoph. 1218. Goettling. l. c. 280. ut et ὀμφακορᾶγες Anthol. Pal. IX. 561. discrepantibus libris. Tum ab aliis καλλιδόναξ, μικραῦλαξ, Λειχοπίναξ, μετεωροφέναξ, παιδοκόραξ, πολυάνθραξ, πολυσκύλαξ, φι-

λομεῖραξ, et a verbalibus *ἀστυάναξ*, *πασιάναξ*[7]), *δελεάρπαξ*, *χρεάρπαξ*, *μηλοφύλαξ*, *νεωφύλαξ*, quorum omnes in usu sunt casus. Sed *ἀγάλαξ*, *εὐγάλαξ*, *ὁμογάλαξ*, *ἀρτιγάλαξ*, Eust. p. 1627, 44. dubito an praeter Grammaticos nemo facile usurparit, praevalente ampliore forma *ἀγάλακτος*, *εὐγάλακτος*, *λειπογάλακτος*, unde comparativi ducuntur, *πουλυγαλακτοτάτη* Crinag. Epigr. XXVI. Substantiva sunt *ἀφρόγαλα*, *οἰνόγαλα*, *ὀξύγαλα*, *πρωτόγαλα* Etym. M. 697, 7. eaque plene per utrumque numerum declinantur *τὰ πρωτογάλακτα* Galen. Exp. p. 546. sicut simplex ipsum *τῶν γαλάκτων* Hipp. de Diaet. Sal. p. 620. T. I. *τοῖς γάλαξι* Aelian. V. H. VIII. 8. Eustath. p. 1627, 35.

§. 2.

Ab *αἴξ* compositum est *πολύαιξ ὁ πολλοὺς ἔχων αἶγας* Hesych. et *πολύαιγος* Anthol. idemque insulae nomen Polyaegos; a *γύναιξ*, quod nuper innotuit Choerobosci testimonio, *ἡμιγύναιξ* non admodum antiquum v. ad Phryn. 659. sed veteres praetulerunt *ἀγύνης*, *ἄγυνος*, *ἀγύναικος*, *ἡμιγύναικος*, *καταγύναιος*, *φιλογύναιος*. Theognostus Crameri II. 40. *τὰ εἰς εξ σπάνια, ἐπίτεξ, ἀγχίτεξ, πινυτάλεξ καὶ εἴ τι ὅμοιον.* Moschopulus Sched. p. 190. duo sola *ἐπίτεξ* et *καλλίτεξ*, quo et Herodianus utitur Epim. 186. Tertium *κατάφλεξ* incertum qua fide Hesychius *Καταῖθυξ ὄμβρος ὁ καταιθύσσων· φαίνεται* (scr. *φέρεται*) *δὲ καὶ καταίφλεξ* (sic) *καταφλεγόμενος καὶ ἀναζέων*, quod vento minus convenit quam prior lectio; incertius etiam *Ἐπίδεχα* (cod. *ἐπίδιχα*) *σκύφον τὸν μὴ κενόν*, ubi duae literae *Δ* et *Χ* locum suum permutasse videntur *ἐπιχειλέα*. Item in *ηξ* paronyma duo *εὐόρπηξ* et *εὐπήληξ*, *χρυσοπήληξ*, *τινακτοπήληξ* i. q. *σεισόλοφος* Hesych. et quaedam paratheta *κυναλώπηξ*, *πιθηκαλώπηξ*, *γρυπαλώπηξ*, *ἱππομύρμηξ*, *ψευδόσφηξ*. Plurima

7) Id unum duorum generum est *εὐρυάνασσα*, *παντάνασσα*. *Ἱππιάνακτες* apud Aeschylum sane aliter dici videtur atque *ἵππι ἄναξ* Arist. Eqq. 548. sed quod Blomfieldius *ἵππων ἄναξ* negat componi posse hoc modo *ἱππιάναξ*, falsum esse ostendit *ἱππιοχάρμης*, *ἀλιοτρεφής*, *αἴθιοψ*.

autem a verbis manarunt gutturalibus, ὀσφυήξ Lex. π. Πνευμ. p. 234. ἁρματοπήξ, κλινοπήξ, ξυμπήξ, κεραμοτήξ, μολυβδοτήξ, εὐθήξ, φιλοθήξ, quae conjuncte memorantur in Anecd. Cram. II. 40. Bekk. p. 1340. et de accentu rursus p. 1399. μολυβδοτήξ ὥς φησιν Ἡρωδιανός· τινὲς δὲ βαρύνουσι παραλόγως· κλίνεται δὲ διὰ τοῦ κ. De hoc in universum Arcadius praecipit p. 19. acui verbalia adjectiva κωμοπλήξ, μεθυπλήξ, gravari substantiva sive verbalia sive non verbalia: ὕσπληξ, ἀντίπηξ, χαμαισκώληξ, λεοντομύρμηξ. Ac de hoc genere nihil controversiae est, sed verbalia adjectiva, si substantivorum loco sunt, quonam accentu notanda erunt? Exempla discordant: δυό ἐπίπηγες Geopp. IV. 12. 8. τὸν ἐπίπηγα X. 51, 4. τὸν κατάπηγα 65, 2. τῷ διάπηγι Apollodor. Poliorc. p. 32. τοῖς κατάπηξιν p. 41. sed οἱ καταπῆγες Joseph. bell. Jud. VI. 6, 2. et Suid. μόχλοι διαπῆγες Phil. de VII. Miracc. c. IV. Ac tum quoque, quum adjectivorum significationem retinent, accentum instabilem habent, nec juvat nos Byzantiorum magistrorum subtilitas, qui activam potestatem barytonis tribuunt, oxytonis passivam v. Bast. Ep. Cr. p. 213. ad Plut. Epim. XXXI. nam ἀκανθόπληξ legitur contra Thomae praeceptum in Lex. Herod. p. 1137. κυματόπληγες Hippocr. de Diaet. II. p. 681. T. 1. νωτόπληξ Phot. s. h. v. φρενόπληξ Etym. M. s. Παράκοπος, οἰστρόπληξ Aesch. Prom. 681. retentum a novissimis editoribus, quanquam cod. Hermanni, ut Schaeferus ait Praef. Soph. p. XII. oxytonum praebet, similiterque μονόῤῥηξ ἀπεῤῥηγμένος Hes. Et contra, quae activam significationem habent, oxytona sunt βαθυπλήξ σκορπίος et αἰνοπλήξ ἔχιδνα Nicand. Ἀχέρων ὀξυπλήξ Sophocl. neque aliter se habere videntur κεραμοτήξ et ἁρματοπήξ. Quare consultissimum fuerit acquiescere in canone omnia ad unum verbalia complexo Schol. Ven. VI. 135. τὰ παρὰ παρακειμένου ὀξύνεται· ἀδμής, κυαμοτρώξ, βουπλήξ, quod qui ob significationem activam βούπληξ scribunt, Eustathio περίεργοι videntur, neque adeo injuria, etsi activorum pauca proferri possunt exempla exuberantibus passivis: ἀπλήξ, ἁλίπληξ, ἀμφιπλήξ, ἀντιπλήξ, ἀστροπλήξ, ἡμιπλήξ, ἡδονοπλήξ, καταπλήξ, κυματοπλήξ, ὀρθοπλήξ, παραπλήξ, σο-

ῥοπλήξ, φρενοπλήξ, ἡμιτμήξ P. Sil. Ecphr. Soph. I. 245. νεοθήξ etc. Barytona vero sunt verbalia in ιξ sine ullo substantivi et adjectivi discrimine καταΐξ, πολυάϊξ, κορυθάϊξ, ἀμφιέλιξ, τετραέλιξ, *tetralix*, quod ut ipsum ἕλιξ substantivi instar habetur; ὁμηρομάστιξ ὁ τὴν Ὁμήρου μαστίξας εἰκόνα v. Solan. ad Lucian. p. Imagg. §. 24. p. 419. T. VI. ut Ciceromastix, Aeneidomastix, Grammaticomastix, et passivum κλωομάστιξ ὁ δεδεμένος καὶ μαστιγούμενος Anecd. p. 49, 5. a bisyllabis, σύμμιξ Regg. Pros. N. 64, 435. et quod Hesychius profert Σκερολίγγες λαικασταί, Ὀπικισταί· id est morbo Campano infames. Pro γονυπλήξ, quod in Gloss. Graecolat. extat sine interpretatione, aptius fortasse fuerit γονυπλίξ. Alia paronyma sunt ἀκροχάλιξ, διχοίνιξ, εὐσκάνδιξ, λιπόθριξ, λιμοκίμβιξ, συροπέρδιξ, λυροφοίνιξ, Συροφοίνιξ, Λιβυφοίνιξ, ὀλισβοκόλλιξ. Sed adjectivum περίστιξ Nonn. II. 170. eximitur mutata interpunctione φρουραὶ δὲ περὶ στίχες ἦσαν Ὀλύμπου. Unum est ab adjectivo compositum ἰσῆλιξ Moer. p. 201. Poll. II. 16. ὁμῆλιξ Anth. Pal. I. n. 21. (cod. Pal. ὁμήλιξ) ἀφῆλιξ Schol. Arist. Plut. 330. quos locos affero, quia nominativum praestant a nonnullis addubitatum. Crassioris fili exempla haec sunt: ἀνδρόσφιγξ, βαθυσμήριγξ, ἐρισάλπιγξ, εὐστροφάλιγξ, εὐλάϊγξ, μελιῤῥαθάμιγξ, πολυῤῥαθάμιγξ Joann. Gaz. Ecphr. II. 41. φήμη φιλοφόρμιγξ Aesch. Suppl. 696. quo excluditur omnis de nominativi usu dubitatio. In οιξ unum est προίξ, a quo quae composita sunt adjectiva, alteram sequuntur declinationem ἀντίπροικος, (nam ἀντίπροικα adverbium esse accusativo adverbiali προῖκα assimilatum aegre creditur) ἄπροικος[8]), ἐπίπροικος, πολύπροικος, quibus accedit paragogum ἐμπροίκιος. Nec multa in οξ. Etym. M. 490, 19. Καππάδοξ σεσημείωται ἐκ τῶν εἰς ωξ ἀρσενικῶν διὰ τοῦ ο μικροῦ γραφόμενον. Suidas Καππάδοξ μόνον τῶν εἰς ωξ διὰ τοῦ ο μικροῦ, adde μόνως ἀρσενικόν, nam generis communis plura sunt, πάνδοξ, ἀμφίφλοξ, ἔμφλοξ, καλλίφλοξ, quibuscum constant paraschematista ἄφλογος et πολύφλογος Hesych. s.

8) Suidae praeceptio ἄπροικον (post ἀπρότων) τῇ προσῳδίᾳ ὡς ἄνθρωπον discrepantis notationis indicium praebet.

Ζαφλεγής (ut *ὁμοφλεγής*) et feminini unum *ἄλοξ*, qui nominativus a Grammaticis memoratur, ceterum inusitatus est. Regula autem illa est de vocabulis graecis et in medio positis, non de invecticiis, quae Theognostus comprehendit Anecd. Cram. II. 40. *ἡ εἰς οξ κατάληξις καὶ στενὴ λίαν καὶ ἱστορίας οὐκ ἀναλογίας ἐχομένη· ἔστι γὰρ τὸ φέροξ* (sic) *βαρβαρικόν τι ὄνομα, Ἀλλόβροξ, τινὲς δὲ Ἀλλόβριξ διὰ τοῦ ι, ἴσοξ ἰχθύς*, cujus genus incertum ut latinorum *esox*, *diox*, sed videntur masculina esse ut piscium nomina pleraque, neque aliter sentio de *ῥόμοξ*, quia vermem significat, et *βόρμοξ*, quia primitivum *βόρμος* sive *βρόμος* masculinum est. De *Βέβροξ ἀγαθός* Hesych. *ἀγριβρόξ ὀρίγανον* Id. et *στρύμοξ* *prelum*, vix conjecturae locus relinquitur.

§. 3.

Nominum in *υξ* permagna est copia, ut simplicium ita compositorum: *λευκάμπυξ*, *ἑλικάμπυξ*, *θρανσάντυξ*, *κυανάντυξ* Synes. Hymn. IX. 45. *μικροπτέρυξ*, *μελανοπτέρυξ*, *φιλόρτυξ*, *ποντοφάρυξ* et *ἡδυφάρυγξ*, *βαθυσπήλυγξ*, *μονοστόρθυγξ*, substantiva *δρομοκήρυξ*, *λινοκάρυξ*, et a gentilicio *Κολόφρυξ* sive *Κολοίφρυξ* Hesych. contractum ex *Κόλοι Φρύγες* Stephan. s. *Ἀντικονδυλεῖς*, ut *κολοιτέα*. A *νύξ* composita affert Choeroboscus Anecd. p. 1397. b. *μεσόνυξ μεσόνυχος εἷς τῶν ἕπτα πλανήτων παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις καὶ Στησιχόρῳ*, Suidas *ἀκρόνυξ τὸ ἄκρον τῆς νυκτός, ἀκρώνυξ δὲ τὸ ἄκρον τοῦ ὄνυχος*. Schol. Il. IX. 466. *εἰνάνυχες ὡς μονώνυχες ἀπὸ εὐθείας τῆς εἰνάνυξ*. Horum primum in judicium deducere non possumus; *εἰνάνυξ* non magis reperitur quam *εἰνανυχής*, sed solum adverbium *εἰνάνυχες*, Herculemque, quem illa genuit Herculea ternox, Lycophro aliique *τριέσπερον* vocant, nemo *τρίνυχα*, nec *ἀκρόνυξ* reperitur sed *ἀκρόνυχος*, *ἑώνυχον* Phot. longiusque deducta *μεσονύκτιος*, *ἐπινύκτιος*, *ἀωρόνυκτος*, *ὁλόνυκτος* Niceph. Greg. Histor. VII. 1, 131. B. *ἀκρόνυκτος* VIII. 14, 231. E. Ac si qui ut Tzetzes ad Hesiod. Opp. 613. pro *νυχθήμερον* dixerunt *ἡμερόνυκτα*, non idcirco nominativo usi sunt. Sed adverbium *αὐτονυχί* s. *αὐτονυχεί*, sive ad usitatum nominativum refer-

tur, sive ad τὸ νύχος, quod Hesychius et Sextus c. Gramm. XI. 267. asservarunt, certe obsoletae declinationis indicium praebet. Verbalia quae sunt, pleraque ab uno fonte manant verbi ζευγνύναι ut ἄζυξ, καλλίζυξ, μελανόζυξ, παράζυξ, τρίζυξ, περίζυξ, de quibus universis valet, quod de primo affirmat Phrynichus App. p. 12. ἄζυξ ἐστὶ κοινὸν ἄῤῥενος καὶ θηλείας. Valet idem de κατώρυξ, sed ὄρυξ ipsum et composita διώρυξ, ἀπόρυξ sive ἀπώρυξ v. Schweighaues. ad Athen. T. II. 179. substantivorum locum obtinuerunt ut et καταίτυξ, quod Grammatici ἀπὸ τοῦ κάτω τετύχθαι factum dicunt, nec suppetit probabilior ratio. Adjectiva sunt οἰνόφλυξ Stob. Flor. XVIII. 34, 165. Jamblich. V. Pyth. XXXI. (203.) 416. τοῦ οἰνόφλυγος Athen. V. 220. C. ceterique casus; πρόςφυξ Eustath. Opusc. XXIV. 218, 10. τὸν πρόςφυγα Hellad. Phot. p. 873, 39. τοὺς πρόςφυγας Schol. Il. IX. 640. τοῖς πρόςφυξι Schol. Arist. Nubb. 435. sed pro ἰχθὺν παιδοφύγα (hoc accentu) Anecd. p. 1232. παιδοφάγον legitur in Schol. Il. XXI. 22.[9]) quo Pindarus Fragm. N. 143. cetus Andromedae significasse videtur; τὸν ψευσίστυγα Anth. νεοστάλυγες νεοδάκρυτοι Hesych. ad ultimum ὀρθριοκόκκυξ galli gallinacei nomen, quod vix dici potest, utrum cum nomine compositum sit ut ἀβελτεροκόκκυξ et γωνιοβόμβυξ, an cum verbo, a quo illud ipsum ortum habet. Persaepe autem unum idemque vocabulum utrinque repetere licet, et proxime a nomine et longiuscule a verbo, cujus rei testimonio sunt nomina in ωξ exeuntia. Πολυπτὼξ τόπος ὁ ἔχων πολλοὺς πτῶκας Eustath. p. 483, 3. et 1922, 9. cujus accentum minus legitimum adnotant Anecd. p. 1191. πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον ἐν τῇ συνθέσει ἀναβιβάζει τὸν τόνον, αὐτόχθων, εὔπαις, Σαμόθρᾳξ, αὐτόδαις, κατάκλεις, χωρὶς τοῦ πτώξ, πολυπτῶκες τε Μέλαιναι, quae repetens Etym. M. 435, 35. et 639, 20. addit οὐκ ἀντίκειται τὸ ὑποδμώς. Sed contra exceptionem ἄπτωξ scriptum est Anecd. p. 1339. contra regulam ὀμφακοῤῥῶγες in Anth. Pal. IX. n. 561. pro ὀμφακόῤῥαγας, cum eadem vocalis enallage,

9) Similis corruptela Anecd. p. 1188. καταφυγᾶς pro καταφαγᾶς.

qua ὁ πεντάῤῥωγος scribitur pro πεντάῤῥαγος in cod. VI. n. 310. Secundum regulam μικρόῤῥωξ, πυκνόῤῥωξ, φιλόῤῥωξ [10]). Neque adversatur Arcadius p. 19, 10. τὰ εἰς ωξ ὀξύνεται ὅσα μίαν συλλαβὴν ἔχει ἐπὶ τέλους ἐν τῇ συνθέσει ἀποῤῥώξ, κυαμοτρώξ, θυλακοτρώξ, φυλάξαντα συλλαβὰς ἐν τῇ συνθέσει, cujus sententia haec est ὅσα μίαν ἀπὸ τοῦ ῥήματος φυλάττουσι συλλαβήν. De primo consentit Aristarchus Schol. Il. *B*. 755. ἀποῤῥώξ ὀξυτόνως ὡς θυλακοτρώξ· ubi quod additur καὶ ἡ σύνθεσις δὲ τοῦτο ἀπαιτεῖ ὅ τι ἂν σημαίνῃ εἴτε πάθος εἴτε ἐνέργειαν, id a contrariae notationis comprobatore dictum est adversus eos, qui ἀπόῤῥωξ scripserunt ut βούπληξ, significatione activa, sed ἀποῤῥώξ passive ut μεθυπλήξ. Sed inutilis est et haec distinctio, et quod eodem loco additur ἀποῤῥώξ ὀξυτόνως μὲν ἀποῤῥοή, βαρυτόνως δὲ ἀπόῤῥηγμα, praevaluitque tonosis Aristarchea; γῆ ἀῤῥώξ Sophocl. ἁρμὸς διαῤῥώξ Eurip. ὄχθου ἀποῤῥῶγος Dionys. Antiqq. IX. 15, 1781. πέτρας ἀποῤῥῶγες Diod. XIV. 116, 269. T. VI. κρημνοὶ ἀποῤῥῶγες Themist. Or. XI. 152. D. et substantive σήραγγες καὶ ἀποῤῥῶγες ἐκτεινόμεναι Agath. Hist. I. 10, 21. D. περιῤῥώξ Suid. sed minus recte πέτρας περίῤῥωγος Polyb. IX. 27, 4. in codd. et Edd. ante Schweighaeuserum et pro ἀμφιῤῥῶγες Anth. Pal. VI. n. 109. Paulsseni correctio ostendit proparoxytonum; φιλότρωγες prave Eustathius p. 245, 42. scripsit pro φυλλοτρῶγες ex Athen. IV. 130. E. errofemque cum Lexicographis nostris communicavit. Regulam servant γραμματοτρώξ et κυαμοτρώξ P. Silent. II. Ecphr. p. 8. v. 45. quae idem ex Herodiano affert p. 1922, 8. et θυλακοτρώξ, ἀπτώξ, πολυπτώξ, quae Theognostus Cram. II. 41. atque σχινοτρώξ, quod et σχινοτρώκτης dicitur ut συκοτρώκτης, τριχοτρώκτης, quibus accedunt propria Artotrogus, Miccotrogus. De disyllabis autem contrarium praecipit Etym. M. 451, 23. θηροδίωξ καὶ αἰγοδίωξ παροξύνεται· quorum declinationem declarat Choeroboscus Anecd. p. 1381. τὸ θηροδίωξ καὶ αἰγοδίωξ διὰ τοῦ κ κλίνονται. In

---

10) Eustath. ad Dionys. 1082. κυκλόῤῥωγος (scrib. πυκνόῤῥωγος) καὶ μεγαλόῤῥωγος.

ξ non purum quae exeant composita, reperiuntur nulla, sed a σάρξ ἄσαρκος, κατάσαρκος, μελανόσαρκος, πυκνόσαρκος, λιπόσαρκος, pro quo Macedonius Ep. XVI. λιποσαρκής dixit, Manetho cum metathesi σαρκολιπής. Legitur quidem ἐς ὕδερον ἢ ἀνασάρκα vel ἀνάσαρκα Aret. de Sign. Diut. I. 12, 105. II. 1, 128. sq. τὸν ἀνασάρκα καλούμενον ὕδερον Galen. de Simpl. Facult. XI. 1, 321. T. XII. τοὺς ἀνασάρκας λεγομένους ὕδρωπας Ther. ad Pis. XV. 275. T. XIV. cf. Schol. Hippocr. T. I. 128. sed id hyphen esse apparet ex Paul. Aeg. III. 48, 106. ὑποσαρκίδιος ὕδερος ἢ ἀνάσαρκα, et Galen. de Facult. Nat. I. 11, 24. T. II. τὸ γένος τῶν ὑδέρων ὅ τινες ὀνομάζουσιν ἀνασάρκα, nec raro dirimuntur. Hieronymi verba *nos simplices et philosarcas dicere* Lexicographi latini ad nominativum *philosarca* referunt.

§. 4.

Has igitur terminationes, etsi Grammaticorum praecepto minus mobiles sunt, tamen nonnunquam nominibus neutralibus adjungi videmus, utique non in primo casu, sed in proximis. Nam ut Bianor Ep. IV. Anall. II. 156. Anth. Pal. IX. n. 272. ἅρπαγι χείλει dixit, sic Apollonides VII. n. 238. πεδίου πολυαύλακος, quod evitari poterat traducto ad secundam declinationem nomine, ut ψήφισμα ἀκόλακον Diog. La. II. 41. σμιλίῳ ὀξυκοράκῳ Paul. Aeg. VI. 87. ut πεντάῤῥαγος, quod paulo ante attigimus. Apud Homeridas modo πολυπίδακος Ἴδης legitur Aristarchi suffragio probatum Il. XX. 59. modo πολυπιδάκου, ut τοῦ ἀρκτοφυλάκου Procl. ad Hes. Opp. 564. τοὺς πλαγιοφυλάκους in cod. Diod. XIX. 82. sed utrumque suspectius. Pro ὀξυπύνδαξ, φιλομεῖραξ, succedunt longius deducta ὀξυπυνδάκωτος Eust. p. 870, 28. φιλομειράκιος. Haec quum ita sint, quumque verbalia consimiles terminationes habeant, διςάρπαγος, παρθενοσφάγος, ταυροσφάγος, ἀντάλλαγος, νεοσφαγής, non mirum est apud scriptores numeris solutos nullum asyntaxiae, de qua loquimur, reperiri exemplum. Nam νὺξ τριφύλακος Schol. Il. X. 252. aliunde compositum est; illud Lucian. Amorr. §. 14, 271. T. V. ἀνοιγείσης τῆς θύρας ὑπὸ τοῦ κλειδοφύλακος εἶναι πεπιστευμένου γυναίου,

per synesin, ut dicitur, constructum; notabilius foret Hieracos. p. 86. *ῥόδον ἀπὸ ὄμφακος ἐλαιόν ἔνσταζε*, quod interpres reddit *succum rosaceum omphacino oleo temperatum*, si auctorem haberet locupletiorem neque promta esset correctio *ὀμφάκου* v. Galen. de Comp. Med. p. Locc. I. 8, 738. et 739. T. XII.. — Saepius vero nomina in ηξ cum inaequali genere conjuncta deprehendimus: *στήθεος εὐθώρηκος* Nonn. IV. 429. *ἀμφιπλῆγι φασγάνῳ* Soph. Trach. 930. *ἐν οἰνοπλῆξι τεράμνοις* Antip. Sid. XXX. Anth. P. IX. n. 323. ubi Paulssenus e cod. Pal. *οἰνόπληξι* eruit p. 60. *λινοπλῆγος ζώου* ex Joannis Chrysostomi quodam loco affert Sallierius ad Thom. p. 578. Sed *δένδρα ἀστρόπληγα* Geopp. X. 79. 7, 770. a nominativo secundae declinationis repetitum ut *τὸ δεκάπληγον* Joseph. Synops. VIII. 540. T. III. *τὰ διάπηγα, τὰ παλίμπηγα.* Nominis in ιξ exemplum nescio unde sumtum subministrat Schol. ad Eur. Orest. 260. *τὸ μανιάσι λυσσήμασι σχῆμά ἐστι περίφρασις ὡς τὸ φοίνικι λίνῳ*, cui simillimum est Joann. Ecphr. 535. (II. 117.) *ξανθῷ λευκὰ κέρασσε μέλαν φοίνικι βαλοῦσα.* Sed quod ad Phoenn. 1488. adnotant *ἀρσενικῶς εἶπε τὸν φοίνικα ἐρύθημα*, ex mendosa interpunctione fluxit. Neque dubitandum, quin Anecd. p. 1169. pro *φοινίκων γραμμάτων* scribi oporteat *φοινικῶν*, quod Kuesterus Suidae restituit s. *Φορμὸς δερμάτων φοινίκων*. Composita Epici posterioris aetatis cum neutris construere solent *ἐϋρραθάμιγγος ἀλείφατος* Nonn. V. 258. *εὐσύριγγος μελάθρου* III. 320. *λασιότριχος νώτου* VII. 185. *λιπότριχος καρήνου* XIX. 262. *εὔτριχι ἀγκίστρῳ* Carpyll. Epigr. I. Anall. II. 401. Anth. P. IX. n. 52. *εὔτριχι λήνει* Nicand. Al. 453. Sed de *καλλίτριχα μῆλα* Odyss. IX. 336. etsi *καλλίτριχος* apud Homerum non legitur, tamen assentior veteri Grammatico Anecd. Cram. I. 250. *ἡ εὐθεῖα τὸ καλλίτριχον*, et ab eodem capite arcesso *τὰ βαθύτριχα* H. H. in Ap. 412. *ψαφαρότριχα* H. in Pan. XIX. 32. *δασύτριχα* Anth. Pal. IX. n. 136. *νεότριχα* Nonn. XLVI. 201. quam formam Atticis abjudicat Photius: *οὐλόθριξ οὐχὶ οὐλότριχος καὶ οὐλότριχα οὐχὶ οὐλότριχον.* Hoc invenitur in cod. Aristot. Probl. XXXIII. 18. utrumque conjunctim de Gen. Animm. V. 3. p. 783, 13. *οἱ μὲν Σκύ-*

θαι μαλακότριχες, τὰ δὲ πρόβατα σκληρότριχα. De Nonno dubitari potest, siccine scripserit λιπότριχον ἄντυγα κόρσης XXVI. 159. an λιπότριχος. Sed Aristoteles alternat flexus; οἱ γαμψώνυχες H. Ann. VIII. 5. (4.) 1. IX. 2. (1.) 4. et ὁ γαμψώνυχος VI. 7, 1. IX. 2, 9. Hippocratesque de Nat. Mul. p. 571. T. III. de Morb. III. 322. ἡμιχοίνικα, sed paullo post ἡμιχοίνικον, quo saepius utitur de Intern. Aff. p. 471. T. II. de Morb. Mul. I. 779. Epid. VII. 637. T. III. et rursus τριημιχοίνικα Theophr. H. Pl. VIII. 4, 4. ex tertia declinatione, sed τριχοινίκων ἐπῶν Arist. Vesp. 481. ex secunda, ut τετραχοίνικος, πεντεχοίνικος, παρακρουσιχοίνικος, quae Pollux IV. 168. VI. 160. sola comprobare videtur [11]); eandemque declinationem sequuntur εὔκυλικος, πεντεσύριγγος, et, ut ad aliud genus transgrediar, adjectiva in υξ exeuntia: περίζυξ et περίζυγος, ἑτερόζυξ et ἑτερόζυγος, νεόζυξ et νεόζυγος, ac majore etiam abundantia βιοζυγής, καλλιζυγής, μονοζυγής, νεοζυγής, τριζυγής Macedon. Epigr. XXXIII. 120. T. III. Anall. quibus quarta accrescit terminatio praepositionibus apta in ιος. Nam ut ἐμπροίκιος, ἐπινύκτιος, κατατρίχιος, sic dicitur συζύγιαι χάριτες v. Schaefer. ad Dion. XIV. 175. quod perverse interpretatur Bernhardy Synt. p. 50. Haec vero a nominibus composita sunt; verbalium si quaerimus exempla, in pari fere reperiuntur varietate: δίπτυξ, δίπτυχος, διπτυχής, καταπτυχής, βωλῶρυξ, φρεωρύχος, et passive κατώρυχες λίθοι Poll. VII. 123. sive κατώρυγες Philo de Sept. Mir. II. 8. qui ab Homero dicuntur κατωρυχέες. Hinc cognoscitur primum ὁμόζυγα ταρσά Nonn. XIX. 264. τετράζυγα φίλτρα Joann. Ecphr. II. 338. eodem pertinere quo τετράζυ-

11) Φοινικοῦς gentilicium Wesselingius ad Diod. III. 66. XIV. 65. undique expellit, sed exemplorum multitudo (v. ad Phryn. p. 148.) dubitationem affert, ne Graeci ipsi interdum ad terminationem adjectivi materialis aberraverint; φοινίκεια γράμματα Plutarch. Symp. IX. Quaest. III. 2, 404. φοινικῆς θαλάσσης Niceph. Blemm. Paraphr. p. 412, 16. quod Bernhardy p. 1013. aut pro φοινικικός scriptum aut a φοινικός ductum putat, cujus *fidejussores* producit Xenophontem Oec. VIII. 11. ubi Sturzius verissime corrigit φοινικικός, et Quintum VIII. 106. ubi nihil de Poenis, sed Lyciae locus Φοίνικος ἕδος appellatur.

γον ἅρμα Nonn. XX. 121. deinde perfacilem fuisse anomalae syntaxis devitationem, quae delitescit in casibus paribus, δίζυγι πυρί Nonn. XXII. 352. στοιχεῖον ὁμόζυγον ἄζυγι μίξας XLI. 381. quae poetis promtius condonantur quam Platoni Polit. 265. D. γένει τῷ μώνυχι. Paronyma haec intra duos exitus continentur: αἰγῶνυξ, γαμψῶνυξ et γαμψώνυχος, μονῶνυξ sive μῶνυξ et μονώνυχος, μονάμπυξ μονάμπυκος, τανυπτέρυξ τανυπτέρυγος, φερεπτέρυξ φερεπτέρυγος, unde perspicuum fit, τὰ διπτέρυγα Anth. Pal. V. n. 151. τὰ γαμψώνυχα Jambl. Protr. XX. 350. εὐπτερύγων λέκτρων Nonn. XXXVII. quorsum referenda sint. *Sardonyches* vero et εἰνανυχής illud, si quid fidei habent, cum εὐῤῥωγής, λυσιφλεβής, λιποσαρκής, λιποτριχής, conferri oportet, quorum ultimo assimilandum est σῶμα δασύτριχες (sic) τριχὶ στερεᾷ Polemon. Physiogn. I. 5, 193. nisi ipsius accentus indicio simplex δασύ reponi debet; sed δασύθριξ, quod Sylburgius suadet, regulae contrarium. A τρύξ composita unius sunt formae ἄτρυγος, ὑπότρυγος. — Nominum in ωξ unum in promtu exemplum, quod in Anecd. Bekk. p. 1267. affertur e Sophocle: ὁ δ' ἔνθ' ὅπλοις ἀρῶξιν Ἡφαίστου τεχνίτου· τοῦτο γὰρ κατὰ μεταπλασμὸν ἀπὸ τοῦ ἀῤῥήκτοις γενόμενον τοῦ η τραπέντος εἰς τὸ ω προπερισπᾶται καὶ οὐ προπαροξύνεται κατὰ τὰς μεταπεπλασμένας δοτικάς, ἄστρασι, πρόβασι, ἔγκασι. Sophoclis verba sic corrigi possunt ἐνδύνθ' ὅπλοις ἀῤῥῶξιν Ἡφαίστου τέχνῃ, induit (Achilles) arma Vulcania, ut δῦσαν ἐν ἔντεσι Quint. IX. 68. et 541. ἔδυ καλὰ τεύχεα VII. 440. Metaplasmus autem hoc loco nullus, sed generum disparium copulatio casibus transversis concessa, quam qui devitare voluerunt, ἀῤῥαγής dixerunt vel ἄῤῥηκτος.

§. 5.

Quum autem motio per genera et gradus communi lege contineatur, strictim attingendi sunt comparativi et superlativi ab adjectivis in ξ propagati. Sunt autem perpauci et plerique proprio quodam sapore notabiles: primum ἁρπαγίστατος vox comica; alterum huic non dissimile βλακίστερος a Xenophonte usurpatum; tertium μισοπορπακίστατος ab Aristophane fictum

jocose. Sed in Hippocr. de Aer. et Locc. p. 550. T. I. οὔρεσι λειμακεστέροισι καὶ ἑλωδεστέροισι, unde fluxit Suidae et Erotiani glossa λειμακέστερος sive λιμακέστερος τόπος σύμφυτος καὶ σύνδενδρος, Schneiderus recte λειμακωδέστερος corrigit, ut deinceps legitur p. 556. et 566. Coraio c. 79, 70. vulgatam retinente. Λινοπληγέστατος, quod Lexicographi ad λινοπλήξ referunt, rectius a λινοπληγής repetitur, ut εὐθηγής, θεοπληγής, et ab uno verbo πήγνυμι quatuor oriuntur adjectivorum formae: εὐπήξ, quod Hermannus Euripidi restituit Or. 1428. καινοπηγής Aeschyl. εὐπηγής Hom. et Hippocr. p. 673. T. II. et vulgo usitata εὐπαγής et εὔπηκτος. Neque raro haec a librariis inter se permutantur: καρτεροπλῆγες et καρτεροπληγεῖς Diod. V. 34, 324. νεοθῆγι et νεοθηγεῖ Athen. VII. 306. B. κυματοπλῆγες et κυματοπληγεῖς ib. VIII. 358. B. quorum dativi solo accentu distinguuntur, νεοπηγέσι Synes. Hymn. VII. 5. ὑδατοπληγέσι Oppian. Cyn. II. 142. et ὑδατοπλήγεσι, quod Bastius Ep. Cr. p. 213. et 282. ex hoc loco profert tanquam sincerius altero; sed nescio an Graecis haec productior forma in γης tantummodo metri causa ascita sit, cui explendo pro re nata duplex accommodatur dativi forma εσι et εσσι. Quod si ita est, in Tryph. 276. pro νοῶν πληγαῖσι potius νοοπληγέσσι restituendum erat quam, ut Merrickius voluit, νοοπλήγεσσι. In Maneth. IV. 284. κρατοπαγεῖς, ἀχίτωνας, ἀεὶ κορυφῇσι φαλακρούς, quae sunt mimorum epitheta, scribendum videtur κρατοπλαγεῖς, ut ἐκπλαγής, ad significandos salapittarum crepitus cum stupidorum capitibus rasis conjunctissimos. Denique pro ἀῤῥηγής Aristid. Enc. Rom. p. 384. T. I. recte nunc editum ἀῤῥαγής, nam ab hoc verbo quae componuntur aut alpha aoristi aut ω perfecti secundi accipiunt πλευμοῤῥωγής Hippocr. de Int. Affect. p. 433. T. II. καταῤῥωγής Hesych. et διαῤῥωγή Hipp. de Articc. p. 179. T. III. [12]) quanquam in hoc veteres libri variarunt v. Foes. Oec. s. h. v. Ἀφῆλιξ legitur Lucian. Pseud. §. 15. et apud alios aequalium v. ad Phryn. p. 84. ἐνῆλιξ v. Wyttenbach. ad Plut. Apophth. p. 1083. με-

12) Singulare est Κατεῤῥηγότας διεῤῥηγμένους Hesych.

σοῆλιξ Tzetz. Posth. 475. εὐῆλιξ ib. 527. Schol. Theocr. I. 44. et apud antiquiores παναφῆλιξ, συνομῆλιξ, ἰσῆλιξ, quae omnia damnare videtur Phrynichus, quum ἀφῆλιξ rejicit App. p. 3. κατὰ σύγκρισιν ἡ λέξις προφέρεται καὶ ἐν ὑπερθέσει· οἱ δὲ ἀπολελυμένως λέγοντες ἀφῆλιξ, ἀφήλικες, ἀμαθέστατοι. Sed ἀφηλικέστερος et ὑπερηλικέστερος Ocell. III. 5, 43. ad ἥλικος referri possunt, unde declinantur pluralia ἴσα καὶ ἥλικα Emped. v. 59. τὰ ὁμήλικα ζῶα Apollon. Hist. XVIII. τὰ παρήλικα Anth. Pal. XII. n. 228. τὰ συνήλικα τοῖς πόλεσιν ἁμαρτήματα Dem. p. Cor. 308, 29. secundum Reiskii scripturam, παιδάρια συνήλικα Chron. Pasch. p. 122. D. quanquam ipsum ἀφήλικος non magis reperio, quam contrarium ἀνῆλιξ. Ἑλικώτατον ὕδωρ Callimachi, quod Schol. Ven. *A*. 98. μέλαν interpretatur, alius autem ad Soph. Aj. 372. rectius ἑλικοειδῆ ἔχον τὴν ῥεῦσιν (ut Νέδης ἑλικόῤῥοον ὕδωρ) Lexicographi haud injuria nominativo deuteroclito subjiciunt, quamvis nullis adhuc exemplis confirmato. Ceterarum terminationum gradus non reperi.

§. 6.

Nomina in αψ terminata Draco p. 94. tria profert: Ἄραψ, λαίλαψ, χόραψ, pro quo χήραψ scribendum, si quidem τῆς χήραβος Athen. III. 86. B. quod codd. aliqui praeferunt, fide dignum habetur. Addere poterat θέραψ, ἔλαψ serpentis nomen, λαίτραψ (nisi vitium subest) ὑετός Hesych. Σκίραψ Σκίραφος κύριον Anecd. p. 1198. In εψ nullum simplicium exit, eorum quidem quae ad nostram pervenere notitiam, sed latino *adeps* et Hesychii glossae Ἀλέπεσσι στέατι vestigium veteris nominativi ἄλεψ sive ἄλιψ leviter impressum haeret. Εἰς ηψ οὐκ ἔστιν εὑρεῖν ὅτι μὴ κώληψ βαρύτονον Theognost. in Anecd. Cram. II. 97. pro quo σκώληψ vitiose scribitur Arcad. 94, 21. Accentus hujus vocabuli omnibus in ψ exeuntibus communis est; genus Eustathius p. 1326, 53. sibi ignotum esse fatetur. In ιψ plura sed desueta fere solique Hesychio cognita: Ἄλιψ πέτρα, quod Toupius Emm. T. IV. 183. dirimit ἁ λίψ, alii probabilius cum aeque obscuro ἠλίβατος componunt; ἔριπες δαλοί, ἔριψ σωμάτιον, quorum

prius non expedio, sed ἔριψ idem valere videtur quod ἐρείπιον id est πτωμάτιον. Nomen ἧλιψ τὸ ὑπόδημα Schol. Theocr. IV. 56. derivat παρὰ τὸ ἑλίσσειν τὸν πόδα· inepte quidem sed quis veri auctor? Perinde obscurum κατῆλιψ κατήλιφος ἡ μέση στέγη ἀπὸ τοῦ πηλοῦ ἢ τινος τοιούτου, ἐφ᾽ ὧν τὰ καταστρώματα τίθενται Anecd. p. 1200. ubi excidisse videtur, quod certe ad explicandum nominis etymon necessarium erat, ἀπὸ τοῦ κατειλῆφθαι (quod sustinetur) ὑπὸ τοῦ ξύλου etc. Etenim Glossographi illud interpretantur ἰκρίωμα μεσότοιχον, μεσόδμην· Galenus autem Comm. in Articc. IV. 738. T. XVIII. P. I. μεσόδμη, inquit, ὀνομάζεται τὸ μέγα ξύλον τὸ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου τοίχου πρὸς τὸν ἕτερον διῆκον ἔν τε τοῖς τῶν πανδοχείων οἴκοις τοῖς μεγάλοις, ἐν οἷς ἱστᾶσι τὰ κτήνη, καὶ κατ᾽ ἄγρον ὁμοίως ἐν τοῖς γεωργικοῖς, ex quibus colligitur, nominibus illis tignum transversarium significari, quo diversoria in duas partes distinguerentur, unam hominibus destinatam, alteram interiorem jumentis, eamque superne asseribus, ut hodieque fit, fuisse constratam atque hoc quoque tabulatum vocari κατήλιφα, quo cauponae escendunt Arist. Rann. 566. ac pariter scalas, quibus aditur. Parum successit Grammaticis nomen αἰγίλιψ, quod fortasse non magis compositum, quam Αἴγιλος, Αἰγάλεον, Αἰγάλεως montium nomina; et serpentum epitheton ἀργίλιπες ἤγουν ἔκλευκοι ὡς Ἀρχίλοχος (Fr. 138.) ἀργιλιπὴς δὲ φάσις Schol. Nic. Ther. 213. pro quo quum veteres Edd. φησίν praebeant, hoc elicias ἀργιλιπὴς δημός φησι, quod Homerus ἀργέτα δημόν dixit. Κόριψ νεανίσκος Hesychius item ut sequens κόρυξ νεανίσκος a κόρος propagatum cum solita duplicium enallage, ut κόρυς, κορύσσω, κορυφή, κορύπτω, κυρίσσω, corusco. Nominum in οψ numerus peramplus, sed difficilis simplicium et compositorum distinctio. Etym. M. Δόλοψ κύριον παρὰ τὸ δόλος τροπῇ τοῦ σ εἰς τὸ ψ ὡς αἶθος αἴθοψ, σκόλος σκόλοψ, quibuscum Schol. Il. Ξ. 383. confert οἴνοψ et νώροψ a fictitio νωρός productum, uterque dissimilia miscens; nam σκῶλος et σκόλοψ ejusdem generis sunt, ut ἐλλός et ἔλλοψ, sed οἶνος et οἴνοψ diversi. Item τρίοψ τρίπους Hesych. simplex videtur a numerali productum ut θρῖ-

ναξ, et χέδροψ sive χέδροπος cum χίδρον cognatum; βειέλοψ ἱμάς, ᾧ τοὺς νικηφόρους ἀναδοῦσι Hesych. fortasse torulum significat ab εἴλλω derivatum, unde εἶελος, ἰλλάς etc. κάλαυροψ a κᾶλον repetunt mutata prosodia, ut ἄγλαυρος ab ἀγλαός, a πέτομαι πέταυρον (quanquam hoc alii pro μετέωρον accipiunt) et πέτευρον (ut ἄλευρον, δέλευρον). Ὕοψ urbis nomen, Πάνοψ herois, cujus paragoga Πανόπη, Πανοπῆϊς, alpha corripiunt, macedonicum αἰγίποψ, γεργέλοψ, εἴροψ (ἠέροψ, ἀέροψ, ἔροψ) aliaque ad Aj. p. 410. allata vix conjecturae locum relinquunt, nec constat omnium scriptura; quin de priorum quoque terminatione certatum esse apparet ex Stephani verbis s. Αἰθίοψ — οὐ γὰρ ἀληθὴς ὁ Ὑψικράτους λόγος ὡς οὐδὲν εἰς οψ λήγει παρ' Ὁμήρῳ εἰ μὴ τὸ καλαῦροψ· εἰσὶ δὲ καὶ τὸ ὄψ καὶ τὸ μέροψ.

Εἰς υψ σπάνια, Κίννυψ ὁ λιμήν, Χάλυψ, Ἄρυψ οἱ μέχρι Ἰσθμοῦ Ἀχαιοί, ὅπερ καὶ μονοσυλλάβως λέγεται Theognost. Cram. II. 98. Postremum per π declinatur τοῦ Ἄρυπος ut et Γέργυπες νεκροί Hesych. τῆς Κίνυπος Herod. IV. 198. quod est regionis nomen, sed fluvii Κίνυψ τοῦ Κίνυφος Anecd. Bekk. p. 1342. quod aliter inflectitur ἀπὸ Κινύφου ποταμοῦ Hesych. s. Κινύφιον. In ωψ quae exeunt, aut paraschematista sunt ut κέρκος κέρκωψ v. Schneider. ad Aristot. T. III. 387. μύωψ μυῖά τις Hesych. κίνωψ θηρίον Id. quod cum κνωπεύς ἄρκτος et cum generalibus animalium vocabulis κινώπετον, κνώδη, κνώδαλα, κίναδος, σκίναξ, communem originem habere videtur; ἴωψ piscis fortasse a colore denominatus. Ἀγχίλωψ ἀπὸ τοῦ ἐγγὺς εἶναι τοῦ ὀφθαλμοῦ Galen. Defin. Med. 362. p. 438. T. XIX. quod parum credibile est, neque convenit affini nomini αἰγίλωψ, quod Alexander Trall. II. 8, 163. ab illo discernit οὐ μόνον αἰγίλωπας ἀλλὰ καὶ ἀγχίλωπας. Ὁ ὑάλωψ in Schol. Hippocr. T. II. p. 222. ὑελέψην sive vitriarium significare videtur; de αἱμάλωψ, θυμάλωψ, νυκτάλωψ, quibus H. Stephanus literam λ interpositam putat, alibi exposui.

§. 7.

Compositorum exempla profert Athenaeus IX. 409. B. παρὰ τοῖς τραγικοῖς καὶ τοῖς κωμικοῖς παροξυτόνως ἀνέ-

γνωσται χέρνιβα· χρὴ μέντοι προπαροξυτόνως προφέρεσθαι (cf. Schol. Ven. ad Arist. Pac. 956.) τὰ γὰρ τοιάδε ῥηματικὰ σύνθετα εἰς ψ λήγοντα τὴν παραλήγουσαν τοῦ παρακειμένου φυλάσσουσιν, ἄν τε ἔχῃ τοῦτον διὰ τῶν δύο μμ λεγόμενον, βαρύνεται, αἰγίλιψ, οἰκότριψ, βοόκλεψ, κατώβλεψ, quorum declinationem tradit Grammaticus in Anecd. Crameri T. II. 424, 13. τὰ εἰς ψ λήγοντα σύνθετα διὰ τοῦ π κλίνεται, εἰ μὴ ἔχουσι ῥῆμα εἰς βω, χέρνιψ, παιδότριψ, χοιρόθλιψ. Hoc accentu δρυοκόλαψ scribitur in Eutecnii Ixeut. I. 12. et ap. Hesych. s. Ἵππα (ante Ἵπταται) πελεθόβαψ Id. et paronymon βαρυλαίλαπες Anth. Pal. IX. n. 247. sed Arcadius p. 94. πλινθοβάψ et πελεθοβάψ acui dicit, gravari autem, quae aut ε aut ι aut ο in ultima habeant βούκλεψ, τυρόκλεψ, σκευοτρίψ, παιδότριψ, χέρνιψ, δρύοψ [13]). Sed haec excepto postremo, quod compositum non est, incerto pede inter utramque regulam errant; ἐφευροκλέψ [14]) et νακοκλέψ in Anecd. Cram. II. 97. oxytona sunt; paroxytona ἀργυρόφλεψ, quod Schneiderus e Schol. Plat. affert, μελανόφλεβες Aret. de Sign. Diut. II. 1, 128. δρύπεψ drupa in Longin. Ep. I. Anall. T. II. 200. hoc est, ut Scholiasta ait, ἡ ἐπὶ τοῦ δένδρου πεπανθεῖσα cf. Schweighaeuser. ad Athen. T. I. 376. Eadem diversitas in nominibus plurimis a verbo τρίβω ductis: ἀστύτριψ, ἄτριψ, ἀχυρότριψ, θησειότριψ, παιδότριψ, πορνότριψ, πεδότριψ Phil. Quod omn. prob. 866. E. Theognostus l. c. p. 98. addit χοιρότριψ, ἀμφίτριψ, Κεντόριψ, urbis nomen Diod. XX. 56. et incolarum Thuc. VII. 32. quod utroque loco prave tentatur. Σύντριψ nomen proprium in Hom. Cam. Epigr. XIV. 9. jocose fictum est ut Σαβάκτης ἀπὸ τοῦ σαβάξαι i. e. διασαλεῦσαι. Regulae contraria πεδοτρίβες Lucian. Saturn. §. 8. τὸν ἀλοτρίβα pro ἀλοτρίβανον Anth. Pal. V. n. 306. Apud Hesychium Ἀμφιτρίβαν περιττῶς τετριμμένον, quum passiva significatio ab hac terminatione aliena sit, ἀμφιτρίβα scribi oportet vel, ut regula jubet, ἀμφίτριβα.

13) Proprium Δρύωψ a Passovio scribitur sicut φαίνωψ et alia, quorum soli casus obliqui extant vocali brevi. Schneiderus Nicandro Th. 857. tribuit genitivum αἰγίλοπος, anomalum certe.

14) Hoc non potest significari ὁ ἀνευρίσκων τὰ κεκλαμμένα, ut Goettlingius interpretatur de Accent. p. 331. Fortasse ἀλευρόκλεψ scripsit.

In Regg. Pros. N. 66, 435. θέλουσι τὸ παιδοτρίβης ἐκτείνειν πλανώμενοι ἐκ τοῦ παρ' Ἀρχιλόχῳ (Fr. 124.) ἄνδρας εἰς ἀμφίτριβας, Hermannus ἀμφιτρίβας corrigit activa, ut videtur, potestate quam παιδοτρίβης habet et, puto, μεσοτρίβης Athen. III. 111. C. ac, nisi syllaba longa esset [15]) ab illis, qui reprehenduntur, non potuisset pro argumento afferri; reprehensor vero metro aliter constituto ἀμφίτριβας legisse videtur contraria prosodia et significatione ut ἀτριβής, παλιντριβής, περιτριβής. Nominativus χέρνιψ, de quo Passovius dubitabat, legitur Aesch. Eum. 656. Hesych. s. Χρυσορανίς, ejusque casus dactylici ap. Homerum, Thucydidem IV. 97. Lysian c. And. p. 108. 1. Aeschylum, Sophoclem aliosque proparoxytoni sunt, ambiguo apud Euripidem et Aristophanem accentu v. Hermann. ad Herc. 924. Omitto quod nonnulli Od. XXI. 395. scripserunt κεραΐπες ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς κέρασιν ἶπες, lascivientis ingenii commentum, et Migdolibs, quod Plauto tribuitur. In οψ quae desinunt omnia eandem originem habent; ἄοψ cui Glossographi duas subjiciunt significationes ἀνόφθαλμος et ἄφωνος, pariterque εὐρύοψ παρὰ τοὺς ὦπας ἢ παρὰ τὴν ὄπα Etym. M. quo intellectu est εὐρύοπα κέλαδον veteris poetae ap. Plutarch. Non poss. suav. viv. XIII. 475. ἔποψ ἐπόπτης et δίοψ οἰκονόμος Hesych. Terminationis huic proximae nullum proferri potest exemplum, praeter πώλυψ, sed a γύψ Lucianus finxit ἱππογύπους· ejus autem, quae ω longum continet, non pauca, παλαιομώλωψ, χαμαίδρωψ, ἀείσκωπες Athen. sive ἀεισκῶπες Aristot. ἄζωψ Hesych. et a verbis: τῶν ἀρχικλώπων Plutarch. βιαιοκλῶπες ἁρπαγαί Lycophr. παραβλώψ Synes. Ep. IV. 160. B. κυνοβλῶπες Hesych. de quorum accentu jam veteres disceptarunt v. ad Aj. p. 409. His autem omnibus adjunctae sunt formae prolixiores, quas Grammatici ad anadromen referre solent, ἀνθοβάφος, πορφυροβάφος, ἄφλεβος, ἀδηλόφλεβος, ἐπίφλεβος, στενόφλεβος, χέρνιβος vel potius χέρνιβον v. Jacobs. ad Aelian. p. 310. ἀγάννιφος, δύςνιφος, ἄοπος, δίοπος (καὶ

15) Οἱ παιδοτρῖβαι Aristot. Pol. III. 11, 6. proprius esse videtur Schneideri error.

ἔφορος Philo de Creat. Princ. 730. B.), *εὔωπος, αἰμάλωπος ἴχωρ* Aret. Sign. Diut. II. 1, 128. Atque hic quoque intervenit terminatio *ης* dupliciter declinata; namque fera *κατώβλεψ* sive *κατωβλέπον* a Plinio catoblepas dicitur, et pro *παιδότριψ* in usum venit *παιδοτρίβης*, pro *ἄτριψ ἀτριβής*, quarum terminationum prima activam significationem habet, secunda et tertia utramque. Anomaliae autem, quam quaerimus, vestigium in hoc genere nullum praeter *αἴθοπι κέντρῳ* Joann. Ecphr. I. 262. *croco cilici* Lucr. II. 416. nisi h. l. masculinum est, *cilici arvo* Virg. Cul. 399. Haec enim terminatio duorum generum est. Eustathius p. 1484, 47. *τὸ θηλυκὸν τοῦ Αἰθίοψ ἰδιωτικῶς μὲν Αἰθιόπισσα λέγεται, ἄλλως δὲ περιφραστικῶς*, hoc est *αἰθίοψ γυνή* vel *Αἰθιοπίς*[16]), quorum prius et *αἰθίοψ φωνή* ex Aeschylo affert, sed parum apte contendit cum *κίλιξ χώρα*. Nam hoc et *φοίνιξ πνοή* Eur. Troad. 832. poetica licentia produxit, quae et *ἡ ἄναξ* ascivit non contra analogiam, nam terminatio in *ξ* utriusque generis particeps est, sed praeter necessitatem, quippe promta et parata feminina terminatione *ἄνασσα, φοίνισσα, κίλισσα*. Sed *Αἰθίοψ* non habet paraschematismum femininum nisi *Αἰθιοπίς*· illud autem *Αἰθιόπισσα* novitiae est Graecitatis supplementum supervacaneum, sicut omnia, quae in *ισσα* exeunt a genitivo declinata, *Ἀρκάδισσα*, quod Stephanus *παράλογον* vocat, *Καππαδόκισσα* quod cum *πανδόκισσα* et *Αἰθιόπισσα* comparat, *Ἀράβισσα, φυλάκισσα* etc. Itaque *κίλιξ χώρα* non minus a norma recedit, quam *λάκων διάλεκτος, ἕλλην πόλις* etc.

---

16) Aristotelem H. Ann. VI. 6. *ἡ μὲν θυγάτηρ (τοῦ Αἰθίοπος) ἐγένετο οὐκ Αἰθίοψ, τὸ δ' ἐκ ταύτης* (*ὁ δ' ἐκ ταύτης* de Gen. Animm. I. 18. p. 722, 11,) non potuisse scribere *Αἰθιόπισσα* sive *Αἰθιοπίς* Hermannus contendit ad Iph. T. 334. Id concederem si sententia esset generalis, *ὅταν Αἰθίοψ τις γυναικὶ ἑλληνίδι συμμιχθῇ, τὸ ἐκ τούτων οὐκ Αἰθίοψ γίγνεται*, sed si quis, ut Aristoteles, de re in facto posita loquitur, nihil interesse puto, utro utatur genere, eone quo solus color indicatur an quo et color et sexus. Apud Homerum Juno Dianam *λέοντα γυναιξί* esse dicit, Medeam increpans Jason Eur. Med. 1342. *λέαιναν* appellat, non quia leaena crudelior leone, sed quia nunc ipsum de femina loquitur.

DISSERTATIO QUARTA.

DE

SUBSTANTIVORUM PRIMAE DECLINATIONIS PARAGOGE IONICA.

(PRIMUM EDITA ANNO MDCCCXXXV.)

DISSERTATIO QUARTA.

DE SUBSTANTIVORUM PRIMAE DECLINATIONIS PARAGOGE IONICA.

§. 1.

Maximus Planudes in Grammatica Etymologico Gud. subjuncta p. 660, 34. *τὰ ἐξ ὀνομάτων*, inquit, *γενόμενα θηλυκὰ* (scr. *θηλυκῶν*) *μηκύνουσι τὸ ᾱ, δικαία, σεληναία, εὐκταία*, (Grammaticus Hermanni N. 18, 424. *ἀκταία*) *ἀπευκταία, περικεφαλαία, δειλαία, περαία*. His nisi addidisset *τούτοις ἠκολούθησεν ἐλαία, νεολαία*, rem admodum vulgarem tradere videretur, adjectiva in *αια* exeuntia alpha longum habere. Sed ille aut scripsit aut intelligi voluit *τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας μένοντα*, atque hoc modo singulare quoddam genus nominum delineavit, quo nullum magis in Grammaticorum scholis jactatum est. Anecd. Cram. I. 104. *ἐκ τοῦ γῆ γίνεται γαῖα, καὶ ὤφειλε μακρὸν ἔχειν τὸ ᾱ· αἱ γὰρ τοιαῦται παραγωγαὶ μακρὸν ἔχουσι τὸ ᾱ, Ἀθηναία, ἀρχαία.* Schol. Il. XXI. 143. *ἀνάγκη ἶφι δαμάσσας, γράφεται ἀναγκαίῃ.* Eustathius p. 1758, 58. *ἡ καλάμη καὶ καλαμαία λέγεται κατὰ παραγωγὴν ὁμοίως τῷ μελισσαία, οὐραία, δραχμαία, λιμναία, γαληναία, σεληναία, ἁμαξαία καὶ ἄλλοις.* Et p. 474, 44. *ἡ σελήνη σεληναία λέγεται καὶ εὐνὴ εὐναία τραγικῶς ἡ ἄγκυρα· καὶ ἡ παρ' Ὁμήρῳ καλάμη καλαμαία λέγεται κοινότερον καὶ ἡ πέρα περαία καὶ ἡ ἀλκὴ ἀλκαία ἐπὶ λέοντος καὶ ἡ προνομὴ προνομαία καὶ ἡ ἀκτὴ ἀκταία παρὰ Καλλιμάχῳ καὶ ἀρχαίη καὶ Ἀθηναίη καὶ ἀναγκαίη.* His additur *αὐλαία* p. 84, 5. et *γυραία* p. 1507, 8. *ἐκ τοῦ γυρῆ* (*γυρή*) *παράγωγον ἡ γυραία ὥσπερ ἀρχὴ ἀρχαία, ἀνά-*

γκη ἀναγκαία. Draco p. 20. ex hoc genere affert ἀρχαία, σεληναία, ἁμαξαία, ἀναγκαία, εὐναία, δραχμαία. Hujus autem doctrinae late per compendia nostra sparsae[1] primordia quaerentes gradatim ad locupletissimos Grammaticae auctores deducimur, Phrynichum et Apollonium. Illius haec verba sunt in App. p. 22, 28. ἅλμαίαν τὴν ἅλμην ὡς Ἀθηνᾶ Ἀθηναία, πύλη πυλαία, ὥρα ὡραία. Apollonius ita loquitur de Adv. p. 598, 18. καὶ ἐπ' ὀνομάτων ἔσθ' ὅτε παραγωγαὶ γίνονται κατὰ τῶν αὐτῶν σημαινομένων ὡς τὸ ἀναγκαίη καὶ τὸ εὐναίας ἐβάλοντο, quibus tertium adjungit p. 570, 8. ἁμαξαία. Sed exemplorum satis est; videamus quid unumquodque valeat universa copia, quo melius perspici possit, ex ordine disposita. Sunt igitur omissis adjectivis δειλαία et ἀπευκταία, quae postmodo tractabuntur, haecce: Ἀθηναία, ἀκταία, ἀλκαία, ἁλμαία, ἁμαξαία, ἀναγκαία, ἀρχαία, αὐλαία, γαληναία, γυραία, δικαία, δραχμαία, εὐναία, καλαμαία, κεραία, λιμναία, μελισσαία, οὐραία, πεάραία, περικεφαλαία, προνομαία, πυλαία, σεληναία, ὡραία.

§. 2.

Ergo si numeramus exempla, nulla reperiri potest causa munitior; sed ponderantibus nonnulla adeo levia apparent, ut generi universo quaedam suspicionis aura afflетur. Exempli causa ἀρχή legitur omnibus paginis, pro quo si ἀρχαία dicere licuisset, sine dubio unum alterumve hujus productionis reperiretur in tot libris vestigium, sed extat nullum summumque periculum est, ne hoc totum nitatur falsa Pindari interpretatione Pyth. IV. 197. ἱκόμαν ἀρχαίαν κομίζων πατρὸς ἐμοῦ, τὸν Ζεὺς ὤπασεν Αἰόλῳ, τιμάν· quorum verborum ultimum Scholiastes appositionis modo adjectum existimans, παραγώγως, inquit, ἐξήγαγε τὴν ἀρχήν, ὡς Ὅμηρος τὴν ἀνάγκην ἀναγκαίην. Sed rectius Heynius ἀρχαίαν τιμάν conjungit, neque aliter Boeckhius sentit, qui quod ad refellendum Scholiasten addit, a δίκη quidem δίκαιος duci et a σελήνη σεληναῖος, sed ab ἀρχή, quod principatum significat, propa-

1) V. Fischer ad Vell. T. I. p. 109. Schaefer. ad Greg. p. 394.

gari, ἀρχεῖος, cujus neutrum superesse substantivi significationem habens τὸ ἀρχεῖον, id ego vereor, ne ad rem minus pertineat; nam ἀρχαία illud Scholiastes substantivum esse credidit, non adjectivum; deinde τὸ ἀρχεῖον typo dicitur topico ut ἰατρεῖον, σχολεῖον etc. quorum adjectiva non magis in usu fuere quam σφηκιός, μυρμηκιός, neque derivationis causa assumi necesse est. Verum illud commenticium substantivum ἀρχαία jam pro argumento affertur a Schol. ad Pyth. IV. 497. τὸ δικαίαν παροξυτόνως, ἵν' ᾖ τὴν δίκην, ὡς καὶ τὴν ἀρχὴν ἀρχαίαν παραγώγως· ἢ περισπωμένως, ἵν' ᾖ δικαίων. Hodie δικαιᾶν scribitur, nec potest ulla ea de re esse controversia; sed prior interpretatio eo valuit, ut δικαία in numerum paronymorum referretur. Quod quum appareat temere inconsulteque factum esse, nonne suspicio erroris proserpit longius? si praesertim demonstratum fuerit, quam cupide quamque libidinose veteres artium scriptores in hac causa versati sint? Concedamus in praesens Ἀθηνῆ sive potius Ἀθήνη idem nomen esse atque Ἀθηναία, quis jam huic aequiparet περικεφαλαία, quod propagatum quidem est a κεφαλή, sed sic ut κεφαλαία, ut κεφάλαιον et προςκεφάλαιον, hoc est cum summa significationis discrepantia. Verum jam satis intelligi puto, qui sit causae status et quorsum haec tendat disputatio; nunc me ad ordinem, quem institui, referam.

§. 3.

Primum igitur, quod eadem dea nunc Ἀθηνάα sive Ἀθηνᾶ dicitur, nunc Ἀθηναία, non magis ad causam pertinet quam duplex forma nominis λεοντέη sive λεοντῆ et λεοντεία. Sed Phrynichus fortasse Ἀθήνη scripsit, quod est urbis et deae Poliadis nomen commune, quemadmodum dea Roma vocatur et urbs Roma, aliarumque civitatium deae praesides eodem quo illae nomine nuncupari solent, Aegina, Mycene, Cyrene, Thebe, Rhodus, neque nymphae solum sed coelestium nobilissimae: Ἑρμιόνη Δημήτηρ καὶ Κόρη ἐν Συρακούσαις Hesych. Minerva Σάϊς v. Siebelis ad Paus. T. I. 261. Cytherorum eponyma Κυθήρα ut Athenarum Ἀθήνη, eademque Κυθέρεια *Cytherea*, pro quo si Κυθηραία legeretur vel Κυ-

θερείη[2]) id simillimum foret Minervae nomini quatuor syllabarum. Sed praesto sunt alia; nam eadem dea appellata est Ὄγκα sive Ὄγγα, χωρίον ὁμώνυμον ἔχουσα Hes. et Ὀγκαία διὰ τὸ τὸν Κάδμον ἱδρύσασθαι ἄγαλμα ἐν Ὄγκαις Schol. Pind. Ol. II. 39. Juno modo Prosymna, ut regio ipsa, modo Prosymnaea v. Siebelis ad Paus. T. I. 203. Diana Dictynna ὁμωνύμως urbi v. Hoeck. de Creta T. I. 381. et Dictynnaea Paus. X. 36, 3. eademque Χιτώνη, ut demus, et Χιτωνία Steph., Minerva Ἰτώνη (nisi id ab Ἴτων denominatum est) atque Ἰτωνία Suid. sicut Διωναία ἡ Ἀφροδίτη καὶ Διώνη ἡ αὐτή Suid., deus Tiberinus et Thybris, quae omnia idem significant sed non eodem modo. Ergo Ἀθήνη quoque substantivum est, Ἀθηναία adjectivum. Quemadmodum autem urbs Roma dicitur eadem urbs Romana, ita apud Graecos quoque oppidorum vocabula substantive et adjective proferuntur, de quo errat Eustathius p. 601, 38. quum allatis Sophoclis verbis Antig. 1135. Θηβαίας ἐπισκοποῦντ' ἀγυιάς primum vocabulum genitivum sibi videri ait, nam dupliciter dici posse Θήβη et Θηβαία ὡς σελήνη σεληναία. Etenim hoc ita demum admitti poterit, si nomen πόλις intelligatur, quod additum est Eur. Phoenn. 349. Θηβαία πόλις ut Κορίνθιον ἄστυ Simonid. Fragm. XX. (XXII.) 4. ἡ Κυθηρίη νῆσος Herodo. I. 82. v. Matthiae ad Eur. Bacch. v. 1. nec raro genitivo expletur ἄστυ Θήβης Trach. 1144. πόλις Ἄργους, *oppidum Antiochiae*. Hinc nonnullorum increbuit forma duplex, Αἰγαί urbs et Αἰγαῖαι v. Tzschuck. ad Strab. L. XIV. 713. Δύμη id est δυσμή et Δυμαία id est δυσμική v. Meinek. ad Euphor. p. 137. Βοῦρα, τὸ θηλυκὸν Βουραία, καὶ πόλις οὕτως Steph. ac Diodorus XIV. 38. Ἀρίσβαν, Ἴλιον, Κεβρηνίαν καὶ τὰς ἄλλας παρέλαβε, Cebreniam vocat urbem, quae Cebren dicenda erat, sicut Ptolemaeus

2) Legebatur olim Κυθερείη Apollon. I. 742. sed e codd. repositum est Κυθέρεια, cujus brevior forma est Κυθέρη Maneth. II. 460. ut Πηνελόπη. Insulam vel urbem insulae τὴν Κύθηραν vocat Schol. Odyss. X. 81. Κιθέρην Anonym. orb. descr. c. 59, 7. sed e Taciti loco nuper sublatus est singularis *ad Cytheram*.

6. urbem *Καλαγουρίναν* vocavit pro *Καλάγουριν*. Quae minationis diversitas etsi ob eam causam introducta est, ut ›s distinguatur a regione urbicaria, tamen hoc adeo tenue di-imen est ut non raro obliteretur. Xenophon Anab. VII. 7. *ἐπορεύοντο διὰ τῆς Τροίας* pro *Τρῳάδος*, quod pleue codd. praebent sed Kruegerus recipere dubitavit. Thucy-es I. 12. *Βοιωτοὶ οἱ ἐξ Ἄρνης ἀναστάντες*, sed Athe-ɜus VI. 264. A. *Βοιωτοὶ οἱ τὴν Ἀρναίαν κατοικήσαν-*;. Schol. Apoll. III. 1093. *Αἰαίη λέγεται κτητικῶς ἀπὸ ς Αἴας κατὰ πλεονασμὸν τῆς αι*, pro quo rectius scri-sset *καὶ κτητικῶς καὶ κατὰ πλεονασμόν*· nam si possessivum :, syllaba nulla abundat. Una Cycladum a Scylace c. 49. p. 19. *στυπάλη* dicitur, neque id rejiciendum puto ut Osannus Syll. script. p. 395. ab aliis *Ἀστυπαλαία* accentu eodem, quem ·cadius p. 98, 6. paragogis tribuit: *τὰ διὰ τοῦ αια μονο-νῆ μακρὸν ἔχοντα τὸ ᾱ παροξύνονται, σεληναία, Ἀθη-:ία, (Ἰουδαία, περικεφαλαία, θηροιαία* fort. *Βεροιαία*) anquam haec omnia sine dubio *μονογενῆ* non sunt sed ad-:tiva. Verum idem nomen etiam *Ἀστυπάλαια* scribitur, od Siebelisius praefert ad Paus. T. III. p. 36. quia propa-xytona sunt *Ἱστίαια, Αἴλαια, Κάρθαια*, ut Stephanus ait, :m *Νίκαια, Ποτίδαια, Δίκαια, Ἄφαια, Βάρκαια*, ut Theo-ıostus Cram. II. 102. Circa haec inexplicabilis erit pugna. ımque idem Stephanus, ne longius abeam, *Ἀναία* longo al-ıa finiri testatur. Neque recte Bachmannus ad Lyc. v. 1313. ıum pro *Κυταία* posuisset proparoxytonum, quod libri multi ·aebent, *Κύταια*, ad Arcadium provocat de *Πλάταια* et *Θέ-τεια* praecipientem, additque Etymologum M. 305, 34. et ustathium p. 449, 33. quorum ille de *Θέσπεια* et *Θεσπειά* quitur, hic a *φώκη Φώκαια*[3]), a *νίκη Νίκαια* propagatum cit. Ea vero dissimilia sunt; nam *Κύταια* a *Κύτη* dunta-at specie differt; *Πλάταια* v. Tzschuck. ad Strab. IX. 423. ·ώκαια, *Νίκαια*, ab appellativis, unde derivantur, tantum stant, ut non solum figuram eloquendi, sed sensum quoque

3) Idem ad Dion. 437. *Φώκη ἰωνικὴ πόλις, ἥτις καὶ Φώκαια*, sed :re dubitat Bernhardy p. 908.

mutatum esse appareat. Pro *Ῥηναία*, cujus ultima a poetis corripitur, neque *Ῥηναῖα* scribendum videtur neque *Ῥήναια* sed *Ῥήνεια*, ut multis locis scriptum est v. Interpp. ad Herodo. VI. 96. Holsten. ad Steph. s. h. v. Tzschuck. ad Strab. X. 324. Poppo ad Thuc. T. I. P. II. 276. et in Corp. Inscr. N. 2320. etsi *Ῥήνη* nihil aliud est quam *Ἄρνη*, unde *Ἀρναία* propagatur, sicut *ἄρνες* et *ῥῆνες* idem significat. Verum haec, ut ante praedixi, prorsus inextricabilis est quaestio; neque non fieri potest, ut nomina, quae inter se cognata videntur, exempli causa *Μελίτη* et *Μελιταία* sive *Μελίτεια* v. Wesseling. ad Diod. XVIII. 15. longe diversis excreverint stirpibus[4]).

§. 4.

Propriis hisce confinia sunt locorum vocabula appellativa *ἀκταία* et *περαία*. Illud Callimachus usurpavit Atticam significans, quae si vulgo *Ἀκτή* appellatur sicut alia loca *Ἴδη*, *Νάπη*, *Ῥίον*, *Πορθμός*, *Αἰγιαλός* etc. ex hoc non sequitur, quod Eustathius colligit, ut adjective *litoralis* scil. regio dici non possit. Quin imo Libanius uno eodemque loco Decl. T. I. 332. eandem terrae plagam nunc *τὴν ἕω* vocat, mox *τὴν ἑώαν*. Neque ratio est, cur *περαία* sive proprium est sive oram ulteriorem denotat, aliud quam adjectivum esse statuamus ab obsoleto *πέρα* derivatum ut *περάτη*, *Πειραιός*, *ἀντιπέραια*[5]). Nam ea est consueta regionum appellatio, *Ὑλαία*, *Τραχεῖα*, *Μεσοποταμία*, *Παρασωπία*, nemoque negabit partem Lesbi, cui nomen fuit *Νάπη*, appellari potuisse *Ναπαίαν*. Quod ut inter omnes conveniat ita esse, exemplum ex propinquo petam. Namque Scythiae regio silvestris, quam Herodotus *Ὑλαίην* appellare solet, a Scymno Fragm. v. 105. *Ὕβλα* dicitur correpta ultima, id est *ὕλη* v. Wesseling. ad

---

4) Etiam illud quaeri potest, utrum urbs aliqua nomen acceperit a muliere *Νίκαια* Nonn. XLIV. 811. an in memoriam victoriae cujusdam appellata sit *Νικαία victorialis* vel ut aliae urbes *Victoria*; priusne fuerit nymphae Astypalaeae nomen, an insulae vel regionis Samiae.

5) Anecd. Cram. II. 101, 11. *πέρα ὄνομα τόπου*. V. Reisk. ad Constant. p. 85.

Itiner. p. 96. planeque inutilis est Schweighaeuseri correctio Ὕλαια, quod nomen ut metro adaptaret, mendoso accentu notavit. Itaque ἀκταία, si absolute ponitur, haud aliter accipi debet quam ἀθηναία, quod sive deam sive civem atticam significat, usquequaque adjectivum est. Verum hujus dicatalexiae species sunt multae, causae dispariles. Pro Ἀστουρίων Strab. III. 152. et Ἀστούρους p. 155. Ἀστύρων et Ἄστυρας reponunt, quia sic a Latinis appellantur, sed Ἄσσυρες, Ἴλλυρες, Κέρκυρες v. Eust. ad Dion. v. 492. dubito an poetae confinxerint tanquam primitiva eorum nominum, quae vulgo recepta sunt faciemque derivatorum habent. Apud Nicolaum Progymn. XIII. 376. T. I. legitur Αἰτωλοὶ καὶ Σαλαμῖνες, quod qui excusari possit non dispicio; sed τοῦ Λακεδαίμονος Diod. XV. 83. *reges Lacedaemones* Mamert. Pan. in Max. c. IX. a Criticorum tentationibus hac ratione defendi possunt, quod Ζεὺς Λακεδαίμων dicitur sine dubio pro Λακεδαιμόνιος, quodque gentes interdum vocantur nomine conditoris ficticii, Romuli pro Romani, Athenienses Κέκροπες in Inscr. N. 765. Φορωνήεσσι Theocr. XXV. 200. pro quo Meinekius Φορωνείδαισι substituit, Δευκαλίωνες XV. 141. quod tamen ipsum habet formam patronymicam ut Ὑπερίων. Sed certissima hujus generis documenta sunt Ἄονες et Ἀόνιοι Nonn. V. 88. Αὔσονες et Αὐσόνιοι Paul. Silent. Ecphr. Soph. v. 144. quo Virgilius utitur saepius; quaeque Stephanus diversis locis attigit Αἵμονες Αἱμόνιοι, Δολίονες Δολιόνιοι, Κρηστῶνες Κρηστώνιοι sive Κρηστωναῖοι, Κύδωνες Κυδώνιοι sive Κυδωναῖοι, Ἀτιντᾶνες Ἀτιντάνιοι, tum aliter terminata Κρῆτες Κρηταιεῖς sive Κρηταῖοι, Cretenses, Κύνητες Κυνήσιοι, Γυμνῆτες Γυμνήσιοι, Ἄραβες (Ἄραβοι) Ἀράβιοι v. Tzschuck. ad Mel. Vol. III. P. I. 323. Ῥύπες Ῥυπαῖοι Schol. Nic. Th. 215. quo confirmatur Ἰαπύγιοι a Bernhardyo rejectum ad Dion. p. 615. cf. Jacobs. ad Anth. Pal. p. 177. Μῆδοι Μήδειοι v. Bergler. ad Alciphr. I. 38, 16. et fluviorum nomina Anien Anienus, Ἀμένας Ἀμένανος v. Interpp. ad Pind. P. I. 137. Horum autem fere omnium extant formae primitivae numeri singularis, quibus partim heros significatur eponymus, partim urbs patria, quod Graecos

induxisse videtur, ut quae adjectivorum similitudinem gerunt, re vera ab illis possessivorum modo derivata vellent. Neque aliter sentio de nominibus oppidorum Antronia, Brauronia, Cydonia, ea non minus adjectiva esse quam urbs Syracusana etc. fortuitumque reor, quod horum forma principalis inveteravit, quae si olim abolita esset, ea quae nunc derivativis adnumerantur, primitivorum nomen locumque usurparent. Qua in re memoriae occurrit G. Vossii opinio Aristarch. III. 38. *Philippi, Gabii*, olim incolarum fuisse vocabula, hisque consentanea graeca *Βραγχίδαι, Οἰνιάδαι, Πασαργάδαι, Λεοντῖνοι, Λίνδιοι, Θούριοι, Πολλήσιοι, Ῥύπες, Κεντόριπες* Centuripae, *Γέργις, Κύδων, Κρήστων* etc.[6]) quae nomina sunt urbium et incolarum communia, idque ipsum fortasse in causa fuit, cur aliqui *Γεργίδιοι, Ῥυπαῖοι, Κρηστωναῖοι*, dicerent ob formae primitivae intellectum ambiguum. Sed de his statuat quod quisque voluerit; sunt enim quae omnem cunctationem praecidant. Stephanus *Κυδωνία, ὁ πολίτης Κυδωνιάτης, Κύδων καὶ Κυδωνικὸς ἀνήρ*, quod vulgo legitur Theocr. VII. 12. similiterque *ἀνὴρ Ἰωνικός* Arist. Pac. 47. et omisso nomine *Ἀχαρνικοί* Arist. Ach. 324. *Λακωνικοί* v. Hermann. ad Nubb. 187. indiscreti ab illis qui proprie *Λάκωνες* appellari solent v. Krueger. ad Xen. Anab. V. 1, 15. *Ἀριστίων Πλαταιικός* Aeschin. Fals. Leg. p. 549. quod vix differt a *Πλαταιεύς, Ἀρκαδικός* Menand. Troph. p. 160. (*παῖδες Ἀρκαδικοί* Theocr. VII. 106. ut *Λυδῶν παῖδες* Herod.) *αἱ Ῥωμαϊκαί* Dio Cass. LXXVI. 16. apud Latinos *Poenici*, si vulgatam sequimur Varr. L. VII. 36. pro Poeni, *Italici* pro Itali. His praetermissis Grammatici certatim ingerunt exempla paragogae in *ιος*. Apollonius de Adv. p. 597. *παράγεται μὲν ἡ φωνή, οὐ μὴν τὸ σημαινόμενον, ὡς ἐπ᾽ ὀνομάτων ἔχει τὸ ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει καὶ παρθενικῇ εἰκυῖα, καὶ τὸ Αἰτωλός Αἰτώλιος, κάπρος*

6) Accentus mutati exemplum nullum mihi in promptu praeter quod Stephanus affert et hoc copiosior Scholiasta ad Oribas. L. XLIV. p. 32. ed. Bussemaker. *Κύρτος — ὁ τόνος τοῦ ἐθνικοῦ ὀξύς, τοῦ δὲ κυρίου τῆς πόλεως βαρύς*, nec prosodiae, nisi urbs *Κύφος* a situ potius dicta est, quam a Cypho nescio quo.

κάπριος. Eustathius p. 434, 31. et Dion. v. 839. addit, *Δαρδάνιος*, *Λύδιος*, *Σύριος*, *Παμφύλιος* et cum adjectivis *ὄρθιος*, *κερτόμιος*, *μειλίχιος* comparat, de quibus infra dicetur. Sed haec sive idem cum primitivis significant ut *Δαρδάνιοι*, *Καρμάνιοι* v. Tzschuck. ad Mel. Vol. II. P. III. 263. sive diversum quiddam ut plerumque *Σύριοι*, a derivativorum similitudine longius quam superiora absunt magisque sui juris esse videntur. Et clarius etiam in andronymicis *Ἴκαρος* et *Ἰκάριος* v. Jacobs. ad Achill. Tat. p. 493. *Ξάνθος* et *Ξάνθιος* v. Tzschuck. ad Strab. X. 288. *Λαέρτης* et *Λαέρτιος*, *ἐριούνης* et *ἐριούνιος*, simplicis paraschematismi vestigia agnosco. Haec multo copiosius tractari possunt et limatius, sed ut ad extremum et quo opus est haec perducatur quaestio fieri posse despero, maxime quod ad gentilicia attinet. Neque id effecturus fuisset Is. Vossius, qui ad Mel. I. 2, 5. sic pronunciat, ab Ariis Arianos denominatos esse, a Sogdiis Sogdianos, a Bactriis Bactrianos, a Drangis Drangianos, eaque nomina non confundi nisi ab *ἀγεωγραφήτοις*. Nimirum si quidquid contra venerit aut librariorum errori imputetur, quos certum est in his terminationibus saepe vacillasse, aut scribentium inscitiae, de qua tantum nobis suspicari licet quantum volumus, aut licentiae poetarum, quam severe castigat Bernhardy ad Dion. p. 759. et 773. nihil erit, quod non quadret ad amussim. Et certe ut ita esset, optabile erat non modo geographiae causa sed grammaticae, cui turpe est nescire, *Βοιώτιος ἀνήρ* in vetere oraculo, utrumne adjective dicatur ut homo romanus an substantive ut *βασιλεὺς ἀνήρ*. Sed jam veniam ad appellativa ordiarque ab illo nomine, quod in Apollonii exemplis secundum est. Quis autem, quum in Onestae Epigr. I. legerit *οὔτε με παρθενικῆς τέρπει γάμος οὔτε γεραιῆς*, non protinus intelliget utrumque pro substantivo esse sed non substantivum? Qua de re ne qua resideat dubitatio, expediet meminisse similium, *θήλειαι* pro *γυναῖκες* et *φῦλα γυναικείων* Phocyl. Fr. II.[7]) *ὀρφανικός* pro *ὀρφανός*, *δεσπόσυνος* pro

7) *Γύναιον* Matthiae Gramm. deminutivis adnumerat, quorum nullum hanc formam habet; est potius neutrum adjectivi a deminutiva significatione persaepe discretum.

δεσπότης Tyrt. Fr. V. *Ἐργάται οἱ παρ' ἡμῖν ἐργαστικοί* Hesych. *τῶν ποιητικῶν τινες* Lycurg. c. Leocr. p. 166, 34. ubi Bekkerus ex aliquot codd. *ποιητῶν* edidit; *ποιητικὸς ἀνὴρ* Plutarch. de Es. Carn. I. 7, 240. de quo opportune nos commonet Schol. Eur. Phoenn. 399. *γίνεται ἡ τοιαύτη ἐναλλαγὴ καὶ ἐπὶ τοῖς ἁπλοῖς τε καὶ κτητικοῖς, τοῖς μὲν ἀντὶ ἁπλῶν λαμβανομένοις ὡς ἔχει τὸ παρθενικὴ καὶ τὸ ῥητορικός, τοῖς δὲ ἀντὶ κτητικῶν ὡς Σκύθης οἶμος, Γαλάτης ῥοῦς.* In Eur. Scyr. II. *φεῦ τῶν βροτείων ὡς ἀνώμαλοι τύχαι· οἱ μὲν γὰρ εὖ πράσσουσιν* etc. *βροτείων* fortasse masculinum est pro *βρότων* ut *φὼς βρότειος* Bacch. 542. et 1002. quo loco hoc significari arbitror *γνώμαν σώφρονα προςθέμενος ἀπροφάσιστος εἴς τε τὰ θεῶν ἔφυ βροτείῳ τ' ἔχειν ἄλυπος βίος, vita modesta et adversus deos culpa vacat et mortalibus nihil molestiae affert*, uno verbo, diis hominibusque inculpatissima est. Ac simillime Romanos *humanus* dixisse pro homo Drackenborchius docet ad Sil. VII. 5. et Gronovius ad Liv. VIII. 9. Nec desunt alia, quae his apponi possint, vulturius pro vultur, ericius et cum epenthesi erinaceus (ut Geryonaceus, gallinaceus) pro eres, *ναπτάλιος* pro *νάφθα, τυρόεις* Theocr. I. 58. pro *τυρός*, et fortasse Mavortius pro Mars in Inscript. Orell. N. 1348. p. 279. T. I. aliis, *Ποσειδώνιος θεός* Soph. Oed. C. 1494. ubi quae Doederlinus affert urbium nomina *ἡ Κυρτώνιος, Μαλάνιος, Μεταπόντιος*, nulli sunt usui, primum quia primitivorum *Μάλας, Κύρτων*, (Crotona) *Μετάποντος*, testes aut prorsus incomperti aut parum explorati, deinde quod de nominibus urbium nunquam dubitatum est, neque ex eo, quod *oppidum Londiniense* dicitur colligi debet, Sophoclem *ἄνδρα Σοφόκλειον* nominari posse[8]).

§. 5.

De cauda leonis nemo iguorat quid veteres fabulati sint; quae si in soluto sermone *ἀλκή*, a poetis *ἀλκαία* vocaretur,

8) Ille proprius est typus urbium Libycarum, Arsinoe, Berenice, *Ἀντίνοες* pro *Ἀντινόεια* v. Jablonsk. Panth. V. 7, 200. Buto pro Latonopolis.

credi posset, hanc esse epectasin substantivi ionicam. Sed hoc intellectu *ἀλκή* non dicitur et si quis ita dixit, certe non proprie loquutus est sed partem corporis, in quo robur leonis situm creditur, per figuram *robur* appellavit, quemadmodum serpentis cauda, quam Nicander modo *ὁλκαίην* vocat, modo *ὁλκαῖον* Ther. 220. directe *ὁλκός tractus* dici potest; Suidas *Ὁλκός ἡ οὐρά* substantive, ut arbitror; ipsumque *οὐραία*, quod Eustathius pro exemplo paragogae affert, apud Aretaeum Cur. Diut. II. 13, 343. *ἀποτάμνειν χρὴ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς οὐραίης*, significatione quidem prorsus congruit cum *οὐρά*, quo Andromachus utitur in Galen. Antid. I. p. 37. T. XIV. *τῶν δ' αὐτῶν οὐράς τε καὶ ἰοβόλους ἀπὸ κόρσας τάμνοις*, sed natura tamen adjectivum est partem corporis denotans *τὴν πρὸς τῷ ὄρρῳ* sive *τῇ οὐρᾷ*, quae et neutro genere dicitur *τὸ οὐραῖον*, quod Archestratus praetulit Athen. VII. 326. E. *κεφαλὴν ὠνοῦ καὶ οὐραῖον* eademque generis diversitas cernitur in *ἠτριαία* et *ἠτριαῖον* v. Dindorf. ad Aristoph. Tag. Fr. IX. Nec minus aliae partes corporis adjective appellantur: *ἡ ἀγκύλη* v. Corais ad Heliod. p. 113. *ἡ ἀραία*, ut Rufus ait Ephesius de Part. Hom. p. 29. et Paris. *ἀραίην τὴν γαστέρα καὶ τὸ σύμπαν ἔντερον παλαί ποτε ὠνόμαζον, ἀφ' οὗ ἐμμεμένηκεν οὕτως ἔτι καὶ νῦν τὸ μεσάραιον καλεῖν.* Quod nomen ut modo absolute dicitur modo adjuncto substantivo *γαστὴρ ἀραία*, ita etiam promiscue *νείαιρα* et *νείαιρα γαστήρ* dici solet[9]). Eodem pertinent *ἡ κωλέα* sive *κωλῆ*, *ἡ λαπάρα*, cujus propria significatio apparet in *λαγαρός*, *ἡ ὀπισθία* Epicharm. Athen. VII. 288. C. *ἡ ὑστέρα*, *ὑστρία κωλεός*, *ὕστρος γαστήρ* Hesych. *uterus* et *uterum*, *ἡ ὑπερώα*, *ἡ ψωλή*, et masculina *οἱ δίδυμοι*, quos Romani quoque adjective appellant

---

9) Hippocr. de Nat. Mul. p. 532. T. II. *τὴν νείαιραν*, sed de Morb. Mul. I. 675. *ἡ νειαίρη*, multo autem saepius *γαστὴρ νείαιρα*, quod hoc accentu in uno de Nat. Mul. librò sedecies notatum est, nec minus saepe in hoc et aliis ejus commentariis *νειαίρη γαστήρ*, aliquoties etiam mendosius *νειέρη* cf. Spitzner. ad Il. XVI. 465. In Eur. Rhes. 794. pro *νειέραν πλευράν* correctum est *νειάτην*. Hesychius *νείρη*, *νειρή*, *νειρόν*, interpretatur *κοιλίαν*, *ἔσχατον*.

geminos, ὁ περιτόναιος Hippocr. Aphor. p. 738. T. III. qui plene vocatur περιτόναιος ὑμήν Poll. II. 224. ὁ ἐπίπλοος sive τὸ ἐπίπλουν, ὁ ἔγκαρος[10]), ὁ ἐγκέφαλος scil. μυελός, ut Aristoteles testatur de Part. Animm. II. 7. p. 652, 24. πολλοῖς δοκεῖ ὁ ἐγκέφαλος μυελὸς εἶναι, a quo qui continuatur per dorsum ὁ νωτιαῖος dicitur Plat. Tim. p. 74. A. cui idem supplementum adhibet Galenus de Temper. I. 564. T. I. μυελὸς ἐγκέφαλός τε καὶ νωτιαῖος, sed omisso nomine ὁ ἐγκάρδιος v. Fabric. ad Sext. c. Phys. I. 578. Interpp. ad Athen. II. 66. A. ad ultimum intestinum quoddam nomen habet ὁ δωδεκαδάκτυλος scil. πόρος, aliud ἡ νῆστις Poll. II. 108. qui ex Rufo Eph. p. 46. suppleri debet; ἡ κορυφαία in Lucian. Lexiph. §. 5. comam summi verticis sive κόννον significare videtur. Haec omnia nobis persuadent, priora illa ἡ ἀλκαία, ἡ ὁλκαία, ἡ οὐραία, adjectivis adnumeranda esse, unde sunt neutra τὸ οὐραῖον, τὸ ὁλκαῖον, τὸ πυγαῖον, accentu ipso distincta a proparoxytono κεφάλαιον, quod non partem capiti adjunctam sed capitulum significat, τὸ κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος, ceterum a primitivo tam prope distat ut idem nunc γλαύκου κεφάλαιον dicatur, nunc γλαύκου κεφαλή v. Athen. p. 293. B. et 295. C. Nec discrepat Romanorum consuetudo, qui hasta et hastile, ramus et ramale, scalae et scalaria, calva et calvaria, flamina et flaminica, quamvis grammaticis rationibus discreta, tamen promiscua habent.

§. 6.

Ἄλμη et ἁλμαία (id enim sequitur) etsi utrumque muriam significat v. Aristoph. Holc. Fr. XIII. tamen non minus inter se discrepant quam jus et jurulentum, potus et potulentum, neque sine ridiculi specie dixeris naufragum εἰς κύμαθ'

---

10) Ἴγκρος ἐγκέφαλος Hesych. nunc munitum Arcadii exemplo ἴγκρος inter disyllaba referentis p. 74, 6. ac fortasse ἴγνης nihil aliud est quam ἐγγενής, cum praepositione ἰν junctum. In homerico ἐν καρὸς αἴσῃ nonnulli nomen κάρ cerebrum inesse crediderunt, unde κάρα productum et κράς, κρανίον, cereber (ut celeber, faber) in Gloss. Gr. Lat. et cerritus i. q. cerebrosus.

ἁλμαίας ἐμπεσεῖν. Nomine ἀναγκαία fortasse ne Hippocrates quidem, ut Coraes putavit ad L. de Aer. T. I. p. 126. nedum Plato, ut Jacobsius ad Achill. p. 661. sed Homerus, Tyrtaeus, Herodotus aliique ita usi sunt, ut pro eo sine ulla sententiae inclinatione ἀνάγκη substitui possit; hoc vero non obstat quominus adjectivum esse credamus ut contrarium ἑκουσία, de quo diximus ad Phryn. p. 4.[11]) et affinia θεσπεσία, δαιμονία, θευμορία, quae in alia harum dissertationum parte tractabuntur. De ἀρχαία quid statuendum sit, jam expositum est. Sequitur αὐλαία, quod quum ubique aulaeum significet, nunquam aulam, magnopere periclitatur Eustathii fides, qui si forte alicubi legit ἐντὸς τῆς αὐλαίας παρῆλθεν eo intellectu, ut in ejus locum τῆς αὐλῆς subdere liceat, illico in paragogae opinionem incidit, quam ab exempli auctore, si noscendi copia esset, sine dubio alienam esse videremus. Eademque est de ἁμαξαία suspicio; sane ἁμαξαίην ἄρκτον Aratus v. 93. sidus boreale dixit, quod uno nomine ἅμαξα vocatur, et eum tacita substantivi recordatione absolute ἁμαξαίαν dici non abhorret, sed qui hoc pro ipso substantivo usurpaverit vereor ut reperiri possit; Herodotus quidem et ceteri hujus familiae ἅμαξα dicunt. Utar alio exemplo. Ammonius θύρα, inquit, ἐστὶν ἡ ἐξ ἀρχῆς γενομένη· Μένανδρος (Fragm. p. 135.) θύραν ἔξελε, θυραία δὲ τὸ μέλλον πρὸς ἐκκοπὴν θύρας μέγεθος, vel ut Photius ait τὸ ἄνοιγμα τῆς θύρας, in quibus egregius Menandri interpres nescio quid repugnantiae inesse credidit; θύρα significat fores, quae aperiuntur et clauduntur, θυραία est apertura, ut Vitruvius dicit, ad inserendas valvas relicta. Itaque διὰ θύρας ὁρᾷν solis Lynceis permissum; nos autem *janua quum per se transpectum praebet apertum*, διὰ τῆς θυραίας transpicimus foris posita, unde patescit utriusque discrimen maximum; neque tamen non aliquando permutari possunt, ut et fumus utrum διὰ τῆς ὀπῆς ἐξελθεῖν dicatur an διὰ τῆς ὀπαίας, perinde habetur,

---

11) In Antiphont. de Venef. p. 112, 5. (p. 606.) τοῦ μὲν ἐκ προβουλῆς ἀκουσίας ἀποθανόντος Bekkerus e cod. Crips. ἀκουσίως scripsit, vulgatae propius est ἀκουσίᾳ.

quique per fumarium prospiciunt prorepuntve nunc *δι' ὀπῆς διακύψαι* vel *ἐκδῦναι* dicuntur, nunc *δι' ὀπαίας* v. Schneider. Lex. Gr. ac saepe nihil differt *διὰ τῆς αὐλῆς ἐξελθεῖν* et *διὰ τῆς αὐλείας*. Errat tamen, si quis existimat, *ὀπαία* et *αὐλεία* substantiva esse paragoga. *Γαληναίη* substantive quidem usurparunt Philetas Fragm. V. *γαληναίῃ ἐπιμίσγεσθαι*, Callimachus Ep. XXXI. *γαληναίη λιπαρὴ θεός*, aliique posteriorum, sed natura adjectivum esse ejus generis, quo *χειμερία*, *εὐδία*, *ὀρφναία* continentur, in Diss. V. §. 6. ostendimus, eodemque loco §. 3. nomen rupis Aegaeae commemoratum est, quod Homerus modo *Γυράς* appellat, modo *Γυραίην πέτρην* adjective, ut apparet, etsi nomen appellativum omitti poterat. *Δραχμαία* vero, quod Draco p. 20. Etym. Gud. p. 152, 31. hunc in numerum referunt, pro *δραχμή* poni, haud commemini equidem, sed si qui ita loquuti sunt, procul dubio omiserunt nomen quod addit Eudemus ap. Galen. de Antid. II. c. 13, 185. et 17, 202. *δίδραχμος* sive *διδραχμαῖος ὁλκή* et *ἡμίδραχμος ῥοπή*. Pro *ὅσον πυγμῆς* Andromachus ib. I. 6, 37. ornatius dixit *ὅσσον πυγμαίης χειρός*, quod nomen si collibuisset supprimere, id quoque illi in causae suae commodum trahere possent, *πυγμαία* positum esse pro *πυγμή*.

§. 7.

Infirmatis tredecim paragogae exemplis praevideri potest, quid decem reliquis immineat. Primum est *εὐναία*, cujus testimonium Apollonius profert ex ignoto poeta, *εὐναίας ἐβάλοντο*, ceteris nihilo certius. Nam ut perinde sit ancoras sive lapides ancorales *εὐνάς* dicere et *εὐναίας*, tamen illud nomen substantivum est et metonymia, quae dicitur, finis, hoc autem germanum adjectivum significans rem sive instrumentum consistendae navis, quod et genere neutro *εὐναῖον* ancorale dici potest v. Jacobs. ad Aelian. p. 435, 20. Gravior ad probandum foret Euripidis locus Ion. 172. *εὐναίας καρφηρὰς θήσων τέκνοις*, nisi de hoc eadem esset dubitatio, quae de homerico *μόσχοισι λύγοισι*. Etenim illi *καρφῖται θάλαμοι*, ut vocant avium nidos stipulis et festuca compactos, et *εὐναὶ καρφηραί* dici possunt id est cubilia straminea, et *κάρφυραι εὐ-*

ναῖαι stragula cubicularia; nam ut ab ἄγκος ἄγκυρα, a λέπος λέπυρον, item a κάρφος κάρφυρα duci potest. Et ex illo ipso Euripidis loco Hesychius καρφυλάς sive καρφυράς (sic enim scribitur) interpretatur κοίτας, idemque paullo ante Καρφύραι νοσσιαί, θάμνοι. Καλαμαία (et καλαμαῖον) vulgo locustae est nomen a similitudine calami ductum; pro καλάμη quis dixerit incompertum habemus, neque locupletes auctores appellat Eustathius p. 1181, 47. καλεῖ τὴν καλάμην ὁ πολὺς ἄνθρωπος καλαμαίαν, cui consentit Schol. Theocr. I. 52. v. Sturz. Dial. Mac. p. 173. Item λιμναία et μελισσαία, si nobis copia daretur librorum, unde sumta sunt, intelligeremus fortasse incassum afferri; sedes palustris quidem Λίμνη dicitur et Λιμναία nullo intellectus discrimine, sed magno eloquutionis, quod quale sit ex nominibus urbium Ἕλος (Velabrum) et Ἐλέα sive Βελέα intelligi potest. De οὐραία et περαία dictum est; de περικεφαλαία, quod est unius generis et non plurium, dicere supervacaneum. Προνομή non solum actionem τοῦ προνομεύειν denotat, sed etiam instrumentum ut προχοή et προβολή, quod ipsum est proboscidis nomen, nec solum projectionem sed etiam rem projectam et praetentam ostendit et hac ratione congruit cum feminino adjectivi προνόμαιος, quod ipsum ab usu remotum, sed feminina positio retenta est ad significandam proboscidem, sicut περιβόλαιον dicitur pro περιβολή, et προβόλαιος apud Herodotum pro πρόβολος sive προβόλιον dici videtur, contraque εὐνή pro ἐνεύναιον. Dehinc προνομή et προνομαία in libris permutari solent v. Diodor. XVII. 88. Πυλαία quoties legitur, toties concionem et confabulationem, denique locum, ubi concionantur, significat v. Schneider. ad Theophr. p. 761. portam vero nunquam. Ac si quando ad hujus nominis similitudinem accessit, id eadem ratione evenit, qua θύρα et θυραία, utut diversa, vices suas permutare possunt. Majorem ad persuadendum vim habet σεληναία, quo primum usus est Empedocles v. 177. tum Aristophanes rusticum quendam hoc utentem inducit, deinde Euripides atque Theocritus, qui multa e plebejo sermone libata habent, hic operis rationem sequutus, ille plausum popularem quaerens; hinc ad Sophistas transfluxit,

Lucianum, Heliodorum, Achillem Tatium, quibus accedit hymnorum Orphicorum scriptor. Jam si idem apud poetas scriptoresque ionicos legeretur, facilius crederemus nomen σελήνη privilegio quodam sermonis antiqui et poetici huc amplificatum esse. Sed Herodotus VII. 37. Hippocrates de Insomn. p. 4. T. II. Aretaeus de Sign. Diut. I. 4, 72. Lucianus de Astrol. §. 5. primitivo usi sunt; σεληναία vero in sermonis quotidiani commerciis increbuisse videtur. Quare quod Scholiasta Vict. ad Arist. Nubb. 616. adnotat: φῶς σεληναίης — ἀττικῶν ἐστι κτητικὰ λαμβάνειν ἀντὶ πρωτοτύπων ὡς παρθενική, atticum esse negamus sed probamus similitudinem. Nam quomodo a γαλήνη γαληναία, haud dissimiliter a σέλας, ut Hesychius dicit, σελήνη, ab hoc σεληναία productum videtur, proprie *luninam* significans, σεληναίη αἴγλη Marcell. in Dedic. Regill. v. 27. Apollon. IV. 167. et in genere neutro Diog. La. I. 3. τοῦ ἡλίου — τοῦ σεληναίου, nisi σεληνίου scribendum est. Ultimum eorum, quae a Grammaticis huc relata sunt, erat ὡραία, de quo Schol. Apoll. III. 1390. ὡραίην ὡς ἀναγκαίην, et Schol. Liban. T. I. 64. ὥρα καὶ ὡραία ταὐτόν ἐστι τῇ ἐννοίᾳ· ἀμφότερα γὰρ τὸ ἔαρ σημαίνει. Sed id quoque adjectivum esse patescit e comparatione similium ὀρφναία, θερεία, de quibus alio loco loquutus sum. Nec de alio genere nominum praecipere videtur Theognostus II. 103. τὰ διὰ τοῦ αια παρώνυμα διὰ τῆς αι γράφονται, σεληναία, ἁμαξαία, θυραία ἐπὶ τῆς διεξόδου οὐκ ἐπὶ τοῦ κατακλείοντος, εὐναία, γαληναία, σφενδοναία, δραχμαία, ὀπαία κεραμὶς ἡ τὴν ὀπὴν ἐπικλείουσα, ex quo comperimus σφενδοναία quoque huic numero amplificatorum adscriptum esse, jurene an injuria, nescimus. Sed jam tempus est subducere summam. Exempla paragogae producuntur in universum vinginti quinque. Horum autem pleraque manifesto sunt adjectiva, eoque etiam infirmatur auctoritas ceterorum, quae quia a Grammaticis extra ordinem et contextum afferuntur, quorsum pertineant, judicari nequit. Neque tamen id ita statuo, ut Grammaticos solos erroris reos faciam, sed admodum veri simile duco, poetas exempla licentiae a scholae magistris comprobatae sibi ad imitandum proposuisse. Jacobsius quidem

ad Anth. Pal. p. 199. Phaniam Ep. III. ubi scribarum instrumenta enumerat, ita scripsisse suspicatur *Καὶ σελίδων κανόνισμα φιλόρθιον, ἔργμ' ἀγελείης σαμοθέτω, καὶ τὰν εὔμελανον βροχίδα*, ad significandum literarum gregem linearum quasi claustris coercitum, et probationis loco praeter alia, quae jam labefactata sunt, affert Apoll. I. 1208. *δίζετο κρηναίης ἱερὸν ῥόον*. Sed hoc loco nunc codicum obsequio editum est *δίζητο κρήνης* — atque haud scio an satius sit verba controversa ita dirimere *ἔργμα τε λείας σημοθέτου*, ut significetur lapis oblongus, quo etiamnunc scribae uti solent partim ad deprimendam chartam, quam describunt, partim ad designandum versum, in quo modo substiterunt, ne vel sursum aberrent vel deorsum. In Joannis Gaz. Ecphr. II. 63. *ὄφιν ζωστῆρα δεραίης*, cui simile est quod sequitur v. 305. *ἀμφίζωστον ἀείρει ποικίλον ἑρπυστῆρα δέρῃ*, sensus tenebricosi poetae parum assequor; si incorrupta est scriptura, *δεραία* cum *οὐραία* comparaverim. In Sophoclis versu *τῆς Ἑκαταίας μαγίδος δόρπον* positum esse pro *Ἑκάτης*, Ellendtio Lex. Soph. T. I. 554. non assentior. Sed in Leonidae Tar. Epigr. XXXIX.

Μὴ σύγ' ἐπ' οἰονόμοιο περίπλεον ἰλύος ὧδε
τοῦτο χαραδραίης θερμὸν, ὁδῖτα, πίῃς

si, ut viris doctissimis visum, *ἰλύος χαραδραίης* jungantur et *ἐπ' οἰονόμοιο ὧδε hic in solitudine*, non video quorsum pertineat *περίπλεον*, potiusque hoc dici arbitror *μὴ πίῃς ὕδωρ περίπλεον ἰλύος ὧδε ἀπὸ* (pro *ἐπί*) *οἰονόμου χαράδρης*, cui simillimum est *ἐρημονόμῳ παρὰ πέζῃ* Nonn. XV. 175. Neque tamen id in paragogae exemplis numerandum sed *χαραδραίης πηγῆς* vel *λιβάδος* intelligendum. Eodemque modo solvi potest Photii et Suidae glossa ionica, quam supra referre oblitus sum, *Νικαίην νίκην*, sive illud ad diem victorialem refertur sive ad *ταινίαν*, cujus notio adhaerescit verbo *ἀναδῆσαι, τὸν νικήσαντα ταινιῶσαι* Suid. dicique potuit *νικαίαν ἀνεδήσατο* pro *νίκην* ut *ἀρχὴν* et *δόξαν ἀναδεῖσθαι* sive ad deam, quae ab Atticis *Ἀθηνᾶ Νίκη* nuncupatur, a Nonno XXXVII. 623. *Παλλὰς Νικαίη*, mulierumque nomen est *Νίκη* et *Νίκαια*, posterius etiam urbium, quae partim a

victoria insigni partim a feminis nobilibus denominatae sunt. Neque recte Eustathius p. 449, 33. *Νίκαια* et *Φώκαια* cum *Ἀπάμεια, Θεσσαλονίκεια,* confert, quae a primitivis nihil differunt, illa vero plurimum. Verum haec non sola sunt, quae paragogae speciem ementiantur. *Τροπαία*, quod jam olim ad Aj. v. 427. p. 287. cum *σεληναία* et *γαληναία* composui, non substantivum esse arbitror ut Schaeferus ad Plutarch. Vol. VI. 492. sed adjectivum, neque tamen ad Scholiastae rationem Aesch. Agam. 219. *τροπαίαν μεταβολήν*, sed ut Photius *Τροπαία* (sic) *ἡ ἐναντία πνοή, Σοφοκλῆς*, quod nomen ut ab Homero commode omissum est *ζεφυρίη πνέουσα*, ita illo loco compensatur adjuncto verbo *πνέων τροπαίαν*, et nomine Plut. V. Galb. XXVI. *τροπαία πνεύματος*, quod accedit Sept. 708. sed oppressum est Choeph. 775. *τροπαίαν Ζεὺς κακῶν θήσει ποτέ*, hoc minore dispendio, quia communis consuetudo hanc probavit ellipsin *ἡ τροπαία πνεῖ* Theophr. de Vent. §. 31. 32. et 55. id est ventus reciprocus; pluraliter *αἱ τροπαῖαι* Aristot. Probl. XXVI. 40. pro quo *αὖραι μετάτροποι* Eur. El. 1047. Arist. Pac. 945. Ad idem nomen refertur *ἡ ἀπογεία*, et quod Hesychius praebet *Σανδαίαν, τροπὴ ἀπὸ γῆς· ἔνιοι δὲ τὸν λίβα ἄνεμον·* ubi fortasse *ἀνταίαν* scribendum et alio loco pro *Ἄνται ἄνεμοι* potius *ἀνταῖοι*, quam quo ordo literarum perturbatur, *ἆῆται*, nisi cui latinum *antae* ex graeco *ἄντης* ortum videatur, quo de genere nominum in Dissert. III. dixi. Nicandrum autem, quum stomachum *δοχαίην γαστρός* vocaret Alex. 21. non puto formam substantivi *δοχή* variare sed partem receptoriam sive receptricem significare voluisse. In Quinti versibus VI. 176.

τοὔνεκα ἦσιν ἕκαστος ἐνὶ κλισίῃσι κέλευσε
νῆας ἀμοιβαίῃσι φυλάσσεμεν —

quod Dorvillius ad Char. p. 651. pro *ἀμοιβῇσι* dictum esse affirmat, duplex patet effugium; nam et *φυλακαῖς* intelligi potest ex verbo *φυλάσσειν* ut *δικάσαι μίαν*, et lenissima mutatione scribi *ἀμοιβαίοισι* vel neutrum, ut latine dicitur *mutuis* et *alternis*, vel masculinum *τοῖς κατὰ τὴν σκηνὴν ἀνθρώποις ἐκέλευσεν ἀμοιβαίοις φυλάσσειν*. *Τοναία*, quod Glossographi interpretantur *φωνῆς τάσιν*, sine dubio adjecti-

vum est explendo, quod deperiit, substantivo τονή. His profligatis unum restat Σιβαία ἡ σίββα πήρα Hesych. suspectum propter simile Κίββα ἡ πήρα, quae et κίβισις dicitur et κύμβη, sed, quia nescitur quo loco contextuve positum fuerit, injudicatum relinquimus. Ex eo autem, quod apud Heliodorum vulgo legitur VII. 8, 268. προορῶ τὴν τελευτὴν πλησιάζουσαν, in codd. vero τὴν τελευταίαν ut paullo post τῆς τελευταίας προςδοκωμένης praetermisso, quod alibi additur, ἡμέρας, apparet quam facile inter se, quae natura differunt, permutari possint. Ac quis dubitet, quin pro σειραία μήρινθος Orph. Arg. 243. pro re nata dici liceat σειραία absolute, pro δειραία ἄκρα Lyc. 994. item δειραία, et pro εὐναία δάμαρ Aesch. Fragm. CCCXXVII. εὐναία simulata specie substantivi? Postremo ex Stephani verbis Γενήτης ποταμός, Σοφοκλῆς Γένητα φησίν. Ἔστιν οὖν ἐκ τῆς Γένητος γενικῆς Γενεταῖος καὶ Γενεταία ἄκρα· Ἡρωδιανὸς δὲ ὡς τὸ σεληναία, ἁμαξαία, nescio an colligi debeat, illum Γενηταία pro substantivo habuisse, etsi Γενήτη hodie non legitur.

§. 8.

Quaecunque igitur hujus generis apud veteres reperiuntur exempla, facile ita expediri possunt ut paragogae imago, quam procul intuentibus obludunt, protinus velut excantata evanescat; nec solum in hac terminatione, sed etiam in aliis. Θύμβρα urbis nomen fuit, unde Apollo Θύμβριος et Θυμβραῖος nuncupatus est; herba indigena θυμβρία et θυμβραία, quam formam hodie obliteratam in libris Hippocrateis legit Galenus Expos. p. 482. eademque θύμβρα, cujus homonymiae duplex ratio reddi potest. Nam et locus, quem Servius plenum thymbra sive satureia fuisse testatur, ob hoc ipsum Θύμβρα vocari potuit, sicuti Σίδαι Boeotiae ἀπὸ τῶν σιδῶν Athen. XIV. 650. F. Πεύκη διὰ τὸ πλῆθος ὧν ἔχει πευκῶν Scymnus Fragm. v. 42. idemque locus Θρύον et Θρυόεις sive Θρυόεσσα Hesych. Κυπάρισσος et Κυπαρισσοῦς (Κυπαρισσήεις, Κυπαρισσία sive Κυπαρισσιά) Ἐχῖνος et Ἐχινοῦς. Stephanus s. Συκαί — οἱ τόποι ἀπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς ὄντων ὀνομάζονται Κυπάρισσος, Ἐλαία· καὶ τύπῳ περιεκτικῷ Σι-

κυών, Μαραθών καὶ εἰς ους, Δαφνοῦς, Ἀγνοῦς [12]). Neque minus credibile est saepe locorum nomina ad plantas esse translata: στοιχὰς γεννᾶται ἐν ταῖς κατὰ Γαλατίαν νήσοις καλουμέναις Στοιχάσι, ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν εἴληφε Dioscor. Mat. III. 28. (31.) 373. Λευκῆναι ἀπὸ χωρίου τινὸς ἐν τῇ Ἴδῃ τὴν προσηγορίαν ἐσχήκασι Galen. de prob. Alim. c. IV. 778. T. VI. Ututi est, tamen locorum et terrae proventuum homonymia exemplis constat plurimis: πύξος ἡ πόλις καὶ τὸ φυτόν Arcad. p. 66, 12. μίλτος ἐν τῇ Μίλτῳ γεννωμένη Galen. de Antid. I. 14, 81. κύπρος arbor cypria, creta, θάψος λ ἀμοργός v. Hesych. s. Βρυτίνη, et σήσαμος, quod saepius σήσαμον dicitur genere mutato ut Σκῦρος παρὰ τὸ σκῦρον Etym. M. Ἐχῖνος διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐχίνων Steph. In hoc igitur numero crebra est substantivorum et adjectivorum permixtio; Πετραία ὄνομα πόλεως καὶ Πέτρα Suid. Ἀμύκλαι πόλις καὶ εἶδος ὑποδήματος Schol. Theocr. X. 35. quod et adjective dicitur ἀμυκλαΐδες, ferrum non solum χάλυψ sed etiam χαλυβδικός Eur. Heracl. 161. [13]) prorsus ut herba θύμβρα et θυμβραία, θάψος et θαψία. Sed complectamur plura. Etym. M. ἐλάφειος ἀνὴρ ὁ δειλός, quem ἔλαφον et latine cervum appellari ostendi in Aglaoph. p. 895. Κύανος coloris nomen transfertur ad avem, gemmam, plantam, quae κυανέη vocatur ab Hippocr. de Ulcer. p. 325. T. III. [14])

---

12) Minus expedita sunt quae sequuntur: οὐδὲν τῶν τοιούτων εἰς η λήγει, Συκῆ, ἀλλ' ἐχρῆν ἢ Συκὰς ἢ Συκήνη ἢ Συκοῦντα ἢ Συκῶνα καλεῖσθαι. In η acutum permulta exeunt; nec probari potest scriptura codicis εἰς ις λήγει, Συκίς. Sed ille hoc dicere videtur, nullum esse nomen topicum, quod in ῆ circumflexum exeat, licet haud pauca extremas literas habeant ἑα, Κεγχρέα, Λιμνέα (Steph. et codd. Thuc. II. 80.), Ὑλέα, Ἀρνέα, Κροκέα etc. quae metusiasticorum modo contrahi poterant, sed non contrahuntur. Ceterum Συκῆ nomen adepta videtur a sacra arbore, ut Ἐρινεός, Δρῦς, Ἐλαία, Ἰτέα, Πτελέα, Πρῖνος v. Siebelis ad Paus. T. III. 220.

13) Cum gentilicio illo conferenda φοίνιξ cithara punica Herod. IV. 192. cadurcus, magnes, sapphirus v. Schol. Apoll. II. 395. nec multum discrepant, quae ab inventoribus denominata sunt φαίακες canales Diod. XI. 25. φοίνικες Νικόλαοι Athen. XIV. 652. A.

14) Cf. Hermann. ad Lucian. Quom. hist. p. 150. Coloris metallique

ficus chelidoniae *χελιδόνες* Poll. VI. 81. Romanique piscem, quem Graeci *βελόνην* nuncupant, adjective *cornutam* transnominarunt, *ὁμόνοιαν* herbam *concordialem* Diosc. Mat. II. 208, 325. *κήρους cereos* [15]). Sed quoniam *θύμβρα* eadem *θυμβρία* vocatur, hujus quoque inflexionis aliquot afferamus exempla: *βρυώνη* et *βρυωνία*, *σικυώνη* et *σικυωνία*, de quo Wyttenbachius ad Plut. Conv. p. 957. injuria dubitare videtur v. Casaub. ad Athen. II. 58. F. *ἀργεμώνη οἱ δὲ ἀρτεμώνη, Ῥωμαῖοι ἀρτεμωνίαν* Diosc. Mat. II. 208, 326. quibus simillimam speciem sed accentum diversum habent periectica; nam quod in Phot. Lex. et Anecd. p. 299. legitur *Ῥοδωνιά οἱ μὲν τὴν ῥοδέαν, οἱ δὲ τὴν ῥοδοδάφνην* etc. scribendum est *ῥοδωνία* ut *ἀρωνία*, *ἀσφαραγωνία* v. Wyttenbach. ad Plut. Praecc. Conj. p. 880. *κερατωνία, σκαμμωνία, μαδω-*

---

nomen, quod apud Homerum, Hesiodum, Theophrastum, Clem. Protr. IV. 43. Oppian. III. 39. aliosque proparoxytonum est, *κυανός* scribitur Plat. Phaedon. 113. B. Lucian. T. VI. 193. Galen. de Simpl. Med. Fac. IX. 15, 223. Dioscor. Mat. V. 106, 773. Stephan. s. *Δημόνησος*. Avis nomen *κύανος* Jacobsius Aelian. IV. 59. restituit pro oxytono; fontis *Κυανή* Diod. V. 4. et *Κυανῆ* Aelian. V. H. II. 34. sed *Κυάνη* Diod. XIV. 72. Adjectivum *κύανος* Nic. Th. 438. unde *κυανώτερος* Lucian. Philops. §. 21. Philostr. Iconn. I. 6, 772. Sed operae pretium erit Galeni apponere locum Comm. in Progn. II. 39. p. 167. T. XVIII. P. II. *ἐπὶ τινῶν μὲν εὔδηλος ἡ παραγωγὴ τῶν ὀνομάτων ὡς γνωρίζεσθαι τό τε πρωτότυπον καὶ τὸ παρηγμένον, ἐπὶ τινῶν δὲ οὐ δῆλον. Ἔξεστι γὰρ λέγειν οὐκ ἀπὸ τοῦ φοίνικος ὠνομάσθαι τὸ φοινικοῦν ἀλλ' ἀπὸ τοῦ φοινικοῦ τὸν φοίνικα, κάθάπερ τὸ* (scrib. *τὸν*) *κυανόν οὐκ ἀπὸ τοῦ κυανοῦ μᾶλλον ἤπερ τὸ κυανοῦν ἀπ' ἐκείνου· καὶ ἡ ὤχρα καὶ τὸ ὠχρὸν χρῶμα τῆς αὐτῆς ἐστι συστοιχίας.* Ochrae nomen sine dubio recentius est adjectivo, sed quomodo *κυανοῦς*, *ῥοδόεις* etc. existere potuerint sine antecessione substantivi, lubenter ab istis percontarer.

15) Adde quod *οἶνος κάπνιος* et *κάπνος* dicitur Galen. de Simpl. Fac. VII. 6, 8. *καστόριον* et *κάστωρ* Hipp. de Mul. II. 807. gemma *ἀνθρακίτης* et *ἄνθραξ* Psell. de Lap. p. 8. lapis purpura pro porphyrites, *κέρχνη* pro *κερχνηΐς*, *Πέρση* pro *Περσηΐς*, *Ἐχῖναι* pro *Ἐχινάδες*. Galenus de Simpl. Fac. VIII. 18, 117. *σαγαπηνὸν καὶ ὁ ὀπὸς τοῦ σαγαπηνοῦ προσαγορεύεται καὶ ἄλλα πολλὰ δι' ἐλλιποῦς λέξεως ὀνομάζομεν ἐκ καταχρήσεως.* Eodem pertinet antonomasia materiae, *βοῦς*, *ἰτέα*, *πεύκη* etc. pro materiatis; adde etiam *ἀλώπηξ*, *ἐλέφας*, *κύων*, *κορύβας*, *οἶστρος* pro *ἀλωπεκία*, *ἐλεφαντίασις* etc. et contrarium melas pro melania.

νία, aliaque herbarum nomina in ωνια, quae a brevioribus in ωνη partim nihil admodum differunt, partim etiam notabili discrimine sejuncta sunt ut *argemone* et *argemonia*. Similiter adjectiva *φίλιος, ἐλευθέριος, ἡσύχιος, καθάριος*, plerumque diversum primitivis colorem habent, sed alia vix quidquam discrepant, *αἰμύλιος, δόχμιος, ἐσχάτιος, ἑσπέριος, κερτόμιος, μειλίχιος, ὄρθιος, σπάνιος*, quae Eustathius cum propriis *Αἰτώλιος, Δαρδάνιος*, componere solet p. 434, 30. et 775, 19. sed quae idem affert substantiva *σκοπιά, ὁρμιά, ἀχυρμιά* etc. tanquam eodem pleonasmo affecta, eorum primum tantum cum *σκοπή* commutari potest, sicut *φλογιή* apud Nicandrum et Andromachum Galen. de Antid. I. p. 38. T. IV. nihil fere discrepat a *φλόξ* [16]) nec *πατριά* a *πάτρα, σποδιά* a *σποδός*, sed propter accentus proprietatem compensanda sunt aptioribus sive propriis *Εὐρώπη Εὐρωπία, Ψύρα Ψυρία*, sive appellativis *ἄκρα ἀκρία, μάτη ματία, σπάνη σπανία, κοίλη κοιλία, μονή μονία*, quae omnia in adjectivorum speciem vergunt.

§. 9.

Quidquid restat nominum in αια desinentium, ea aut declinatione a principiis suis differunt aut significatione aut, quod plerisque usu venit, utroque: *σῆμα σημαία, ἴς ἰναία ἡ δύναμις* Hesych. *κάραβος καραβαία δικροῦν ξύλον* Idem, *κέρας κεραία, σπεῖρα σπειραία, τριβή τριβαία*, quae ipsa adjectiva esse videntur ut *οὐραία, σεληναία*, ac perinde ut haec nonnunquam primitivorum potestatem usurpant, *κεραία* pro *κέρας* [17]), cujus et masculinum reperitur *Κέραιος σταυρός*

16) Pro *χροτιή* Anth. Pal. XV. n. 35. Jacobsius *χροΐη* scribit, nec certum *μοιρίη* Hipp. de Part. Sept. c. X. 454. T. I. ubi Lindenus *μοίρη* edidit. In Musaei versu Paus. X. 5, 3. *αὐτίκα δὲ χθονίης σφῶν δὴ πινυτὸν φατε μῦθον* fortasse scribendum *χθονίης φωνὴ — φάτο* ut Pind. Ol. VI. 105. *ἀντεφθέγξατο πατρία ὄσσα*. Dea, quae terrae praeest, fortasse *Χθονία* dicta ut *Σεληναία*. Pherecydes Fragm. p. 44. *Ζεὺς καὶ Χρόνος καὶ Χθὼν ἦν, Χθονίῃ δὲ ὄνομα ἐγένετο Γῆ.*

17) Maxim. Plan. Carm. Boeth. IX. 15. *ἣν εὐπορίη ὄλβον ἐπεγχέῃ πλήρῃ χερσὶ κεραίῃ* scrib. *πλήρει - κεραίῃ* ut in latinis *Pleno Copia cornu*. Andromachus ap. Galen. de Antid. VI. 34. T. XIV. *μηδ' ἐπὶ θοίνας, εἰ καί σφιν μακρὸν Ζεὺς πετάσειε πέρας, νεύοιεν·* scrib. *μακάρων - κέρας*.

Hesych. maximeque neutra: τὸ κοιταῖον pro κοίτη (de lustris ferarum) Plut. de Soll. Ann. XVI. 170. T. XIII. τὸ εὐναῖον pro εὐνή, τὰ προθύραια et προπύλαια, et quod summam Graecorum in variandis terminationibus licentiam arguit, κάρυα καστανaϊκά, quae Theophrastus nominat, non solum hoc modo appellantur sed etiam κάστανα Athen. II. 54. C. (quod nomen oxytonum est Galen. de Fac. Alim. II. 38, 621. T. VI.) καστανaῖα in incriptione attica N. 123. v. 19. p. 166. καστάνεια Athen. l. c. Etym. M. 493, 25. denique Galenus de prob. Alim. IV. 778. τὰς καστανέας, ἔνιοι δὲ καστάνια κατὰ τὸ οὐδέτερον γένος, urbesque diversae Καστανaία sive Κασθαναία Castanaea, et Καστανία sive Καστανέα. Quod vero adjectiva paragoga attinet, ea partim significationem primitivorum retinent immutatam, partim magis minusve colorant, ἀκραῖος, γαληναῖος, δειλαῖος, δίκραιος, ἐρυθραῖος, ἐρεμναῖος Quint. II. 510. ἐρημαῖος Emped. 185. εὐκταῖος, ἡσυχαῖος, θουραῖος, ἰσαῖος, κολουραῖος, κιῤῥαῖος Schol. Nic. Ther. 518. λαθραῖος, μαδαῖος, ὀρφναῖος, πελιδναῖος, πελλαῖος, προτεραῖος, ὑστεραῖος, τριταῖος, χερσαῖος [18]), quorum quatuor postrema ab his, unde propagantur, insigniter discrepant, alia minus, alia vix quod animadverti possit. Θουραῖος si ut Hesychius refert, pro ἀνδρεῖος dicitur, a θοῦρος nihil differt, si pro libidinoso, plurimum; deos ἀκραίους nemo dixerit ἄκρους, nec timidum δείλαιον, etsi δειλός pro misero ponitur. Hesychius Πυκνά παλαιά, Πυκναίοις παλαιοῖς, quorum si prius forte substantivi vim obtinuit, sponte sequutum est alterum; id quod significat Stephanus: Δίδυμός φησιν ὅτι τὴν πύκνα ἂν εἴη λέγων, τὸ δὲ πυκναία ἀπὸ τοῦ πυκνή παρῆκται, quae fortasse ita scribenda sunt τὴν πύκνα πυκναίαν Ἴων ἂν εἴη λέγων, τὸ δὲ πυκναία — παρῆχθαι, eodemque Hesychium spectare suspicor Πυκνὰ πτερά [19]), τὸ ἐν Ἀθή-

---

18) Μελαιναίῃ Sibyll. Orac. L. V. 328. τῷ δειλιναίῳ καιρῷ Theophyl. Sim. Hist. VII. 7, 203. τὸ μεσαῖον Athen. III. 95. A.

19) Consuetum hoc est pennarum epitheton Hom. Il. XI. 454. XXIII. 879. Sapph. Fr. I. Epigr. CCCXCVII. etc. alitesque ipsae πυκνόπτεροι v. Ellendt. Lex. Soph. s. h. v.

νοις δικαστήριον τὴν Πνύκα Ἴων, quae paullulum immutat Theognostus Cram. II. 23. Πυκναῖα, πτερά. Πυκνίας τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον. Tum refellit Didymum: ὅπερ οὐκ εἴρηται· οὐδεὶς γὰρ εἶπε προςηγορικῶς ἢ κυρίως τὸ πυκνή (scrib. πυκναία)· τὰ γὰρ τοιαῦτα ὡς ἐπίπαν ἀπὸ μακροκαταλήκτων παράγεται, εὐνή εὐναία, γυρή γυραία, ἀνάγκη ἀναγκαία· ὡς ἐπίπαν εἴρηται διὰ τὸ ἅμαξα ἁμαξαία, κέρα (scrib. κέρας) κεραία, quae disputatio (nisi hic quoque librariorum error grassatur) manifestum facit, Didymum nomen πυκναία ab accusativo brachycatalecto τὴν πνύκα sive πύκνα propagatum credidisse intellectu eodem. Sed quae praecedunt in Edd. Ἡρωδιανὸς οὕτως· ἔστιν οὖν πύκνη * κυρ * οὐ δύναται δὲ καταλῆξαι (cod. Πύκνη αἶρον τὸ ν· ἣν οὐ δύναται καταλῆξαι) ὑπερετέθη τὸ ν καὶ ἐτράπη τὸ κ εἰς ξ, hanc habere sententiam videntur: ex πυκνή fieri per aphaeresin πυκν et quia literae κν syllabam finire non possint, metathesi πνύκ, ad ultimum trope adhibita necessaria πνύξ. Sic Methodius Etym. M. p. 69, 34. et Philemo §. 27. ἄλξ — ἀπὸ τῶν εἰς κη θηλυκῶν κατ' ἀφαίρεσιν τοῦ η καὶ τροπῇ τοῦ κ, ὡς φοινίκη φοῖνιξ, φρίκη φρίξ, κρόκη κρόξ, πυκνή πνύξ. Photius Πύκνη ἡ τῶν Ἀθηναίων ἐκκλησία· Κλείδημος δέ φησι πύκναν (accentus utroque loco in cod. omissi) διὰ τὸ τὴν συνοίκησιν πυκνουμένην εἶναι, ut cod. Coisl. Aeschin. c. Ctes. 390, 34. ἐν Πύκνῃ τῇ ἐκκλησίᾳ praebet. Quodsi nomina illa πυκνή et πυκναία in usu fuere, a principio fortasse eodem discrimine distincta sunt quo Πύλαι et πυλαία. Neque prorsus idem significant ἁλία et ἡλιαία, si quidem hoc ab illo productum est. Stephanus s. Ἡλιαία· παρὰ τὸ ἅλις γίγνεται ἁλία καὶ δεύτερον παράγωγον ἡλιαία. Hesychius Ἀλιαίαν τὴν ἐκκλησίαν Ταραντῖνοι, alpha producto nec adspirato, quod fidei aliquid conciliat Goettlingii conjecturae, Hesiodum Opp. 493. ἐπ' ἀλέα λέσχην scripsisse ad significandum ἀολλῆ.

§. 10.

Quoniam vero Eustathius p. 449, 49. Φώκαια et Νίκαια adjunxit exemplis paragogae in εια, Πηνελόπεια, Ὑψιπύλεια,

Θεσσαλονίκεια, Σεβάστεια, Κολώνεια (colonia), *Ἀπάμεια*, faciendum videtur, ut de his quoque aliquid adjiciamus. De re ipsa nihil esse potest controversiae, sed quaeritur utra forma sit antiquior. Id vero nescio an neque ex aetate auctorum neque ex analogia liquide judicari possit. Nam *Εὐρώπεια, Ψαμάθεια, Νεοβούλεια* v. Liebel. ad Archil. XLIII. 126. *Σκάρφεια* et *Καλλιόπεια* longo post *Εὐρώπη, Ψαμάθη, Καλλιόπη* etc.[20]) intervallo provenerunt; *Περσεφόνεια* autem, *Πηνελόπεια* antiquiores habent quam *Περσεφόνη* et *Πηνελόπη* auctores. Et ut Nicander *κάμων* usurpavit pro *σκαμμωνία* idemque *βρυώνη*, quod alibi non legitur sed sui similia habet *ἀνεμώνη, ἀργεμώνη*, pro *βρυωνία*, ita huic similis verborum artifex Euphorio pro *Μήδεια* invexisse videtur *Μήδη* v. Meinek. p. 64. et posteriores *Κυθέρη* pro *Κυθέρεια*. Neque Stephanus, quid ex quo ortum sit, decernere audet: *Ἀγάμεια — λέγεται καὶ Ἀγάμη| ὡς πρέσβεια πρέαβη καὶ βασίλεια κατὰ συναλοιφὴν βασίλη καὶ Μαντίνη. Δύναται δὲ καὶ τὸ Ἀγάμεια ἐκ τοῦ Ἀγάμη ὡς Πηνελόπεια.* Sed prius tamen praefert s. *Ψυττάλεια — Ἡρωδιανὸς Ψυττάλην καλεῖ· ἔοικε δὲ τὸ Ψυττάλεια· πρωτότυπον εἶναι ὡς Ἀπάμειά, Μαντίνεια, Ἐρύθεια, Ζέλεια*[21]), quorum postremum apud Homerum legitur, postremo proximum apud Hesiodum, *Μαντινέη* in catalogo navium. Apud eosdem poetas *Ἑλίκη*, sed in ignoti versificatoris carmine Phil. Quod mund. incorr. p. 963. C. *Ἑλίκεια*. Neque tamen in universum quidquam

---

20) Pro *Κασσιόπεια* Apollod. III. 1, 2. Heynius *Κασσιέπεια* corrigit ex cod. Dorv. idemque Scaliger praefert ad Manil. I. 354. cf. Reitz. ad Lucian. de Salt. §. 44. p. 468. T. V. cujus rei arbitrium penes codices esto. *Καλλιόπεια* quidem solum invenitur, non ut *θεσπιέπεια*, sed propria *Χαρόπεια* Nonn. XXXVI. 236. (*Χαρόπη* ib. 274.) *Κυπρογένεια, Ποντογένεια, Καλλιγένεια, Πρωτογένεια, Ἠριγένεια*, nihil differunt ab adjectivis.

21) Idem *Αἰγώνεια, Ἀφύτεια, Γεράνεια, Κυναίθεια* etc. De *Πίμπλα* et *Πίμπλεια* v. Tzschuck. ad Strab. T. III. 448. *Σκάρφη* et *Σκάρφεια* ibid. p. 552. Cocondrius de Trop. III. 784. T. VIII. metaschematismum esse ait *ὅταν ἡ Πηνελόπη λέγηται Πηνελόπεια, ὁ Βριαρῆς (Βριαρεύς) Βριάρεως.*

pronunciari potest propter poetarum licentiam breviora dilatantium et latiora coartantium. Nominibus propriis Eustathius l. c. et ad Dion. v. 152. addit appellativa ἐρήμεια, χώνεια, κώδεια, quorum duo priora hodie non leguntur. Nec satis explorata sunt, quae Hesychius affert Ἐλεία ἡ ἕλα ἡ αὐγή, Τρυφάλη ἡ τρυφάλεια, et Suidae χάρεια interpretamento destitutum, quod Portus pro χαρά positum putat; ac Phrynichus non de substantivo τημέλη loqui videtur sed de verbo τημελεῖν. Verum succedunt vicaria γαλήνεια Euripidi adamatum, φυλάκεια Poeta de Herb. v. 181. θύεια tono attico v. ad Phryn. p. 165. et a πένθος Aeschylus πένθεια propagavit, cui comparari possunt homerica ἐλεγχείη et ὀνειδείη, si a neutris ἔλεγχος, ὄνειδος ducta neque adjectiva sunt; sed ἐνεδρεία pro ἐνέδρα Anecd. p. 95. ab ἐνεδρεύω repetendum. Eadem ratio paragogae adjectivorum, cui itidem ut illis significationis inclinatio adjuncta est modo nulla, modo pertenuis, modo evidentissima; quod vel illis exemplis probatur, quae Etym. M. 429, 53. proponit, ἀβελτέρειος, ἑταιρεῖος, ἡμετερεῖος[22]). Etenim secundum (nam de primo nihil decerni potest) quod Herodianus Eust. p. 1930, 33. proparoxytonôs scribit, ab ἑταῖρος non minus longe distat, quam νόθειος, μεγαλεῖος, δούλειος, a νόθος etc. tertium nostratem potius significat quam nostrum Anaxandr. Ath. XIII. 570. E. ideoque possessivum τοῦ ἡμέτερος dicitur Etym. l. c. et Eustath. p. 1468, 29. τὸ κυανοπρώρειος ἢ κατὰ πλεονασμὸν τῇ ει παραλήγεται ἢ ὡς κτητικὸν ὅμοιον τῷ ἡμετέρειος, quod praestat. Sed φατειός a φατός sola specie discrepat, et quae Etym. Guid. p. 1222, 28. affert: τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ος διὰ τοῦ ιος κατὰ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου προηγμένα, εἰ μὲν ὀξύνεται, διὰ τῆς ει γράφεται, θαμειός, ἀδελφειός· εἰ δὲ βαρύνεται, διὰ τοῦ ι, κάπριος, ὄρθιος, λοίσθιος, Αἰτώλιος cf. Koesii Excc. p.

22) Arcadius p. 45, 4. τὰ προπερισπώμενα ἀπὸ τῶν ὁμήρου λέξεων εὑρεθέντα ταῦτά εἰσι, πρυτανεῖος, ἑταιρεῖος, γυναικεῖος, ἀκατεῖος (fort. Ἑκατεῖος). In canone Etym. Gud. 383, 52. quo eadem fere exempla continentur, omissa sunt verba ἀπὸ τῶν ὁμ. λεξ. quae intellectu carent, addita vero necessaria cautio μὴ σημαίνοντα μέρος σώματος.

191, 8. Verum tamen nonnihil differunt; nam *θαμειός*, et quod Eusthathius p. 44, 36. adjungit *ἀφνειός* aliam breviorem formam non habent, *ἀδελφειός* autem ex *ἀδελφεός* ortum, quo Homerus utitur solo; *φατέος* unde Buttmannus Gramm. §. 102. Adn. 8. illud *φατειός* ortum putat, ab Epicorum consuetudine alienum. His accedunt tria oxytona ab oxytonis propagata, quae communis consuetudo recepit: *ὅλμειος τὸ μαγειρικὸν ἐργαλεῖον καὶ ὁλμειὸς λίθος, εἰς ὃν κόπτουσιν ὄσπρια* Schol. Arist. Ach. 238. alterum *ἀρνειός ὡς ἀδελφειός· λέγει δὲ Ὦρος, ὅτι φησὶν Ἡρωδιανὸς πλεονάζειν τὴν ει καὶ γίνεται ἀρνός ὡς ἀμνός ἀμνειός*, quo loco exciderunt pauca hujus fere sententiae, a genitivo *ἀρνός* pullulare nominativum homotonum *ἀρνός*, hinc per epenthesin *ἀρνειός* ut *φατός φατειός* v. Choerobosc. Cram. II. 168, 25.[23]) Tertium est *ἀμνειός*. Suidas *Ἀμνειός ὁ ποταμός καὶ ὁ ἀμνός*, quod congruit cum appellativo *ὁλμειός* et proprio fluminis nomine *Ὀλμειός* v. Goettling. ad Hes. Theog. v. 6. et Muetzell. p. 45. distinguuntur vero ab adjectivo *ἀμνεῖος* ut *ἀρνεῖος*. Neque mihi incredibile videtur, *ἀρνειός, ἀμνειός* et *ὁλμειός* natura adjectiva esse, perinde ut membranae nomen foetum ambientis *ἀμνειός* Galen. de Sect. Uter. X. 902. T. II. Schol. in Hipp. T. I. 314. T. II. 220. ed. Dietz. quanquam id quoque *ἄμνειος* scribitur Galen. de Sem. X. 547. et vulgo *ἀμνίον*. Postremo idem paragogarum significabilium et formalium discrimen in neutris quoque apparet, *πρωτεῖον, δευτερεῖον, ἰαμβεῖον, ἐλεγεῖον, φυλλεῖον* etc. Distincte Lucianus Epigr. VI. *προςωπεῖον κοὐχὶ πρόςωπον ἔχεις*, sed

23) Cf. Ritschel. de Oro p. 45. Accentum a Grammaticis traditum servant exemplaria Heliod. V. 14, 191. Geopp. XVIII. 3. Nonn. XXXVIII. 176. Cyrillus Vossii ad Hesych. s. h. v. *Ἀρνειός ὁ ἐνιαύσιος κριός, Ἀρνεῖος δὲ ὁ μήν*, ut scribitur Conon. XIX. Eust. p. 1676, 41. neque aliter periecticum *τὸ ἀρνεῖον* Theodos. p. 74, 3. et adjectivum *ἀρνεῖος* Athen. IX. 370. E. quod praepostere mutarunt in proparoxytonum; *τὰ διὰ τοῦ ειος ἔχοντα ἐν τῇ πρώτῃ τὸ ᾱ, πρὸ μιᾶς ἔχει τὸν τόνον* Etym. M. p. 182, 33. Anecd. Cram. T. II. 174, 18—30. Theodos. p. 73, 8. Similiter *μὴν Καρνεῖος* scribitur synonymum, puto, *τοῦ Ἀρνεῖος*. Apollinis cognomen fortasse diastolae causa *Κάρνειος* v. Siebelis ad Paus. III. 13, 2.

Moeris personas attice πρόςωπα, vulgo προςωπεῖα vocari ait. Poculum cymbae simile non solum κυμβεῖον dicitur, sed etiam κύμβη Athen. XI. 483. A. Anecd. p. 274. στυππεῖον Scholiastes Luciani Asin. §. 31. p. 168. interpretatur στύππην[24]), nulloque discrimine κελέβη dicitur et κελέβειον Athen. XI. 476. D. Photius: Μνῆμα μὲν ὁ τάφος, μνημεῖον δὲ πᾶν μνημόσυνον, sed constat saepe unum pro altero poni, nec magis fixos terminos habent σῆμα et σημεῖον, γλωσσόκομον et γλωσσοκομεῖον, quorum prius repudiat Phrynichus p. 98. Plato Legg. III. 678. D. μεταλλεῖα scripsit pro usitato μέταλλα, ἐναυλείοις codd. praebent pro ἐναύλοις Eur. Hel. 1110. et ἄγγος pro ἀγγεῖον Nonn. Epit. III. 96. de τύλη et τυλεῖον dixi aliqua ad Phryn. p. 174. δάνος et δάνειον confundi Lexicographi docent, nec Euphorio veritus est pro κρέας scribere κρεῖον, quem ad schematismum prae ceteris inclinat Nicander, σπερμεῖον, στρομβεῖον, πεταλεῖον, κνάθειον, νάπειον, δορπήϊον etc. Quanquam Schneiderus in Praef. p. VI. quia modo ῥιζέα legitur et κορσέα, modo καυλία, dubitat utrum ille nomina, quae legitime in ειον terminantur, corripuerit detracta litera ε, an nativas formas ῥιζίον, καυλίον, κορσίον, ubi longa syllaba opus esset, produxerit interposito iota ῥιζεῖον etc. Ille posterius praefert; nobis de aliis aliter statuendum videtur; nam σπερμίον, ναπίον, δορπίον, certe non reperiuntur, sed herbam, quae vulgo σμυρνίον, Nicander σμυρνεῖον vocat; σφήκειον (Schol. σφηκεῖον) et μυρμήκειον phalangiorum genera sunt, quorum hoc etiam μύρμηξ et μυρμηκοειδές dicitur.

---

24) Στύπη, stupa, stipa et στοιβή (culcita) ejusdem esse videntur familiae.

